ank=20230620230079

Årsredovisning för

Lantmännen Unibake Sweden AB

556186-7796

Räkenskapsåret
2022-01-01 - 2022-12-31

Innehållsförteckning: **Sida**

Förvaltningsberättelse	1-3
Resultaträkning	4
Balansräkning	5-6
Kassaflödesanalys	7
Noter	8-18
Underskrifter	19

Fastställelseintyg

Undertecknad styrelseledamot i Lantmännen Unibake Sweden AB intygar härmed dels att denna kopia av årsredovisningen överensstämmer med originalet, dels att resultat- och balansräkningen fastställts på årsstämma 2023-05-31. Stämman beslutade också att godkänna styrelsens förslag till resultatdisposition.

Ort och datum Stockholm 20230531

Jonas Lindell
Verkställande direktör

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

ank=20230628;20230629000800

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Lantmännen Unibake Sweden AB, 556186-7796, får härmed avge årsredovisning för 2022.

Allmänt om verksamheten

Bolaget är helägt dotterbolag till Lantmännen Unibake Holding AB 556992-5752 och med Lantmännen ek för 769605-2856 som ägare av koncernen. Bolaget bedriver bageriverksamhet i Örebro, Mantorp och Huddinge med säte i Örebro.

Bolagets nettoomsättning under perioden uppgår till 2 016,3 mkr (1 722,7 mkr) varav 68,4 mkr (59,1 mkr) avser fakturering utanför Sverige.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Bolagets försäljningsutveckling samt kostnadsutveckling har påverkats av inflationstakten 2022. Nettoomsättningen har ökat jämfört med föregående år medan lönsamheten haft mer utmanande år.

Bolaget har fortsatt att investera i sina bagerier för att fortsatt vara konkurrenskraftig samt bibehåller arbetet med certifiering enligt ISO 28000 standarden.

Forskning och utveckling

Lantmännen Unibake Sweden AB bedriver ingen verksamhet inom forskning och utveckling.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Bolagets försäljningsutveckling under 2023 förväntas utvecklas i linje med 2022. Bolaget planerar för fortsatta satsningar.

Den huvudsakliga risken i bolaget är att vid en minskad försäljningsvolym samt ökade priser inte tillräckligt snabbt kunna effektivisera och anpassa andelen fasta kostnader. Bolaget har en viss valutaexponering, främst mot Euro och danska kronor vilket medför en viss riskexponering vid kraftiga kursrörelser. Bolaget har en policy kring hur dessa risker ska hanteras.

Givet det geopolitiska läget bedömer Lantmännen Unibake Sweden AB att risken för negativa effekter kvarstår, men att det inte är möjligt att förutse omfattningen av den potentiella påverkan på bolaget för tillfället. Lantmännen Unibake Sweden AB arbetar kontinuerligt med att utvärdera situationen och vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa hälsa och säkerhet samt fortsatt lönsamhet i verksamheten.

Personal och arbetsmiljö

Lantmännens uppförandekod innehåller övergripande riktlinjer för att säkerställa en god arbetsmiljö och sociala villkor, miljöansvar samt god affärsetik. Uppförandekoden gäller för alla Lantmännens verksamheter och samtliga medarbetare utbildas i uppförandekoden.

Medelantalet anställda uppgick under året till 308 (292) personer. Lantmännen Unibakes målsättning är att vara en attraktiv arbetsgivare, kännetecknad av sunt arbetsklimat där kompetens tillvaratas och utvecklas inom bolaget.

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

ank=20230628;20230628090801

Finansiella instrument

Lantmännen Unibake är genom sin internationella verksamhet exponerat för olika slag av finansiella risker. En särskild finanspolicy reglerar hur de finansiella riskerna hanteras samt anger mandat, limiter och vilka finansiella instrument som får användas. Nedan följer en beskrivning av de viktigaste faktorerna som kan påverka verksamheten.

Valutarisk
Lantmännen Unibake är genom sin verksamhet exponerad för valutarisk genom att valutakursförändringar påverkar bolagets resultat- och balansräkning. Bolagets valutaexponering omfattar både transaktionsexponering och omräkningsexponering. Målet med valutariskhanteringen är att minimera den kortfristiga effekten av valutakursförändringarnas negativa inverkan på bolagets resultat och finansiella ställning.

Kreditrisk
Med kreditrisk avses att bolaget inte får betalt från kunder för sina fordringar. Kreditrisk hanteras genom att alla kunder kreditprövas och åsätts en kreditlimit eller ej.

Likviditetsrisk
Med likviditetsrisk avses att bolaget på grund av bristande likvida medel inte till fullo kan fullgöra sina betalningsåtaganden när de förfaller. Bolaget ingår i koncernkontosystem med interna kreditlimits. Likviditetsrisken hanteras genom att ha en god likviditetsberedskap genom att ha en tillräcklig nivå på beviljade men ej utnyttjade krediter.

Ekonomisk översikt

Belopp i kkr

	2022-12-31	*2021-12-31*	*2020-12-31*	*2019-12-31*	*2018-12-31*
Nettoomsättning inkl lagerförändring	2 025 329	1 720 776	1 609 929	1 767 637	1 607 855
Rörelsemarginal %	4,1	8	6,4	6,1	3,6
Kassalikviditet	73,2	79,8	75,9	47,1	58
Soliditet %	31	37,1	42	26,5	27,5

Miljöpåverkan

Företaget bedriver anmälningspliktig och tillståndspliktig verksamhet. Det pågår ett kontinuerligt arbete att sänka energiförbrukning och minska CO2-utsläpp i linje med de övergripande koncerngemensamma målen. Bolaget är miljöcertifierat enligt ISO 14001 standarden.

Koncernens moderbolag Lantmännen ek för upprättar en separat miljöredovisning. Se vidare koncernens förvaltningsberättelse.

Hållbarhetsredovisning

Lantmännen Unibake Sweden AB upprättar enligt Årsredovisningslagen 7 kap 31 a§ inte någon lagstadgad hållbarhetsrapport. Moderföretaget Lantmännen ek för 769605-2856, säte i Stockholm, upprättar hållbarhetsrapport för Lantmännen koncernen där Lantmännen Unibake Sweden AB ingår. Koncernens hållbarhetsrapport finns tillgänglig på https://www.lantmannen.se/44efae/siteassets/documents/01-om-lantmannen/press-och-nyheter/publikationer/arsredovisningar/ars--och-hallbarhetsredovisning-2022.pdf.

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

amk=20230630900802

Eget kapital

	Aktiekapital	*Reserv fond*	*Fond utvecklingsutgifter*	*Fritt eget kapital*
Vid årets början	10 000	6 931	4 294	50 217
Förändring utvecklingsutgifter			-1 073	1 073
Årets resultat				-1 716
Vid årets slut	**10 000**	**6 931**	**3 221**	**49 574**

Förslag till resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande ansamlad vinst, kronor 49 574 503, disponeras enligt följande:

	Belopp i kr
Balanseras i ny räkning	49 574 000

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

ank=20230628;20230629008803

Resultaträkning

Belopp i kkr	*Not*	*2022-01-01-2022-12-31*	*2021-01-01-2021-12-31*
Nettoomsättning	*2*	2 016 261	1 722 725
Förändring av lagervaror under tillverkning, färdiga varor och pågående arbete för annans räkning		9 068	-1 949
Övriga rörelseintäkter	*3*	16 367	19 643
		2 041 696	1 740 419
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-332 813	-266 457
Handelsvaror		-804 534	-654 403
Övriga externa kostnader	*4,5*	-538 049	-429 033
Personalkostnader	*6*	-249 867	-212 055
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-33 958	-40 523
Rörelseresultat		82 475	137 948
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter	*7*	1 764	818
Räntekostnader och liknande kostnader	*8*	-6 767	-15 866
Resultat efter finansiella poster		77 472	122 900
Bokslutsdispositioner	*9*	-78 638	-133 717
Resultat före skatt		-1 166	-10 817
Skatt på årets resultat	*10*	-550	748
Årets resultat		-1 716	-10 069

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

ank=20230628-20230629T080804

Balansräkning

Belopp i kkr	*Not*	*2022-12-31*	*2021-12-31*
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	*11*	3 220	4 294
Goodwill	*12*	2 000	3 909
		5 220	8 203
Materiella anläggningstillgångar			
Nedlagda utgifter på annans fastighet	*13*	3 827	3 383
Maskiner och andra tekniska anläggningar	*14*	131 396	136 323
Inventarier, verktyg och installationer	*15*	14 004	10 277
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	*16*	17 652	9 183
		166 879	159 166
Finansiella anläggningstillgångar			
Uppskjuten skattefordran		-	138
Andelar i koncernföretag	*17*	4	4
		4	142
Summa anläggningstillgångar		172 103	167 511
Omsättningstillgångar			
Varulager mm			
Råvaror och förnödenheter		16 809	14 474
Färdiga varor och handelsvaror		101 022	74 486
		117 831	88 960
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		219 149	168 847
Fordringar hos koncernföretag		21 098	31 769
Aktuell skatt		-	3 197
Övriga fordringar		475	943
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	*18*	13 392	10 694
		254 114	215 450
Summa omsättningstillgångar		371 945	304 410
SUMMA TILLGÅNGAR		544 048	471 921

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

ank=20230628;20230628080805

Balansräkning

Belopp i kkr	*Not*	*2022-12-31*	*2021-12-31*
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital	*19*	10 000	10 000
Fond för utvecklingsutgifter		3 220	4 294
Reservfond		6 931	6 931
		20 151	21 225
Fritt eget kapital	*20*		
Balanserat resultat		51 290	60 286
Årets resultat		-1 716	-10 069
		49 574	50 217
Summa eget kapital		69 725	71 442
Obeskattade reserver			
Ackumulerade överavskrivningar	*21*	96 207	99 362
Periodiseringsfonder	*22*	29 460	31 247
		125 667	130 609
Avsättningar			
Övriga avsättningar	*23*	253	-
Uppskjuten skatteskuld	*24*	412	-
		665	-
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		162 498	133 498
Skulder till koncernföretag		86 119	48 540
Aktuell skatt		2 777	-
Övriga kortfristiga skulder		7 378	9 907
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	*25*	89 219	77 925
		347 991	269 870
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		544 048	471 921

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

ank=20230630T090805

Kassaflödesanalys

Belopp i kkr	*Not*	*2022-01-01-2022-12-31*	*2021-01-01-2021-12-31*
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Rörelseresultat efter finansiella poster		77 472	122 900
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	26	35 625	41 579
		113 097	164 479
Betald inkomstskatt		5 974	-19 139
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		**119 071**	**145 340**
Ökning(-)/Minskning (+) av varulager		-28 871	7 095
Ökning(-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		-41 861	-32 342
Ökning(+)/Minskning (-) av rörelseskulder		75 344	48 998
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**123 683**	**169 091**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-40 103	-20 406
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-40 103**	**-20 406**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Lämnat koncernbidrag		-83 580	-148 685
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-83 580**	**-148 685**
Årets kassaflöde		**-**	**-**
Likvida medel vid årets början		**-**	**-**
Likvida medel vid årets slut		**-**	**-**

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

ank=20230626;20230627090807

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Belopp i kkr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).
Företaget är ett moderföretag men upprättar ingen koncernredovisning med hänvisning till undantagsregeln i årsredovisningslagen 7 kap. 2 §.
För övriga redovisningsprinciper hänvisas till Lantmännen ek org. nr. 769605-2856.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats utifrån anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Immateriella anläggningstillgångar

Utgifter för forskning och utveckling

Internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Övriga immateriella anläggningstillgångar

Övriga immateriella tillgångar som förvärvats av företaget är redovisade till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Utgifter för internt genererad goodwill och varumärken redovisas i resultaträkningen som kostnad då de uppkommer.

Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Immateriella anläggningstillgångar	*År*
Internt upparbetade immateriella tillgångar	
Balanserade utgifter för utveckling och liknande arbeten	7 år
Förvärvade immateriella tillgångar	
Goodwill	5 år
Kundrelation	10 år

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Materiella anläggningstillgångar har delats upp på betydande komponenter när komponenterna har väsentligt olika nyttjandeperioder.

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

ank=20230628;20230529080808

Avskrivningsbart belopp utgörs av anskaffningsvärdet minskat med ett beräknat restvärde om detta är väsentligt. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden.

Avskrivningar

Materiella anläggningstillgångar	*År*
Nedlagda utgifter på annans fastighet	10-20 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	10-20 år
Inventarier, verktyg och installationer	3-10 år

Nedskrivningar

Vid varje balansdag bedöms om det finns någon indikation på att en tillgångs värde är lägre än dess redovisade värde. Om en sådan indikation finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde.Om det inte går att beräkna en enskild tillgångs återvinningsvärde beräknas återvinningsvärdet för hela den kassagenererande enhet som tillgången hör till.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet beräknas nuvärdet av de framtida kassaflöden som tillgången väntas ge upphov till i den löpande verksamheten samt när den avyttras eller utrangeras. Den diskonteringsränta som används är före skatt och återspeglar marknadsmässiga bedömningar av pengars tidsvärde och de risker som avser tillgången. En tidigare nedskrivning återförs endast om de skäl som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet vid den senaste nedskrivningen har förändrats.

Leasing - leasetagare

Företaget redovisar samtliga leasingavtal, såväl finansiella som operationella, som operationella leasingavtal. Operationella leasingavtal redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Varulager

Varulagret är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Därvid har inkuransrisk beaktats. Anskaffningsvärdet beräknas enligt först in- först ut- principen. I anskaffningsvärdet ingår förutom utgifter för inköp även utgifter för att bringa varorna till deras aktuella plats och skick.

I egentillverkade halv- och helfabrikat består anskaffningsvärdet av direkta tillverkningskostnader och de indirekta kostnader som utgör mer än en oväsentlig del av den sammanlagda utgiften för tillverkningen. Vid värdering har hänsyn tagits till normalt kapacitetsutnyttjande.

Andelar i dotterföretag och intresseföretag

Andelar i dotterföretag och intresseföretag redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar med tillägg för uppskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta. Kreditrisken i kundfordringar hanteras genom särskild kreditprövning. Bolaget tillämpar kreditkontroll av sina kunder där information om kundernas finansiella ställning hämtas in från kreditupplysningsföretag.

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

ank=20230628;20230629080809

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs. Kursvinster och kursförluster på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet medan kursvinster och kursförluster på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

Ersättningar till anställda efter avslutad anställning

I företaget finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter. Övriga planer klassificeras som förmånsbestämda och beräknas enligt Tryggandelagen och redovisas i enlighet med förenklingsreglerna i BFNAR 2012:1 (K3).

Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen.

Företaget har förmånsbestämda pensionsplaner där en pensionspremie betalas och redovisar dessa planer som avgiftsbestämda planer i enlighet med förenklingsregeln i BFNAR 2012:1.

Företaget har förmånsbestämda pensionsplaner som finansieras via Alecta, vilka redovisas som avgiftsbestämda planer då det inte finns tillräcklig information för att redovisa planen som förmånsbestämd.

Företaget har en förmånsbestämd pensionsförpliktelse som är knuten till en pensionsstiftelse. Företaget redovisar en avsättning för den del stiftelsens förmögenhet, värderad till marknadsvärde, understiger förpliktelsen.

Företaget har förmånsbestämda pensionsförpliktelser vilka uteslutande är beroende av värdet på de av företaget och koncernen ägda kapitalförsäkringar. Kapitalförsäkringarna redovisas som finansiell anläggningstillgång. I enlighet med förenklingsregeln i BFNAR 2012:1 redovisas pensionsförpliktelsen som en avsättning till samma värde som kapitalförsäkringens redovisade värde.

Företaget har förmånsbestämda pensionsplaner som finansieras i egen regi. Uppgift om pensionskuldens storlek erhålls från ett oberoende företag (PRI Pensionsgaranti) och redovisas enligt den erhållna uppgiften.

Skatt

Skatt på årets resultat i resultaträkningen består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats. Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser.

Uppskjuten skatteskuld redovisas för alla skattepliktiga temporära skillnader. Uppskjuten skattefordran redovisas för avdragsgilla temporära skillnader och för möjligheten att i framtiden använda skattemässiga underskottsavdrag. Värderingen baseras på hur det redovisade värdet för motsvarande tillgång eller skuld förväntas återvinnas respektive regleras. Beloppen baseras på de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen och har inte nuvärdeberäknats.

Uppskjutna skattefordringar har värderats till högst det belopp som sannolikt kommer att återvinnas baserat på innevarande och framtida skattepliktiga resultat. Värderingen omprövas varje balansdag.

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

ank=20230628;20230628190810

Avsättningar
En avsättning redovisas i balansräkningen när företaget har en legal eller informell förpliktelse till följd av en inträffad händelse och det är sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Vid första redovisningstillfället värderas avsättningar till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Avsättningarna omprövas varje balansdag.

Intäkter
Det inflöde av ekonomiska fördelar som företaget erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för rabatter.

Försäljning av varor
Vid försäljning av varor redovisas intäkten vid leverans.

Ränta
Intäkt redovisas när de ekonomiska fördelarna som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget samt när inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Ränta redovisas som intäkt enligt effektivräntemetoden.

Koncernbidrag
Koncernbidrag som erhållits/lämnats redovisas som en bokslutsdisposition i resultaträkningen. Det lämnade koncernbidraget har påverkat företagets aktuella skatt.

Not 2 Intäkternas fördelning

Nettoomsättning per geografisk marknad

	2022-01-01-2022-12-31	*2021-01-01-2021-12-31*
Sverige	1 947 778	1 663 651
Norden	57 714	45 982
Europa	10 769	13 092
Summa	**2 016 261**	**1 722 725**

Nettoomsättning per väsentligt intäktsslag

	2022-01-01-2022-12-31	*2021-01-01-2021-12-31*
Varuförsäljning	2 016 261	1 722 725
Summa	**2 016 261**	**1 722 725**

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

ank=20230529008111

Not 3 Övriga rörelseintäkter

	2022-01-01-2022-12-31	*2021-01-01-2021-12-31*
Personalmatsal	249	340
Försäkringsersättning	1 709	536
Försäljningsersättning	4 467	4 435
Återbetalning från Fora avseende tidigare inbetalda premier	1 481	8 322
Övrigt	8 461	6 010
Summa	**16 367**	**19 643**

Not 4 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2022-01-01-2022-12-31	*2021-01-01-2021-12-31*
Ernst & Young		
Revisionsuppdrag	-293	-293
Summa	**-293**	**-293**

Not 5 Operationell leasing - leasetagare

	2022-01-01-2022-12-31	*2021-01-01-2021-12-31*
Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal:		
Inom ett år	-39 597	-34 448
Mellan ett och fem år	-132 314	-116 800
Senare än fem år	-161 627	-145 039
	-333 538	-296 287
Räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter	-39 155	-36 745

Tillgångar som innehas via operationell leasing som förhyrda maskiner och dator- och kontorsutrustning redovisas bland rörelsekostnader.

Not 6 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda

	2022-01-01-2022-12-31	*2021-01-01-2021-12-31*
Män	181	168
Kvinnor	127	124
Totalt	**308**	**292**

Könsfördelning i företagsledningen

	2022-12-31	*2021-12-31*
Andel kvinnor		
Styrelsen	0%	0%
Övriga ledande befattningshavare	43%	43%

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

ank=20230628;20230629008812

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2022-01-01-2022-12-31	*2021-01-01-2021-12-31*
Styrelse och VD	2 224	2 193
Övriga anställda	150 035	136 747
Summa	**152 259**	**138 940**
Sociala kostnader	80 475	61 364
(varav pensionskostnader)	30 771	14 764

Förutom kontant lön har skattepliktiga förmåner utgått med 121 tkr till verkställande direktören. Av företagets pensionskostnader avser 497 tkr verkställande direktören. Bolagets utstående pensionsförpliktelse till verkställande direktören uppgår till 5 432 tkr. Verkställande direktören har ett avtal om avgångsvederlag (12 månadslöner).

Not 7 Ränteintäkter och liknande intäkter

	2022-01-01-2022-12-31	*2021-01-01-2021-12-31*
Ränteintäkter, koncernföretag	1 756	599
Ränteintäkter, övriga	8	219
Summa	**1 764**	**818**

Not 8 Räntekostnader och liknande kostnader

	2022-01-01-2022-12-31	*2021-01-01-2021-12-31*
Räntekostnader, koncernföretag	-12	-63
Räntekostnader, övriga	-121	-50
Finansiella valutakursdifferenser	-6 634	-15 753
Summa	**-6 767**	**-15 866**

Not 9 Bokslutsdispositioner

	2022-01-01-2022-12-31	*2021-01-01-2021-12-31*
Lämnat koncernbidrag	-83 580	-148 685
Förändring periodiseringsfond	1 787	9 739
Förändring avskrivningar utöver plan	3 155	5 229
Summa	**-78 638**	**-133 717**

Not 10 Skatt på årets resultat

	2022-01-01-2022-12-31	*2021-01-01-2021-12-31*
Uppskjuten skatt	-550	748
	-550	**748**

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

ank=20230628;20230628190008813

Avstämning av effektiv skatt

	2022-01-01-2022-12-31	*2021-01-01-2021-12-31*
Resultat före skatt	-1 166	-10 817
Skatt enligt gällande skattesats	240	2 228
Skatteeffekt av:		
Ej avdragsgilla kostnader	-443	-200
Övriga skattemässiga justeringar	-445	-2 028
Temporära skillnader	-550	748
Skattereduktion maskiner och inventarier år 2021	648	-
Redovisad effektiv skatt	**-550**	**748**

Not 11 Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten

	2022-12-31	*2021-12-31*
Ingående anskaffningsvärden	7 514	7 514
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 514	7 514
Ingående avskrivningar	-3 220	-2 147
-Årets avskrivning	-1 074	-1 073
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 294	-3 220
Redovisat värde vid årets slut	**3 220**	**4 294**

Not 12 Goodwill

	2022-12-31	*2021-12-31*
Ingående anskaffningsvärden	47 679	47 679
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	47 679	47 679
Ingående avskrivningar	-43 770	-34 714
-Årets avskrivning	-1 909	-9 056
Utgående ackumulerade avskrivningar	-45 679	-43 770
Redovisat värde vid årets slut	**2 000**	**3 909**

Not 13 Nedlagda utgifter på annans fastighet

	2022-12-31	*2021-12-31*
Ingående anskaffningsvärden	4 414	4 131
-Nyanskaffningar	878	283
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 292	4 414
Ingående avskrivningar	-1 031	-681
-Årets avskrivning	-434	-350
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 465	-1 031
Redovisat värde vid årets slut	**3 827**	**3 383**

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

ank=20230628;20230629006814

Not 14 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	2022-12-31	*2021-12-31*
Ingående anskaffningsvärden	507 210	523 630
-Nyanskaffningar	21 516	11 480
-Avyttringar och utrangeringar	-28 269	-27 900
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	500 457	507 210
Ingående avskrivningar	-370 887	-373 491
-Återförda avskrivningar på avyttringar och utrangeringar	26 856	26 843
-Årets avskrivning	-25 030	-24 239
Utgående ackumulerade avskrivningar	-369 061	-370 887
Redovisat värde vid årets slut	**131 396**	**136 323**

Not 15 *Inventarier, verktyg och installationer*

	2022-12-31	*2021-12-31*
Ingående anskaffningsvärden	36 793	36 183
-Nyanskaffningar	9 239	5 156
-Avyttringar och utrangeringar	-9 083	-4 546
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	36 949	36 793
Ingående avskrivningar	-26 516	-25 259
-Återförda avskrivningar på avyttringar och utrangeringar		4 547
-Årets avskrivning	-5 512	-5 804
-Årets valutakursdifferenser	9 083	
Utgående ackumulerade avskrivningar	-22 945	-26 516
Redovisat värde vid årets slut	**14 004**	**10 277**

Not 16 Pågående nyanläggningar

	2022-12-31	*2021-12-31*
Vid årets början	9 183	5 696
Omklassificeringar	-24 716	-11 920
Årets anskaffningar	33 185	15 406
Vid årets utgång	**17 652**	**9 182**

Not 17 Andelar i koncernföretag

	2022-12-31	*2021-12-31*
Ackumulerade anskaffningsvärden:	4	4
Redovisat värde vid årets slut	**4**	**4**

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

ank=20230628;20230525900815

Not 18 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2022-12-31	*2021-12-31*
Hyra	644	-
Försäkringar	1 554	1 457
Pensioner	3 026	2 834
Övrigt	8 168	6 403
	13 392	**10 694**

Not 19 Antal aktier

	2022-12-31	*2021-12-31*
Antal aktier 100 000 a´nominellt 100 kr	10 000	10 000

Not 20 Disposition av företagets vinst

	2022-12-31
Balanseras i ny räkning	49 574
	49 574

Not 21 Ackumulerade överavskrivningar

	2022-12-31	*2021-12-31*
Maskiner och inventarier	96 207	99 362
	96 207	**99 362**

Not 22 Periodiseringsfonder

	2022-12-31	*2021-12-31*
Periodiseringsfond, avsatt vid beskattningsår 2017	-	1 787
Periodiseringsfond, avsatt vid beskattningsår 2020	29 460	29 460
	29 460	**31 247**

Not 23 Övriga avsättningar

	2022-12-31	*2021-12-31*
Omstruktureringsåtgärder	-253	-
Totalt	-253	-
(slag av avsättning)		
Redovisat värde vid årets ingång	**-**	**-**
Avsättningar som gjorts under året*	-1 000	-
Belopp som tagits i anspråk under året	747	-
Redovisat värde vid årets utgång	-253	-

*(inkl ökningar av befintliga avsättningar)

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

ank=20230629;20230629000816

Not 24 Uppskjuten skatt

2022-12-31	*Uppskjuten skattefordran*	*Uppskjuten skatteskuld*	*Netto*
Väsentliga temporära skillnader	-	*-412*	*-412*
Uppskjuten skattefordran	**-**	**-412**	**-412**

2021-12-31			
Väsentliga temporära skillnader	*138*	*-*	*138*
Uppskjuten skatteskuld	**138**	**-**	**138**

Not 25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2022-12-31	*2021-12-31*
Upplupna personalrelaterade kostnader	15 518	16 233
Semesterskuld	22 440	21 091
Upplupen kundbonus	38 042	32 711
Övriga upplupna kostnader	13 219	7 890
	89 219	**77 925**

Not 26 Övriga upplysningar till kassaflödesanalysen

	2022-12-31	*2021-12-31*
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet m m		
Avskrivning av tillgångar	33 958	40 523
Rearesultat försäljning av anläggningstillgångar	1 453	1 057
Övriga avsättningar	252	-
	35 663	**41 580**

Not 27 Koncernuppgifter

Företaget är helägt dotterbolag till Lantmännen Unibake Holding AB, org nr 556992-5752 med säte i Stockholm. Närmast överordnade moderföretag som upprättar koncernredovisning i vilken moderföretaget ingår är Lantmännen ek för.

Inköp och försäljning inom koncernen
Av koncernens totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 43,68 % (38,57 %) av inköpen och 2,8 % (3,0%) av försäljningen andra företag inom hela den företagsgrupp som koncernen tillhör.

Närståenderelationer med ett bestämmande inflytande
Företaget står under ett bestämmande inflytande från Lantmännen ek för org.nr. 769605-2856.

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

ank=20230628;20230629008817

Not 28 Nyckeltalsdefinitioner

Rörelsemarginal:
Rörelseresultat / Nettoomsättning.

Kassalikviditet:
Omsättningstillgångar exklusive lager / Kortfristiga skulder

Soliditet:
(Totalt eget kapital + 79,4 % av obeskattade reserver) / Totala tillgångar.

Not 29 Ställda säkerheter och eventuella förpliktelser

Garantiåtaganden gäller garanti för pensionsåtagande i FPG/PRI

	2022-12-31	*2021-12-31*
Garantiåtaganden FPG/PRI	2 904	2 453
	2 904	**2 453**

Not 30 Händelser efter balansdagen

Per den bedömer Lantmännen Unibake Sweden AB att givet den exceptionella omvärldsutvecklingen har risken för negativa effekter ökat, men att det inte är möjligt att förutse omfattningen av den potentiella påverkan på bolaget för tillfället. Lantmännen Unibake Sweden AB arbetar kontinuerligt med att utvärdera situationen och vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa hälsa och säkerhet samt fortsatt lönsamhet i verksamheten.

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

Lantmännen Unibake Sweden AB
556186-7796

Underskrifter

Örebro 2023-

Simon Kissling Husted
Styrelseordförande

Jonas Lindell
Verkställande direktör

Steen H Rasmussen

Fredrik Stolt
Livs-representant

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

Ernst & Young AB

Andreas Troberg
Auktoriserad revisor

ank=20230628;20230628190818

Addo Sign identification number: b75d03d3-c576-4a54-a9d3-b22b71d9fae0

The signatures in this document are legally binding. The document is signed with Addo Sign secure digital signature.
The signer's identity is physically registered in the electronic PDF document and shown below.

ank=20230629008819

Signers

Simon Kissling Husted
8fd8286c-e13c-4366-9904-558d248dec39 *4/11/2023 9:23 AM*

Andreas Troberg
76+ZqakzhSKCijJCq63xTw *4/12/2023 8:36 AM*

JONAS LINDELL
5av+M8fNL9OjGVyFz3ZiBw *4/5/2023 3:47 PM*

FREDRIK STOLT
KwmVa399SdRRNFrtcgmXTw *4/6/2023 3:13 PM*

Steen Hagedorn Rasmussen
29e90b79-aadb-4bc8-aa10-8d31d0c371bc *4/6/2023 4:06 PM*

Documents in the transaction

ÅR 20221231.pdf *This document*

Addo Sign

The document is digitally signed with the Addo Sign secure signing service. The signature evidence in the document is secured and validated using the mathematical hash value of the original document.

The document is locked for changes and time-stamped with a certificate from a trusted third party. All cryptographic signing proofs are embedded in the PDF document in case they are to be used for validation in the future.

How to verify the authenticity of the document
The document is protected with an Adobe CDS certificate. When the document is opened in Adobe Reader, it will appear to be signed with the Addo Sign signing service.

ank=20230629;20230629080820

Building a better working world

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Lantmännen Unibake Sweden AB, org.nr 556186-7796

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Lantmännen Unibake Sweden AB för räkenskapsåret 2022-01-01 - 2022-12-31.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Lantmännen Unibake Sweden ABs finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Lantmännen Unibake Sweden AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Penneo dokumentnyckel: QMGJE-D835X-1K3YJ-FN8KU-02DTN-1P74S

Building a better working world

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Lantmännen Unibake Sweden AB för räkenskapsåret 2022-01-01 - 2022-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Lantmännen Unibake Sweden AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den dag som framgår av vår digitala signatur

Ernst & Young AB

Andreas Troberg
Auktoriserad revisor

Penneo dokumentnyckel: QMGJE-D835X-1K3YJ-FN8KU-02DTN-1P745

20230628-20231005290021

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Andreas Troberg
Auktoriserad revisor
Serienummer: 19760227xxxx
IP: 94.234.xxx.xxx
2023-04-12 09:39:55 UTC

BankID

ank=20230628;20230670900822

Penneo dokumentnyckel: QMGJE-D83SX-1K3YJ-FN8KU-02DTN-1P74S

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet
Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på **https://penneo.com/validator**

Lantmännen

2022

Lantmännens Årsredovisning med Hållbarhetsredovisning

Innehåll

Koncernen i siffror 2022	2
Våra verksamheter	4
Lantmännens affärsmodell	5
Ordförande har ordet	6
VD har ordet	8
Viktiga händelser under 2022	10
Ett värdefullt medlemskap	14
Utdelning till medlemmarna 2022	16
Marknad och omvärld	17
Strategi – Jord till bord 2030	20
Strategiska målsättningar	22
Strategi för hållbara affärer	24
Framtidens Jordbruk – vår plan	26
Forskning utvecklar affärer	28
Våra medarbetare	29
Samverkan för hållbar tillväxt	32
Våra verksamheter	33
Division Lantbruk	34
Division Energi	40
Division Livsmedel	44
Affärsområde Swecon	50
Affärsområde Fastigheter	54
Internationella delägarskap	56
Årsredovisning	58
Förvaltningsberättelse	59
Koncernens räkenskaper	67
Moderföretagets räkenskaper	78
Noter till koncernen och moderföretaget	83
Hållbarhetsredovisning	137
Lantmännen och EU:s Taxonomiförordning	169
Föreningsstyrningsrapport	175
Koncernstyrelse och koncernledning	186
Risker och fakta	190
Väsentliga risker och riskhantering	191
Koncernens tioårsöversikt	194
Ordlista och adresser	196

Hållbarhetsredovisning
Lagstadgad hållbarhetsrapport → sid 24-32, 137-174 och 191-193.

Lyssna på oss!
Lyssna på utvalda delar av Lantmännens Årsredovisning med Hållbarhetsredovisning på datorn eller i mobilen. → lantmannen.se/lyssna2022

Lantmännens föreningsstämma
Ordinarie föreningsstämma hålls på Hilton Stockholm Slussen, onsdag den 3 maj 2023. Stämman sänds även digitalt.

Finansiell rapportering

Delårsrapport Tertial 1	31 maj 2023
Delårsrapport Tertial 2	4 oktober 2023

Lantmännens finansiella rapporter kan laddas ned från → lantmannen.se/finansiellinformation eller beställas på tel 010-556 00 00. Rapporterna finns på svenska och engelska.

Från jord till bord med ett livskraftigt lantbruk!

Koncernen i siffror 2022

Nettoomsättning

60 612 *MSEK*

Årets nettoomsättning för koncernen uppgick till 60 612 MSEK (48 183), en ökning med 26 procent.

Rörelseresultat

2 307 MSEK

Rörelseresultatet uppgick till 2 307 MSEK (2 302) och justerat för jämförelsestörande poster till 2 715 MSEK (2 323).

Resultat efter finansiella poster

2 128 MSEK

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 2 128 MSEK (2 181), och justerat för poster av jämförelsestörande karaktär till 2 536 MSEK (2 202).

Resultat efter skatt

1 791 *MSEK*

Årets resultat efter skatt uppgick till 1 791 MSEK (1 887).

Kassaflöde

–2 468 MSEK

Totalt kassaflöde före finansieringsverksamheten uppgick till –2 468 MSEK (1 704).

Föreslagen utdelning

1 080 MSEK

Styrelsen föreslår återbäring och efterlikvid med 374 MSEK (341), insatsutdelning med 403 MSEK (362) och insatsemission med 303 MSEK (297). Styrelsen föreslår även utdelning på förlagsandelar med 15 MSEK (18).

Antal anställda

10 356

Medelantalet anställda i Lantmännen uppgick till 10 356 (10 092), en ökning med 3 procent.

Antal medlemmar

18 256

Antalet medlemmar i Lantmännen uppgick till 18 256 (18 726), en minskning med 2,5 procent.

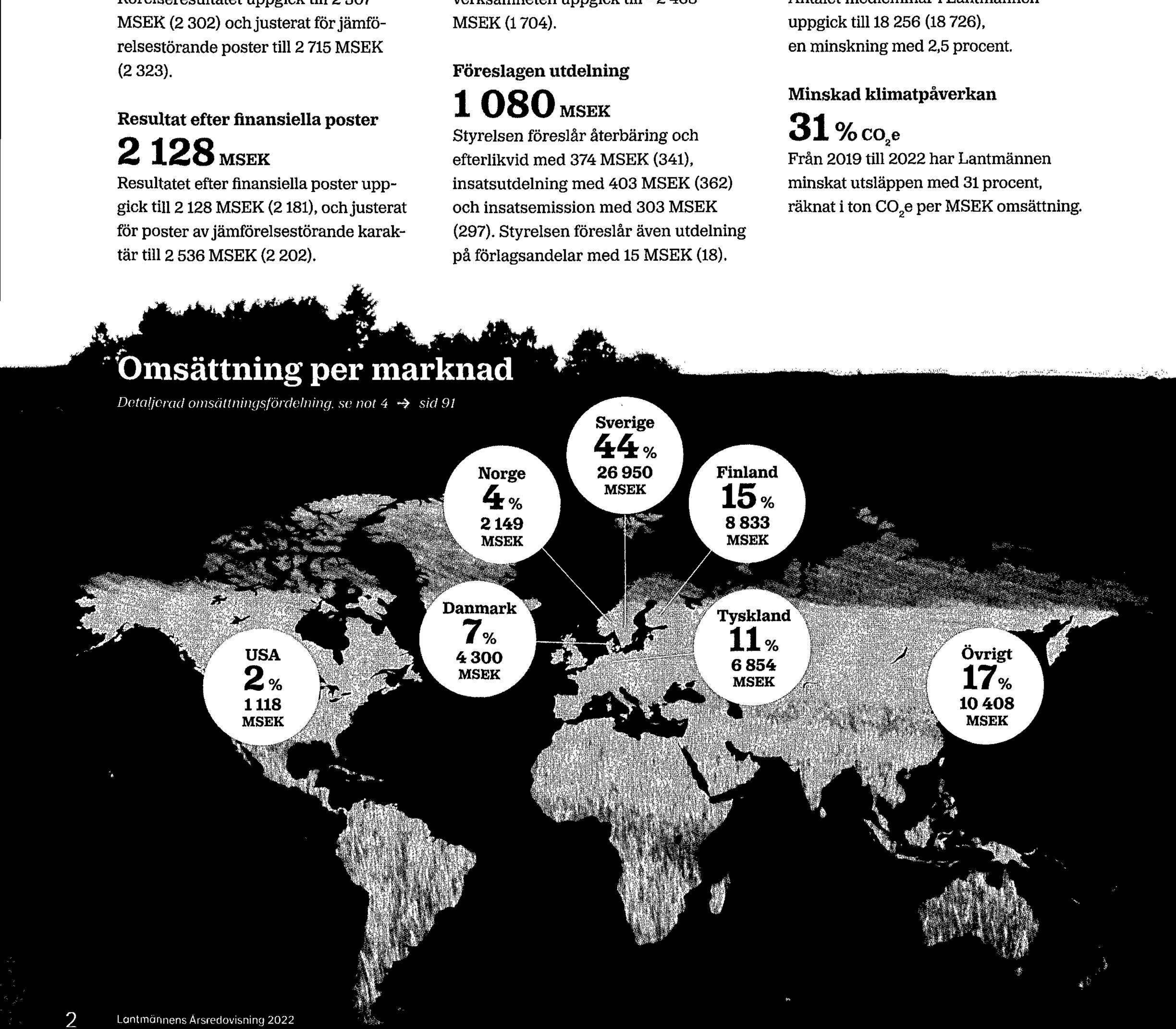
Minskad klimatpåverkan

31 % CO_2e

Från 2019 till 2022 har Lantmännen minskat utsläppen med 31 procent, räknat i ton CO_2e per MSEK omsättning.

Omsättning per marknad

Detaljerad omsättningsfördelning, se not 4 → sid 91

ank=20230629;20230629080823

Nyckeltal

Finansiella nyckeltal	2022	2021
Nettoomsättning, MSEK	60 612	48 183
Rörelseresultat, MSEK	2 307	2 302
Rörelsemarginal, %	3,8	4,8
Resultat efter finansiella poster, MSEK	2 128	2 181
Årets resultat, MSEK	1 791	1 887
Kassaflöde före finansierings-verksamheten, MSEK	–2 468	1 704
Investeringar i anläggningstillgångar, MSEK	3 074	2 362
Nettolåneskuld, MSEK	9 761	6 673
Balansomslutning, MSEK	51 099	43 347
Avkastning på operativt kapital, %	7,2	8,4
Avkastning på eget kapital, %	8,3	10,0
Soliditet, %	44,9	46,4
Net debt/EBITDA	1,9	1,3

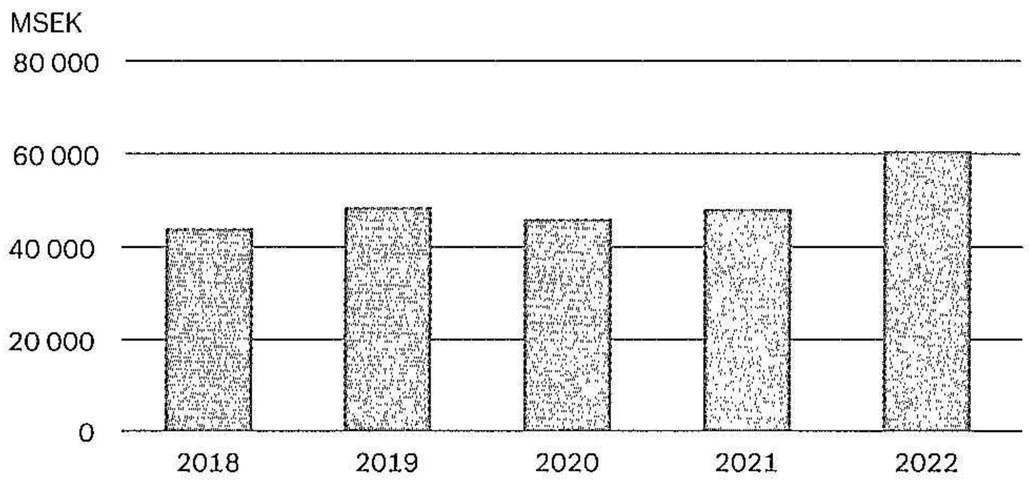
Exkl. jämförelsestörande poster	2022	2021
Rörelseresultat, MSEK	2 715	2 323
Rörelsemarginal, %	4,5	4,8
Resultat efter finansiella poster, MSEK	2 536	2 202
Årets resultat, MSEK	2 157	1 904
Avkastning på operativt kapital, %	8,4	8,5
Avkastning på eget kapital, %	10,1	10,1

Icke-finansiella nyckeltal	2022	2021
Antal medlemmar	18 256	18 726
Medelantal anställda	10 356	10 092
varav kvinnor/män, %	35/65	35/65
Medarbetarengagemang/Ledarskap	70/76	70/76
Sjukfrånvaro	5,2	4,4
Olycksfallsfrekvens	13,5	14,3
Ton CO_2e/MSEK omsättning	1,98	2,50
Invägd volym spannmål, tusen ton	2 482	2 422
varav Klimat & Natur, volym, tusen ton	115	94

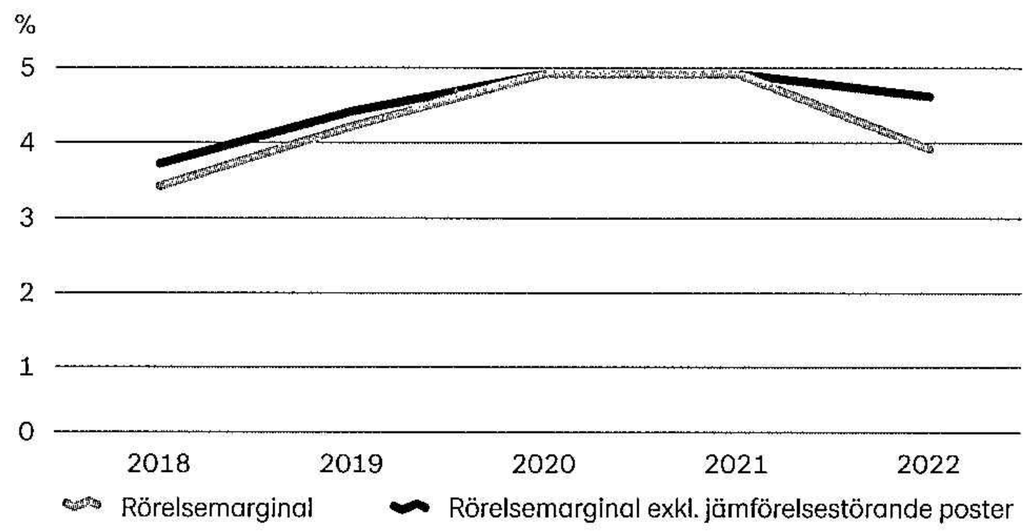
Lantmännen rapporterar alternativa nyckeltal enligt de europeiska riktlinjerna från ESMA (European Securities and Markets Authority).

Beskrivning av nyckeltal, se sid 136 eller rapporteringsprinciper sid 161-163.

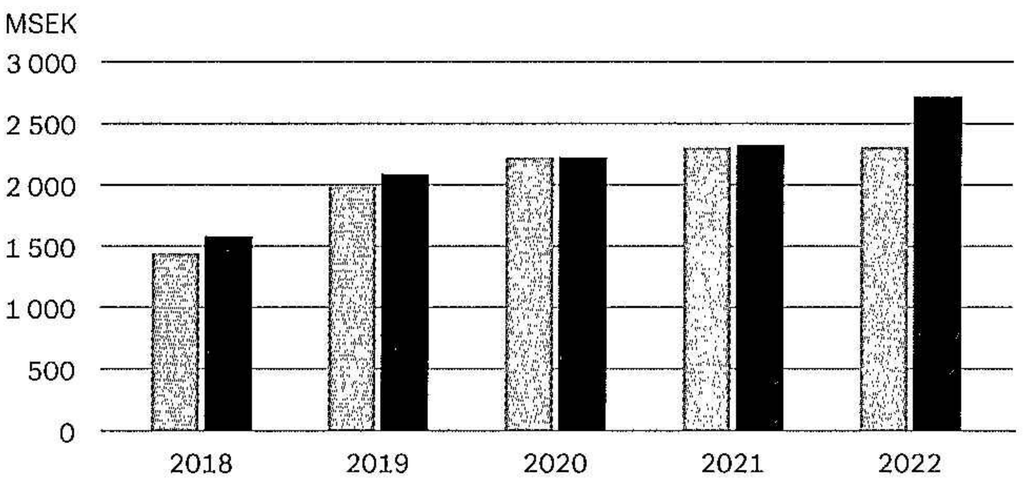
Koncernens nettoomsättning

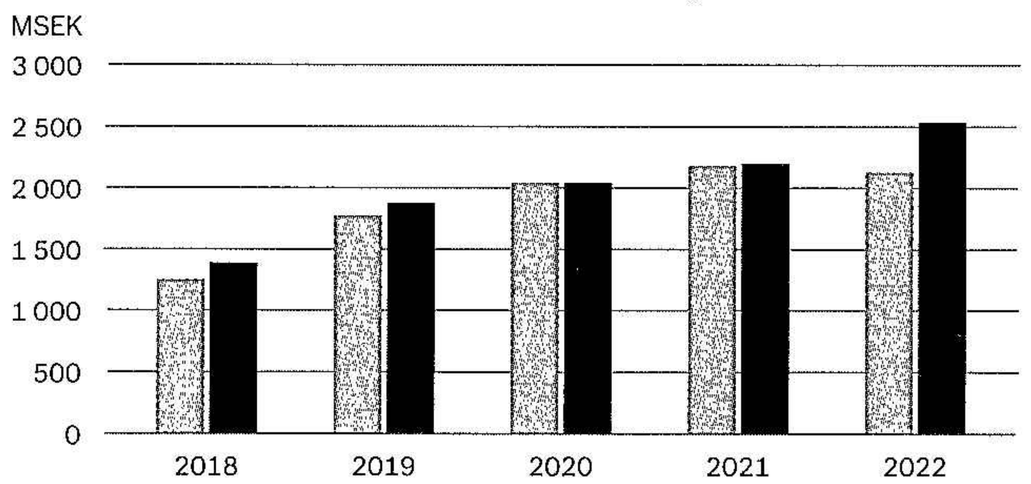

Koncernens rörelsemarginal

Koncernens rörelseresultat

Koncernens resultat efter finansiella poster

Våra verksamheter

Lantmännen är ett lantbrukskooperativ och norra Europas ledande aktör inom lantbruk, lantbruksmaskiner, bioenergi och livsmedel. Vi ägs av 18 000 medlemmar, har 10 000 anställda, har verksamheter i ett 20-tal länder och omsätter 60 miljarder SEK på årsbasis.

Division Lantbruk

Division Lantbruk utgör Lantmännens kärnverksamhet för ett starkt och konkurrenskraftigt lantbruk med verksamhet både i Sverige och internationellt. Divisionen har sin bas i Sverige och en stark position i Östersjöområdet samt internationella delägarskap.

47 % av koncernens omsättning

Spannmål, foder, gödning, växtodling, maskin, service
se sid 34

Division Energi

Division Energi är en av Sveriges största producenter av bioenergiprodukter och verkar på en global marknad med huvudfokus i Europa.

10 % av koncernens omsättning

Etanol, proteinfoder, stärkelse, gluten, vodka, bränslepellets, havreprotein, alkylatbensin se sid 40

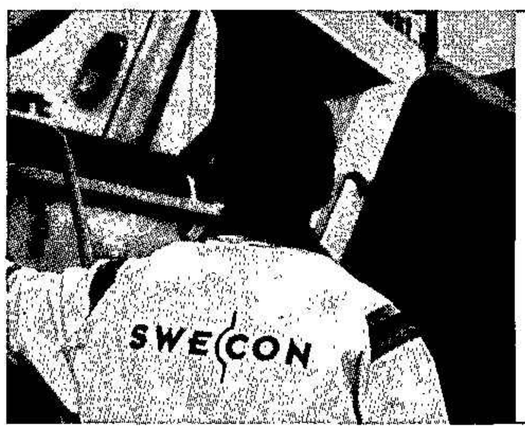

Division Livsmedel

Division Livsmedel förädlar spannmål och andra råvaror från åkermarken och producerar mjöl, bröd, frukostprodukter, pasta och färdiglagade måltider. Divisionen erbjuder ”Bra mat” till kunder inom dagligvaror, foodservice och livsmedelsindustrin.

29 % av koncernens omsättning

Mjöl, bröd, pasta, frukostprodukter, färdiglagade måltider
se sid 44

Affärsområde Swecon

Swecon är partner till Volvo Construction Equipment och återförsäljare av maskiner för bygg- och anläggningsbranschen i Sverige, Tyskland, Estland, Lettland och Litauen. Swecon erbjuder också service och support via sina 96 serviceanläggningar.

13 % av koncernens omsättning

Anläggningsmaskiner, utrustning, reservdelar, utbildning, service och support se sid 50

Affärsområde Fastigheter

Lantmännen Fastigheters uppdrag är att förse koncernens verksamheter med ändamålsenliga fastigheter och optimera avkastningen på externt uthyrda fastigheter.

1 % av koncernens omsättning

Uthyrning, fastighetsdrift, och byggnation
se sid 54

ank=20230628;20230629008326

Lantmännens affärsmodell

Lantmännen är ett lantbrukskooperativ som ägs av svenska bönder. Genom forskning, utveckling och verksamhet i hela värdekedjan tar vi tillsammans ansvar från jord till bord. Vår affärsmodell skapar förutsättningar för ett långsiktigt, lönsamt och hållbart svenskt jordbruk. Vinsten från verksamheten återinvesteras i jordbruket vilket skapar värde för svenskt lantbruk.

Lantbrukskooperativet

Våra 18 000 medlemmar är både ägare och affärspartners. Tillsammans tar vi vara på fördelarna med den kooperativa företagsformen för att bidra till lönsamheten på medlemmarnas gårdar och optimera avkastningen på medlemmarnas kapital i föreningen.

Värde från åkermarken

Vi förädlar åkermarkens resurser på ett ansvarsfullt sätt för att skapa det bästa av vad jorden kan ge. På så sätt skapar vi värde för våra medlemmar, utvecklar innovativa produkter och är en del av matkonsumentens vardag.

Forskning och innovation

Vårt resultat återinvesteras i utvecklingen av ett livskraftigt lantbruk, antingen på medlemmarnas gårdar, i Lantmännens verksamheter eller inom forskning och innovation. Varje år investeras exempelvis cirka 400 MSEK i forskning och utveckling inom framtidens jordbruk, bioenergi och mat.

Verksamheter från jord till bord

Vi har verksamheter i hela värdekedjan, från jord till bord. Närvaro inom flera affärer, såväl lokalt som globalt, skapar affärsmöjligheter, stabilitet och långsiktighet. Och inte minst en unik möjlighet att påverka utvecklingen och ta ansvar från jord till bord.

Skörden är grunden för Sveriges livsmedelsförsörjning och det är av stor vikt att de svenska lantbrukarna kan bärga en bra skörd av god kvalitet.

Ordförande har ordet

2022 ett oförglömligt år

Det första jag tänker på beträffande 2022 är givetvis Rysslands krig i Ukraina vilket på olika sätt har påverkat såväl Lantmännen som medlemmarna under hela året.

Ukraina har varit en viktig del i den internationella spannmålshandeln men kriget har medfört att exporten från Ukraina och dess närområde har begränsats, vilket inneburit att världsmarknadspriserna på spannmål stigit. Även tillgången på insatsvaror och råvaror har påverkats. Utbudet har begränsats och priserna har stigit vilket har påverkat lantbrukets kostnadsläge i Sverige. Det finns därför en stor skillnad i ekonomiskt resultat mellan olika gårdar beroende på produktionsgren, när man köpt insatsvaror och när man sålt sin spannmål.

Skörden har varit normal, eller till och med något bättre, i stora delar av landet. Totalt bärgades 5,8 miljoner ton vilket är något högre än femårsgenomsnittet. Undantaget är framförallt de östra delarna av landet som hamnade under genomsnittet.

Välbesökta medlemsträffar och stort engagemang bland våra förtroendevalda har genomsyrat medlemsverksamheten under året.

Aktiva medlemmar

Det är positivt att vi åter har kunnat ha fysiska möten efter pandemin. Vi behöver träffas på riktigt för att kunna utveckla organisationer, relationer och affärer. Välbesökta medlemsträffar och stort engagemang bland de förtroendevalda har genomsyrat medlemsverksamheten under året. Koncernstyrelsen har också tillsatt flera arbetsgrupper med uppgiften att på olika sätt göra Lantmännen ännu bättre.

Konsumentens inställning har förändrats

Samhällets syn på svenskt lantbruk har förändras i en positiv riktning. Det finns en uppskattning, som tar sig olika uttryck, över att svenska lantbrukare producerar mat av god kvalitet och på ett hållbart sätt. Detta förändrade synsätt skapar möjligheter att öka produktionen och att utveckla nya affärer som stärker det enskilda lantbruksföretaget.

Lantmännens övergripande strategi, från jord till bord, passar perfekt in idag och i framtiden. Den har aldrig varit mer aktuell än nu. Lantmännen tar ett helhetsansvar för den mat vi äter, från jord till bord och tar med bonden ända in i köket.

Robust livsmedelskedja

Under hösten fick Sverige en ny regering och det finns som alltid förhoppningar när en ny regering tillträder. I skenet av de senaste årens utveckling, torka, pandemi och nu krig, finns det stöd för att flytta fram lantbrukets positioner inom många områden och till exempel skapa en robust livsmedelskedja. Frågan kring Sveriges livsmedelsberedskap kommer fortsätta att vara aktuell under många år och Lantmännen har en nyckelposition när det gäller att hitta lösningar för att kunna trygga livsmedelsförsörjningen. Ett utökat nordiskt samarbete kring dessa frågor har hög prioritet. Vi kan lära av varandra och hitta gemensamma lösningar. Att Lantmännens, och Ultuna Studentkårs, Från jord till bord-stipendium i år gick till en uppsats med temat hur Sveriges självförsörjning för nötkött kan öka, var därför logiskt.

Hållbarhetsarbetet bär frukt

Lantmännens arbete för ett klimatneutralt lantbruk fortsätter. Intresset är stort för vårt arbete, aldrig förr har så många kunder till Lantmännen hört av sig och velat besöka någon av våra tre framtidsgårdar, Viken, Bjertorp och Svalöv. På Lantmännens framtidsgårdar testas och utvärderas nya odlingsmetoder, teknologisk utveckling och datainsamling. Kort sagt demonstreras framtidens lantbruk i verkligheten och hur vi skapar förutsättningar för en hållbar livsmedelskedja.

I arbetet med våra klimatmål och utvecklingen av Lantmännens odlingsprogram Klimat & Natur i Sverige och Finland har vi nu kommit till en position som vi kan skörda frukterna av. Lantmännen kommer att kunna erbjuda livsmedelsprodukter som är producerade i en fossilfri värdekedja.

Forskning och utveckling skapar lönsamhet på medlemmarnas gårdar

Lantmännens investeringar inom forskning och utveckling har varit betydande under 2022. Totalt handlar det om cirka 400 MSEK som satsats i forskningsprogram, produktutveckling och innovationer. Tillsammans med SLU driver vi programmet Grogrund som arbetar med växtförädling för att ta fram sorter anpassade för vårt nordeuropeiska klimat.

ank=20230628;20230627

Vi befinner oss i utmanande tider med en orolig omvärld, men vi är starka som företag. Vi kommer fortsätta utveckla Lantmännen och svenskt lantbruk i världsklass.

Lantmännen är också en av initiativtagarna och grundarna av företaget Agronod vars affärsidé är datainsamling som kan stötta åtgärder för minskad klimatpåverkan och vara till nytta för svenska lantbrukare. Att själv äga och kontrollera gårdens data blir allt viktigare. Lantmännens egen forskningsstiftelse finansierade under 2022 cirka 20 projekt med en total budget på 50 MSEK. Sammantaget bidrar detta till att skapa förutsättningar för lönsamhet på medlemmarnas gårdar och rusta lantbruket för framtiden.

Strategi, affärer och medarbetare i världsklass

Det gångna året har på olika sätt utmanat vår affär och verksamhet, men vi har också fått bevis på att vi har en strategi och medarbetare i världsklass som förmår att hantera osäkerhet, risk och utmaningar. Det är mycket glädjande att Lantmännen i år kan leverera sitt bästa resultat någonsin.

Lantmännens resultat för 2022 är ett rekordresultat och det skapar möjligheter och framtidstro för såväl svenska aktiva lantbrukare som för Lantmännen.

Som en följd av rekordresultatet föreslår Lantmännens styrelse en utdelning på 1 080 MSEK till Lantmännens medlemmar. Utdelningsförslaget består av återbäring och efterlikvid på totalt 374 MSEK, insatsutdelning med 10 procent samt insatsemission på 303 MSEK.

Det är den högsta utdelningen någonsin som Lantmännens föreningsstämma har att besluta om i Stockholm den 3 maj och utgör ett viktigt bidrag till att trygga ett lönsamt och livskraftigt svenskt lantbruk och en robust svensk livsmedelsförsörjning.

Avslutningsvis vill jag tacka Lantmännens vd och koncernchef Magnus Kagevik som under sitt första år har haft att hantera många utmaningar. Han har gjort det med ett inspirerande ledarskap och med stor omsorg om Lantmännen och våra medarbetare och medlemmar i en orolig tid. Tack!

Mosslunda, februari 2023

Per Lindahl
Ordförande Lantmännen

Vd har ordet

Lantmännen står stadigt

Lantmännen levererade ett historiskt starkt resultat för 2022, samtidigt som vi mött stora utmaningar i omvärlden – däribland det pågående kriget i Ukraina och en orolig global ekonomi.

Vi befinner oss för närvarande i en utmanande situation, med stor ekonomisk osäkerhet och en generellt orolig omvärld. 2022 präglades i stor utsträckning av det tragiska ryska kriget i Ukraina och dess konsekvenser. Sedan kriget inleddes har Lantmännens högsta prioritet varit säkerheten för våra medarbetare i Ukraina. Jag är stolt över hur våra medarbetare har hanterat kriget och av deras mod och engagemang för att fortsätta producera och leverera livsmedel till det ukrainska folket.

Priserna på alla typer av råvaror, energi och transporter har de senaste åren stigit till historiskt höga nivåer. Under andra halvåret 2022 steg även inflationen till de högsta nivåerna på mycket länge, både i Sverige och globalt, med höjda styrräntor som följd. Den globala ekonomin är kort sagt under hårt tryck, vilket påverkar samtliga av Lantmännens affärer. Samtidigt levererade Lantmännen under 2022 ett historiskt starkt resultat. Resultatet, efter finansnetto och justerat för jämförelsestörande poster, uppgick till 2 536 MSEK.

Vår breda och stabila affärsportfölj är en stor anledning till detta, och som vid tidigare utmaningar, till exempel torkan 2018 och coronapandemin, har vissa affärer levererat ett starkare resultat samtidigt som andra mött större utmaningar. Under 2022 har affärerna i division Energi och affärsområde Swecon levererat det högsta resultatet någonsin, medan resultaten i verksamheterna i vår livsmedelsdivision har pressats av ökade råvaru- och energikostnader som inte fullt ut kompenserats av prishöjningar.

Utvecklingen i våra affärer

Division Lantbruks resultat har ökat jämfört med föregående år, framförallt drivet av den svenska lantbruksverksamheten. Resultatet i den finska lantbruksverksamheten var lägre än föregående år, till följd av sämre resultat i spannmålsaffären. Även resultatet i Lantmännen Maskin har minskat, bland annat på grund av den generella nedgången på maskinmarknaden.

Division Energi har förbättrat sitt resultat kraftigt jämfört med föregående år, främst på grund av ett historiskt högt etanolpris samt god produktion och försäljning i samtliga affärer. Resultatet har även påverkats positivt av att Lantmännen sedan april är ensam ägare till pelletsbolaget Scandbio, samt tillskottet från det brittiska bolaget Coryton, som förvärvades i februari.

Division Livsmedels resultat har minskat jämfört med föregående år. Samtliga affärer i divisionen har mött stora utmaningar i form av stigande priser på råvaror, energi och transporter. Kostnadsbaserade prishöjningar gentemot kunder har genomförts, men eftersläpningar påverkade divisionens resultat negativt och fortsatta prishöjningar kommer att vara nödvändiga.

Affärsområde Swecon levererade ett nytt rekordresultat under 2022. Tillgången på maskiner har varit fortsatt begränsad till följd av bland annat komponentbrist och svårigheter kring frakt och logistik. Trots detta har Swecons försäljning ökat på samtliga marknader. Försäljningen på eftermarknaden

ank=20230628;20230629008828

I det nya geopolitiska marknadsläget uppstår nya strategiska utvecklingsmöjligheter för Lantmännen.

Tillsammans ska vi fortsätta utveckla Lantmännen för ett lönsamt och livskraftigt lantbruk och givetvis hålla klimatfrågan högt på agendan i alla våra affärer.

utvecklades också positivt, med god efterfrågan på både service och reservdelar.

Affärsområde Fastigheter utvecklades stabilt, 2022 års resultat är något lägre än föregående år, framförallt beroende på lägre resultatandelar från delägda företag samt att de höga energipriserna har påverkat resultatet negativt.

Fortsatta satsningar i hela spannmålsvärdekedjan

Lantmännen fortsätter att investera i hela kedjan från jord till bord – dels i form av nya produktionsanläggningar och produktområden, dels genom samarbeten och nya odlingskoncept. Under slutet av 2022 utfördes sluttester av vår glutenfabrik i Norrköping med planerad produktionsstart första halvåret 2023. Glutenfabriken kommer att komplettera produktionen av biodrivmedel, koldioxid och foder. Under året påbörjades även detaljprojektering för en ny storskalig produktionsanläggning för ärtprotein i Lidköping. Investeringarna stärker våra affärer inom livsmedelsingredienser och växtbaserade proteiner.

Två andra viktiga satsningsområden handlar om att fortsätta minska klimatpåverkan i odlingsledet. Under hösten skördades den första omgången av maltkorn som odlats enligt Lantmännens odlingsmetod Klimat & Natur, som minskar koldioxidutsläppen med upp till 30 procent. Av skörden på cirka 3 000 ton maltkorn kommer Spendrups att brygga närmare 18 miljoner liter öl med lägre klimatpåverkan. Lantmännens samarbete med Yara kring fossilfri mineralgödsel innebär att vi kommer att kunna erbjuda gödsel producerat via förnybar energi istället för naturgas. Det är ett avgörande steg för att nå ett klimatneutralt jordbruk, och innebär att vi under året kommer att kunna erbjuda de allra första spannmålsprodukterna från en fossilfri värdekedja.

Lantmännen investerar också i övriga Östersjöområdet: i juni slutfördes till exempel förvärvet av det finska livsmedelsbolaget Myllyn Paras. Tillskottet av bolagets kvarn- och bageriverksamhet innebär att vi nu har verksamhet i hela kedjan från jord till bord även i Finland, vilket stärker möjligheterna till långsiktig innovation och att kunna erbjuda attraktiva och hållbara produkter på den finska marknaden. Sedan 2015 har vi gjort betydande investeringar i Finland, som idag är vår näst största marknad.

Lantmännen kan hantera utmaningarna

Den stora osäkerheten i omvärlden har lett till snabba makroekonomiska förändringar och extrema prisrörelser på marknaden – en situation som förväntas hålla i sig. Konjunkturen är vikande i hela Europa och den höga inflationen sätter press på både företag och privatpersoner. Mot den bakgrunden är det glädjande att kunna konstatera att Lantmännen står stadigt och är redo att hantera de utmaningar vi står inför.

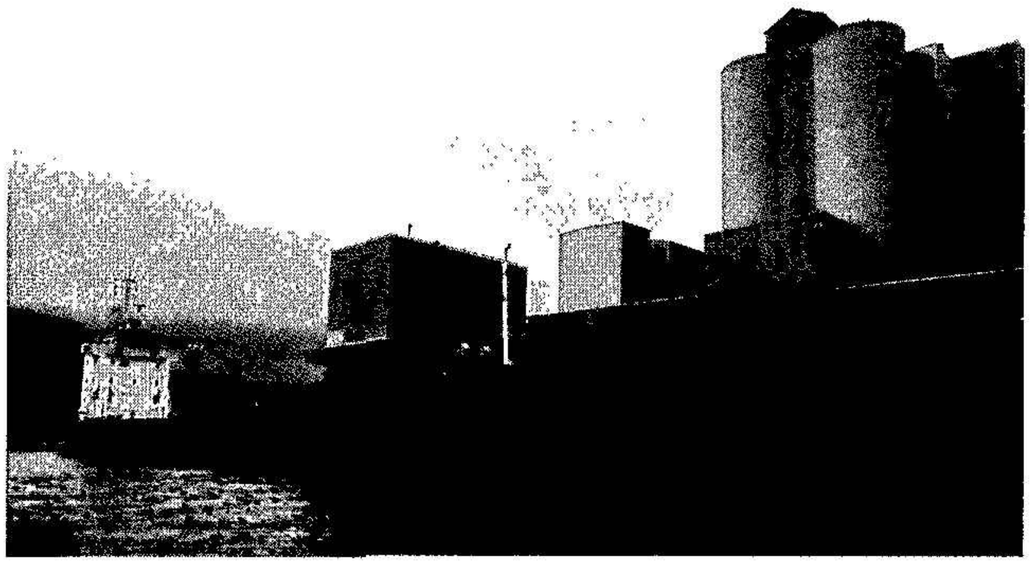
Först och främst har vi en fortsatt god finansiell ställning, med en stark balansräkning och goda resultat. Det ger oss ett viktigt handlingsutrymme att agera både för att parera utmaningar på marknaden och att satsa där möjligheter dyker upp. För det andra har vi ett starkt varumärke, vilket speglar den viktiga roll vi har i samhället och de satsningar vi gör för framtiden. Lantmännen uppfattas som ett meningsfullt, ansvarstagande och hållbart företag, något vi alla ska vara stolta över. Vårt tydliga fokus på organisations- och talangutveckling, kompetensförsörjning och ledarskap hjälper oss att prestera bättre, att anpassa oss till ändrade förutsättningar och att skapa innovativa lösningar och erbjudanden.

Jag är övertygad om att vi befinner oss i en god position för att möta framtiden på både kort och lång sikt. Lantmännens ambition är att vara världens bästa lantbrukskooperativ, och jag ser fram emot att fortsätta utveckla koncernen tillsammans med alla våra medlemmar och medarbetare.

Stockholm, februari 2023

Magnus Kagevik
Vd och koncernchef

Viktiga händelser under 2022

Västerås stad förvärvar silofastigheter av Lantmännen

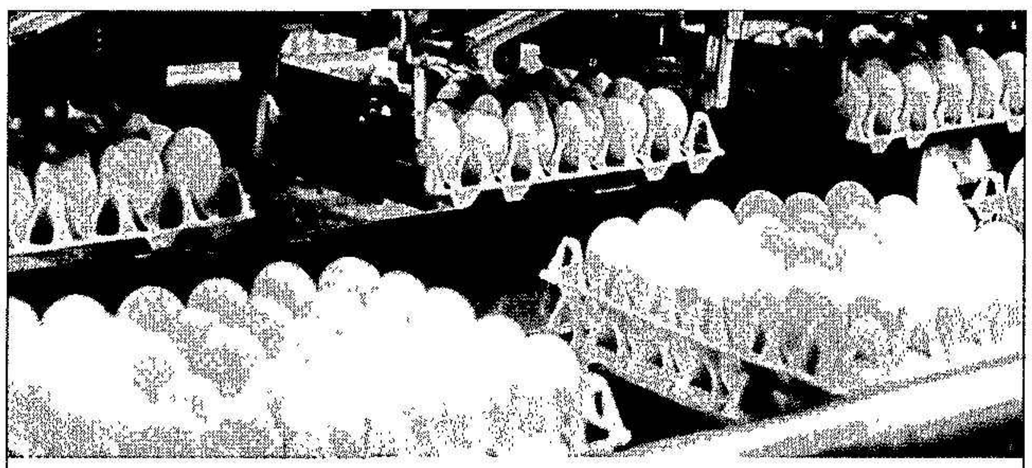
Överenskommelse har slutits om att Västerås stad kommer att förvärva och ta över silofastigheterna i centrala Västerås senast till 2029. *Januari 2022*

Avtal för fossilfri mineralgödsel

Lantmännen och Yara var de första företagen att teckna ett kommersiellt avtal för lansering av fossilfri mineralgödsel, framställt med förnybar energi. *Januari 2022*

Lantmännen Aspen förvärvar Coryton

Lantmännen Aspen expanderar internationellt genom sitt förvärv av bränsletillverkaren Coryton. Med bas i Storbritannien och verksamhet på både den europeiska och amerikanska kontinenten skapar förvärvet möjligheter och synergier inom det växande segmentet för hållbara bränslen. *Februari 2022*

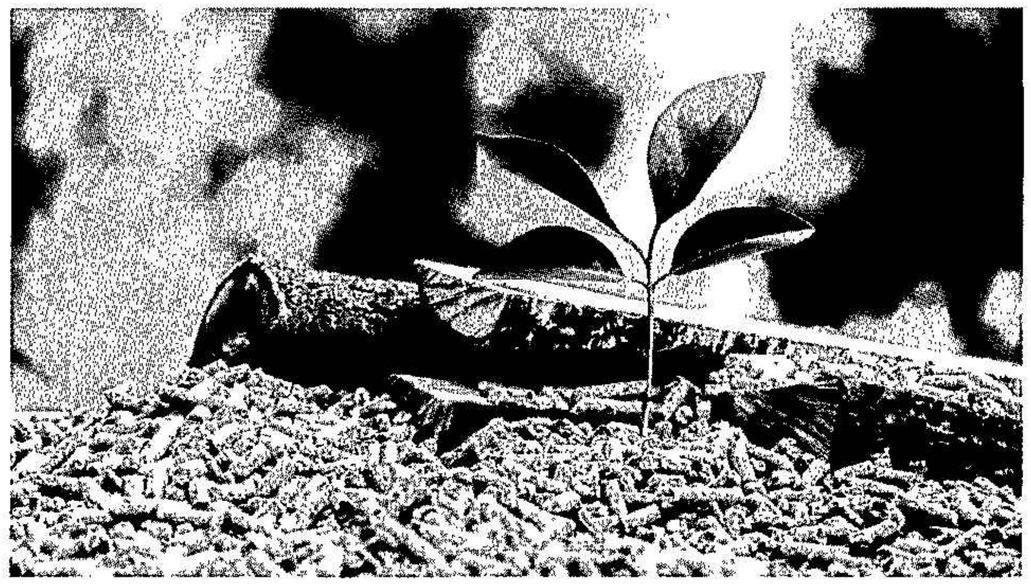
Förvärv av andel i KG:s Ägg

Lantmännen har förvärvat 30 procent av aktierna i KG:s Ägg, ett av Sveriges ledande äggpackeriföretag. Förvärvet ger utökade utvecklingsmöjligheter inom den svenska värdekedjan för ägg, och är i linje med vår strategi för ökade satsningar och investeringar inom livsmedelsförsörjningen i Sverige. *Mars 2022*

Magnus Kagevik ny vd och koncernchef för Lantmännen

Magnus Kagevik, tidigare Lantmännens COO och chef för division Energi, efterträdde Per Olof Nyman som gick i pension. Magnus har en gedigen internationell erfarenhet, stark industriell kompetens och är en uppskattad ledare. Han har även ett genuint intresse för det svenska lantbruket och dess villkor. *April 2022*

Lantmännens förvärv av Scandbio slutfört

Lantmännen signerade i februari ett avtal om förvärv av resterande andelar i Scandbio. Efter de berörda konkurrensmyndigheternas granskning och godkännande har förvärvet slutförts och Scandbio ägs och drivs helt och hållet i Lantmännens regi. *April 2022*

Uppdatering av Lantmännens gröna obligation 2022

Lantmännens styrelse har beslutat att uppdatera sitt MTN-program (Medium Term Note) som ger Lantmännen möjlighet att bland annat ge ut noterade gröna obligationer. Finansinspektionen har godkänt och registrerat Lantmännens grundprospekt. *April 2022*

ank=20230628;20230630080829

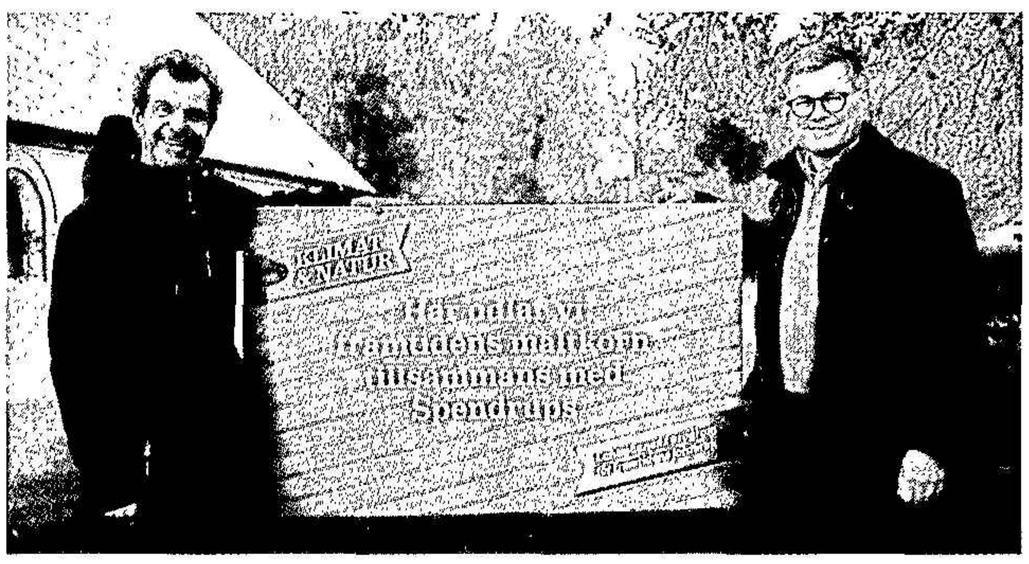

Swecon har förvärvat Kewab Rental

Lantmännenägda Swecon Anläggningsmaskiner har breddat sin verksamhet genom förvärv av uthyrningsföretaget Kewab Rental. Med ett av Sveriges största och bredaste utbud av stora anläggningsmaskiner för uthyrning och hyrköp skapar förvärvet synergier och möjlighet att möta kundernas efterfrågan på hyresmaskiner. *Maj 2022*

Lantmännen Cerealia i samarbete med Mycorena

Lantmännen Cerealia har påbörjat ett partnerskap med Foodtech-bolaget Mycorena, med en gemensam ambition att utveckla framtidens livsmedel av svampprotein för den nordiska marknaden. *Maj 2022*

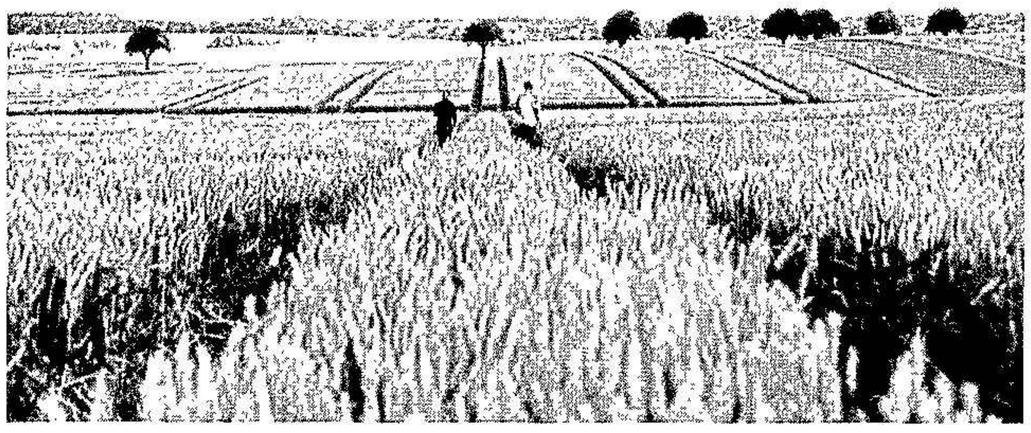

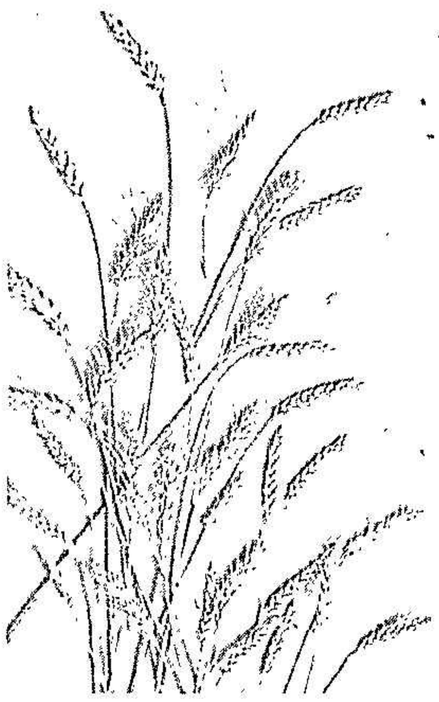

Lantmännen i samarbete med Spendrups

Lantmännen och Spendrups har startat ett samarbete där maltkorn, som är huvudingrediens i öl, odlas enligt Lantmännens program för Framtidens Jordbruk - Klimat & Natur. Odlingsmetoderna minskar klimatpåverkan och gynnar den biologiska mångfalden. *Maj 2022*

Lantmännens förvärv av finska Myllyn Paras slutfört

Förvärvet är ett viktigt steg för att stärka Lantmännens position i Finland, och bidrar till att bredda utbudet av spannmålsprodukter för att möta den växande efterfrågan på lokalt producerade produkter i Norden. Lantmännen välkomnar deras 110 anställda till koncernen. *Juni 2022*

Växtförädling av havre

Lantmännens forskningsbolag CropTailor och ScanOats i Lund har sekvenserat havrens hela arvsmassa. Detta öppnar möjligheter för att utveckla havre som är hälsosam och kan odlas på ett hållbart sätt. Växtförädling är avgörande för ett hållbart och livskraftigt lantbruk och en innovativ och framåtblickande livsmedelsindustri. *Maj 2022*

Invigning av Framtidsgården Svalöv

På Lantmännens växtförädlingsavdelning i Svalöv utvecklas framtidens grödor mångdubbelt snabbare än tidigare. Med hjälp av nya odlingskammare, förstärkt datakraft och ett avancerat laboratorium kartläggs grödornas egenskaper med hög precision. Syftet är att ta fram nya sorter med ökad avkastning, bättre kvalitet, och starkare motståndskraft mot klimatförändringar, sjukdomar och angrepp. *Juni 2022*

Lantmännens Forskningsstiftelse – 2022 års utlysning

Lantmännens Forskningsstiftelse delar årligen ut 25 MSEK till forskning i lantbrukets hela värdekedja, från jord till bord. Målet är ett hållbart jordbruk med sikte på klimatneutralitet 2050 och ökad produktivitet för att säkra såväl lantbrukets livskraftighet som livsmedelsförsörjningen över tid. Genom Lantmännens Forskningsstiftelse bjuder vi in forskare till samarbete kring framtidens möjligheter inom lantbruk, livsmedel, bioenergi och gröna material.

Juli 2022

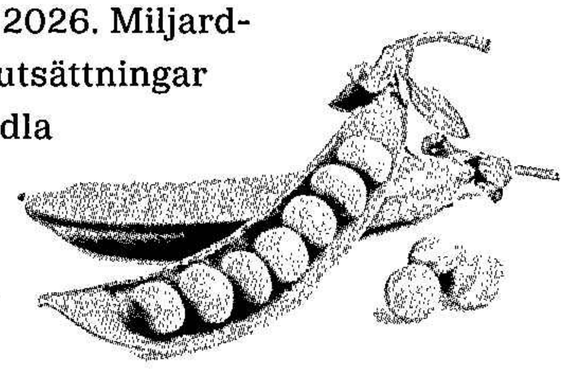

Lantmännen Agrovärme avyttras

Lantmännen har avyttrat Lantmännen Agrovärme som producerar, distribuerar och säljer fjärrvärme i södra och mellersta Sverige. Köpare är Solör Bioenergi – en av de största aktörerna på den svenska och nordiska fjärrvärmemarknaden.

September 2022

Miljardinvestering gör Lantmännen unikt i norra Europa

Investeringen om drygt 1 miljard SEK i en ny storskalig produktionsanläggning för ärtprotein i Lidköping stärker Lantmännens ledande position inom växtbaserade proteiner. Ärtproteinerna kommer att komplettera det befintliga sortimentet av hållbara spannmålsbaserade proteiner från vete och havre. Den nya produktionsanläggningen beräknas stå klar i början av 2026. Miljardinvesteringen skapar nya förutsättningar för svenska lantbrukare att odla ytterligare en gröda i växtföljden, vilket har flera fördelar för miljö och klimat.

September 2022

Expansion i Rumänien

Lantmännen Unibake har påbörjat det första steget i en investeringsplan på 90 MEUR i ett toppmodernt bageri i Rumänien. Den planerade, totala investeringen innebär över 300 nya jobb utöver de 130 personer som redan är anställda på Lantmännen Unibake Rumänien.

September 2022

FINN CRISP snacks – Årets Dagligvara

Priset Årets Dagligvara har delats ut för sextonde året i rad och tilldelas FINN CRISP snacks – Creamy Ranch – från Lantmännen Cerealia. Priset delas ut av branschorganisationen Svensk Dagligvaruhandel och syftar till att uppmärksamma framgångsrika lanseringar och inspirera branschens aktörer till vidare innovation och produktutveckling.

Oktober 2022

Lantmännens historik med viktiga förvärv, avyttringar och delägarskap

Lantmännen konverterade sina HaGe Kiel-aktier till aktier i team SE

team SE, ett tyskt bolag med verksamhet inom bygghandel och energi blev majoritetsägare i Hauptgenossenschaft Nord (HaGe Kiel) och Lantmännen konverterade sina aktier i HaGe Kiel till nyemitterade aktier i team SE. Det danska kooperativet DLG är majoritetsägare i både HaGe och team SE.

Oktober 2022

Minskad klimatpåverkan från lantbruksplast

2025 kommer Lantmännen, norska Felleskjøpet och danska Hornsyld Købmandsgaard ersätta hela Trioworlds sortiment av sträckfilm för balensilering med produkter av minst 30 procent återvunnet material. *Oktober 2022*

Årets svenska skörd av spannmål uppgick till 5,8 miljoner ton, enligt Jordbruksverkets senaste prognos, vilket var högre än femårssnittet och vad som tidigare hade prognosticerats. Skörden höll låg vattenhalt och generellt god kvalitet. Därutöver uppskattas totalskörden av oljeväxter bli 0,4 miljoner ton vilket är 27 procent högre än det senaste femårssnittet. En mycket intensiv skördeperiod satte press på mottagnings- och transportkapaciteten. Små lager av spannmål i de exporterande länderna, i kombination med kriget i Ukraina, ledde till historiskt höga spannmålspriser och en ovanligt volatil marknad. Lantmännens breda nätverk är fortsatt viktigt för vår handelsverksamhet. Krigsutbrottet innebar initialt högre efterfrågan på vete från EU.

Lantmännen toppar listan över Sveriges mest meningsfulla företag

Sedan 2015 har varumärkesbyrån Lynxeye årligen mätt allmänhetens relation till Sveriges 50 största företag. Nu intar Lantmännen förstaplatsen och toppar därmed listan som Sveriges mest meningsfulla företag. *Oktober 2022*

35 MSEK för tillväxt på svenska gårdar

Tillväxtbolaget har tagit in 35 MSEK i nytt kapital från sina ägare för att möjliggöra ytterligare investeringar på svenska gårdar. Riskvilligt kapital behövs för att öka produktiviteten och lönsamheten i svenska lantbruksföretag.

Oktober 2022

Lantmännens affärsportfölj skapar värde för våra medlemmar från åkermarken

2017

FÖRVÄRV
- Anderson Bakery
- K-maatalous
- Orient Products
- Marline
- Byavärme

AVYTTRINGAR
- LMB Danmark
- Akershus Traktor

2018

FÖRVÄRV
- Raisios nötfoderaffär
- ThermoSeed Global

2019

FÖRVÄRV
- Bakery Du Jour
- Tate & Lyles havreverksamhet i Kimstad

2020

FÖRVÄRV
- Delar av French Bakery i Norge

2022

FÖRVÄRV
- Coryton
- KG:s Ägg
- Scandbio
- Kewab Rental
- Myllyn Paras

AVYTTRING
- Lantmännen Agrovärme

Ett värdefullt medlemskap

Lantmännens kooperativa företagsform har många fördelar, inte minst det demokratiska upplägget, en medlem en röst, och den ekonomiska nyttan av att vara delägare som får ta del av utdelning och avkastning. Som ett kooperativt företag bidrar Lantmännen till lönsamhet på medlemmarnas gårdar med kunskap, forskning och utveckling och rådgivning.

Engagemang och aktiviteter i distrikten

Medlemmar i Lantmännen är både affärspartners och ägare av Lantmännen. De är medlemmar i en förening som förädlar den spannmål som produceras och är med och förvaltar jorden åt kommande generationer.

Lantmännen skapar affärsnytta och bidrar till lönsamhet på medlemmarnas gårdar.

För att tillvarata styrkan i den kooperativa företagsformen är engagemang och dialog i distrikt, på medlemsmöten, förtroenderåd och i arbetsgrupper viktigt. Så kombinerar Lantmännen regionala och kundnära aktiviteter med en omfattande nationell och internationell affärsverksamhet. Lantmännens 20 distrikt är basen för medlemmarnas inflytande och en viktig länk mellan medlemmarna och Lantmännen. *Distriktsstyrelserna* arbetar regionalt i nära samarbete med Lantmännen Lantbruk och Maskin med övergripande, strategiska frågor.

Medlemsnytta

Sparkonto

Ett sparkonto hos Lantmännen är ett tryggt val för att få pengarna att växa. Medlemmar i Lantmännen får dessutom extra förmånlig ränta.

Medlemsträffar

Varje år arrangeras en mängd olika möten och träffar för Lantmännen medlemmar. Utbudet varierar mellan olika distrikt beroende på behov och intresse.

Ambassadörsprogram

Respektive distrikt får lämna förslag på deltagare i Lantmännens Ambassadörsprogram för unga medlemmar. Cirka 30-40 deltagare från hela landet träffas och får en möjlighet att lära känna olika delar av Lantmännen.

Utbildning

Alla medlemmar i Lantmännen kan till exempel via hemsida, LM², etc lära sig mer om hur medlemsorganisationen fungerar. Nya förtroendevalda i distriktens styrelser och valberedningar genomgår även en tredagars utbildning. Deltagarna utbildas i Lantmännens affärsverksamhet, kommunikation, IT-säkerhet.

Medlemstidningen Grodden

Grodden utkommer med fyra nummer per år. Utöver tidningen Grodden finns även Grodden-podden.

LM²-portalen

Medlemmarna har tillgång till LM²-portalens digitala tjänster. I LM²-portalens affärsöversikt visas aktuella avtal och orderinformation. Under maskinfliken finns

Lantmännens föreningsstämma 5 maj 2022

Föreningsstämman beslutade på förslag från styrelsen om insatsutdelning, att fördelas på såväl inbetalt som emitterat insatskapital, insatsemission samt återbäring och efterlikvid. Totalt beslutades om den högsta utdelningen någonsin, 1 000 MSEK.

Samtliga styrelseledamöter, vd, koncernledning, stämmopresidiet, fullmäktige, auktoriserade samt förtroendevalda revisorer deltog i stämman som även kunde följas via webb-sändning.

servicehistorik, Lantmännen Maskins e-handel och möjlighet att skicka en förfrågan om att boka maskinservice.

Min *spannmålsaffär* ger en total översikt över fysiska spannmålsaffärer med Lantmännen. Till exempel hur mycket skörd av respektive gröda som medlemmen sålt och till vilka priser. I LM² finns dessutom möjlighet att handla spannmål finansiellt, direkt mot en av världens största råvarubörser.

Under *foderfliken* finns alla detaljer kring medlemmens foderavtal och här informeras om när dessa löper ut.

I *Dataväxts* tjänster finns VäxtRåds rådgivningsbrev.

Här skapas resultatet

Det ekonomiska resultatet inom Lantmännen genereras till största del inom förädlingsverksamheten, till exempel spannmålsförädling till livsmedel eller bioenergi, och via försäljningen av entreprenadmaskiner. En värdeskapande industri- och förädlingsverksamhet ger både avsättning för medlemmarnas spannmål och genererar mervärde.

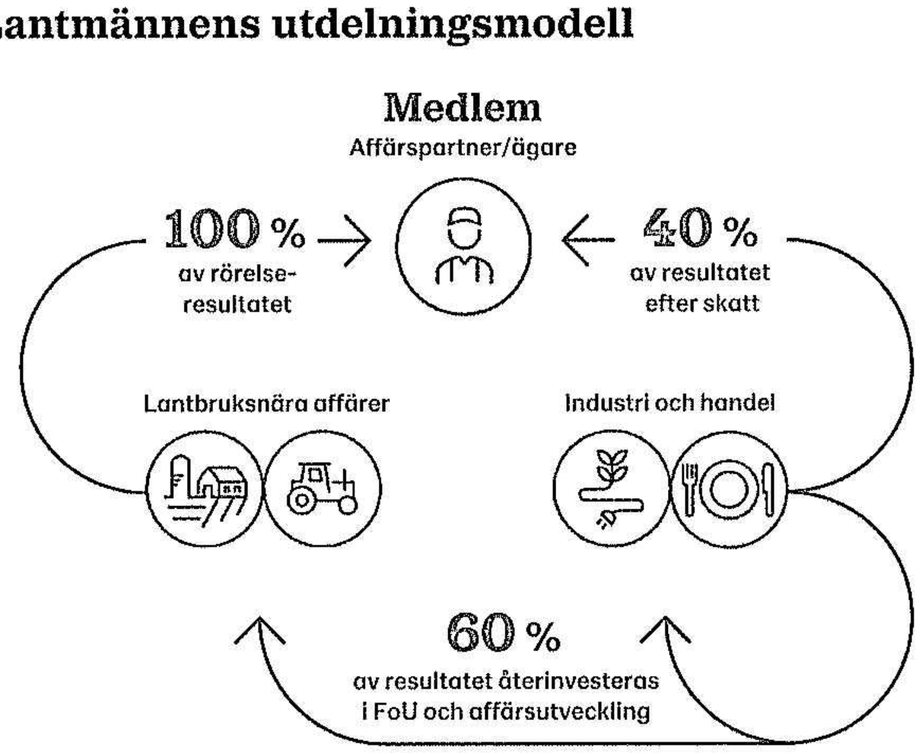
Utdelningspolicy

Styrelsen har under 2022 utvärderat och uppdaterat utdelningspolicyn. Avsikten är att utdelningsnivån ska anpassas till koncernens resultat, finansiella ställning, kassaflöde och strategiska investeringsbehov. Styrelsens målsättning är att Lantmännen över tid ska generera en jämn och stabil utdelning till medlemmarna.

Som medlem får man utdelning genom:

- *Återbäring* som beräknas på medlemmens inköp från Lantmännen Lantbruk Sverige, Lantmännen Maskin och Swecons svenska verksamheter.
- *Efterlikvid* beräknas på medlemmens försäljning av spannmål, oljeväxter, trindsäd och frö till Lantmännen Lantbruk.
- *Insatsutdelning* delas ut på medlemmarnas inbetalda och emitterade insatskapital. Utdelningen baseras på resultatet från förädlings- och industriverksamheten.
- *Insatsemission* vilket innebär att delar av resultatet från Lantmännens industriverksamhet fördelas på medlemmarna genom att kollektivt kapital förs över till individuellt kapital. Insatsemissionen fördelas med 50 procent på handel med Lantmännen och 50 procent på inbetalda och emitterade insatser.

Lantmännens utdelningsmodell

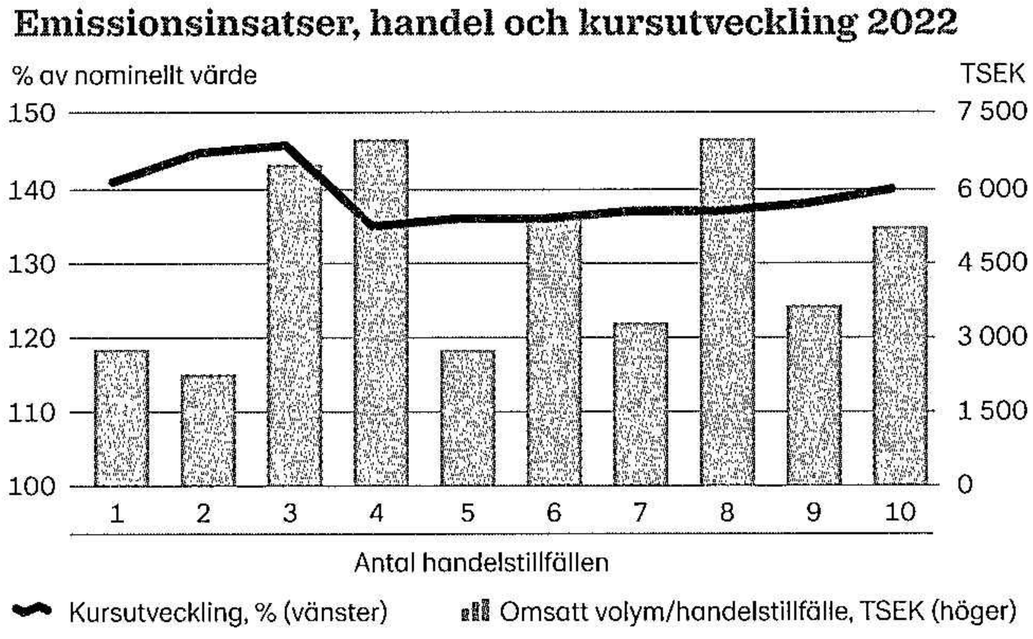

Handel med emissionsinsatser

Emissionsinsatserna är ett av många bra skäl att vara medlem i Lantmännen. Emissionsinsatserna bygger på den del av vinsten från Lantmännens industriverksamhet som fördelas till medlemmarna.

Sedan 2009 kan medlemmar i Lantmännen köpa och sälja emissionsinsatser. Inköpta emissionsinsatser ger samma rätt till insatsutdelning och nya emissionsinsatser som inbetalda insatser. 2022 genomfördes 10 handelstillfällen och totalt var omsättningen 44 MSEK (52). Transaktionspriset varierade mellan 135 och 146 procent av nominellt värde.

Emissionsinsatser, handel och kursutveckling 2022

Utdelning till medlemmarna 2022

Återbäring, efterlikvid, insatsutdelning och insatsemission är begrepp som återkommer när vi talar om nyttan av att vara medlem i Lantmännen. Alla begreppen är kopplade till att du är medlem och att du får direkt nytta av att både handla med och äga Lantmännen.

Styrelsen har för 2022 föreslagit stämman att lämna utdelning i form av återbäring och efterlikvid på handel med Lantmännen Lantbruk Sverige exklusive Destillataffären med 2,0 procent (2,5), 0,5 procent (-) i återbäring på medlemmarnas inköp från Destillataffären i Lantmännen Lantbruk Sverige och 0,5 procent (1,5) i återbäring på medlemmarnas inköp från Lantmännen Maskin och Swecons svenska verksamhet. Totalt beräknas återbäring och efterlikvid uppgå till 374 MSEK (341).

Styrelsen föreslår att insatsutdelning lämnas med 10 procent (10) på insatsernas nominella värde, totalt 403 MSEK (362) samt insatsemission med 303 MSEK (297).

Därutöver föreslås utdelning på förlagsandelar utgå med 6,0 procent (7,25), 15 MSEK (18) enligt villkoren i erbjudandet för förlagsandelarna.

Insatskapital – inbetalt och emitterat

Lantmännens medlemmar bidrar med kapital genom sina insatser i föreningen. Vid utgången av 2022 uppgick insatskapitalet till 4 027 MSEK (3 624). Insatskapitalet fördelar sig med 1 642 MSEK (1 512) som inbetalda insatser och 2 385 MSEK (2 112) som emitterade insatser.

De insatsemissioner medlemmar får samlas på deras konto för emissionskapital och det är således detta kapital som utgör emissionsinsatser. Våra medlemmar kan enkelt se sitt saldo via LM² Ekonomi.

Insatskapital

MSEK	2022	2021	2020	2019	2018
Inbetalda insatser	1 642	1 512	1 402	1 373	1 318
Emitterade insatser	2 385	2 112	1 826	1 586	1 346
Totalt	4 027	3 624	3 228	2 959	2 664

Alla medlemmar får ta del av koncernens vinst och har möjlighet att påverka hur Lantmännen styrs.

Utdelning[1)]

MSEK	2022[2)]	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Återbäring och efterlikvid	374	341	305	208	157	245	231	188	135	129
Extra vinstutdelning	-	-	-	-	-	133	-	-	-	-
Insatsutdelning	403	362	291	237	213	222	207	193	178	171
Insatsemission	303	297	306	288	250	100	70	50	150	-
Totalt	**1 080**	**1 000**	**902**	**733**	**620**	**700**	**508**	**431**	**463**	**300**

[1)] *Redovisat belopp kan inkludera justering jämfört med tidigare års förslag.* [2)] *Enligt styrelsens förslag för 2022.*

ank=20230629;20230629083832

Marknad och omvärld

Lantmännens främsta marknad är norra Europa med fokus på Norden och Östersjöområdet. Kriget i Ukraina med påföljande sanktioner mot Ryssland har påverkat våra verksamheter och även bidragit till en helt förändrad handelsbild både i Europa och globalt. Året har präglats av den komplexa situationen med pågående inflation, kraftigt stigande prisnivåer på spannmål, foder, livsmedel och energi, utbudsstörningar och energikris till följd av den globala pandemin, och den rådande geopolitiska oron i omvärlden.

Effekterna av kriget i Ukraina medför att det globala utbudet av jordbruksprodukter minskar såväl i år som kommande odlingssäsonger. Lantbrukarna riskerar att drabbas av fortsatta störningar och prishöjningar i de globala leveranskedjorna av insatsvaror. Den rådande situationen med minskat globalt utbud och högre priser på jordbruksprodukter gör dock att lantbrukarna kan få mer betalt, samtidigt som fortsatt höga energipriser och dyrare insatsvaror riskerar att urholka lönsamheten.

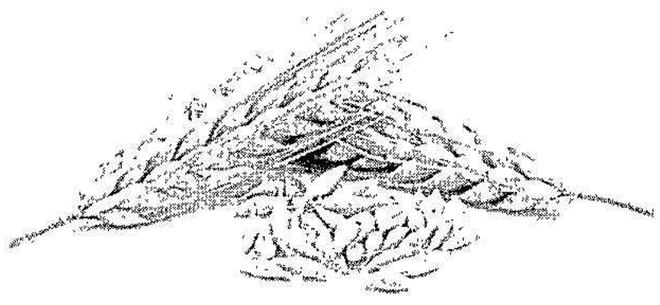
Strategisk tillgång på prissäkrad hållbar energi och kapacitets-utbud blir allt viktigare för hela livsmedelsvärdekedjan.

För Lantmännen har kostnaderna för flera viktiga råvaror och tjänster för vår industriverksamhet, som el, naturgas och frakt, stigit kraftigt. Transportproblem och bristen på arbetskraft har förvärrats, vilket har medfört leveransproblem i framför allt tillverkningssektorerna. Det får konsekvenser för lantbruks- och anläggningsmaskiner där man inte har klarat att möta efterfrågan på grund av långa leveranstider på nya maskiner.

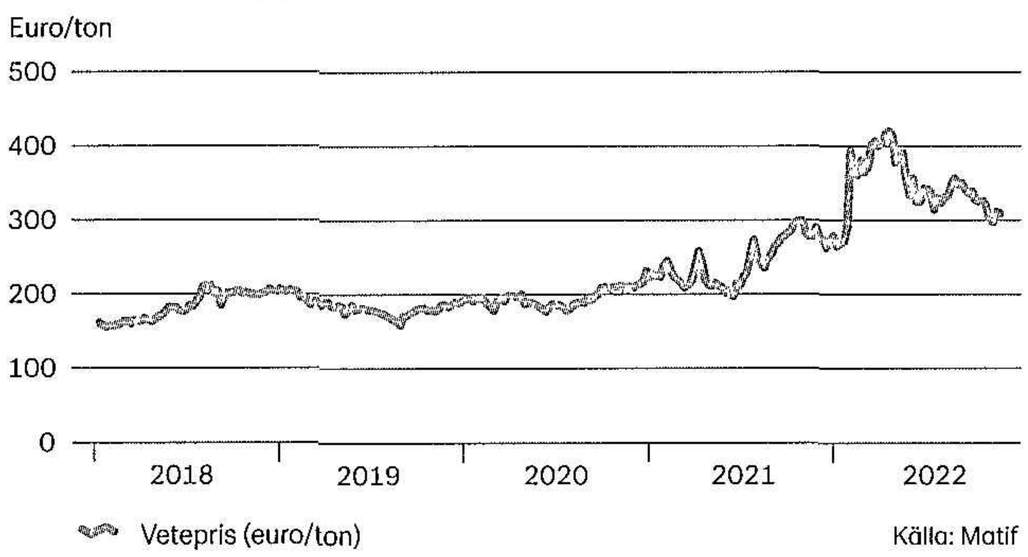
Råvarumarknader och årets spannmålsskörd

Svartahavsregionen producerar 30 procent av världens handlade vete och Ryssland var före kriget i Ukraina världens största exportör av mineralgödsel. Stigande energipriser i Europa kopplas till minskade leveranser av rysk olja och gas. De höga råvaru- och energipriserna har medfört att inflationen har ökat till nivåer som inte setts på väldigt länge.

Under 2022 skedde kraftiga prisökningar för centrala jordbruks- och insatsråvaror samt livsmedelsingredienser, vilket ställer krav på genomförande av prisjusteringar i hela värdekedjan. Priset på gödsel för jordbruket följer energipriset. Situationen medför utmaningar för lantbruksföretagen samt påfrestningar särskilt för animalieproducenter i form av höga foder- och energipriser.

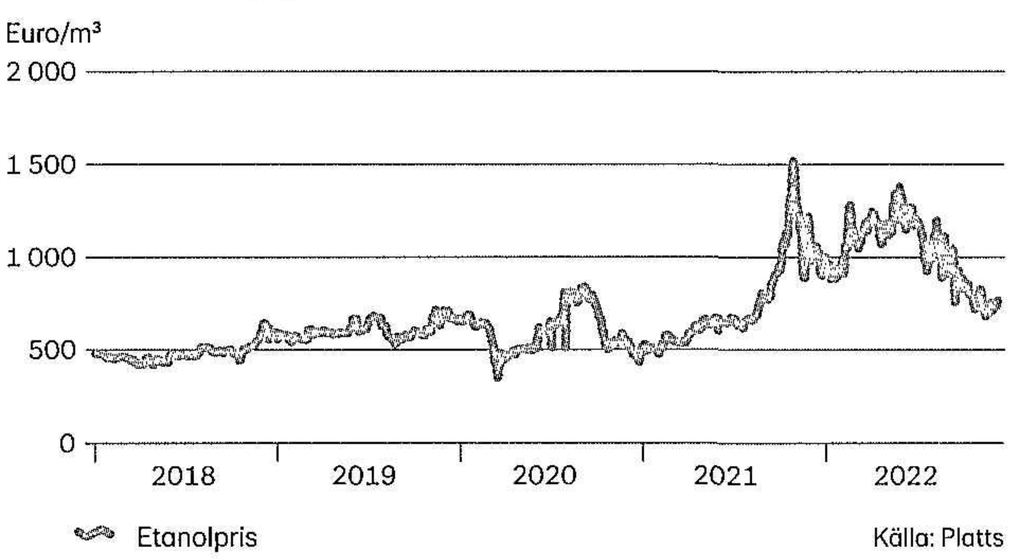

Prisutveckling på råvarubörsen för vete

Källa: Matif

Prisutveckling på råvarubörsen för etanol

Källa: Platts

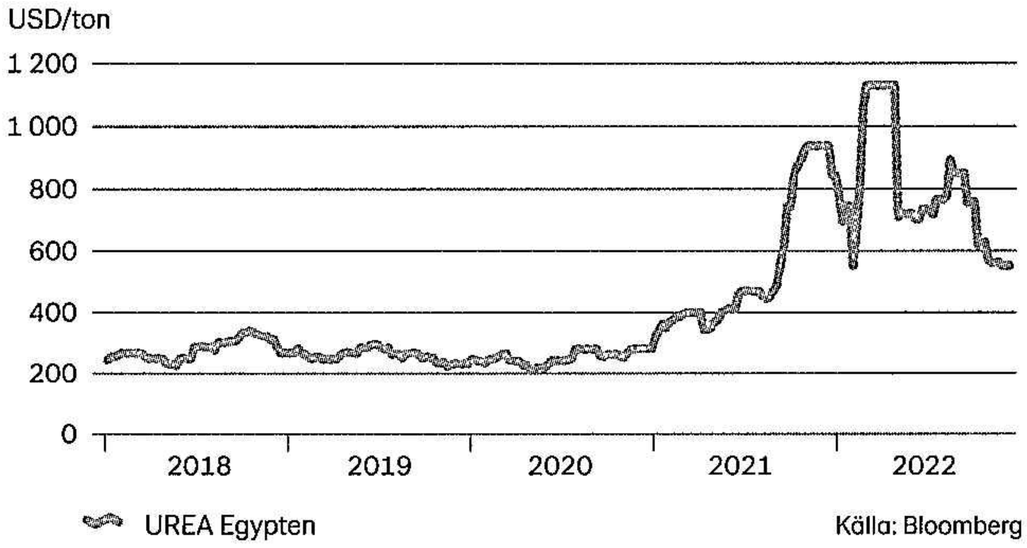

Den svenska spannmålsskörden för 2022 blev högre än förra årets skörd och samtidigt sågs en rekordskörd av oljeväxter. Spannmålsskörden blev 5,8 miljoner ton för 2022, vilket är en ökning med 16 procent jämfört med skörden 2021. Ökningen berodde främst på att hektarskördarna för samtliga spannmålsgrödor blev högre.

Höstvetet gav en svensk totalskörd på 3,0 miljoner ton vilket är 10 procent högre än genomsnittet för de senaste fem åren. Totalskörden av oljeväxter uppskattas bli 0,4 miljoner ton vilket är 27 procent högre än det senaste femårsgenomsnittet. Totalskörden för trindsäd beräknas till 86 tusen ton vilket är 31 procent högre än femårsgenomsnittet.

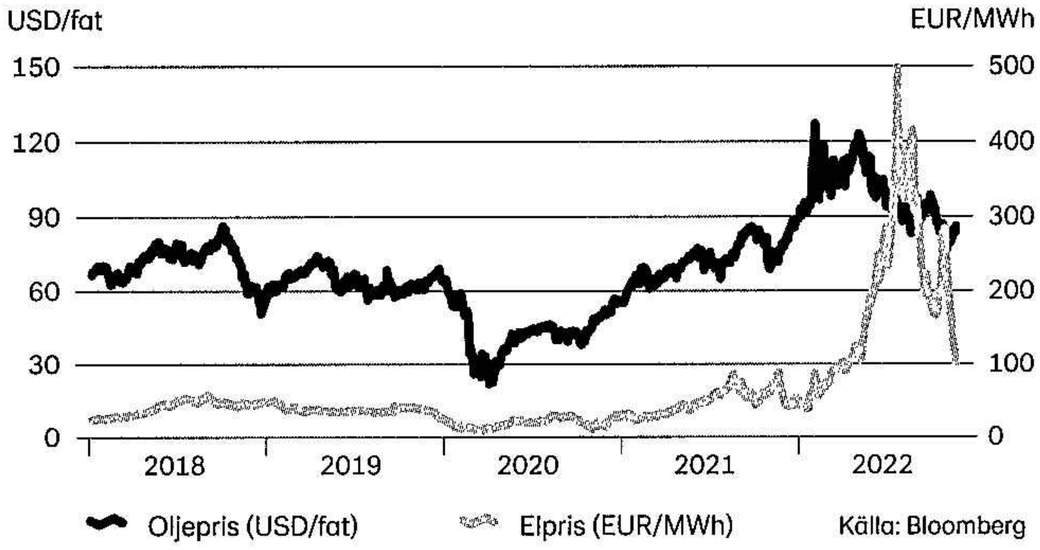
Inflationen påverkar köpbeteendet

Den höga inflationstakten i Sverige och övriga europeiska länder håller i sig och de högre kostnaderna för insatsvaror, energi och transporter driver på inflationen. Lantmännen har navigerat mellan att planera för att ha beredskap för att hålla i kostnaderna och säkerställa priskompensationer. Dock släpar arbetet med att föra prishöjningar vidare i kedjan efter och påverkar framför allt våra livsmedelsverksamheter negativt. Inflationen får konsekvenser för såväl handel som för slutkonsumenter. Lantmännen bevakar hur konsumentbeteenden förändras och hur det påverkar Lantmännens affärer. Pandemin och

Prisutveckling på råvarubörsen för konstgödsel

Prisutveckling på råvarubörsen för olja och el

rådande omvärldssituation har understrukit vikten av lokal produktion och robusta värdekedjor, ur både företags- och samhällsperspektiv.

Hållbarhet och klimatfrågor i fokus

På den politiska arenan drivs EU:s "Green Deal" vidare. Det innebär att ett stort antal regelverk och strategier som berör lantbruk, klimat, energi och miljö revideras. Läs mer på sid 32.

På marknaden utmanas hållbara produkter kortsiktigt av kostnadsfokus på grund av inflation. Långsiktigt stärks ambitioner och företag i värdekedjan för livsmedel ansluter sig till Science Based Targets initiative. Det innebär åtaganden att sätta klimatmål för sin värdekedja i linje med vad som krävs för att begränsa globala uppvärmningen till högst 1,5 grader.

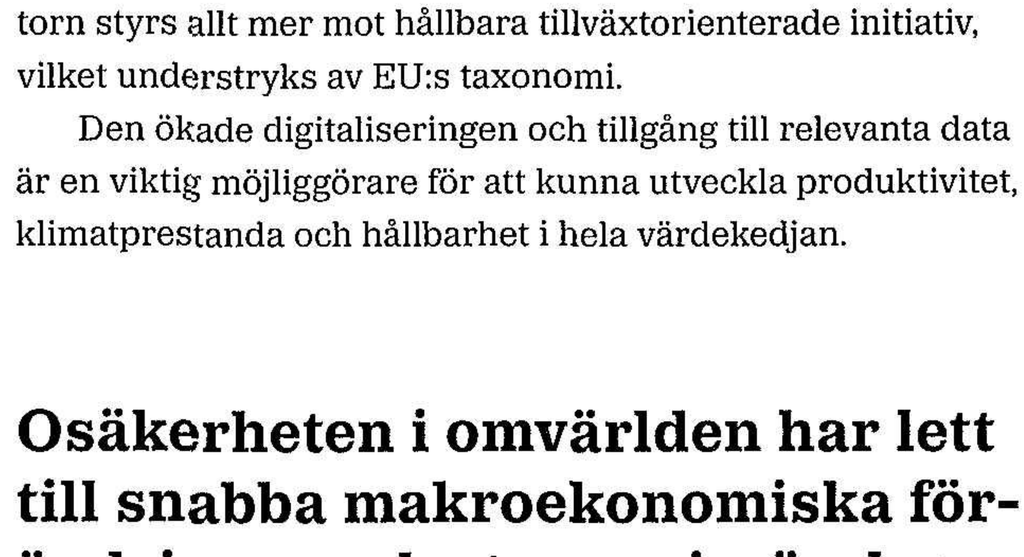
En hållbar livsmedelsförsörjning är en central fråga för att lösa klimatutmaningen och säkerställa biologisk mångfald, samtidigt som en växande befolkning medför ökande behov.

Investeringar och styrmedel i den privata och offentliga sektorn styrs allt mer mot hållbara tillväxtorienterade initiativ, vilket understryks av EU:s taxonomi.

Den ökade digitaliseringen och tillgång till relevanta data är en viktig möjliggörare för att kunna utveckla produktivitet, klimatprestanda och hållbarhet i hela värdekedjan.

Osäkerheten i omvärlden har lett till snabba makroekonomiska förändringar och stora prisrörelser.

Inflation

Befolkningstillväxt och ökat välstånd – 10 miljarder människor 2050

Prognosen om befolkningsökningen och en kraftigt ökande medelklass driver den globala efterfrågan på lantbruks- och livsmedelsprodukter.

Klimatet, reellt och politiskt – Netto noll klimatpåverkan 2050

För att leva upp till FNs klimatmål om netto noll klimatpåverkan 2050 behöver klimatpåverkan minska i hela värdekedjan från odling till förädling och transportledet. Parallellt behöver värdekedjan anpassas till ett reellt förändrat klimat.

Geopolitisk komplexitet – Livsmedelsförsörjning

Vi lever i en helt ny omvärldssituation som påtagligt och på ett nytt sätt påverkar våra affärers möjligheter och aktiviteter. Ur det perspektivet är det centralt att säkra infrastruktur och förmåga i livsmedelsvärdekedjan.

Detta medför långsiktigt att livsmedelsproduktionen behöver öka med hänsyn till befolkningstillväxt, hållbarhet och en allt mer geopolitiskt komplex omvärld.

Strategi – Jord till bord 2030

Lantmännens uppdrag är basen för vår strategi. Vi ska bidra till lönsamheten på våra medlemmars gårdar och optimera avkastningen på medlemmarnas kapital i Lantmännen. Visionen är att vara världens främsta lantbrukskooperativ: ett företag i världsklass och den ledande aktören i spannmåls-värdekedjan från jord till bord i norra Europa.

Lantbruksföretaget i centrum av Lantmännens värdekedja

Lantmännen – ett företag i världsklass

Våra strategiska fokusområden ska bidra till ett svenskt lantbruk i världsklass genom att *stärka konkurrenskraften och lönsamheten* på medlemmarnas gårdar. Detta ska ske genom att uppnå ledande *lönsamhet* i alla våra industriverksamheter. samt leda och accelerera utvecklingen av *hållbara lösningar* i hela verksamheten.

Ett övergripande arbete pågår även för att ytterligare stärka förtroendet för *Lantmännens varumärke*. Vi ska vara det mest *innovativa företaget*, och den mest *attraktiva arbetsgivaren* i våra branscher.

Lantmännens strategi skapar uthålligt värde från jord till bord som lantbrukarnas bästa affärspartner.

Våra verksamheter maximerar värdet av medlemmarnas spannmål och våra portföljbolag bidrar till finansiell stabilitet.

Vår spannmålsstrategi

Lantmännens spannmålsstrategi tar sin utgångspunkt i att öka den svenska spannmålsskörden med 1 miljon ton per decennium och netto noll klimatpåverkan till 2050. Spannmålsstrategin följer spannmålens värdekedja hela vägen från att beskriva hur vi köper in spannmål, skapar värde genom odlingskoncept, till industriverksamheter och hur vi når exportmarknaderna.

Ett ledande varumärke

Varumärket Lantmännen har en värdefull position utifrån våra medlemmar, lantbruksverksamheter och vårt ansvar från jord till bord. I varumärkesarbetet ingår att utveckla denna position och skapa ytterligare inflytande åt våra konsumentvarumärken, verksamheter samt som vara en attraktiv arbetsgivare. Varumärkesarbetet omfattar utveckling och implementering av värdeskapande koncept från jord till bord såsom Klimat & Natur, ekologisk märkning och ursprungsmärkning.

Vi arbetar för att tydliggöra samtliga varumärkens koppling till Lantmännen och vårt ansvarstagande. Lantmännen rankas sedan många år som ett av Sveriges mest hållbara varumärke i kundundersökningar.

ank=20230628;20230630834

Lantmännen som strategisk aktör i hela värdekedjan

Strategiska initiativ för en trygg livsmedelsförsörjning

Frågan om att säkra strategiska anläggningar för livsmedelsproduktion är prioriterad ur Lantmännens perspektiv. Målsättningen är att bygga robusthet i livsmedelsvärdekedjan och lagring av kritiska insatsvaror över tid.

Hållbara affärer och ansvarsfull arbetsgivare

Vår omvärldsanalys beskriver globala utmaningar som klimatfrågan och ökad efterfrågan på råvara för en växande befolkning. Lantmännens roll är att driva utvecklingen mot framtidens jordbruk och hållbara livsmedels- och bioenergisystem. Vi förädlar och utvecklar produkter och erbjudanden med hållbara mervärden och har kunskap för ett mer hållbart jordbruk. Lantmännen driver ett antal hållbarhetsfrågor som stödjer visionen strategi Jord till Bord 2030. Lantmännen är en ansvarstagande aktör och vill vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en säker arbetsmiljö, bra ledarskap och inkluderande företagskultur.

Från jord till bord i Finland

Sedan 2015 har Lantmännen gjort betydande investeringar i Finland, som idag är vår näst viktigaste marknad. Genom förvärvet av det finska livsmedelsbolaget Myllyn Paras under året har vi stärkt vår position ytterligare.

Med Myllyn Paras kvarn- och bageriverksamhet har vi nu verksamhet i hela kedjan från jord till bord i Finland, vilket stärker möjligheterna till långsiktig innovation och att strategiskt kunna utveckla både lantbruks- och livsmedelsverksamheterna. Likheterna mellan svensk och finsk lantbruk- och livsmedelssektor skapar synergieffekter vid utveckling av produkter och koncept. Under året fortsatte satsningen på odlingskonceptet Klimat & Natur i Finland. Lantmännen har även samarbeten inom Nordic Oats för att främja export av havre och havreprodukter från Sverige och Finland.

- Vidareutveckling av värdekedjan för gröna proteiner
- Utveckla möjligheter i övergången från fossila till förnybara drivmedel
- Säkerställa långsiktig elförsörjning till konkurrenskraftiga villkor
- Utveckla en strategi för grön gödsel
- Vidareutveckla strategin för våra finska verksamheter
- Skapa erbjudanden baserade på vetenskapligt baserade mål som en drivkraft för hållbara affärsmöjligheter från jord till bord, med fokus på klimatdata
- Utveckla incitamentssystem som säkerställer att lantbrukaren får en skälig ersättning på marknaden för hållbara produktionsmetoder.

Strategiska målsättningar

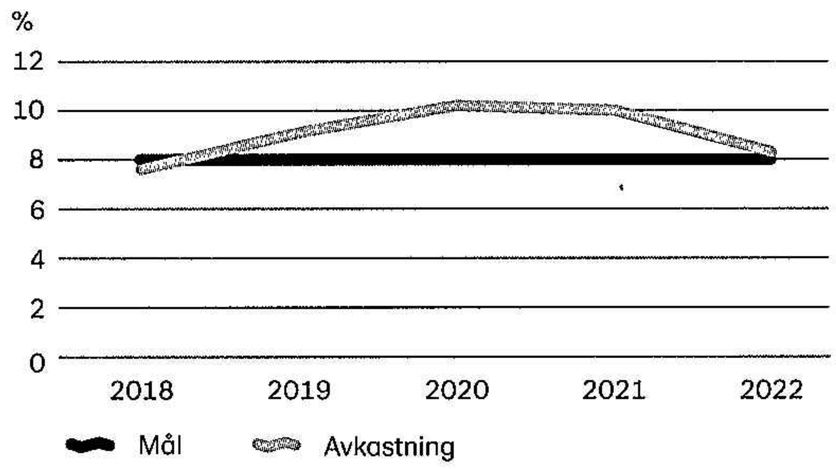
Varje Lantmännenaffär har sin affärsplan med finansiell målsättning. De strategiska målsättningarna för koncernen och affärerna omfattar även icke-finansiella mål.

Avkastning på eget kapital

Koncernens avkastningsmål är beroende av affärsportföljens sammansättning. Nuvarande affärsportfölj beräknas ha en total avkastningspotential på 8 procent på eget kapital. Avkastningen på eget kapital uppgick under 2022 till 8,3 procent (10,0). Den genomsnittliga avkastningen på eget kapital de senaste fem åren har uppgått till 9,1 procent.

Mål >8 %

Utfall 8,3 %

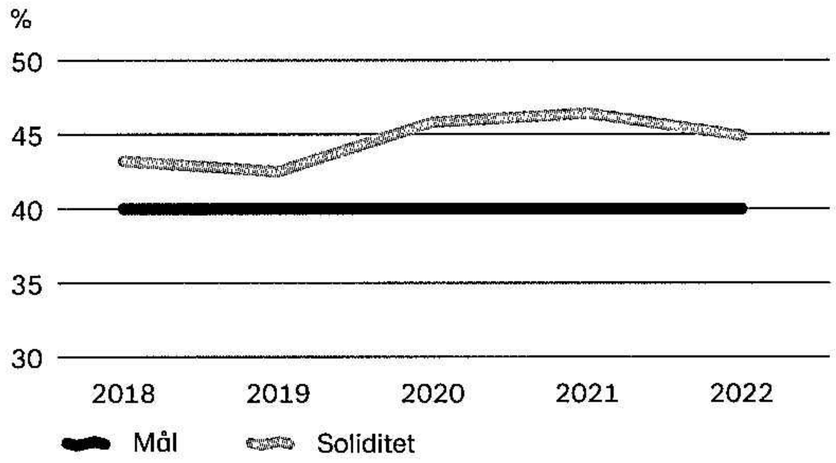

Soliditet

Lantmännens mål för soliditet är minst 40 procent vilket reflekterar Lantmännens önskade finansiella riskprofil och styrelsens syn på långsiktig finansiell stabilitet. Soliditeten per den 31 december 2022 uppgick till 44,9 procent (46,4).

Mål >40 %

Utfall 44,9 %

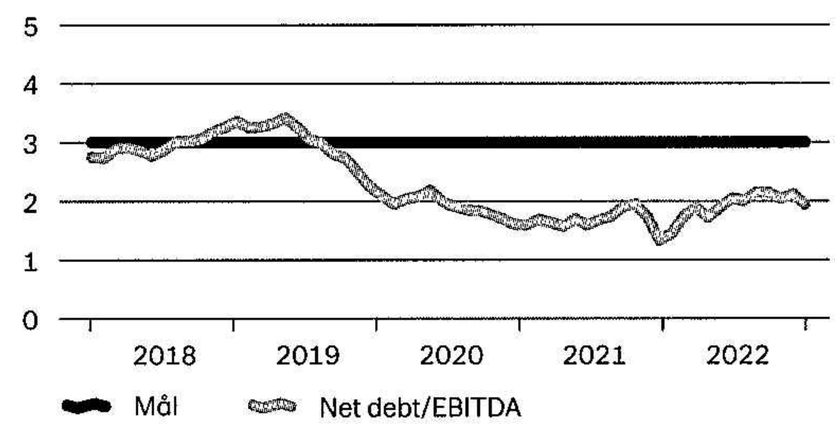

Net debt/EBITDA

Net debt/EBITDA indikerar hur snabbt företaget kan återbetala sina skulder (uttryckt i år). Lantmännens ambition är att nyckeltalet över tid ska vara under 3, detta för att säkerställa finansiell stabilitet. Nuvarande Net debt/EBITDA ligger på 1,9 (1,3).

Mål <3

Utfall 1,9

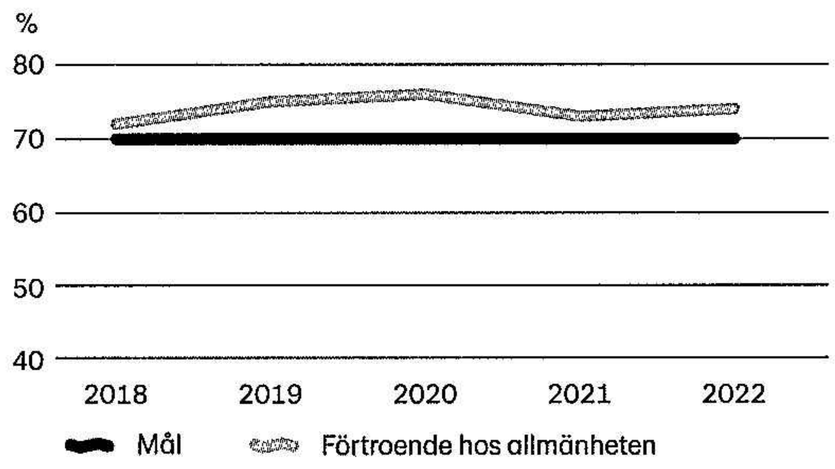

Förtroende hos allmänheten

För 2022 hade i genomsnitt 74 procent av allmänheten förtroende för Lantmännen, vilket är bland de högsta resultaten av samtliga svenska företag. Förtroende är det varumärkesattribut som bevisats ha störst bidrag till affären. Det skapar ökad tänkbarhet och lojalitet bland kunder och konsumenter samt attraktionskraft som arbetsgivare och affärspartner.

Mål ≥70 %

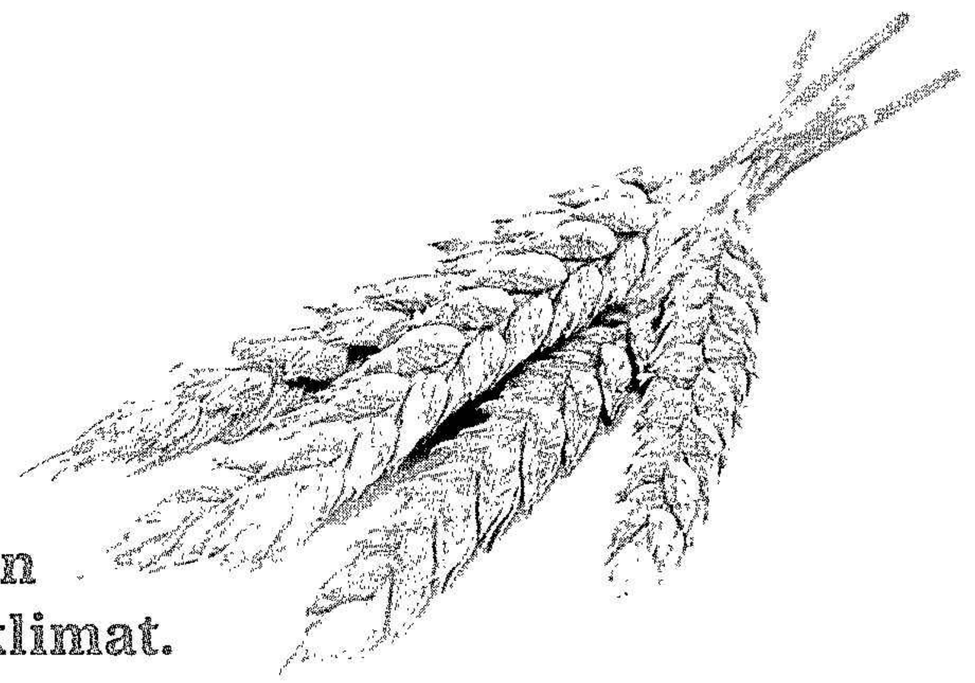
Utfall 74 %

Beskrivning av nyckeltal, se ➔ sid 136 eller rapporteringsprinciper ➔ sid 161-163.

ank=20230628:20230629008335

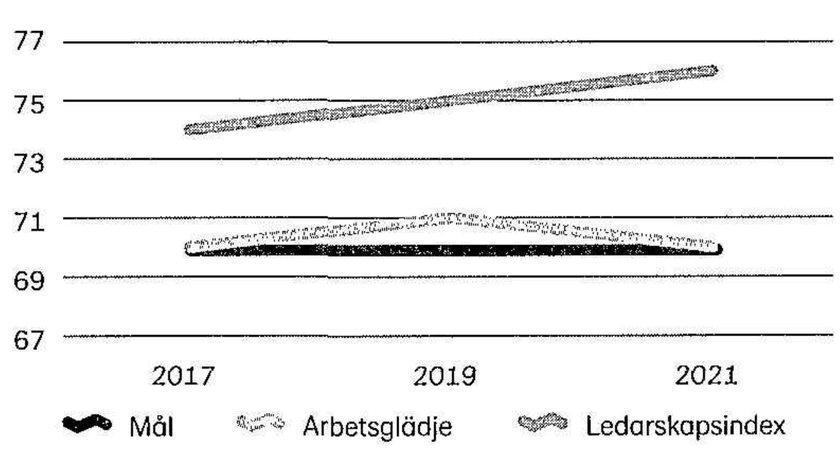
> Vi har ambitiösa hållbarhetsmål och redovisar hur arbetet utvecklas för områden som medarbetare, hållbara produkter och klimat.

Medarbetarskap/ledarskap

Våra medarbetares engagemang och ett bra ledarskap har stor betydelse för Lantmännens framgång. Dessa index följs upp i medarbetarundersökningen Insight, som genomförs vartannat år. Medarbetarundersökningen hösten 2021 visade ett starkt resultat och vi nådde målet för arbetsglädje: 70 (71) och överträffade målet för ledarskap: 76 (75).

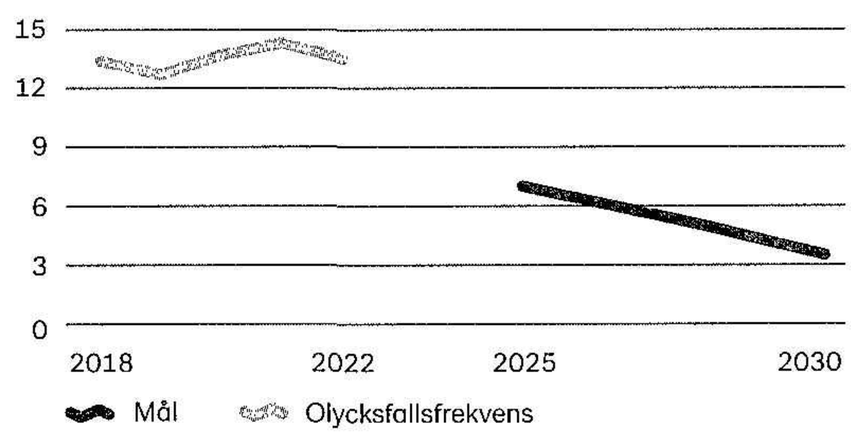
Mål >70 Utfall 70 respektive 76

Olycksfallsfrekvens

Lantmännen har en nollvision för arbetsrelaterade olyckor. Målet ska nås med ett riskbaserat och proaktivt angreppssätt där hälsa och säkerhet är en del av dagligt arbete med fokus på ständiga förbättringar. Olycksfallsfrekvensen minskade till 13,5 från föregående år (14,3).

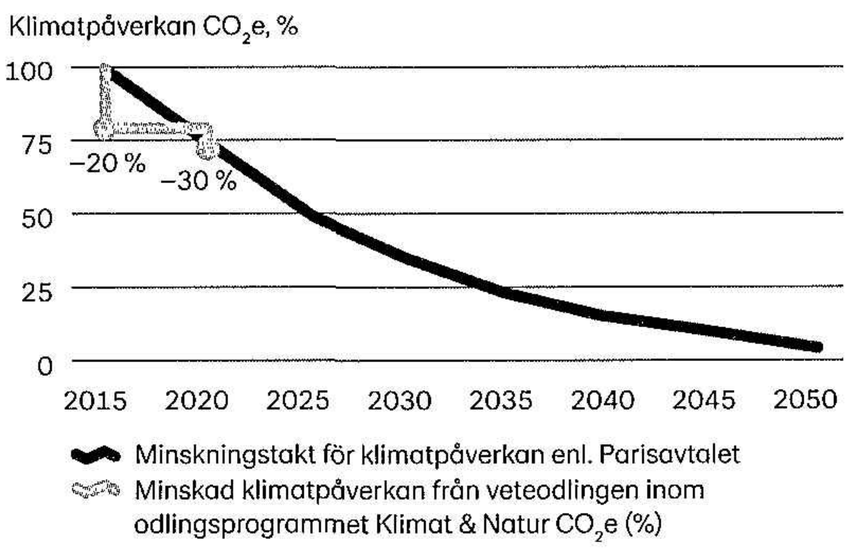
Mål 2025 <7 Utfall 13,5

Hållbara produkter

Odlingsprogrammet Klimat & Natur ska halvera klimatpåverkan var tionde år med minskad klimatpåverkan i linje med Parisavtalets minskningstakt. Nya kriterier 2020 med fossilfria drivmedel minskade utsläppen med ytterligare cirka 10 procent/kg mjöl.

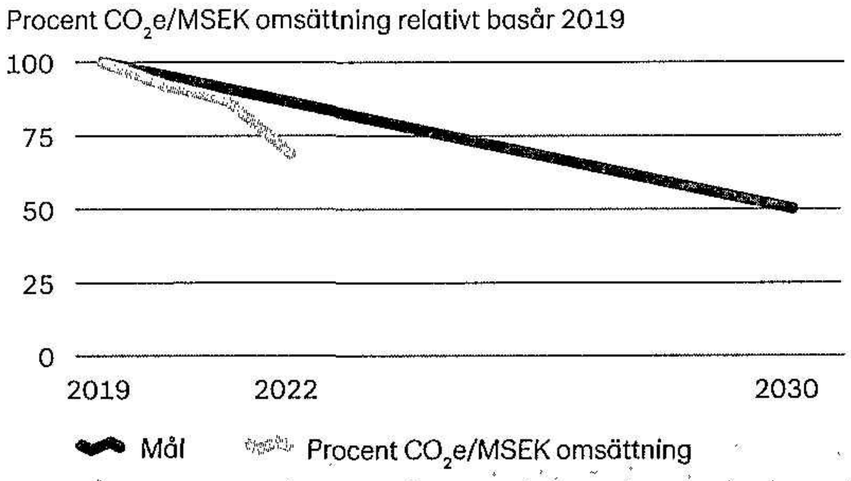
Mål –50 %/tio år Utfall –30 % CO_2e

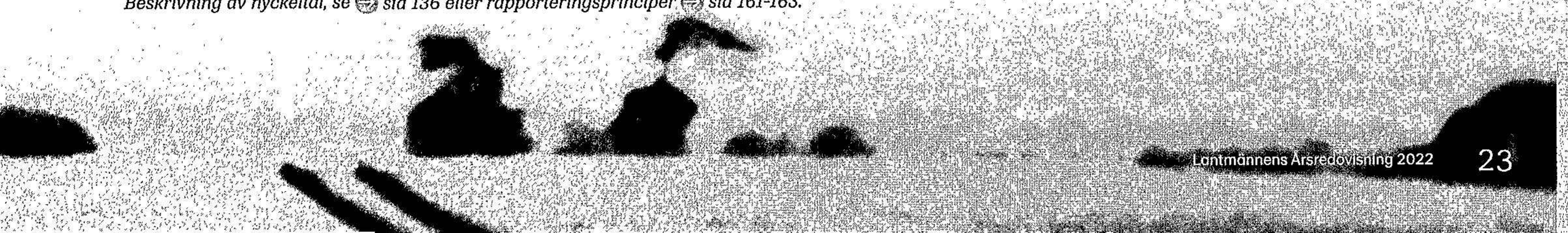

Minskad klimatpåverkan

Koncernens mål är att minska klimatutsläppen från egen verksamhet med 50 procent 2019-2030, räknat i ton CO_2e per MSEK omsättning. Målet ska nås med fortsatt omställning till fossilfri produktion och energieffektivisering. Från 2019 till 2022 minskade utsläppen med cirka 31 procent.

Mål –50 %/tio år Utfall –31 %

Beskrivning av nyckeltal, se ⇒ sid 136 eller rapporteringsprinciper ⇒ sid 161-163.

Strategi för hållbara affärer

Vår omvärldsanalys beskriver globala utmaningar som klimatfrågan och ökad efterfrågan på råvaror till en växande befolkning. Lantmännens roll för att möta den globala utmaningen är att driva utvecklingen mot framtidens jordbruk med hållbara livsmedels- och bioenergisystem.

Med verksamhet genom hela spannmålsvärdekedjan har Lantmännen en unik möjlighet att driva hållbar affärsutveckling som ligger till grund för Lantmännens och våra medlemmars långsiktiga lönsamhet. Lantmännens strategi Jord till bord 2030 leder och accelererar utvecklingen av hållbara lösningar i hela värdekedjan. Vi utgår från förnybara råvaror från åkermarken och utvecklar affärer som optimerar odlingen, ökar resurseffektiviteten, sluter kretslopp och minimerar påverkan på människa och miljö.

Ansvar och hållbarhetsfrågor är en viktig drivkraft som vi arbetat med och redovisat årligen i över 20 år.

Vi har prioriterat hållbarhetsfrågor som är väsentliga för Lantmännen för att bidra till hållbar utveckling och hållbara affärer. De finns inom tre områden: klimat och ekosystem, hållbara produkter och förnybara råvaror, ansvarsfull arbetsgivare och affärspartner. Vårt ramverk för hållbara affärer beskriver ambitioner samt mål för de prioriterade frågorna och i hållbarhetsredovisningen rapporteras utfall. Läs mer i hållbarhetsredovisningen och GRI-index.

Styrning

Koncernstyrelsen är ytterst ansvarig för att styra, övervaka och följa upp koncernens ansvars- och hållbarhetsarbete. Koncernledningen driver ansvarsfrågor och hållbar affärsutveckling som en del av strategisk verksamhetsplanering. Läs mer på sid 20. Divisioner och affärsområden driver hållbarhetsfrågor som är relevanta för verksamheten.

Arbetet tar sin utgångspunkt i Lantmännens uppförandekod som är ett verktyg för att styra verksamheten mot ambitioner och koncernövergripande mål, se sid 22. Uppförandekoden beskriver hur Lantmännens verksamheter och medarbetare ska uppträda och fatta beslut för att ta ansvar ur ett miljömässigt, socialt och affärsetiskt perspektiv.

Hållbar affärsutveckling är integrerad i våra processer och är centralt för Lantmännens strategi för hantering av risker och möjligheter. Lantmännens arbete drivs via programmet Framtidens Jordbruk, vår varumärkesstrategi, forsknings- och innovationsverksamhet, grön finansiering, Affärsetiska Compliance-programmet, system för leverantörsuppföljning, strategi för Health & Safety Excellence, Employee Branding, samt externa dialoger.

Milstolpar i Lantmännens långsiktiga arbete med hållbarhetsfrågor och klimatmål

Hållbar affärsutveckling

2001	2007	2009	2015	2019	2020	2021	2022
Hållbara metoder för behandling av utsäde	Agroetanol investerar i ytterligare en linje	Klimatdeklarerade livsmedel och klimatberäknat foder	Lansering av odlingsprogram Klimat & Natur	Rapport Framtidens jordbruk: Växtodling	Klimat & Natur med förbättrad prestanda	Rapport Framtidens Jordbruk: Mjölk & Nötkött Grön obligation	Satsning på växtförädling i Svalöv

Ansvarstagande

2001	2007	2009	2015	2019	2020	2021	2022
Första Hållbarhetsredovisningen	Uppförandekod antas	Global Compact signeras Klimatmål antas	Uppdaterat klimatmål	Mål för klimatneutral primärproduktion till 2050	Klimatmål uppnådda	Nya klimatmål mot 2030	Ny väsentlighetsanalys

ank=20230628;20230629008836

Lantmännens ramverk för hållbara affärer

Global utmaning
Försörjning av livsmedel, energi och material till en hel planet – från en enda planet

Lantmännens roll
Lantmännen är drivande i utvecklingen mot framtidens jordbruk och hållbara livsmedels- och bioenergisystem. Med utgångspunkt i förnybar råvara från åkermarken utvecklar vi affärer som optimerar odlingen, ökar resurseffektiviteten, sluter kretslopp och minimerar påverkan på människa och miljö.

Klimat och fungerande ekosystem

Fossilfritt och halverad klimatpåverkan enligt Carbon Low, Kunskapsgenerering, innovation och forskning för klimatanpassning och fungerande ekosystem

- Minskad klimatpåverkan och fossilfrihet
- Klimatanpassning
- Fungerande ekosystem

Hållbara produkter och förnybara råvaror

Bidra till livsmedelsförsörjning för en växande befolkning, Resurseffektiv produktion av säkra produkter och tjänster med mervärden för hållbarhet. Ökad volym spannmål från hållbara odlingsprogram, Innovation för hållbar affärsutveckling, Sourcing med ansvar för miljö och människor.

- Livsmedelsförsörjning, resurseffektivitet och cirkularitet
- Ansvar i leverantörsled
- Hållbara, hälsosamma och säkra produkter

Ansvarsfull arbetsgivare och affärspartner

Ansvarstagande och attraktiv arbetsgivare som erbjuder en säker arbetsmiljö, bra ledarskap och inkluderande företagskultur. Vi har nog, integritet och tillämpar strikta regler för etiskt uppträdande och god affärssed.

- Hälsa och säkerhet
- Medarbetarnöjdhet och ledarskap
- Likabehandling
- Affärsetik och integritet

”Under 2022 tog vårt klimatarbete och utvecklingen av odlingsprogrammet Klimat & Natur viktiga steg mot en fossilfri livsmedelsvärdekedja.

Framtidens Jordbruk – vår plan

Svenskt jordbruk anses vara ett av världens mest hållbara men vi ställs ändå inför nya utmaningar. Det behövs mer råvara för livsmedel och energi, samtidigt som påverkan på klimatet måste minska ytterligare. Lantmännen har en tydlig strategi för att möta utmaningarna – en plan vi kallar Framtidens Jordbruk.

I rapporterna Framtidens Jordbruk visar Lantmännen att avkastningen kan öka samtidigt som klimat- och miljöpåverkan minskar. Lantmännen arbetar för målet att skapa förutsättningar för en hållbar primärproduktion med ökad avkastning och klimatneutralitet år 2050.

Med verksamheter i hela värdekedjan från jord till bord, har vi unika möjligheter att driva förändring.

Vi skapar en fossilfri värdekedja

Genom Klimat & Natur, Lantmännens program för Framtidens Jordbruk, odlas spannmål efter kriterier för minskad klimatpåverkan och ökad biologisk mångfald. Med Klimat & Natur driver vi utvecklingen, möter marknadens efterfrågan på hållbart producerade livsmedel och skapar möjligheter för lantbrukare att minska klimat- och miljöpåverkan i odlingen. Produkterna från odlingsprogrammet har sedan 2015 minskat klimatavtrycket med upp till 30 procent och odlingen omfattar vete, råg, korn och havre.

Kungsörnens mjölsortiment kommer från odlingsprogrammet Klimat & Natur, liksom pannkakor, plättar och AXA havregryn.

Nu adderar vi en avgörande pusselbit, fossilfri mineralgödsel, och möjliggör vad som sannolikt är världens första, storskaliga fossilfria produktion av livsmedel. Det kommersiella erbjudandet från odlingen är i linje med minskningstakten i Parisavtalet och *Science Based Targets initiatives* mål för jordbrukssektorn. Det innebär en betydande ytterligare minskning av klimatavtrycket. Lantmännens roll i omställningen kommer fortsatt vara att driva kommersiella erbjudanden för genomförande i stor skala.

Skördarna ska öka med minskad klimatpåverkan

Lantmännens strategi Jord till bord 2030 beskriver behovet av ökad livsmedelsproduktionen med hänsyn till befolkningstillväxt och hållbarhet. Förenklat betyder det att den svenska spannmålsskörden behöver öka en miljon ton per decennium och samtidigt nå netto noll klimatpåverkan till 2050.

Lantmännen driver denna utveckling och de främsta byggstenarna är fossilfri växtnäring och drivmedel tillsammans med precisionsodling, digitalisering, management, växtförädling samt kolinlagring. På våra Framtidsgårdar testar och visar vi upp framtidens lösningar i praktiken och i våra affärer tar vi fram konkreta erbjudanden till marknaden. Tillsammans med andra aktörer vill vi lösa utmaningarna till 2050.

Framtidsgården Viken är Lantmännens egen mjölkgård. Här testar och driver vi utvecklingen av en hållbar och produktiv mjölkproduktion.

Industriell investering möjliggör hållbar odling

Marknadens efterfrågan på svenskodlade gröna proteiner ökar. Lantmännen har som mål att göra Sverige självförsörjande när det gäller grön protein och lönsamt öka ärtodlingen i Sverige till 40 000 hektar.

En investering om en miljard SEK i en ny storskalig produktionsanläggning för ärtprotein i Lidköping stärker Lantmännens ledande position inom växtbaserade proteiner. Investeringen kommer att skapa förutsättningar för svenska lantbrukare att odla ytterligare en gröda i växtföljden och har flera fördelar för miljö och klimat. Ärtproteinet kompletterar Lantmännens befintliga sortiment av hållbara spannmålsbaserade proteiner för livsmedel och kan även bli ett viktigt substitut till den importerade sojabönan.

Framtidens Jordbruk är vår vision och strategi för ett hållbart lönsamt jordbruk. Målet är hållbar primärproduktion med halverad klimatpåverkan vart tionde år fram till 2050.

Kunskap

Vi fortsätter att bygga på vår kunskapsbas, med rapporten som utgångspunkt

I de två kunskapsrapporterna "Framtidens Jordbruk: Växtodling" och "Framtidens Jordbruk: Mjölk & Nötkött" har vi analyserat möjligheterna för en mer hållbar framtida produktion med ökad produktion och minskad klimatpåverkan i takt med vetenskapligt baserade mål, i nära samarbete med andra aktörer genom animalievärdekedjan.

Bevis

På våra Framtidsgårdar testar och visar vi upp framtidens lösningar i praktiken

Framtidsgårdarna ger en praktisk bild av hur produktivitet, resurseffektivitet och miljöhänsyn kan förbättras för framtidens hållbara och lönsamma jordbruk. 2022 lanserade vi Framtidsgården Svalöv där vi bedriver avancerad växtförädling. Vi driver också Framtidsgården Bjertorp för växtodling och Viken för mjölkproduktion och foderutveckling.

Erbjudande

Vi tar fram konkreta erbjudanden till marknaden – vete, råg, korn och havre odlat enligt Klimat & Natur

Klimat & Natur, Lantmännens program för Framtidens Jordbruk, fortsätter växa volymmässigt i Sverige och har lanserats i Finland. Utrullningen är ett viktigt steg för en mer hållbar finsk livsmedelsproduktion. 2022 har Klimat & Natur utvecklats för att nästa år kunna introducera fossilfri gödsel som ett viktigt nästa steg.

Samverkan

Tillsammans med andra aktörer löser vi utmaningarna och stänger innovationsgapet till 2050

Lantmännen initierar och driver ett antal samverkansprojekt i branschen. Exempel är Agrosfär för beräkning och delning av klimatdata från lantbruket och Hållbar livsmedelskedja för framdrift i kommersialisering av mer hållbara livsmedel.

Läs mer om Lantmännens väg mot ett klimatneutralt jordbruk på lantmannen.se

Forskning utvecklar affärer

Lantmännen är väl positionerade för arbetet som krävs inom utveckling av grödor och effektiviteten i lantbruket för att möta framtidens utmaningar med global försörjning och lönsamheten på våra ägares gårdar.

Lantmännen satsar årligen cirka 400 MSEK på forskning och utveckling för att möta kommande utmaningar och säkerställa konkurrenskraft. Målet är att öka värdet från jord till bord och skapa affärer i samarbete med lantbruksföretagen.

Digitalisering – driver hållbara livsmedelssystem

Digitala satsningar stöttar primärproduktionen genom utveckling av lösningar för precisionsodling i växtodlingsprogrammet Dataväxt, förbättrat beslutsstöd och digitala gränssnitt för lantbrukare i LM[2]. Det handlar om att optimera förädlingssteg från produktion till kund och konsument. Lantmännens satsning på plattformen Agronod för delning av lantbruksdata möjliggör fortsatt utveckling och hållbar innovation i livsmedelssystemet.

För ett livskraftigt jordbruk

Prioriterade utvecklingsområden är växtförädling, fossilfria och recirkulerade växtnäringsprodukter, övervakningssystem för spannmålslager och lustgasemissioner från åkermarken. För en hållbar och lönsam animalieproduktion krävs forskning om högkvalitativt grovfoder, innovativa foderstrategier för frigående värphöns och grisar under skiftande väder- och klimatförhållanden samt utveckling av recirkulerad foderfosfat.

> **Innovation och forskning krävs för utveckling av Framtidens Jordbruk inom växtodling och djurhållning.**

Växtbaserade råvaror till livsmedel

Ett av Lantmännens forskningsområden är utveckling av livsmedel från spannmål och andra växtbaserade råvaror. Exempel på projektområden är hälsoeffekter av livsmedel med spannmål och baljväxter som bas, förbättrad brödkvalitet och fraktionering för att ta fram nya ingredienser och livsmedel.

Bioenergi och gröna material

Lantmännen driver forskningsprojekt som bidrar till ett mer biobaserat samhälle med spannmål och baljväxter som grund. Forskning pågår för att ta fram biokemikalier som bioplast och andra förnybara material. Råvaror från jordbruket ger sidoströmmar och med kunskap och olika förädlingsmetoder kan komponenter som stärkelse, protein, fiber, cellulosa och lignin få ökat värde i innovativa användningsområden.

Strategiska forskningssamarbeten

Samarbeten är viktiga for Lantmännens forskningssatsningar och Lantmännen medverkar i flera av Formas centrumbildningar för livsmedelsforskning och innovation. I Mistra Food Futures ska strategier för ett hållbart svenskt livsmedelssystem för hälsosam mat utvecklas. Läs mer på sid 32.

Växthuset

Växthuset är Lantmännens program för öppen innovation. Det är en plattform där kollegor, startups och medlemmar tillsammans kan utveckla idéer och bygga lösningar runt ett tema. Under 2022 genomfördes ett Växthusprogram på temat smart farming, med flera aktiviteter som innovationsdagar, demodagar och acceleratorprogram. Läs mer på lantmannen.se/vaxthuset

Lantmännens Forskningsstiftelse

Lantmännens Forskningsstiftelse investerade under året 25 MSEK i forskning för att skapa nya affärsmöjligheter för Lantmännen och på medlemmarnas gårdar. Ett exempel är en nystartad studie om kolinlagring i jordbruksmark som drivs av Finlands meteorologiska institut och Lantmännens finska affärsverksamheter. Stiftelsens satsning gav dessutom en uppväxling från andra finansiärer på över 100 procent. Se lantmannen.se/forskning-och-innovation/forskningsstiftelsen/

ank=20230629008338

Våra medarbetare

Lantmännen arbetar långsiktigt med att attrahera och utveckla medarbetare och ledare. Samarbete och engagemang är viktigt för oss – och vi jobbar hela tiden för att skapa en utvecklande och säker arbetsmiljö.

Målet med Lantmännens arbetsgivarvarumärke och kommunikation är både att skapa stolthet och engagemang hos befintliga medarbetare och att attrahera och skapa nyfikenhet hos potentiella medarbetare. Vi vill vara en arbetsgivare som man trivs och utvecklas hos – med god arbetsmiljö, bra ledarskap, många utvecklingsmöjligheter och med ambitiösa, utmanande och inspirerande mål.

Våra medarbetare ska kunna utvecklas och växa internt i både specialist- och chefskarriärer. Vår ambition är också att hälften av alla chefsrekryteringar ska tillsättas med en intern kandidat och under 2022 blev resultatet 48 procent.

”

På Lantmännen kan medarbetarna påverka och göra skillnad för våra framtida lösningar och vår framgång, men även för samhället.

Vi satsar på kompetens- och ledarskapsutveckling för alla medarbetare och genomför varje år många olika utbildningsprogram inom medarbetarskap och ledarskap, såväl lokala utbildningar som längre globala ledarutvecklingsprogram. Under året har en ny digital utbildningsplattform (Workday) för hela Lantmännen rullats ut, med ett förbättrat gränssnitt och utökad funktionalitet som skapar en bättre upplevelse och ökar värdet på de utbildningar våra medarbetare går.

Alla medarbetare på Lantmännen har medarbetarsamtal med sin närmaste chef, med primärt fokus på individuella mål, utvecklingsplaner och agerande i enlighet med Lantmännens värderingar – öppenhet, helhetssyn och handlingskraft. Vartannat år genomförs också en medarbetarundersökning bland alla medarbetare som indikerar hur medarbetarskapet och ledarskapet utvecklas. Resultatet från den senaste undersökningen, som gjordes 2021, visade ett starkt resultat på 70 (71) för Nöjd medarbetarindex och 76 (75) för Ledarskapsindex.

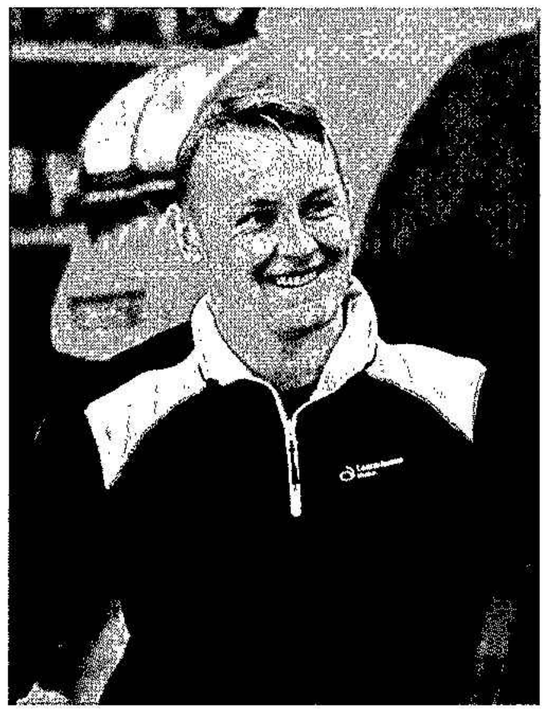
I augusti 2022 påbörjades en ny omgång av Lantmännens populära traineeprogram: av mer än 800 sökande får nio traineer möjligheten att prova på ett antal olika roller inom koncernens olika affärer. Traineeprogrammet pågår i 15 månader, och är utformat för att ge traineerna en helhetsbild av Lantmännen som företag och förbereda dem för en fortsatt karriär inom koncernen.

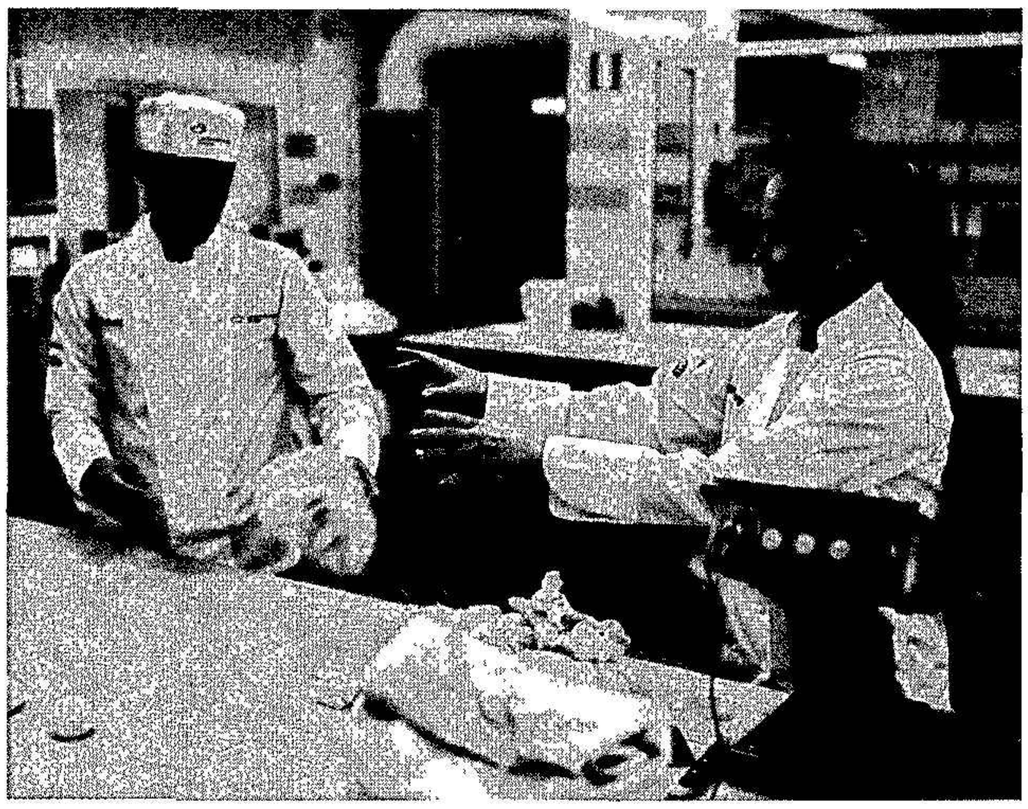
Under året har Lantmännen som arbetsgivare mottagit ett antal utmärkelser av talangnätverk och i externa rankingar: bland annat en silverplats i ”Årets talangföretag”, som delas ut av 4Potentials och vi har för tredje året i rad utsetts till ett av ”Sveriges karriärföretag”, de 100 mest attraktiva företagen utsedda av en jury. Lantmännen tog också plats på listan ”Young Professional Attraction Index” för första gången 2022, en undersökning som genomförs av Academic Work och Kantar Sifo och som mäter företags attraktionskraft hos ”young professionals”.

”

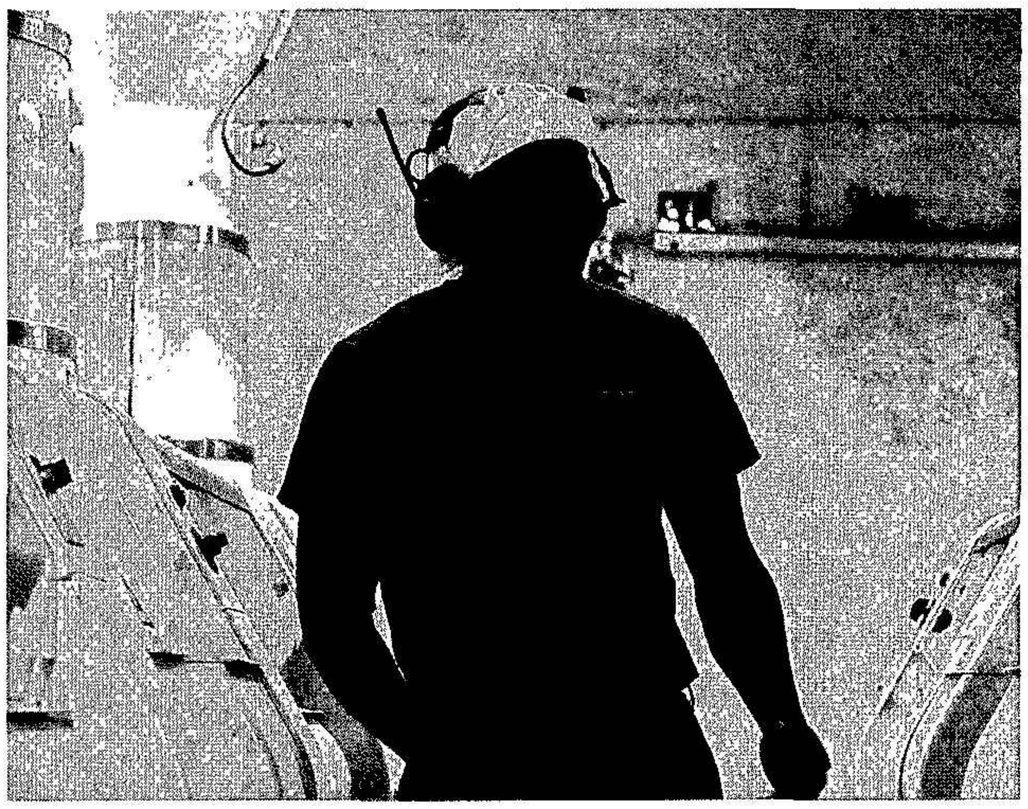
Lantmännen värdesätter medarbetarnas engagemang och vilja att utvecklas.

Öppenhet och respekt

Vi har en vänlig kultur som bygger på öppenhet och respekt för varandra, där det är lätt att göra sin röst hörd och att påverka. Genom att ta ägarskap för resultat, samarbeta och utforska nya möjligheter tar vi tillsammans våra affärer till en ännu högre nivå.

Internationella karriärmöjligheter

Vi är en internationell koncern med spännande affärer i hela värdekedjan. Med vår bredd inom lantbruk, maskiner, bioenergi, livsmedel och fastigheter kan vi erbjuda karriärmöjligheter inom olika branscher, länder, bolag och kompetensområden.

En säker arbetsmiljö

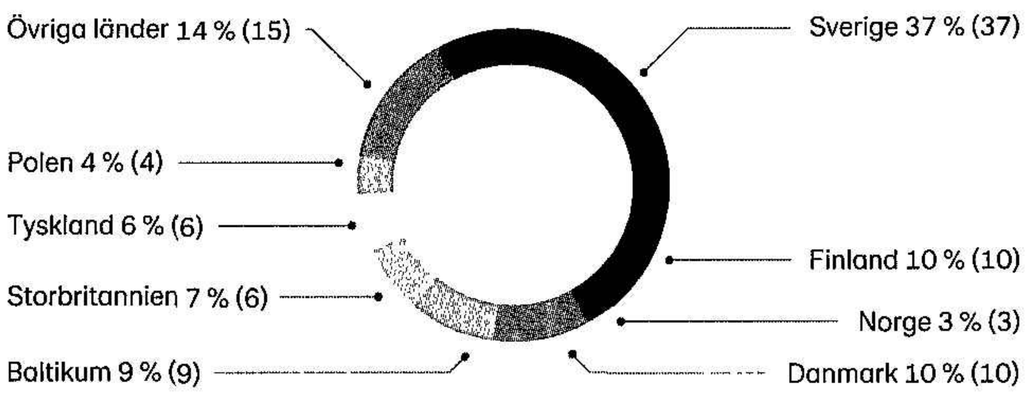
Lantmännens mål är att uppnå "Health & Safety Excellence" på våra arbetsplatser till år 2030. Fokus i Lantmännens strategi är att förändra säkerhetskulturen genom att integrera hälso- och säkerhetsarbetet tydligare i ledarskap, medarbetarskap samt dagliga operativa och strategiska processer. En viktig del är att skapa förutsättningar för ett förändrat beteende och Lantmännen har därför tagit fram ett antal verktyg och utbildningar. Under 2022 har vi rullat ut våra nya digitala utbildningar i kombination med en fysisk workshop, Health & Safety Awareness Training, som syftar till att öka medvetenheten hos chefer och medarbetare om hur Lantmännen ska arbeta med hälsa och säkerhet. Alla divisioner fortsätter också att arbeta med långsiktiga handlingsplaner inom området.

Under året uppmärksammades hälsa och säkerhet på FN:s Health & Safety-dag och under en vecka genomfördes en koncerngemensam utbildning om kvalitativ utredning av olyckor.

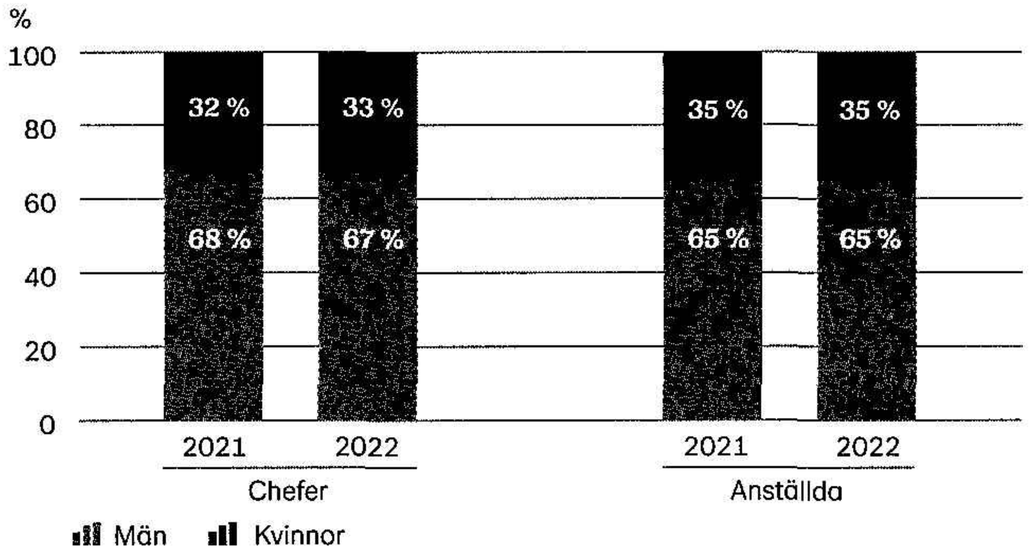
Vi skapar och bibehåller en god säkerhetskultur genom att identifiera och minimera risker i skadeförebyggande syfte. Det görs genom uppföljning av ett 60-tal besiktningar per år i våra produktionsanläggningar och kontinuerlig arbetsmiljöutbildning. För rapportering, utredning och uppföljning av olyckor, tillbud och riskobservationer finns ett webbaserat verktyg för alla medarbetare, samt statistik för analyser och beslut.

Under 2022 sjönk olycksfallsfrekvensen till 13,5 (14,3). Målet är att olycksfrekvensen ska understiga 1 senast år 2030. Ett kontinuerligt arbete görs för att identifiera och följa upp förbättringsområden. Sjukfrånvaron under 2022 ökade något till 5,2 (4,4). Läs mer på sid 157.

Våra medarbetare – geografisk fördelning

Fördelning kvinnor och män

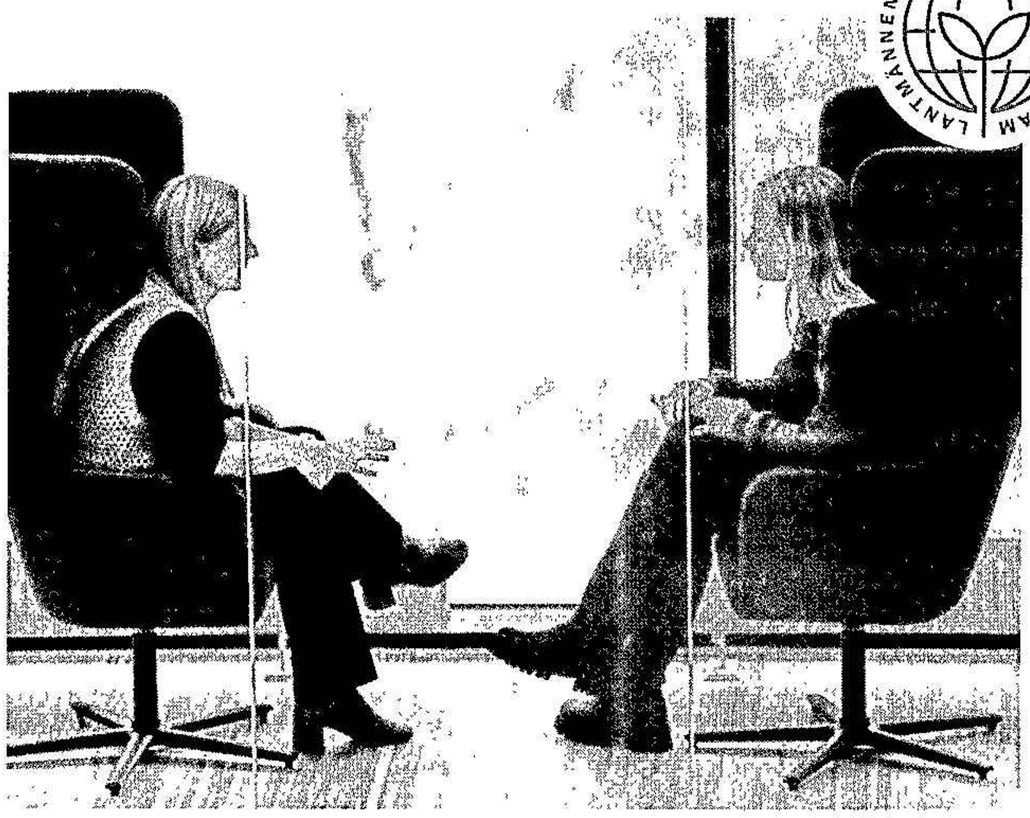

ank=20230628-20230629008339

Med sikte mot framtiden

Lantmännen är ett kooperativ med bolag i många branscher och med rötterna i en stolt historia. Vi fortsätter vår framgångsrika resa och utvecklar våra affärer med en tydlig strategi för tillväxt, där vi utforskar nya marknader och växer globalt.

Lantmännen Graduate Trainee Program

Inom Lantmännens traineeprogram ges utbildning i ledarskap, förändringsledning samt projektledning, och inom Lantmännens Summer Internship erbjuds unga talanger möjlighet att bygga vidare på sina erfarenheter inom våra verksamheter.

Lantmännen har ett etablerat system för whistleblowing där medarbetare enkelt och anonymt kan rapportera missförhållanden och överträdelser av Lantmännens uppförandekod, värderingar, riktlinjer eller policyer, samt misstankar om oegentligheter. Under 2022 registrerades 19 rapporter från 3 länder. Samtliga fall har utretts och agerats på.

Vi värdesätter medarbetares kompetenser, egenskaper och erfarenheter, och arbetar aktivt med att skapa en inkluderande kultur där samarbete, engagemang och trygghet värderas högt. Vi arbetar långsiktigt med jämställdhet och mångfald genom uppsatta mål, aktivitetsplaner och med regelbunden uppföljning. Ingen form av diskriminering, kränkande särbehandling eller trakasserier accepteras och vi har riktlinjer och rutiner kring hur det ska hanteras om det uppkommer.

Våra verksamheter i Ukraina

Sedan det ryska kriget i Ukraina inleddes i början av året har Lantmännens högsta prioritet varit säkerheten för våra medarbetare i Ukraina. Ledning och medarbetare har arbetat hårt för att upprätthålla verksamheten i Ukraina i möjligaste mån, för att kunna producera och distribuera livsmedel till den lokala marknaden.

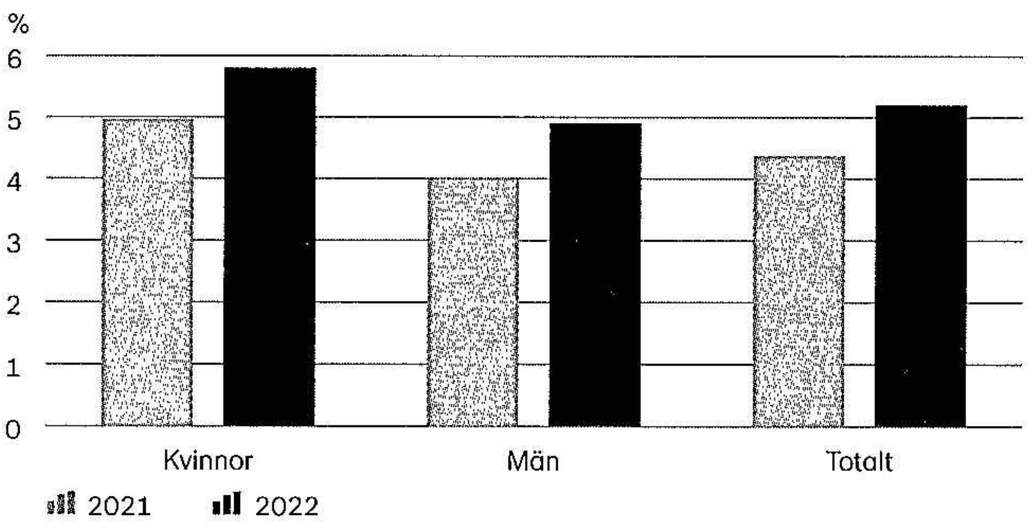
Genom ett gott internt samarbete mellan olika affärsområden har vi också kunnat dela ut bröd till flyktingar vid Ukrainas gränser mot Rumänien och Polen och kunnat erbjuda hjälp för våra medarbetare och deras familjer, bland annat i form av transporter och boende.

Våra medarbetare, olyckor och tillbud i tjänst

	2022	2021
Antal dödsfall på grund av olycka	0	0
Antal olycksfall [1]	233	247
Olycksfallsfrekvens [2]	13,5	14,3
Antal inrapporterade tillbud [3]	2 692	2 831
Antal riskobservationer	15 334	13 271

[1] *Arbetsrelaterad olycka som resulterar i minst en dags frånvaro efter att olycksfallet inträffat.*
[2] *Olycksfallsfrekvens definieras som antal olyckor/miljoner faktiska arbetstimmar.*
[3] *Tillbud definieras som oönskad händelse som hade kunnat leda till ohälsa eller olycksfall.*

Sjukfrånvaro

Samverkan för hållbar tillväxt

Lantmännen har en ledande roll i utvecklingen av det svenska lantbruket, livsmedelsvärdekedjan, bioenergi och livsmedelsproduktion. Vi driver frågor för robust och hållbar tillväxt inom prioriterade områden genom samarbeten.

Lantmännens agenda för hållbar tillväxt inom svensk lantbruks- och livsmedelssektor skapar möjligheter för våra medlemmar, Lantmännen och livsmedelssektorn. Agendan är i linje med den svenska livsmedelsstrategin, internationella hållbarhetsmål och mål om trygg livsmedelsförsörjning.

Viktiga näringspolitiska frågor

Lantmännen driver näringspolitiska frågor av stor vikt för våra affärer och strategier. I Sverige fokuserar Lantmännen på jordbrukets och livsmedelsproduktionens konkurrenskraft samt biodrivmedel. Livsmedelsförsörjningen är en del av totalförsvaret som engagerar Lantmännen i samverkan med LRF, Svenskt Näringsliv och Livsmedelsföretagen.

Inom EU diskuteras grödbaserade biodrivmedel, bioenergi och jordbrukets roll i klimatarbetet. Arbetet har intensifierats på grund av nya omvärldshändelser med stigande priser på livsmedel, energi och växtnäring som följd. EU:s "Green Deal", innebär att nästan alla EU:s regelverk och strategier som berör lantbruk, klimat, energi och miljö revideras. Detta kan påverka värdekedjorna för bioenergi och livsmedel, såväl i primär- som i industriled. Green Deal innehåller vissa negativa delar för det europeiska jordbrukets konkurrenskraft, men bedöms ändå överlag vara positivt för Lantmännens affärer då efterfrågan på biobaserade alternativ till fossila drivmedel ökar.

Aktuella frågor i dialoger

Vi engagerar oss i samarbeten i frågor som är särskilt viktiga för det svenska lantbruket och våra intressenter.

- **Livskraftigt Lantbruk:** LRF, KRAV, Sweden Food Arena, Spannmålsodlarföreningen, LRF Växtodling och Svensk Kooperation.
- **Ansvarsfullt producerad mat:** Livsmedelsföretagen, DLF, Konsumentföreningar, Hållbar livsmedelskedja och Svenska Plattformen för riskgrödor.
- **Grön energi/bioekonomi:** Hagainitiativet, Drivkraft Sverige, Copa-Cogeca, Svebio, World Bioenergy Assoc. och ePURE.
- **Robust livsmedelsförsörjning:** Samrådsgrupp för krisberedskapsplanering för livsmedelsberedskap (SKAL), LRF, Livsmedelsföretagen och Svenskt Näringsliv.

Läs mer lantmannen.se/hallbar-utveckling/samarbeten

Hållbar tillväxt i sektorn

Åtta områden är identifierade som särskilt viktiga där Lantmännen är aktiva tillsammans med akademi, aktörer från näringslivet och myndigheter. Det är genom satsning på alla områden som robust och hållbar tillväxt kan ta fart.

Gemensamma satsningar för lönsam tillväxt i svensk lantbruks- och livsmedelssektor

Växtförädling – **Grogrund**

Lantmännen, LRF, SLU, Länsstyrelsen Västerbotten, Skåne, Culinor

Animalieforskning – **SustAinimal**

Lantmännen, LRF, SLU

Digitalisering – **Agronod**

Lantmännen, LRF, Växa, Hushållningssällskapet, Hexagon, Arla

Försörjning och beredskap – **Spannmålsinfrastruktur**

Lantmännen, LRF, Jordbruksverket, Livsmedelsverket

Riskkapital – **Tillväxtbolaget**

Lantmännen, LRF, Hexagon, Växa, Svensk Mjölk

Livsmedelsexport – **Nordic Oats**

Lantmännen, LRF, MTK, Fazer, Business Finland

Innovation – **Sweden Food Arena**

Lantmännen

Över 60 aktörer inom svensk livsmedelssektor i samverkan för innovationsbaserad tillväxt.

Svenska gröna proteiner – **Ärtproteinanläggning**

Lantmännen, Klimatklivet

ank=20230628;20230629008340

Våra verksamheter

Lantmännens verksamhet är uppdelad i tre divisioner och två affärsområden. Lantmännen är dessutom delägare i flera internationella bolag. Lantmännen är både en affärspartner för lantbruket och en del av konsumenternas vardag.

Division Lantbruk 34
Division Energi 40
Division Livsmedel 44
Affärsområde Swecon 50
Affärsområde Fastigheter 54
Internationella delägarskap 56

Division Lantbruk

Division Lantbruk utgör Lantmännens kärnverksamhet som utvecklar och erbjuder produkter och tjänster för ett starkt och konkurrenskraftigt lantbruk. Division Lantbruk har sin bas i Sverige och har genom internationella hel- och delägda bolag en stark position i Östersjöområdet och svarar för 47 procent av Lantmännens omsättning.

I division Lantbruk ingår *Lantmännen Lantbruk Sverige, Lantmännen Maskin, Nötcenter Viken, Lantmännen Krafft, Lantmännen Bioagri, Lantmännen Agro i Finland, Lantmännen Agro i Danmark* och *Lantmännen Seed i Nederländerna*. Divisionen ansvarar för Lantmännens delägarskap i Scandagra Group i Baltikum, Scandagra Polska i Polen samt teknikföretaget Dataväxt AB.

Verksamheten har under året påverkats av kriget i Ukraina och sanktionerna mot Ryssland. Ökande priser på logistiktjänster, insatsvaror, råvaror och energi har inneburit att vi tvingats hitta nya leverantörer och nya handelsvägar. Division Lantbruk har hanterat de nya förutsättningarna väl och verksamheten har visat positiv utveckling under året, inte minst inom växtodlingsaffären som lyckats navigera väl på den volatila marknaden.

Foderaffären har visat sin styrka genom att Lantmännen kunnat optimera foder utifrån tillgängliga råvaror och kundernas behov för att därmed kunna stärka sin position på marknaden.

Utsikter

Den volatila råvarumarknaden och utvecklingen i omvärlden kommer att påverka även år 2023 och skapa allmän osäkerhet hos leverantörer och kunder. Höga priser på gödning och drivmedel kommer att påverka oss och våra medlemmars lönsamhet. Tillgången och priset på energi är en osäkerhetsfaktor som har stor påverkan för Lantmännens och medlemmarnas produktion.

Erfarenheter och nya affärskontakter från ett turbulent 2022 har gjort oss bra rustade för 2023. Vi kommer fortsatt att satsa på affärsutveckling, med ökat fokus på våra försäljningskanaler, samt den tekniska och digitala utvecklingen. Vi kommer också att se över nya affärsmodeller och tjänster för att minska implementationsgapet som råder i lantbruket vad gäller att nyttja tillgänglig teknik och kunskap. Vi arbetar vidare med utveckling inom ramen för Framtidens Jordbruk på våra tre framtidsgårdar Bjertorp, Svalöv och Nötcenter Viken.

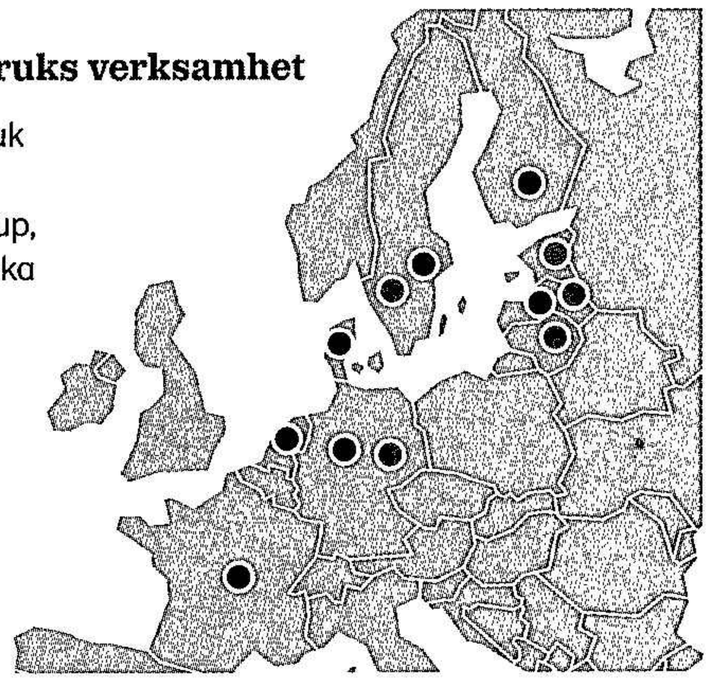
Division Lantbruk, nyckeltal	2022	2021
Nettoomsättning, MSEK [1)]	30 376	22 834
Rörelseresultat, MSEK	516	374
Rörelsemarginal, %	1,7	1,6
Avkastning på operativt kapital, %	5,2	4,5
Investeringar i anläggningstillgångar, MSEK	285	186
Medelantal anställda	1 733	1 727
varav kvinnor/män, %	25/75	24/76
Andel kvinnor/män i ledningsgruppen, %	42/58	33/67
Olycksfallsfrekvens	8,1	11,3
Sjukfrånvaro, %	4,5	4,1
Koldioxidutsläpp, tusen ton [2)]	12	9

[1)] *Inklusive koncernintern omsättning.* [2)] *Från 2022 ingår Lantmännen Maskin.*

Exkl. jämförelsestörande poster	2022	2021
Rörelseresultat, MSEK	516	374
Rörelsemarginal, %	1,7	1,6
Avkastning på operativt kapital, %	5,2	4,5

Division Lantbruks verksamhet

- Division Lantbruk
- Delägarskap Scandagra Group, Scandagra Polska samt Dataväxt

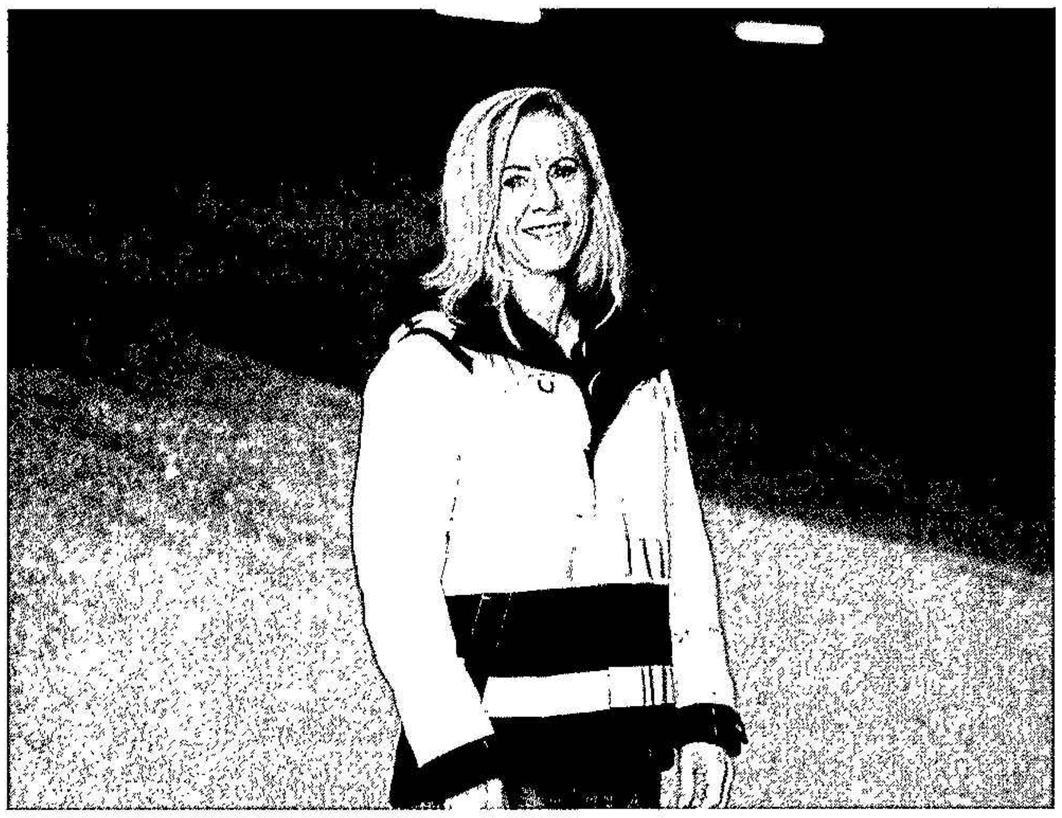

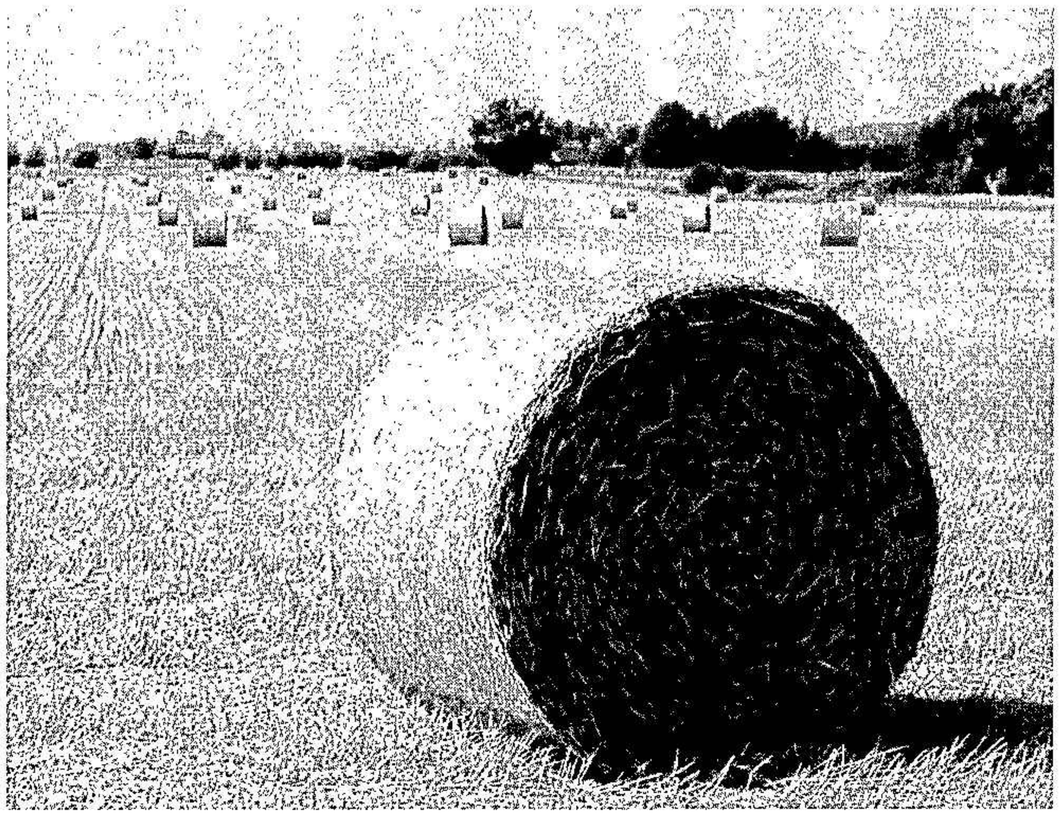
Varumärken

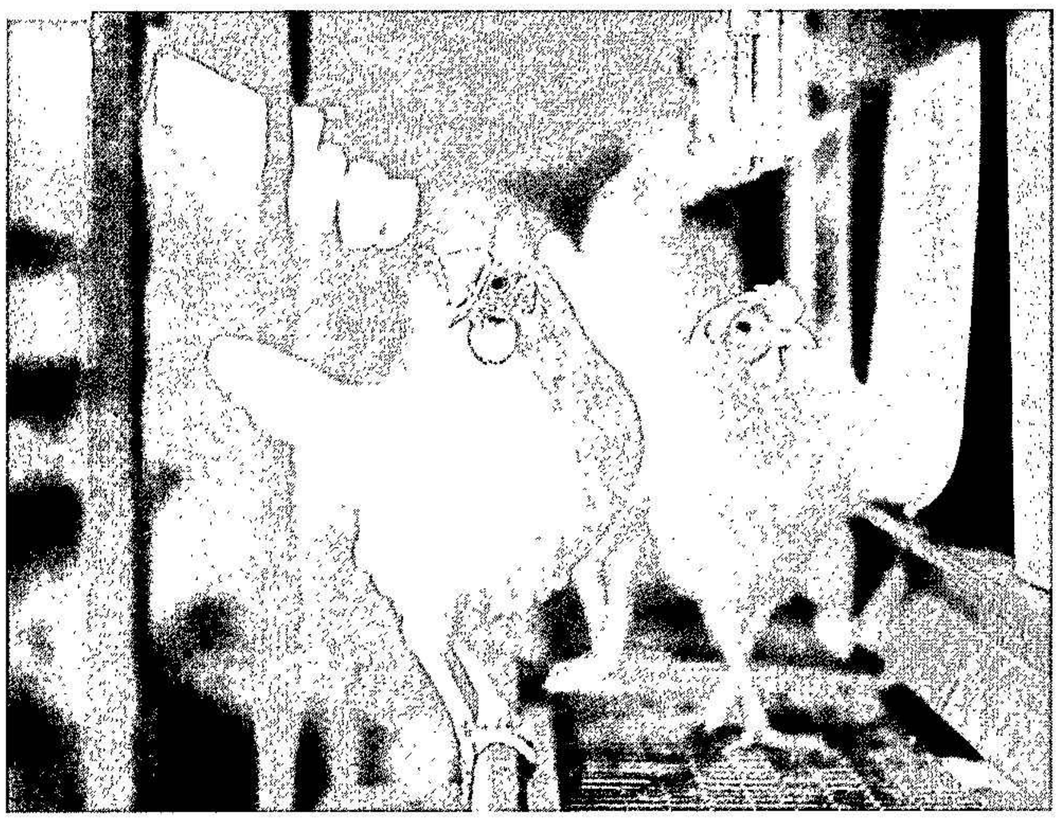
KRAFFT

Nötfor **Piggfor** **Pullfor**
Fårfor **Renfor** **Protect**

ank=20230628;20230526200814-1

Hållbarhetsfrågor i fokus

Divisionen arbetar för ett hållbart lantbruk med energieffektiva och säkra maskiner, resurseffektiv produktion, klimatsmarta odlingsmetoder och foderråvaror samt transporter med låg klimatpåverkan. Division Lantbruk arbetar med innovation och utveckling av klimateffektiva foder, teknisk och digital utveckling, precisionsodling och växtförädling. Inom ramen för Framtidens Jordbruk har vi lanserat våra framtidsgårdar där vi utvecklar erbjudanden för att möta marknadens efterfrågan samt anpassade odlingsmetoder för att möta klimat- och miljöutmaningarna.

Hållbara produkter och förnybara råvaror

Under 2023 kommer Lantmännen Lantbruk, i samarbete med Yara, att introducera fossilfri mineralgödsel på den svenska marknaden. Detta innebär ett minskat koldioxidavtryck med 80-90 procent tack vare användningen av förnybar energi. Vi ingick under året också en överenskommelse med norska Felleskjøpet Agri och danska Hornsyld Købmandsgaard där målsättningen är att växla över vårt sortiment av sträckfilm till produkter framställda av återvunnen plastråvara.

Ansvarsfull arbetsgivare och affärspartner

Ett fokusområde inom Division Lantbruks strategi är hälsa och säkerhet där vi aktivt jobbar mot målet att skapa en trygg, säker och hälsosam arbetsplats. Arbetet drivs både på central och lokal nivå inom hela divisionen. Vi har också fokus på ansvarsfulla inköp och affärsrelationer.

> Vi utvecklar erbjudanden och odlingsmetoder för att möta klimat- och miljöutmaningarna.

Lantmännen Lantbruk Sverige

Lantmännen Lantbruk Sverige erbjuder ett brett produktsortiment för växtodling och animalieproduktion. Verksamheten är ledande på spannmålsmarknaden genom inköp av spannmål, oljeväxter, trindsäd och frö som säljs vidare till spannmålshandlare samt till svensk och internationell industri. Verksamheten har haft en positiv utveckling under året, inom alla affärsområden. Foderaffären påverkades av stigande priser på foderråvaror och energi samt en generell oro på marknaden, men har hållit volymerna på en stabil nivå. Växtodlingsaffären har visat en stark utveckling och lyckats navigera väl på den instabila marknaden för växtnäring, växtskydd och specialvaror. Årets spannmålsskörd, med bra volymer och god kvalitet, har skapat bra förutsättningar inom spannmålsaffären.

Spannmål

Lantmännen Lantbruk Sverige köper och säljer spannmål, oljeväxter och trindsäd. Hälften av kvantiteten används i Lantmännens egna industrier. Den externa försäljningen är betydelsefull och exportaffären står för den största delen med försäljning främst till Europa och Nordafrika samt även till Nordamerika.

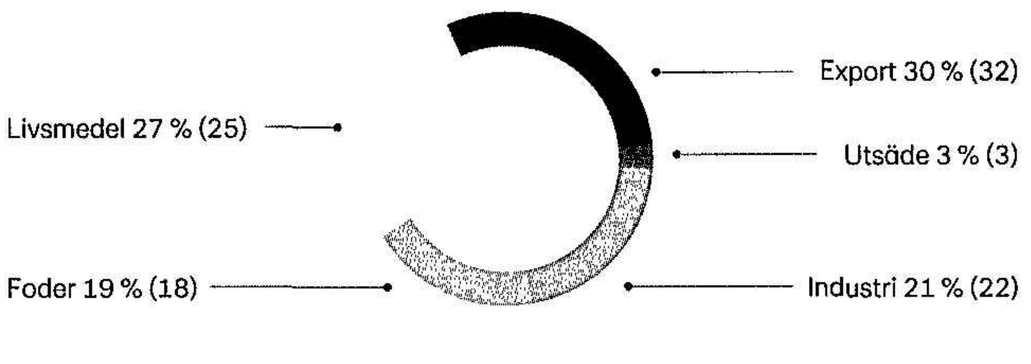
Årets svenska skörd av spannmål uppgick till 5,8 miljoner ton enligt Jordbruksverkets senaste prognos, vilket var högre än femårssnittet och vad som prognosticerats. Skörden höll låg vattenhalt och generellt god kvalitet. En mycket intensiv skördeperiod satte press på mottagnings- och transportkapaciteten. Små lager av spannmål i de exporterande länderna, i kombination med kriget i Ukraina, ledde till historiskt höga

Lantmännen Lantbruk Sverige, nyckeltal	2022	2021
Nettoomsättning, MSEK [1]	20 363	14 102
Rörelseresultat, MSEK	339	159
Rörelsemarginal, %	1,7	1,1
Avkastning på operativt kapital, %	5,8	3,6
Investeringar i anläggningstillgångar, MSEK	234	150
Medelantal anställda	758	797
varav kvinnor/män, %	33/67	33/67

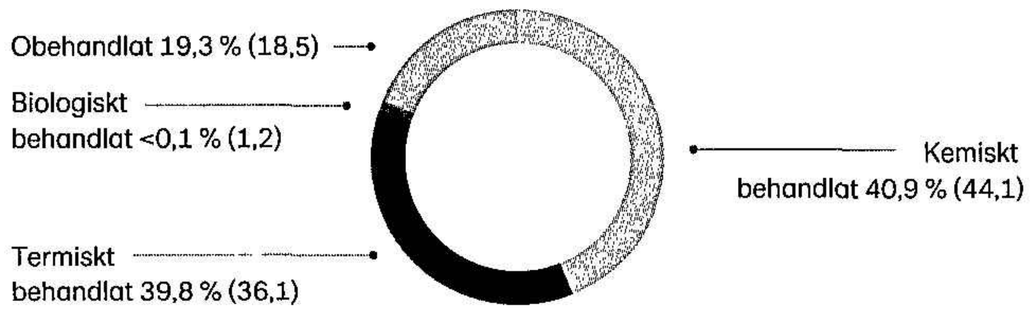
[1] *Inklusive koncernintern omsättning.*

Exkl. jämförelsestörande poster	2022	2021
Rörelseresultat, MSEK	339	159
Rörelsemarginal, %	1,7	1,1
Avkastning på operativt kapital, %	5,8	3,6

Användning av totala volymen såld spannmål

Behandling av utsäde (beräknat på andel av volym i ton)

ank=20230628;20230628063900842

spannmålspriser och en ovanligt volatil marknad. Lantmännens breda nätverk är fortsatt viktigt för vår handelsverksamhet. Krigsutbrottet innebar initialt högre efterfrågan på vete från EU, men de höga spannmålspriserna kommer sannolikt påverka efterfrågan framöver.

Foder

Lantmännen Lantbruk utvecklar, producerar och säljer foder och tillskott. Foderaffären drabbades påtagligt av kriget i Ukraina när råvaror från främst proteinleverantörer blev otillgängliga och spannmålspriserna steg kraftigt, med historiskt höga foderpriser som följd. Nya leverantörskontakter för råvaror som tidigare handlats från Ryssland och Ukraina upprättades.

Höga foderpriser i kombination med skenande priser på energi och drivmedel har skapat ekonomisk instabilitet för djurproducenterna. För mjölk- och kycklingproducenterna har ett högt avräkningspris hållit lönsamheten uppe. Inom gris- och äggproduktionen försämrades lönsamheten under året då branschen hade svårt att få igenom prishöjningar på ägg och griskött som behövdes för att täcka ökade kostnader.

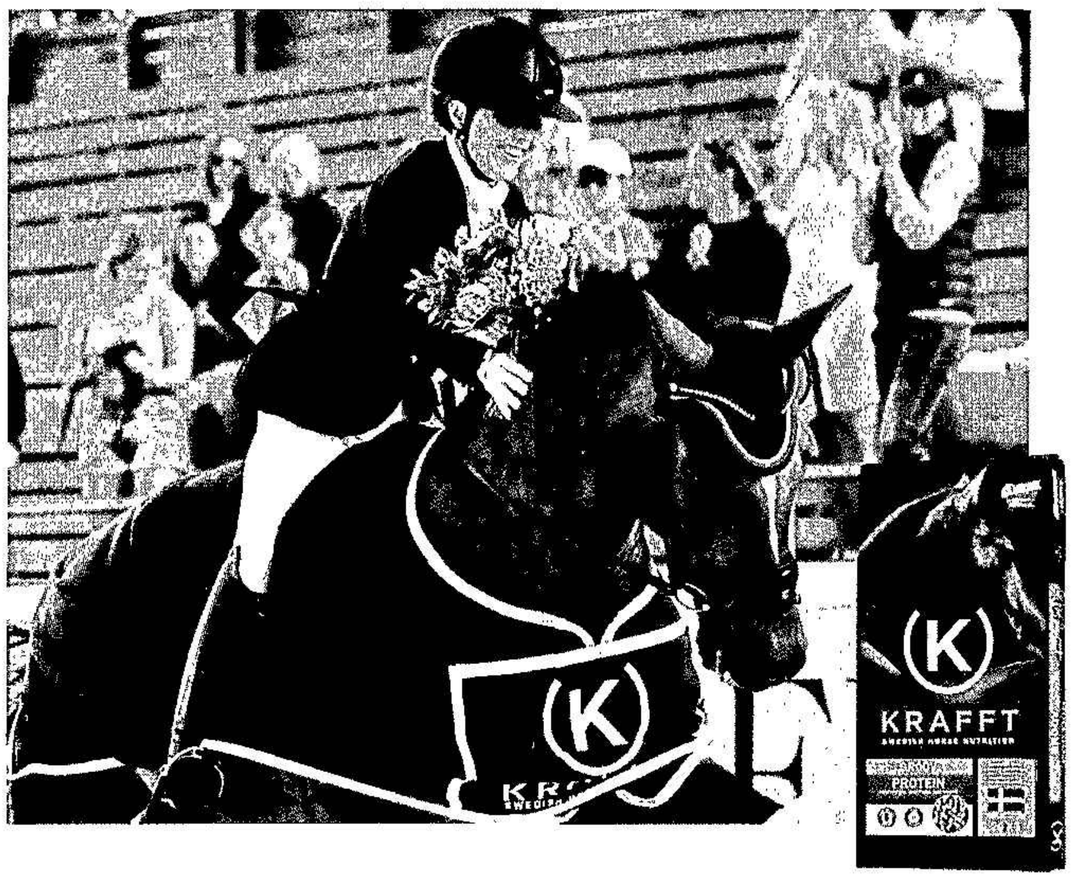
> En lönsam och hållbar växtodling kräver rätt grödor, insatsvaror och odlingsstrategier.
>
> Klimatförändringar och jordens växande befolkning innebär ständigt föränderliga, nya och stora utmaningar och möjligheter för lantbruket.

Växtodling

Lantmännen Lantbruk förädlar, producerar och säljer utsäde inom stråsäd, trindsäd, oljeväxter och vallfrö. Vi marknadsför och säljer övriga insatsvaror till växtodlingen.

Försäljningen av vårutsäde under året var lägre än normalt, drivet dels av en stor höstsådd, dels av bristfällig tillgång på utsäde på grund av svaga skördar 2021. Under hösten slogs försäljningsrekord av höstrapsutsäde. Osäkerheten i animalieproduktionen har bidragit till minskad omläggning av vallar vilket påverkat försäljningen av frö.

Situationen för mineralgödsel har varit dramatisk under året där priset på vanliga gödningsprodukter mer än tredubblades mot 2021. Köpintresset var relativt stabilt, men med begränsad tillgång. Tidigare handlades stora volymer gödsel från Ryssland men vi har varit tvungna att finna nya leverantörer. Övriga affärer inom handelsvaror visade god utveckling

under året. På framtidsgården Svalöv slutfördes projekt Future Fit Breeding för att påskynda framstegen inom växtförädlingen. Läs mer på lantmannenlantbrukmaskin.se

Nötcenter Viken

Framtidsgården Viken sköts av Nötcenter Viken och är Lantmännens egen mjölkgård med 420 mjölkkor, 450 kvigor och kalvar samt 365 hektar växtodling. På gården testar vi Framtidens Jordbruk i praktiken och bedriver försöksverksamhet för en hållbar och produktiv mjölkproduktion. Produktionsresultaten på Framtidsgården Viken fortsatte att utvecklas väl under året och ligger 18 procent högre än den genomsnittliga mjölkproduktionen i Sverige. I försöksverksamheten pågår ett delprojekt inom samarbetet Sustainimal, där vi undersöker sammansättning av foderstat med syfte att nå en så hållbar mjölkproduktion som möjligt. Framtidsgården Viken är också en mötesplats för aktörer i den agrara näringen.

Lantmännen BioAgri

Lantmännen BioAgri säljer och utvecklar *ThermoSeed* – en unik biologisk metod som med värmebehandling gör utsädet friskt och motståndskraftigt. Bolaget utvecklar och marknadsför också biologiska betningsmedel. Under året har en ny biostimulant tagits till marknaden, en produkt av biologiskt ursprung som förbättrar grödans produktivitet. Läs mer på lantmannenbioagri.se

Lantmännen Krafft

Lantmännen Krafft är Sveriges, och en av Nordens, största leverantörer av hästfoder med marknad även i övriga Europa och USA. Bolaget har under året fortsatt visa goda försäljningssiffror men pressas av stigande priser på råvaror, transport och energi. Under året lanserades KRAFFT i odlingsprogrammet Klimat & Natur, som ett led i klimatarbetet och att ännu tydligare knyta an till Lantmännenvarumärket. Läs mer på krafftthastfoder.se

Lantmännen Maskin

Lantmännen Maskin importerar, marknadsför och säljer lantbruksmaskiner och reservdelar samt erbjuder service i Sverige. I produktportföljen finns starka varumärken som Valtra, Fendt, Kuhn, Väderstad och Joskin.

Den rekordstora försäljningen i slutet av 2021 satte sina spår i början av 2022 med minskad efterfrågan på nya maskiner. Hög inflation, stigande räntor och energiprisuppgång har under året påverkat kundernas investeringsvilja.

Totalmarknaden för maskiner minskade under året, men Lantmännen Maskin har i en nedåtgående marknad ökat sina marknadsandelar. Maskinaffären påverkades av leveransförseningar av nya maskiner under hela året. Reservdelsaffären har under året utvecklats väl. Hög sjukfrånvaro i början av året, samt lägre antal utlevererade maskiner har påverkat verkstadsaffären negativt.

Arbetet med byte av affärssystem har fortlöpt under året och intensifierades under hösten. Planerad driftsättning är första kvartalet 2023. Trots ett turbulent år, påverkat av externa faktorer, fortsätter Lantmännen Maskin sitt långsiktiga arbete planenligt där processoptimering i affärerna ska ge ökad avkastning. Det nya affärssystemet är en del av denna långsiktiga utvecklingsresa. Läs mer på ➔ lantmannenlantbruksmaskin.se

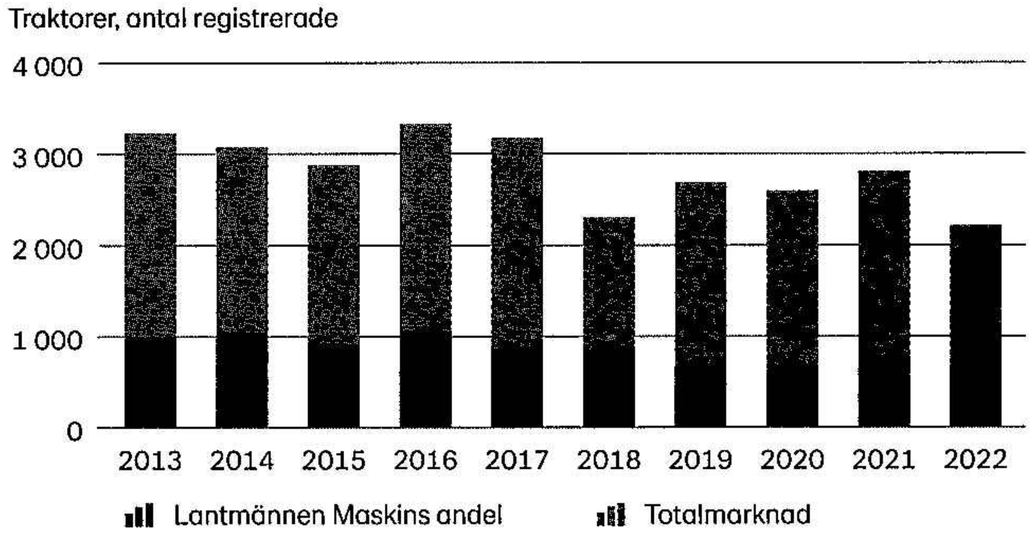
Den långsiktiga strategin fortsätter enligt plan, för att ytterligare stärka processer och lönsamhet.

Lantmännen Maskin, nyckeltal	2022	2021
Nettoomsättning, MSEK [1]	3 320	3 636
Rörelseresultat, MSEK	1	20
Rörelsemarginal, %	0,0	0,6
Avkastning på operativt kapital, %	0,0	1,7
Investeringar i anläggningstillgångar, MSEK	32	19
Medelantal anställda	776	750
varav kvinnor/män, %	13/87	10/90

[1] *Inklusive koncernintern omsättning.*

Exkl. jämförelsestörande poster	2022	2021
Rörelseresultat, MSEK	1	20
Rörelsemarginal, %	0,0	0,6
Avkastning på operativt kapital, %	0,0	1,7

Totalmarknad i Sverige för traktorer

ank=20230628;20230629008843

Lantmännen Agro Finland

Verksamheten i Finland, Lantmännen Agro Oy, tillhandahåller insatsvaror för växtodling, foder samt reservdelar och redskap. Försäljning sker genom fristående Lantmännenprofilerade återförsäljare, egna lantbruksbutiker samt direktförsäljning. Bolaget handlar också med spannmål på den finska och internationella marknaden, samt producerar och säljer foder direkt till kunder med animalieproduktion och hästar.

Stor utvintring av höstsådda grödor och en mycket låg skörd 2021 ledde till brist på utsäde. Den dåliga skörden 2021, i kombination med stigande priser på insatsvaror, medförde en svag lönsamhet bland lantbrukarna vilket kraftigt påverkade maskinförsäljningen 2022. Spannmålsskörden 2022 uppgick till 3,6 miljoner ton vilket överskrider landets totala användning. Dock blev rågskörden lägre än normalt, med importbehov som följd. I september förvärvades två tidigare återförsäljare och Lantmännen Agro har nu sju egna lantbruksbutiker på strategiskt viktiga platser.

Genom förvärvet av kvarnföretaget Myllyn Paras 2022 har Lantmännen en integrerad spannmålsvärdekedja från jord till bord, från inköp av spannmål från lantbrukare till kvarn och bageriverksamhet. Samordningen av rollerna på marknaden skapar förutsättningar att driva en sund spannmålsaffär och konkurrenskraftig försörjning till industrin. Lantmännen Lantbruk i Sverige och Agro i Finland har tillsammans en marknadsledande position på grynhavre med bra kvalitet i Östersjöområdet. Genom att samordna havreexporten kan vi erbjuda kunderna grynhavre med bra kvalitet och god leveranssäkerhet till konkurrenskraftiga villkor, samtidigt som vi uppnår en stark exportaffär.

Läs mer på lantmannenagro.fi

Lantmännen Agro Finland, nyckeltal	2022	2021
Nettoomsättning, MSEK [1)]	6 094	4 479
Medelantal anställda	165	148
varav kvinnor/män, %	39/61	36/64

[1)] *Inklusive koncernintern omsättning.*

Varumärken

Opti Melli **Maituri** Herkku **Benemilk** NORRA

Verksamheter i andra länder

Lantmännen Agro – Danmark

Lantmännen Agro A/S huvudsakliga uppgift är inköp av spannmål i Danmark vilket är en viktig tillgång i Lantmännens interna spannmålsvärdeskedja. Vissa kvantiteter säljs till externa kunder och bolaget säljer även betydande kvantiteter gödning. Läs mer på lantmannenagro.dk

Lantmännen Seed – Nederländerna

Lantmännen Seed BV bedriver växtförädling av rågvete och potatis på förädlingsstationen i Emmeloord i Nederländerna. Verksamheten utvecklades väl under året med potatissorten Fontane och rågvetesorten Lumaco och försäljningen visar goda resultat i Tyskland och Frankrike. Läs mer på lantmannenseed.com

Division Energi

Division Energi är en av Sveriges största producenter av bioenergiprodukter och svarar för 10 procent av koncernens omsättning. Divisionen tillverkar och marknadsför hållbart etanolbränsle, proteinfoder, koldioxid, stärkelseprodukter, gluten, vodka, betaglukan, havreprotein, alkylatbensin, smörjmedel och andra kemiska produkter samt fasta förädlade trädbränslen. Divisionen verkar på en global marknad med huvudfokus i Europa.

I division Energi ingår *Lantmännen Biorefineries* som utgörs av *Lantmännen Agroetanol, Lantmännen Reppe, Lantmännen Oats och Lantmännen Functional Foods*. I divisionen ingår också *Lantmännen Aspen* och *Scandbio*.

Divisionen erbjuder miljösmarta energi-, livsmedels- och industriprodukter som framställs på ett ansvarsfullt sätt med anläggningar i Sverige, Frankrike, England, Lettland, Finland och Danmark. Divisionen har hel- eller delägda bolag i Norden, Frankrike, Tyskland, England och USA.

Vi förädlar förnybara råvaror till produkter som kan ersätta fossila bränslen.

Bioenergi utgör drygt en tredjedel av Sveriges energianvändning och hållbara transporter och biodrivmedel är avgörande för att minska koldioxidutsläppen. Ökad låginblandning av etanol i bensin är ett kostnadseffektivt sätt att minska transportsektorns utsläpp.

Divisionen har utvecklats mycket positivt under året med stark tillväxt drivet av stabil produktion och hög efterfrågan på flertalet produkter. Divisionens långsiktiga arbete med prissäkring av råvaror och viktiga insatsmedel har begränsat genomslaget av den generellt kraftigt ökade kostnadsnivån under året, vilket inverkat gynnsamt på resultatutfallet.

Utsikter

Efterfrågan på Agroetanols klimatsmarta etanol förväntas vara fortsatt hög i Norden och i Europa på grund av skärpta krav på minskade utsläpp av växthusgaser från transporter. Arbetet fortsätter med att komplettera råvarubasen med alternativa stärkelserika råvaror som kan användas vid produktion av biodrivmedel. Den kraftigt ökade efterfrågan på förädlade trädbränslen som påverkat Scandbio under året förväntas vara fortsatt hög under inledningen av 2023.

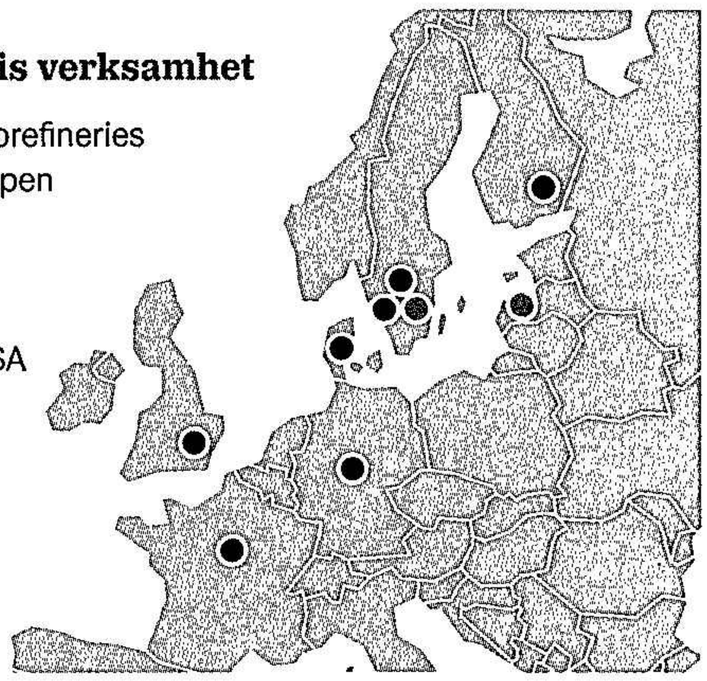
Division Energi, nyckeltal	2022	2021
Nettoomsättning, MSEK [1)]	6 801	4 595
Rörelseresultat, MSEK	1 165	615
Rörelsemarginal, %	17,1	13,4
Avkastning på operativt kapital, %	46,8	42,3
Investeringar i anläggningstillgångar, MSEK	703	312
Medelantal anställda	515	364
varav kvinnor/män, %	29/71	30/70
Andel kvinnor/män i ledningsgruppen, %	27/73	27/73
Olycksfallsfrekvens	11,4	10,7
Sjukfrånvaro, %	2,9	2,6
Koldioxidutsläpp, tusen ton	22	18

[1)] *Inklusive koncernintern omsättning.*

Exkl. jämförelsestörande poster	2022	2021
Rörelseresultat, MSEK	1 165	615
Rörelsemarginal, %	17,1	13,4
Avkastning på operativt kapital, %	46,8	42,3

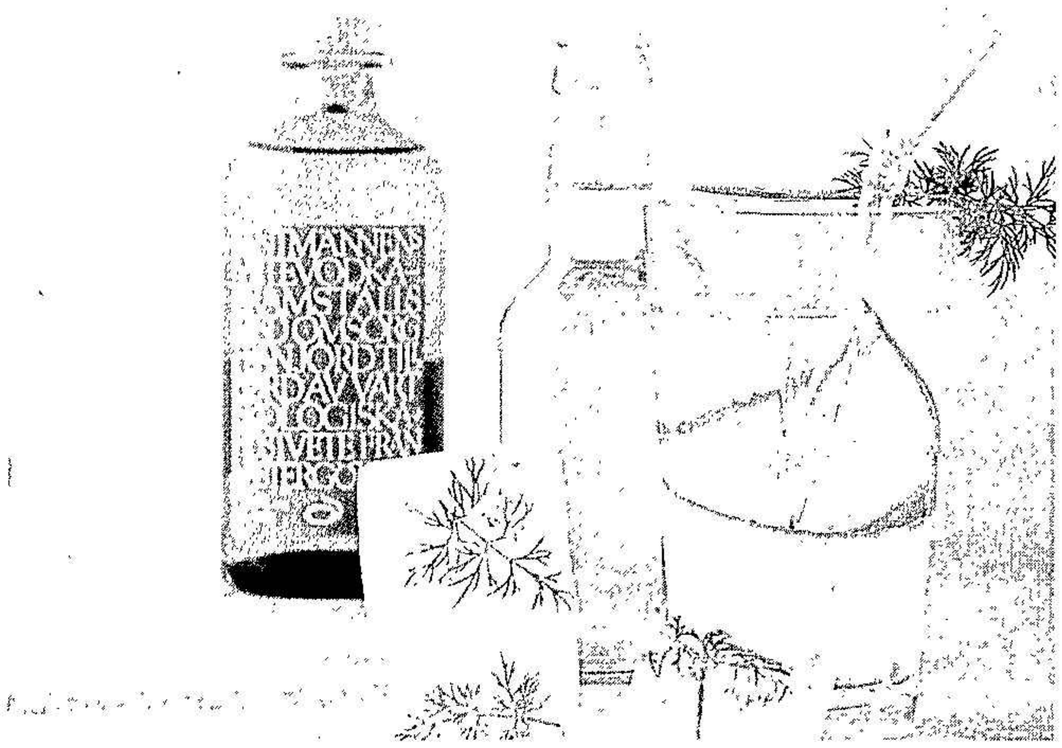
Division Energis verksamhet

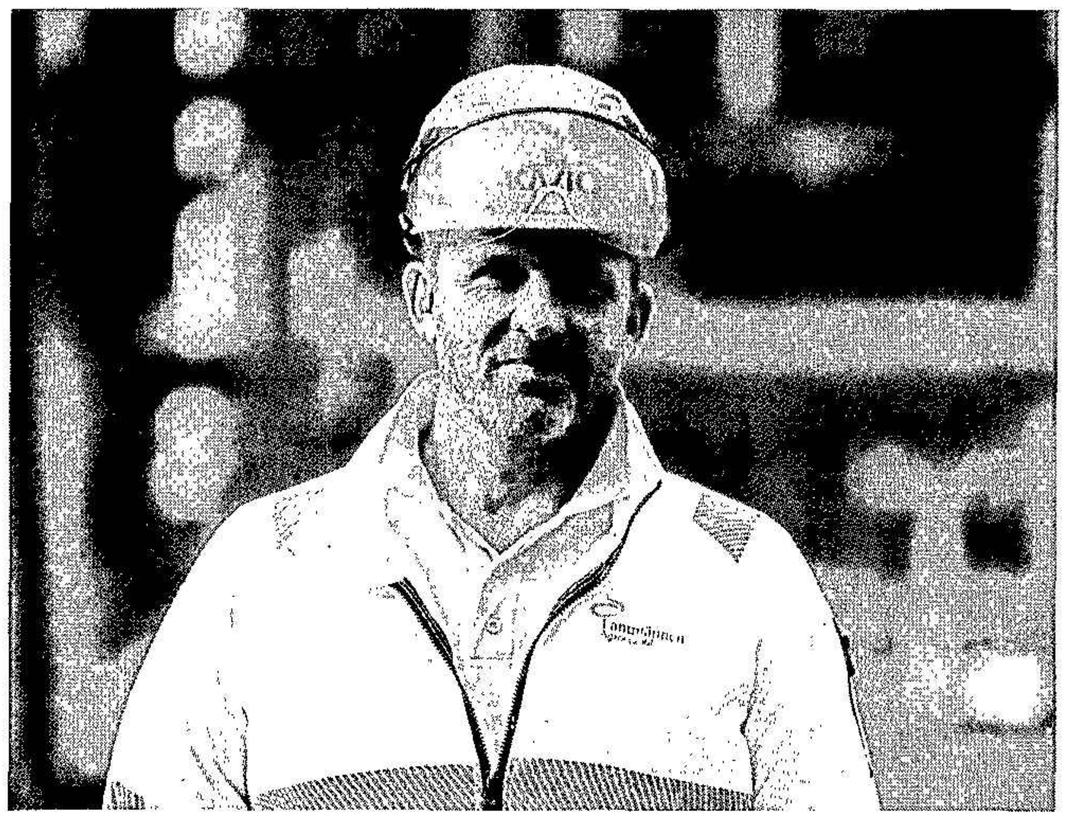
- Lantmännen Biorefineries
- Lantmännen Aspen
- Scandbio
- Lantmännen Aspen har även verksamhet i USA

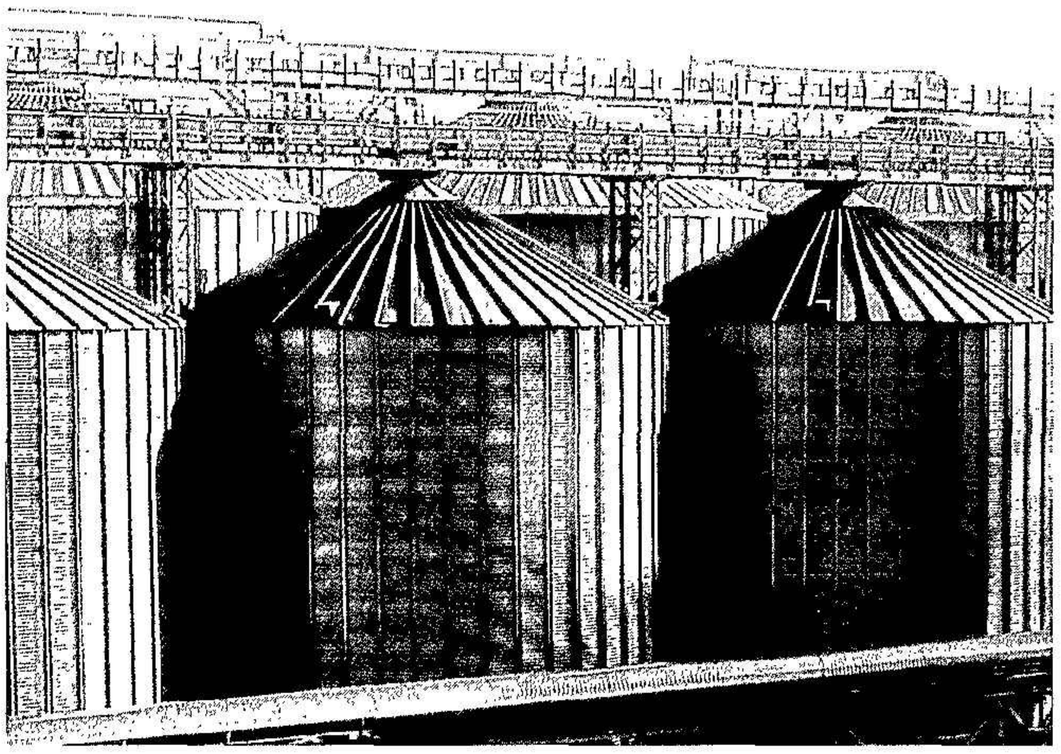

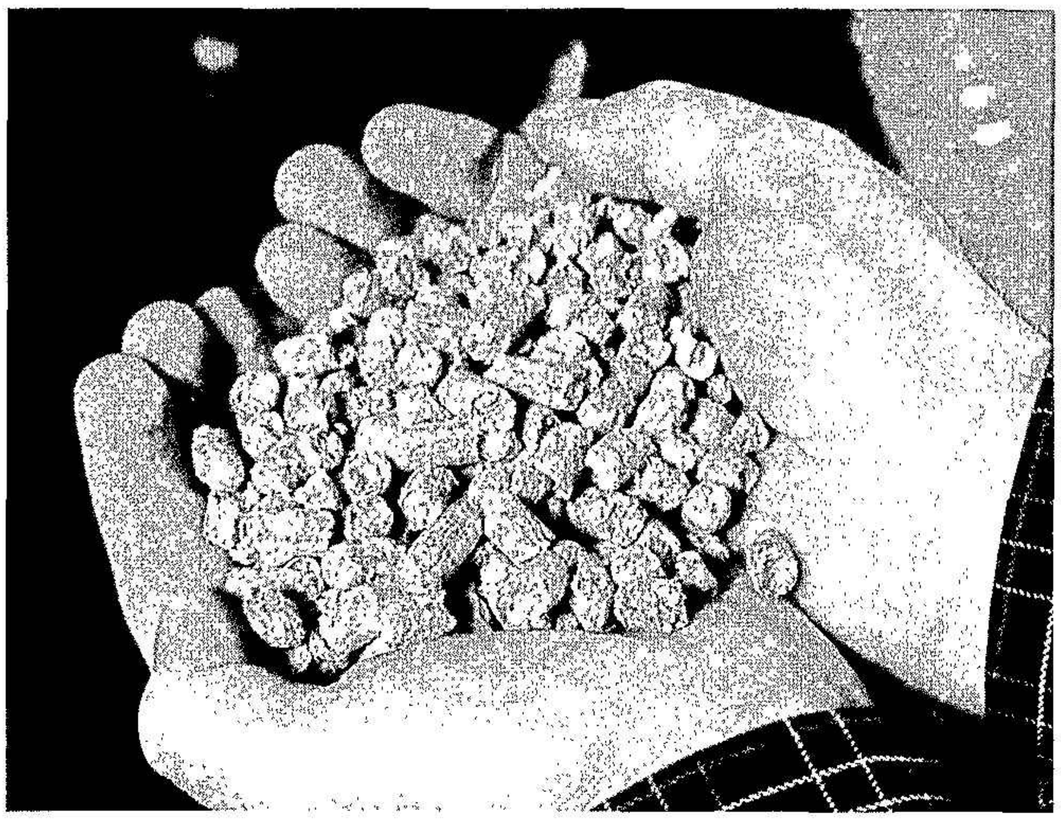
Varumärken

ASPEN, AGROL LUBRICANTS, MARLINE, PromOat Beta Glucan, avenac, proatein Oat Protein

Hållbarhetsfrågor i fokus

Division Energi producerar etanol med världsledande klimatprestanda, utvecklar foder och produkter till livsmedelsindustrin från svensk råvara samt marknadsför miljöanpassade petroleumprodukter. Vi arbetar med utveckling av cirkulära affärsmodeller, effektiv produktion och transport med låg klimatpåverkan, säker arbetsmiljö samt ansvarsfulla inköp och affärsrelationer. I etanolproduktionen återvinns restprodukter från livsmedelsindustrin.

Hållbara produkter och förnybara råvaror

Division Energi erbjuder produkter med dokumenterade mervärden för klimat, miljö eller hälsa. Produktionen baseras på förnybar råvara som spannmål och trä, och för Aspen pågår utveckling av produkter med ökad andel förnybara komponenter. En effektiv och till stor del förnybar energianvändning bidrar till låg klimatpåverkan från produktion och produkt.

Ansvarsfull arbetsgivare och affärspartner

Arbetsmiljö och säkerhet drivs i respektive bolag inom divisionen och är ett strategiskt fokusområde. Frågorna har högsta prioritet och tas upp dagligen på möten och i andra forum. Arbetet drivs förebyggande bland annat genom att rapportera in riskobservationer, arbetsmiljö- och säkerhetsronder och ett bra samarbete med skyddsombud. Under året har insatsplanering tillsammans med räddningstjänsten förstärkts och övningar genomförts.

> Vi arbetar med utvecklingen av cirkulära affärsmodeller och förädlar restprodukter till etanol, proteinfoder och kolsyra.

Lantmännen Biorefineries

Lantmännen Biorefineries är en gemensam organisation för *Lantmännen Agroetanol, Lantmännen Reppe, Lantmännen Oats* och *Lantmännen Functional Foods* med gemensamma funktioner för försäljning, inköp, produktutveckling, HR, ekonomi och tekniska projekt.

Lantmännen Agroetanol är ett storskaligt bioraffinaderi med spannmål som huvudsaklig råvara. Bolaget förädlar den förnybara råvaran till produkter som kan ersätta fossila eller andra icke hållbara produkter. Spannmål och stärkelserika restprodukter förädlas till etanol, kolsyra samt en proteinrik foderråvara.

Lantmännen Agroetanol är Nordens största producent av etanol med världsledande klimatprestanda som minskar klimatpåverkan med över 95 procent jämfört med ett fossilt bränsle. Årlig produktionskapacitet i anläggningen på Händelö i Norrköping uppgår till 230 000 m^3 etanol, 200 000 ton av den proteinrika foderråvaran Agrodrank samt cirka 120 000 ton kolsyra. Produktportföljen har under 2022 varit stabil med fortsatt fokus att ytterligare bredda råvarubasen.

Marknaderna normaliserades under 2022 efter restriktioner kopplade till Covid-19 men har därefter varit under stor påverkan av kriget i Ukraina. Extremt höga och volatila energipriser har gjort att flera etanolproducenter dragit ner produktionen. Etanolpriset har under större delen av året legat på historiskt höga nivåer.

Lantmännens etanol säljs på den europeiska marknaden där det finns efterfrågan på biodrivmedel med hög klimatprestanda. Den inhemska marknaden ökade under 2022 drivet av reduktionsplikten och införandet av E10 under 2021.

Återvinningsaffären med restprodukter från livsmedelsindustrin skapar en cirkulär ekonomi och bidrar med lönsamhet.

Färdigställandet av anläggningen för glutenproduktion i Norrköping är i slutfasen och anläggningen planeras att driftsättas under första halvåret 2023. Försäljning av livsmedelsgluten på både den nationella och internationella marknaden har inletts med positiv respons från kunder.

Med anledning av *EU-kommissionens utredning* av Lantmännen Agroetanol och två andra etanoltillverkare angående misstänkt brott mot EU:s konkurrenslagstiftning redovisas sedan tidigare en avsättning om 500 MSEK. Lantmännen Agroetanol mottog den 7 juli 2022 ett meddelande om invändningar (Statement of Objections) från EU-kommissionen i ärendet. Lantmännen – som under utredningen har samarbetat fullt ut med kommissionen – bestrider misstankarna och fortsätter att utöva sin rätt till försvar fullt ut. Läs mer på lantmannenagroetanol.se

Lantmännen Reppe skapar värde av vete genom förädling till vetegluten, stärkelseprodukter, vodka, samt foderråvara och är en av Sveriges äldsta industrier. Reppe är en viktig aktör i spannmålsvärdekedjan och producerar samt levererar ingredienser och färdigvaror till livsmedels-, pappers- och dryckesindustrin. Lantmännen Reppe har ett av Nordens största destillerier med produktion av högkvalitativ vodka och efterfrågan har ökat med många nya kunder. Leveranserna av stärkelseprodukter till pappersindustrin har varit ojämn under året. Utvecklingsarbete inom alla produktsegment har resulterat i nya kunder och applikationer.

Under året lanserades glutenfri vetestärkelse och detaljprojektering påbörjades av en ny storskalig ärtproteinanläggning i Lidköping.

Lantmännen Oats skapar värde av havre genom förädling till betaglukan och havreprotein. Ingredienserna säljs till företag inom bageri, hälsokost och sportnutrition. Betaglukan är en löslig havrefiber med dokumenterad kolesterolsänkande effekt. Marknaden har varit utmanande under året då flera av produkterna befinner sig i premiumsegmentet och påverkas av en högre allmän prisnivå och svagare konjunktur. Under året färdigställdes en anläggning för skalning och värmebehandling av havre. Läs mer på lantmannenoats.com

Lantmännen Functional Foods arbetar med utveckling, marknadsföring och försäljning av speciallivsmedel (medical och functional foods), kosttillskott och ingredienser med hälsopåståenden för både livsmedel och foder. Bland varumärkena finns Salovum, SPC-Flakes, PromOat, AvenaCare och PrOatein. Läs mer på lantmannenfunctionalfoods.se

Lantmännen Biorefineries, nyckeltal	2022	2021
Nettoomsättning, MSEK [1)]	4 307	3 486
Medelantal anställda	252	243
varav kvinnor/män, %	29/71	29/71

[1)] *Inklusive koncernintern omsättning.*

Lantmännen Aspen

Lantmännen Aspen med varumärkena Aspen, Agrol, Marline och Coryton tillverkar och marknadsför specialanpassade bränslen, smörjmedel och kemiska produkter som skapar fördelar för maskin, människa och miljö. Produkterna produceras i Sverige, Frankrike och England och säljs i ett 30-tal länder i Europa samt USA och Kanada.

Aspen erbjuder miljöanpassade bränslen som alkylatbensin och HVO-diesel för småmotorer som gräsklippare, röjsågar, motorsågar och utombordare samt för motorsport.

Agrol erbjuder högkvalitativa smörjmedel och kemiska underhållsprodukter till den professionella marknaden för jordbruk, skogsbruk och entreprenad i Norden. Produkterna bidrar till att minska underhållskostnader och miljöpåverkan.

Marline erbjuder bränslen för småmotorer och är det ledande varumärket av alkylatbensin i Frankrike. Marline har en stark position inom maskinuthyrning och bygghandeln och kompletterar Aspens position inom servande fackhandel.

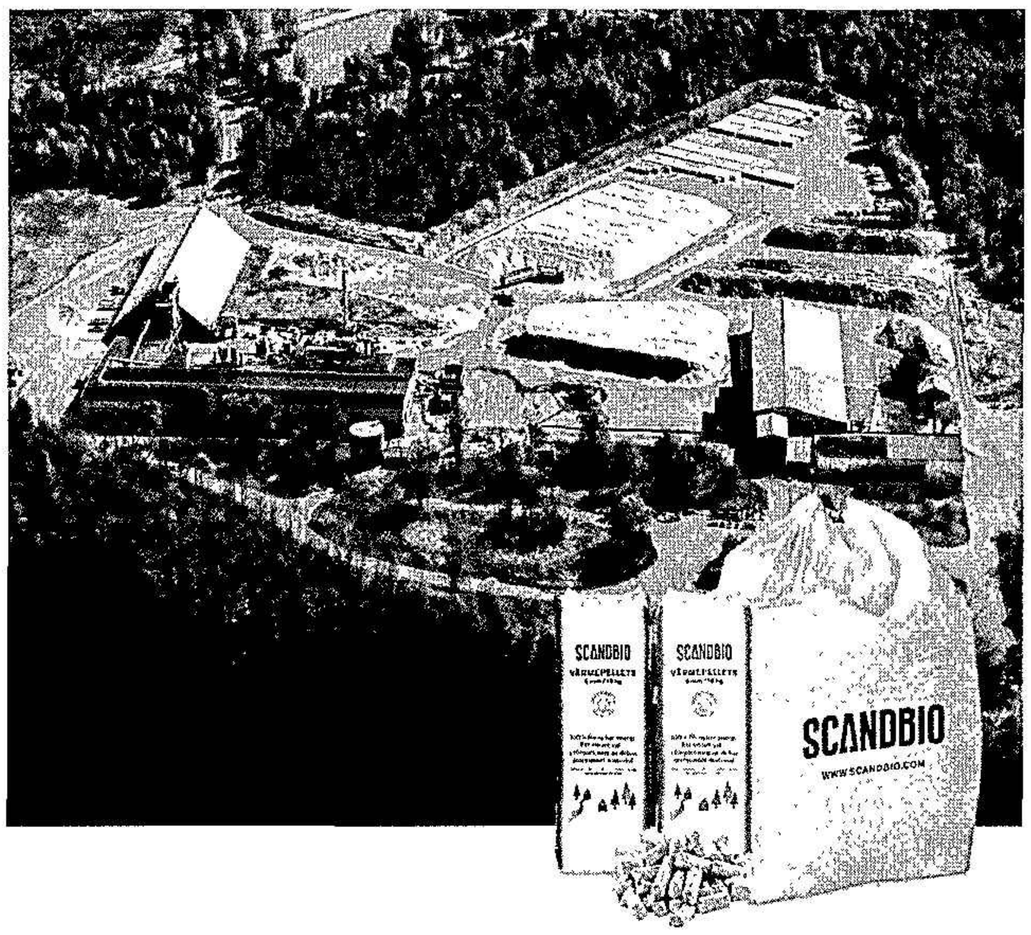
Coryton, som förvärvades under året, är en ledande producent av specialbränslen för motorindustri och motorsport med bas och produktion i England.

Lantmännen Aspens totala försäljning ökade under året trots torka i Europa. Försäljningen i USA och Kanada utvecklades positivt. Marknaden för smörjmedel visade god utveckling.

Läs mer på aspenfuels.com, agrol.se, marline.fr, coryton.com

Lantmännen Aspen, nyckeltal	2022	2021
Nettoomsättning, MSEK[1)]	1 693	1 113
Medelantal anställda	174	116
varav kvinnor/män, %	32/68	31/69

[1)] *Inklusive koncernintern omsättning.*

Scandbio

Scandbio är en av de större producenterna av bränslepellets i Sverige och hjälper företag och konsumenter att minska sitt klimatavtryck. Produktionen sker genom inköp av restprodukter från lokala sågverk främst i form av sågspån och kutterspån. Efter torkning av sågspånet och inblandning av kutterspån pressas blandningen till bränslepellets. Produktionen sker vid fem fabriker i Sverige och en i Lettland. Försäljning sker i Sverige, Lettland och Danmark där det finns ett permanent lager och lokal försäljningsorganisation.

Marknaden är global och året har präglats av en bristsituation i Europa på grund av ökande priser på energislag som el, olja, gas och kol. Även kriget i Ukraina ledde till signifikant minskat utbud av bränslepellets eftersom Ryssland, Belarus och Ukraina var stora nettoexportörer till Europa.

Under året genomfördes ett antal investeringsprojekt för att säkra tillgängligheten och förbättra produktiviteten bland annat genom utbyte av ett antal pelletspressar. Arbetet med att förbättra brandskyddet fortsätter genom investering i utökad sprinkling av produktionsanläggningen.

Från att tidigare ha varit delägt till 50 procent av Lantmännen blev Scandbio genom förvärv av övriga aktieandelar ett helägt dotterbolag inom Lantmännen den 1 april 2022.

Läs mer på scandbio.com

Scandbio, nyckeltal	2022	2021
Nettoomsättning, MSEK[1)]	806	-
Medelantal anställda	84	-
varav kvinnor/män, %	19/81	-

[1)] *Inklusive koncernintern omsättning.*

Division Livsmedel

Division Livsmedel förädlar spannmål och andra råvaror från åkermarken och producerar mjöl, bröd, frukostprodukter, pasta och färdiglagade måltider. Lantmännens gröna grodd som återfinns på produktförpackningarna står för ansvarsfullt producerad mat. Divisionen erbjuder ”Bra mat” till kunder inom dagligvaror, foodservice och livsmedelsindustrin och svarar för 29 procent av koncernens omsättning.

Divisionen består av *Lantmännen Unibake, Lantmännen Cerealia, Myllyn Paras* och Lantmännens ägarintressen i delägda *Viking Malt* och *KG:s Ägg*. Divisionen producerar livsmedel i 47 anläggningar i 15 länder under välkända varumärken som *Kungsörnen, AXA, START!, Bonjour, Hatting, Korvbrödsbagarn, Schulstad, FINN CRISP, Amo, Vaasan, GoGreen* och *Gooh*.

Marknaden påverkades av kriget i Ukraina samt fortsatt stigande inflation, förändrade konsumtionsmönster, stigande räntor och höga energi- och drivmedelspriser. Rysslands krig i Ukraina och påföljande sanktioner har medfört att Lantmännen under våren avgränsat den ryska bageriverksamheten från resten av koncernen som ett steg i en potentiell avyttring av verksamheten. Den ryska verksamheten har därefter inte påverkat divisionens resultat.

Smak, hälsa, ursprung, hållbarhet och bekvämlighet är viktiga konsumenttrender i Norden, liksom produkter med låg klimatpåverkan och ekologiska varor. Efterfrågan ökar på icke animaliebaserade proteiner och *”functional foods”*.

Förvärv av Myllyn Paras

I juni slutfördes förvärvet av finska Myllyn Paras, en finsk koncern verksam inom mjöl, gryn, pasta och bageriprodukter. Integration av kvarnverksamheten till Lantmännen Cerealia och av bageridelen till Lantmännen Unibake påbörjades 2022 och beräknas slutföras under 2023. Med kvarnverksamhet i Finland har Lantmännen ägarskap i hela värdekedjan och möjlighet att utveckla attraktiva erbjudanden från jord till bord.

Utsikter

Stigande inflation och lägre utbud av råvaror samt ökade priser på förpackningsmaterial, energi och transporter medför prisökningar gentemot dagligvaruhandel och konsument. Vårt mål är att ständigt anpassa oss till marknadsförutsättningarna och att vara ett ledande livsmedelsföretag baserat på åkermarkens resurser genom effektiviseringar, digitalisering och optimering av våra produktionsanläggningar.

Bra mat från Lantmännen

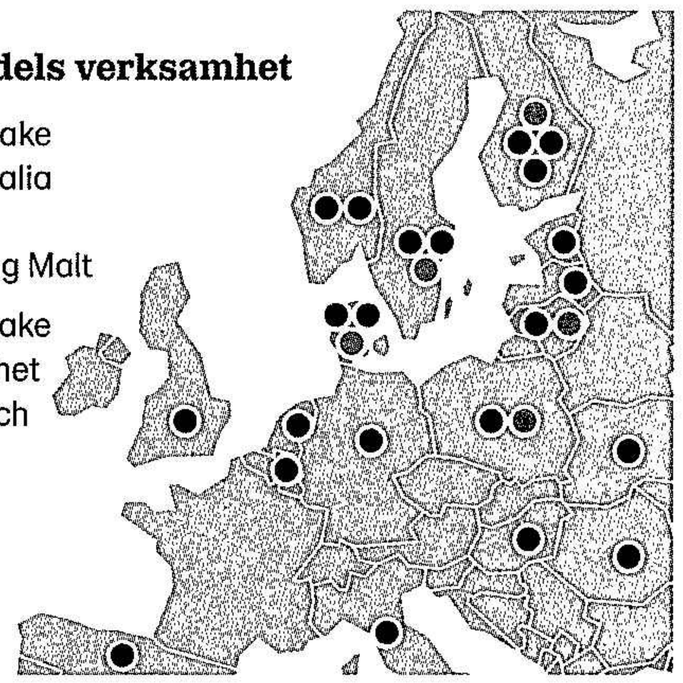
Division Livsmedel, nyckeltal	2022	2021
Nettoomsättning, MSEK [1]	18 908	15 558
Rörelseresultat, MSEK [2]	–171	775
Rörelsemarginal, %	–0,9	5,0
Avkastning på operativt kapital, %	–0,9	4,8
Investeringar i anläggningstillgångar, MSEK	994	889
Medelantal anställda	6 444	6 373
varav kvinnor/män, %	41/59	42/58
Koldioxidutsläpp, tusen ton	79	90

[1] *Inklusive koncernintern omsättning.*

[2] *Rörelseresultatet har påverkats av jämförelsestörande poster med totalt –699 MSEK avseende nedskrivningar på –566 MSEK och omstruktureringskostnader på –133 MSEK. Divisionens jämförelsestörande poster har påverkat Unibake med –144 MSEK och Cerealia med –555 MSEK.*

Division Livsmedels verksamhet

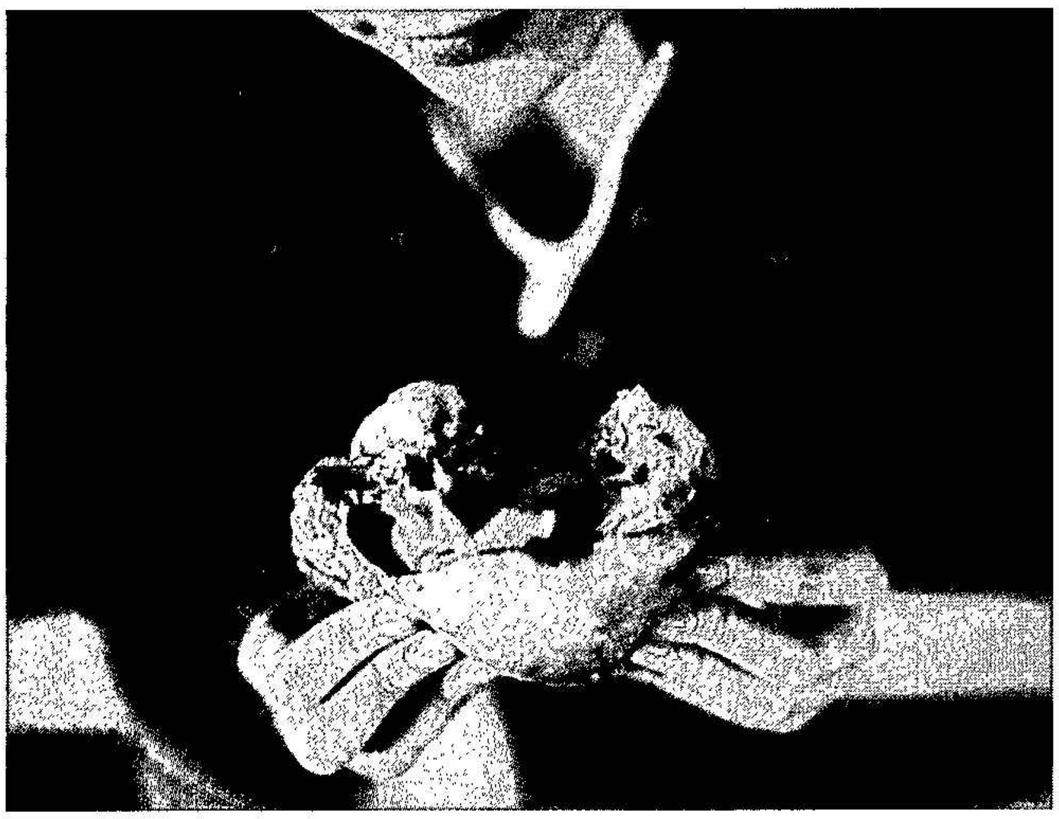
- Lantmännen Unibake
- Lantmännen Cerealia
- Myllyn Paras
- Delägarskap, Viking Malt
- Lantmännen Unibake har även verksamhet i USA, Sydafrika och Australien

Exkl. jämförelsestörande poster	2022	2021
Rörelseresultat, MSEK	528	850
Rörelsemarginal, %	2,8	5,5
Avkastning på operativt kapital, %	2,9	5,2

Omsättning per marknad	2022	2021
Norden	62 %	61 %
Övriga Europa	30 %	32 %
Övriga världen	8 %	7 %

ank=20230628:20230628190084846

Hållbarhetsfrågor i fokus

Viktiga hållbarhetsfrågor är hälsosamma produkter och råvaror från en hållbar värdekedja med låg klimatpåverkan, resurseffektiv produktion, hållbara förpackningslösningar, transport med låg klimatpåverkan, säker arbetsmiljö och ansvarsfulla inköp och affärsrelationer. "Bra mat från Lantmännen" används för att kommunicera ansvarsfull livsmedelsproduktion från jord till bord.

Hållbara produkter och förnybara råvaror

Marknadens efterfrågan på näringsrika livsmedel med låg klimat- och miljöpåverkan ökar. För att driva arbetet framåt och visa vår höga ambition har våra livsmedelsaffärer anslutit sig till klimatåtagandet Science Based Targets initiative.

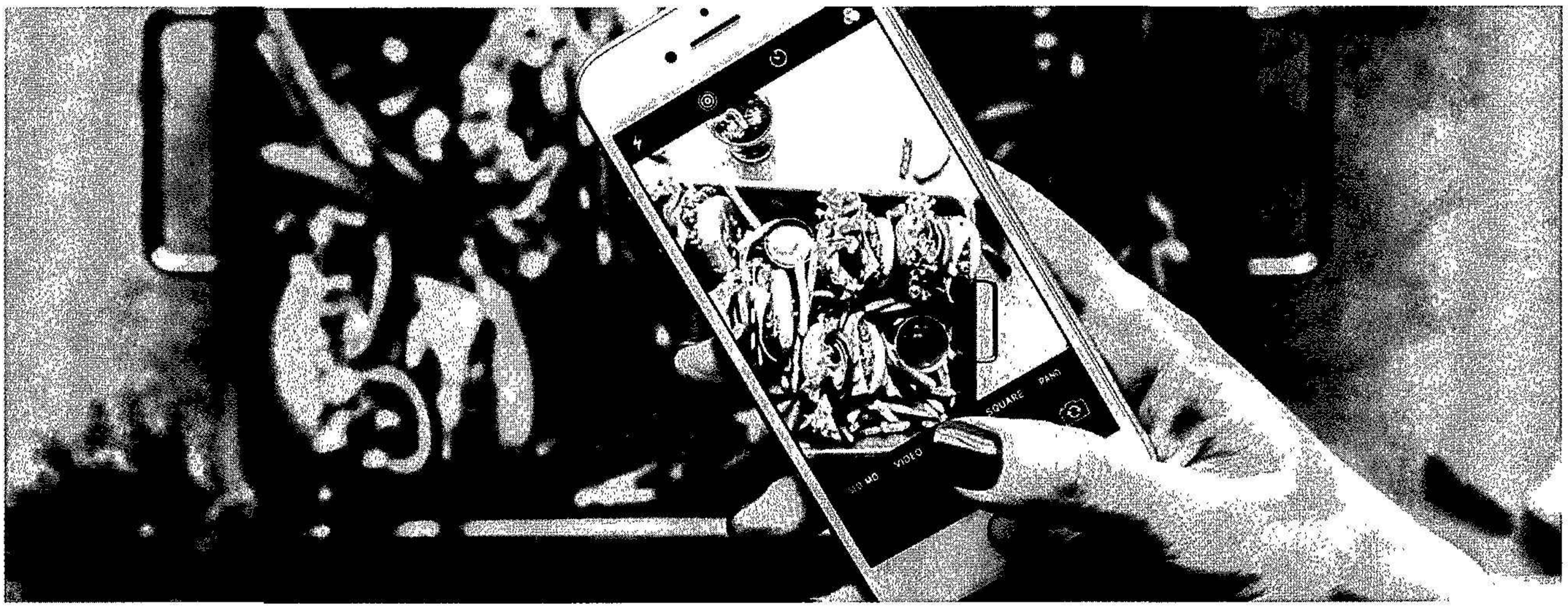
Nya kriterier i programmet Klimat & Natur möjliggör vad som sannolikt är världens första, storskaliga fossilfria produktion av livsmedel.

Bageriverksamheten har antagit en global hållbarhetsstrategi som sträcker sig genom hela värdekedjan och skapar affärsmöjligheter med ökad konkurrenskraft.

Ansvarsfull arbetsgivare och affärspartner

Säkerhetsarbetet har stärkts genom Lantmännen Unibakes implementering av hälso- och säkerhetsprogrammet *"7 Rules of Safety"*. Säkerhet och hälsa har högsta prioritet och vårt förebyggande arbete med riskobservationer har gett positivt resultat, men arbetsolyckor ligger på en relativt hög nivå. Geopolitisk instabilitet och utökade sanktioner till följd av Rysslands krig i Ukraina, har inneburit ökat fokus på affärsetiska frågor.

> Lantmännens livsmedelsaffärer har anslutit sig till klimatåtagandet Science Based Targets initiative.

Lantmännen Unibake

Med mer än 30 bagerier, verksamhet i över 20 länder samt försäljning i mer än 60 länder har Lantmännen Unibake positionerat sig som en global aktör med lokalt marknadsfokus inom bake-off, frysta och färska bageriprodukter till dagligvaruhandeln, foodservice och servicehandeln. Med genomgående hög kvalitet och säkra leveranser är Lantmännen Unibake förstahandsvalet för många av världens största livsmedelsleverantörer.

2022 blev ett extraordinärt år för Lantmännen Unibake med flera utmaningar som påverkade verksamheten, ett högt konsumentprisindex samt accelererande energi- och råvarupriser. I början av året påverkade pandemin fortfarande delar av Unibakes verksamhet med restriktioner och nedstängningar på viktiga marknader i Europa, men åtgärder genomfördes framgångsrikt för att undvika allvarliga konsekvenser för verksamheten. Inga ytterligare nedstängningar förutses men Lantmännen Unibake har färdiga åtgärdsinitiativ på plats och kan införa dessa omedelbart vid behov.

Rysslands krig i Ukraina och den förväntade långsiktiga europeiska inflationen innebär nya utmaningar för Lantmännen Unibake. Som ett omedelbart svar på kriget upphörde Lantmännen Unibake med all import och export från och till Ryssland och de lokala verksamheterna separerades från Lantmännen Unibake och Lantmännenkoncernen som ett första steg för potentiell avyttring.

Medan inflationen steg uppstod också en historiskt kraftig ökning av råvaru- och energipriserna. Situationen ökade kravet på att genomgående minska effekterna av utmaningarna för att säkerställa ett fortsatt flöde av råvaror till Unibakes marknader och samtidigt minska kostnadsökningarna. Unibake lyckades minska effekterna på ett framgångsrikt sätt.

Bageriprodukter är viktiga näringskällor och Lantmännen Unibake förväntar sig inga större förändringar i konsumenternas efterfrågan. Men den nuvarande starka volatiliteten i kombination med osäkerhet bland kunderna

Bra mat från Lantmännen

Lantmännen Unibake, nyckeltal	2022	2021
Nettoomsättning, MSEK [1)]	14 082	11 674
Medelantal anställda	5 149	5 037
varav kvinnor/män, %	41/59	42/58
Andel kvinnor/män i ledningsgruppen, %	11/89	9/91
Olycksfallsfrekvens	15,3	17,4
Sjukfrånvaro, %	5,5	4,7

[1)] *Inklusive koncernintern omsättning.*

Lantmännen Unibakes varumärken

Schulstad, Vaasan, Hatting, Korvprods Bacarn, Americana, Schulstad Bakery Solutions, Bonjour, Hanzas Maiznica, Euro Bake, Pastridor, Vilniaus Duona, Leibur, Mr. Big Mouth, The Frozen Bakery, Myllyn Paras

kräver löpande finjustering av hur vi närmar oss kunderna och möter efterfrågan samt vår förmåga att förutse och anpassa oss till förändringarna.

Lantmännen Unibake har under de senaste åren fokuserat på premiumprodukter inom sina kategorier. Vi anser att detta fortfarande är aktuellt och att konsumenterna uppskattar högkvalitativa bageriprodukter. Vi fokuserar samtidigt på att möta efterfrågan på marknaden för ett standardsortiment med låga priser.

ank=20230628;20230629003947

> 99
> Hållbarhet för oss bygger på starka partnerskap genom hela värdekedjan, från kund till leverantör.

Under 2022 fortsatte Unibakes investeringsprogram för lönsam tillväxt i enlighet med vår globala tillväxtstrategi.

Lantmännen Unibake fortsatte också sitt arbete inom hälsa och säkerhet och inledde den globala implementeringen av programmet *"7 Rules of Safety"*. Den fortsatt hårda konkurrensen om kompetent personal i alla delar av organisationen ledde till ett ökat fokus på att attrahera och behålla medarbetare, främst inom bagerierna. Nya koncept och kanaler introducerades som en del av *employer branding* riktad till bageripersonal.

År 2022 anslöt sig Unibake till *Science Based Targets initiative* som en del av vår hållbarhetsstrategi, *"Baking for a Better World"*. Att följa de uppsatta målen är ett viktigt steg för att minska koldioxidavtrycket i Unibakes verksamheter och värdekedjor tillsammans med kunder och leverantörer. Hållbarhetsstrategin rullades ut i en nära dialog med våra bolag för att förankra och ta fram lokala planer för att stödja de globala målen och accelerera effekten.

Bland våra större investeringar ingick flera nya bageri-linjer i Storbritannien, Finland och Baltikum samt ett automatiserat lager i Sverige. Under året togs också första spadtaget till Unibakes stora nya investering: en anläggning i Rumänien för att underlätta tillväxten i sydöstra Europa.

Lantmännen Unibake investerade i globala IT-lösningar och infrastruktur för att stödja företagets tillväxtstrategi. Investeringarna fortsätter under 2023 och Unibake kommer även att påbörja övergången till ett molnbaserat ERP-system.

Utsikter

Lantmännen Unibake går in i 2023 med förväntad fortsatt volatilitet med full tilltro till sina strategier. Unibake kommer att fortsätta sin lönsamma tillväxtresa och samtidigt anpassa sig till effekterna av inflationen och till klimatförändringarna, inklusive förberedelser för energiomställningen. Som ett ledande industriellt bageriföretag fortsätter Lantmännen Unibake arbeta mot sina vetenskapligt baserade klimatmål enligt *Science Based Targets initiative*.

Lantmännen Cerealia

Lantmännen Cerealia utvecklar, producerar och marknadsför spannmålsbaserade produkter såsom mjöl, gryn, müsli, granola, pasta, pannkakor och knäckebröd, ett vegetariskt sortiment av baljväxter, fröer, matgryn och grönsaker, ett fryst vegetariskt sortiment, samt färdiglagade rätter. Verksamheten bedrivs i Sverige, Norge, Danmark, Finland och Ukraina.

Försäljningen sker till konsumenter via dagligvaruhandeln, till restauranger och storkök i Food service-sektorn, samt till industriella kunder och bagerier genom business to business-verksamheten. Lantmännen Cerealia har även en exportaffär, främst av knäckebröds- och havreprodukter, till ett 30-tal länder över hela världen.

Det makroekonomiska klimatet med osäker och volatil omvärld har haft stor påverkan på verksamheten under 2022. De stora prisökningarna på råvaror, framförallt vete, fortsatte under 2022, liksom priserna på andra insatsvaror och transporter. Rysslands krig i Ukraina gjorde att osäkerheten på energimarknaden steg ytterligare och energipriserna nådde nya rekordnivåer. Efter att pandemin lättade i början av året påverkades marknaden av inflation som förändrade konsumtionsmönstret. Stigande räntor och höga energi- och drivmedelspriser påverkar konsumenternas privatekonomi och vi ser hur konsumenterna köper mer lågprisvaror.

Behovet av robusta livsmedelssystem gör att tillgången på insatsvaror och produkter kommer att värderas högre framöver. Lantmännen är väl positionerade då vi har verksamheter och expertis som lämpar sig väl för samarbete i hela värdekedjan.

Våra ukrainska medarbetares säkerhet har varit högsta prioritet sedan kriget inleddes i början av 2022. Både ledning och medarbetare har arbetat hårt för att Lantmännen Cerealias verksamhet i Ukraina ska kunna fortgå. Genom att producera och sälja livsmedel lokalt hjälper vi både den ukrainska befolkningen, landets ekonomi och våra medarbetare.

Den ryska verksamheten, som tillverkar knäckebröd främst till den lokala marknaden, separerades och avgränsades under våren 2022 från Cerealia och Lantmännenkoncernen. Även export av FINN CRISP till den ryska marknaden upphörde helt efter krigets utbrott.

Bra mat från Lantmännen

Lantmännen Cerealia, nyckeltal	2022	2021
Nettoomsättning, MSEK [1)]	4 913	4 286
Medelantal anställda	1 243	1 336
varav kvinnor/män, %	43/57	42/58
Andel kvinnor/män i ledningsgruppen, %	40/60	31/69
Olycksfallsfrekvens	15,4	9,4
Sjukfrånvaro, %	5,5	3,8

[1)] *Inklusive koncernintern omsättning.*

Lantmännen Cerealias varumärken

Fortsatt goda positioner i Norden

I Norden har utvecklingen inom dagligvaruhandeln mattats av efter några starka år och marknaden viker, särskilt för mjöl. Efterfrågan på Kungsörnens makaroner är god, och den positiva utvecklingen av våra marknadsandelar inom frukostkategorierna i Sverige fortsätter. I Finland ökade vi våra marknadsandelar inom segmentet knäckebröd främst drivet av lyckade lanseringar av rågsnacks och tunt knäckebröd.

Med hållbarhet som grund för verksamheten är vårt mål att erbjuda hälsosamma produkter av högsta kvalitet framtagna med hållbara odlingsmetoder.

Lantmännen Cerealias verksamhet har under året präglats av kraftiga kostnadsökningar. För att skydda lönsamheten har vi tagit flera initiativ och agerat snabbt och proaktivt med prisjusteringar gentemot kunder i alla säljkanaler. Dock är nettoeffekten negativ för resultatet, främst på grund av högre energikostnader.

Food service-marknaden såg en återhämtning under första halvåret. Lantmännen Cerealia stärkte sin position på marknaden under pandemin, drivet av en hög försäljning till offentliga kunder i Sverige.

I Sverige marknadsför vi *"Vårt svenska skafferi"* vilket har gett gott resultat med fortsatt stark efterfrågan på populära kategorier som pannkakor och pasta. Inflation och höga energikostnader satte stor press på mindre kunder inom Food service- och bageriverksamheterna under året.

Vi har en stabil utveckling tillsammans med våra industriella bagerikunder i de nordiska länderna. Kapaciteten har ökat genom driftsättning av Kimstad-anläggningen, varifrån vi säljer havrekärna till industrin.

Lantmännen Cerealia och Gooh tog under året ytterligare marknadsandelar i kategorin färdigrätter genom ökad distribution och lansering av två vegetariska rätter.

Våra FINN CRISP Snacks fortsätter att utmana traditionella snacks. Under hösten blev FINN CRISP Snacks Creamy Ranch utsedd till *Årets Dagligvara* i Sverige.

Exportaffären av FINN CRISP har påverkats negativt av de stoppade volymerna till den ryska marknaden.

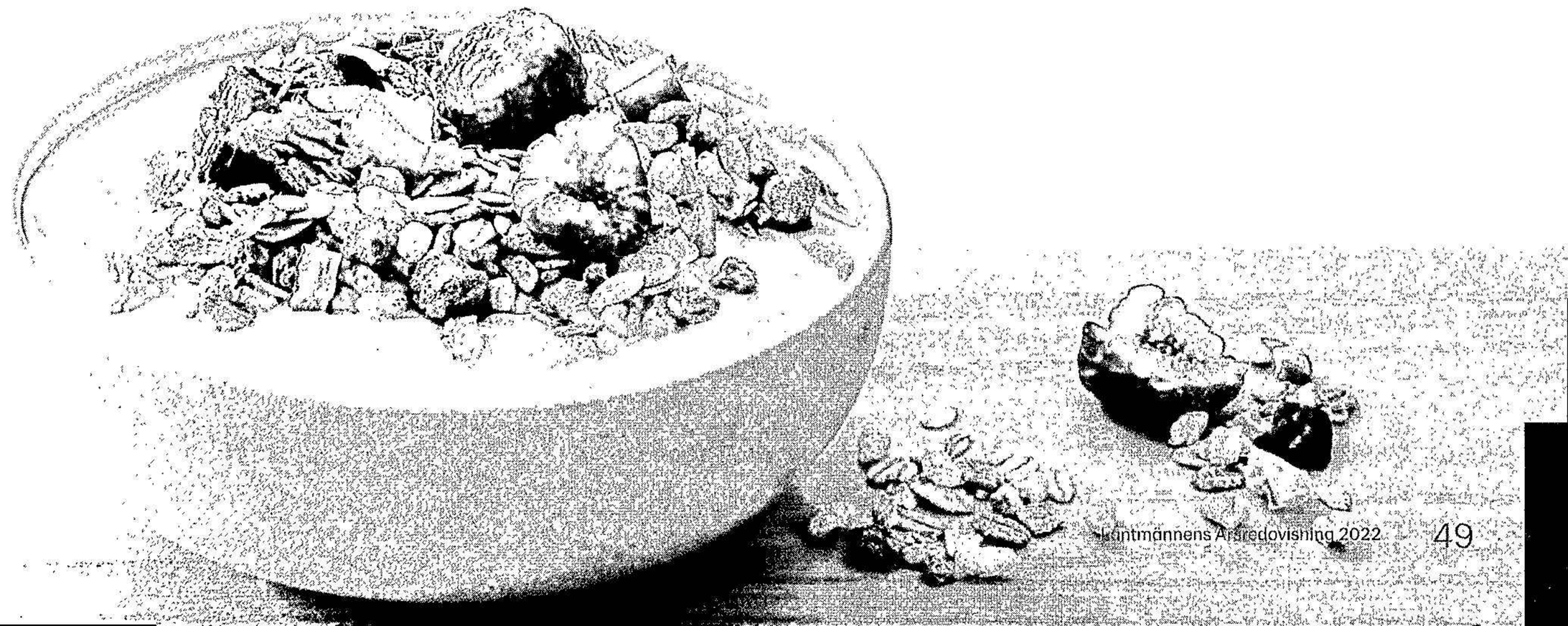
I oktober bröt en brand ut i Cerealias anläggning för pannkaks- och raggmunksprodukter i Laholm. Ingen person kom till skada, men incidenten orsakade ett långvarigt produktionsstopp. Produktionen beräknas komma igång igen under första halvåret 2023.

Lantmännen Cerealia utvecklar hållbara erbjudanden och har under året lanserat Kungsörnen Svensk Pasta, en produkt i mellan-premium-segmentet, tillverkat på svenskodlat durumvete, samt ett sortiment av burgare, färs och bollar baserat på svenskodlade ärtor under varumärket GoGreen. Dessa har tagits emot väl av både kunder och konsumenter vilket visar på marknadens efterfrågan på närodlat och produkter med lägre klimatpåverkan.

Utsikter

I en marknad präglad av hög inflation är vi väl positionerade med prisvärda varor. Vi ser att vår position, med hög andel lokalt ursprung och produktion, är väl i linje med den efterfrågan som finns från kunderna på stabilitet och robusthet i leveranskedjan. I december anslöt sig Lantmännen Cerealia till Science Based Targets initiative och växlar därmed upp klimatarbetet för kommande år.

Lantmännen Cerealia arbetar fortsatt med att stärka lönsamheten genom effektiviseringar och genom att säkra en konkurrenskraftig produktportfölj.

Affärsområde Swecon

Swecon är återförsäljare av maskiner för bygg- och anläggningsbranschen i Sverige, Tyskland, Estland, Lettland och Litauen samt partner till Volvo Construction Equipment. Swecon erbjuder ett brett sortiment av anläggningsmaskiner, utrustning, reservdelar, utbildning, service och support via sina 96 serviceanläggningar. Affärsområdet svarar för 13 procent av koncernens omsättning.

Trots det osäkra omvärldsläget har Swecon en fortsatt stark utveckling och marknaderna i Sverige och de baltiska länderna har varit förhållandevis stabila medan den tyska marknaden har försvagats. Orderingången i början av 2022 visade en uppåtgående trend som planade ut under andra halvåret. Utmaningarna med prisökningar och stora störningar i leverantörskedjan fortsatte. En konsekvens av långa ledtider är att orderstocken ligger kvar på höga nivåer. Pandemin har påverkat med sjukskrivningar och kriget i Ukraina har ytterligare förstärkt logistikproblemen.

I maj 2022 förvärvades det svenska maskinuthyrningsföretaget Kewab Rental AB och genom detta förvärv kan Swecon möta den ökande efterfrågan på hyresmaskiner inom entreprenadbranschen. Förväntade synergieffekter är ökad tillgång på begagnade maskiner, förstärkning av serviceaffären och ett mer konkurrenskraftigt erbjudande.

Flera kundevent och aktiviteter har genomförts när samhället öppnat upp efter pandemin. Swecon och Construction Equipment Dealer Team deltog i den nya, helt eldrivna, FIA World Rallycross Championship för att lyfta fram möjligheterna i övergången till en elektrisk framtid.

Utvecklingen av den webbaserade kundportalen mySwecon fortsatte och kompletterades med grafer som illustrerar maskinernas klimatavtryck för att skapa incitament till mer effektiv användning ur miljösynpunkt. mySwecon är ett effektivt hjälpmedel som samlar Swecons digitala tjänster på ett ställe.

Det finns en fortsatt stor efterfrågan på elektriska maskiner och under 2022 utökades antalet maskinmodeller.

Med uppkopplade maskiner och arbetsplatser skapas nya möjligheter att optimera och effektivisera produktionen och sänka klimatavtrycket.

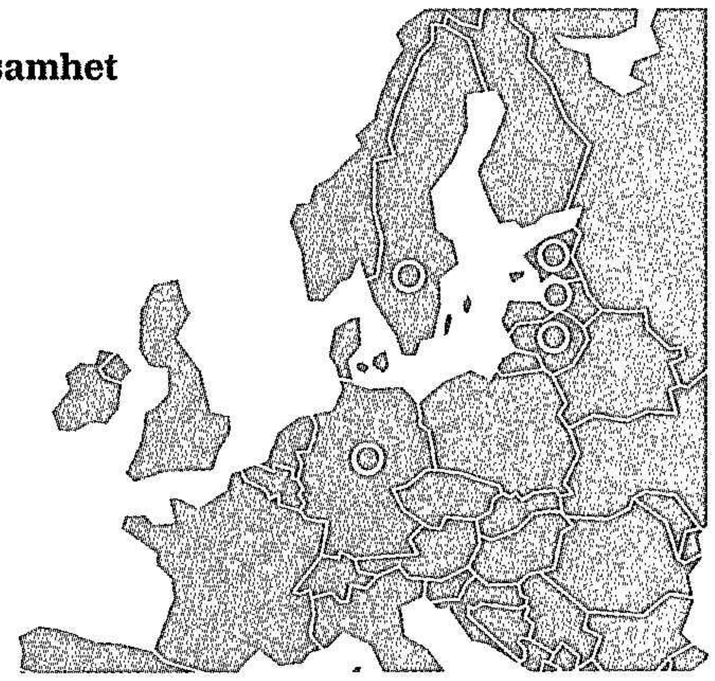
Affärsområde Swecon, nyckeltal	2022	2021
Nettoomsättning, MSEK [1)]	8 647	7 750
Rörelseresultat, MSEK	593	471
Rörelsemarginal, %	6,9	6,1
Avkastning på operativt kapital, %	35,8	33,3
Investeringar i anläggningstillgångar, MSEK	564	480
Medelantal anställda	1 316	1 266
varav kvinnor/män, %	12/88	12/88
Andel kvinnor/män i ledningsgruppen, %	25/75	22/78
Olycksfallsfrekvens	15,3	16,0
Sjukfrånvaro, %	6,4	5,1
Koldioxidutsläpp, tusen ton	5	-

[1)] *Inklusive koncernintern omsättning.*

Exkl. jämförelsestörande poster	2022	2021
Rörelseresultat, MSEK	593	471
Rörelsemarginal, %	6,9	6,1
Avkastning på operativt kapital, %	35,8	33,3

Swecons verksamhet

Swecon

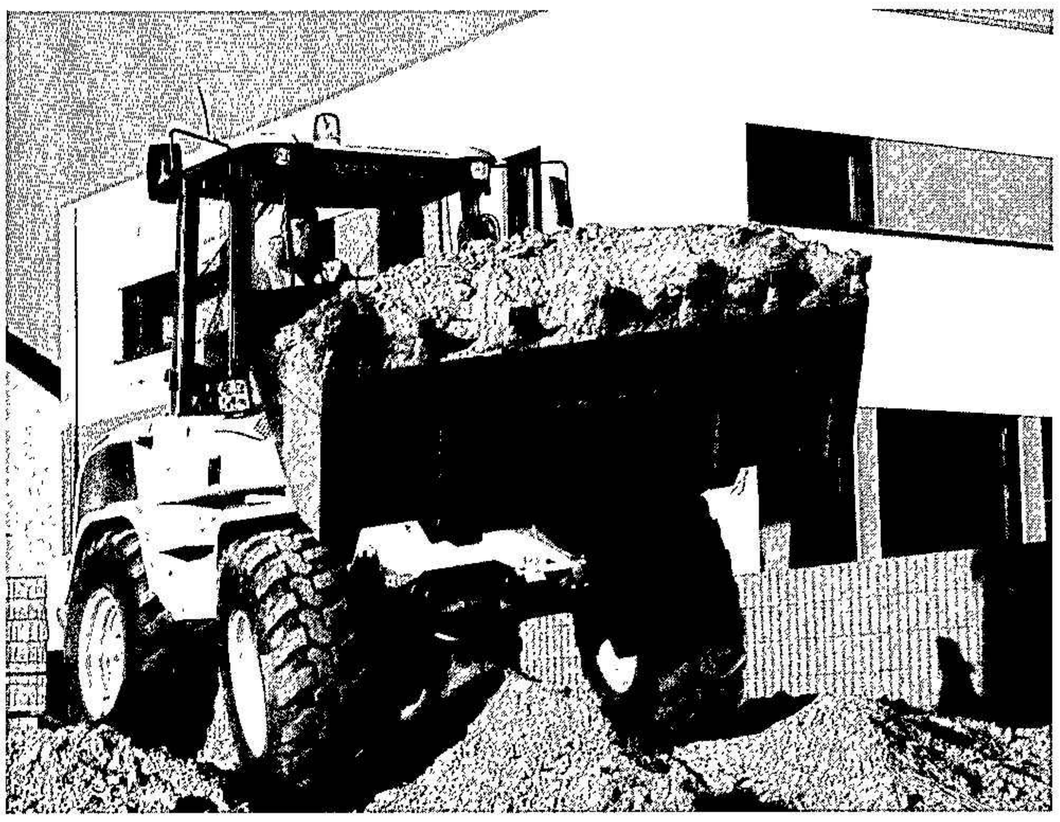
Varumärke

SWECON

ank=20230628;20230629008:15

Hållbarhetsfrågor i fokus

Swecons vision är att vara ledande inom hållbarhet bland återförsäljare av tunga fordon. Swecon har identifierat fyra fokusområden som följs upp kvartalsvis; *Jämställdhet, Kundnöjdhet, Leverantörsuppföljning* och *Swecons koldioxidutsläpp*. Swecons hållbarhetsarbete drivs i linje med Lantmännens och Volvo CEs långsiktiga hållbarhetsmål.

Hållbara produkter och förnybara råvaror

Målet är att de svenska anläggningarna ska vara fossilfria 2025, och alla anläggningar innan 2040. För att uppnå detta behövs systematiskt arbete med att minska energianvändningen, utsläppen från transporter och att byta till förnybart drivmedel på anläggningar. Anläggningen i Uppsala har under 2022 testat förnybart drivmedel i servicebilarna med gott resultat. Från årsskiftet 2023 är Swecon Sveriges nya policy att alla service- och reservdelsbilar tankar förnybart bränsle där det är praktiskt möjligt. Som en del i att ställa om anläggningarna till fossilfria och för att inspirera kunder att välja fossilfria drivmedel, tankar Swecon nya Volvo-maskiner med förnybart bränsle vid kundleverans.

Ansvarsfull arbetsgivare och affärspartner

Fokusområdet jämställdhet drivs genom flera aktiviteter. Under året har Swecon och branschföreningen Transportföretagen drivit ett initiativ för ökad attraktivitet på arbetsmarknaden. Ett annat viktigt område är hälsa och säkerhetsfrågor och för att skapa medvetenhet om Swecons säkerhetsarbete, safe@swecon, är dessa frågor inkluderade i agendan vid alla möten med medarbetare. För att underlätta kan rapportering av arbetsmiljöhändelser och förbättringsförslag göras i en app.

> Systematiskt arbete pågår med att byta till förnybart drivmedel.

Utsikter

Marknaden visar tecken på mättnad med hög inflation och höga energi- och dieselpriser som kommer att påverka Swecons kunder och affärer framöver. Långa ledtider från leverantörskedjan är att vänta under första delen av 2023 vilket håller uppe efterfrågan på begagnade maskiner. Uthyrningsmarknaden bedöms växa på grund av osäkerheten i omvärlden. Leverantörsprognoser innehåller stor osäkerhet och mer frekventa prishöjningar förväntas.

> **Swecon prioriterar den gröna omställningen och introducerar fler elektriska maskinmodeller på marknaden.**

Satsningar på digitalisering och elektrifiering pågår. Projektet att öka andelen uppkopplade maskiner för proaktiv service fortsätter. Swecon utvecklar nya erbjudanden inom elektrifiering, laddinfrastruktur och energilagring för att möta den ökade andelen eldrivna maskiner.

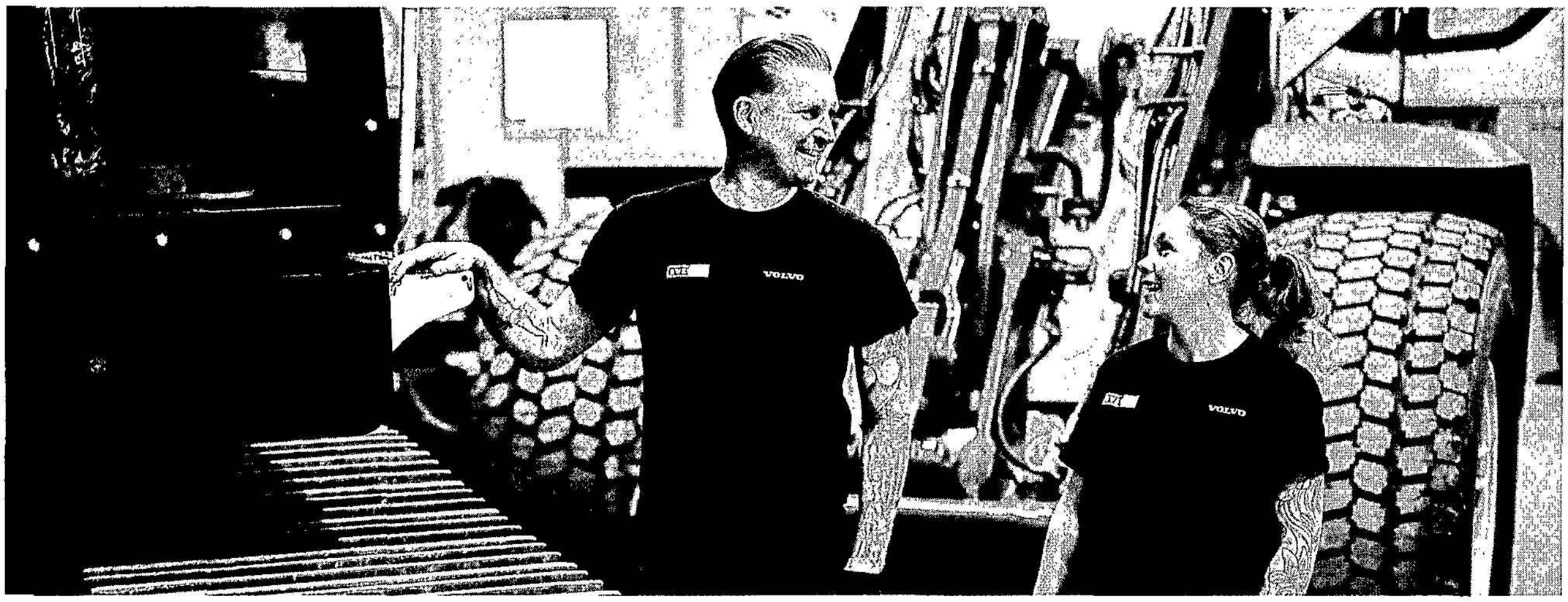
Det är sedan tidigare svårt att rekrytera servicetekniker och allt svårare att attrahera sökanden till andra tjänster. Fokus ligger på att hitta och rekrytera tekniker, samtidigt som utbildning av befintlig personal har hög prioritet.

Verksamheten

Sverige

Trots det svenska ekonomiska läget är prognoserna fortfarande positiva för anläggningsbranschen. Uthyrningsföretag och större företag fortsätter att beställa maskiner medan mindre företag avvaktar. Priset är allt viktigare för kunderna. Begränsade och osäkra leveranser från leverantörer har gett störningar i planeringen och begränsat

ank=20230628;20230629008850

försäljningen vilket förväntas fortsätta under 2023. Efterfrågan på servicemarknaden har varit, och är fortfarande, på hög nivå.

Leveranserna av hjullastare till Försvarsmakten inom ramavtalet fortsatte under 2022.

Uthyrningsmarknaden växer och kunder inom segmentet utökar sina uthyrningsflottor.

I juni genomfördes Svenska Maskinmässan på Solvalla med över 11 200 besökare under tre dagar. Swecons tema var digitalisering, hållbarhet samt elektrifiering, och varumärkeslöftet *Enjoy Life with Machines* lanserades under mässan.

Tyskland

Den tyska ekonomin har försämrats och affärsförutsättningarna bedöms som sämre när ekonomin går in i en recession. Inflation och betydande kostnadsökningar sätter press på kundernas driftskostnader.

Maskinförsäljningen är fortfarande relativt stabil, men en ökande andel av kundernas köpbeslut skjuts upp. Orderstocken är fortfarande hög medan orderingången sjunker. Långa ledtider från leverantörer påverkar utleveranserna mot kund. Försäljningen av begagnade maskiner är begränsad på grund av låg tillgänglighet till följd av långa ledtider på nya maskiner. Övergången till elektriska maskiner i Tyskland går långsamt eftersom förväntade statliga subventioner har försenats och fortfarande är under diskussion.

Ett nytt reservdelslager har etablerats i Dortmund efter branden i centrallagret i Bochum 2021.

I september genomfördes Nordbau-mässan i Neumünster och Swecons tema var digitalisering och elektromobilitet. Den digitala kundportalen mySwecon lyftes fram liksom möjligheten att hyra eller köpa maskin via digital webshop.

Baltikum

Aktiviteten på den tidigare stabila marknaden i Baltikum avtog under slutet av 2022 främst på grund av den höga inflationen och osäkerheten i produktionskostnaderna som minskat intresset för investeringar. Bygg- och vägbyggnadssektorerna står inför stora kostnadsökningar som redan tvingat vissa företag att säga upp sina avtal. Oro som är relaterad till krigssituationen i Ukraina är också en starkt bidragande faktor.

En stor order från ett uthyrningsföretag i Litauen ökade orderstocken under 2022 men förseningar i Rail Baltica-projektet påverkade Swecons affär.

I samband med World Rallycross Championship visade Swecon de första elektriska maskinerna på den baltiska marknaden.

Affärsområde Fastigheter

Lantmännen Fastigheters uppdrag är att förse koncernens verksamheter med ändamålsenliga fastigheter och optimera avkastningen på externt uthyrda fastigheter. Lantmännen Agrovärme avyttrades under året. Affärsområdet svarar för 1 procent av koncernens omsättning.

Under 2022 fortsatte Lantmännen Fastigheter arbetet med att säkerställa framtida drift av koncernens strategiska fastigheter. Parallellt har ordinarie löpande förvaltning, projektutveckling och fastighetstransaktioner genomförts.

- Fastigheten Industrin 3 i Järna med Cerealias pastafabrik och Gooh förvärvades.
- Avtal tecknades om avyttring av delar av Almby i Örebro för bostadsexploatering.
- Byggnation av fryslager för Lantmännen Unibake i Örebro pågår och beräknas färdigställas 2023.
- Byggnationsstart av maskinanläggning i Sala och Nyköping med beräknat färdigställande 2023.
- Strategiska förvärv av fastigheterna Ugglan 8 i Eslöv och Lövkojan 6 i Oxelösund för projektering.
- Detaljplanen för gamla kvarnen i Uppsala vann laga kraft och medförde ett realisationsresultat på 254 MSEK.

Investeringar i exploateringsfastigheter görs för att maximera utvecklingspotentialen och öka värdet på fastigheterna. Exempel på detta är utveckling av fastigheter i Malmö, Örebro, Kävlinge, Dalby, Karlstad, Norrköping och Tygelsjö. På ett flertal av dessa orter exploateras fastigheter tillsammans med Hemsö i det gemensamma samhällsfastighetsbolaget Lanthem.

Lantmännen Fastigheter förvaltar fastighetsbeståndet åt Lantmännens Pensionsstiftelse Grodden. Fastighetsbeståndet är cirka 100 000 m² och utgörs bland annat av huvudkontoret i Stockholm och kontorsfastigheten Triton i Malmö.

Fastighetsmarknaden påverkades av det förändrade omvärldsläget och drabbade byggmarknaden med förlängda leveranstider och högre materialpriser. Hyresmarknaden påverkades inte märkbart men en förändring väntas om konjunkturen försvagas. Transaktionsmarknaden påverkades med lägre aktivitet och stigande avkastningskrav. Marknaden förväntar sig att avkastningskraven ökar ytterligare under 2023 i takt med att inflationen och räntorna stiger.

Utsikter

Fastighetsmarknaden förutspås mattas av men Lantmännen Fastigheters portfölj är väl balanserad med stabila hyresgäster. För byggnation råder osäkerhet avseende leveranstider och materialpriser. Energipriserna förväntas ligga kvar på höga nivåer. Vårt strategiska arbete för att säkerställa förvaltningen av fastighetsbeståndets långsiktiga standard fortsätter.

Affärsområde Fastigheter, nyckeltal

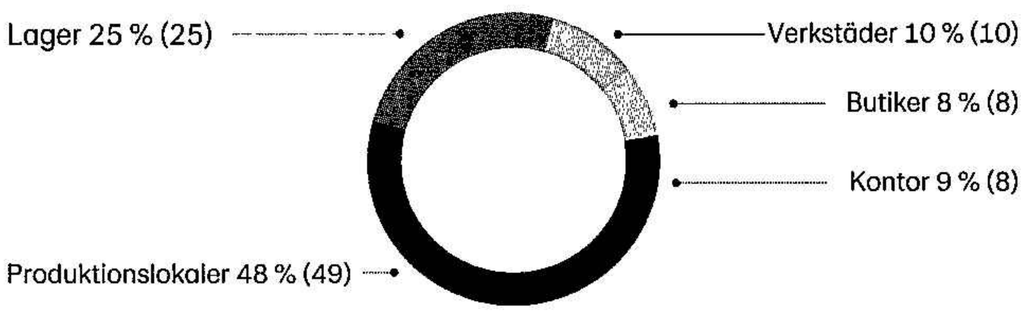
	2022	2021
Nettoomsättning, MSEK [1)]	592	584
Rörelseresultat, MSEK	503	344
Rörelseresultat, justerat för fastighetsförsäljning, MSEK	244	279
Avkastning på operativt kapital, %	14,6	11,1
Avkastning på operativt kapital, exklusive fastighetsförsäljning, %	7,1	9,0
Investeringar i anläggningstillgångar, MSEK	522	395
Medelantal anställda	49	47
varav kvinnor/män, %	40/60	39/61
Andel kvinnor/män i ledningsgruppen	38/62	40/60
Olycksfallsfrekvens	-	-
Sjukfrånvaro, %	0,5	0,3
Koldioxidutsläpp totalt, tusen ton	2	4

[1)] *Inklusive koncernintern omsättning.*

Exklusive jämförelsestörande poster

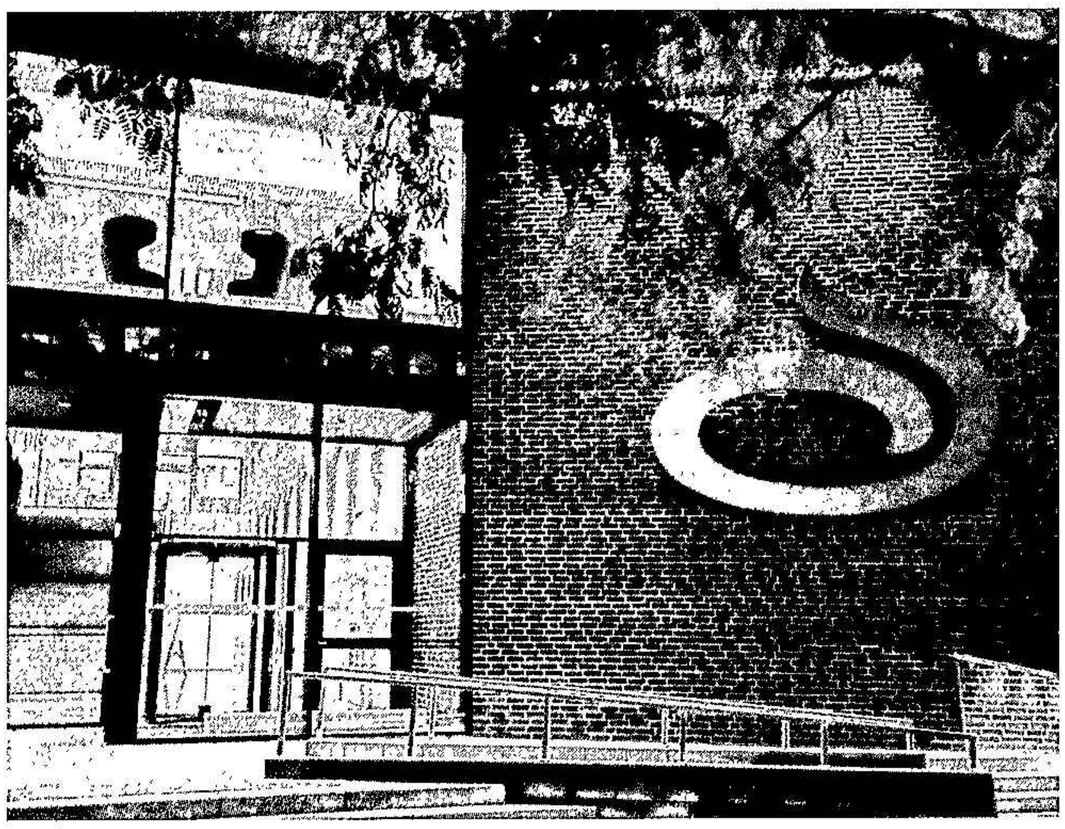
	2022	2021
Rörelseresultat, justerat för jämförelsestörande poster, MSEK	249	290
Avkastning på operativt kapital, justerat för jämförelsestörande poster, %	7,2	9,3

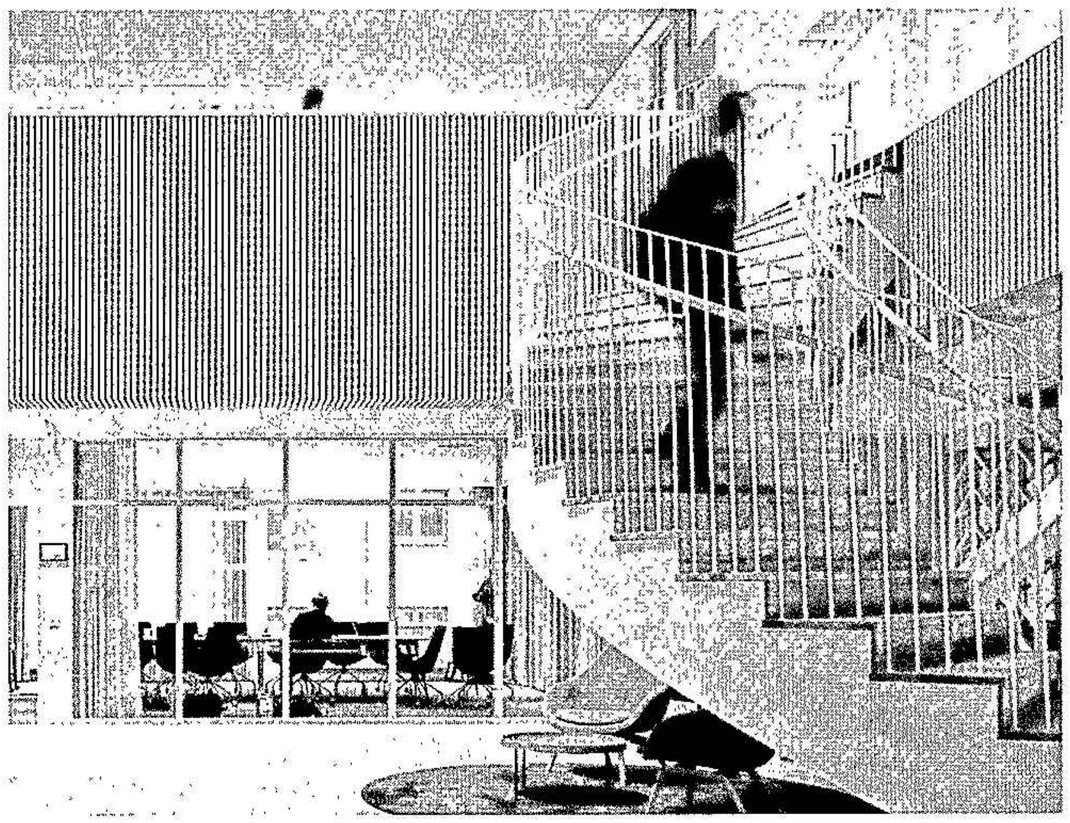
Affärsområde Fastigheter, ytfördelning

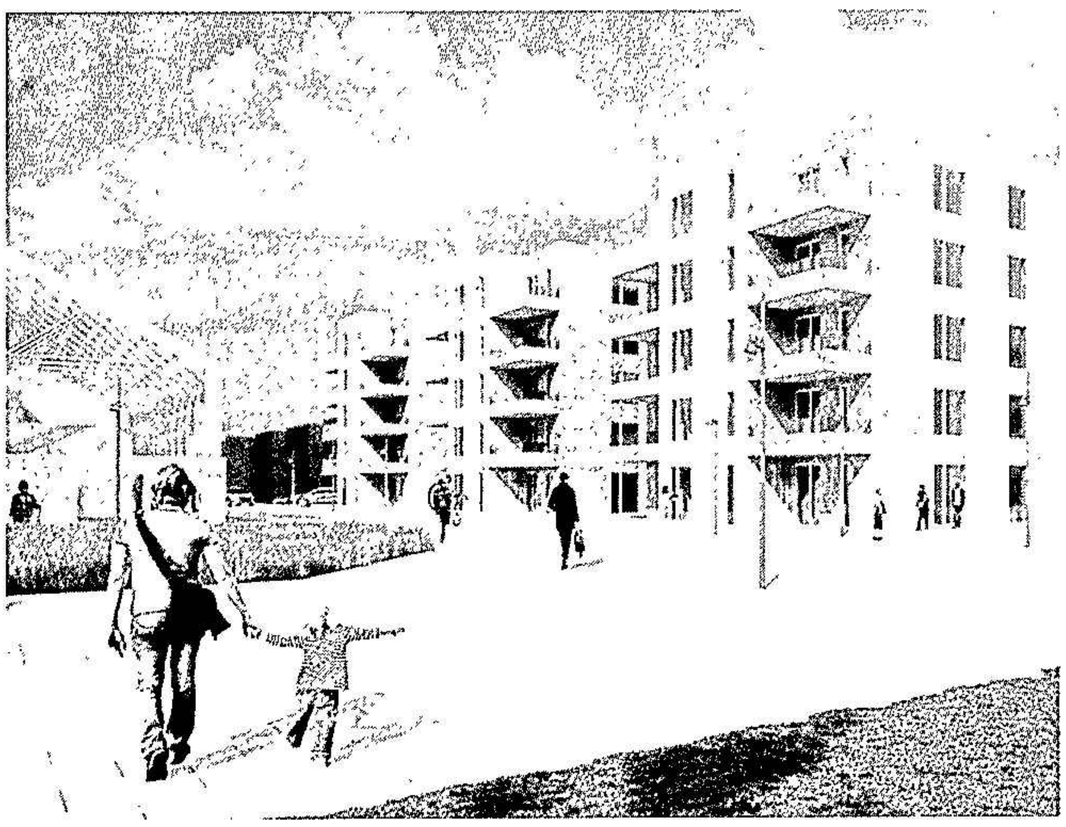

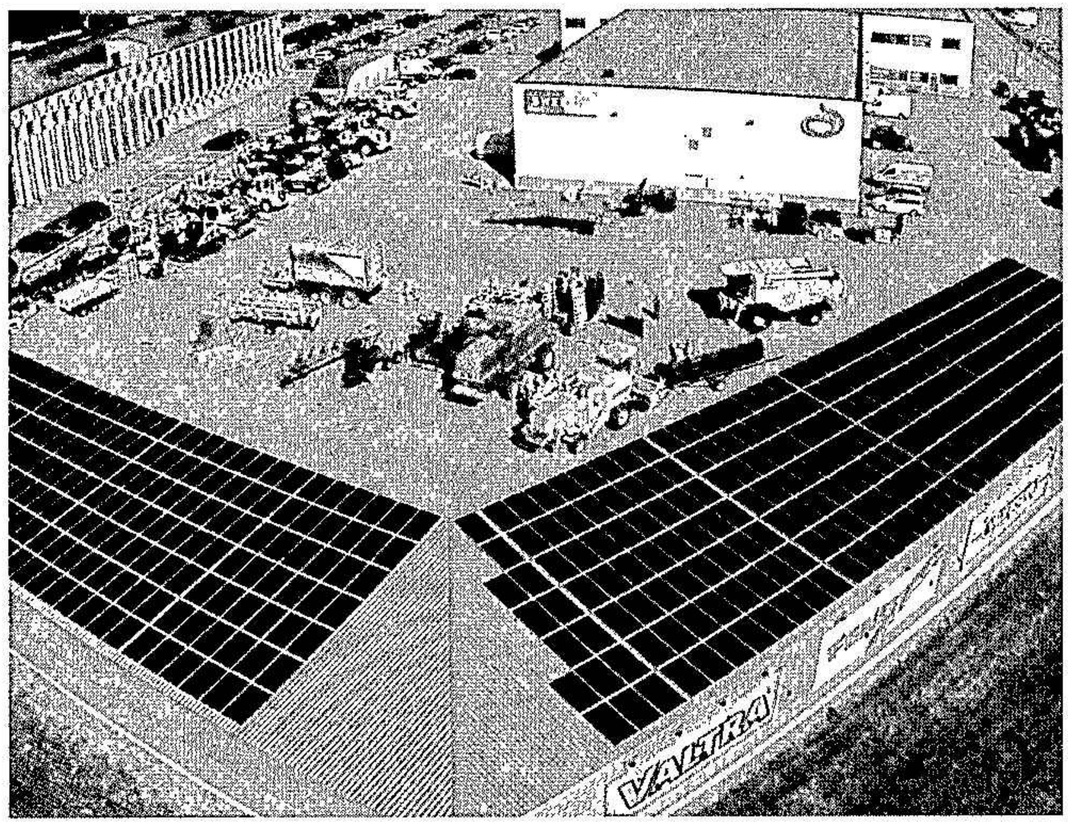

Fastigheterna motsvarar en sammanlagd lokalyta på cirka 1 200 000 m².

ank=20230628;20230629005851

Hållbarhetsfrågor i fokus

Viktiga hållbarhetsfrågor för Lantmännen Fastigheter är att energieffektivisera och framtidssäkra fastigheter för klimatförändringar samt ansvarsfulla inköp och affärsrelationer. Under året har Lantmännen Fastigheter antagit en ny Miljö- och klimatstrategi. Ett steg i strategin har varit att ta ansvar för samordningen av ökad etablering av solenergi och laddstationer på Lantmännens anläggningar i Sverige.

Hållbara produkter och förnybara råvaror

Vi utvecklar fastighetsbeståndet för långsiktigt ägande och förvaltning, förädling och aktivt arbete med fastighetsportföljen sker tillsammans med kunderna. Ambitionen är ökad användning av förnybar energi i fastigheterna och ökad energieffektivisering.

Ansvarsfull arbetsgivare och affärspartner

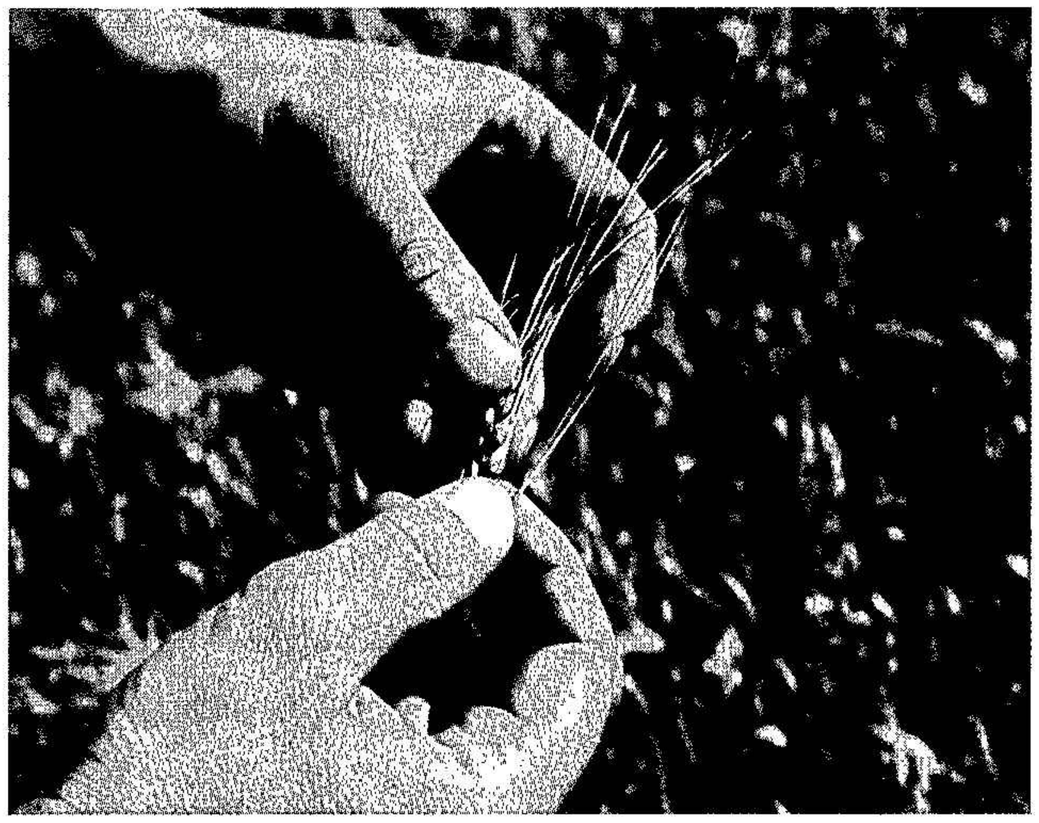
Lantmännen Fastigheter driver byggprojekt och branschen har generellt förhöjda risker för arbetsmiljö, hälsa och säkerhet. Säkerhetsarbetet drivs proaktivt genom att identifiera och minimera risker i arbetsmiljön samt med regelbunden uppföljning. Komplexiteten i byggprojekt innebär att vi har stort fokus på affärsetik och ansvarsfulla inköp.

> Lantmännen Fastigheter arbetar med ökad etablering av solenergi och laddstationer på sina anläggningar i Sverige.

Internationella delägarskap

En viktig del av Lantmännens strategi Jord till bord 2030 är att lönsamt utveckla strategiska portföljinnehav, främst i Norden, Tyskland, Polen och de baltiska länderna. Sverige är basen och Östersjöområdet är vår utökade hemmamarknad för internationella satsningar.

Scandagra Group Ägarandel 50 %

Scandagra Group bedriver verksamhet i Baltikum och omsätter cirka 1 miljard euro och har cirka 390 anställda. Bolaget ägs till lika delar av Lantmännen och DLG. Verksamheten består av tre säljbolag; Scandagra Eesti, Scandagra Latvia och Scandagra Lietuva. Säljbolagen är verksamma inom försäljning av insatsvaror till växtodling samt inköp och försäljning av spannmål. Scandagra Eesti har också en foderfabrik med en produktionskapacitet på drygt 100 000 ton. Lantmännens andel av resultatet ingår i division Lantbruk.
Läs mer på scandagra.com

Scandagra Polska Ägarandel 50 %

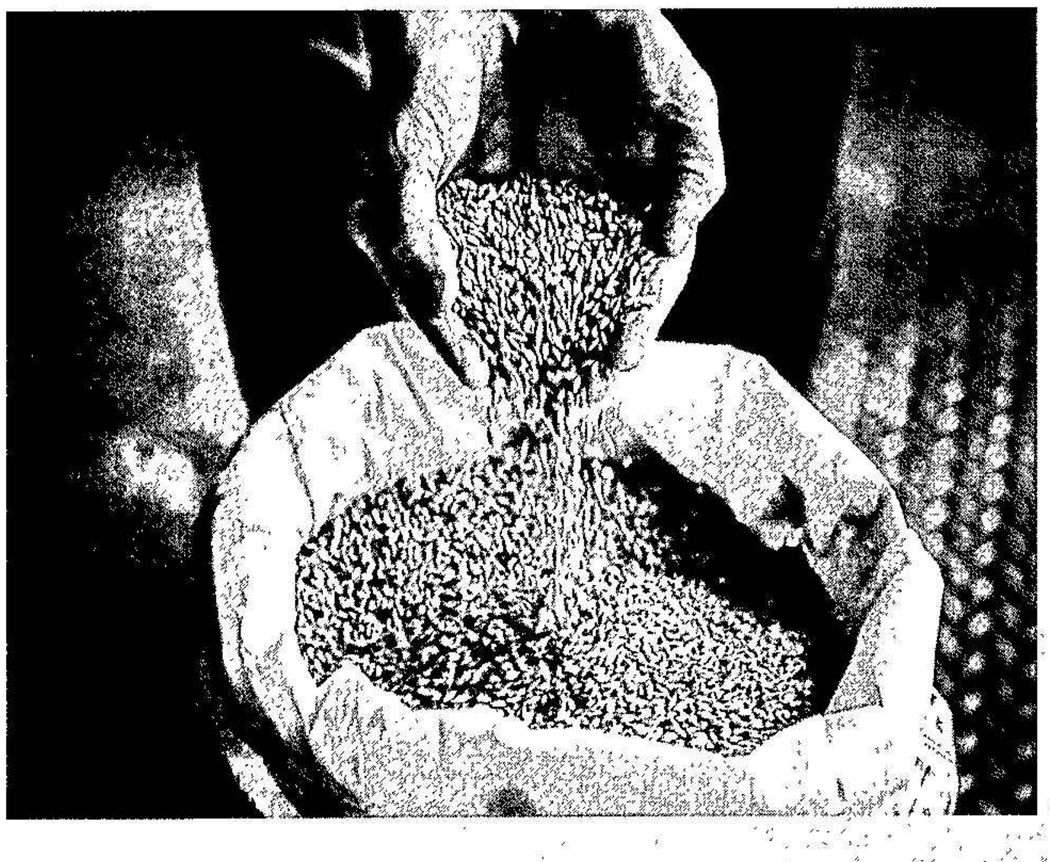
Scandagra Polska bedriver handel med spannmål och insatsvaror på den polska lantbruksmarknaden och omsätter årligen cirka 250 miljoner euro och har cirka 130 anställda. Bolaget ägs till lika delar av Lantmännen och DLG. Scandagra Polska är en av många handelsaktörer på den stora och fragmenterade polska marknaden. Lantmännens andel av resultatet ingår i division Lantbruk.
Läs mer på scandagra.pl

mk=20230623083557

Utgångspunkten för Lantmännens portföljstrategi baseras på uppdraget att skapa lönsamhet på medlemmarnas gårdar.

En viktig del i koncernens strategi är att utvidga spannmålsaffären genom internationella intresseinnehav.

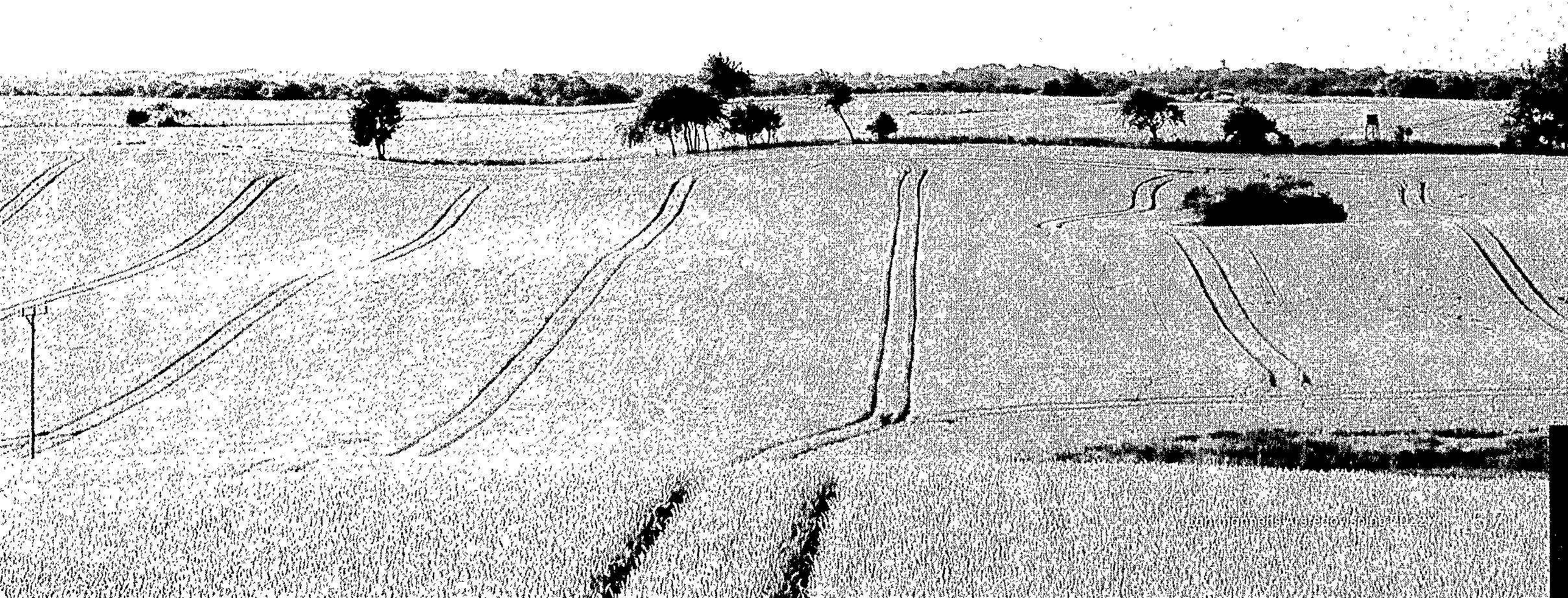

Viking Malt Ägarandel 37,5 %

Viking Malt förädlar spannmål och levererar cirka 600 000 ton malt på årsbasis till bryggerier och destillerier i Nordeuropa och till ett antal kunder i övriga världen. Viking Malt producerar malt i Finland, Sverige, Danmark, Polen och Litauen. Bolaget omsätter cirka 300 miljoner euro och har cirka 270 anställda. Lantmännen äger 37,5 procent av bolaget, resterande del ägs av det finska bolaget Polttimo. Lantmännens andel av resultatet ingår i division Livsmedel.
Läs mer på vikingmalt.com

team SE Ägarandel 10,7 %

team SE (Team) bedriver verksamhet inom bygghandel, energi och lantbruk och erbjuder kunderna ett brett utbud av tjänster. I oktober 2022 blev team SE majoritetsägare i HaGe Kiel, som är ett av de största jordbrukshandelsföretagen i Tyskland med verksamhet inom spannmål, försäljning av insatsvaror till lantbrukare samt tillverkning och försäljning av foder. Teamgruppen är en av de största arbetsgivarna i norra Tyskland och har efter övertagandet av HaGe Kiel cirka 4 300 anställda och en omsättning på cirka 7 miljarder euro.
Läs mer på team.de

Lantmännens årsredovisning

Förvaltningsberättelse **59**

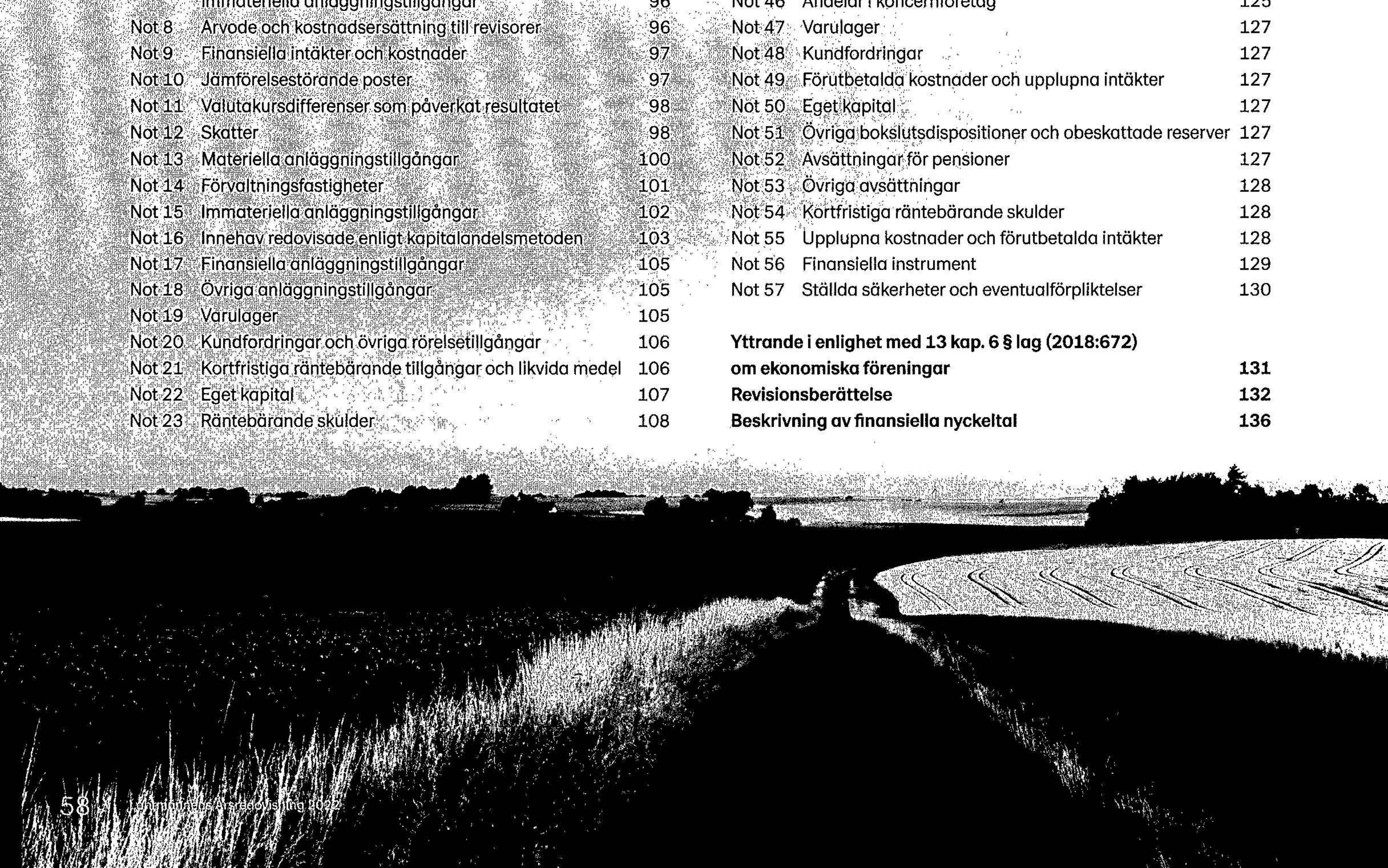
Koncernen **67**
Nettoomsättning och resultat 67
Resultaträkning 68
Rapport över totalresultat 68
Utveckling per affär 69
Balansräkning 73
Kassaflödesanalys 75
Förändringar i eget kapital 77

Moderföretaget **78**
Resultaträkning, Rapport över totalresultat 79
Balansräkning 80
Kassaflödesanalys 81
Förändringar i eget kapital 82

Noter till koncernen **83**
Not 1 Redovisningsprinciper 83
Not 2 Viktiga händelser efter periodens utgång 90
Not 3 Viktiga bedömningar och antaganden av redovisningsändamål 90
Not 4 Segmentsredovisning 91
Not 5 Intäkternas fördelning 93
Not 6 Anställda och personalkostnader 93
Not 7 Avskrivning och nedskrivning av materiella och immateriella anläggningstillgångar 96
Not 8 Arvode och kostnadsersättning till revisorer 96
Not 9 Finansiella intäkter och kostnader 97
Not 10 Jämförelsestörande poster 97
Not 11 Valutakursdifferenser som påverkat resultatet 98
Not 12 Skatter 98
Not 13 Materiella anläggningstillgångar 100
Not 14 Förvaltningsfastigheter 101
Not 15 Immateriella anläggningstillgångar 102
Not 16 Innehav redovisade enligt kapitalandelsmetoden 103
Not 17 Finansiella anläggningstillgångar 105
Not 18 Övriga anläggningstillgångar 105
Not 19 Varulager 105
Not 20 Kundfordringar och övriga rörelsetillgångar 106
Not 21 Kortfristiga räntebärande tillgångar och likvida medel 106
Not 22 Eget kapital 107
Not 23 Räntebärande skulder 108
Not 24 Finansiella instrument och finansiell riskhantering 108
Not 25 Avsättningar för pensioner 115
Not 26 Övriga avsättningar 117
Not 27 Övriga långfristiga skulder 117
Not 28 Leverantörsskulder och andra rörelseskulder 117
Not 29 Leasing – leasetagare 117
Not 30 Leasing – leasegivare 118
Not 31 Transaktioner med närstående 118
Not 32 Statliga stöd 118
Not 33 Förvärv och avyttringar 119
Not 34 Ställda säkerheter och eventualförpliktelser 121
Not 35 Noter till kassaflödesanalysen 121

Noter till moderföretaget **122**
Not 36 Intäkternas fördelning 122
Not 37 Arvode och kostnadsersättning till revisorer 122
Not 38 Rörelseresultatet 122
Not 39 Resultat från andelar i koncernföretag och joint venture/intresseföretag 122
Not 40 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar 122
Not 41 Valutakursdifferenser som påverkat resultatet 122
Not 42 Skatter 123
Not 43 Immateriella anläggningstillgångar 124
Not 44 Materiella anläggningstillgångar 124
Not 45 Förvaltningsfastigheter 125
Not 46 Andelar i koncernföretag 125
Not 47 Varulager 127
Not 48 Kundfordringar 127
Not 49 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter 127
Not 50 Eget kapital 127
Not 51 Övriga bokslutsdispositioner och obeskattade reserver 127
Not 52 Avsättningar för pensioner 127
Not 53 Övriga avsättningar 128
Not 54 Kortfristiga räntebärande skulder 128
Not 55 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter 128
Not 56 Finansiella instrument 129
Not 57 Ställda säkerheter och eventualförpliktelser 130

Yttrande i enlighet med 13 kap. 6 § lag (2018:672) om ekonomiska föreningar **131**
Revisionsberättelse **132**
Beskrivning av finansiella nyckeltal **136**

ank=20230628-20230630;20230630;20230853

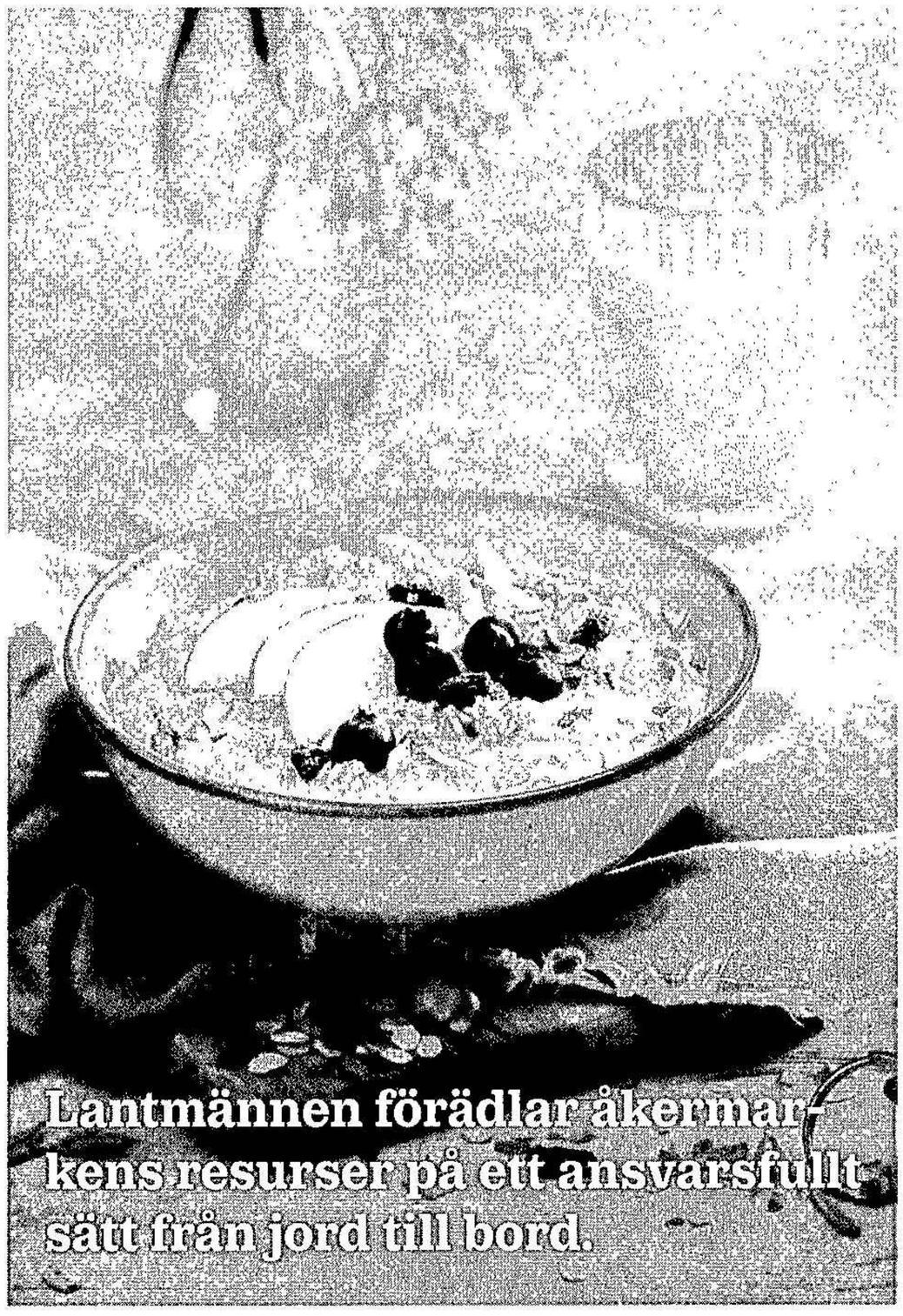
Förvaltningsberättelse 2022

Styrelsen och verkställande direktören för Lantmännen ek för, org.nr. 769605-2856, avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 2022. Moderföretagets och koncernens resultat och ekonomiska ställning framgår av efterföljande resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser med tillhörande kommentarer och noter.

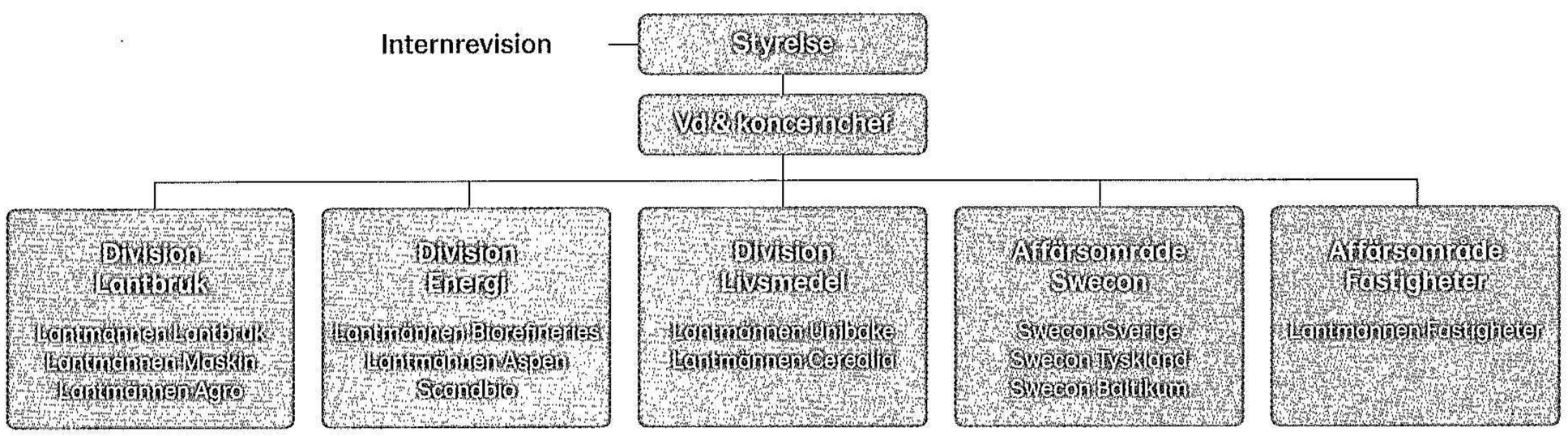
Koncernen i korthet

- **Nettoomsättningen** för koncernen uppgick till 60 612 MSEK (48 183), en ökning med 25,8 procent varav organisk tillväxt utgjorde 19,7 procent, valutaomräknings-effekter 2,5 procent och 3,6 procent avsåg förvärvade och avyttrade verksamheter.
- **Rörelseresultatet** uppgick till 2 307 MSEK (2 302) och justerat för jämförelsestörande poster till 2 715 MSEK (2 323). Resultatförbättringar har skett inom division Energi, Affärsområde Swecon och division Lantbruk.
- **Resultatet efter finansiella poster** uppgick till 2 128 MSEK (2 181) och justerat för jämförelsestörande poster till 2 536 MSEK (2 202).
- **Årets resultat efter skatt** uppgick till 1 791 MSEK (1 887).
- **Investeringar** i anläggningstillgångar uppgick till 3 074 MSEK (2 362) och förvärv och avyttringar av verksamheter uppgick till –761 MSEK (–5).
- **Kassaflödet före finansieringsverksamheten** uppgick till –2 468 MSEK (1 704).
- **Styrelsen** föreslår utdelning till medlemmarna med totalt 1 080 MSEK (1 000), i form av återbäring och efterlikvid med 374 MSEK (341), insatsutdelning med 403 MSEK (362) och insatsemission med 303 MSEK (297). Dessutom föreslås utdelning på förlagsandelar med 6,0 procent (7,25), totalt 15 MSEK (18).

Beskrivning av finansiella nyckeltal se sid 136.

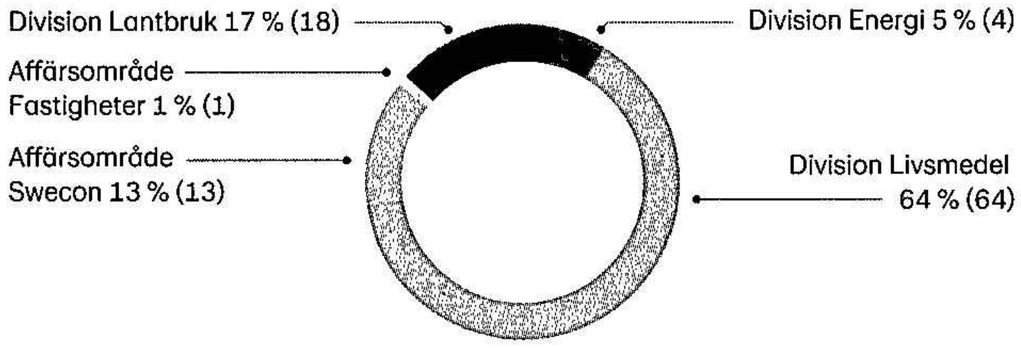

Lantmännens organisation

Koncernens verksamhet

Koncernen är uppdelad i *division Lantbruk, division Energi* och *division Livsmedel* samt *affärsområde Swecon* och *affärsområde Fastigheter*. Lantmännen ägs av 18 000 svenska lantbrukare som också är medlemmar, affärspartners och viktiga kunder. Lantmännen har 10 000 anställda och verksamheter i ett 20-tal länder.

Andel av koncernens anställda

Division Lantbruk utgör koncernens kärnverksamhet med 47 procent av Lantmännens omsättning. Divisionen utvecklar och erbjuder produkter och tjänster för ett starkt och konkurrenskraftigt lantbruk. Divisionen har sin bas i Sverige och har genom internationella hel- och delägda bolag en stark position i Östersjöområdet. *De svenska verksamheterna* erbjuder ett brett produktsortiment för animalieproduktion, växtodling, lantbruksmaskiner och är marknadsledare på spannmålsmarknaden. *Den finska verksamheten* handlar med spannmål på den finska och internationella marknaden, samt producerar och säljer foder. Divisionen ansvarar för Lantmännens delägarskap i *Scandagra Group* i Baltikum samt *Scandagra Polska* i Polen.

Division Energi är en av Sveriges största producenter av bioenergiprodukter och svarar för 10 procent av koncernens omsättning. Divisionens bolag tillverkar och marknadsför miljösmarta energi-, livsmedels- och industriprodukter. I division Energi ingår *Lantmännen Biorefineries* med verksamheterna *Lantmännen Agroetanol, Lantmännen Functional Foods, Lantmännen Oats* och *Lantmännen Reppe*. I divisionen ingår också *Lantmännen Aspen* samt *Scandbio*.

Division Livsmedel förädlar spannmål och andra råvaror från åkermarken och producerar bland annat mjöl, bröd, frukostprodukter, pasta och färdiglagade måltider. Divisionen erbjuder "Bra mat" till kunder inom dagligvaror, foodservice och livsmedelsindustrin och svarar för 29 procent av koncernens omsättning. Division Livsmedel består av *Lantmännen Unibake, Lantmännen Cerealia, Myllyn Paras* samt Lantmännens ägarintressen i de delägda bolagen *Viking Malt och KG:s Ägg*.

Affärsområde Swecon är återförsäljare av maskiner för bygg- och anläggningsbranschen i Sverige, Tyskland, Estland, Lettland och Litauen samt partner till *Volvo Construction Equipment*. Swecon erbjuder ett brett sortiment av anläggningsmaskiner, utrustning, reservdelar, utbildning, service och support via sina serviceanläggningar. Affärsområdet svarar för 13 procent av koncernens omsättning.

Affärsområde Fastigheter förvaltar Lantmännenkoncernens fastighetsbestånd. Lantmännen Fastigheters uppdrag är att förse koncernens verksamheter med ändamålsenliga fastigheter och optimera avkastningen på externt uthyrda fastigheter. Affärsområdet svarar för 1 procent av koncernens omsättning.

Långsiktiga finansiella mål och måluppfyllelse

Lantmännen definierar det övergripande lönsamhetsmålet som avkastning på eget kapital uppgående till minst 8 procent. Avkastning på eget kapital uppgick till 8,3 procent (10,0) under 2022 och justerat för jämförelsestörande poster till 10,1 procent (10,1). Lantmännens mål för soliditet är minst 40 procent och vid utgången av 2022 uppgick soliditeten till 44,9 procent (46,4). Målet för Net debt/EBITDA är att det ska understiga 3 och för 2022 uppgick det till 1,9 (1,3).

ank=20230629;20230630;54

Förändringar i koncernen

Lantmännen Aspen förvärvade det brittiska företaget Coryton Advanced Fuels som producerar specialanpassade bränslen med verksamhet i England, Tyskland och Korea.

Lantmännen förvärvade 30 procent av aktierna i KG:s Ägg, ett av Sveriges ledande äggpackeriföretag.

Lantmännen förvärvade resterande delar av Scandbio, som därefter ägs och drivs helt och hållet i Lantmännens regi.

Lantmännen Swecon förvärvade uthyrningsföretaget Kewab Rental.

Lantmännen konverterade sina aktier i Hauptgenossenschaft Nord AG (HaGe Kiel) till nyemitterade aktier i team SE, ett bolag i Tyskland med verksamhet inom bygghandel, energi och jordbrukshandel och erhöll en ägarandel på 10,7 procent i team SE.

Lantmännen slutförde förvärvet av den finska livsmedelskoncernen Myllyn Paras, med förädling av spannmål som sin kärnverksamhet. Förvärvet är ett viktigt steg för att ytterligare bredda Lantmännens position i Finland.

Lantmännen avyttrade Lantmännen Agrovärme till Solör Bioenergi.

Rysslands krig i Ukraina och påföljande sanktioner har medfört att Lantmännen under våren avgränsat den ryska bageriverksamheten från resten av koncernen som ett steg i en potentiell avyttring av verksamheten. Under året har tillgångarna i Ryssland skrivits ned med totalt –500 MSEK. Lantmännen har därefter bedömt att full kontroll och bestämmande inflytande över den ryska verksamheten inte längre kan utövas. Det ryska innehavet har därför i slutet av året omklassificerats från dotterbolag till intressebolag och konsolideras inte längre. Den finansiella exponeringen i den ryska verksamheten uppgår efter omklassificeringen till 634 MSEK, varav andelar i intresseföretag till 388 MSEK och lånefordran till 246 MSEK.

Lantmännens ordinarie föreningsstämma

Lantmännens ordinarie föreningsstämma hölls den 5 maj 2022. Föreningsstämman beslutade på förslag från styrelsen om insatsutdelning, att fördelas på såväl inbetalt som emitterat insatskapital, insatsemission samt återbäring och efterlikvid. Totalt beslutades om den högsta utdelningen någonsin, 1 000 MSEK. Samtliga styrelseledamöter, vd, koncernledning, stämmopresidiet, fullmäktige, auktoriserade samt förtroendevalda revisorer deltog i stämman som även kunde följas via webb-sändning. Stämman omvalde Sonat Burman-Olsson, Jan Ehrensvärd och Per Wijkander till Lantmännens styrelse, och Jan-Erik Hansson valdes in som ny styrelseledamot.

Övriga viktiga händelser

Lantmännen har i en mätning genomförd av varumärkesbyrån Lynxeye utsetts till Sveriges mest meningsfulla företag. Lantmännen får höga poäng vad gäller ansvarstagande och är ett av de bolag i årets studie som svenskarna litar mest på.

Lantmännen har utökat sitt innehav i den nordiska kycklingkoncernen Scandi Standard. Från att tidigare ha ägt fem procent av Scandi Standard uppgår Lantmännens innehav till tio procent.

Under året har både Unibake och Cerealia anslutit sig till hållbarhetsinitiativet Science Based Targets Initiative, med syfte att stärka arbetet med att minska koldioxidavtrycket i hela värdekedjan tillsammans med kunder och leverantörer.

Händelser efter periodens utgång

Thomas Isaksson, idag vd för Vaasan Oy och chef för Lantmännen Unibakes färskbrödsverksamhet, har utsetts till ny chef för Lantmännen Cerealia och ny medlem i Lantmännens koncernledning från och med den 1 mars 2023. Han efterträder Magnus Kagevik, Lantmännens vd och koncernchef, som har varit tillförordnad i positionen sedan augusti 2022.

Risker och riskhantering

Risker är ett naturligt inslag i all affärsverksamhet. En risk kan uppkomma genom händelser, beslut eller felaktig hantering som påverkar Lantmännens affärsmål. En korrekt hanterad

risk kan leda till möjligheter och värdeskapande medan en felaktigt hanterad risk kan skada och påverka verksamheten negativt. Risker identifieras, värderas och rapporteras årligen i Lantmännens strategi- och affärsplaneringsprocess (ERM). Nedan följer en beskrivning av risker som har bedömts som störst utifrån sannolikhet och påverkan för Lantmännen.

Väder och klimatförändringar
Klimatförändringar med mer extrema väderförhållanden som till exempel torka och kraftig nederbörd samt naturkatastrofer kan få stor påverkan på skörden och ge global obalans i tillgång och efterfrågan. Utveckling av odlingstekniker, sortförädling och geografisk anpassning är nödvändig. Beredskap för spannmålshandel, ökad torkkapacitet i spannmålshantering, produktions- och leveransstörningar av känsliga råvaror krävs. Val av byggnadskonstruktion och anläggningars geografiska läge påverkas också. Omställning till en fossilfri, cirkulär ekonomi skapar utmaningar och ger möjligheter för affärerna.

Regulatoriska förändringar och geopolitiska risker
Förändrade lagar och regelverk kan komma att påverka växtodlingens förutsättningar bland annat vad gäller växtskyddsmedel och växtförädling. Lantmännen bevakar frågorna och arbetar för alternativa metoder. EU:s hittills negativa syn på grödbaserade biodrivmedel utgör en risk för vår produktion av biodrivmedel, där Lantmännen dock driver ett påverkansarbete för gynnsamma regelverk. Därtill kommer efterfrågan på förnybar energi öka framåt. Förändrade lagar och regelverk kan medföra begränsningar eller högre krav på Lantmännens verksamheter. Utvecklingen följs och analyseras löpande och respektive division och affär bevakar förändringar och anpassar sin verksamhet.

Volatilitet i etanolpris
Rörelseresultatet för etanolfabriken i Norrköping beror i hög grad på relationen mellan priser på spannmål, foder och etanol, samt politiska beslut som EU:s tullregler. Kontinuerlig fysisk och finansiell prissäkring sker på spannmål, etanol och foder för Lantmännen Biorefineries inköp och försäljning. Möjligheten att prissäkra etanol varierar men har förbättrats genom ökad likviditet på terminsmarknaden. Ett omfattande utvecklingsarbete bedrivs inom etanolaffären för att bredda råvarubasen och produktutbudet vilket leder till minskat beroende av prisrelationen mellan etanol och spannmål.

Effekter från kriget i Ukraina
Rysslands krig i Ukraina har påverkat Lantmännens verksamheter främst i dessa länder, men medför även utmaningar på världsmarknaden rörande spannmålstillgång och andra råvaror. Minskade exportmöjligheter från Ukraina har stor påverkan på energi- och jordbruksmarknaden.

Lantmännen har avskärmat de ryska verksamheterna och följer sanktioner samt bevakar utvecklingen och anpassar efter rådande situation.

Cybersäkerhet och IT-drift
Livsmedels- och energisektorerna är fortsatt utsatta för cyberangrepp genom utpressning och bedrägeri. Lantmännen startade ett omfattande program vid årsskiftet 2021/22 för att förbättra koncernens cybersäkerhet. Bland annat har skärpt upptäckandeförmåga samt ytterligare utbildning för produktionspersonal implementerats. Det systematiska arbetet med informationssäkerhet har uppgraderats och man satsar på ökad riskhantering.

Brand och egendomsskador, hot och sabotage, samt säkerhet och hälsa
Lantmännen bedriver verksamheter där risk för brand, explosion, utifrån kommande hot genom skadegörelse eller sabotage är närvarande. Egendom och medarbetare kan skadas, och stillestånd i produktionen påverkar resultat och marknadspositioner. Lantmännen har försäkringar för operativa risker och följer ett utarbetat program för riskhantering, bland annat genom skadeförebyggande inspektioner och

systematiskt hälso- och säkerhetsarbete. Koncernens egna försäkringsbolag Dirual Försäkrings AB tar risk på flertalet försäkringsprogram.

Affärsetiska risker
Lantmännen verkar i länder och branscher med varierande exponering för korruption och konkurrensrättslig problematik. Affärsetik ingår i Uppförandekoden, därtill finns policyer och ett affärsetiskt complianceprogram. Årligen genomförs riskanalys, riktade aktiviteter för att hantera riskområden samt systematisk uppföljning och rapportering.

Risker kopplade till marknadsförändringar, konjunktur samt utbud och efterfrågan
Förändringar i konjunktur, obalans i tillgång och efterfrågan på råvaror och insatsvaror, med konsekvenser för pris eller Lantmännens relativa konkurrenskraft, kan påverka affärerna. Lantmännens varumärke kan påverkas negativt om verksamheten inte bedrivs långsiktigt hållbart, inte följer lagstiftning och regelverk, eller om produkter inte lever upp till varumärkeslöftet. Kunders medvetenhet och omdömen kan spridas snabbt till många, inte minst genom sociala medier. Lantmännen arbetar kontinuerligt med innovation, varumärkesbyggande och långsiktiga relationer med affärspartners. Tydliga krav ställs på råvaror, leverantörer, vår egen produktion och vi följer marknadens krav och kundernas önskemål på relevanta tjänster och produkter. Lantmännen övervakar konjunkturläget och anpassar kostnadsläget därefter.

Finansiella risker
Lantmännen är exponerat för finansiella risker som kan medföra fluktuationer i resultat, kassaflöde och balansräkningens poster. Riskhanteringen beskrivs i Lantmännens finanspolicy som är koncernens övergripande styrdokument för finansiella risker och beslutas årligen av styrelsen. Avrapportering kring den finansiella statusen och följsamhet mot finanspolicyn rapporteras regelbundet till koncernledning och styrelse. Den centrala finansfunktionen har ansvar för finansiering, kontroll av finansiell risk, likviditetsplanering och betalningslösningar. Genom konsolidering och kontroll minimeras risker, samt även kostnader för till exempel säkring av valutaflöden och finansiering av Lantmännen.

Hållbar affärsutveckling
Hållbar affärsutveckling är central för Lantmännens koncernstrategi och har fokus på åkermarkens resurser i spannmålens värdekedja. Arbetet är ett svar på, och del av hanteringen av risker.

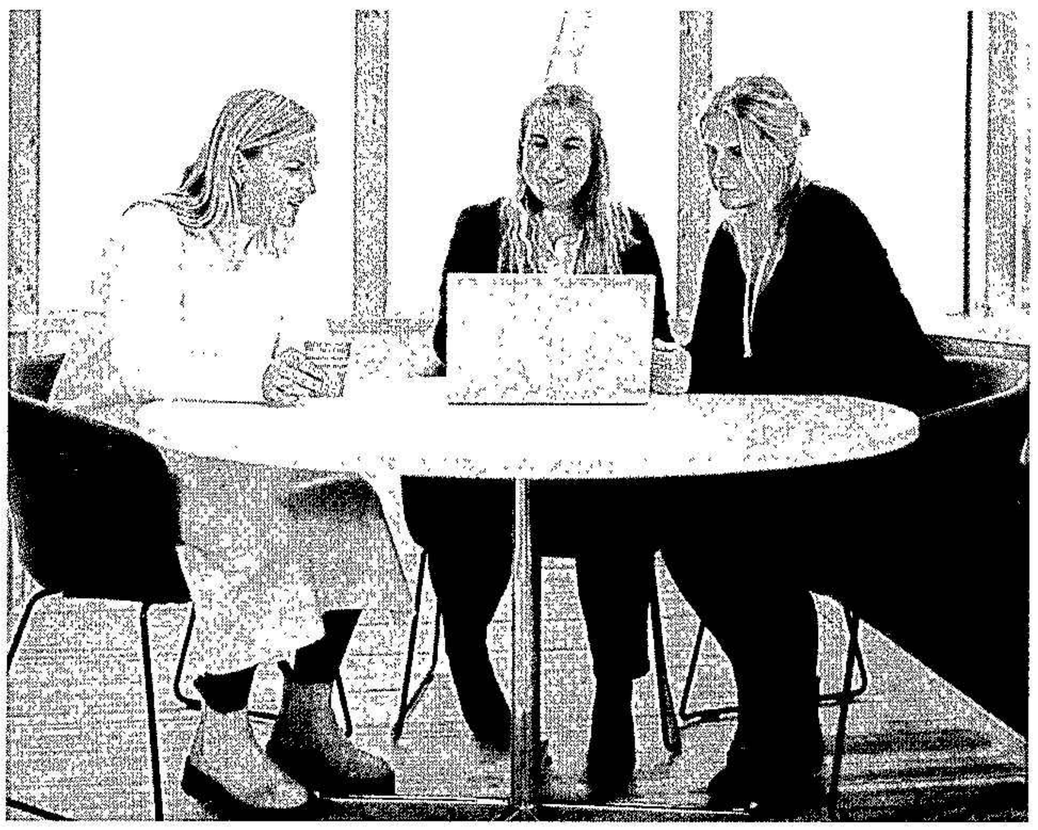
Lantmännen utvecklar och erbjuder produkter med hållbara mervärden som minskar miljö- och klimatpåverkan, ökar resurseffektivitet och bidrar till bättre hälsa. Lantmännens koncernövergripande klimatmål innebär en minskning av utsläpp som är i linje med Parisavtalet.

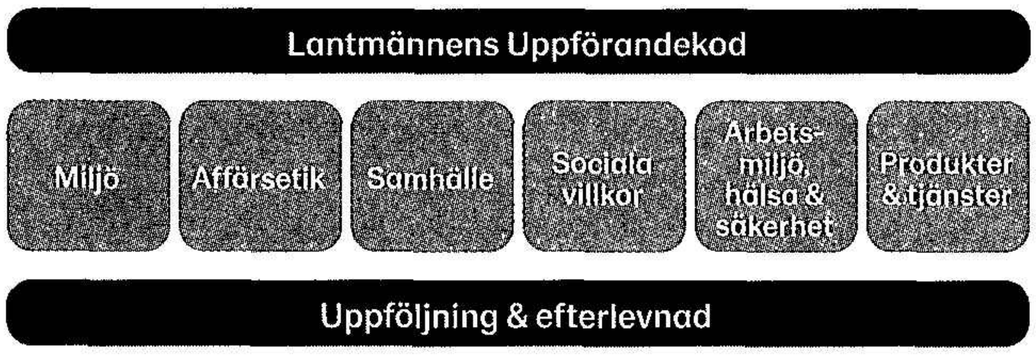
Tillsammans med kunder och leverantörer finns potential att väsentligt minska påverkan på miljö och naturresurser samt generera lönsam tillväxt från nya och befintliga affärer som svarar mot omvärldens och marknadens behov av ansvarsfullt producerade livsmedel, bioenergi och biobaserade material.

Säkerställa ansvar och hållbara affärer
Lantmännens styrelse är ytterst ansvarig för ansvars- och hållbarhetsarbetet, för Lantmännens uppförandekod och dess implementering samt att affärerna utvecklas i hållbar riktning. Styrelsens roll är att styra, övervaka och följa upp ansvar och hållbarhet. Koncernledningen driver ansvarsfrågor och hållbar affärsutveckling som en del av strategisk verksamhetsplanering. Koncernens respektive affär ansvarar för att verksamheten följer uppförandekod, policyer och arbetar för hållbara affärer, mål och strategier.

Ansvar och hållbarhetsarbete tar sin utgångspunkt i Lantmännens uppförandekod som gäller för alla verksamheter och medarbetare, styrelsemedlemmar och förtroendevalda i medlemsorganisationen samt för styrelseledamöter som representerar Lantmännen i delägda innehav. Uppförandekoden

Uppförandekoden omfattar samtliga medarbetare och sammanfattar koncernens riktlinjer avseende ansvarsfullt agerande etiskt, socialt och miljömässigt.

beskriver hur Lantmännen ska uppträda och fatta beslut för att ta ansvar ur ett miljömässigt, socialt och affärsetiskt perspektiv. Lantmännens uppförandekod utgör ett underlag vid utvärdering av potentiella förvärv och innehav.

Ansvarstagande och hållbar affärsutveckling är integrerade i våra processer. Ramverk för hållbara affärer med koncernövergripande mål visar riktningen och ett flertal strategier och program operationaliserar ramverket. Divisioner och affärsområden driver specifika hållbarhetsfrågor som är relevanta för verksamheten. Koncernens gemensamma funktioner har ett stödjande och styrande uppdrag för koncernens och affärernas arbete med att utveckla strategier och driva arbetet inom hållbara affärer för att skydda och stärka Lantmännens varumärke och bidra till affärsnytta på kort och lång sikt.

Lantmännens klimatmål täcker hela värdekedjan, från jord till bord. Målen är uppdelade på primärproduktionen, egen produktion och köpta transporter. Målen har fokus på fossilfri produktion och fossilfria transporter, fortsatt energieffektivisering samt investeringar och åtgärder för minskad klimatpåverkan i hela värdekedjan. Ambitionen är att ta ledarskap för att driva utvecklingen av framtidens jordbruk genom forskningsverksamhet, påverkansagenda och affärsutveckling. Lantmännen ser partnerskap och samverkan som avgörande för att hitta lösningar.

Lantmännens Affärsetiska compliance-program omfattar efterlevnad av konkurrens- och antikorruptionslagstiftning. Inom ramen för programmet utförs regelbundna riskanalyser, kommunikation, kontroll och uppföljning samt utbildning. Lantmännen har även en riskbaserad due diligence process för att hantera hållbarhetsrisker med särskilt fokus på korruption i förhållande till motparter.

För att säkerställa ansvar i leverantörskedjan är implementering och uppföljning av Lantmännens leverantörsuppförandekod en integrerad del av inköpsprocessen. Den gäller för alla leverantörer och följs upp kontinuerligt baserat på risk. Lantmännens leverantörsuppförandekod innehåller övergripande riktlinjer för att säkerställa god arbetsmiljö och sociala villkor, miljöansvar, god affärsetik samt säkra och ansvarsfullt producerade produkter. I leverantörsuppförandekoden understryks nolltolerans mot brott mot antikorruptions- eller konkurrenslagstiftning.

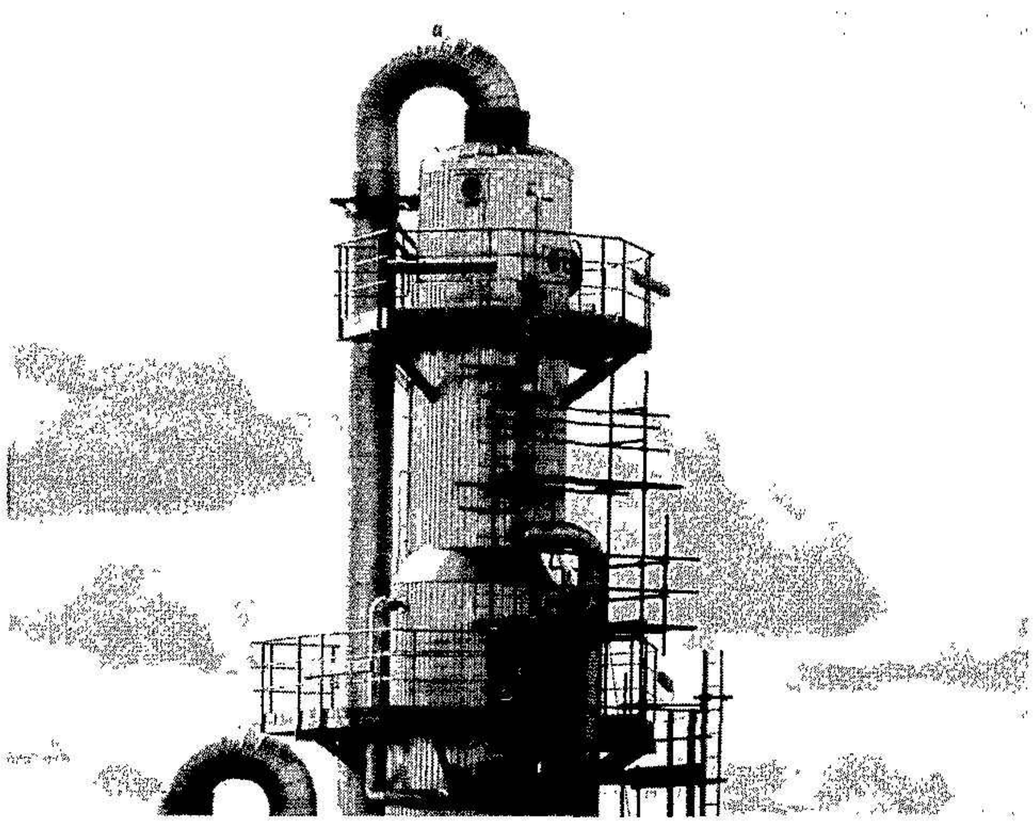
Medarbetare kan rapportera eventuella avvikelser mot uppförandekoden via ett whistleblowingsystem.

Efterlevnad och uppföljning

Koncernens CSR-råd, som leds av vice vd, har ett övergripande ansvar för att organisationen har förutsättningar att implementera och följa upp uppförandekoden och de områden som koden omfattar. I koncernledningens tertialuppföljning med respektive affärsledning ingår en genomgång av ansvarsfrågorna i affären, så kallad Sustainability Business Review som baseras på uppföljning av nyckeltal, så kallade Minimum Responsibility Requirements. Rapportering av detta regelbundet till koncernledningen, och årligen i koncernstyrelsen.

För Lantmännens produktion i livsmedelskedjan görs årligen en intern uppföljning av de åtaganden som Lantmännen har, kopplat till råvaror, ansvarsfull produktion och kvalitet. Uppföljningen rapporteras i koncernledningen.

Lantmännens Group Compliance funktion rapporterar löpande efterlevnad, identifierade risker samt status för

ank=20230630;20230630T00356

arbetet med det affärsetiska compliance-programmet till styrelse och koncernledning.

Tillstånds- och anmälningspliktig verksamhet enligt den svenska miljöbalken
I Sverige bedriver Lantmännen tillståndspliktig verksamhet i 18 anläggningar och anmälningspliktig verksamhet i cirka 70 anläggningar i enlighet med miljöbalken. Verksamheterna utgörs bland annat av kvarnar, verkstäder och anläggningar för tillverkning av foder, etanol, livsmedel samt värme. Direkt miljöpåverkan sker främst genom buller, utsläpp till luft och vatten samt mellanlagring av farligt avfall. Tillverkande enheter i andra länder anpassar verksamheten, ansöker om nödvändiga tillstånd och rapporterar till myndigheter i enlighet med lokal lagstiftning.

Redovisning enligt lag och GRI
I enlighet med ÅRL 6 kap 11 § har Lantmännen ek för valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport. Denna hållbarhetsrapport omfattar Lantmännen ek för och dess dotterföretag. Hållbarhetsrapporten har överlämnats till koncernens externa revisorer samtidigt som årsredovisningen. Hållbarhetsrapporten finns i Årsredovisning med Hållbarhetsredovisning ⇒ sid 24-32, 137-174 och 191-193. Då Lantmännen redovisar enligt koncernstruktur med divisioner, sker redovisning för bolag per division. Lantmännen omfattas av Årsredovisningslagens krav på rapportering i enlighet med Taxonomiförordningen som icke-finansiellt företag och uppfyller rapporteringskrav avseende redovisning av taxonomiförenlig andel respektive icke-förenlig andel för 2022. Taxonomirapporteringen utgör en del av den lagstadgade hållbarhetsrapporten.

Lantmännen redovisar sitt hållbarhetsarbete årligen och tillämpar Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer Universal Standards. Styrelsen avger hållbarhetsredovisningen och den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Lantmännen stödjer FNs Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling, och har analyserat vad de innebär för verksamhet och affärer.

Lantmännen stödjer de rekommendationer som tagits fram för frivillig redovisning av risker och möjligheter med klimatförändringar ur ett finansiellt perspektiv, Task Force on Climate-related Financial Disclosures, TCFD och även TNFD, Task Force on Nature-related Financial Disclosures. Med bakgrund av utvecklingen inom klimatområdet, EU:s Taxonomiförordning och kommande förändringar för lagstadgad hållbarhetsrapport har Lantmännen valt att avvakta inkludering av ytterligare redovisningsramverk.

Forskning och utveckling (FoU)
Lantmännen har ett omfattande arbete med innovation och en egen forskningsstiftelse som stödjer kunskapsutveckling. Lantmännen satsar årligen cirka 400 MSEK på forskning och utveckling för att möta kommande utmaningar och säkerställa sin konkurrenskraft. Satsningarna sker inom flera områden, med mål att öka värdet från jord till bord och skapa nya affärer i samarbete med lantbruksföretagen.

Medarbetare
Medelantalet anställda uppgick under året till 10 356 (10 092) och antal heltidsanställda per 31 december var 10 141 (10 018). Av medelantalet anställda var 3 833 (3 704) anställda i Sverige. Lantmännen arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare som kännetecknas av en inspirerande kultur där kompetens tillvaratas och utvecklas inom hela koncernen.

I Lantmännens jämställdhets- och mångfaldspolicy slås fast att koncernen ska tillvarata och värdesätta alla medarbetares kompetenser, egenskaper och erfarenheter oavsett kön, ålder, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller andra individuella olikheter. Ingen form av diskriminering, kränkande särbehandling eller trakasserier accepteras och vi har riktlinjer och rutiner kring hur det ska hanteras om det uppkommer.

Hälsa, arbetsmiljö och säkerhetsarbete
Lantmännen ser proaktivt och systematiskt arbetsmiljö och säkerhetsarbete som en förutsättning för en hållbar arbetsmiljö och del av strategin för att nå uppsatta affärsmål. Säker arbetsmiljö har hög prioritet och Lantmännen arbetar löpande med att identifiera och åtgärda risker.

Under 2022 har Lantmännen fortsatt att arbeta med sin arbetsmiljö- och säkerhetsstrategi, där det långsiktiga målet för olycksfallsfrekvens är <1 till 2030. Uppföljning sker kontinuerligt som en del av arbetsmiljöarbetet i samtliga verksamheter, med årlig rapportering till koncernledningen. Utrullning av gemensamma verktyg och strukturerat arbetsmiljöarbete på anläggningarna, skadeförebyggande besiktningar och fokus på arbetsmiljöfrågor har gjort att säkerhetsnivån och medarbetarnas säkerhetsbeteende stärkts.

Ersättningspolicy
I Lantmännens ersättningspolicy fastställs att belöningar och ersättningar inom Lantmännen ska bidra till att attrahera, engagera, motivera och behålla de anställda som Lantmännen behöver för att vara framgångsrika i vår affärsverksamhet. Ersättningar inom Lantmännen ska alltid bedömas från ett totalt belöningsperspektiv, inkluderande allt som kan ha ett upplevt värde för medarbetaren i sin anställning. Den årliga genomgången av ersättningspolicy innebär bland annat utbildning kring policyn och hur den verkställs för respektive division. Deltagarna på utbildningarna har försetts med ett verktyg för att analysera ersättningsnivåerna, för att säkerställa att de ligger i linje med policyn.

Utöver monetär kompensation och förmåner tar Lantmännen även hänsyn till faktorer som en god arbetsmiljö, gott ledarskap samt utveckling och uppskattning. Beslut om ersättningar och belöningar inom Lantmännen ska alltid fattas med utgångspunkt i Lantmännens värderingar öppenhet, helhetssyn och handlingskraft, och ska vara neutrala med avseende på kön, religion, etnicitet, funktionsnedsättning och sexuell läggning. För ytterligare information om Lantmännens ersättningar, se → not 6.

Förväntad framtida utveckling
Division Lantbruk
Den volatila råvarumarknaden och utvecklingen i omvärlden kommer att påverka även år 2023 och skapa allmän osäkerhet hos leverantörer och kunder. Höga priser på gödning och drivmedel kommer att påverka oss och våra medlemmars lönsamhet. Tillgången och priset på energi är en osäkerhetsfaktor som har stor påverkan för Lantmännens och medlemmarnas produktion. Höga priser på spannmål innebär höga foderpriser och utvecklingen av avräkningspriser på mjölk, kött och ägg kommer att ha stor betydelse framöver.

Division Lantbruk satsar på affärsutveckling, med ökat fokus på försäljningskanaler, samt den tekniska och digitala utvecklingen. Divisionen kommer också att se över nya affärsmodeller och tjänster inom ramen för smart farming för att minska implementationsgapet i lantbruket.

Division Energi
Efterfrågan på Agroetanols klimatsmarta etanol förväntas vara fortsatt hög i Norden och i Europa på grund av skärpta krav på minskade utsläpp av växthusgaser från transporter. Arbetet fortsätter med att komplettera råvarubasen med alternativa stärkelserika råvaror som kan användas vid produktion av biodrivmedel. Den kraftigt ökade efterfrågan på förädlade trädbränslen som påverkat Scandbio under året förväntas vara fortsatt hög under inledningen av 2023.

Division Livsmedel
Stigande inflation och lägre utbud av råvaror samt ökade priser på förpackningsmaterial, energi och transporter medför prisökningar gentemot dagligvaruhandel och konsument. Vårt mål är att ständigt anpassa oss till marknadsförutsättningarna och att vara ett ledande livsmedelsföretag baserat på åkermarkens resurser genom effektiviseringar, digitalisering och optimering av våra produktionsanläggningar.

Lantmännen Unibake fortsätter sin lönsamma tillväxtresa och anpassning till effekterna av inflationen och klimatförändringarna, inklusive förberedelser för energiomställningen.

Lantmännen Cerealia är väl positionerade med prisvärda varor i en marknad präglad av hög inflation. Lantmännen Cerealia arbetar fortsatt med att stärka lönsamheten genom portföljstyrning och effektiviseringar.

Affärsområde Swecon
Marknaden visar tecken på mättnad med hög inflation och höga energi- och dieselpriser som kommer att påverka Swecons kunder och affärer framöver. Långa ledtider från leverantörskedjan är att vänta under första delen av 2023 vilket håller uppe efterfrågan på begagnade maskiner. Uthyrningsmarknaden bedöms växa på grund av osäkerheten i omvärlden.

Affärsområde Fastigheter
Fastighetsmarknaden förutspås mattas av men Lantmännen Fastigheters portfölj är väl balanserad med stabila hyresgäster. För byggnation råder stor osäkerhet avseende leveranstider och materialpriser. Energipriserna förväntas ligga kvar på höga nivåer.

För kommentarer avseende moderföretaget samt styrelsens förslag till vinstdisposition, se → sid 78.

Koncernens nettoomsättning och resultat

ank=20230629008357

- Lantmännens nettoomsättning uppgick till 60 612 MSEK (48 183)
- Rörelseresultatet ökade till 2 307 MSEK (2 302)
- Rörelseresultatet justerat för jämförelsestörande poster ökade till 2 715 MSEK (2 323)

Nettoomsättning

Lantmännens nettoomsättning uppgick under 2022 till 60 612 MSEK (48 183), en ökning med 25,8 procent varav organisk tillväxt utgjorde 19,7 procent, valutaomräknings-effekter 2,5 procent och förvärvade samt avyttrade verk-samheter 3,6 procent.

Omsättningen ökade i alla verksamheter, delvis drivet av den höga inflationen. Omsättningsökningen var störst i division Energi till följd av en stark etanolmarknad, men även division Lantbruk hade en stor omsättningsökning till följd av kraftigt ökade priser på spannmål och insatsvaror.

Koncernens poster av jämförelsestörande karaktär [1)]

MSEK	2022	2021
Redovisat rörelseresultat	2 307	2 302
Jämförelsestörande poster i rörelseresultatet:		
Realisationsresultat avyttring Agrovärme	707	-
Realisationsresultat, affärsområde Fastigheter	254	54
Nedskrivningar, division Livsmedel	–500	-
Strukturkostnader, division Livsmedel	–133	–75
Nedskrivning avseende den ryska verksamheten	–500	-
Avsättning för rivnings- och saneringskostnader för siloanläggningar	–59	-
IT-investeringar i molntjänster	–177	-
Summa jämförelsestörande poster i rörelseresultatet	–408	–21
Rörelseresultat justerat för jämförelsestörande poster	**2 715**	**2 323**
Redovisat resultat efter finansiella poster	**2 128**	**2 181**
Jämförelsestörande poster i rörelseresultat enligt ovan	–408	–21
Summa jämförelsestörande poster i finansnettot	-	-
Resultat efter finansiella poster justerat för jämförelsestörande poster	**2 536**	**2 202**
Avkastning på eget kapital, justerat för jämförelsestörande poster %	10,1	10,1
Avkastning på operativt kapital, justerat för jämförelsestörande poster %	8,4	8,5

[1)] *Se även not 10.*

Rörelseresultat

Rörelseresultatet 2022 uppgick till 2 307 MSEK (2 302) och justerat för jämförelsestörande poster till 2 715 MSEK (2 323). Rörelseresultatet ökade i division Energi, affärs-område Swecon och division Lantbruk.

De jämförelsestörande posterna uppgick netto till –408 MSEK (–21) och avser realisationsvinster på totalt 961 MSEK, nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar på totalt –1 000 MSEK, reserveringar för bland annat omstruktureringar på totalt –192 MSEK samt inves-teringar i molntjänster på –177 MSEK.

Lantmännens rörelseresultat har påverkats positivt med 153 MSEK från förvärvade och avyttrade verksamhe-ter och med 77 MSEK från valutaomräkningseffekter.

Finansnetto och resultat efter finansiella poster

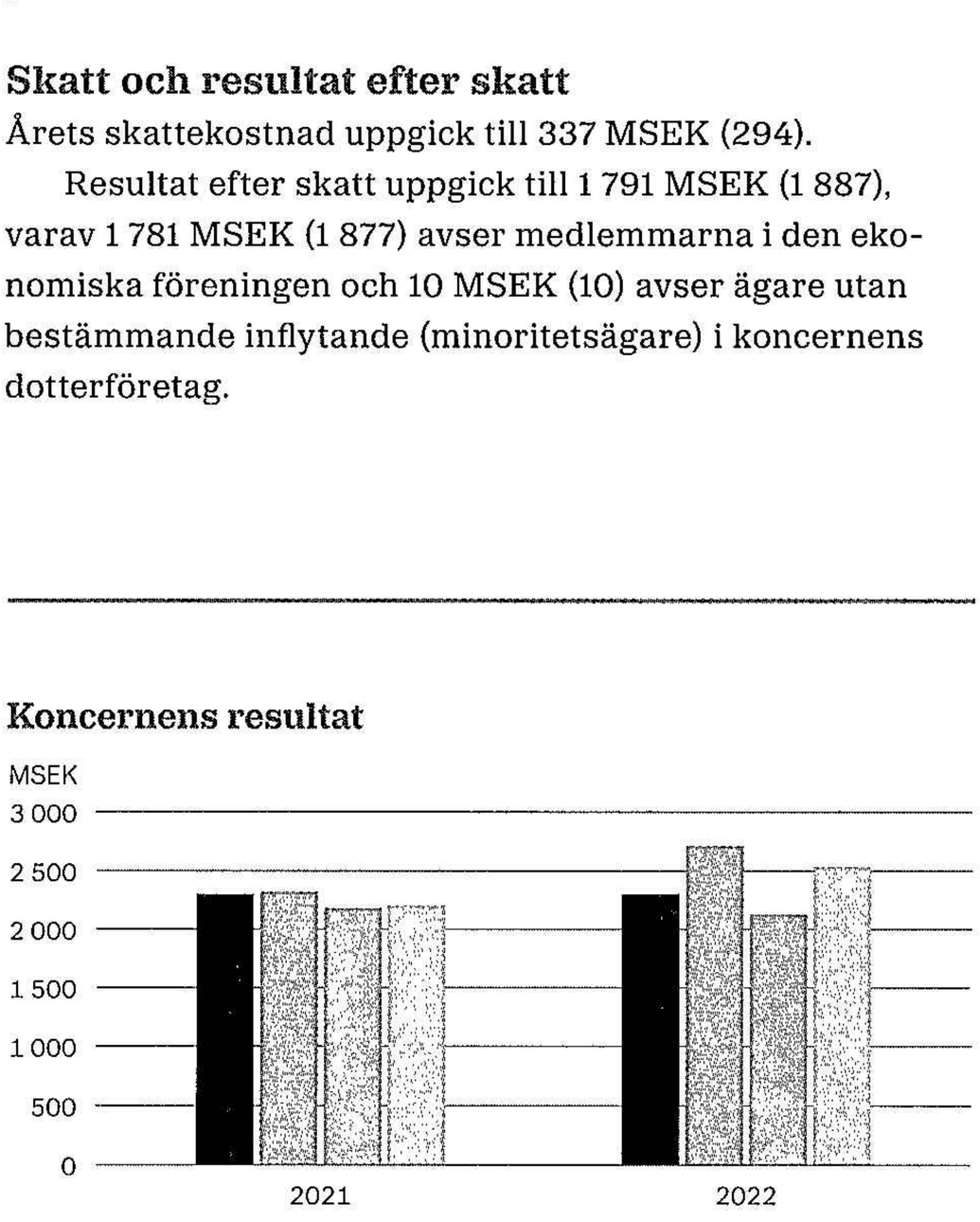
Finansnettot uppgick till –179 MSEK (–121). Förändringen förklaras främst av högre finansieringskostnad till följd av högre räntenivåer, men även av negativa valutaomvär-deringseffekter. Resultat efter finansiella poster uppgick till 2 128 MSEK (2 181) och justerat för jämförelsestörande poster till 2 536 MSEK (2 202).

Skatt och resultat efter skatt

Årets skattekostnad uppgick till 337 MSEK (294).

Resultat efter skatt uppgick till 1 791 MSEK (1 887), varav 1 781 MSEK (1 877) avser medlemmarna i den eko-nomiska föreningen och 10 MSEK (10) avser ägare utan bestämmande inflytande (minoritetsägare) i koncernens dotterföretag.

Koncernens resultat

Koncernens resultaträkning

MSEK	Not	2022	2021
Nettoomsättning	**4, 5**	**60 612**	**48 183**
Övriga rörelseintäkter	**5**	2 893	886
Förändringar i lager av färdiga produkter och produkter i arbete		127	–1 251
Råvaror och förnödenheter		–22 312	–15 555
Handelsvaror		–18 132	–14 149
Personalkostnader	**6**	–7 410	–6 506
Avskrivningar och nedskrivningar	**7**	–3 153	–2 097
Övriga rörelsekostnader	**8**	–10 479	–7 378
Andel av resultat i företag redovisade enligt kapitalandelsmetoden	**16**	161	169
Rörelseresultat	**10, 11**	**2 307**	**2 302**
Finansiella intäkter	**9**	121	68
Finansiella kostnader	**9**	–300	–189
Resultat efter finansiella poster		**2 128**	**2 181**
Skatt	**12**	–337	–294
Årets resultat		**1 791**	**1 887**
Årets resultat hänförligt till:			
Medlemmar i den ekonomiska föreningen		1 781	1 877
Innehav utan bestämmande inflytande		10	10

Koncernens rapport över totalresultat

MSEK	Not	2022	2021
Årets resultat		**1 791**	**1 887**
Övrigt totalresultat	**22**		
Poster som inte kommer att omklassificeras till resultatet			
Aktuariella vinster och förluster i förmånsbaserade pensionsplaner, netto före skatt	**25**	726	327
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, netto före skatt	**17**	–17	–115
Poster som omklassificeras till balansräkningen		26	-
Skatt hänförlig till poster som inte kommer att omklassificeras	**12**	–162	–48
Summa		**573**	**164**
Poster som kommer att omklassificeras till resultatet			
Kassaflödessäkringar, netto före skatt		355	204
Omräkningsdifferens på utländsk verksamhet		903	386
Resultat från säkring av nettoinvestering i utländsk verksamhet, netto före skatt		–207	–28
Skatt hänförlig till poster som kommer att omklassificeras	**12**	–30	–37
Summa		**1 021**	**525**
Andel i övrigt totalresultat i företag redovisade enligt kapitalandelsmetoden			
Poster som kommer att omklassificeras till resultatet		89	32
Summa		**89**	**32**
Övrigt totalresultat, netto efter skatt		**1 683**	**721**
Summa totalresultat		**3 474**	**2 608**
Summa totalresultat hänförligt till:			
Medlemmar i den ekonomiska föreningen		3 464	2 598
Innehav utan bestämmande inflytande		10	10

ank=20230629;20230629008358

Utveckling per affär (För full segmentsredovisning se not 4)

MSEK	Division Lantbruk 2022	Division Lantbruk 2021	Division Energi 2022	Division Energi 2021	Division Livsmedel 2022	Division Livsmedel 2021	Affärsområde Swecon 2022	Affärsområde Swecon 2021	Affärsområde Fastigheter 2022	Affärsområde Fastigheter 2021	Lantmännen koncernen 2022	Lantmännen koncernen 2021
Nettoomsättning	30 376	22 834	6 801	4 595	18 908	15 558	8 647	7 750	592	584	60 612	48 183
Rörelseresultat	516	374	1 165	615	–171	775	593	471	503	344	2 307	2 302
Avkastning på operativt kapital, %	5,2	4,5	46,8	42,3	–0,9	4,8	35,8	33,3	14,6	11,1	7,2	8,4
Rörelseresultat justerat för jämförelsestörande poster	516	374	1 165	615	528	850	593	471	244[1)]	279[1)]	2 715	2 323
Avkastning på operativt kapital, justerat för jämförelsestörande poster, %	5,2	4,5	46,8	42,3	2,9	5,2	35,8	33,3	7,1[1)]	9,0[1)]	8,4	8,5

[1)] *Avser rörelseresultat och avkastning på operativt kapital exklusive fastighetsförsäljningar.*

Lantmännen Lantbruk Sverige

MSEK	2022	2021
Nettoomsättning	20 363	14 102
Rörelseresultat	339	159
Avkastning på operativt kapital, %	5,8	3,6

Lantmännen Maskin Sverige

MSEK	2022	2021
Nettoomsättning	3 320	3 636
Rörelseresultat	1	20
Avkastning på operativt kapital, %	0,0	1,7

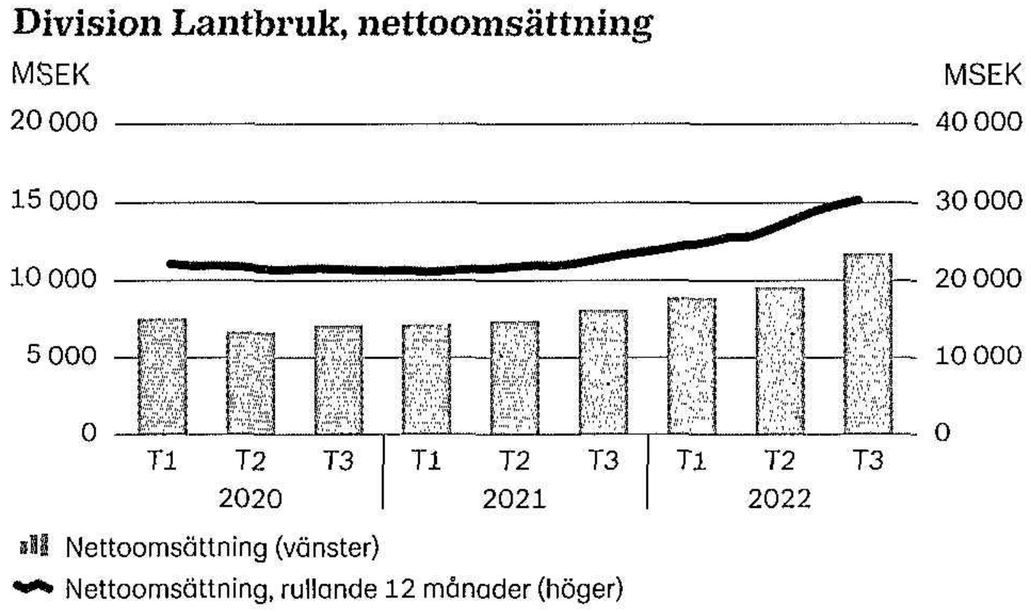
Division Lantbruk

Division Lantbruks nettoomsättning under 2022 var betydligt högre än föregående år, drivet av den svenska lantbruksverksamheten. Ökningen berodde till största del på kraftigt ökade priser på spannmål och insatsvaror. Rörelseresultatet uppgick till 516 MSEK, en ökning jämfört med förra årets resultat på 374 MSEK. Årets resultat har påverkats positivt av en upplöst reserv avseende elskatt.

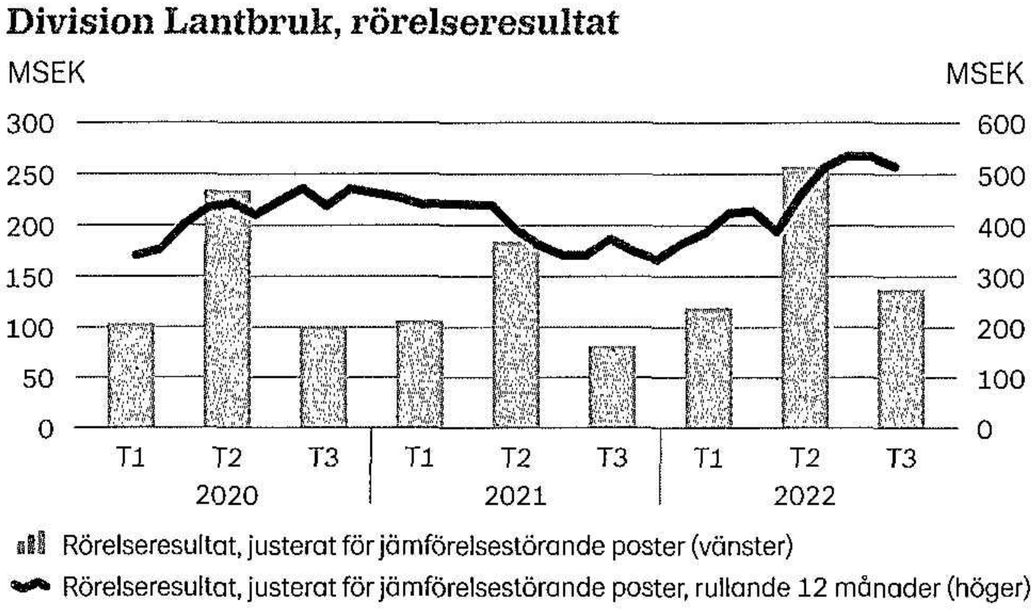
De globala spannmålspriserna har under året befunnit sig på en historiskt hög nivå, även om priserna föll något under slutet av året. Stora utleveranser från Ryssland och Ukraina har bidragit till de sjunkande priserna.

Lantmännens foderaffär har utvecklats positivt under 2022, bland annat drivet av en god efterfrågan på Piggfor och Pullfor. Affären har påverkats av höga priser på energi, råvaror och transporter. Minskad prisvolatilitet och färre osäkerheter i varuflödet under slutet av året har dock bidragit till en mer stabil situation i affären.

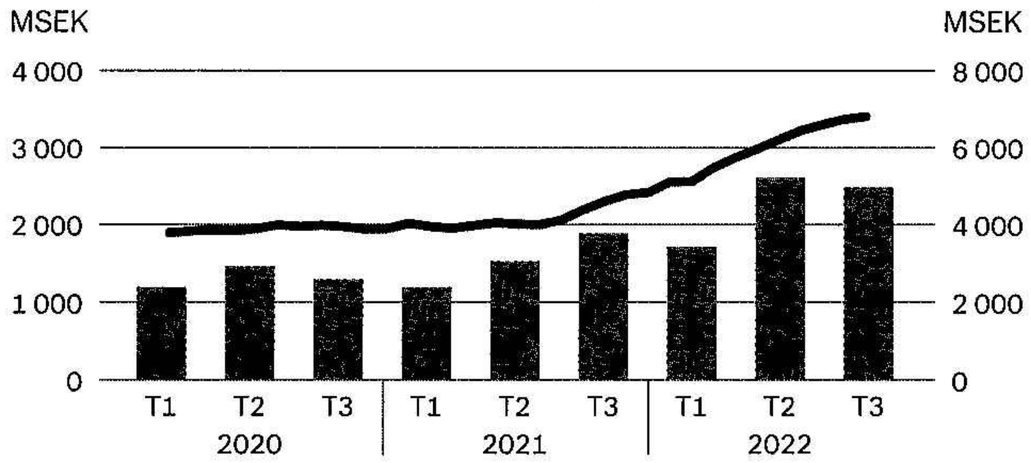
Division Lantbruk, nettoomsättning

Division Lantbruk, rörelseresultat

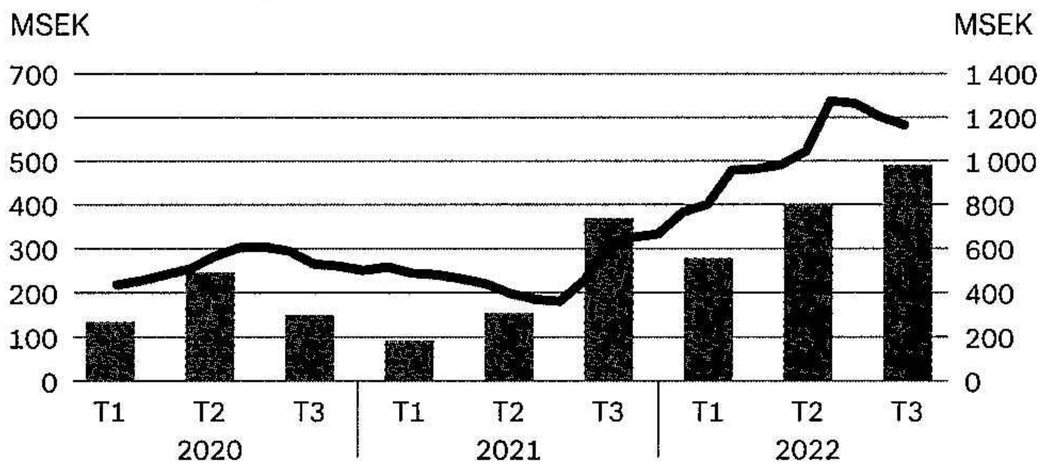

Division Energi, nettoomsättning

Nettoomsättning (vänster)
Nettoomsättning, rullande 12 månader (höger)

Division Energi, rörelseresultat

Rörelseresultat, justerat för jämförelsestörande poster (vänster)
Rörelseresultat, justerat för jämförelsestörande poster, rullande 12 månader (höger)

Resultatet i den finska lantbruksverksamheten var lägre än föregående år, till följd av ett sämre resultat i spannmålsaffären. Övriga affärer i den finska lantbruksverksamheten har liksom den svenska verksamheten påverkats av höga priser på energi, råvaror och transporter.

Resultatet i divisionens internationella intresseinnehav var högre än föregående år. Verksamheterna i Baltikum och Polen har utvecklats mycket positivt under året, medan den tyska verksamheten levererade ett lägre resultat. Resultatandelen från HaGe Kiel ingår i divisionens resultat till och med oktober.

Lantmännen Maskin visade ett lägre resultat än föregående år, till viss del påverkat av nedgången på maskinmarknaden. Den totala försäljningen av traktorer var drygt 20 procent lägre än förra året; Lantmännen Maskin har dock fortsatt stärkt sina marknadsandelar.

Division Energi

Division Energis nettoomsättning var klart högre än föregående år, och resultatet uppgick till 1 165 MSEK – en kraftig förbättring jämfört med förra årets resultat på 615 MSEK. Båda ökningarna berodde framförallt på ett historiskt högt etanolpris och god produktion och försäljning i samtliga affärer. Resultatet har även påverkats positivt av att Lantmännen sedan april är ensam ägare till pelletsbolaget Scandbio, samt tillskottet från det brittiska bolaget Coryton som förvärvades i februari.

Lantmännen Biorefineries stod för den största delen av divisionens ökade resultat, och under året slogs produktionsrekord i etanoltillverkningen. De högre råvarupriserna för etanolproduktionen har mer än väl kompenserats av högre priser på etanol och foderprodukter. De höga etanolpriserna som präglat stora delar av 2022 sjönk dock under slutet av året.

Aspen fortsatte att utvecklas positivt och har, trots en generellt volatil energimarknad, ökat sin försäljning. Bolaget Coryton har integrerats i affären och utvecklas enligt plan.

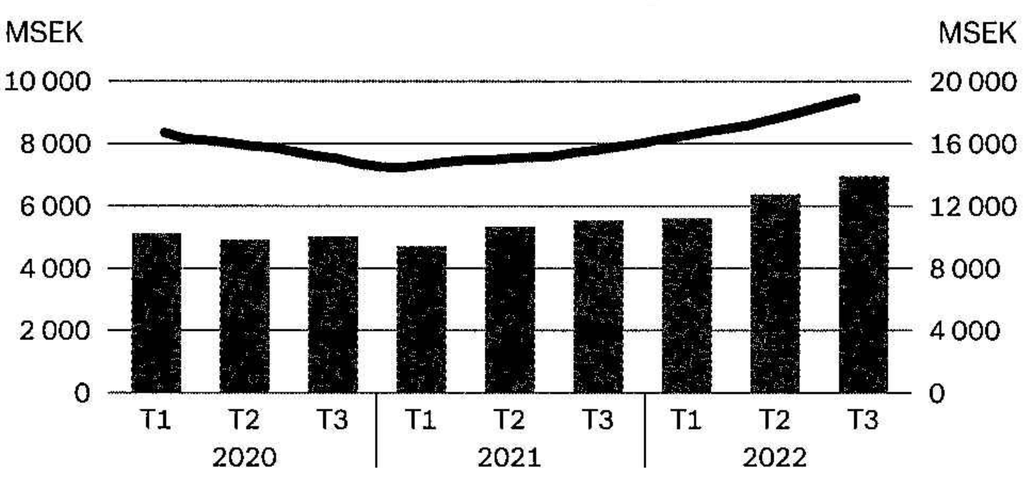
Scandbios resultat har påverkats positivt av ökad efterfrågan och högre priser på träpellets, och levererade ett betydligt högre resultat än föregående år.

Investeringen i glutenproduktion i Norrköping har fortsatt som planerat, och produktionsstart är planerad till första halvåret 2023.

Division Livsmedel

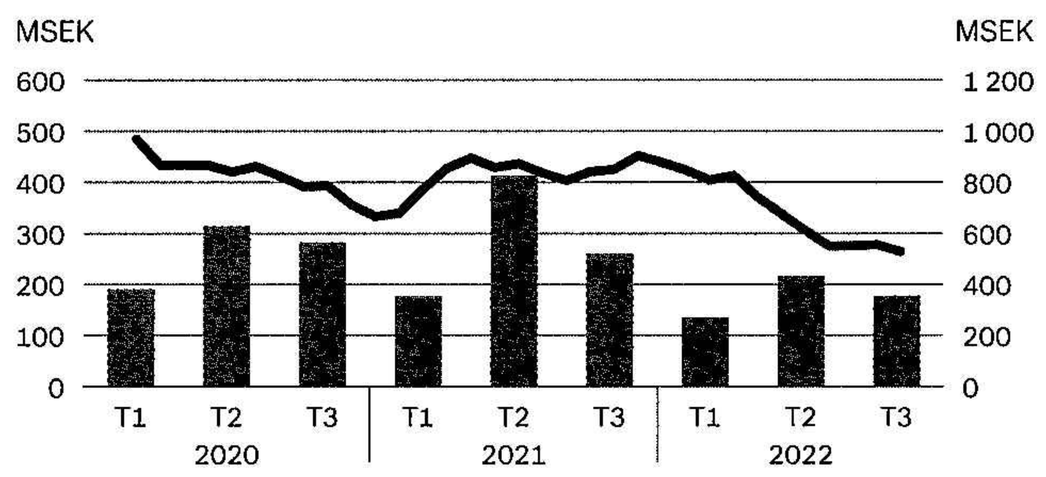
Nettoomsättningen i division Livsmedel ökade under 2022, medan resultatet justerat för jämförelsestörande poster minskade kraftigt till 528 MSEK – jämfört med 850 MSEK föregående år. Samtliga affärer i divisionen har mött stora utmaningar i form av stigande priser på råvaror, energi

Division Livsmedel, nettoomsättning

Nettoomsättning (vänster)
Nettoomsättning, rullande 12 månader (höger)

Division Livsmedel, rörelseresultat

Rörelseresultat, justerat för jämförelsestörande poster (vänster)
Rörelseresultat, justerat för jämförelsestörande poster, rullande 12 månader (höger)

ank=20230628;20230628085

och transporter. Kostnadsbaserade prishöjningar gentemot kunder har genomförts, men eftersläpningar påverkade divisionens resultat negativt. Fortsatta prishöjningar kommer att vara nödvändiga.

Initiativ för att parera de stigande priserna har genomförts i samtliga produktionsenheter i divisionen – bland annat genom anpassningar och ökad effektivitet i produktionen.

Lantmännen Unibakes omsättning har ökat jämfört med föregående år – delvis tack vare större försäljningsvolymer, men framförallt på grund av prishöjningar som följd av kraftigt ökade kostnader på insatsvaror. De prishöjningar som hittills har genomförts har delvis dämpat de negativa effekterna av de ökade kostnaderna, men kompenserar inte fullt ut.

Under året har en ny produktionslinje för hamburgerbröd uppförts i Unibakes bageri i Nowa Sól, Polen.

Omsättningen inom Lantmännen Cerealia har ökat jämfört med föregående år – detta är dock helt drivet av kostnadsökningar och påföljande prishöjningar gentemot kund och konsument. De nödvändiga prishöjningar som har genomförts har lett till ännu hårdare priskonkurrens i många av Cerealias produktkategorier – inte minst från handelns egna varumärken. I oktober bröt en brand ut på Cerealias pannkaksfabrik i Laholm, vilket har orsakat omfattande skador på produktionslinjerna och lett till att anläggningen stått stilla sedan dess. Produktionen beräknas kunna återupptas under våren 2023.

Cerealia har under året gjort jämförelsestörande nedskrivningar med totalt 500 MSEK avseende kvarnar i Danmark och Sverige samt av goodwill relaterad till den finska verksamheten.

Kostnader för att integrera bolaget Myllyn Paras, som förvärvades i juni, har påverkat divisionens resultat negativt under året. Myllyn Paras producerar och säljer mjöl, pasta och frukostprodukter samt frysta bageriprodukter.

Affärsområde Swecon

Affärsområde Swecons nettoomsättning för 2022 var högre än föregående år, och resultatet uppgick till 593 MSEK – ett nytt rekordresultat och betydligt högre än förra årets resultat på 471 MSEK. Resultatet har påverkats positivt av en försäkringsersättning avseende Swecons anläggning i Bochum, Tyskland, som drabbades av en stor brand i november 2021.

Tillgången på maskiner har varit fortsatt begränsad till följd av bland annat komponentbrist och svårigheter kring frakt och logistik. Trots detta har Swecons försäljning ökat på samtliga marknader – delvis drivet av den höga inflationen. Försäljningen på eftermarknaden utvecklades också positivt, med god efterfrågan på både service och reservdelar.

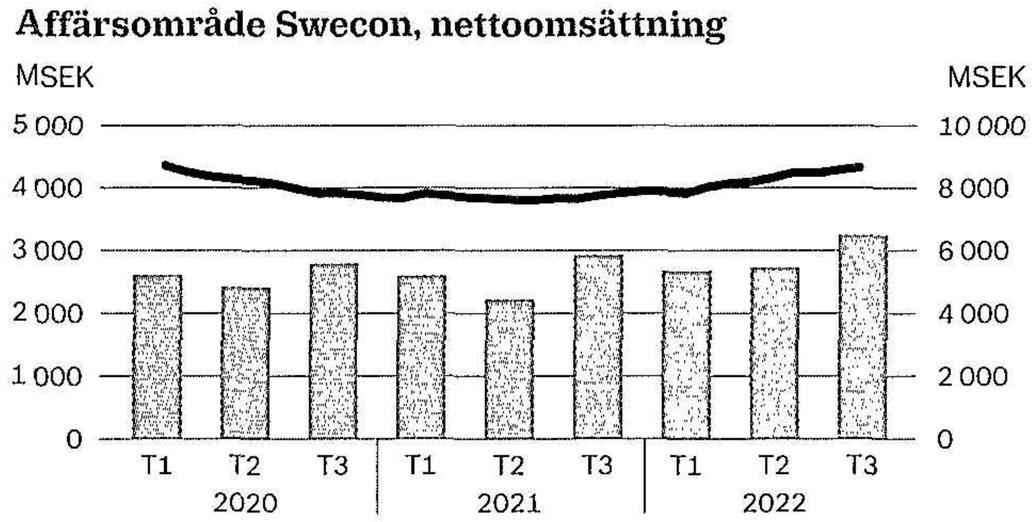
Indikatorerna för bygg- och anläggningsmarknaden pekar på att ekonomin är på väg in i en lågkonjunktur, samt att investeringsviljan sjunkit bland många kunder. Under året har också prisökningar genomförts av samtliga Swecons leverantörer. Trots detta har efterfrågan på maskiner under året varit fortsatt hög, även om orderingången sjönk något mot slutet av året. God efterfrågan kombinerat med bristen på maskiner innebar att leveranstiderna till kunder ökade avsevärt under året.

Efterfrågan på elektriska maskiner fortsatte att öka, särskilt från offentlig sektor – och lanseringen av nya elektriska maskiner från Volvo har slagit väl ut. Under 2022 utökades antalet maskinmodeller som erbjuds från Swecon.

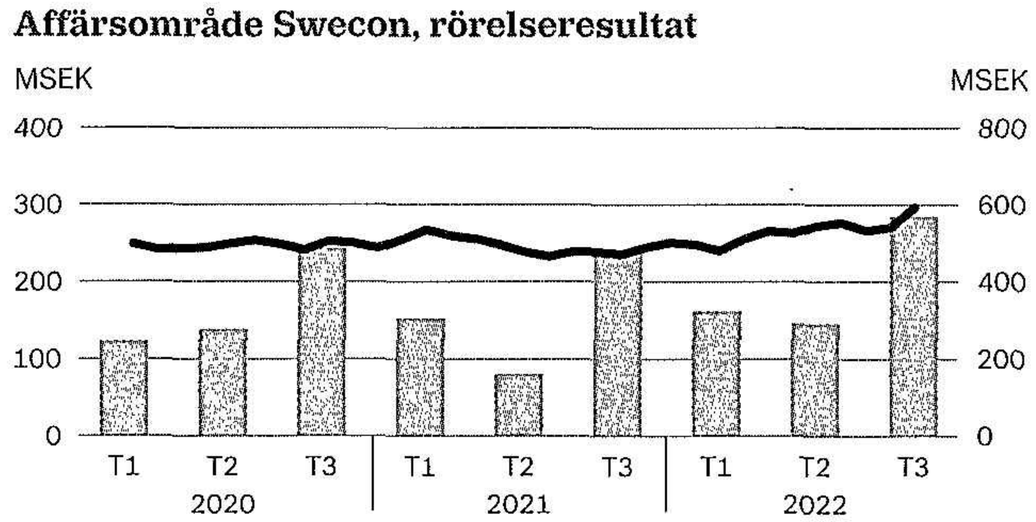
Efter en mycket låg nivå av kund- och marknadsaktiviteter under coronapandemin har flera mässor och evenemang åter börjat arrangeras. Swecon har bland annat deltagit i det nya, helt eldrivna, evenemanget FIA World Rallycross Championship för att lyfta fram möjligheterna i en övergång till en elektrisk framtid.

Integration av det svenska uthyrningsföretaget Kewab Rental, som förvärvades i maj, fortsätter som planerat.

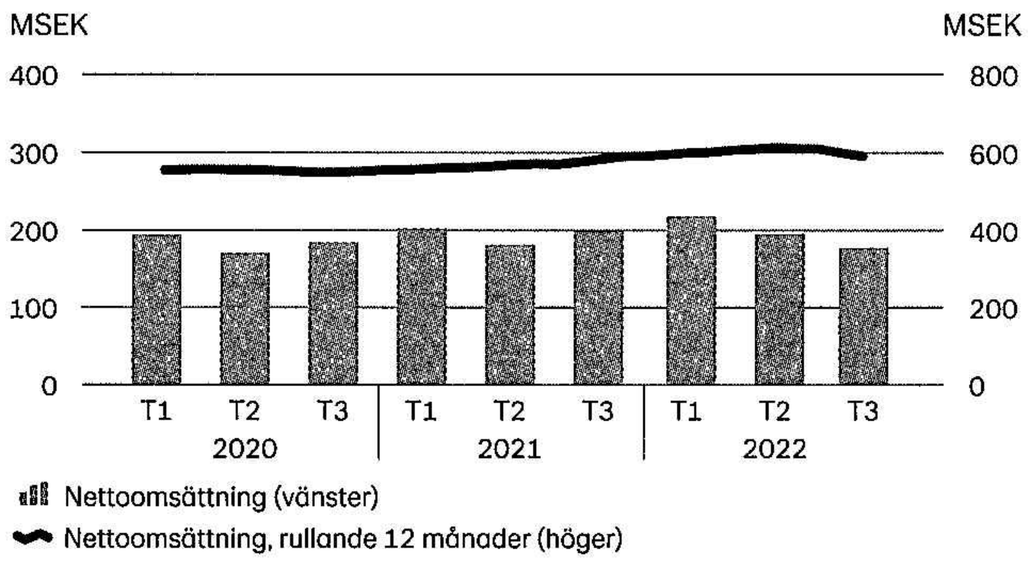
Affärsområde Swecon, nettoomsättning

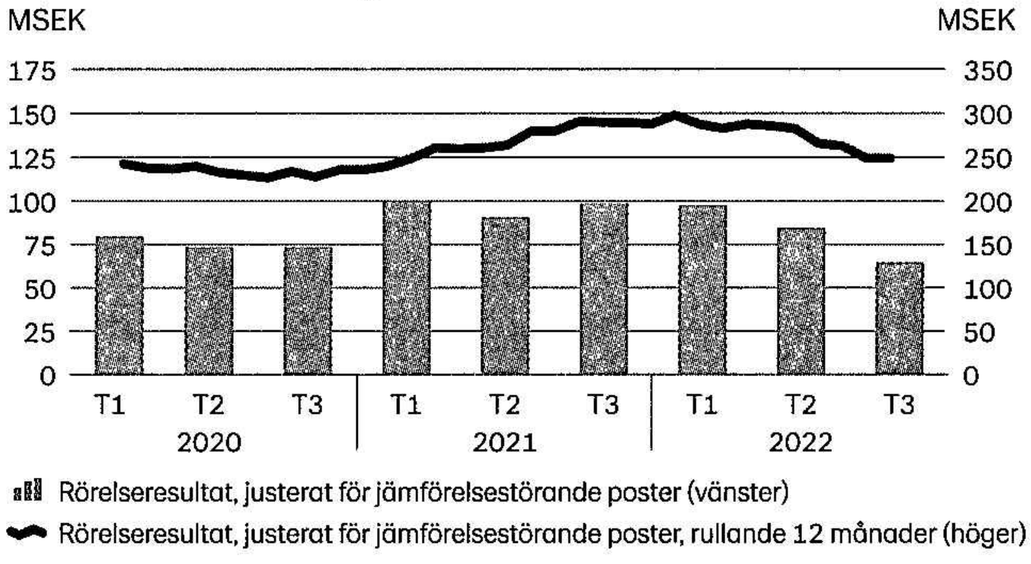

Affärsområde Swecon, rörelseresultat

Affärsområde Fastigheter, nettoomsättning

Affärsområde Fastigheter, rörelseresultat

Affärsområde Fastigheter

Nettoomsättningen i affärsområde Fastigheter var i nivå med föregående år, och rörelseresultatet, exklusive fastighetsförsäljningar och jämförelsestörande poster, uppgick till 244 MSEK – jämfört med 279 MSEK förra året. Förra årets resultat påverkades positivt av högre resultatandelar från delägda företag.

De höga energipriserna har påverkat årets resultat negativt. De ökade kostnaderna för el och värme kommer att kompenseras genom hyreshöjningar.

Under slutet av året tecknades avtal om försäljning av byggrätter i Örebro till K-fast Kilen AB.

Lantmännen har beslutat att installera sex solcellsanläggningar: fyra stycken i Region Syd, en i Region Stockholm och en i Region Örebro. Dessutom ska alla nya anläggningar som uppförs utrustas med solceller. Målet för 2023 är att installera solenergi motsvarande totalt cirka 700 kW.

I september slutfördes försäljningen av Lantmännen Agrovärme till Solör Bioenergi, med ett realisationsresultat på 707 MSEK som har redovisats som en jämförelsestörande post.

Koncernens balansräkning

- Soliditeten uppgick till 44,9 procent (46,4)
- Avkastning på operativt kapital var 7,2 procent (8,4)
- Avkastningen på eget kapital var 8,3 procent (10,0)

Tillgångar och investeringar

Balansomslutningen uppgick vid årsskiftet till 51 099 MSEK (43 347), en ökning med 7 752 MSEK som till stor del förklaras av ökat rörelsekapital men även av förvärvade bolag och andra investeringar.

Materiella anläggningstillgångar uppgick till 14 758 MSEK jämfört med 13 077 MSEK föregående år. Investeringarna i materiella anläggningstillgångar uppgick till 3 002 MSEK (2 169). Bland investeringarna kan, förutom ersättningsinvesteringar i verksamheterna, glutenanläggningen inom division Energi, spannmålsanläggningen i Hargshamn, fortsatta investeringar i Lantmännen Unibakes bagerier samt förvärvet av Lantmännen Cerealias produktionsfastighet i Järna nämnas.

Förvaltningsfastigheter uppgick till 690 MSEK (692).

Årets investeringar i immateriella anläggningstillgångar uppgick till 72 MSEK (193). Totalt uppgick immateriella anläggningstillgångar till 10 031 MSEK (8 997), en ökning med 1 034 MSEK som främst förklaras av förvärvade verksamheter.

Omsättningstillgångarna exklusive likvida medel ökade med 5 798 MSEK jämfört med föregående år, från 14 215 MSEK till 20 013 MSEK. Ökningen uppkommer till störst del i varulager men även i kundfordringar och är främst en effekt av högre råvarupriser.

Skulder och eget kapital

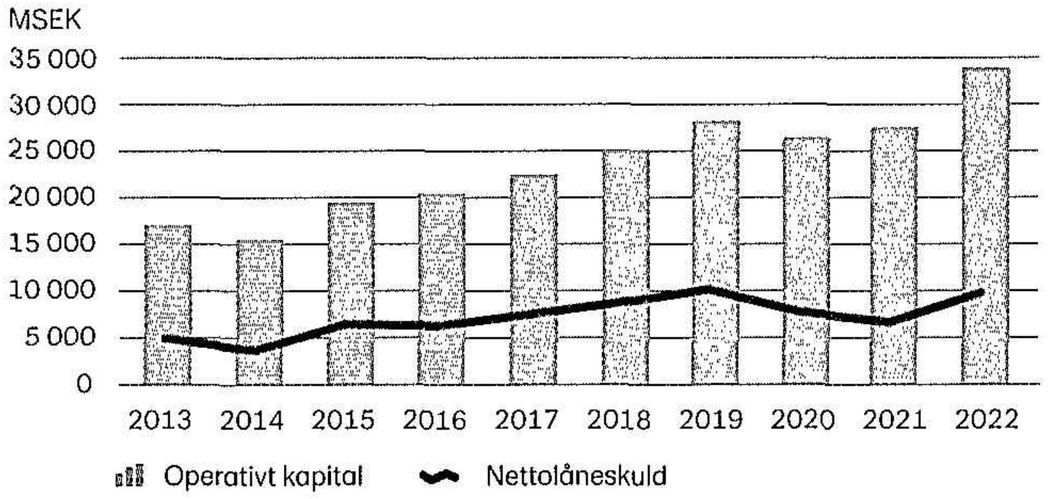
Koncernens egna kapital uppgick till 22 932 MSEK (20 098) vid årets slut, varav 101 MSEK (108) avsåg andra ägare än medlemmarna i den ekonomiska föreningen, det vill säga minoritetsintressen i koncernföretag. Årets resultat efter skatt ökade det egna kapitalet med 1 791 MSEK (1 887) samtidigt som utdelningar och förändringar i den ekonomiska föreningens insatskapital minskade eget kapital med 604 MSEK (513). Poster som redovisas via Övrigt totalresultat, till exempel aktuariella vinster från förmånsbaserade pensionsplaner samt omräkningseffekter på utländska verksamheter, ökade det egna kapitalet med 1 683 MSEK (721).

Koncernens nettolåneskuld uppgick vid utgången av året till 9 761 MSEK (6 673), en ökning med 3 088 MSEK till stor del till följd av ökat rörelsekapital och förvärv. Koncernens betalningsberedskap uppgick vid årets slut till 7 646 MSEK (9 071) och beräknas utifrån Lantmännens gällande låneavtal och de villkor som ingår i dessa. Soliditeten uppgick till 44,9 procent vid årets slut (46,4).

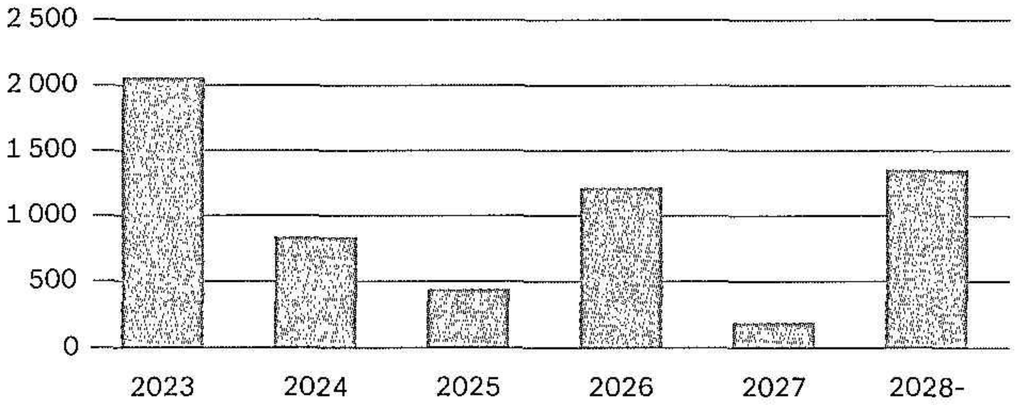
Nettolåneskuld

MSEK	2022	2021
Skulder till kreditinstitut	3 468	2 457
Emitterade värdepapper, MTN lån	999	998
Sparmedel och kapitalkonto, medlemmar med flera	3 898	3 571
Pensionsskulder	-	612
Förlagsandelar	250	250
Finansiella skulder avseende leasingavtal	1 908	1 808
Övrigt räntebärande skulder	772	185
Totala räntebärande skulder inklusive pensionsskulder	**11 295**	**9 881**
Övriga räntebärande tillgångar	1 179	504
Korta placeringar, mindre än 3 månader	100	65
Kassa och bank	255	2 639
Totala räntebärande tillgångar	**1 534**	**3 208**
Koncernens nettolåneskuld	**9 761**	**6 673**

Operativt kapital och nettolåneskuld

Förfalloprofil, räntebärande finansiella skulder

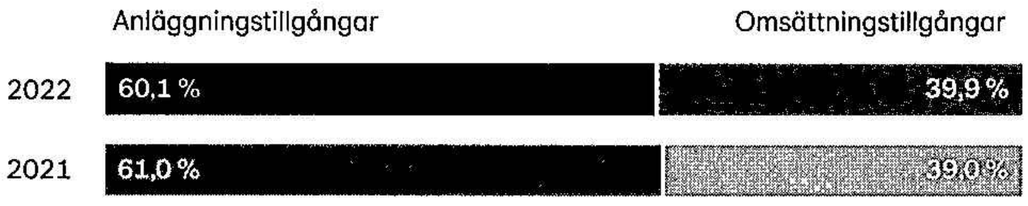
forts. Koncernens balansräkning

MSEK	Not	2022 31 dec	2021 31 dec
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	13	14 758	13 077
Förvaltningsfastigheter	14	690	692
Goodwill	15	6 186	5 619
Övriga immateriella anläggningstillgångar	15	3 845	3 378
Innehav redovisade enligt kapitalandelsmetoden	16	3 195	2 697
Överskott i fonderade pensionsplaner	25	237	-
Finansiella anläggningstillgångar	17	859	440
Uppskjutna skattefordringar	12	301	273
Övriga anläggningstillgångar	18	660	252
Summa anläggningstillgångar		**30 731**	**26 428**
Omsättningstillgångar			
Varulager	19	9 957	6 610
Kundfordringar och övriga rörelsetillgångar	20	9 883	7 461
Kortfristiga räntebärande tillgångar	21	83	64
Aktuella skattefordringar		90	80
Likvida medel	21	355	2 704
Summa omsättningstillgångar		**20 368**	**16 919**
SUMMA TILLGÅNGAR		**51 099**	**43 347**

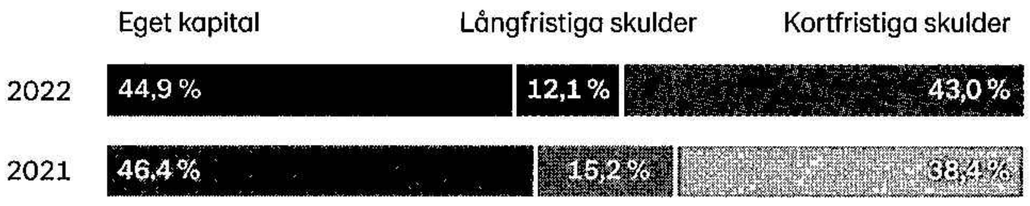
MSEK	Not	2022 31 dec	2021 31 dec
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Medlemsinsatser		4 027	3 624
Övrigt tillskjutet kapital		3 110	3 110
Reserver		1 444	337
Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat		14 250	12 919
Summa eget kapital hänförligt till medlemmar i den ekonomiska föreningen		22 831	19 990
Innehav utan bestämmande inflytande		101	108
Summa eget kapital	22	**22 932**	**20 098**
Långfristiga skulder			
Långfristiga räntebärande skulder	23, 24	4 445	4 795
Avsättningar för pensioner	25	-	612
Uppskjutna skatteskulder	12	1 222	898
Övriga långfristiga avsättningar	26	376	285
Övriga långfristiga skulder	27	163	5
Summa långfristiga skulder		**6 206**	**6 595**
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga räntebärande skulder	23, 24	6 850	4 474
Leverantörsskulder och andra rörelseskulder	28	13 790	11 111
Aktuella skatteskulder		372	209
Kortfristiga avsättningar	26	949	860
Summa kortfristiga skulder		**21 961**	**16 654**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**51 099**	**43 347**

Ställda säkerheter och eventualförpliktelser, se not 34.

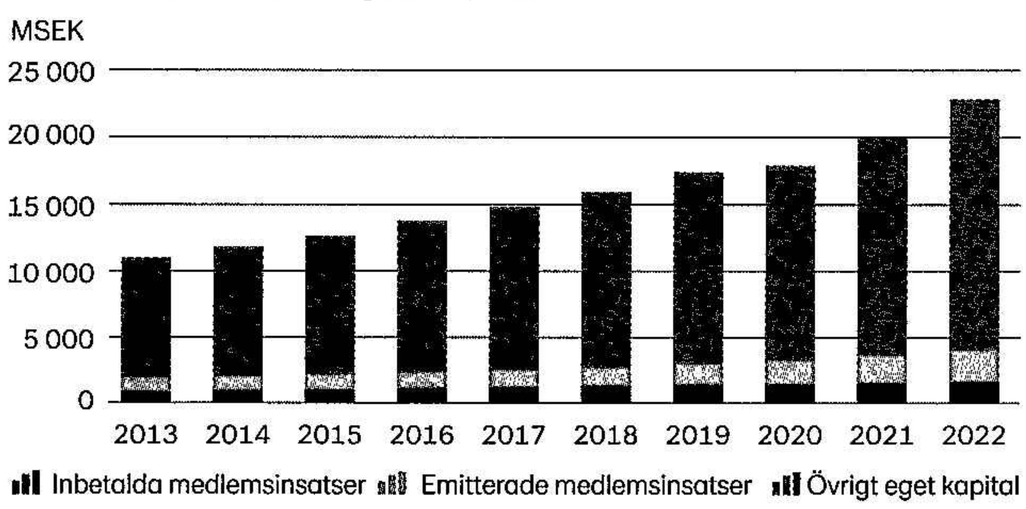
Utveckling av koncernens tillgångar

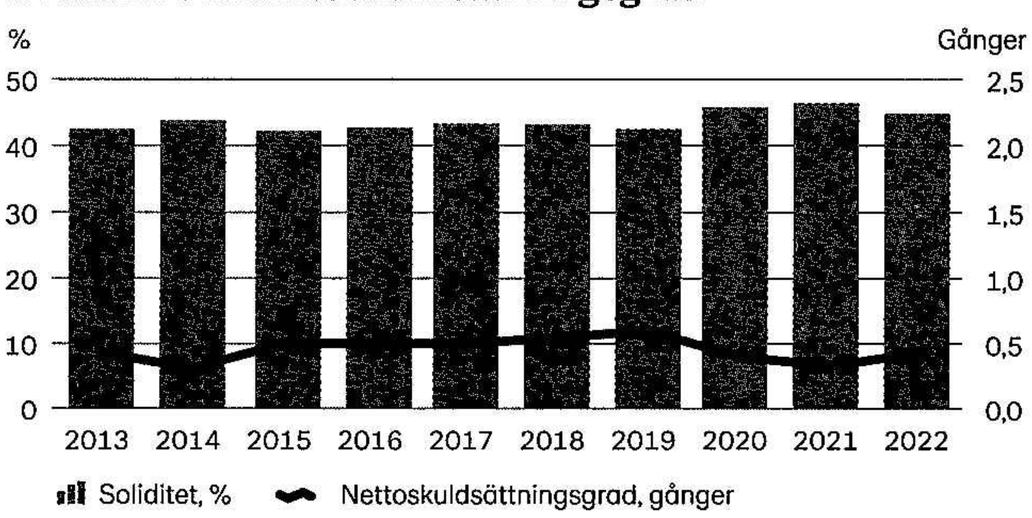

Utveckling av koncernens eget kapital och skulder

Insatskapital och eget kapital

Soliditet och nettoskuldsättningsgrad

Koncernens kassaflödesanalys

- Kassaflöde från den löpande verksamheten 1 359 MSEK (3 927)
- Kassaflöde från investeringsverksamheten –3 827 MSEK (–2 223)
- Kassaflöde före finansieringsverksamheten –2 468 MSEK (1 704)

Kassaflöde från den löpande verksamheten

Det kassamässiga rörelseöverskottet, det vill säga kassaflödet från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapital, gav ett positivt utfall på 4 049 MSEK (3 944).

Kassaflödet från förändringar i rörelsekapitalet uppgick till –2 690 MSEK (–17). Rörelsekapitalet har ökat kraftigt till följd av högre råvarupriser och försäljningstillväxt vilket har påverkat kassaflödet negativt.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 1 359 MSEK (3 927).

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Kassaflöde från förvärv av verksamheter uppgick till –1 827 MSEK (–5), främst hänförligt till förvärven av Myllyn Paras och Coryton Advanced Fuels.

Avyttring av verksamheter gav ett positivt kassaflöde med 1 066 MSEK (-) från avyttringen av Lantmännen Agrovärmekoncernen.

Investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar uppgick till –3 074 MSEK (–2 362) och bland investeringarna kan, förutom ersättningsinvesteringar i verksamheterna, glutenanläggningen inom division Energi, spannmålsanläggningen i Hargshamn, fortsatta investeringar i Lantmännen Unibakes bagerier samt förvärvet av Lantmännen Cerealias produktionsfastighet i Järna nämnas.

Försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar gav ett positivt kassaflöde med 386 MSEK (163), bland annat hänförligt till en större fastighetsförsäljning i Uppsala.

Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till –3 827 MSEK jämfört med –2 223 MSEK föregående år.

Kassaflöde före finansieringsverksamheten

Kassaflöde före finansieringsverksamheten uppgick till –2 468 MSEK (1 704) en minskning med 4 172 MSEK.

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

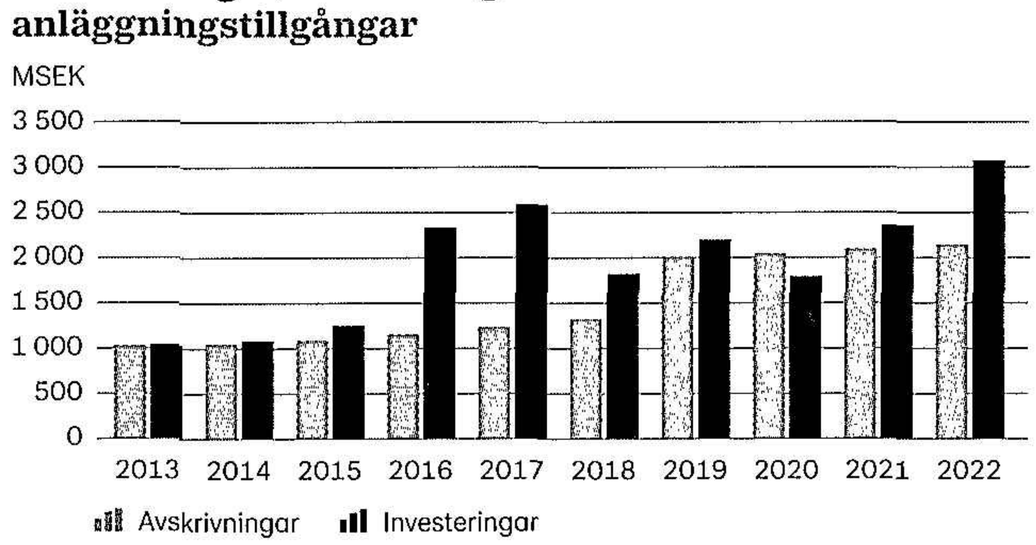
Finansieringsverksamheten påverkade kassaflödet med 96 MSEK (–424). Förändring av räntebärande skulder uppgick till 700 MSEK (89), ökningen utgörs främst av ökad lånefinansiering för verksamhetsförvärv.

Av utbetald utdelning på –710 MSEK (–603) utgjorde –362 MSEK (–291) utbetald insatsutdelning och –341 MSEK (–305) utbetald återbäring och efterlikvid till medlemmar i den ekonomiska föreningen.

Årets kassaflöde

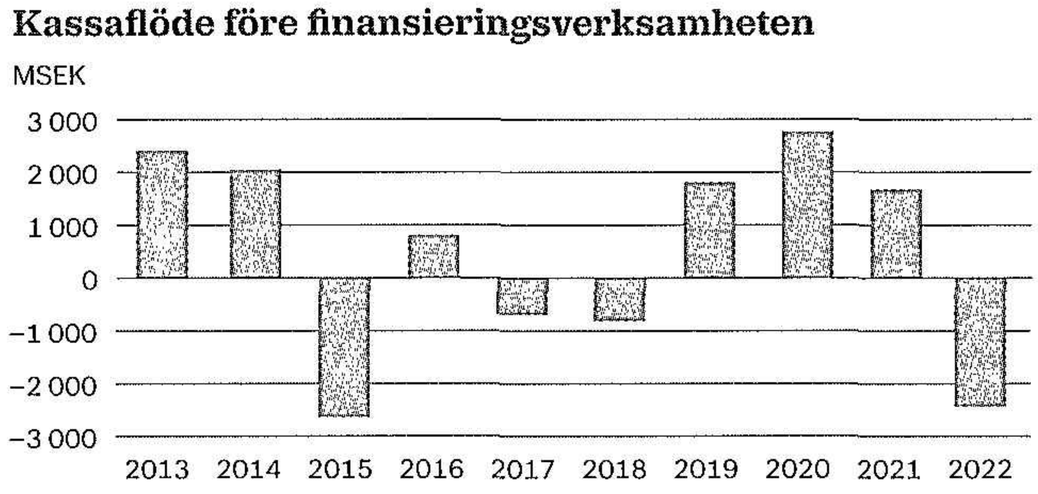
Årets kassaflöde uppgick till –2 372 MSEK (1 280), och koncernens likvida medel vid utgången av året uppgick till 355 MSEK (2 704).

Avskrivningar/investeringar i materiella anläggningstillgångar

Investeringar 2016, 2017 och 2018 inkluderar bland annat investeringar i Londerzeel, Belgien, till följd av det under 2015 nedbrunna bageriet.

Kassaflöde före finansieringsverksamheten

forts. Koncernens kassaflödesanalys

MSEK	Not	2022	2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Rörelseresultat		2 307	2 302
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet [1)]		2 164	1 987
		4 471	**4 289**
Betalda finansiella poster, netto	**35:1**	–177	–113
Betald skatt		–245	–232
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		**4 049**	**3 944**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager		–2 860	–472
Förändring av rörelsefordringar		–1 484	–1 175
Förändring av rörelseskulder		1 654	1 630
		–2 690	**–17**
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**1 359**	**3 927**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av verksamheter (inklusive kapitaltillskott)	**35:2**	–1 827	–5
Avyttringar av verksamheter	**35:3**	1 066	-
Investering i materiella anläggningstillgångar		–3 002	–2 169
Investering i immateriella anläggningstillgångar		–72	–193
Försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar		386	163
Förändring av finansiella placeringar		–378	–19
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**–3 827**	**–2 223**
Kassaflöde före finansieringsverksamheten		**–2 468**	**1 704**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Förändring av räntebärande skulder inkl pensionsavsättningar	**35:4**	700	89
Inbetalt insatskapital		207	184
Återbetalt insatskapital		–101	–94
Utbetald utdelning		–710	–603
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**96**	**–424**
Årets kassaflöde		**–2 372**	**1 280**
Likvida medel vid årets början		2 704	1 415
Kursdifferens i likvida medel		23	9
Likvida medel vid årets slut	**35:5**	**355**	**2 704**

1)

MSEK	2022	2021
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av– och nedskrivning av anläggningstillgångar	3 153	2 097
Andel av resultat i företag redovisade enligt kapitalandelsmetoden	–132	–143
Realisationsresultat från försäljning av anläggningstillgångar och verksamheter	–878	–52
Övriga ej likvidpåverkande poster	21	85
Summa	**2 164**	**1 987**

Förändringar i koncernens eget kapital

MSEK	Not	Insats-kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver	Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat	Summa Lantmännens ägare	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt eget kapital
Ingående balans den 1 januari 2021		**3 228**	**3 110**	**–124**	**11 687**	**17 901**	**105**	**18 006**
Årets resultat		-	-	-	1 877	1 877	10	1 887
Övrigt totalresultat, netto efter skatt		-	-	461	260	721	-	721
Summa totalresultat		-	-	461	2 137	2 598	10	2 608
Värdeöverföringar till ägare		306	-	-	–902	–596	–7	–603
Av medlemmar inbetalt insatskapital		184	-	-	-	184	-	184
Till medlemmar utbetalt insatskapital		–94	-	-	-	–94	-	–94
Annan förändring		-	-	-	–3	–3	-	–3
Utgående balans den 31 december 2021	**22**	**3 624**	**3 110**	**337**	**12 919**	**19 990**	**108**	**20 098**

		2022						
Ingående balans den 1 januari 2022		**3 624**	**3 110**	**337**	**12 919**	**19 990**	**108**	**20 098**
Årets resultat		-	-	-	1 781	1 781	10	1 791
Övrigt totalresultat, netto efter skatt		-	-	1 107	576	1 683	-	1 683
Summa totalresultat		-	-	1 107	2 357	3 464	10	3 474
Realiserad värdeförändring från övrigt totalresultat		-	-	-	–26	–26	-	–26
Värdeöverföringar till ägare		297	-	-	–1 000	–703	–7	–710
Av medlemmar inbetalt insatskapital		207	-	-	-	207	-	207
Till medlemmar utbetalt insatskapital		–101	-	-	-	–101	-	–101
Annan förändring		-	-	-	-	-	–10	–10
Utgående balans den 31 december 2022	**22**	**4 027**	**3 110**	**1 444**	**14 250**	**22 831**	**101**	**22 932**

Ytterligare information om det egna kapitalet finns i anslutning till rapporten över moderföretagets förändring i eget kapital på sid 82 samt i not 22.

Eget kapital hänförligt till medlemmar i den ekonomiska föreningen, MSEK	2022	2021
Insatskapital, inbetalt	1 642	1 512
Insatskapital, emitterat	2 385	2 112
Övrigt eget kapital	18 804	16 366
Totalt eget kapital hänförligt till medlemmar i den ekonomiska föreningen	**22 831**	**19 990**

Moderföretaget Lantmännen ek för

Verksamhet

Verksamheten i moderföretaget Lantmännen ek för består av Lantmännen Lantbruks svenska verksamhet inom division Lantbruk, Agro Oil samt koncerngemensamma funktioner.

Nettoomsättning och rörelseresultat

Nettoomsättningen uppgick till 20 880 MSEK (14 589), en ökning med 6 291 MSEK till följd av prisökningar på framför allt spannmål och gödsel. Rörelseresultatet uppgick till 376 MSEK (87), ökningen förklaras av realisationsresultatet från en fastighetsförsäljning i Uppsala. Finansnettot blev 772 MSEK (430) och resultat efter finansiella poster uppgick till 1 148 MSEK (517).

Investeringar

Årets investeringar i anläggningstillgångar uppgick till 272 MSEK (265).

Soliditet

Soliditeten vid utgången av året var 45,7 procent (47,2).

Personal

Medelantalet anställda var 974 (1 035).

Medlemsinformation

Antalet medlemmar per den 31 december 2022 var 18 256 (18 726). Återbetalning av insatskapital under 2023 beräknas bli 79 MSEK och utfallet 2022 var 101.

Föreslagen utdelning

Styrelsen föreslår att utdelning lämnas till såväl direktanslutna medlemmar som lokalföreningar enligt följande:

Återbäring och Efterlikvid med 374 MSEK (341)

- 2,0 procent (2,5) i återbäring och efterlikvid på medlemmarnas handel med Lantmännen Lantbruk Sverige exklusive Destillataffären.
- 0,5 procent (-) i återbäring på medlemmarnas inköp från Destillataffären i Lantmännen Lantbruk Sverige.
- 0,5 procent (1,5) i återbäring på medlemmarnas inköp från Lantmännen Maskins och Swecons svenska verksamheter.

Insatsutdelning med 403 MSEK (362)

- Insatsutdelning med 10 procent (10) på insatsernas nominella värde.

Insatsemission med 303 MSEK (297)

- Emissionskapitalet fördelas med 50 procent (50) baserat på medlemmarnas insatser, inbetalt och emitterat insatskapital, och med 50 procent (50) på medlemmarnas insatsgrundande omsättning med föreningen under 2022.

Utdelning på förlagsandelar med 15 MSEK (18)

- Utdelning på förlagsandelar med 6,0 procent (7,25) i enlighet med villkoren i erbjudandet för förlagsandelarna.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår därmed att moderföretagets disponibla vinstmedel 10 424 561 TSEK disponeras på följande sätt:

	TSEK
Återbäring och efterlikvid	374 345
Insatsutdelning	402 733
Insatsemission	303 000
Utdelning på förlagsandelar	15 000
Balanseras i ny räkning	9 329 483
Summa	10 424 561

Utdelning är beräknad utifrån medlemsregistret så som det var uppdaterat per 31 december 2022. Belopp kan komma att justeras till följd av ändringar i medlemsregistret fram till dagen för föreningsstämman.

Då det bedrivs handel med emissionsinsatser är dagen då innehavet ger rätt till utdelning, såväl vad gäller insatsutdelning som insatsemission, satt till dagen för föreningsstämman.

Lantmännens föreningsstämma

Årsredovisningen för 2022 framläggs för beslut på ordinarie föreningsstämma som hålls på Hilton Stockholm Slussen, onsdag den 3 maj 2023. Stämman sänds även digitalt.

ank=20230628;20230629060853

Moderföretagets resultaträkning

MSEK	Not	2022	2021
Nettoomsättning	**36**	**20 880**	**14 589**
Övriga rörelseintäkter	**36**	1 991	557
Förändringar i lager av färdiga produkter och produkter i arbete		1 813	539
Råvaror och förnödenheter		−15 561	−10 013
Handelsvaror		−4 035	−2 325
Personalkostnader	**6**	−868	−841
Avskrivning och nedskrivning		−167	−164
Övriga rörelsekostnader	**37**	−3 677	−2 255
Rörelseresultat	**38, 41**	**376**	**87**
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag	**39**	265	367
Resultat från andelar i joint venture/intresseföretag	**39**	640	25
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	**40**	4	3
Ränteintäkter från koncernföretag		377	222
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		103	55
Räntekostnader till koncernföretag		−160	−79
Övriga räntekostnader och liknande resultatposter		−183	−149
Valutaresultat på finansiella poster	**41**	−274	−14
Summa finansiella poster		**772**	**430**
Resultat efter finansiella poster		**1 148**	**517**
Koncernbidrag, erhållna		1 141	1 098
Koncernbidrag, lämnade		−35	−39
Övriga bokslutsdispositioner	**51**	19	11
Resultat före skatt		**2 273**	**1 587**
Skatt på årets resultat	**42**	−124	−107
ÅRETS RESULTAT		**2 149**	**1 480**

Moderföretagets rapport över totalresultat

MSEK	2022	2021
Årets resultat	**2 149**	**1 480**
Övrigt totalresultat		
Poster som inte kommer att omklassificeras till resultatet		
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, netto före skatt	−38	−24
Poster som omklassificeras till balansräkningen	26	-
Skatt hänförlig till poster som inte kommer att omklassificeras	−4	-
Summa	**−16**	**−24**
Poster som kommer att omklassificeras till resultatet		
Kassaflödessäkringar, netto före skatt	354	203
Skatt hänförlig till poster som kommer att omklassificeras	−73	−42
Summa	**281**	**161**
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	**265**	**137**
Summa totalresultat	**2 414**	**1 617**

Moderföretagets balansräkning

MSEK	Not	2022 31 dec	2021 31 dec
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	**43**		
Immateriella anläggningstillgångar		239	353
		239	353
Materiella anläggningstillgångar	**44**		
Byggnader och mark		340	331
Förvaltningsfastigheter	**45**	19	19
Maskiner och andra tekniska anläggningar		506	484
Övriga anläggningstillgångar		309	188
		1 174	1 022
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	**46**	12 374	11 614
Andelar i joint venture/intresseföretag	**16**	1 877	1 343
Fordringar hos koncernföretag		9 516	7 351
Fordringar hos joint venture/intresseföretag		246	-
Övriga långfristiga finansiella tillgångar		220	256
Uppskjuten skattefordran	**42**	29	-
Andra långfristiga tillgångar		546	94
		24 808	20 658
Summa anläggningstillgångar		**26 221**	**22 033**
Omsättningstillgångar			
Varulager	**47**	3 911	2 698
Kundfordringar	**48**	2 518	1 850
Fordringar hos koncernföretag		5 480	5 032
Fordringar hos joint venture/intresseföretag	**48**	78	21
Övriga kortfristiga fordringar		1 458	849
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	**49**	195	211
		13 640	**10 661**
Kassa och bank		24	2 187
Summa omsättningstillgångar		**13 664**	**12 848**
SUMMA TILLGÅNGAR		**39 885**	**34 881**

MSEK	Not	2022 31 dec	2021 31 dec
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	**50**		
Bundet eget kapital			
Insatskapital		4 027	3 624
Förlagsandelar		250	250
Reservfond		3 110	3 110
		7 387	**6 984**
Fritt eget kapital			
Balanserade vinstmedel		7 912	7 476
Årets resultat		2 149	1 480
Reserv verkligt värde		-60	-44
Säkringsreserv		424	143
		10 425	**9 055**
Summa eget kapital		**17 812**	**16 039**
Obeskattade reserver	**51**	532	551
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	**52**	1	1
Avsättningar för uppskjuten skatt	**42**	-	21
Övriga avsättningar	**53**	167	136
Summa avsättningar		**168**	**158**
Långfristiga skulder			
Långfristiga räntebärande skulder		2 107	2 560
Skulder till koncernföretag		334	506
Övriga långfristiga skulder		151	5
Summa långfristiga skulder		**2 592**	**3 071**
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga räntebärande skulder	**54**	4 179	2 290
Leverantörsskulder		3 965	3 259
Skulder till koncernföretag		8 591	8 359
Skulder till joint venture/intresseföretag		32	0
Skatteskulder		345	109
Övriga kortfristiga skulder		866	628
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	**55**	803	417
Summa kortfristiga skulder		**18 781**	**15 062**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**39 885**	**34 881**

Ställda säkerheter och eventualförpliktelser, se not 57.

Moderföretagets kassaflödesanalys

MSEK	Not	2022	2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Rörelseresultat		376	87
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet [1]		–252	186
		124	**273**
Betalda finansiella poster, netto [2]		101	574
Betald skatt		–15	–3
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		**210**	**844**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager		–1 213	–452
Förändring av rörelsefordringar		–807	–692
Förändring av rörelseskulder		1 240	–894
		–780	**–2 038**
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**–570**	**–1 194**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av aktier och andelar samt ägartillskott m.m.		–2 826	–11
Avyttrade verksamheter, återbetalt aktiekapital		2 220	136
Investering i materiella anläggningstillgångar		–264	–170
Investering i immateriella anläggningstillgångar		–8	–95
Försäljning av materiella och immateriella anläggningstillgångar		392	184
Förändring av finansiella anläggningstillgångar		–2 937	–875
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**–3 423**	**–831**
Kassaflöde före finansieringsverksamheten		**–3 993**	**–2 025**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Erhållna koncernbidrag		1 059	604
Förändring av räntebärande skulder	56	1 386	3 646
Inbetalt insatskapital		207	184
Återbetalt insatskapital		–101	–94
Utbetald utdelning		–721	–613
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**1 830**	**3 727**
Årets kassaflöde		**–2 163**	**1 702**
Likvida medel vid årets början		2 187	485
Likvida medel vid årets slut [3]		**24**	**2 187**

MSEK	2022	2021
1) **Justering för poster som inte ingår i kassaflödet**		
Av- och nedskrivning av anläggningstillgångar	167	164
Realisationsresultat från försäljning av anläggningstillgångar och verksamheter	–325	–61
Verkligt värde justering av finansiella instrument	–93	81
Övriga poster	–1	2
Summa	**–252**	**186**
2) **Finansiella poster**		
Erhållen utdelning	221	335
Erhållen ränta	478	277
Betald ränta	–324	–211
Realiserade valutaresultat	–274	173
Summa	**101**	**574**
3) **Likvida medel vid årets slut**		
Kassa och bank	24	2 187
Summa	**24**	**2 187**

Moderföretagets förändringar i eget kapital

MSEK	Insats-kapital	Förlags-andelar	Reservfond	Reserv verkligt värde	Säkrings-reserv	Balanserade vinstmedel inkl. årets vinst	Summa eget kapital
Ingående balans den 1 januari 2021	**3 228**	**250**	**3 110**	**–20**	**–18**	**8 395**	**14 945**
Årets resultat	-	-	-	-	-	1 480	1 480
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	-	-	-	–24	161	-	137
Summa totalresultat	**-**	**-**	**-**	**–24**	**161**	**1 480**	**1 617**
Utbetald utdelning [1)]	-	-	-	-	-	–613	–613
Av medlemmar inbetalt insatskapital	184	-	-	-	-	-	184
Till medlemmar utbetalt insatskapital	–94	-	-	-	-	-	–94
Vinstdisposition	306	-	-	-	-	–306	0
Utgående balans den 31 december 2021	**3 624**	**250**	**3 110**	**–44**	**143**	**8 956**	**16 039**

	2022						
Ingående balans den 1 januari 2022	**3 624**	**250**	**3 110**	**–44**	**143**	**8 956**	**16 039**
Årets resultat	-	-	-	-	-	2 149	2 149
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	-	-	-	–16	281	-	265
Summa totalresultat	**-**	**-**	**-**	**–16**	**281**	**2 149**	**2 414**
Poster som omklassificeras till balansräkningen	-	-	-	-	-	–26	–26
Utbetald utdelning [1)]	-	-	-	-	-	–721	–721
Av medlemmar inbetalt insatskapital	207	-	-	-	-	-	207
Till medlemmar utbetalt insatskapital	–101	-	-	-	-	-	–101
Vinstdisposition	297	-	-	-	-	–297	0
Utgående balans den 31 december 2022	**4 027**	**250**	**3 110**	**-60**	**424**	**10 061**	**17 812**

[1)] *Insatsutdelning –362 MSEK (–291), återbäring och efterlikvid –341 MSEK (–305), utdelning på förlagsandelar –18 MSEK (–17) som i koncernen redovisas som räntekostnad.*

Av utbetalt insatskapital avser 48 MSEK (41) återbetalning till medlemmar som utträtt ur föreningen och 53 MSEK (53) avser återbetalning till följd av ändrade förutsättningar vad gäller enskild medlems insatsskyldighet till föreningen.

Under 2023 beräknas insatskapital på 79 MSEK (101) att återbetalas till medlemmar. 29 MSEK (48) avser återbetalning till medlemmar som utträtt ur föreningen och 50 MSEK (53) avser återbetalning till medlemmar till följd av ändrade förutsättningar vad gäller insatsskyldigheten i föreningen

Medlemmars insatsskyldighet till Lantmännen enligt föreningens stadgar, som ännu inte var uppfylld per 2022-12-31 uppgick till 440 MSEK (476).

Insatskapital, MSEK	2022	2021
Inbetalt insatskapital	1 642	1 512
Emitterat insatskapital	2 385	2 112
Summa	**4 027**	**3 624**

Förlagsandelar uppgående till 250 MSEK emitterades den 23 januari 2020 med en löptid på 5 år och förfall den 15 januari 2025. Ingen återbetalning av förlagsandelar kommer att ske innan detta datum.

ank=20230628_20230629008065

Noter till koncernen och moderföretaget

Belopp i MSEK om inget annat anges.
Lantmännen ek för bedriver verksamhet i associationsformen ekonomisk förening och har sitt säte i Stockholm, Sverige.
Huvudkontorets adress är S:t Göransgatan 160 A, Stockholm. Organisationsnummer är 769605-2856.
Lantmännenkoncernens verksamhet beskrivs i förvaltningsberättelsen och i not 4, Segmentsredovisning.
Koncernens och moderföretagets årsredovisningar för 2022 ska fastställas av ordinarie föreningsstämma, den 3 maj 2023.

Noter till koncernen

Not 1 Redovisningsprinciper

De viktigaste redovisningsprinciperna som tillämpats vid upprättandet av denna årsredovisning beskrivs översiktligt i denna not. Samma principer tillämpas normalt i såväl moderföretag som koncern. I de fall moderföretaget tillämpar andra principer än koncernen anges dessa principer under särskild rubrik.

GRUNDERNA FÖR REDOVISNINGEN
Lantmännens koncernredovisning har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) såsom de antagits av EU och enligt årsredovisningslagen. IFRS innefattar även International Accounting Standards (IAS) och tolkningar till standarderna benämnda IFRIC respektive SIC. Utöver årsredovisningslagen och IFRS tillämpas även Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1, Kompletterande redovisningsregler för koncerner.

Moderföretagets årsredovisning är upprättad enligt årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2, Redovisning för juridiska personer.

Lantmännen tillämpar anskaffningsvärdemetoden vid värdering av tillgångar och skulder utom vad gäller derivatinstrument samt kategorierna verkligt värde med värdeförändringarna redovisade via resultatet, verkligt värde med värdeförändringarna redovisade via övrigt totalresultat samt finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Standarder, ändringar och tolkningar som ska tillämpas från 2022 eller senare
Nya eller ändrade standarder och tolkningar som har trätt i kraft under 2022 har inte haft någon väsentlig påverkan på koncernens eller moderföretagets finansiella rapporter.

Standarder, ändringar och tolkningar som ska tillämpas från 2023 eller senare
Ett fåtal nya och ändrade IFRS har ännu inte trätt i kraft och har inte förtidstillämpats vid upprättande av koncernens och moderföretagets finansiella rapporter. Dessa nya eller ändrade standarder eller tolkningar som IASB har publicerat förväntas inte ha någon väsentlig påverkan på koncernens eller moderföretagets finansiella rapporter.

ANVÄNDNING AV ANTAGANDEN OCH BEDÖMNINGAR
För att kunna upprätta redovisningen enligt IFRS måste bedömningar och antaganden göras som påverkar redovisade tillgångar och skulder respektive intäkter och kostnader samt lämnad information i övrigt. Faktiskt utfall kan skilja sig från dessa bedömningar. De områden där bedömningar och antaganden har störst inverkan på redovisade värden finns närmare beskrivna i not 3.

BEDÖMNINGAR VID TILLÄMPNING AV REDOVISNINGSPRINCIPER
Insatskapitalet i en ekonomisk förening återbetalas till medlemmen vid utträde ur föreningen. Baserat på de regler som finns i IAS 32 och som är tillämpliga på kooperativa företags insatskapital har Lantmännen, utifrån de förutsättningar som gäller för insatskapital enligt föreningens stadgar, gjort bedömningen att föreningens insatskapital ska betraktas som eget kapital i koncernens redovisning. Lantmännen har vidare gjort den bedömningen att den återbäring och efterlikvid som kan utbetalas till medlemmarna, och som är beroende av föreningens resultat, ska betraktas som utdelning.

KONCERNREDOVISNING
Koncernens bokslut omfattar boksluten för moderföretaget och samtliga koncernföretag i enlighet med nedanstående definitioner. Koncernföretag konsolideras från och med den dag koncernen har kontroll, eller för intresseföretag, betydande inflytande över företaget och avyttrade koncernföretag ingår i koncernens redovisning till och med den dag koncernen fortfarande kontrollerar, eller för intresseföretag, har betydande inflytande över företaget.

Dotterföretag
Som dotterföretag klassificeras de företag där Lantmännen, direkt eller indirekt, innehar eller förfogar över mer än 50 procent av rösterna eller på annat sätt utövar ett bestämmande inflytande. Inga innehav föreligger där dessa förutsättningar uppfylls som inte klassificerats som dotterföretag. I samtliga företag som för närvarande klassificeras som dotterföretag innehar Lantmännen mer än 50 procent av såväl röster som kapital.

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Anskaffningsvärdet för andelarna i dotterföretaget utgörs av det kontanta belopp och det verkliga värdet på annan form av köpeskilling, som erläggs för andelarna. Värdet på den förvärvade nettotillgången, det egna kapitalet i företaget, bestäms utifrån en värdering av förvärvade tillgångar, skulder och eventualförpliktelser till verkliga värden vid förvärvstidpunkten. Dessa verkliga värden utgör koncernens anskaffningsvärden. Överstiger anskaffningsvärdet för andelarna i dotterföretaget det verkliga värdet på det förvärvade företagets identifierbara nettotillgångar redovisas skillnadsbeloppet som koncernmässig goodwill. Huruvida en minoritetsandel av goodwill ska värderas och inkluderas som tillgång avgörs för varje enskilt förvärv. Understiger anskaffningsvärdet det slutligen fastställda verkliga värdet på nettotillgångarna redovisas skillnaden direkt i resultaträkningen.

Samtliga koncerninterna transaktioner, såväl fordringar och skulder som intäkter och kostnader samt orealiserade resultat elimineras i sin helhet.

Intresseföretag och joint venture-företag
Intresseföretag är företag där Lantmännen har ett betydande, men inte bestämmande, inflytande. Normalt är detta fallet när koncernen innehar mellan 20 och 50 procent av rösterna. Företag där Lantmännen dessutom tillsammans med andra parter genom avtal har ett gemensamt bestämmande inflytande över verksamheten klassificeras som joint venture-företag. Företag där Lantmännen innehar mellan 20 och 50 procent av rösterna är klassificerade som joint venture- eller intresseföretag. Lantmännens innehav i Ryssland där ägandet uppgår till 100 procent och innehavet i team SE med ägande på 10,7 procent är klassificerade som intresseföretag.

Innehav i intresseföretag och joint ventures redovisas enligt kapitalandelsmetoden och värderas inledningsvis till anskaffningsvärde. Värdering av förvärvade tillgångar och skulder görs på samma sätt som för dotterföretag och redovisat värde på företagen inkluderar eventuell goodwill och andra koncernjusteringar. Koncernens andel i det resultat efter skatt som uppkommit i företaget efter

fortsättning not 1

förvärvet, justerat för eventuella avskrivningar/upplösningar av koncernmässiga värden, redovisas på en egen rad i resultaträkningen och inkluderas i rörelseresultatet. Resultatandelen beräknas utifrån Lantmännens kapitalandel i företaget. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på andelarna i dessa företag motsvaras av koncernens andel i företagens egna kapital med tillägg för eventuella restvärden på koncernmässiga över- och undervärden.

Orealiserade vinster, och förluster som inte innebär ett nedskrivningsbehov, elimineras i förhållande till koncernens innehav i intresseföretaget.

Innehav utan bestämmande inflytande (minoriteter)
Minoritetsintressens andel i dotterföretags nettotillgångar redovisas som en särskild post i koncernens egna kapital. I koncernens resultaträkning ingår minoritetens andel som en del i redovisat resultat och upplysning lämnas om beloppet i anslutning till redovisat resultat. Transaktioner med minoritetsägare avseende aktieinnehav redovisas som transaktioner inom det egna kapitalet. Eventuell skillnad mellan minoritetens andel av eget kapital och erlagd eller erhållen ersättning redovisas som en förändring direkt i eget kapital hänförligt till moderföretagets ägare.

Lantmännen bedömer vid varje förvärv om minoritetens andel av eget kapital ska värderas till verkligt värde eller till andelen av identifierade nettotillgångar.

Omräkning av utländska koncernföretag
Balansräkningar och resultaträkningar i samtliga koncernföretag, med annan funktionell valuta än rapporteringsvalutan, räknas om till koncernens rapporteringsvaluta enligt följande:

- Tillgångar och skulder räknas om till balansdagskursen per respektive bokslutsdag som redovisas i balansräkningen.
- Intäkter och kostnader räknas om till genomsnittskursen för respektive år som redovisas i resultaträkningen och rapport över totalresultatet.
- Alla omräkningsdifferenser som uppkommer redovisas som en separat post under övrigt totalresultat i rapport över totalresultatet.

I de fall nettoinvesteringar i utländsk verksamhet säkrats med finansiella instrument förs även valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av dessa instrument till rapport över totalresultatet.

Vid avyttring av ett utländskt företag redovisas ackumulerade omräkningsdifferenser och valutakursdifferenser på eventuella finansiella instrument, som innehafts för att säkra nettoinvesteringen i företaget, som en del i det redovisade realisationsresultatet.

Goodwill och justeringar till verkligt värde som uppkommer vid förvärv av en utländsk verksamhet behandlas som tillgångar och skulder i den utländska verksamheten och omräknas enligt samma principer som verksamheten.

Moderföretaget
Moderföretaget redovisar samtliga innehav i koncernföretag, intresseföretag och joint ventures till anskaffningsvärde, i förekommande fall justerat med lämnade aktieägartillskott och ackumulerade nedskrivningar.

TRANSAKTIONER OCH BALANSPOSTER I UTLÄNDSK VALUTA
De olika enheterna inom koncernen redovisar i den valuta som används i den ekonomiska miljön där respektive företag huvudsakligen är verksamt, den funktionella valutan. Koncernredovisningen är upprättad i svenska kronor (SEK), som är moderföretagets funktionella valuta och rapporteringsvaluta. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till funktionell valuta enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen.

Fordringar och skulder i utländsk valuta omvärderas till balansdagens kurser vid varje bokslutstillfälle. Kursdifferenser som uppkommer vid sådan omvärdering, samt vid betalning av transaktionen, redovisas i resultaträkningen. Kursdifferenser som uppkommer vid omvärdering av poster som utgör säkringstransaktioner, och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas dock i övrigt totalresultat. Vinster och förluster på rörelsens fordringar och skulder nettoredovisas och redovisas inom rörelseresultatet. Vinster och förluster på upplåning och finansiella placeringar redovisas som finansiella poster.

Valutakursdifferenser på fordringar som utgör en utvidgad investering i dotterbolag redovisas via övrigt totalresultat på samma sätt som omräkningsdifferenser avseende investeringar i utländska dotterbolag.

SEGMENTSRAPPORTERING
Redovisade rörelsesegment överensstämmer med den interna rapporteringen som lämnas till högste verkställande beslutsfattaren, som är den som tilldelar resurser och bedömer rörelsesegmentens resultat. I Lantmännen har denna funktion identifierats som verkställande direktören som, på styrelsens uppdrag, sköter den löpande förvaltningen och styrningen.

Rörelsesegmenten överensstämmer med koncernens operativa organisation där verksamheten är indelad i tre divisioner och två affärsområden. Segmenten är uppbyggda kring olika typer av produkter och tjänster. De tre divisionerna är Lantbruk, Energi och Livsmedel och de två affärsområdena Swecon och Fastigheter. Verksamhet som inte redovisas som eget segment, i huvudsak koncerngemensamma funktioner, redovisas som Övrig verksamhet. Ytterligare beskrivning av rörelsesegmenten återfinns i not 4.

Segmenten ansvarar för sitt rörelseresultat och de tillgångar och skulder som används i den egna verksamheten, det operativa kapitalet. Finansiella poster och skatter ligger inte inom divisionernas ansvar utan redovisas centralt för koncernen. Samma redovisningsprinciper används inom segmenten som för koncernen förutom vad gäller redovisning av pensioner enligt IAS 19 och finansiella instrument enligt IFRS 9 som endast tillämpas på koncernnivå.

Transaktioner mellan divisionerna, segmenten och även gentemot övrig verksamhet görs till marknadsmässiga villkor.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR
Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången, inklusive effekten av gjorda kassaflödessäkringar avseende investeringsinköp i utländsk valuta. Utgifter för inkörning och intrimning som är nödvändiga för att få tillgången i förutbestämt skick inkluderas i anskaffningsvärdet. Vid stora investeringar, där det totala investeringsvärdet uppgår till minst 300 MSEK och investeringstiden omfattar minst 12 månader, inkluderas ränta under byggnadstiden i tillgångens anskaffningsvärde.

Tillkommande utgifter för en materiell anläggningstillgång ökar anskaffningsvärdet endast om det är troligt att koncernen får framtida ekonomisk nytta av den tillkommande utgiften. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Förvaltningsfastigheter
Förvaltningsfastigheter redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. Det verkliga värdet på förvaltningsfastigheter anges som tilläggsupplysning, se not 14 och not 45. I koncernen klassificeras fastigheter som till mer än 90 procent hyrs ut till andra än koncernföretag som förvaltningsfastigheter.

Moderföretaget
I moderföretaget klassificeras fastigheter som förvaltningsfastigheter när mer än 90 procent hyrs ut till bolag som inte ingår i Lantmännen koncernen. Fastigheter som hyrs ut till koncernbolag redovisas som rörelsefastigheter.

Avskrivningsprinciper för materiella anläggningstillgångar
Mark förutsätts ha en obestämbar nyttjandeperiod och skrivs därför inte av. Avskrivning på övriga materiella anläggningstillgångar baseras på anskaffningsvärden med avdrag för beräknat restvärde. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Varje del av en större materiell anläggningstillgång, med ett anskaffningsvärde som är betydande i relation till tillgångens sammanlagda anskaffningsvärde och en nyttjandeperiod som väsentligt avviker från resten av tillgången, skrivs av separat.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	15-100 år
Silor	10-33 år
Fastighetsinventarier	10-25 år
Maskiner, tekniska anläggningar	5-20 år
Inventarier, verktyg	5-15 år
Fordon	5-10 år
Kontorsutrustning	3-10 år

fortsättning not 1

LEASING

Koncernen är både leasetagare och leasegivare.

Vid tecknande av kontrakt görs bedömning huruvida ett kontrakt är, eller innehåller, en lease. Ett avtal är, eller innehåller, en lease om;

- Det finns en identifierad tillgång.
- Leasetagaren har rätt till väsentligt alla ekonomiska fördelar som uppkommer genom användning av den identifierade tillgången.
- Leasetagaren har rätten att styra användningen av tillgången.

Om inte samtliga av villkoren ovan är uppfyllda anses kontraktet ej vara ett leaseavtal eller innehålla en lease och klassificeras därmed som ett servicekontrakt.

Leasetagare

Lantmännen redovisar en nyttjanderättstillgång och en finansiell skuld vid leasingavtalets början. Tillgångar med nyttjanderätt värderas till anskaffningsvärde och inkluderar följande;

- det belopp leasingskulden ursprungligen värderats till,
- leasingavgifter som betalats vid eller före startdatum, efter avdrag för eventuella förmåner som mottagits i samband med teckningen av leasingavtalet,
- initiala direkta utgifter, och
- utgifter för att återställa tillgången till det skick som föreskrivs i leasingavtalets villkor.

Nyttjanderättstillgångar skrivs av linjärt över det kortare av tillgångens nyttjandeperiod och leasingavtalets längd. Nyttjanderättsperioden har bedömts utifrån kunskap om längden på underliggande avtal liksom uppsägnings- och förlängningsklausuler.

Leasingskulden redovisas initialt till nuvärdet av återstående leasingavgifter den dagen den leasade tillgången kan användas, diskonterade med användning av den i kontraktet inneboende räntan eller om den räntan inte är känd, koncernens marginella låneränta.

Leasingskulderna inkluderar nuvärdet av följande leasingavgifter:

- fasta avgifter (inklusive avgifter som till sin substans är fasta), minskat med incitamentsfordringar,
- variabla leasingavgifter som beror på ett index eller ett pris,
- garanterat restvärde som leasetagaren förväntar sig behöva betala till leasegivaren,
- lösenpriset för eventuella köpoptioner, om det är rimligt säkert att leasetagaren kommer att nyttja optionen, och
- viten för att avsluta leasingavtalet, om leasingavtalets längd speglar antagandet att leasetagaren kommer att utnyttja denna möjlighet.

Den finansiella skulden redovisas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden. Skulden omvärderas när framtida betalningar ändras via index eller på annat sätt, tex om ny bedömning görs av framtida restvärdeåtaganden, utnyttjande av köp-, förlängnings- eller uppsägningsoptioner. När leasingskulden omvärderas enligt ovan, görs en motsvarande justering av värdet på nyttjanderättstillgången.

Lantmännen redovisar nyttjanderättstillgången, som inte är förvaltningsfastigheter, som en materiell anläggningstillgång och leasingskulden som en räntebärande skuld.

Lantmännen har valt att inte redovisa nyttjanderättstillgångar och leasingskulder för kortfristiga leasingavtal, dvs kontrakt vars leasingperiod är kortare än tolv månader, och för kontrakt till ett värde mindre än 50 000 SEK, till exempel IT- och kontorsutrustning. Leasingbetalningar för dessa kontrakt kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Moderföretaget

I moderföretaget redovisas leasingavgifter som kostnad linjärt över leasingperioden. Moderföretaget är endast leasetagare.

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

En immateriell anläggningstillgång redovisas när tillgången är identifierbar, koncernen kontrollerar tillgången och den förväntas ge framtida ekonomiska fördelar. Immateriella tillgångar som goodwill, varumärken och kundrelationer identifieras och värderas normalt i samband med företagsförvärv. Utgifter för *internt genererade varumärken, kundrelationer liksom internt genererad good*will, redovisas i resultaträkningen som kostnad då de uppkommer.

Goodwill

Goodwill utgör det värde som anskaffningspriset överstiger verkligt värde med på de nettotillgångar som koncernen förvärvat i samband med ett rörelseförvärv. Värdet på goodwill hänförs till de kassagenererande enheterna inom ett rörelsesegment, som förväntas bli gynnade av det förvärv som gett upphov till goodwillposten. Goodwill redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar och testas årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov. Nedskrivning av goodwill återförs inte.

Goodwill som uppstår vid förvärv av intresseföretag inkluderas i redovisat värde på intresseföretaget och nedskrivningstestas som en del av bedömningen av värdet på det totala innehavet i intresseföretaget.

Redovisat resultat från avyttring av ett koncernföretag inkluderar kvarvarande redovisat värde på den goodwill som är hänförlig till den avyttrade enheten.

Varumärken

Värdet på varumärken redovisas till anskaffningsvärde efter eventuella ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar. Varumärken med en obestämbar nyttjandeperiod skrivs inte av utan testas årligen vad gäller nedskrivningsbehov, på motsvarande sätt som för goodwill. Varumärken som Lantmännen avser fortsätta använda under överskådlig tid framåt och som har ett anskaffningsvärde på minst 10 MSEK klassificeras som varumärke med obestämbar nyttjandeperiod.

Värdering av varumärken som identifierats i ett företagsförvärv görs enligt Relief from Royalty-metoden.

Varumärken med begränsad nyttjandeperiod skrivs av linjärt under förväntad *nyttjandeperiod som varierar mellan 5-15 år.*

Moderföretaget

Moderföretaget redovisar värdet på varumärken till anskaffningsvärde efter eventuella ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar.

Kund- och leverantörsrelationer

I samband med företagsförvärv kan immateriella tillgångar i form av kund- respektive leverantörsrelationer identifieras. Värdet på dessa bedöms utifrån Multi Period Excess Earning-metoden samt eventuell annan relevant information och redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar.

Befintliga kundrelationer bedöms för närvarande ha en total nyttjandeperiod på mellan 5-20 år.

Forskning och utveckling

Utgifter för forskning redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Utgifter för utveckling redovisas som immateriell tillgång endast under förutsättning att det är tekniskt och finansiellt möjligt att färdigställa tillgången, att den bedöms ge framtida ekonomiska fördelar och att anskaffningsvärdet på tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. När det gäller utveckling av utsäde innebär detta att kostnader kan balanseras först efter att officiell sortprövning visat på potentiell framgång för sorten. Vid utveckling av drivmedel kan kostnader balanseras först då produkten kan påvisa teknisk acceptans, kommersiell potential och politiska beslut är tagna. För närvarande innebär detta att samtliga utgifter för utveckling av kommersiella produkter och liknande kostnadsförs när de uppstår.

Aktiverade utgifter skrivs av linjärt under bedömd nyttjandeperiod som uppgår till 5-10 år.

Övriga immateriella tillgångar

Till immateriella anläggningstillgångar hör även patent, licenser och övriga rättigheter. Tillgångarna redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Utgifter för utveckling av affärsrelaterade IS/IT-system aktiveras, om de generella förutsättningarna för aktivering är uppfyllda och den totala utgiften beräknas överstiga 3 MSEK.

Tillkommande utgifter för en övrig immateriell tillgång ökar anskaffningsvärdet endast om det är troligt att koncernen får framtida ekonomisk nytta av den tillkommande utgiften. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avskrivning görs linjärt under tillgångens förväntade nyttjandeperiod som bedöms uppgå till mellan 3-20 år.

fortsättning not 1

Redovisning av molnbaserade mjukvarulösningar
I april 2021 publicerade International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) ett agendabeslut om redovisning av kostnader för molnbaserade mjukvarulösningar. Lantmännen tillämpar agendabeslutet. Agendabeslutet har främst påverkan på hur kostnader för konfiguration och anpassningar i samband med en implementation av en mjukvarulösning ska redovisas. Lantmännen utreder för varje projekt om kostnaderna ska kapitaliseras i enlighet med IAS 38 eller om kostnaderna skall redovisas som ett servicekontrakt direkt i resultaträkningen i den period då tjänsten utförs. I det fall mjukvaruleverantören själv eller genom en underleverantör även ansvarar för implementationen av mjukvaran kan det vara tillämpligt att periodisera kostnaderna över kontraktets löptid.

NEDSKRIVNINGAR
Immateriella tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod skrivs inte av utan prövas årligen, eller oftare vid behov, avseende eventuellt nedskrivningsbehov. Det redovisade värdet på tillgångar som skrivs av prövas fortlöpande. Vid varje bokslutstillfälle görs en bedömning om det föreligger någon indikation på att tillgångarnas värde minskat så att det föreligger ett nedskrivningsbehov. För dessa tillgångar liksom för tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod beräknas tillgångens återvinningsvärde. Med återvinningsvärde avses det högsta av en tillgångs verkliga värde, med avdrag för försäljningskostnader, och dess nyttjandevärde. Nedskrivning görs till återvinningsvärdet om detta understiger det redovisade värdet. Tidigare redovisad nedskrivning återförs om skälen för den tidigare nedskrivningen inte längre föreligger. Återföring sker dock inte med ett belopp större än att det bokförda värdet uppgår till vad det hade varit om nedskrivning inte hade redovisats tidigare år. Nedskrivning av goodwill återförs aldrig.

För en tillgång som är beroende av att andra tillgångar genererar kassaflöden beräknas nyttjandevärdet för den minsta kassagenererande enhet som tillgången tillhör. Goodwill hänförs alltid till de kassagenerande enheter som gynnas av det förvärv som genererat goodwillen.

Med en tillgångs nyttjandevärde avses nuvärdet av de bedömda framtida kassaflöden som förväntas genom att använda tillgången och det beräknade restvärdet vid slutet av nyttjandeperioden. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en räntesats före skatt som är tänkt att beakta marknadens bedömning av riskfri ränta och risk förknippad med den specifika tillgången. I Lantmännen beräknas riskpremien i förhållande till verksamhetens närhet till lantbrukaren. Verksamheter nära lantbrukaren har en lägre riskpremienivå.

VARULAGER
Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Anskaffningsvärdet beräknas med tillämpning av FIFU metoden (först in/först ut) eller vägda genomsnittspriser. Anskaffningsvärdet för egentillverkade varor innefattar, förutom direkta kostnader, produktionsrelaterade omkostnader baserade på normal produktionskapacitet. Lånekostnader ingår inte i lagervärdena. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten efter avdrag för uppskattade kostnader för att färdigställa och sälja varan.

Redovisning av spannmål inom Lantmännen sker till vägda genomsnittspriser. Vid varje redovisningstillfälle beräknas kostnaden för spannmål utifrån redan gjorda inköp, kontrakterade inköp samt de säkringstransaktioner relaterade till spannmål som ingåtts. Utifrån dessa förutsättningar beräknas en genomsnittlig inköpskostnad per gröda och relevant volym. Den så beräknade inköpskostnaden appliceras därefter på under rapportperioden sålda spannmålsvolymer respektive på vid rapporttidpunkten inneliggande lager.

Om beräknad varukostnad indikerar att förlustaffärer bedöms föreligga vid någon tidpunkt, resultatförs dessa direkt.

REDOVISNING OCH VÄRDERING AV FINANSIELLA INSTRUMENT
Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar likvida medel, kundfordringar, värdepapper, lånefordringar, derivat, leverantörsskulder, låneskulder, och emitterade värdepapper. Derivatinstrument utgörs bland annat av terminskontrakt och swapar som framförallt utnyttjas för att täcka risker för valutakurs- och råvaruprisförändringar samt exponering för ränterisker. Derivatinstrument redovisas i balansräkningen när avtal träffas.

Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har utfärdats. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Övriga finansiella tillgångar och finansiella skulder tas upp i balansräkningen på likviddag. En finansiell tillgång eller del av tillgång tas bort från balansräkningen på likviddag eller när den förfaller. En finansiell skuld eller del av finansiell skuld tas bort från balansräkningen på likviddag eller när den på annat sätt avvecklas.

KLASSIFICERING AV FINANSIELLA INSTRUMENT
Klassificeringen av finansiella instrument ligger till grund för hur de finansiella instrumenten ska redovisas och värderas.

Finansiella tillgångar
Klassificeringen av finansiella tillgångar baseras på den affärsmodell Lantmännen tillämpar för att hantera de finansiella tillgångarna samt karaktären på de avtalsenliga kassaflödena från de finansiella tillgångarna.

Följande tre värderingskategorier är tillämpliga för finansiella tillgångar:
- Upplupet anskaffningsvärde.
- Verkligt värde med värdeförändringarna redovisade i övrigt totalresultat.
- Verkligt värde med värdeförändringarna redovisade i resultatet.

En finansiell tillgång värderas till upplupet anskaffningsvärde om:
- Den finansiella tillgången hanteras inom en affärsmodell vars syfte är att realisera den finansiella tillgångens kassaflöden genom att erhålla kontraktsenliga kassaflöden, och
- De kontraktsenliga kassaflödena utgörs enbart av återbetalning av kapitalbelopp och ränta på utestående kapitalbelopp.

En finansiell tillgång värderas till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade i övrigt totalresultat om:
- Den finansiella tillgången hanteras inom en affärsmodell vars syfte är realisera den finansiella tillgångens kassaflöden både genom att erhålla kontraktsenliga kassaflöden och genom att sälja tillgången, och
- De kontraktsenliga kassaflödena utgörs enbart av återbetalning av kapitalbelopp och ränta på utestående kapitalbelopp.

För eget kapitalinstrument som inte innehas i handelssyfte har Lantmännen initialt en möjlighet att välja att presentera värdeförändringar i övrigt totalresultat.

Samtliga övriga finansiella tillgångar värderas till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade i resultatet.

Bedömning av affärsmodell
Lantmännen gör bedömningen av vilken affärsmodell en finansiell tillgång hanteras inom på portföljnivå eller typ av finansiell tillgång då detta reflekterar hur de finansiella tillgångarna hanteras, utvärderas och rapporteras till ledningen.

Information som ligger till grund för bedömningen av affärsmodell är:
- policies och instruktioner för den aktuella portföljen eller typen av tillgångar och hur dessa tillämpas i praktiken,
- utvärdering och uppföljning av portföljens avkastning,
- risker som påverkar avkastningen och hur dessa risker hanteras,
- hur personal som hanterar de finansiella tillgångarna kompenseras, exempelvis om kompensationen är beroende av förändringar av tillgångarnas verkliga värden, och
- frekvens och volym av försäljningar av tillgångar, samt anledningen till gjorda försäljningar.

Finansiella tillgångar som innehas i handelssyfte eller som hanteras och utvärderas baserat på dess verkliga värden värderas till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade i resultatet.

Bedömning av avtalsenliga kassaflöden
För denna bedömning definieras ränta som ersättning för pengars tidsvärde, ersättning för kreditrisk för utestående kapitalbelopp för en specifik tidsperiod samt andra risker kopplade till utlåning av kapital.

För att bedöma om de avtalsenliga kassaflödena enbart utgörs av återbetalning av kapitalbelopp och ränta på utestående kapitalbelopp utgår Lantmännen från den finansiella tillgångens avtalsvillkor. Bedömningen syftar till att avgöra om det finns villkor som kan förändra tidpunkt och/eller storlek för de

fortsättning not 1

avtalsenliga kassaflödena på ett sådant sätt att de inte längre enbart utgörs av *återbetalning av kapitalbelopp och ränta på utestående kapitalbelopp.*

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde
Finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde utgörs huvudsakligen av långfristiga och kortfristiga lån, kundfordringar och bankmedel. Syftet med dessa finansiella tillgångar är att erhålla de kontraktsenliga kassaflödena.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i övrigt totalresultat
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i övrigt totalresultat utgörs av innehav i aktier, som inte uppfyller definitionerna av dotterföretag eller intresseföretag, som innehas av strategiska skäl och i syfte att främja Lantmännens affärsverksamhet.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultatet
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultatet utgörs av innehav i obligationer, innehav i aktier som innehas som finansiella placeringar samt derivatinstrument med positivt verkligt värde och som inte identifierats som säkringsinstrument i en säkringsrelation.

Finansiella skulder
Finansiella skulder värderas antingen till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade i resultatet.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen
Derivatinstrument med negativt verkligt värde hänförs till denna kategori, om inte instrumentet har identifierats som säkringsinstrument i en säkringsrelation. Värdeförändringar på dessa instrument redovisas i resultaträkningen.

Övriga skulder
Denna kategori inkluderar alla skulder förutom derivatinstrument och redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Räntebärande lån redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande det verkliga värdet av vad som erhållits. Transaktionskostnaderna periodiseras över lånens löptid, enligt effektivräntemetoden.

Finansiella anläggningstillgångar
Aktier och räntebärande värdepapper som anskaffats med avsikt att stadigvarande innehas i verksamheten, klassificeras som finansiella anläggningstillgångar.

Kortfristiga placeringar
I kortfristiga placeringar ingår placeringar i banker med löptid som vid anskaffningstidpunkten överstiger 3 månader men inte 12 månader, alternativt instrument som är direkt omsättningsbara på marknaden.

Likvida medel
Likvida medel omfattar kassa, omedelbart tillgängliga banktillgodohavanden samt penningmarknadsinstrument med löptid, vid anskaffningstidpunkten, understigande tre månader.

NEDSKRIVNING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR
Nedskrivningar beräknas och redovisas för de finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde och för de finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade i övrigt totalresultat. Nedskrivning redovisas inte för innehav av eget kapitalinstrument. Reserv för kreditförluster beräknas och redovisas initialt utifrån tolv månaders förväntade kreditförluster. Om kreditrisken ökat väsentligt sedan den finansiella tillgången först redovisades, beräknas och redovisas reserv för kreditförluster utifrån förväntade kreditförluster för tillgångens hela återstående löptid. För kundfordringar, som inte innehåller en väsentlig finansieringskomponent, tillämpas en förenklad metod och reserv för kreditförluster beräknas och redovisas utifrån *förväntade kreditförluster för hela den återstående löptiden oavsett om kredi*trisken ökat väsentligt eller inte.

Lantmännen baserar beräkningen av förväntade kreditförluster huvudsakligen på en individuell bedömning av den aktuella fordran tillsammans med information om historiska förluster för likartade tillgångar och motparter. Den *historiska informationen utvärderas och justeras kontinuerligt utifrån den aktu*ella situationen och Lantmännens förväntan om framtida händelser.

SÄKRINGSREDOVISNING
Lantmännen tillämpar säkringsredovisning under förutsättning att kraven för säkringsredovisning är uppfyllda. Kraven för tillämpning av säkringsredovisning avser att:

- säkringsförhållandet enbart består av tillåtna säkringsinstrument och säkrade poster,
- säkringsförhållandet initialt identifierats och dokumenterats med avseende *på företagets mål för riskhantering och riskhanteringsstrategi, och*
- säkringsförhållandet uppfyller samtliga krav på effektivitet (att det föreligger ett ekonomiskt samband, att effekten av kreditrisk inte är dominerande samt att säkringskvoten är densamma som avspeglas i den faktiska säkringen).

Större delen av de derivat som används inom Lantmännen har ingåtts för att säkra risker, som till exempel valutarisk och råvarurisk. Merparten av de derivatinstrument som innehas av Lantmännen utgör säkringsinstrument som kvalificerar för säkringsredovisning. Finansiella derivatinstrument som är säkringsinstrument säkrar antingen en tillgång eller en skuld, en nettoinvestering i utlandsverksamhet eller är en säkring av en faktisk eller prognostiserad transaktion.

IFRS 9 definierar tre olika säkringsförhållanden; kassaflödessäkring, säkring av nettoinvesteringar och säkring av verkligt värde. Lantmännen tillämpar kassaflödessäkring och säkring av nettoinvesteringar.

Kassaflödessäkring
Kassaflödessäkring är en säkring som ingås för att minska risken för resultatpåverkan från förändringar i kassaflöde avseende en mycket sannolik prognostiserad framtida transaktion eller i transaktioner relaterade till en tillgång eller skuld. Vid kassaflödessäkringsredovisning redovisas förändringen i derivatinstrumentets (säkringsinstrumentets) verkliga värde via övrigt totalresultat till det egna kapitalet. När den säkrade posten redovisas i resultaträkningen överförs även resultatet från omvärdering av derivatinstrumentet till resultaträkningen.

Säkring av nettoinvestering
Säkring av nettoinvesteringar är säkringar som ingås för att minska effekterna av förändringar i värdet på nettoinvesteringen i en utlandsverksamhet som en följd av ändrade valutakurser. Valutakursvinster eller -förluster, som uppstår vid omvärdering av de instrument som används för dessa säkringar, redovisas via övrigt totalresultat till det egna kapitalet. Resultatet omklassificeras från eget kapital till resultatet vid avyttring av utlandsverksamheten. Nettoinvesteringar säkras för närvarande genom upplåning och valutaswapar i aktuell investeringsvaluta.

Säkring av verkligt värde
Säkring av verkligt värde är en säkring av exponeringen för förändringar i verkligt värde för en redovisad tillgång eller skuld eller ett oredovisat bindande åtagande som är hänförlig till en viss risk och som skulle kunna påverka resultatet. Vid säkring av verkligt värde redovisas förändringen i derivatinstrumentets verkliga värde i resultatet. Den säkrade posten omvärderas till verkligt värde med avseende på den säkrade risken och förändringen i verkligt värde redovisas i resultatet och möter där värdeförändringen från derivatinstrumentet.

Moderföretaget
Moderföretaget tillämpar IFRS 9 i enlighet med RFR 2. Det innebär att moderföretaget tillämpar samma principer som koncernen, för redovisning och värdering av finansiella instrument, samt säkringsredovisning.

Moderföretaget tillämpar undantaget att inte värdera finansiella garantiavtal till förmån för dotter- och intresseföretag samt joint ventures i enlighet med reglerna i IFRS 9 utan tillämpar istället principerna för värdering enligt IAS 37, Avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar.

FASTSTÄLLANDE AV VERKLIGT VÄRDE
I det fall ett finansiellt instrument handlas på en aktiv marknad används noterade priser vid fastställande av verkligt värde. Detta gäller exempelvis råvaruterminer och energiderivat. För onoterade finansiella instrument, eller om marknaden för en viss finansiell tillgång inte är aktiv, fastställs värdet genom tillämpning av vedertagna värderingstekniker. Lantmännen gör antaganden som baseras på de

fortsättning not 1

marknadsförhållanden som råder på balansdagen. Verkligt värde på valutatermi-ner och valutaswapar beräknas utifrån gällande terminskurser på balansdagen. Ränteswapar värderas med beräkning av framtida kassaflöden diskonterade med gällande marknadsräntor. Marknadsräntor och aktuella kreditmarginaler ligger till grund för beräkningen av verkligt värde i upplysningssyfte på långfristiga lån. För finansiella tillgångar och skulder med kort löptid antas verkligt värde överens-stämma med anskaffningsvärdet justerat för eventuell nedskrivning.

AVSÄTTNINGAR
Avsättningar redovisas när Lantmännen har ett legalt eller informellt åtagande till följd av inträffade händelser och det är sannolikt att utbetalningar kommer att krävas för att fullgöra åtagandet. Som avsättning redovisas det belopp som enligt bästa bedömning beräknas utgå för att reglera åtagandet på balansdagen. Vid långfristiga, väsentliga belopp görs en nuvärdesberäkning för att ta hänsyn till tidsaspekten. Avsättning för garantiåtagande görs och beräknas utifrån tidigare års utgifter för garantier och en bedömning av den framtida garantirisken. Avsättning görs när produkten eller tjänsten har sålts. Avsättning för omstruktureringsåtgärder görs när en detaljerad, formell plan för åtgärder finns och välgrundade förväntningar har skapats hos dem som kommer att beröras av åtgärderna. Inga avsättningar görs för framtida rörelseförluster.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA
Pensioner
Inom Lantmännen finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pen-sionsplaner, varav de flesta är fonderade.

I avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har därefter ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Koncernens resultat belastas med kostnader i takt med att förmånerna intjänas.

I förmånsbestämda pensionsplaner anges ett belopp för den pensionsförmån en anställd ska erhålla efter pensioneringen, baserat på faktorer såsom lön, tjänstgöringstid och ålder. Koncernens företag bär risken för att de utfästa ersättningarna utbetalas. Förvaltningstillgångar i fonderade planer kan bara användas för att betala ersättningar enligt pensionsavtalen.

Det värde som redovisas i balansräkningen utgör nettot av beräknat nuvärde av den förmånsbestämda förpliktelsen och verkligt värde på förvaltningstillgång-arna knutna till förpliktelsen på balansdagen, i pensionsstiftelse eller på annat sätt. Pensionskostnaden och pensionsförpliktelsen för förmånsbestämda pen-sionsplaner beräknas enligt den så kallade Projected Unit Credit Method. Meto-den fördelar kostnaden för pensioner i takt med att de anställda utför tjänster för företaget vilka ökar deras rätt till framtida ersättning. Företagets åtagande beräknas årligen av oberoende aktuarier. Åtagandet utgörs av nuvärdet av de förväntade framtida utbetalningarna. Diskonteringsräntan som används motsvarar räntan för förstklassiga företagsobligationer eller statsobligationer med en löptid som motsvarar den genomsnittliga löptiden för förpliktelserna och valutan. För svenska planer används en ränta som motsvarar räntan på förstklassiga bostadsobligationer. Dessa obligationer bedöms likvärdiga med företagsobligationer då de har en tillräckligt djup marknad för att användas som utgångspunkt för diskonteringsräntan.

Vid fastställandet av den förmånsbestämda förpliktelsens nuvärde och verkligt värde på förvaltningstillgångarna kan det uppstå aktuariella vinster och förlus-ter. Dessa uppkommer antingen genom att det verkliga utfallet avviker från det tidigare gjorda antagandet, eller att antaganden ändras. Aktuariella vinster och förluster redovisas i Övrigt totalresultat.

Särskild löneskatt beräknas på mellanskillnaden mellan pensionsförpliktelse fastställd enligt IAS 19 och pensionsförpliktelse fastställd enligt de regler som tillämpas i juridisk person. Den beräknade framtida löneskatten ingår som en del av pensionsskulden

Moderföretaget
Moderföretaget tillämpar tryggandelagen och Finansinspektionens föreskrifter avseende förmånsbestämda pensioner, vilket är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. Redovisningen följer RFR 2 Redovisning för juridiska personer. De väsentligaste skillnaderna mot reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fast-ställs och att förpliktelsen beräknas utifrån nuvarande lönenivå samt att aktuari-ella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen omedelbart när de uppstår.

Ersättningar vid uppsägning
Avsättning för kostnader i samband med uppsägning av personal redovisas endast om företaget är förpliktigat att avsluta en anställning före normal pen-sionsavgång eller när ersättningar lämnas som ett erbjudande för att upp-muntra frivillig avgång. Beräknat avgångsvederlag redovisas som avsättning när en detaljerad plan för åtgärden presenterats.

Rörlig lön
Reservationer för rörlig lön kostnadsförs löpande i enlighet med den ekono-miska innebörden i aktuella avtal.

SKATTER
Koncernens skattekostnad består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot övrigt totalresultat, varvid tillhörande skatt också redovisas i övrigt totalresultat. När det gäller insatsutdelning, återbäring och efterlikvid, som redovisas som utdelning i koncernens eget kapital, redovisas dock skatteeffek-ten från dessa skattemässigt avdragsgilla poster i resultaträkningen som en del i årets skattekostnad. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avse-ende aktuellt år. Aktuell skatt inkluderar även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet och det redovisade värdet på tillgångar och skulder. Uppskjuten skatt värderas till nominellt belopp och beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslu-tade eller aviserade per balansdagen. Uppskjutna skatter avseende temporära skillnader som hänför sig till andelar i dotter- och intresseföretag redovisas inte, då Lantmännen i samtliga fall kan styra tidpunkten för återföringen av dessa och det inte bedöms sannolikt att återföring sker inom en snar framtid.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det bedöms sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden.

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder nettoredovisas när de är hänförliga till samma skattemyndighet och berörda bolag har en legal rätt att kvitta skattefordringar mot skatteskulder.

Moderföretaget
På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning redovisar moder-företaget obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. (I koncernredo-visningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.)

REDOVISNING AV INTÄKTER FRÅN AVTAL MED KUNDER
Redovisning av intäkter
Lantmännen genererar huvudsakligen intäkter från försäljning av färdiga pro-dukter men även från utförda tjänster samt licensavtal och fastighetsuthyrning. Lantmännens verksamhet och försäljning är indelad i olika segment. Produkt-portföljen är därmed diversifierad men principerna för intäktsredovisningen för produkt eller tjänsteförsäljning är densamma inom samtliga segment. Intäkter från fastighetsuthyrning redovisas enligt regler för leasingintäkter.

Prestationsåtaganden och tidpunkt för intäktsredovisning
Koncernen tillverkar/förädlar eller importerar och säljer färdiga produkter och tillbehör. Försäljning sker till återförsäljare och direkt till lantbrukare, industrik-under och konsumenter. I avtal med kunder för försäljning av produkter finns vanligen 1-2 prestationsåtaganden beroende på i vilket segment försäljningen sker; varor, i vissa fall en utökad garanti och en tjänst. Intäkten redovisas vid den tidpunkt då kontroll över tillgången överförts till kunden. Vid vilken tidpunkt som kontroll över varorna överförs till kunden beror på fraktvillkoren.

Returrätter och återköpsåtaganden
När koncernen säljer varor till kunder med returrätt, implicita eller explicita, redovisas en skuld för den återbetalning som förväntas ske och en tillgång för rätten att återfå varor från kunder vid reglering av återbetalningsskulden i sam-band med att varorna returneras. Dessa poster klassificeras i balansräkningen som returskuld och returtillgång (inkluderas i posten varulager). Historisk erfarenhet används för att uppskatta andel returer vid försäljningstidpunkten

fortsättning not 1

("förväntat värde metoden") och en intäkt redovisas endast för de produkter som inte bedöms returneras.

Vissa avtal med kunder innehåller en möjlighet för kunden att påkalla ett återköp av produkten, ett så kallat. återköpsåtagande. Om koncernen är skyldigt att återköpa tillgången på kundens begäran bedömer koncernen vid avtalets början om kunden har ett betydande ekonomiskt incitament att utöva denna rätt. Om köparen bedöms ha ett betydande ekonomiskt incitament att utnyttja sin rätt att kräva återköp av produkten innebär detta att kunden i själva verket betalar koncernen ersättning för rätten att använda en tillgång under en viss tid. I sådana fall redovisar koncernen detta avtal som en leasingtransaktion enligt IFRS 16. Om köparen inte bedöms ha ett betydande ekonomiskt incitament att utnyttja sin rätt att kräva återköp av produkten redovisas avtalet som om det rörde sig om en försäljning av en produkt med en returrätt.

Garantiåtaganden
Koncernen har i vissa fall avtal med kunder som innehåller ett utökat garantiåtagande. Intäkter från sådana garantier redovisas linjärt över garantiperioden såvida inte en annan metod bättre mäter uppfyllandet av prestationsåtagandet. En utökad garanti bedöms föreligga då möjligheten finns för kunden att köpa till denna tjänst, den är separat prissatt och garantin sträcker sig utöver lagstadgad standardgaranti. Koncernens åtagande att återta felaktiga varor enligt en lagstadgad standardgaranti redovisas som avsättning i enlighet med IAS 37.

Fastställande av transaktionspriset
Volymrabatter
I de försäljningar där volymrabatter förekommer bedöms det sannolika utfallet av uppnådd försäljningsvolym och därmed lämnad rabatt vid försäljningstidpunkten. Den bedömda rabatten inkluderas sedan i transaktionspriset och reducerar således intäkten. Bedömningen av volymutfallet revideras vid varje bokslutstillfälle.

Gemensamma marknadsaktiviteter
I samband med vissa försäljningar ingås också en överenskommelse med kunden om en gemensam marknadsaktivitet. I försäljningar till återförsäljare (butiker) förekommer sk. "listing fees" som innebär att en avgift betalas till kunden för att erhålla särskild produktplacering i butiken. Dessa avgifter bedöms utgöra en del av den underliggande försäljningstransaktionen och avgiften reducerar transaktionspriset och därmed intäkten. Andra gemensamma marknadsaktiviteter tillsammans med en kund bedöms från fall till fall för att avgöra om aktiviteten är en del av försäljningstransaktionen eller om en distinkt tjänst eller produkt köps in i form av marknadsaktiviteten. Om marknadsaktiviteterna bedöms utgöra en del av försäljningstransaktionen så reducerar dess kostnader transaktionspriset och därmed intäkten för transaktionen.

Inbytesprodukter
I de försäljningar av produkter (lantbruks- eller anläggningsmaskiner) där försäljningstransaktionen inkluderar inbyte av en äldre maskin är transaktionen så utformad att inbytet klassificeras som ett inköp av en maskin. Inbytet sker vid en nyförsäljning och på kundens begäran och inbytespriset utgörs av maskinens marknadsvärde.

Tjänster
Koncernen utför dels tjänster inom växtodling och lantbruk dels tjänster såsom reparationer av produkter samt service och underhåll av produkter. Intäkter från tjänster inom växtodling och lantbruk redovisas när tjänsten utförs. Intäkter från underhåll och service av produkter redovisas linjärt över kontraktsperioden såvida inte en annan metod bättre mäter uppfyllandet av prestationsåtagandet.

Även intäkter från administrativa tjänster och fastighetsservice, som båda ofta tillhandahålls enligt längre avtal, redovisas när tjänsten utförs och kunden får nytta av tjänsten.

Mjukvarulicenser
Koncernen licensierar immateriell egendom såsom mjukvaror i maskiner. Fristående mjukvaror i maskiner klassificeras som en "rätt att använda" licens och intäktsredovisas vid en given tidpunkt vilket vanligen utgörs av licensens utgivningstidpunkt. De licenser som bedöms utgöra en integrerad del av maskinen intäktsredovisas tillsammans med maskinen vilket sker när kontroll över maskinen överförs till kunden.

Royaltyintäkter
Koncernen säljer utsäde, frö och andra grödor med licensavtal. Licensavtalen innehåller royaltyersättning som baseras på kundens användning eller försäljning av varor som innehåller den immateriella egendomen. Försäljnings- eller användningsbaserad royalty redovisas när den efterföljande försäljningen eller användningen sker.

Balansposter
I de fall koncernen erhåller förskottsbetalningar från sina kunder redovisas dessa som avtalsskulder under rubriken "Leverantörsskulder och andra rörelseskulder" i balansräkningen. En kundfordran redovisas när varorna har levererats eller tjänsten har utförts då ersättningen vid denna tidpunkt är säker och det endast är tidsåtgång som krävs innan betalningen ska ske. Endast undantagsvis förekommer fall där koncernen har utfört en del av en prestation men inte har rätt att kräva att ersättning förrän ytterligare prestation sker. I dessa fall redovisas en avtalstillgång, vilken redovisas under rubriken "Kundfordringar och övriga rörelsetillgångar". I de fall fordran på kunden är ovillkorlig men fakturering ännu inte har ägt rum redovisas en ännu ej fakturerad fordran, under rubriken "Kundfordringar och övriga rörelsetillgångar". Vid redovisning av returrätter redovisas en returskuld, under rubriken "Leverantörsskulder och övriga rörelseskulder" och en returtillgång, som en del av varulagret.

ÅTERBÄRING OCH EFTERLIKVID
Medlemmar i Lantmännen ek för kan erhålla återbäring på gjorda inköp från Lantmännen Lantbruk Sverige samt Lantmännen Maskins och Swecons svenska verksamheter samt efterlikvid på försäljning till Lantmännen Lantbruk Sverige. Återbäring och efterlikvid utgör en del av den ekonomiska föreningens utdelning till sina medlemmar och redovisas som utdelning.

STATLIGA STÖD
Statliga stöd redovisas i balans- och resultaträkningen när det föreligger rimlig säkerhet att de villkor som är förknippade med bidraget kommer att uppfyllas och att bidraget kommer att erhållas. Bidragen periodiseras, på samma sätt och över samma perioder, som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för. I de fall ett statligt stöd varken hänför sig till förvärv av tillgångar eller till kompensation av kostnader, redovisas stödet som en övrig intäkt.

LÅNEUTGIFTER
Låneutgifter som kan hänföras till investeringar i anläggningar, som tar mer än 12 månader att färdigställa och där investeringsbeloppet uppgår till minst 300 MSEK, aktiveras som en del av investeringsbeloppet. Övriga låneutgifter kostnadsförs i den period de hänför sig till.

ANLÄGGNINGAR SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLJNING, VERKSAMHETER UNDER AVYTTRING
Lantmännen klassificerar endast om tillgångar där beslut fattats om försäljning, om tillgångens värde är väsentligt, för närvarande vid en beloppsgräns på 50 MSEK.

KONCERNBIDRAG
Moderföretaget
Lantmännen redovisar koncernbidrag enligt RFR2s alternativregel, vilket innebär att såväl erhållna som lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition.

NÄRSTÅENDE
Genom bestämmande inflytande är moderföretaget närstående till sina dotter- och dotterdotterföretag. Genom betydande inflytande är såväl koncernen som moderföretaget närstående till sina intresseföretag, vilka således omfattar både de direkt och indirekt ägda företagen.

"Lantmännens Gemensamma Pensionsstiftelse Grodden" är en plan för ersättning efter avslutad anställning till förmån för anställda i företag inom Lantmännenkoncernen. Stiftelsen är därigenom att betrakta som närstående.

Prissättning på leveranser av varor och tjänster mellan företag i koncernen sker till marknadspris.

Genom sin rätt att delta i de beslut som rör moderföretagets strategier har dess styrelseledamöter ett betydande inflytande över moderföretaget och är därmed att betrakta som närstående. En ekonomisk förening har till ändamål att främja

fortsättning not 1

medlemmarnas ekonomiska intressen genom ekonomisk verksamhet i vilka medlemmarna deltar. I enlighet härmed har inköp och försäljning av varor och tjänster under räkenskapsåret skett mellan moderföretaget och enskilda styrelseledamöter, vilka är medlemmar i föreningen. På samma sätt medverkar enskilda styrelseledamöter i finansieringen av föreningen. Transaktioner mellan styrelseledamöter och den ekonomiska föreningen i deras egenskap av ägare har skett i enlighet med föreningens ändamål. Samma villkor gäller för styrelseledamöter som för andra medlemmar. Beloppsuppgifter lämnas därför inte om dessa transaktioner.

Valutakurser för koncernens viktigaste valutor:

	2022		2021	
	Genom-snittskurs	Balans-dagens kurs	Genom-snittskurs	Balans-dagens kurs
DKK	1,43	1,50	1,36	1,38
EUR	10,63	11,13	10,14	10,23
GBP	12,47	12,58	11,80	12,18
NOK	1,05	1,06	1,00	1,03
USD	10,12	10,43	8,58	9,04

Not 2 Viktiga händelser efter periodens utgång

Thomas Isaksson, idag vd för Vaasan Oy och chef för Lantmännen Unibakes färskbrödsverksamhet, har utsetts till ny chef för Lantmännen Cerealia och ny medlem i Lantmännens koncernledning från och med 1 mars 2023. Han efterträder Magnus Kagevik, Lantmännens vd och koncernchef, som har varit tillförordnad i positionen sedan augusti 2022.

Not 3 Viktiga bedömningar och antaganden av redovisningsändamål

Upprättandet av årsredovisningen enligt IFRS baseras i många fall på ledningens bedömningar och på uppskattningar och antaganden när de redovisade värdena på tillgångar och skulder fastställs. Dessa uppskattningar baseras på tidigare erfarenheter och de antaganden som görs bedöms vara rimliga och realistiska med hänsyn till de omständigheter som råder vid den aktuella tidpunkten. Faktiska utfall kan komma att skilja sig från de gjorda bedömningarna och uppskattningarna.

Uppskattningarna och underliggande antaganden ses över regelbundet. Effekten av ändrade uppskattningar redovisas i den period uppskattningen ändras om ändringen endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Nedan följer en övergripande beskrivning av de redovisningsprinciper där sådana uppskattningar och antaganden förväntas ha den största inverkan på Lantmännenkoncernens redovisade finansiella ställning eller resultat. För uppgifter om redovisade värden på balansdagen hänvisas till balansräkningen med tillhörande noter.

Nedskrivning av goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod
Nedskrivning av goodwill, och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod, prövas årligen samt så snart indikationer finns att ett nedskrivningsbehov skulle föreligga, till exempel vid ändrat affärsklimat, beslut om avyttring eller nedläggning av verksamhet. Värdet på koncernens goodwill och övriga immateriella tillgångar uppgick vid årets utgång till 10 031 MSEK (8 997), vilket motsvarar 44 procent (45) av koncernens eget kapital. Nedskrivning av övriga tillgångar prövas så snart det finns en indikation på att det redovisade värdet på tillgången inte kan återvinnas.

I de flesta fall uppskattas värdet på tillgångarna med tillämpning av nuvärdesberäkning av förväntade framtida kassaflöden. Det framtida kassaflödet baseras på antaganden utifrån företagsledningens bästa uppskattning av de ekonomiska förutsättningar som kommer att föreligga under tillgångens återstående livslängd. Uppskattningarna överensstämmer med koncernens senast upprättade långsiktiga finansiella plan. Nyckelantaganden i prognoserna är bedömning av framtida försäljningstillväxt och resultatutveckling. Nedskrivning görs om det beräknade nyttjandevärdet understiger det redovisade värdet.

De diskonteringsfaktorer som används vid beräkning av nuvärdet av de förväntade framtida kassaflödena är de vägda kapitalkostnaderna (WACC), som vid tidpunkten är fastställda att gälla inom koncernen, för de marknader där de kassagenererande enheterna bedriver verksamhet. *Se även not 7.*

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder
Bedömningar görs för att bestämma uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder. Uppskjutna skattefordringar redovisas som fordran när det bedöms sannolikt att de kommer att kunna utnyttjas för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster. Andra antaganden avseende utfallet på dessa framtida beskattningsbara vinster liksom förändrade skattesatser och skatteregler kan resultera i betydande skillnader i värderingen av uppskjutna skatter. *För information om belopp med mera se not 12.*

Pensioner
Värdet på pensionsförpliktelserna för förmånsbaserade pensionsplaner baseras på aktuariella beräkningar utifrån antaganden om diskonteringsräntor, framtida löneökningar, inflation och demografiska förhållanden. Diskonteringsräntan, som är det mest kritiska antagandet, baseras på marknadsmässig avkastning på förstklassiga företagsobligationer, nämligen bostadsobligationer med lång löptid och där räntan extrapolerats att motsvara pensionsplanens förpliktelser. En sänkt diskonteringsränta ökar nuvärdet av pensionsskulden och kostnaden medan en höjd diskonteringsränta ger omvänd effekt. En förändring av diskonteringsräntan med 0,25 procent förändrar pensionsförpliktelsen med cirka 70 MSEK. *För information om belopp och ytterligare känslighetsanalyser se not 25.*

Redovisning av leasing
Vid årets utgång uppgick värdet på nyttjanderättstillgången till 1 879 MSEK och värdet på leasingskulden till 1 908 MSEK. Många leasingavtal där Lantmännen är hyrestagare innefattar förlängnings- och uppsägningsoptioner vilka är föremål för bedömning när leasingperioden fastställs. Optionerna är förhandlade av ledningen för att ge flexibilitet i hanteringen av avtalen samt anpassning till koncernens behov. Ledningen gör löpande bedömningar om det är sannolikt att dessa förlängningar och uppsägningsoptioner kommer att utnyttjas. Detta innebär att leasingperioder kan komma att förlängas eller förkortas utifrån förändrade behov vilket påverkar värdet på både nyttjanderättstillgången och leasingskulden. *För mer information om leasing se not 13, 23 och 29.*

Intresseföretag
Omklassificering till intresseföretag
Rysslands krig i Ukraina och påföljande sanktioner har medfört att Lantmännen under året har avgränsat den ryska bageriverksamheten från resten av koncernen som ett steg i en potentiell avyttring. Lantmännen har bedömt att full kontroll och ett bestämmande inflytande över den ryska verksamheten inte längre kan utövas. Det bestämmande inflytandet bedöms ha övergått till ett betydande inflytande och bolagen i Ryssland omklassificerades i december 2022 från dotterföretag till intresseföretag och konsolideras inte längre. *För information om effekter av omklassificeringen se not 33.*

Intresseföretag med ägande understigande 20 procent
Lantmännen äger 10,7 procent i team SE. Innehavet redovisas som ett intresseföretag då bedömningen är att Lantmännen har ett betydande inflytande genom styrelserepresentation och krav på enhälliga beslut inom väsentliga områden.

Avsättning med anledning av EU-kommissionens utredning
Med anledning av EU-kommissionens utredning av Lantmännen Agroetanol och två andra etanoltillverkare angående misstänkt brott mot EU:s konkurrenslagstiftning redovisas sedan tidigare en avsättning om 500 MSEK. Lantmännen Agroetanol mottog den 7 juli 2022 ett meddelande om invändningar (Statement of Objections) från EU-kommissionen i ärendet. Lantmännen – som under utredningen har samarbetat fullt ut med kommissionen – bestrider misstankarna och fortsätter att utöva sin rätt till försvar fullt ut. Avsättningens storlek baserar sig på Lantmännens bästa bedömning per 31 december 2022. Tidpunkten för ärendets avslut är osäker och beror på EU-kommissionens process. *För information om avsättningar se not 26.*

Not 4 Segmentsredovisning

INFORMATION OM RÖRELSESEGMENT MSEK	Division Lantbruk	Division Energi	Division Livsmedel	Affärsområde Swecon	Affärsområde Fastigheter	Övrig verksamhet	Koncern-gemensamt [1]	Summa koncernen
	Räkenskapsåret 2022							
Nettoomsättning								
Extern försäljning	26 493	6 483	18 788	8 550	236	62	0	60 612
Intern försäljning	3 883	318	120	97	356	610	–5 384	0
Summa nettoomsättning	**30 376**	**6 801**	**18 908**	**8 647**	**592**	**672**	**–5 384**	**60 612**
Rörelseresultat per segment	**516**	**1 165**	**–171**	**593**	**503**	**–132**	**–167**	**2 307**
Varav resultatandel i joint venture/ intresseföretag	*106*	*26*	*24*	*-*	*7*	*39*	*–41*	*161*
Finansiella intäkter								121
Finansiella kostnader								–300
Årets skattekostnad								–337
Årets resultat								**1 791**
Övriga upplysningar								
Tillgångar	12 205	4 659	20 908	3 923	4 029	1 448	–1 194	45 978
Kapitalandel i joint venture/intressebolag	631	41	889	-	163	1 471	-	3 195
Ofördelade tillgångar								1 926
Summa tillgångar	**12 836**	**4 700**	**21 797**	**3 923**	**4 192**	**2 919**	**–1 194**	**51 099**
Skulder	3 423	1 547	3 605	2 088	454	3 959	640	15 716
Ofördelade skulder								12 451
Eget kapital								22 932
Summa skulder och eget kapital	**3 423**	**1 547**	**3 605**	**2 088**	**454**	**3 959**	**640**	**51 099**
Investeringar inklusive nyttjanderätter	450	762	1 218	645	756	8	–254	3 585
Av- och nedskrivningar [2]	–340	–211	–1 659	–578	–116	–54	–195	–3 153
Väsentliga icke kassaflödespåverkande poster utöver avskrivningar [3]	-	-	-	-	254	-	707	961

[1] *Interna leasingkontrakt som redovisas i enlighet med IFRS 16 elimineras från segmentstillgångar mot ofördelade skulder.*
[2] *Inklusive avskrivningar på nyttjanderätter med 446 MSEK (471).*
[3] *Avser realisationsresultat från försäljning av verksamheter och fastigheter.*

MSEK	Division Lantbruk	Division Energi	Division Livsmedel	Affärsområde Swecon	Affärsområde Fastigheter	Övrig verksamhet	Koncern-gemensamt [1]	Summa koncernen
	Räkenskapsåret 2021							
Nettoomsättning								
Extern försäljning	20 364	4 379	15 470	7 659	252	59	–	48 183
Intern försäljning	2 470	216	88	91	332	622	–3 819	0
Summa nettoomsättning	**22 834**	**4 595**	**15 558**	**7 750**	**584**	**681**	**–3 819**	**48 183**
Rörelseresultat per segment	**374**	**615**	**775**	**471**	**344**	**–157**	**–120**	**2 302**
Varav resultatandel i joint venture/ intresseföretag	*72*	*10*	*20*	*-*	*67*	*0*	*-*	*169*
Finansiella intäkter								68
Finansiella kostnader								–189
Årets skattekostnad								–294
Årets resultat								**1 887**
Övriga upplysningar								
Tillgångar	9 273	2 519	18 762	3 309	3 364	1 640	–1 778	37 089
Kapitalandel i joint venture/intressebolag	1 858	197	382	-	206	54	-	2 697
Ofördelade tillgångar								3 561
Summa tillgångar	***11 131***	***2 716***	***19 144***	***3 309***	***3 570***	***1 694***	***–1 778***	***43 347***
Skulder	2 645	1 191	2 863	2 049	301	3 346	–2	12 393
Ofördelade skulder								10 856
Eget kapital								20 098
Summa skulder och eget kapital	**2 645**	**1 191**	**2 863**	**2 049**	**301**	**3 346**	**–2**	**43 347**
Investeringar inklusive nyttjanderätter	306	398	1 210	550	437	104	–357	2 648
Av- och nedskrivningar [2]	–332	–154	–1 125	–546	–108	–66	234	–2 097
Väsentliga icke kassaflödespåverkande poster utöver avskrivningar								0

[1] *Interna leasingkontrakt som redovisas i enlighet med IFRS 16 elimineras från segmentstillgångar mot ofördelade skulder.*
[2] *Inklusive avskrivningar på nyttjanderätter med 471 MSEK (489).*

fortsättning not 4

INFORMATION OM GEOGRAFISKA OMRÅDEN

	2022		2021	
MSEK	Extern försäljning [1)]	Anläggningstillgångar [2)]	Extern försäljning [1)]	Anläggningstillgångar [2)]
Sverige	26 950	12 300	21 958	9 979
Finland	8 833	4 745	6 452	3 580
Tyskland	6 854	1 603	5 187	2 198
Danmark	4 300	2 341	3 250	2 267
Storbritannien	2 322	1 561	1 816	1 111
Norge	2 149	422	1 753	419
Baltikum	1 447	800	1 015	743
Nederländerna	1 345	24	1 399	24
Spanien	878	0	663	0
Belgien	850	1 962	610	1 867
Frankrike	738	387	734	367
Schweiz	432	-	195	-
Polen	370	1 159	294	947
Ryssland	150	-	497	770
Övriga Europa	1 230	391	1 096	274
USA	1 118	378	721	334
Australien	429	601	353	583
Övriga världen	217	-	190	-
Summa	**60 612**	**28 674**	**48 183**	**25 463**

[1)] *Intäkter fördelade på geografiska områden är grupperade efter var kunderna är lokaliserade. Ingen av Lantmännens kunder står för 10 procent, eller mer, av koncernens totala omsättning.*

[2)] *Informationen avseende tillgångar är baserad på geografiska områden grupperade efter var tillgångarna är lokaliserade, det vill säga där företaget bedriver sin produktion av varor och tjänster, och omfattar materiella och immateriella anläggningstillgångar samt innehav i intresseföretag.*

Lantmännens verksamhet är operativt indelad i tre divisioner och två affärsområden.

Koncernens operativa struktur och den interna rapporteringen till koncernledning och styrelse sammanfaller. Divisionerna samt affärsområdena motsvarar således koncernens segment. Uppdelningen utgår från koncernens verksamhet, från ett produkt- och kundperspektiv.

Försäljning mellan koncernens enheter sker till marknadsmässiga villkor.

Till segmenten har de tillgångar och skulder hänförts som respektive segmentet ansvarar för och som används i segmentets löpande verksamhet. De tillgångar och skulder som inkluderats är materiella och immateriella anläggningstillgångar samt omsättningstillgångar, rörelseskulder och avsättningar hänförliga till försäljning av varor och tjänster, det vill säga segmentens operativa kapital. Tillgångar och skulder har hänförts direkt till segmenten eller fördelats till dessa på ett rimligt och tillförlitligt sätt.

Ansvaret för förvaltningen av vad koncernen definierar som finansiella tillgångar och skulder, samt ansvaret för koncernens skatter, ligger hos koncerngemensamma, centrala funktioner. Finansiella tillgångar och skulder, omvärderingseffekter vid värdering av finansiella instrument enligt IFRS 9, leasingskulder enligt IFRS 16, avsättningar till pensioner, pensionsskulder enligt IAS 19 samt skatter har därför inte fördelats på respektive segment.

I segmentens investeringar ingår samtliga materiella och immateriella investeringar förutom investeringar i korttidsinventarier och förvärv av företag.

Koncernens segment består av tre divisioner och två affärsområden, alla med olika inriktning. I övrig verksamhet ingår bland annat ett antal mindre bolag för vilka ansvaret ligger centralt. Segmenten beskrivs kortfattat nedan:

Division Lantbruk utgör koncernens kärnverksamhet som utvecklar och erbjuder produkter och tjänster för ett starkt och konkurrenskraftigt lantbruk. Divisionen har sin bas i Sverige och har genom internationella hel- och delägda bolag en stark position i Östersjöområdet.

De svenska verksamheterna är marknadsledande på spannmålsmarknaden samt erbjuder ett brett produktsortiment för animalieproduktion och växtodling. Inköpt spannmål, oljeväxter, trindsäd och frö säljs vidare till spannmålshandlare samt svensk och internationell industri. Divisionens svenska del är även Sveriges, och också en av Nordens, största leverantörer av hästfoder med marknad även i övriga Europa. Verksamheterna omfattar även försäljning av lantbruksmaskiner och reservdelar samt service av lantbruksmaskiner i Sverige. Maskinverksamheten erbjuder starka varumärken som Valtra, Fendt, Kuhn, Väderstad och Joskin. Den finska verksamheten handlar med spannmål på den finska och internationella marknaden, samt producerar och säljer foder.

Divisionen arbetar med innovation och utveckling av bland annat teknisk och digital utveckling, hållbart utsäde, ekologiska produkter och växtförädling. Divisionen Lantbruk ansvarar för Lantmännens ägarintressen i de delägda bolagen Scandagra Group och Scandagra Polska.

Division Energi är en av Sveriges största producenter av bioenergiprodukter. Divisionen verkar på en global marknad med huvudfokus på Europa. Divisionens bolag tillverkar och marknadsför miljösmarta energi-, livsmedels- och industriprodukter i forma av hållbart etanolbränsle, proteinfoder, koldioxid, stärkelseprodukter, gluten, vodka, betaglukan, havreprotein, alkylatbensin, smörjmedel och andra kemiska produkter som framställs på ett ansvarsfullt sätt. I division Energi ingår Lantmännen Biorefineries, en gemensam organisation för Lantmännen Agroetanol, Lantmännen Functional Foods, Lantmännen Oats och Lantmännen Reppe. I divisionen ingår också Lantmännen Aspen och Scandbio.

Division Livsmedel förädlar spannmål och andra råvaror från åkermarken och producerar bland annat mjöl, bröd, frukostprodukter, pasta och färdiglagade måltider. Divisionen erbjuder "Bra mat" till kunder inom dagligvaror, foodservice och livsmedelsindustrin. Divisionen består av Lantmännen Unibake och Lantmännen Cerealia samt Myllyn Paras som förvärvats under 2022. Verksamheten inom Myllyn Paras kommer under 2023 att fördelas till Lantmännen Unibake och Lantmännen Cerealia. Division Livsmedel ansvarar också för Lantmännens ägarintressen i de delägda bolagen Viking Malt och KG:s Ägg.

- Lantmännen Unibake är en av Europas största bagerikoncerner. Med mer än 30 bagerier, verksamhet i över 20 länder samt försäljning i över 60 länder i hela världen, kan företaget leva upp till kunders och konsumenters lokala behov och önskemål. Lantmännen Unibake levererar bake-off och färska bageriprodukter till dagligvaruhandeln och servicemarknaden och utgör en viktig partner för många av världens största livsmedelsleverantörer.

- Lantmännen Cerealia utvecklar, producerar och marknadsför spannmålsbaserade produkter såsom mjöl, gryn, müsli, granola, pasta, pannkakor och knäckebröd, ett vegetariskt sortiment av baljväxter, fröer, matgryn och vegetariska produkter, samt färdiglagade rätter. Verksamheten bedrivs i Sverige, Norge, Danmark, Finland och Ukraina med försäljning via dagligvaruhandeln,

ank=20230630

fortsättning not 4

foodservice-sektorn, samt direkt till industriella bagerier och livsmedelsproducenter. Lantmännen Cerealia har även betydande export, främst av knäckebröds- och frukostprodukter, till ett 30-tal länder över hela världen.

Affärsområde Swecon är partner till Volvo Construction Equipment och återförsäljare av maskiner för bygg- och anläggningsbranschen i Sverige, Tyskland, Estland, Lettland samt Litauen. Swecon erbjuder ett brett sortiment av anläggningsmaskiner, utrustning, reservdelar, utbildning, service och support via sina serviceanläggningar.

Affärsområde Fastigheter består av Lantmännen Fastigheter och fram till och med september 2022 även av Lantmännen Agrovärme som har avyttrats. Lantmännen Fastigheters uppdrag är att förse koncernens verksamheter med ändamålsenliga fastigheter och optimera avkastningen på externt uthyrda fastigheter.

Not 5 Intäkternas fördelning

MSEK	2022	2021
Nettoomsättning		
Nettoomsättning exklusive leasingverksamhet:		
Lantmännen Lantbruk Sverige	20 363	14 102
Lantmännen Lantbruk Finland	6 094	4 479
Lantmännen Maskin	3 320	3 636
Division Lantbruk övrigt och elimineringar	599	617
Division Lantbruk	**30 376**	**22 834**
Lantmännen Biorefineries	4 307	3 486
Lantmännen Aspen	1 693	1 113
Scandbio	806	-
Division Energi övrigt och elimineringar	–5	–4
Division Energi	**6 801**	**4 595**
Lantmännen Unibake	14 082	11 673
Lantmännen Cerealia	4 913	4 286
Division Livsmedel övrigt och elimineringar	–87	–401
Division Livsmedel	**18 908**	**15 558**
Swecon Sverige	4 372	4 191
Swecon Tyskland	3 329	2 790
Swecon Baltikum	359	300
Affärsområde Swecon övrigt och elimineringar	–4	–4
Affärsområde Swecon	**8 056**	**7 277**
Affärsområde Fastigheter	**104**	**127**
Övrig verksamhet	**672**	**681**
Elimineringar	**–5 056**	**–3 517**
Summa	**59 861**	**47 555**
Nettoomsättning från leasingverksamhet		
Affärsområde Swecon	591	473
Affärsområde Fastigheter	488	457
Elimineringar	–328	–302
Summa	**751**	**628**
Total nettoomsättning	**60 612**	**48 183**
Övriga rörelseintäkter		
Entreprenadintäkter	148	259
Realisationsvinster	975	80
Statliga stöd	14	14
Försäkringsersättning	159	67
Övrigt	1 597	466
Summa	**2 893**	**886**

Realisationsvinster för 2021 avser främst fastighetsförsäljningar och 2022 avser främst avyttring av Agrovärme med 707 MSEK samt fastighetsförsäljningar.

Not 6 Anställda och personalkostnader

Medelantal anställda	2022	varav kvinnor	2021	varav kvinnor
Koncernen				
Sverige	3 833	29 %	3 704	29 %
Finland	1 063	51 %	977	50 %
Danmark	1 056	27 %	1 041	27 %
Storbritannien	698	25 %	571	26 %
Tyskland	661	15 %	641	14 %
Polen	430	43 %	378	44 %
Estland	408	57 %	372	58 %
Litauen	392	61 %	392	60 %
Belgien	316	36 %	315	36 %
Ryssland	315	32 %	526	41 %
Norge	300	32 %	286	34 %
Ukraina	225	56 %	244	56 %
USA	192	30 %	165	31 %
Australien	151	49 %	115	49 %
Rumänien	128	55 %	121	59 %
Lettland	110	34 %	174	45 %
Frankrike	34	32 %	31	29 %
Nederländerna	29	28 %	24	28 %
Ungern	8	47 %	8	52 %
Spanien	7	38 %	7	41 %
Totalt i Koncernen	**10 356**	**35 %**	**10 092**	**35 %**
Moderföretaget				
Sverige	974	35 %	1 035	40 %
Totalt i Moderföretaget	**974**	**35 %**	**1 035**	**40 %**

Personalkostnader	Koncernen		Moderföretaget	
MSEK	2022	2021	2022	2021
Löner och ersättningar, till vd:ar	127	116	17	21
- varav rörlig del	*21*	*19*	*6*	*8*
Löner och ersättningar, övriga anställda	5 343	4 715	609	586
Sociala kostnader				
- årets kostnad	1 131	1 051	216	219
- löneskatteffekt på gottgörelse från pensionsstiftelsen	-	-	–15	–15
Pensionskostnader				
- årets kostnad [1)]	477	421	79	77
- gottgörelse från pensionsstiftelsen	-	-	–63	–64
Övriga personalkostnader	332	203	25	17
Summa	**7 410**	**6 506**	**868**	**841**

1) *Av koncernens pensionskostnader avser 16 MSEK (14) gruppen styrelser och vd. De utestående pensionsförpliktelserna till dessa uppgick till 0 MSEK (3). Av Moderföretagets pensionskostnader avser 3 MSEK (4) gruppen styrelse och vd. De utestående pensionsförpliktelserna till dessa uppgick till 0 MSEK (0).*

Könsfördelning i företagsledningen	Koncernen		Moderföretaget	
Andelen kvinnor, %	2022	2021	2022	2021
Styrelser	18	16	25	25
Övriga ledande befattningshavare	35	36	33	30

fortsättning not 6

LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Ledande befattningshavare

Med ledande befattningshavare som redovisas i denna not avses Lantmännens koncernledning bestående av verkställande direktören (vd) tillika koncernchef, vice verkställande direktören (vvd), tre divisionschefer, två affärsområdeschefer samt tre chefer för gemensamma funktioner. Medlemmar i koncernledningen kan vara anställda i moderföretaget eller i dotterbolag. Under 2022 har sammansättningen av ledande befattningshavare ändrats. Vid årets ingång utgjordes koncernledningen av 10 personer. Under året har en person gått i pension, en person tagit en ny roll, två personer lämnat koncernledningen, samt tre personer tillkommit varför koncernledningen vid årets slut utgjordes av 9 ordinarie personer.

Lantmännens ersättningsutskott

Inom Lantmännens styrelse finns ett särskilt ersättningsutskott. I ersättningsutskottets uppgifter ingår bland annat att bereda styrelsens beslut i frågor avseende lön och ersättningar till vd/koncernchefen, samt att godkänna vd's förslag avseende ersättningar till koncernledningen.

Lantmännens ersättningspolicy

Målsättningen med Lantmännens ersättningspolicy är att erbjuda en kompensation som bidrar till att engagera, motivera och attrahera den kompetens som Lantmännen behöver för att vara framgångsrik i sina affärsverksamheter. De grundläggande principerna är att:

- Ersättningen ska vara neutral med avseende på kön, religion, etnicitet, funktionsnedsättning, sexuell läggning m.m.
- Ersättningen ska vara individuell och differentierad, och alltid vara starkt knuten till den anställdes prestation.
- Ersättningen ska baseras på nödvändig kompetens, arbetsuppgifter, kvalifikationer, erfarenhet, befattning och bidraget till verksamheten.
- Ersättningen ska vara relevant i förhållande till marknaden.
- Ersättningen ska alltid fastställas med hänsyn till verksamheten och den finansiella situationen inom Lantmännen-koncernen och dess bolag.

Ersättningar inom Lantmännen ska betraktas och bedömas från ett totalt belöningsperspektiv. Beslut om ersättningar inom Lantmännen ska fattas med utgångspunkt i våra värderingar: öppenhet, helhetssyn och handlingskraft.

Ersättningsstruktur

Föreningsstämman fattar beslut om ersättning till styrelsen för perioden fram till nästa föreningsstämma. Ersättningen fördelas på fast årsarvode respektive timarvode. Föreningsstämmans beslut om fast arvode är fördelat på ordförande, vice ordförande respektive övriga ledamöter i styrelsen.

Föreningsstämman fastställer riktlinjerna för ersättning till koncernledningen på förslag av styrelsen. 2021 års föreningsstämma fastställde de riktlinjer som tillämpades under 2022 och 2022 års föreningsstämma fastställde riktlinjer som ska tillämpas för 2023.

Lantmännens ersättningsstruktur för Lantmännens koncernledning består av följande delar:

- Fast lön
- Rörlig lön
  - *Kortsiktigt incitamentsprogram*
  - *Långsiktigt incitamentsprogram*
- Pension
- Övriga förmåner och avgångsvederlag

Fast lön

För personer i Lantmännens koncernledning omprövas lönerna årligen per 1 januari. Revideringen tar hänsyn till prestation, löneutvecklingen på marknaden, förändring av ansvarsområden, företagets utveckling samt lokala avtal och regler.

Rörlig lön – Kortsiktigt incitamentsprogram

Lantmännen har ett koncernövergripande program för kortsiktig (årlig) rörlig lön, som för 2022 omfattade samtliga i koncernledningen. Beslut om målgrupp och riktlinjer för den kortsiktiga rörliga lönen tas årligen, vad gäller koncernledningen, av föreningens stämma och vad gäller övriga av Lantmännens styrelse.

För 2022 bestod programmet av finansiella och individuella mål. De finansiella målen representerar 75 procent av maximal rörlig lön och är kopplade till det ekonomiska värde som operativa enheter tillför Lantmännen. De individuella målen representerar 25 procent.

Maximal rörlig lön som skulle kunna utgå till Lantmännens koncernledning för 2022 var 30 procent av avtalad fast lön, före löneväxling, vid full måluppfyllelse. Total maximal rörlig lön som skulle kunna utgå för 2022, avseende samtliga anställda med rätt till rörlig lön inom koncernen, uppgick till cirka 51 MSEK, exklusive sociala kostnader. 2022 års rörliga lön har beräknats till ca 30 MSEK, exklusive sociala kostnader.

Rörlig lön – Långsiktigt incitamentsprogram

Lantmännens långsiktiga incitamentsprogram löper under fyra år med ett inledande prestationsår följt av tre inlåsningsår. Programmet omfattar samtliga i koncernledningen samt en mindre grupp av koncernens högre ledande befattningshavare och affärskritiska nyckelpersoner.

Syftet med programmet är att driva och belöna exceptionell värdetillväxt och lönsamhet inom koncernen. Programmet har också en konstruktion som sammanlänkar ägarnas och deltagarnas intressen. För att programmet ska resultera i en initial tilldelning förutsätts att koncernen under prestationsåret uppnår ett förutbestämt minimumresultat i avkastning på eget kapital (RoE). Den initiala tilldelningen ökar vid en högre avkastning på eget kapital (RoE), men är maximerad vid ett resultat där ingen ytterligare tilldelning sker. Maximal tilldelning i procent av årlig fast grundlön efter avslutat prestationsår är för Vd och koncernchef 40 procent, för övrig koncernledning 30 procent och för övriga deltagare är den 20 procent.

Lantmännen har fyra pågående långsiktiga incitamentsprogram. Ett program som påbörjades 2019, ett program som påbörjades 2020, ett program som påbörjades 2021 samt ett program som påbörjades 2022.

I nedanstående tabell redovisas kostnad för initial tilldelning samt förändringarna av redovisade kostnader för respektive program. Förändringen är mot föregående år. Alla kostnader är exklusive sociala avgifter.

Program MSEK	Initial tilldelning	Inlåsningsår 1	Inlåsningsår 2	Inlåsningsår 3
2019	21,0	–2,0	3,1	–2,0
2020	23,0	2,9	–2,6	-
2021	25,0	–1,6	-	-
2022	22,5	-	-	-

Förändringarna i den redovisade kostnaden är hänfört till förändringar i antalet deltagare samt för värdeförändring under inlåsningsperioden enligt programmets konstruktion och regelverk.

Pensioner

Lantmännen erbjuder koncernledningen tjänstepensioner i enlighet med nationell praxis, lokala avtal, och andra regleringar.

Koncernledningen har löften om pension vid 65 år. Det finns idag tre olika huvudprinciper för intjänande av pension för Lantmännens koncernledning, som alla utom en har sin anställning i Sverige:

- Intjänande av tjänstepension enligt avtal om ITP i Sverige med pensionsmedförande lön maximerad till 30 inkomstbasbelopp där sjukförmåner utgår enligt avtal om ITP. Utöver detta görs det en premieavsättning motsvarande 30 procent för lönedelar över 30 inkomstbasbelopp.
- Intjänande av tjänstepension enligt avtal för ITP i Sverige upp till 7,5 inkomstbasbelopp. Sjukförmåner utgår enligt avtal om ITP. Det görs dessutom en premieavsättning motsvarande 30 procent på lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp. Vice vd intjänar pension enligt detta upplägg.
- En avgiftsbestämd pension med en premie om 10-30 procent av den pensionsmedförande lönen. Vd/koncernchef erhåller en avgiftsbestämd pension med en premie om 30 procent av den pensionsmedförande lönen.

ank=20230629;20230629083771

fortsättning not 6

Övriga förmåner
Lantmännen erbjuder – utöver fast lön, rörlig lön och pension – övriga förmåner i form av tjänstebil, trygghetsförsäkring vid arbetsskada samt tjänstegrupplivförsäkring i enlighet med lokala avtal och regler. Härutöver har medlemmar i koncernledningen huvudsakligen rätt till årlig hälsoundersökning, privat sjukvårdsförsäkring samt en kompletterande sjukförsäkring som kan ge ersättning på lönedelar mellan 30-50 inkomstbasbelopp. För länder utanför Sverige erbjuds motsvarande förmåner i enlighet med nationell praxis och lagstiftning.

Avgångsvederlag/uppsägning
Mellan Lantmännen och vd/koncernchef samt vice vd gäller en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. Vid uppsägning från Lantmännens sida erhålls lön under uppsägningstiden motsvarande fast lön och övriga förmåner (inklusive tjänstepension och försäkringar). Därutöver utgår ett avgångsvederlag på tolv månaders fast lön, där full avräkning sker för eventuell lön från ny arbetsgivare. Övriga koncernledningsmedlemmar har en uppsägningstid om sex månader vid uppsägning på såväl egen som på Lantmännens begäran. Vid uppsägning på Lantmännens begäran utgår även ett avgångsvederlag på sex eller tolv månaders fast lön varav samtliga har full avräkning vid inkomst från annan anställning under tid för utbetalning av avgångsvederlag.

Löner och ersättningar till ledande befattningshavare 2022 TSEK	Styrelse-arvoden	Fast lön [3]	Rörlig lön [4]	Pension [3]	Övriga förmåner [5]	Summa 2022
Stämmovalda styrelseledamöter i Lantmännen ek för, enligt specifikation nedan [1]	5 690					5 690
Vd/Koncernchef Per Olof Nyman [6]		2 184	1 243	644	38	4 109
Vd/Koncernchef Magnus Kagevik [7]		4 796	2 734	1 418	105	9 053
Vice vd Per Arfvidsson		3 904	2 296	999	200	7 399
Koncernledning, övriga [2]		36 567	12 214	8 846	1 447	59 074
	5 690	**47 451**	**18 487**	**11 907**	**1 790**	**85 325**

Löner och ersättningar till ledande befattningshavare 2021 TSEK	Styrelse-arvoden	Fast lön [3]	Rörlig lön [4]	Pension [3]	Övriga förmåner [5]	Summa 2021
Stämmovalda styrelseledamöter i Lantmännen ek för, enligt specifikation nedan [1]	5 736					5 736
Vd/Koncernchef Per Olof Nyman		8 545	5 945	2 503	155	17 148
Vice vd Per Arfvidsson		3 800	2 248	1 052	166	7 266
Koncernledning, övriga [2]		25 857	14 803	8 247	1 158	50 065
	5 736	**38 202**	**22 996**	**11 802**	**1 479**	**80 215**

1) *Här inkluderas ersättning från såväl Lantmännen ek för som från övriga koncernföretag och avser såväl fast årsarvode som timarvode.*
2) *I övrig koncernledning ingår 8 personer, genomsnittet under året har varit 8. Lämnade uppgifter avseende koncernledning avser endast de personer som ingår i ledningen för Lantmännenkoncernen.*
3) *Inkluderar fast månadslön och avgångsvederlag. Vissa medlemmar i koncernledningen har rätt till växling mellan fast lön och pension, inom ramen för gällande skattelagstiftning.*
4) *Avser estimerad rörlig lön för respektive år. För 2022 ingår initial tilldelning i långsiktigt incitaments program, beräknad värdeförändring i pågående långsiktigt incitaments program samt estimerad rörlig lön för kortsiktigt incitaments program att utbetala nästa år. Estimerad rörlig lön för 2021 stämmer med verkligt utfall.*
5) *Huvudsakligen bilförmåner, men även övriga förmåner som till exempel sjukförsäkring och kostförmån.*
6) *Vd/Koncernchef Till och med 2022-03-31*
7) *Vd/Koncernchef Från och med 2022-04-01*

Arvoden till styrelsen [1]

TSEK	2022	2021
Per Lindahl [2]	1 397	1 369
Hans Wallemyr [3]	256	940
Jan Ehrensvärd [4]	594	481
Gunilla Aschan	505	489
Jenny Bengtsson [5]	544	310
Sonat Burman-Olsson	489	473
Johan Bygge	489	473
Jan-Erik Hansson [6]	290	-
Johan Mattsson [7]	-	195
Henrik Wahlberg	550	512
Per Wijkander	576	494
Summa	**5 690**	**5 736**

1) *Här inkluderas ersättning från såväl Lantmännen ek för som från övriga koncernföretag och avser såväl fast årsarvode som timarvode.*
2) *Styrelsens ordförande från och med 2017-05-04*
3) *Styrelsen Vice ordförande till och med 2022-05-05*
4) *Styrelsens Vice ordförande från och med 2022-05-05*
5) *Från och med 2021-05-11*
6) *Från och med 2022-05-05*
7) *Till och med 2021-05-11*

Not 7 Avskrivning och nedskrivning av materiella och immateriella anläggningstillgångar

MSEK	2022	2021
Avskrivningar		
Byggnader och mark	459	440
Maskiner och andra tekniska anläggningar	1 090	1 055
Inventarier, verktyg och installationer	301	283
Förvaltningsfastigheter	16	15
Immateriella tillgångar	280	236
Summa	**2 146**	**2 029**
Nedskrivningar		
Byggnader och mark[1)]	397	24
Maskiner och andra tekniska anläggningar[1)]	88	38
Inventarier, verktyg och installationer	-	5
Goodwill[2)]	442	-
Övriga immateriella tillgångar	80	1
Summa	**1 007**	**68**

[1)] *Avser främst nedskrivning av kvarnar i Sverige och Danmark samt nedskrivningar i Lantmännen Unibakes verksamhet i Ryssland.*

[2)] *Avser goodwill hänförlig till Lantmännen Cerealias verksamhet i Finland och Ryssland, för mer information se vidare nedan under avsnittet nedskrivningar.*

Totala av- och nedskrivningar

MSEK	2022	2021
Byggnader och mark	856	464
Maskiner och andra tekniska anläggningar	1 178	1 093
Inventarier, verktyg och installationer	301	288
Förvaltningsfastigheter	16	15
Goodwill	442	-
Övriga immateriella tillgångar	360	237
Summa	**3 153**	**2 097**

Nedskrivningarna fördelade per division

MSEK	2022	2021
Division Lantbruk		
- från årlig prövning av nedskrivningsbehov	-	2
Division Energi		
- från årlig prövning av nedskrivningsbehov	17	12
Division Livsmedel		
- från årlig prövning av nedskrivningsbehov	523	4
- som en effekt av beslut om omstrukturering	20	48
Affärsområde Swecon		
- från årlig prövning av nedskrivningsbehov	-	1
Koncerngemensamt		
- från årlig prövning av nedskrivningsbehov	447	1
Summa	**1 007**	**68**

För ytterligare detaljer se även ⓔ *not 13, 14 och 15.*

Nedskrivningar

Lantmännen prövar värdet på tillgångarna i fördefinierade kassagenererande enheter när det finns indikationer som pekar på att resultatutvecklingen i berörda enheter kan bli väsentligt negativ och att denna utveckling inte bedöms vara tillfällig.

Oberoende av indikationer prövar Lantmännen alltid en gång per år, normalt under tertial tre, värdet på tillgångarna i de kassagenererande enheter som innefattar goodwill och övriga immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod.

Återvinningsvärdet för de kassagenererande enheterna fastställs genom beräkning av nyttjandevärdet. Nyttjandevärdet motsvarar nuvärdet av de bedömda framtida kassaflöden som förväntas genom att använda tillgången.

Årets beräkningar grundar sig på beslutad budget för 2023 och beslutade strategiska planer för åren 2024 och 2025. Nyckelantaganden i prognoserna är bedömning av framtida försäljningstillväxt och resultatutveckling. Beräkningen av nyttjandevärdet baseras på vad ledningen anser vara rimliga marknadsmässiga antaganden och omfattar förväntade framtida kassaflöden för den existerande verksamheten, där tillväxten efter 2026 antagits bli svag, för merparten av verksamheterna cirka 2 procent per år.

fortsättning not 7

De diskonteringsfaktorer som använts vid nuvärdesberäkningen av de förväntade framtida kassaflödena motsvarar de aktuella långsiktiga avkastningskraven, före skatt, som fastställts för verksamheterna i de kassagenererande enheterna. Vid fastställande av diskonteringsfaktorn beaktas den risk som är förknippad med den specifika tillgången och där verksamheter som ligger nära lantbrukaren har en lägre riskpremie.

De kassagenererande enheter som definierats inom Lantmännen är på en lägre organisatorisk nivå än de segment som framgår av Lantmännens segmentsredovisning och som motsvarar koncernens divisioner och affärsområden.

Av koncernens totala värde avseende goodwill och övriga tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod står affärsområdet Lantmännen Unibake för 69 procent och Lantmännen Cerealia för 13 procent.

Vid nedskrivningsprövning av de kassagenererande enheterna Lantmännen Unibake och Lantmännen Cerealia uppgick diskonteringsräntan före skatt till 8 (8) procent för Lantmännen Unibake och 9 (8) procent för Lantmännen Cerealia.

Årets prövning av värdet på goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod resulterade i en nedskrivning av goodwill med totalt 442 MSEK och varumärken med 48 MSEK. Nedskrivningarna är hänförliga till Lantmännen Cerealias verksamheter i Finland och i Ryssland. I Lantmännen Cerealias verksamhet i Finland har en nedskrivning av goodwill gjorts med 288 MSEK. Nedskrivningen i Finland har skett till följd av ett förändrat marknadsläge som återspeglas i beräknade framtida kassaflöden. Som en konsekvens av Rysslands krig i Ukraina har en nedskrivning om 202 MSEK gjorts i Lantmännen Cerealias verksamhet i Ryssland, varav 154 MSEK avsåg goodwill och 48 MSEK avsåg varumärken.

För verksamheten i Ryssland har Lantmännen inte haft tillgång till relevant information för att göra en nedskrivningsprövning baserat på framtida kassaflöden som är den metod som används normalt av Lantmännen och som beskrivs ovan. Nedskrivningsprövningen av verksamheterna i Ryssland har istället baserats på bedömt verkligt värde minskat med försäljningskostnader.

Den kassagenererande enheten Lantmännen Unibake exklusive Ryssland låg vid årets nedskrivningsprövning inom gränsen för beräknat nyttjandevärde. En ökning av diskonteringsräntan med 0,5 procentenheter hade minskat det beräknade nyttjandevärdet för Lantmännen Unibake med 1 075 MSEK, vilket ändå inte medfört ett nedskrivningsbehov, alla andra antaganden oförändrade. En ökning av diskonteringsräntan med 0,5 procentenheter hade minskat det beräknade nyttjandevärdet för Lantmännen Cerealia med 209 MSEK, alla andra antaganden oförändrade.

Övriga enheter med goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod låg vid årets nedskrivningsprövning väl inom gränsen för beräknat nyttjandevärde. Diskonteringsräntan före skatt vid dessa nedskrivningsprövningar var mellan 8 till 10 procent.

Not 8 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

MSEK	2022	2021
Ernst & Young		
Revisionsuppdrag	18	17
Skatterådgivning	1	1
Övriga tjänster	1	0
Totalt	**20**	**18**
Övriga revisorer		
Revisionsuppdrag	3	1
Förtroendevalda		
Revisionsuppdrag	1	1

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisning, koncernredovisning, bokföring och styrelsens och vd:s förvaltning samt övriga arbetsuppgifter som det ankommer på företagets revisorer att utföra. I revisionsuppdraget ingår även rådgivning och annat biträde som är en följd av de iakttagelser som gjorts vid granskningen eller inom ramen före de övriga arbetsuppgifter som ingår under revisionsuppdraget.

ank=20230629;20230629000572

Not 9 Finansiella intäkter och kostnader

	2022			2021		
MSEK	Intäkter	Kostnader	Summa	Intäkter	Kostnader	Summa
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde						
Räntor, fordringar medlemmar	48	-	48	43	-	43
Räntor, övriga	49	-	49	5	-	5
			97			**48**
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat						
Utdelning [1)]	4	-	4	8	-	8
			4			**8**
Derivat som används i säkringsredovisning						
Räntor valutaterminer och -swapar	20	–18	2	12	–19	–7
			2			**–7**
Övriga finansiella skulder						
Räntekostnader, pensionsplaner	-	–9	–9	-	–12	–12
Räntekostnader, skulder till medlemmar	-	–39	–39	-	–24	–24
Räntekostnader, skulder till allmänheten	-	–18	–18	-	–11	–11
Räntekostnader, upplåning	-	–105	–105	-	–74	–74
Räntekostnader, leasingskulder	-	–45	–45	-	–46	–46
Övriga kostnader, upplåning	-	–12	–12	-	–14	–14
Övriga räntekostnader	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekter	-	–54	–54	-	11	11
			–282			**–170**
Summa	**121**	**–300**	**–179**	**68**	**–188**	**–121**

[1)] *Varav 0 MSEK hänförligt till aktier som avyttrats under räkenskapsåret.*

Not 10 Jämförelsestörande poster

Koncernens resultat påverkas av vissa poster av jämförelsestörande karaktär. En sammanställning över dessa poster framgår nedan.

Som jämförelsestörande poster definieras poster av engångskaraktär som inte har direkt samband med den planerade framtida verksamheten och som, i varje enskilt fall, ligger utanför beloppsintervallet +/– 30 MSEK.

MSEK	2022	2021
Realisationsvinst vid försäljning av fastigheter	254	54
Realisationsvinst vid försäljning av verksamheter	707	-
Jämförelsestörande poster i Övriga rörelseintäkter	**961**	**54**
Omstruktureringskostnader	–133	–75
Nedskrivning av anläggningstillgångar	–212	-
Nedskrivning av goodwill	–288	-
Nedskrivning avseende den ryska verksamheten	–500	-
Avsättning för rivnings- och saneringskostnader för siloanläggningar	–59	-
IT-investeringar i molntjänster	–177	-
Summa Jämförelsestörande poster i Rörelseresultat	**–408**	**–21**
Summa jämförelsestörande poster i Resultat efter finansiella poster	**–408**	**–21**
Skatteeffekt av jämförelsestörande poster	42	4
Summa jämförelsestörande poster i Årets resultat	**–366**	**–17**

Jämförelsestörande rörelseposter fördelat per segment/division

	2022				
MSEK	Realisations-resultat	Ned-skrivning	Omstrukture-ringskostnad	Övrigt	Summa
Division Livsmedel	-	–566	–133	-	–699
Affärsområde					
Fastigheter	254	-	-	-	254
Koncernposter	707	–434	-	–236	37
Summa	**961**	**–1 000**	**–133**	**–236**	**–408**

I Lantmännen Cerealia inom division Livsmedel har nedskrivning gjorts av goodwill relaterad till den finska verksamheten som en effekt av den årliga nedskrivningsprövningen. Nedskrivning har även gjorts av Vejlekvarnen i Danmark samt av Strängnäskvarnen i Sverige. I division Livsmedel har dessutom nedskrivning gjorts med –66 MSEK avseende den ryska verksamheten. Totala nedskrivningar i division Livsmedel uppgick till –566 MSEK. Därutöver har nedskrivning gjorts med –434 MSEK i koncernen avseende den ryska verksamheten. Total nedskrivning avseende den ryska verksamheten uppgick till –500 MSEK.

I division Livsmedel gjordes avsättningar för omstruktureringskostnader på totalt –133 MSEK, varav –98 MSEK avseende omstrukturering av Lantmännen Unibakes bageristruktur i Belgien och –35 MSEK som ett led i Lantmännen Cerealias effektiviseringsarbete.

Affärsområde Fastigheter har realisationsvinst från en fastighetsförsäljning i Uppsala med 254 MSEK.

I koncernposter ingår en realisationsvinst från avyttring av Agrovärmekoncernen på 707 MSEK, en avsättning för rivnings- och saneringskostnader för siloanläggningar om –59 MSEK samt kostnader för pågående IT-investeringar som redovisas direkt i resultaträkningen på –177 MSEK.

fortsättning not 10

	2021		
MSEK	Omstruktureringskostnader	Övrigt	Summa
Division Livsmedel	–75	-	–75
Affärsområde Fastigheter	-	54	54
Summa	**–75**	**54**	**–21**

2021 gjordes reserveringar för omstruktureringskostnader på totalt –75 MSEK i division Livsmedel.

Affärsområde Fastigheter hade realisationsvinst från en fastighetsförsäljning i Ystad med 54 MSEK.

Not 11 Valutakursdifferenser som påverkat resultatet

MSEK	2022	2021
Valutakursdifferenser som påverkat rörelseresultatet	–386	–54
Valutakursdifferenser på finansiella poster	–54	11
Summa	**–440**	**–43**
Kursdifferenser i rörelseresultatet inkluderas i:		
Nettoomsättning	–500	6
Varukostnader	120	–62
Övriga rörelseintäkter / rörelsekostnader	–6	2
Summa	**–386**	**–54**

Not 12 Skatter

Skatt på årets resultat

MSEK	2022	2021
Aktuell skattekostnad (–) / skatteintäkt (+)		
Periodens skattekostnad	–376	–220
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	17	–2
Utländsk skatt	–5	–11
Summa aktuell skatt	**–364**	**–233**
Uppskjuten skattekostnad (-) / skatteintäkt (+)		
Uppskjuten skatt från förändringar i temporära skillnader	83	–54
Uppskjuten skatt till följd av ändrade skattesatser	1	15
Uppskjuten skatteintäkt i aktiverat underskottsavdrag	–3	19
Utnyttjande av tidigare aktiverade underskottsavdrag	–52	–45
Övriga förändringar	–2	4
Summa uppskjuten skatt	**27**	**–61**
Summa redovisad skattekostnad	**–337**	**–294**

Skatteposter som redovisats via övrigt totalresultat

MSEK	2022	2021
Uppskjuten skatt		
Aktuariella vinster och förluster i förmånsbaserade pensionsplaner	–150	–67
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	–8	19
Summa	**–158**	**–48**
Aktuell skatt		
Aktuell skatt i säkring av nettoinvesteringar	43	6
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	–4	-
Aktuell skatt i kassaflödessäkringar	–73	–43
Summa	**–34**	**–37**
Summa skatteeffekter i övrigt totalresultat	**–192**	**–85**

	2022		2021	
Avstämning av effektiv skatt	Procent	MSEK	Procent	MSEK
Resultat före skatt		2 128		2 181
Förväntad skatt enligt gällande svensk skattesats	20,6 %	–438	20,6 %	–449
Poster som påverkat skattemässigt resultat och dessa posters påverkan på den effektiva skatten:				
Ej avdragsgilla kostnader	6 %	–128	1 %	–23
Skattefria realisationsresultat	–3 %	71	0 %	4
Skattefria utdelningar	0 %	2	0 %	1
Andra ej skattepliktiga intäkter	0 %	9	0 %	1
Skatt på ej redovisade intäkter		-	0 %	2
Under året uppkommet underskottsavdrag, ej aktiverat som uppskjuten skattefordran	0 %	–4		-
Aktivering av tidigare års ej aktiverade underskottsavdrag och skattekrediter		-	–1 %	20
Effekt av särskilda skatteregler för ekonomiska föreningar	–6 %	135	–5 %	109
Skatt hänförlig till tidigare år	–1 %	15	0 %	2
Effekt av ändrade skattesatser, skatteregler samt olika skattesatser i koncernen	–1 %	12	0 %	10
Utländsk skatt som ej kunnat avräknas	0 %	–3	0 %	–9
Återläggning resultat joint venture/intresseföretag	–2 %	33	–2 %	37
Övrigt	2 %	–41	0 %	1
Redovisad effektiv skatt	**16 %**	**–337**	**13 %**	**–294**

Enligt beskattningsreglerna för ekonomiska föreningar är den utdelning som styrelsen föreslår, och som kommer att utbetalas efterföljande år till fysiska personer, avdragsgill innevarande år och har beaktats vid beräkning av aktuell skatt. Återbäring och efterlikvid är vidare skattemässigt avdragsgilla kostnader, men redovisas inte över resultaträkningen utan som utdelning.

fortsättning not 12

Uppskjuten skattefordran/skatteskuld

	2022			2021		
MSEK	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto
Koncernen						
Byggnader och mark	419	708	–289	395	693	–298
Maskiner och inventarier	56	598	–542	57	554	–497
Immateriella tillgångar	84	742	–658	93	622	–529
Kundfordringar	1	1	0	7	1	6
Pensionsavsättningar	36	62	–26	149	0	149
Räntebärande skulder	669	384	285	660	386	274
Övriga avsättningar	60	0	60	50	0	50
Underskottsavdrag	121	0	121	157	0	157
Övrigt	215	87	128	214	151	63
Summa	**1 661**	**2 582**	**–921**	**1 782**	**2 407**	**–625**
Kvittning av fordringar/skulder	–1 360	–1 360	0	–1 509	–1 509	0
Summa, netto uppskjuten skattefordran / skatteskuld	**301**	**1 222**	**–921**	**273**	**898**	**–625**

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder som avser samma skattemyndighet har kvittats mot varandra.

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag 2022

MSEK	Belopp vid årets ingång	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat mot övrigt totalresultat	Förändringar vid förvärv/avyttring av företag	Omklassificering	Omräknings-differenser	Belopp vid 2022 års utgång
Koncernen							
Byggnader och mark	–298	22	-	9	0	–22	–289
Maskiner och inventarier	–497	–4	-	–26	0	–15	–542
Immateriella tillgångar	–529	13	-	–115	0	–27	–658
Kundfordringar	6	–1	-	–7	0	2	0
Pensionsavsättningar	149	–24	–150	-	0	–1	–26
Räntebärande skulder	274	–11	-	1	0	21	285
Övriga avsättningar	50	9	-	–1	0	2	60
Underskottsavdrag	157	–46	-	0	0	10	121
Övrigt	63	69	–8	–7	–1	12	128
Summa	**–625**	**27**	**–158**	**–146**	**–1**	**–18**	**–921**

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag 2021

MSEK	Belopp vid årets ingång	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat mot övrigt totalresultat	Förändringar vid förvärv/avyttring av företag	Omklassificering	Omräknings-differenser	Belopp vid 2021 års utgång
Koncernen							
Byggnader och mark	–400	59	-	-	51	–8	–298
Maskiner och inventarier	–571	–21	-	-	102	–7	–497
Immateriella tillgångar	–538	19	-	-	–4	–6	–529
Kundfordringar	4	2	-	-	0	0	6
Pensionsavsättningar	204	13	–68	-	–1	1	149
Räntebärande skulder	590	–248	-	-	–78	10	274
Övriga avsättningar	5	44	-	-	1	0	50
Underskottsavdrag	174	–21	-	-	0	4	157
Övrigt	0	92	14	31	–71	–3	63
Summa	**–532**	**–61**	**–54**	**31**	**0**	**–9**	**–625**

Underskottsavdrag och skattekrediter

Vid utgången av året hade koncernen underskottsavdrag på 549 MSEK (696), varav 494 MSEK (657) beaktats vid beräkning av uppskjuten skatt.

De underskottsavdrag som inte beaktats avser underskottsavdrag i verksamhet i Ungern och Finland. Dessa har inte åsatts något värde då det i dagsläget är osäkert om de kommer att kunna utnyttjas.

De underskottsavdrag som inte beaktats vid beräkning av uppskjuten skatt uppgår totalt till 55 MSEK (39) och har en livslängd om fyra respektive tio år.

Vid utgången av året hade koncernen skattekrediter på 17 MSEK (25) i Polen som har beaktats vid beräkning av uppskjuten skatt.

Not 13 Materiella anläggningstillgångar

MSEK	Mark och markanläggningar 2022	Mark och markanläggningar 2021	Byggnader 2022	Byggnader 2021	Maskiner och andra tekniska anläggningar 2022	Maskiner och andra tekniska anläggningar 2021	Inventarier, verktyg och installationer 2022	Inventarier, verktyg och installationer 2021	Pågående nyanläggningar 2022	Pågående nyanläggningar 2021	Summa materiella anläggningstillgångar 2022	Summa materiella anläggningstillgångar 2021
Ackumulerade anskaffningsvärden	1 542	1 335	9 312	8 606	19 786	17 693	3 271	2 781	1 918	1 245	35 829	31 660
Ackumulerade avskrivningar	–172	–127	–4 124	–3 642	–13 578	–12 212	–2 220	–1 823	-	-	–20 094	–17 804
Ackumulerade nedskrivningar	–61	–60	–361	–213	–483	–463	–72	–43	-	-	–977	–779
Bokfört värde	**1 309**	**1 148**	**4 827**	**4 751**	**5 725**	**5 018**	**979**	**915**	**1 918**	**1 245**	**14 758**	**13 077**
Bokfört värde vid årets början	1 148	1 014	4 751	5 027	5 018	4 955	915	893	1 245	712	13 077	12 601
Investeringar inklusive nyttjanderätter [1]	74	110	586	214	780	606	199	233	1 873	1 292	3 512	2 455
Företagsförvärv	42	-	168	-	526	-	28	-	12	-	776	0
Företagsförsäljningar [2]	–4	-	–237	-	–432	-	–7	-	–77	-	–757	0
Försäljningar och utrangeringar	–1	–9	–55	–238	–105	–90	–14	–18	–11	-	–186	–355
Årets avskrivning enligt plan	–13	–13	–446	–427	–1 090	–1 055	–301	–283	-	-	–1 850	–1 778
Årets nedskrivningar	-	-	–397	–24	–88	–38	-	–5	-	-	–485	–67
Omklassificeringar	21	28	168	89	819	547	129	82	–1 170	–770	–33	–24
Omräkningsdifferenser	42	18	289	110	297	93	30	13	46	11	704	245
Bokfört värde [3]	**1 309**	**1 148**	**4 827**	**4 751**	**5 725**	**5 018**	**979**	**915**	**1 918**	**1 245**	**14 758**	**13 077**
Nyttjanderätter inkluderade i materiella anläggningstillgångar												
Anskaffningsvärde												
Värde vid årets början	76	34	2 050	2 244	314	289	593	542	-	-	3 033	3 109
Anskaffning nyttjanderätter	28	42	328	84	21	20	133	140	-	-	510	286
Övriga förändringar	1		–97	–278	28	5	–80	–89	-	-	–148	–362
Per 31 december	105	76	2 281	2 050	363	314	646	593	-	-	3 395	3 033
Ackumulerade avskrivningar												
Värde vid årets början	-	-	–663	–503	–294	–225	–298	–215	-	-	–1 255	–943
Avskrivningar nyttjanderätter	-	-	–250	–252	–38	–65	–158	–154	-	-	–446	–471
Övriga förändringar	-	-	129	92	–27	–4	83	71	-	-	185	159
Per 31 december	-	-	–784	–663	–359	–294	–373	–298	-	-	–1 516	–1 255
Bokfört värde	**105**	**76**	**1 497**	**1 387**	**4**	**20**	**273**	**295**	**-**	**-**	**1 879**	**1 778**

[1] *I årets investeringar ingår inga aktiverade räntor. Fastigheter förvärvade i bolag betraktas som substansförvärv och redovisas som förvärv av materiella anläggningstillgångar alternativt förvaltningsfastigheter.*

[2] *Inkluderar avkonsolidering av ryska enheter, se* ⊜ *not 33 för ytterligare upplysningar.*

[3] *Tillgångar som är föremål för uthyrning enligt operationella leasingavtal ingår med 416 MSEK (402) och avser Swecon Baumaschinens uthyrningsverksamhet av anläggningsmaskiner.*

Statliga stöd har reducerat årets investeringar med 5 MSEK (0).
Vid årsskiftet fanns kontraktuella åtaganden avseende investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgående till 843 MSEK (730).

För ytterligare upplysningar om av- och nedskrivningar se ⊜ not 7.
För ytterligare upplysningar om leasing se ⊜ not 29 avseende leasingåtaganden och ⊜ not 30 avseende kundfinansiering.

ank=20230622

Not 14 Förvaltningsfastigheter

MSEK	Mark 2022	Mark 2021	Byggnader 2022	Byggnader 2021	Summa förvaltningsfastigheter 2022	Summa förvaltningsfastigheter 2021
Ackumulerade anskaffningsvärden	130	128	692	679	822	807
Ackumulerade avskrivningar	–11	–9	–121	–106	–132	–115
Bokfört värde	**119**	**119**	**571**	**573**	**690**	**692**
Bokfört värde vid årets början	119	119	573	568	692	687
Försäljningar och utrangeringar	–1	0	–2	–	–3	0
Årets avskrivning enligt plan	–2	–1	–14	–14	–16	–15
Omklassificeringar	3	1	14	19	17	20
Bokfört värde	**119**	**119**	**571**	**573**	**690**	**692**

Fastigheter där mindre än 10 procent av lokalytan utnyttjas för Lantmännen-koncernens egen verksamhet klassificeras som förvaltningsfastigheter i koncernen.

För ytterligare upplysningar om leasing se not 30 avseende kundfinansiering.

Förvaltningsfastigheter med ett bokfört värde på 408 MSEK (412) är pantsatta som säkerhet för koncernens upplåning. Beräknat verkligt värde uppgår till 734 MSEK (739).

Tillgångar som är föremål för uthyrning enligt operationella leasingavtal avser samtliga förvaltningsfastigheter.

Upplysning om verkligt värde och dess förändring

MSEK	2022	2021
Verkligt värde vid årets början	1 291	1 227
Försäljningar och utrangeringar	–7	–5
Värdeförändringar	–15	49
Omklassificeringar	17	20
Verkligt värde vid årets slut	**1 286**	**1 291**

Samtliga förvaltningsfastigheter har värderats enligt värderingshierarki 3, det vill säga utifrån icke observerbara indata och enligt de metoder som beskrivs nedan.

Verkligt värde har fastställts baserat på interna bedömningar. Avstämning har skett gentemot fastighetsförsäljningar genomförda under året.

Värdet har bedömts med hjälp av följande värderingsmetoder:
- I flertalet fall har ortprismetoden använts, där genomförda försäljningar av likvärdiga fastigheter på marknaden använts som underlag för bedömningen av värdet.
- Avkastningsvärdering genom kassaflödeskalkyler, där fastigheternas framtida driftsnetton och bedömda restvärden nuvärdesberäknats.
- I vissa fall har avkastningsvärdering genom nettokapitaliseringsmetoden använts, där ett normaliserat driftsnetto sätts i relation till ett marknadsanpassat direktavkastningskrav.

Förvaltningsfastigheternas påverkan på periodens resultat

MSEK	2022	2021
Hyresintäkter	118	112
Direkta kostnader, inklusive kostnad för reparation och underhåll		
- Fastigheter som genererar hyror	–44	–39
Driftsnetto	**74**	**73**

Not 15 Immateriella anläggningstillgångar

			Övriga immateriella anläggningstillgångar									
	Goodwill		Varumärken		Kund- och leverantörsrelationer		Patent, licenser och liknande rättigheter		Balanserade utgifter för utvecklings-arbeten, internt genererade		Summa övriga immateriella anläggnings-tillgångar	
MSEK	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Ackumulerade anskaffningsvärden	6 527	5 658	2 427	2 109	2 556	2 177	471	316	1 335	1 319	6 789	5 921
Ackumulerade avskrivningar	-	-	−282	−270	−1 376	−1 166	−311	−258	−864	−766	−2 833	−2 460
Ackumulerade nedskrivningar	−341	−39	-	-	−20	-	-	-	−91	−83	−111	−83
Bokfört värde	**6 186**	**5 619**	**2 145**	**1 839**	**1 160**	**1 011**	**160**	**58**	**380**	**470**	**3 845**	**3 378**
Bokfört värde vid årets början	5 619	5 461	1 839	1 824	1 011	1 109	58	72	470	365	3 378	3 370
Investeringar	-	-	-	-	-	-	1	4	71	189	72	193
Företagsförvärv	591	-	282	-	326	-	122	-	6	-	736	0
Företagsförsäljningar [1]	-	-	−21	-	−97	-	−2	-	−1	-	−121	0
Försäljningar och utrangeringar	-	-	-	-	-	-	-	−1	−71	-	−71	−1
Årets avskrivning enligt plan	-	-	−6	−5	-150	−125	−26	−20	−98	−86	−280	−236
Årets nedskrivningar	−442	-	−48	-	−19	-	-	-	−13	−1	−80	−1
Omklassificeringar	-	-	-	-	-	-	3	1	5	-	8	1
Omräkningsdifferenser	418	158	99	20	89	27	4	2	11	3	203	52
Bokfört värde	**6 186**	**5 619**	**2 145**	**1 839**	**1 160**	**1 011**	**160**	**58**	**380**	**470**	**3 845**	**3 378**

[1] *Inkluderar avkonsolidering av ryska enheter, se ➔ not 33 för ytterligare upplysningar.*

Fördelning av goodwill, varumärken och kund-/leverantörsrelationer per division

Division Lantbruk	231	220	29	30	91	101
Division Energi	382	262	164 [1]	145 [1]	131	91
Division Livsmedel	5 516	5 122	1 952 [2]	1 664 [2]	919	819
varav Lantmännen Unibake	*4 625*	*4 329*	*1 055 [2]*	*1 016 [2]*	*537*	*579*
Affärsområde Swecon	57	15	-	-	19	-
Summa	**6 186**	**5 619**	**2 145**	**1 839**	**1 160**	**1 011**

[1] *Varav varumärken med obestämbar nyttjandeperiod 60 MSEK(50). Varumärkena fördelar sig på Aspen 50 MSEK (50) och Coryton 10 MSEK (0).*

[2] *Varav varumärken med obestämbar nyttjandeperiod 1 931 MSEK (1 587).*
Varumärkena fördelar sig på Lantmännen Unibake med 1 034 MSEK (994) och på Lantmännen Cerealia med 612 MSEK (593) samt Myllyn Paras 285 MSEK (0).

Värdet av goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod uppgår per den 31 december 2022 till 8 177 MSEK (7 256), vilket motsvarar 16 procent (17) av koncernens tillgångar.

För ytterligare upplysningar om av- och nedskrivningar, samt årlig prövning vad gäller nedskrivning av goodwill och varumärken med obestämbar nyttjandeperiod, se ➔ not 7.

Not 16 Innehav redovisade enligt kapitalandelsmetoden

Lantmännens innehav i såväl intresseföretag som samarbetsarrangemang, klassificerade som joint ventures, redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

Lantmännen inkluderar resultat från intresseföretag och joint ventures i sin redovisning med en månads eftersläpning. I årets resultat ingår således Lantmännens andel i dessa företags resultat för perioden december föregående år - november innevarande år. Eftersläpningen är en praktisk hantering då företagen inte i alla delar kan tillämpa Lantmännens rapporteringsprocess.

	Koncernen		Moderföretaget	
MSEK	2022	2021	2022	2021
Ackumulerade anskaffningsvärden	3 197	2 699	1 957	1 438
Ackumulerade nedskrivningar	–2	–2	–80	–94
Bokfört värde	**3 195**	**2 697**	**1 877**	**1 343**
Bokfört värde vid årets ingång	2 697	2 517	1 343	1 343
Förvärv/Aktieägartillskott	1 449	5	1 449	-
Avyttringar	–1 365	-	–737	-
Årets andel i intresseföretags resultat	161	169	-	-
Årets utdelning	–30	–27	-	-
Omklassificeringar	177	-	-	-
Nedskrivning	-	-	-	-
Återförd nedskrivning	-	-	15	-
Omräkningsdifferens	106	33	–193	-
Bokfört värde	**3 195**	**2 697**	**1 877**	**1 343**
Innehav i joint ventures	753	783	194	194
Innehav i intresseföretag	2 442	1 914	1 683	1 149
Summa	**3 195**	**2 697**	**1 877**	**1 343**

Eventuella nedskrivningar och återförda nedskrivningar redovisas i resultaträkningen på raden "Andel av resultat i företag redovisade enligt kapitalandelsmetoden".

Under 2022 konverterade Lantmännen sina aktier i Hauptgenossenschaft Nord AG (HaGe Kiel) till nyemitterade aktier i det tyska bolaget team SE. Transaktionen, som medförde ett obetydligt resultat och inga likvideffekter, har i tabellen ovan rapporterats som en avyttring och ett förvärv. HaGe Kiels resultat rapporterades till och med avyttringstidpunkten. Andelen avyttrades i oktober 2022.

Förutom ovan förvärvade Lantmännen 30 procent i KG:s Ägg AB under 2022.

Under året har Lantmännens innehav av den ryska verksamheten omklassificerats från dotterbolag till intressebolag då Lantmännen inte längre kan utöva full kontroll och bestämmande inflytande över verksamheten.

Scandbio AB har omklassificerats till dotterbolag under året i och med att Lantmännen i april förvärvade de resterande 50 procent av bolaget.

	Andel i joint ventures och intresseföretags resultat		Utdelning från joint ventures och intresseföretag	
MSEK	2022	2021	2022	2021
Joint Ventures				
Scandagra Group AB	107	49	-	-
Scandagra Polska Sp.z o.o.	18	7	-	-
Scandbio AB	26	3	-	–20
Övriga	7	67	–25	-
Intresseföretag				
HaGe Kiel AG	–64	14	-	-
Viking Malt Oy	20	20	–4	–4
team SE	10	-	-	-
Övriga	37	9	–1	–3
Summa	**161**	**169**	**–30**	**–27**

Företagsförsäljning inom Swevet koncernen står för den största delen av Intresseföretag, Övriga.

Summerad finansiell information för joint ventures och intresseföretag
Informationen avser 100 procent i företagen.

	Scandagra Group AB		Scandagra Polska Sp. z o.o.	
Joint ventures				
MSEK	2022	2021	2022	2021
Balansposter				
Anläggningstillgångar	306	279	103	93
Omsättningstillgångar	3 503	1 921	490	343
varav likvida medel	*4*	*77*	*17*	*8*
Summa tillgångar	**3 809**	**2 200**	**593**	**436**
Långfristiga skulder	713	617	4	2
varav finansiella skulder	*710*	*614*		
Kortfristiga skulder	2 117	889	394	294
varav finansiella skulder	*716*	*311*		
Summa skulder	**2 830**	**1 506**	**398**	**296**
Nettotillgångar, 100 procent	**979**	**694**	**195**	**140**
Ägd andel i företaget, procent	*50 %*	*50 %*	*50 %*	*50 %*
Lantmännens andel i nettotillgångarna	490	347	98	70
Koncernmässiga övervärden	-	-	-	-
Redovisat värde i Lantmännen	**490**	**347**	**98**	**70**

	Scandagra Group AB		Scandagra Polska Sp. z o.o.	
MSEK	2022	2021	2022	2021
Resultatposter				
Nettoomsättning	10 385	5 805	2 626	1 850
Årets resultat	**214**	**98**	**36**	**14**
varav avskrivningar och amorteringar	*–28*	*–27*	*–3*	*–3*
varav ränteintäkter	*71*	*45*	*3*	*2*
varav räntekostnader	*–29*	*–21*	*–26*	*–6*
varav skattekostnader/intäkter	*–27*	*–17*	*–7*	*–3*
Summa totalresultat	**214**	**98**	**36**	**14**
Årets resultat, 100 procent	**214**	**98**	**36**	**14**
Ägd andel i företaget, procent	*50 %*	*50 %*	*50 %*	*50 %*
Lantmännens andel av årets resultat	107	49	18	7
Redovisat resultat i Lantmännen	**107**	**49**	**18**	**7**

Rörelseresultat i övriga joint ventures uppgick till 14 MSEK (134) och redovisad resultatandel i Lantmännen till 7 MSEK (67).

fortsättning not 16

Intresseföretag	team SE		Viking Malt Oy	
MSEK	2022	2021	2022	2021
Balansposter				
Anläggningstillgångar	8 826	-	1 852	1 278
Omsättningstillgångar	14 065	-	1 342	1 053
Summa tillgångar	**22 891**	**-**	**3 194**	**2 331**
Långfristiga skulder	2 348	-	1 368	840
Kortfristiga skulder	13 020	-	688	473
Summa skulder	**15 368**	**-**	**2 056**	**1 313**
Nettotillgångar, 100 procent	**7 523**	**-**	**1 138**	**1 018**
Ägd andel i företaget, procent	*10,7 %*	-	*37,5 %*	*37,5 %*
Lantmännens andel i nettotillgångarna	805	-	427	382
Koncernmässiga övervärden	571	-	-	-
Redovisat värde i Lantmännen	**1 376**	**-**	**427**	**382**

	team SE [1]		Viking Malt Oy	
MSEK	2022	2021	2022	2021
Resultatposter				
Nettoomsättning	6 909	-	3 312	2 382
Årets resultat	**96**	**-**	**54**	**54**
Summa totalresultat	**96**	**-**	**54**	**54**
Ägd andel i företaget, procent	*10,7 %*	-	*37,5 %*	*37,5 %*
Lantmännens andel av årets resultat	10	-	20	20
Lantmännens andel av övrigt totalresultat	0	-	-	-
Redovisat totalresultat i Lantmännen	**10**	**-**	**20**	**20**

[1] *Avser innehavstiden.*

Rörelseresultat i övriga intresseföretag uppgick till 87 MSEK (18) och redovisad resultatandel i Lantmännen till 37 MSEK (9).

Information om eventualförpliktelser för joint ventures och intresseföretags räkning framgår av ⊕ not 34.

Utöver dessa eventualförpliktelser finns inga åtaganden från Lantmännens sida för företagen.

Några restriktioner vad gäller företagens möjligheter att överföra tillgångar till sina ägare föreligger inte.

Moderföretagets och koncernens innehav av andelar i intresseföretag och joint ventures

					2022-12-31	
Bolagsnamn	Organisations-nummer	Säte	Antal andelar	Kapital-andel, %	Redovisat värde i koncernen, MSEK	Redovisat värde i moderföretaget, MSEK
Av moderföretaget ägda joint ventures:						
Scandagra Group AB	556009-3121	Malmö	85 000	50,0	490	120
Scandagra Polska Sp. z o.o.	PL 0000138255	Polen	2 686	50,0	98	74
Lantmännen Dansk Landbrugs Grovvareselskab International AB (LDI)	559025-3182	Stockholm	25 000	50,0	2	0
Av övriga koncernföretag ägda joint ventures:						
Lanthem Samhällsfastigheter AB	559000-6036	Stockholm	25 000	50,0	105	
Barken Bostadsutveckling Fastighets AB	559067-6192	Stockholm	25 000	50,0	52	
Nacka Skarpnäs Fastigheter AB	556831-3661	Stockholm	250	50,0	6	
Av moderföretaget ägda intresseföretag:						
team SE	HRB14440FL	Tyskland	1 597 638	10,7	1 376	1 365
Viking Malt Oy	FI 0802004-9	Finland	1 381 387	37,5	427	178
KG:s Ägg AB	556344-0360	Linköping	300	30,0	76	72
Tillväxtbolaget för Sveriges Lantbrukare AB	556155-9831	Stockholm	271 000	25,0	47	47
Swevet Holding AB	556892-6108	Sjöbo	18 199 087	42,8	47	20
European Agri Trade A/S	26207177	Danmark	250	50,0		
European Crop Protection A/S	21538388	Danmark	232	46,4		
European Fertilizer A/S	20296372	Danmark	155	31,0		
Piteå Spannmåls AB	556090-8187	Piteå	1 500	30,0		
Agronod AB	559270-6245	Stockholm	25 000	25,0	1	1
Av övriga koncernföretag ägda intresseföretag:						
Aspen-Produkte Handels GmbH	HR205654	Tyskland		50,0	37	
Åhus Stuveriintressenter	556039-8256	Åhus	5 987	49,9	29	
Vihervakka OY	FI 01381036	Finland	788	39,4	11	
SimSuFoods AB	559195-4697	Norrköping	131	20,7	3	
Norbergs Järnväg AB	559057-1690	Norberg	13 500	27,0	0	
Orient Products LLC	1027810220866	Ryssland		100,0	89	
Lantmännen Unibake LLC	1045002352130	Ryssland		100,0	299	
Summa					**3 195**	**1 877**

ank=20230628

Not 17 Finansiella anläggningstillgångar

MSEK	2022	2021
Fordringar på joint venture/intresseföretag	256	-
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen	5	13
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat	571	420
Derivatinstrument	25	4
Andra långfristiga, finansiella tillgångar	2	3
Summa	**859**	**440**

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

MSEK	2022	2021
Bokfört värde vid årets början	13	14
Avyttringar	–8	-
Årets omvärdering till verkligt värde	-	–1
Bokfört värde	**5**	**13**

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

MSEK	2022	2021
Bokfört värde vid årets början	420	491
Investeringar	167	42
Nedskrivning	–3	-
Årets omvärdering till verkligt värde	–13	–113
Bokfört värde	**571**	**420**

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, verkligt värde

MSEK	2022	2021
Copenhagen Malmö Port	13	13
HKScan Oyj	73	128
LRF	63	63
Norlic	22	22
Scandi Standard AB	324	135
Hargs Hamn AB	16	16
Övriga innehav	60	43
Bokfört värde	**571**	**420**

Not 18 Övriga anläggningstillgångar

MSEK	2022	2021
Derivatinstrument, långfristiga rörelserelaterade	315	89
Övriga långfristiga rörelsetillgångar	345	163
Summa	**660**	**252**

Övriga långfristiga rörelsetillgångar avser främst fordran försäljning fastighet i Uppsala Kungsängen, långfristig del fordran.

Not 19 Varulager

MSEK	2022	2021
Råvaror och förnödenheter	1 433	1 303
Varor under tillverkning	1 058	395
Färdiga varor	3 349	2 202
Handelsvaror	3 989	2 574
Förskott till leverantörer	128	136
Summa	**9 957**	**6 610**

Av årets varulager är 139 MSEK (39) värderat till nettoförsäljningsvärde.
Den totala kostnaden för varor som sålts under året uppgick till 46 723 MSEK (36 242).

Förändring i avsättning till lagerinkurans

MSEK	2022	2021
Ingående balans den 1 januari	**197**	**211**
Avsättningar för värdeminskning av varulager	74	81
Varulager som skrivits av som inkurant under året	–49	–71
Ej utnyttjat belopp återfört	–10	–26
Valutakursdifferenser	6	2
Utgående balans den 31 december	**218**	**197**

Not 20 Kundfordringar och övriga rörelsetillgångar

MSEK	2022	2021
Kundfordringar	6 325	4 918
Kundfordringar, joint venture/intresseföretag	124	39
Kundfordringar, finansieringstjänst	645	589
Avtalstillgångar från kontrakt med kunder	54	74
Derivatinstrument	972	471
Övriga rörelsefordringar, joint venture/intresseföretag	1	1
Övriga kortfristiga fordringar	938	859
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	824	510
Summa	**9 883**	**7 461**

Åldersanalys av kundfordringar

MSEK	2022	2021
Ej förfallna fordringar	6 511	5 053
Förfallna fordringar		
≤ 30 dagar	521	430
31-60 dagar	70	67
61-90 dagar	32	14
> 90 dagar	92	73
Summa	**7 226**	**5 637**
Reserv för förväntade kreditförluster	−132	−91
Summa	**7 094**	**5 546**

I kundfordringar inkluderas finansieringstjänsten som innebär att kredittiden kan vara förlängd med upp till 11 månader.

Reserv för förväntade kreditförluster

MSEK	2022	2021
Avsättningar vid årets början	−91	−94
Nya avsättningar för befarade förluster	−51	−27
Utnyttjande av reserv för konstaterade förluster	10	8
Reversering av ej realiserad förlust	5	25
Valutakursdifferenser	−5	−3
Avsättningar vid årets slut	**−132**	**−91**

Årets totala kostnad för förväntade kreditförluster 2022 var 44 MSEK, 2021 uppgick kostnaden till 9 MSEK.

Kostnaderna för förväntade kreditförluster redovisas i rörelseresultatets Övriga kostnader.

För information om kundfordringars kreditkvalitet se ➔ not 24.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

MSEK	2022	2021
Förutbetalda hyror	53	53
Förutbetalda försäkringar	86	43
Upplupna bonusar och rabatter	29	40
Övriga förutbetalda kostnader	566	243
Övriga upplupna intäkter	90	131
Summa	**824**	**510**

Not 21 Kortfristiga räntebärande tillgångar och likvida medel

Kortfristiga räntebärande tillgångar

MSEK	2022	2021
Fordringar på joint venture/intresseföretag	2	2
Räntebärande fordringar	18	16
Övriga kortfristiga placeringar	6	39
Derivatinstrument	53	6
Andra kortfristiga finansiella tillgångar	4	1
Summa	**83**	**64**

Likvida medel

MSEK	2022	2021
Kassa och bank	255	2 639
Kortfristiga placeringar < 3 månader	100	65
Summa	**355**	**2 704**

Som kortfristiga räntebärande tillgångar redovisas fordringar med löptid upp till ett år och placeringar med löptid mellan 3 månader och ett år.

Kortfristiga placeringar har i allt väsentligt en räntebindning understigande 3 månader och har därmed mycket begränsad ränterisk.

Not 22 Eget kapital

MSEK	Insats-kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver: Säkrings-reserv	Reserver: Reserv för finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Reserver: Omräknings-reserv	Balanserade vinstmedel	Eget kapital hänförligt till medlemmar i den ekonomiska föreningen	Eget kapital hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	**Totalt eget kapital**
Eget kapital, ingående balans 2021-01-01	**3 228**	**3 110**	**–21**	**40**	**–143**	**11 687**	**17 901**	**105**	**18 006**
Periodens resultat efter skatt	-	-	-	-	-	1 877	1 877	10	1 887
Aktuariella vinster och förluster i pensionsplaner	-	-	-	-	-	327	327	-	327
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat									
- årets omvärdering	-	-	-	–115	-	-	–115	-	–115
Kassaflödessäkringar									
- årets omvärdering	-	-	209	-	-	-	209	-	209
- överfört till resultaträkningen [1]	-	-	–5	-	-	-	–5	-	–5
Omräkningsdifferens på utländsk verksamhet	-	-	-	-	418	-	418	-	418
Resultat från säkring av nettoinvestering i utländsk verksamhet									
- årets resultat	-	-	-	-	–28	-	–28	-	–28
Skatt hänförlig till komponenter i övrigt totalresultat	-	-	–42	19	5	–67	–85	-	–85
Övrigt totalresultat för perioden, netto efter skatt	-	-	162	–96	395	260	721	-	721
Summa totalresultat	**-**	**-**	**162**	**–96**	**395**	**2 137**	**2 598**	**10**	**2 608**
Utbetald utdelning [2]	-	-	-	-	-	–291	–291	–7	–298
Återbäring och efterlikvid	-	-	-	-	-	–305	–305	-	–305
Av medlemmar inbetalt insatskapital	184	-	-	-	-	-	184	-	184
Till medlemmar utbetalt insatskapital	–94	-	-	-	-	-	–94	-	–94
Vinstdisposition	306	-	-	-	-	–306	0	-	0
Annan förändring avseende ägande utan bestämmande inflytande	-	-	-	-	-	–3	–3	-	–3
Summa eget kapital, utgående balans 2021-12-31	**3 624**	**3 110**	**141**	**–56**	**252**	**12 919**	**19 990**	**108**	**20 098**

MSEK	2022								
Eget kapital, ingående balans 2022-01-01	**3 624**	**3 110**	**141**	**–56**	**252**	**12 919**	**19 990**	**108**	**20 098**
Periodens resultat efter skatt	-	-	-	-	-	1 781	1 781	10	1 791
Aktuariella vinster och förluster i pensionsplaner	-	-	-	-	-	726	726	-	726
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat									
- årets omvärdering	-	-	-	–17	-	-	–17	-	–17
- överfört till balansräkningen	-	-	-	26	-	-	26	-	26
Kassaflödessäkringar									
- årets omvärdering	-	-	443	-	-	-	443	-	443
- överfört till resultaträkningen [1]	-	-	–88	-	-	-	–88	-	–88
Omräkningsdifferens på utländsk verksamhet	-	-	-	-	992	-	992	-	992
Resultat från säkring av nettoinvestering i utländsk verksamhet									
- årets resultat	-	-	-	-	–207	-	–207	-	–207
Skatt hänförlig till komponenter i övrigt totalresultat	-	-	–73	–12	43	–150	–192	-	–192
Övrigt totalresultat för perioden, netto efter skatt	-	-	282	–3	828	576	1 683	-	1 683
Summa totalresultat	**-**	**-**	**282**	**–3**	**828**	**2 357**	**3 464**	**10**	**3 474**
Realiserad värdeförändring från övrigt totalresultat	-	-	-	-	-	–26	–26	-	–26
Utbetald utdelning [2]	-	-	-	-	-	–362	–362	–7	–369
Återbäring och efterlikvid	-	-	-	-	-	–341	–341	-	–341
Av medlemmar inbetalt insatskapital	207	-	-	-	-	-	207	-	207
Till medlemmar utbetalt insatskapital	–101	-	-	-	-	-	–101	-	–101
Vinstdisposition	297	-	-	-	-	–297	0	-	0
Annan förändring avseende ägande utan bestämmande inflytande	-	-	-	-	-	-	-	–10	–10
Summa eget kapital, utgående balans 2022-12-31	**4 027**	**3 110**	**423**	**–59**	**1 080**	**14 250**	**22 831**	**101**	**22 932**

[1] *Av det belopp som har överförts till resultaträkningen så har hela beloppet förts mot rörelseresultatet.*

[2] *Avser insatsutdelning vad gäller moderföreningens medlemmar.*

fortsättning not 22

Med insatskapital avses den insats som en medlem enligt stadgarna är skyldig att delta med i föreningen (inbetald insats) samt den insats som uppkommer till följd av en insatsemission (emitterad insats).

Som Övrigt tillskjutet kapital redovisas bundna reserver i moderföretaget.

Säkringsreserven innefattar den ackumulerade effektiva delen av vinster eller förluster som uppstått vid omvärdering av säkringsinstrument till verkligt värde och där den säkrade transaktionen ännu inte inträffat. Säkringstransaktionerna som ingår avser kassaflödessäkringar. Den ackumulerade vinsten eller förlusten som redovisas här kommer att omklassificeras till resultatet först när den säkrade transaktionen påverkar resultatet.

Reserven för finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat innefattar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på de tillgångar som klassificerats som "finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat" fram till dess tillgången avyttras, och redovisas då som balanserade vinstmedel.

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstått vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter till koncernens rapporteringsvaluta, svenska kronor. Vinster och förluster på säkringsinstrument, som uppfyller kraven för säkring av nettoinvesteringar i utländska verksamheter, ingår också i omräkningsreserven och redovisas där efter avdrag för skatt.

Eget kapital hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande beskrivs i ⊕ not 1.

Förvaltning av koncernens kapital
Lantmännen har två övergripande finansiella mål:
- Avkastning på eget kapital skall uppgå till minst 8 procent över en konjunkturcykel och med nuvarande affärsportfölj
- Soliditeten skall uppgå till minst 40 procent

För att uppnå dessa mål arbetar Lantmännen med finansiella styrmedel för verksamheten och specifika avkastningsmål för respektive affär. Dessa avkastningsmål uttrycks i procent på operativt kapital och varierar beroende på typ av affär samt avkastningsnivåer för jämförbara verksamheter utanför Lantmännen. Lantmännens strävan är att uppnå en avkastning på operativt kapital för varje affär som minst ligger i nivå med jämförbara verksamheter utanför koncernen.

Framtida investeringar allokeras främst till områden som både uppfyller avkastningskravet och ger möjlighet till lönsam tillväxt.

Not 23 Räntebärande skulder

Långfristiga räntebärande skulder

MSEK	Not	2022	2021
Långfristiga skulder till kreditinstitut	24	1 396	2 033
Emitterade värdepapper [1)]		999	998
Förlagsandelar		250	250
Finansiella skulder avseende leasingavtal	29	1 563	1 453
Övriga långa räntebärande skulder		235	58
Derivatinstrument		0	1
Skulder till joint venture/intresseföretag		2	2
Summa		**4 445**	**4 795**

Kortfristiga räntebärande skulder

MSEK	Not	2022	2021
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	24	2072	424
Skulder till medlemmar avseende sparmedel		1 874	1 765
Inlåning från allmänheten i Lantmännen Finans AB		2 024	1 806
Finansiella skulder avseende leasingavtal	29	345	355
Övriga korta räntebärande skulder		376	17
Derivatinstrument		159	107
Summa		**6 850**	**4 474**
Räntebärande skulder totalt		**11 295**	**9 269**

[1)] *Redovisade till upplupet anskaffningsvärde.*

Emissionen av obligationslånet i början av 2021 medför att Lantmännen ek för återigen är klassificerat som Bolag av allmänt intresse.

Inlåning från allmänheten i Lantmännen Finans AB kommer från företag, medlemmar, anställda och övriga privatpersoner. Inlåningskontona har fria uttag, ränta från första kronan och omfattas av den statliga insättningsgarantin på 1 050 TSEK.

MSEK	2022	2021
Bokfört värde vid årets början	9 269	8 990
Kassaflöde	875	109
Värdeförändringar	158	27
Övrigt	993	143
Bokfört värde	**11 295**	**9 269**

Not 24 Finansiella instrument och finansiell riskhantering

RISKHANTERING
Lantmännen är genom sina internationella verksamheter exponerat för olika slag av finansiella risker. Med finansiella risker avses fluktuationer i koncernens resultat och kassaflöde till följd av förändringar av priser inom råvarumarknaderna, valutakurser, räntenivåer, refinansiering samt kredit- och motpartsrisker. Lantmännen bedriver internbanksverksamhet via den gemensamma funktionen Group Treasury inom Lantmännen ek för.

Huvuduppgiften för Group Treasury är att tillhandahålla en kostnadseffektiv finansiering, identifiera och på ett effektivt sätt minimera finansiella risker som koncernen utsätts för i den dagliga affärsverksamheten, stödja ledning och koncernbolag samt optimera koncernens finansnetto och kapitalbindning.

En särskild finanspolicy reglerar hur de finansiella riskerna ska hanteras samt anger mandat, limiter och vilka finansiella instrument som får användas. Koncernens finanspolicy fastställs årligen av Lantmännens styrelse. Koncernens riskkommitté får en löpande rapportering om utvecklingen av koncernens finansiella risker. Group Treasury sköter även Lantmännens nettingsystem och svarar för koncernens likviditetshantering via cashpooler i banker. Som motpart till Lantmännen i finansiella transaktioner accepteras endast banker och kreditinstitut som har en hög kreditrating och som i huvudsak delar koncernens långsiktiga finansiering.

KAPITALSTRUKTUR OCH FINANSIELLA COVENANTER
Lantmännen arbetar aktivt med kapitalstrukturen för att säkra långsiktig finansiell stabilitet och för att till lägsta kostnad tillgodose verksamhetens behov av kapital och säkerställa möjlighet till framtida förvärv. Lantmännen använder flera finansiella nyckeltal för att mäta kapitalstrukturen och har till exempel en långsiktig målsättning att soliditeten ska överstiga 40 procent. Lantmännen lånefinansierar verksamheten via ett flertal banker och kreditinstitut. Kreditvillkoren för lånen är beroende på den finansiella utvecklingen för Lantmännen och beskrivs i de bindande finansiella löften, så kallade covenanter, som finns i avtalen. För ytterligare information om Lantmännens covenanter, se avsnittet "Refinansieringsrisk" nedan.

Lantmännen har även lån där pant har lämnats som säkerhet, i huvudsak fastighetsinteckningar. För ytterligare information se ⊕ not 34.

ank=20230628;20230628;202

fortsättning not 24

VALUTARISK

Lantmännen är genom sin verksamhet exponerade för valutarisk genom att valutakursförändringar påverkar koncernens resultat- och balansräkning. Koncernens valutaexponering omfattar både transaktionsexponering och omräkningsexponering. Målet för koncernens valutariskhantering är att reducera den kortsiktiga effekten av valutakursförändringarnas negativa inverkan på koncernens resultat och finansiella ställning.

Transaktionsexponering

Transaktionsexponering är risken för att ändrade valutakurser påverkar koncernens rörelseresultat negativt. Divisionernas försäljning och inköp i utländsk valuta ska därför enligt koncernens finanspolicy kurssäkras hos Group Treasury. Detta kan ske antingen vid order eller genom rullande prognossäkring upp till 12 månader. Målet är att i första hand minimera valutakurseffekterna genom att utnyttja inkommande valuta till betalningar i samma valuta. Därutöver säkras förväntade flöden med finansiella instrument enligt de riktlinjer som är fastlagda i Lantmännens finanspolicy.

Lantmännen är främst exponerad mot valutorna EUR, DKK, USD, GBP och NOK. De olika valutorna representerar både in- och utflöden jämfört med den svenska kronan och en stor andel av valutaflödena är valutasäkrade. Den transaktionsrelaterade resultatpåverkan från en valutakursförändring bedöms därför vara liten.

En 10-procentig +/– förändring av den svenska kronan gentemot dotterbolagens valutor skulle vid en omräkning av rörelseresultatet ha en ungefärlig påverkan på rörelseresultatet med +/– 59 MSEK (+/– 99). Beräkningen antar allt annat lika och tar inte hänsyn till eventuellt förändrade priser och kundbeteende vid förändrade valutakurser.

Känslighetsanalys för större valutor

Risk	Förändring	Rörelseresultatpåverkan, MSEK 2022	2021
EUR/SEK	–10 %	–43	138
NOK/SEK	–10 %	–1	–2
GBP/SEK	–10 %	–12	–9
USD/SEK	–10 %	0	–1
Övriga	–10 %	–3	–27
Totalt		**–59**	**99**

De valutaderivat som används för säkringsändamål är valutaterminer.

Vid årsskiftet fördelade sig koncernens utestående valutaterminer på nedanstående valutor:

Valutafördelning och förfallostruktur, rörelserelaterade valutaterminer

MSEK	2023	2024	2025	2026
DKK	174	-	-	-
EUR	–2 914	-	-	-
GBP	53	-	-	-
NOK	–381	-	-	-
PLN	174	-	-	-
RON	–198	-	-	-
USD	17	-	-	-
Summa	**–3 075**	-	-	-

I tabellen ovan visas nominellt nettobelopp per valuta. Negativa belopp innebär försäljning av motsvarande valuta och positiva belopp köp.

Valutaterminernas genomsnittliga återstående löptid sista december 2022 var 2 månad (1).

Omräkningsexponering

Omräkningsexponering är den risk som Lantmännen är exponerat för vid omräkning av de utländska dotterbolagens balansräkningar till SEK. Valutasäkring av investeringar i utländska dotterbolag hanteras primärt genom lån i motsvarande valuta. Vid bokslutstillfället upptas dessa lån till balansdagskurs.

Moderföretagets resultatförda kursdifferenser hänförliga till dessa säkringar, redovisas i koncernen tillsammans med omräkningsdifferenser från nettotillgångarna i dotterföretagen via övrigt totalresultat mot koncernens egna kapital ("Equity Hedge"). Endast nettoinvesteringar med stor exponering i en valuta säkras. Dessa är för närvarande nettoinvesteringar i EUR, DKK och RUB.

En försvagning av den svenska kronan jämfört med övriga valutor med 10 procent skulle innebära att eget kapital ökade med 1 146 MSEK (1 118) utan hänsyn taget till Equity Hedge. Med hänsyn taget till Equity Hedge skulle eget kapital öka med 939 MSEK (1 028), allt annat lika.

PRISRISK

Lantmännen använder de finansiella marknaderna för att hantera prisrisken i råvaruhandel, så som handel i spannmål och foderråvaror, försäljning av etanol eller inköp av energi. Hanteringen av prisrisken genom prissäkringar har till syfte att öka förutsägbarheten och jämna ut svängningar i prisbilden, vilket också underlättar att ge rätt pris till kund.

Råvaruprisrisk

Lantmännen är utsatt för råvaruprisrisk främst för råvarorna vete, raps, korn, havre och soja. Prissättningen av råvaror varierar över tiden som en följd av internationellt utbud och efterfrågan. Råvarurisker är framför allt hänförliga till Lantmännen Lantbruks verksamheter, Lantmännen Agroetanols etanoltillverkning och till Lantmännen Cerealias verksamhet samt Lantmännens Unibakes bageriverksamhet. Förutom att prissäkra via leveransavtal används möjligheten att prissäkra genom finansiella terminer via råvarubörser samt banker. Huvuddelen av Lantmännens handlade råvaror har en prissättning som baseras på USD eller EUR. Utgångspunkten i Lantmännens Finanspolicy är att valutan är en del av affärens prissättning och ska därför kurssäkras senast vid affärens ingång.

Energiprisrisk

Lantmännen är genom sin energikrävande verksamhet utsatt för risker förknippade med prisfluktuationer på framför allt el och gas. Om inte energiprisrisken är säkrad kommer dessa prisfluktuationer att ha en direkt påverkan på koncernens operativa resultat. Koncernens elförbrukning prissäkras därför successivt enligt en fastlagd strategi genom den gemensamma funktionen Group Treasury. Säkringsstrategierna i el och gas syftar till att ge långsiktiga besparingar och sänka volatiliteten i koncernens energikostnader. Eftersom el och gas handlas i EUR uppstår också en valutarisk. Denna säkras löpande.

Elprissäkring för Sverige, Danmark, Finland, Norge och Baltikum

Förfalloår	2023	2024	2025	2026
Säkrad andel av prognostiserat årsbehov	87 %	50 %	30 %	0 %

Elprissäkring för Storbritannien

Förfalloår	2023	2024	2025	2026
Säkrad andel av prognostiserat årsbehov	78 %	13 %	17 %	0 %

Koncernbolagens totala elförbrukning uppgick år 2022 till 650 GWh (606) varav 517 GWh (468) användes av verksamheterna i Sverige, Danmark, Finland och Norge samt 27 GWh (25) i Storbritannien. En förändring i elpriset med +/–10 procent skulle ge en värdeförändring av energisäkringen med +/–84 MSEK. Användningen av naturgas i koncernens bolag uppgick år 2022 till 248 GWh (269) varav 125 GWh (120) i verksamheterna i Sverige, Finland och Danmark samt 21 GWh (20) i Storbritannien. En förändring i gaspriset på +/– 10 procent skulle ge en värdeförändring av gassäkringen på +/– 9 MSEK.

Prissäkring via etanol och bensinkontrakt

Prissäkringar för Agroetanol inom division Energi har under år 2022 löpande gjorts i etanol med syfte att dämpa resultatsvängningar hänförliga till dagliga marknadsprisförändringar. Säkringsgraden per 31 december 2022 var 30 procent. En förändring i etanolpriset på +/– 10 procent skulle ge en värdeförändring av etanolsäkringen med 78 MSEK. Prissäkringar för Aspen inom division Energi har under år 2022 löpande gjorts i Eurobob bensin med syfte att dämpa resultatsvängningar hänförliga till dagliga marknadsprisförändringar. Eurobob prissätts i USD. Säkringsgraden per 31 december 2022 var 18 procent.

fortsättning not 24

En förändring i bensinpriset på +/– 10 procent skulle ge en värdeförändring av bensinsäkringen med 10 MSEK.

RÄNTERISKER
Lantmännens finansieringskällor utgörs i huvudsak av eget kapital, medlemsinlåning, kassaflöde från löpande verksamhet och upplåning. Räntebärande lån exponerar koncernen för ränterisk och förändringar i räntenivå har en direkt inverkan på koncernens räntenetto. Räntebindningstiden är en av de mer betydande faktorerna som inverkar på ränterisken.

Koncernens skuldhantering sköts av Group Treasury för att säkerställa effektivitet och riskkontroll. Group Treasury ser till att den genomsnittliga räntebindningsperioden i den långsiktiga skuldportföljen håller sig inom spannet 6-36 mån. Lantmännen använder sig av räntederivat för att justera räntebindningen i den räntebärande upplåningsportföljen. Strategin är att ha en spridd förfallostruktur och att ta upp nya lån i valutor som matchar Lantmännens tillgångar, såsom SEK, EUR och DKK. Vidare strävar man att vara aktiv på kapitalmarknader både i Sverige och utlandet för att på detta sätt undvika allt för stor enskild exponering mot den svenska bank- och kapitalmarknaden.

Den vägda genomsnittliga upplåningsräntan var vid årsskiftet 2,26 procent exklusive transaktionsavgifter. Koncernens utestående räntebärande skulder per 31 december 2022, inklusive ränteswapar, har en vägd genomsnittlig räntebindningstid på 13,2 månader (24,5).

SÄKRINGSREDOVISNING
Typer av säkringsredovisning som tillämpas i koncernredovisningen
Lantmännen tillämpar säkringsredovisning för större delen av de derivat som används för säkring av olika typer av risker som uppstår.

Typ av exponering	Typ av säkrad post	Säkrad risk	Säkringsinstrument	Säkringsredovisningsmodell [1)]
Valutaexponering	Framtida inköp och försäljning av utländsk valuta	Valutarisk	Valutaterminer	Kassaflödessäkring
	Investeringar i utländska dotterbolag	Valutarisk	Lån i utländsk valuta	Säkring av nettoinvestering
Ränteexponering	Lån med rörlig ränta	Ränterisk	Ränteswappar	Kassaflödessäkring
Råvaruexponering	Framtida inköp och försäljning av spannmål	Spannmålsprisrisk	Spannmålsterminer	Kassaflödessäkring
	Framtida inköp av el	Elprisrisk	Elterminer	Kassaflödessäkring
	Framtida inköp av gas	Gasprisrisk	Gasterminer	Kassaflödessäkring
	Framtida inköp av propan	Propanprisrisk	Propanterminer	Kassaflödessäkring
	Framtida inköp och försäljning av etanol	Etanolprisrisk	Etanol-terminer	Kassaflödessäkring
	Framtida försäljning av alkylatbensin	Bensinprisrisk	Eurobob-terminer	Kassaflödessäkring

[1)] *Avvikelser i kritiska villkor mellan säkringsinstrument och säkrad post utgör för samtliga säkringstyper den huvudsakliga källan till ineffektivitet.*

Typ av exponering	Typ av säkrad post	Säkrad risk	Säkrings-instrument	Säkringsredovisningsmodell [1)]	Post i balansräkningen där den säkrade posten är redovisad	Post i balansräkningen där säkringsinstrumentet är redovisat	Post i resultaträkningen som påverkas av säkring av en nettoposition	Post i resultaträkningen som inkluderar säkringarnas ineffektivitet	Post i resultaträkningen som påverkas av omklassificering mellan säkringsreserv och resultaträkning
Ränte-exponering	Lån med rörlig ränta	Ränterisk	Ränteswappar	Kassaflödes-säkring	Lång-/kortfristiga räntebärande skulder	Lång-/kortfristiga räntebärande tillgångar/skulder	Finansnetto	Finansnetto	Finansnetto
Valuta-exponering	Framtida inköp och försäljning av utländsk valuta	Valutarisk	Valutaterminer	Kassaflödes-säkring	N/A				
	Investeringar i utländska dotter-bolag	Valutarisk	Lån i utländsk valuta	Säkring av nettoinvestering	Övriga finansiella tillgångar (i moder-bolaget)	Lång-/kortfristiga räntebärande skulder	Finansnetto	Finansnetto	Finansnetto
Råvaru-exponering	Framtida inköp och försäljning av spannmål	Spannmåls-prisrisk	Spannmåls-terminer	Kassaflödes-säkring	N/A	Övriga anläggningstillgångar/ Kundfordringar och andra rörelse-fordringar Övriga långfristiga skulder/Leverantörsskulder och andra rörelse-skulder	Övriga rörelse-intäkter/ -kostnader	Övriga rörelse-intäkter/ -kostnader	Övriga rörelse-intäkter/ -kostnader
	Framtida inköp av el	Elprisrisk	Elterminer	Kassaflödes-säkring	N/A				
	Framtida inköp av gas	Gasprisrisk	Gasterminer	Kassaflödes-säkring	N/A				
	Framtida inköp av propan	Propanprisrisk	Propanterminer	Kassaflödes-säkring	N/A				
	Framtida inköp och försäljning av etanol	Etanolprisrisk	Etanol-terminer	Kassaflödes-säkring	N/A				
	Framtida försäljning av alkylatbensin	Bensinprisrisk	Eurobob-terminer	Kassaflödes-säkring	N/A				

fortsättning not 24

Säkringsinstrument med tillhörande säkrade poster och derivatinstrument utan säkringsredovisning

MSEK	Genomsnittligt säkringspris/-kurs	Nominellt belopp Återstående löptid		Nominellt belopp		Tillgångar Bokfört värde		Skulder Bokfört värde	
		< 1 år	> 1 år	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Kassaflödessäkringar [1]									
Ränterelaterade kontrakt	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ränteswappar	2,03 %	512	400	912	923	48	5	-	4
Valutarelaterade kontrakt									
Valutaterminer och valutaswappar									
EUR	10,77	3 072	-	3 072	3 126	62	28	169	83
Övriga valutor	-	–4	-	–4	37	5	6	4	5
Råvarurelaterade kontrakt									
Veteterminer	3 852 SEK/ ton	–727	-	–727	–992	245	118	146	122
Elterminer	1 012 SEK/MWh	525	312	837	281	685	204	474	66
Gasterminer	642 SEK/MWh	101	–7	94	94	99	182	2	-
Propanterminer	472 EUR/ton	27	-	27	-	-	-	-	-
Rapsterminer	7 285 SEK/ton	–162	-	–162	–372	18	10	1	71
Sojaterminer	486 USD/ton	2	-	2	-	0	-	0	-
Eurobob-terminer	8 344 SEK/ton	95	-	95	104	17	8	-	-
Etanolterminer	11 200 SEK/m³	–784	-	–784	–866	152	-	-	117
Summa säkringsinstrument		**2 657**	**705**	**3 362**	**2 335**	**1 331**	**561**	**796**	**468**
Derivatinstrument utan säkringsredovisning									
Ränterelaterade kontrakt		-	-	-	100	-	-	-	1
Valutarelaterade kontrakt		4 585	-	4 585	3 044	33	9	151	105
Råvarurelaterade kontrakt		-	-	-	-	-	-	-	-
Summa derivatinstrument utan säkringsredovisning		**4 585**	-	**4 585**	**3 144**	**33**	**9**	**151**	**106**
Summa derivatinstrument		**7 242**	**705**	**7 947**	**5 479**	**1 364**	**570**	**947**	**574**
Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet									
Valutarelaterade kontrakt									
Säkringsinstrument – Lån		–1 249	–314	–1 563	–1 452	-	-	1 563	1 424
Säkringsinstrument – Derivat		-	-	-	-	-	-	-	-
Säkrad post - nettoinvestering i utlandsverksamhet		-	4 731	4 731	1 849	4 731	1 849	-	-

[1] *Säkringsredovisning tillämpas endast när samtliga kritiska villkor för säkringsinstrument och säkrad post är helt överensstämmande. Därmed uppstår inte någon ineffektivitet i utestående kassaflödessäkringar.*

REFINANSIERINGSRISK, LIKVIDITETSRISK OCH BETALNINGSBEREDSKAP

Med refinansieringsrisk avses risken att kostnaden blir högre och finansieringsmöjligheterna begränsade när lån och krediter ska omsättas. Likviditetsrisk är risker för att betalningsförpliktelser inte kan uppfyllas. Koncernen begränsar refinansieringsrisken genom god spridning på motparter och låneskuldens förfallotidpunkter. Den vägda genomsnittliga löptiden på lån och kreditlöften hos kreditinstitut inklusive marknadsfinansiering var vid årsskiftet 3,23 år (3,84).

Genom att ständigt hålla likvida tillgångar, alternativt outnyttjade kreditfaciliteter, försäkrar sig koncernen om att hålla en god betalningsberedskap och därigenom minska likviditetsrisken. Koncernens betalningsberedskap (tillgängligt låneutrymme) beräknas utifrån Lantmännens låneavtal med syndikeringsbankerna som tecknades 2015-07-09 och däri ingående covenantkrav. Per den 31 december 2022 uppgick betalningsberedskapen till 7 646 MSEK (9 071) och, enligt banksyndikatets definition, net debt/EBITDA till 1,9 (1,3) i relation till limiten på högst 3,75.

Förfallostruktur på räntebärande finansiella skulder [1]

MSEK	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Moderföretaget 2022	Moderföretaget 2021
2022	-	473	-	451
2023	1 689	779	1 448	557
2024	567	565	558	547
2025	231	198	55	36
2026	1 048	1 660	1 043	1 492
2027-	676	-	499	-
Summa	**4 211**	**3 675**	**3 603**	**3 083**

[1] *Inklusive framtida räntebetalningar.*

Förfallostruktur för leasingskulder [1]

MSEK, Koncernen	2022	2021
2022	-	382
2023	378	290
2024	276	215
2025	215	165
2026	174	755
2027-	877	-
Summa	**1 920**	**1 807**

[1] *Nominella värden.*

fortsättning not 24

MTN-program
Under december 2015 etablerades ett Medium Term Notes (MTN). Obligationslåneprogrammet har en låneram om 3 miljarder SEK för emissioner på den svenska kapitalmarknaden. Per 2022-12-31 hade Lantmännen en obligation om 1 000 MSEK under programmet.

Schuldschein
Under april 2018 emitterades Schuldschein på den tyska kapitalmarknaden. Schuldschein är ett tyskt låneinstrument som innefattar en korg av bilaterala lån/private placements. Dokumentationen görs under tysk rätt och lånet är icke säkerställt. Per 2022-12-31 var nominellt 49,5 MEUR utestående. 19,5 MEUR med löptid på 5 år, 15 MEUR med löptid på 7 år och 15 MEUR med löptid på 10 år.

Koncernen har en rating motsvarande investment grade (BAA3) av Moody's.

Valutafördelning och förfallostruktur, låneskulder till kreditinstitut

MSEK	Totalt	2023	2024-2025	2026-2027	2028-
EUR	845	845	-	-	-
DKK	637	47	61	60	469
SEK	1 132	567	552	13	-
Summa	**2 614**	**1 459**	**613**	**73**	**469**
Varav ränta	109	59	16	12	22
Summa exkl. ränta	**2 505**	**1 400**	**597**	**61**	**447**

Ovanstående tabell avser odiskonterade kontraktuella belopp och avviker därmed från skuld redovisad i balansräkningen.

Externa valutaswapar hänförliga till finansiering av koncernbolag

	Koncernen	
MSEK	2022	2021
AUD	363	345
DKK	1 348	384
EUR	2 285	2 429
GBP	151	–400
NOK	58	–12
PLN	264	120
RON	166	60
RUB	0	183
SEK	–4 491	–3 011
USD	–30	5
Summa	**114**	**103**

Samtliga externa valutaswapar hänförliga till finansiering av koncernbolag ligger i moderföretaget, Lantmännen ek för.

Övriga räntebärande skulder, sparmedel och kapitalkonto
I övriga kortfristiga skulder ingår medlemmars sparmedel med 1 874 MSEK (1 765). Inlåning via kapitalkonto uppgår till 2 024 MSEK (1 806) varav 2 024 MSEK (1 806) via Lantmännen Finans AB. Dessa skulder är formellt kortfristiga och kan tas ut med en dags varsel. Erfarenheten visar dock på låg rörlighet i dessa skulder. Se not 23.

Övriga långfristiga räntebärande skulder består bland annat av långa leasingskulder totalt 1 564 MSEK (1 453).

Förfallostruktur derivatinstrument, nominella belopp 2022-12-31

MSEK	2023	2024	2025	2026-	Verkligt värde
Valutaderivat	7 653	-	-	-	–224
Räntederivat	512	-	-	400	48
Energiderivat	654	172	123	9	308
Råvaruderivat	–887	-	-	-	116
Etanolderivat	–784	-	-	-	152
Eurobobderivat	95	-	-	-	17
Totalt	**7 243**	**172**	**123**	**409**	**417**

Förfallostruktur derivatinstrument, nominella belopp 2021-12-31

MSEK	2022	2023	2024	2025-	Verkligt värde
Valutaderivat	6 207	-	-	-	19
Räntederivat	100	523	-	400	0
Energiderivat	191	94	58	33	319
Råvaruderivat	–1 364	-	-	-	–66
Etanolderivat	–866	-	-	-	–117
Eurobobderivat	104	-	-	-	8
Totalt	**4 372**	**617**	**58**	**433**	**163**

KREDIT- OCH MOTPARTSRISK
Kredit- och motpartsrisk avser risken att motparten i en transaktion inte kan fullgöra sitt åtagande och därmed orsakar Lantmännen en förlust. I koncernen uppkommer kredit- och motpartsrisk i huvudsak från bankmedel, derivatinstrument med positiva marknadsvärden och kundfordringar. Koncernens maximala kreditrisk motsvaras av de finansiella tillgångarnas bokförda värde, vilka framgår av koncernens balansräkning. För att begränsa motpartsrisken accepteras endast motparter med hög kreditvärdighet enligt fastställd finanspolicy samt genom att definiera maximalt tillåtet engagemang per motpart utifrån motpartens kreditvärdighet.

Finansiella motparter är utvalda utifrån ratingkriterier med hänsyn tagen till spridning av motpartsrisk och övrigt ömsesidigt affärsutbyte. Av tabellen nedan framgår koncernens bankmedel per 2022-12-31 fördelat på motpartens rating vid bokslutstidpunkten.

Koncernen bedömer kontinuerligt förväntade kreditförluster för bankmedel huvudsakligen baserat på motpartens rating. Som följd av motparternas kreditvärdighet och att placerade bankmedel är tillgängliga på anmodan är de förväntade kreditförlusterna per balansdagen immateriella.

Lantmännen har ingått ISDA-avtal samt CSA-avtal med flertalet av de motparter som koncernen gör derivattransaktioner med i syfte att reducera motpartsrisken.

Kundkreditrisk
Kreditrisken i kundfordringar hanteras genom särskild kreditprövning. Lantmännen tillämpar kreditkontroll av sina kunder där information om kundernas finansiella ställning inhämtas från olika kreditupplysningsföretag. Lantmännens kundbas är väldiversifierad eftersom koncernen har olika affärsområden, verkar i flera länder och på olika marknader. Lantmännen har också en aktiv uppföljning av kundfordringar för att minimera kundförluster samt för att säkerställa betalningsprecision. Koncernens kreditrisk i kundfordringar reduceras ytterligare av att koncernens kunder i många fall också är medlemmar i moderföreningen och därmed har kapital som kan tas i anspråk i den mån en kund inte kan uppfylla sitt åtagande gentemot koncernen.

fortsättning not 24

Koncernen baserar förväntade kreditförluster på kundfordringar huvudsakligen på en individuell bedömning av respektive fordran (risken att motparten inte uppfyller sitt åtagande) tillsammans med en övergripande bedömning utifrån koncernens förlusthistorik för fordringar med liknande kreditrisk.

Lantmännen Finans AB överlåter löpande leasing- och avbetalningsavtal till Swedbank. Swedbank har begränsad regressrätt. Per 2022-12-31 uppgick regressrätten till 77 (70) MSEK. Koncernens balansräkning påverkas dock enbart av den förväntade förlusten som uppgår till 2,6 MSEK. Beloppet redovisas som övriga skulder i balansräkningen.

Ytterligare information beträffande kundfordringar och reserv för förväntade kreditförluster för dessa framgår av not 20.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde i balansräkningen per 2022-12-31

Tillgångar, MSEK	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Derivat med positivt verkligt värde	1 286	78	-	1 364
Övriga finansiella tillgångar värderade till verkligt värde	397	-	179	576
Summa tillgångar	**1 683**	**78**	**179**	**1 940**
Skulder, MSEK				
Derivat med negativt verkligt värde	788	159	-	947
Summa skulder	**788**	**159**	**-**	**947**

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde i balansräkningen per 2021-12-31

Tillgångar, MSEK	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Derivat med positivt verkligt värde	560	10	-	570
Övriga finansiella tillgångar värderade till verkligt värde	263	-	170	433
Summa tillgångar	**823**	**10**	**170**	**1 003**
Skulder, MSEK				
Derivat med negativt verkligt värde	465	109	-	574
Summa skulder	**465**	**109**	**-**	**574**

Verkligtvärdehierarki med upplysning om basdata för värdering till verkligt värde.

Nivå 1: Noterade priser (ojusterade) på aktiva marknader för identiska skulder och tillgångar.

Nivå 2: Andra observerbara data för tillgången eller skulden än noterade priser inkluderade under nivå 1, dvs prisnoteringar eller data härledda från prisnoteringar.

Nivå 3: Data för värdering av tillgången eller skulden som inte baseras på observerbara marknadsdata.

Tillgångar i nivå 3 avser övriga aktier och andelar och värderingen av tillgångarna har skett till anskaffningsvärde, som bedömts ge en bra bild av verkligt värde vid bokslutstillfället.

Avseende räntebärande tillgångar och skulder överensstämmer moderföretaget i allt väsentligt med vad som gäller för koncernen varför ingen särskild uppgift lämnas för moderföretaget.

Finansiella tillgångar och skulder fördelade per värderingskategori 2022-12-31

MSEK	Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar/skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Derivat-instrument som används i säkrings-redovisning	Övriga derivat-instrument	Summa redovisat värde	Verkligt värde
TILLGÅNGAR							
Andra aktier och andelar	-	-	571	-	-	571	571
Övriga finansiella anläggningstillgångar	5	258	-	25	-	288	288
Övriga anläggningstillgångar	-	345	-	315	-	660	660
Kundfordringar och övriga rörelsefordringar	-	8 087	-	969	3	9 059	9 059
Kortfristiga räntebärande tillgångar	-	30	-	23	30	83	83
Likvida medel	-	355	-	-	-	355	355
Summa tillgångar	**5**	**9 075**	**571**	**1 332**	**33**	**11 016**	**11 016**
SKULDER							
Långfristiga räntebärande skulder	-	4 445	-	-	-	4 445	4 372
Övriga långfristiga skulder	-	12	-	151	-	163	163
Kortfristiga räntebärande skulder	-	6 691	-	8	151	6 850	6 814
Leverantörsskulder och övriga rörelseskulder	-	8 437	-	638	-	9 075	9 075
Summa skulder	**-**	**19 585**	**-**	**797**	**151**	**20 533**	**20 424**

fortsättning not 24

Finansiella tillgångar och skulder fördelade per värderingskategori 2021-12-31

MSEK	Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar/skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Derivat-instrument som används i säkrings-redovisning	Övriga derivat-instrument	Summa redovisat värde	Verkligt värde
TILLGÅNGAR							
Andra aktier och andelar	-	-	420	-	-	420	420
Övriga finansiella anläggningstillgångar	13	3	-	-	4	20	20
Övriga anläggningstillgångar	-	163	-	89	-	252	252
Kundfordringar och övriga rörelsefordringar	-	6 480	-	467	4	6 951	6 951
Kortfristiga räntebärande tillgångar	-	58	-	5	1	64	64
Likvida medel	-	2 704	-	-	-	2 704	2 704
Summa tillgångar	**13**	**9 408**	**420**	**561**	**9**	**10 411**	**10 411**
SKULDER							
Långfristiga räntebärande skulder	-	4 793	-	2	-	4 795	4 872
Övriga långfristiga skulder	-	-	-	5	-	5	5
Kortfristiga räntebärande skulder	-	4 367	-	3	104	4 474	4 497
Leverantörsskulder och övriga rörelseskulder	-	6 847	-	458	2	7 307	7 307
Summa skulder	**-**	**16 007**	**-**	**468**	**106**	**16 581**	**16 681**

Kvittning av finansiella tillgångar och skulder per 2022-12-31

TILLGÅNGAR MSEK	Belopp redovisade i balansräkningen	Bruttobelopp för finansiella tillgångar som kvittas mot finansiella skulder	Belopp som inte har kvittats i balansräkningen	Nettobelopp
Derivat [1)]	1 364		100	1 264
Totalt	**1 364**	**-**	**100**	**1 264**

SKULDER MSEK	Belopp redovisade i balansräkningen	Bruttobelopp för finansiella skulder som kvittas mot finansiella tillgångar	Belopp som inte har kvittats i balansräkningen	Nettobelopp
Derivat [1)]	947		100	847
Totalt	**947**	**-**	**100**	**847**

Kvittning av finansiella tillgångar och skulder per 2021-12-31

TILLGÅNGAR MSEK	Belopp redovisade i balansräkningen	Bruttobelopp för finansiella tillgångar som kvittas mot finansiella skulder	Belopp som inte har kvittats i balansräkningen	Nettobelopp
Derivat [1)]	570	-	30	540
Totalt	**570**	**-**	**30**	**540**

SKULDER MSEK	Belopp redovisade i balansräkningen	Bruttobelopp för finansiella skulder som kvittas mot finansiella tillgångar	Belopp som inte har kvittats i balansräkningen	Nettobelopp
Derivat [1)]	574	-	30	544
Totalt	**574**	**-**	**30**	**544**

[1)] *Vad gäller derivat omfattas handeln av ISDA-avtal som bland annat stipulerar kvittning av skuld och fordran vilket både kan ske i löpande verksamhet och vid till exempel avtalsbrott eller förtida uppsägning.*

Not 25 Avsättningar för pensioner

Inom Lantmännen finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. De förmånsbestämda planerna, som redovisas i Lantmännens balansräkning, är såväl fonderade som ofonderade. De mest omfattande förmånsbestämda planerna avser ITP 2 pensioner som hanteras i egen regi.

Dessa pensioner kreditförsäkras av PRI Pensionsgaranti samt tryggas av en pensionsstiftelse. PRI Pensionsgaranti är ett ömsesidigt försäkringsbolag som garanterar de anställdas framtida pensioner. Pensionsstiftelsen Grodden startades december 2011 och Lantmännen placerade då tillgångar i stiftelsen. Eftersom tillgångarna finns avskilda i en särskild stiftelse kan förpliktelserna reduceras med marknadsvärdet på tillgångarna i stiftelsen vid redovisning i balansräkningen. Sex av Lantmännens svenska företag är anslutna till stiftelsen. Det finns ingen skyldighet för företagen att tillskjuta ytterligare medel till stiftelsen. Lantmännen betalar en lägre riskpremie till PRI Pensionsgaranti för de delar av pensionsskulden som är fonderad i stiftelsen. I övrigt finns fonderade pensionsplaner i Norge, där ett av bolagen har pensionsförpliktelser tryggade med fonderade medel.

Förmånsbestämda förpliktelser och värdet av förvaltningstillgångar i koncernen:

Förmånsbestämda pensionsplaner

MSEK	2022	2021
Fonderade planer:		
Förmånsbestämda förpliktelser enligt svenska PRI Pensionsgaranti planer	1 977	2 803
Övriga förmånsbestämda förpliktelser	94	87
Förvaltningstillgångars verkliga värde	–2 353	–2 329
Summa nettovärde, fonderade planer	**–282**	**561**
Fonderade planer redovisade som avsättning	-	561
Fonderade planer redovisade som tillgång	282	-
Ofonderade planer:		
Övriga ofonderade förpliktelser	45	51
Summa, ofonderade planer	**45**	**51**
Avsättningar för pensionsförpliktelser, netto	**–237**	**612**

Pensionsplaner fördelat per land

	2022			2021		
MSEK	Förpliktelser	Förvaltnings-tillgångar	Pensions-skuld (+), tillgång (–)	Förpliktelser	Förvaltnings-tillgångar	Pensions-skuld (+), tillgång (–)
Sverige	1 978	–2 273	–295	2 805	–2 255	550
Norge	94	–80	14	87	–74	13
Tyskland	30	-	30	37	-	37
Övriga länder	14	-	14	12	-	12
Summa	**2 116**	**–2 353**	**–237**	**2 941**	**–2 329**	**612**

Pensionskostnad i resultaträkningen

MSEK	2022	2021
Förmånsbestämda planer		
Kostnader för pensioner intjänade under året	37	47
Räntekostnad, ränteintäkt netto	10	12
Kostnad förmånsbestämda planer	**47**	**59**
Kostnad avgiftsbestämda planer	440	374
Total kostnad avseende pensioner i resultaträkningen	**487**	**433**
Kostnaden redovisas på följande rader i resultaträkningen		
Personalkostnader	477	421
Finansiella kostnader	10	12
Total kostnad avseende pensioner	487	433

Pensionsrelaterade omvärderingar i övrigt totaltresultat

MSEK	2022	2021
Förmånsbestämda planer		
Avkastning på förvaltningstillgångar utöver vad som redovisas som ränteintäkt i resultaträkningen	–82	257
Erfarenhetsbaserad justering av förpliktelsen	–245	53
Effekt av ändrade demografiska antaganden	24	-
Effekt av ändrade finansiella antaganden	1 029	17
Summa aktuariella vinster (+), förluster (-)	**726**	**327**
Skatt på ovanstående poster	–150	–67
Totalt redovisat i Övrigt totaltresultat	**576**	**260**

fortsättning not 25

Följande sammanställning förklarar hur förpliktelser, tillgångar och nettobeloppet har förändrats under året:

	2022			2021		
MSEK	Förmånsbaserade förpliktelser	Förvaltnings-tillgångar	Netto	Förmånsbaserade förpliktelser	Förvaltnings-tillgångar	Netto
Ingående balans	2 941	2 329	612	3 022	2 125	897
Kostnader avseende tjänstgöring under året	37	-	37	47	-	47
Räntor redovisade i resultaträkningen	51	41	10	44	32	12
Utbetalning av pensionsersättning	–111	–4	–107	–110	–1	–109
Utbetald gottgörelse till arbetsgivare [1)]	-	–63	63	-	–95	95
Inbetalning från arbetsgivare [1)]	-	131	–131	-	6	–6
Avkastning på förvaltningstillgångar utöver redovisad ränta	-	–82	82	-	257	–257
Omvärdering av pensionsförpliktelse redovisad i övrigt totalresultat	–808	-	–808	–70	-	–70
Omräkningsdifferens	6	1	5	8	5	3
Utgående balans, pensionsskuld (+), tillgång (–)	**2 116**	**2 353**	**–237**	**2 941**	**2 329**	**612**
Varav fonderade planer	-	-	*–282*	-	-	*561*
Varav ofonderade planer	-	-	*45*	-	-	*51*

[1)] *Utbetald gottgörelse från den svenska pensionsstiftelsen har gjorts med 63 MSEK (95) till 1 bolag (3) under 2022. 5 (0) svenska bolag har under 2022 gjort inbetalning till pensionsstiftelsen, totalt 126 MSEK (0). Till norska planer har 5 MSEK (6) inbetalts.*

Specifikation av förvaltningstillgångar

	2022 MSEK	2021 MSEK	2022 %	2021 %
Fastigheter	907	979	39 %	42 %
Ränteplaceringar	506	364	20 %	15 %
Aktieplaceringar	760	739	33 %	32 %
Alternativa placeringar	104	227	5 %	10 %
Likvida medel	76	20	3 %	1 %
Totalt	**2 353**	**2 329**	**100 %**	**100 %**

I aktieplaceringar ingår förlagsandelar i Lantmännen ek för med 46 MSEK (49). Övriga innehav under aktieplaceringar avser i huvudsak noterade aktier.

Aktuariella antaganden [2)]	2022	2021
Diskonteringsränta	4,00 %	1,75 %
Framtida löneökningar	2,75 %	2,75 %
Inflation	2,00 %	2,00 %
Livslängdsantaganden, Sverige	DUS21	DUS14
Duration	14 år	17 år

[2)] *Vägt genomsnitt, som överensstämmer med svenska antaganden då svenska planer dominerar.*

En minskning av diskonteringsräntan med 0,25 procent skulle öka den svenska pensionsförpliktelsen, som utgör 95 procent av totalen, med 71 MSEK medan en ökning av räntan med 0,25 procent skulle minska förpliktelsen med 67 MSEK. En förändring av livslängdsantagandena med 1 år skulle öka förpliktelsen med cirka 74 MSEK vid ökad livslängd och minska med 74 MSEK vid kortare livslängd.

Ändrade antaganden med 0,25 procent avseende inflationen skulle minska förpliktelsen med 62 MSEK vid lägre inflationsantagande och öka förpliktelsen med 65 MSEK vid högre antagande. Ändrade antaganden med 0,25 procent vad gäller löneökningar skulle öka förpliktelsen med 15 MSEK vid högre antagande och minska med 15 MSEK vid lägre antagande.

Den svenska pensionsstiftelsen har under 2022 haft en avkastning på cirka –2 procent (14) och där en förändring med 1 procentenhet skulle öka respektive minska värdet på förvaltningstillgångarna med cirka 23 MSEK (23).

De svenska fonderade planerna omfattar 13 procent (13) aktiva medlemmar, 35 procent (36) fribrevsinnehavare och 52 procent (51) pensionärer. Förväntade utbetalningar av pensioner avseende förmånsbestämda pensionsplaner under 2023 uppgår till 120 MSEK.

För vissa anställda i Sverige erläggs försäkringspremie till Alecta avseende åtaganden enligt den så kallade traditionella ITP-planen. Planen är en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Alecta kan för närvarande inte lämna den information som krävs för att redovisa denna pensionsplan som en förmånsbestämd plan. Pensioner, som tryggas genom försäkring i Alecta, redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Av kostnaden ovan för avgiftsbestämda planer, 440 MSEK (374), avser 29 MSEK (29) premier till Alecta avseende traditionell ITP. Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av året uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 172 procent (172). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska åtaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19.

Information om pensioner för ledande befattningshavare återfinns i not 6.

ank=20230629008823

Not 26 Övriga avsättningar

MSEK	Garanti-åtaganden	Försäkringstekniska avsättningar	Strukturåtgärder	Övrigt	Totalt 2022	Totalt 2021
Ingående balans	105	154	45	841	1 145	1 044
Avsättningar som gjorts under perioden	10	68	128	160	366	203
Belopp som tagits i anspråk under perioden	–14	–2	–30	–55	–101	–85
Återfört under perioden	–1	-	-	–89	–90	–18
Omräkningsdifferenser	2	-	1	2	5	1
Redovisat värde vid periodens utgång	**102**	**220**	**144**	**859**	**1 325**	**1 145**
Varav kortfristiga avsättningar	94	47	143	665	949	860
Varav långfristiga avsättningar	8	173	1	194	376	285

Av långfristiga avsättningar förväntas 282 MSEK användas 2025 och framåt.

I periodens avsättningar inkluderas ökningar av tidigare befintliga avsättningar.

Årets avsättningar för strukturåtgärder omfattar främst åtgärder inom division Livsmedel som till stor del förväntas bli ianspråktagna under 2023.

I Övrigt, som kortfristig avsättning, ingår den under tidigare år redovisade avsättningen i division Energi med 500 MSEK, som gjordes med anledning av EU-kommissionens utredning av Lantmännen Agroetanol och två andra etanoltillverkare. För ytterligare information se ⊖ not 3.

I Övrigt redovisas även avsättningar för avveckling av siloanläggningar på 115 MSEK (61). Föregående års avsättning avseende elskatt är återförd 2022.

I koncerner av Lantmännens storlek finns normalt ett antal pågående tvister. Lantmännen har gjort en bedömning av mest sannolika utfall av de tvister som för närvarande är aktuella och redovisar i de fall en utbetalning bedömts som sannolik motsvarande belopp som avsättning.

Not 27 Övriga långfristiga skulder

MSEK	2022	2021
Derivatinstrument, långfristiga rörelserelaterade	151	5
Övriga långfristiga rörelseskulder	12	0
Summa	**163**	**5**

Not 28 Leverantörsskulder och andra rörelseskulder

MSEK	2022	2021
Leverantörsskulder	8 376	6 842
Leverantörsskulder, joint venture/intresseföretag	61	5
Avtalsskulder från kontrakt med kunder	1 121	1 018
Övriga kortfristiga skulder	1 201	884
Derivatinstrument	638	460
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 393	1 902
Summa	**13 790**	**11 111**

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

MSEK	2022	2021
Upplupna personalrelaterade kostnader	964	864
Upplupna kostnader för spannmål	441	100
Övriga upplupna kostnader	879	810
Förutbetalda intäkter	109	128
Summa	**2 393**	**1 902**

Not 29 Leasing – leasetagare

Koncernen är såväl leasetagare som leasegivare. I denna not redovisas koncernens åtaganden som leasetagare. Koncernen som leasegivare redovisas i ⊖ not 30 Leasing - leasegivare

Belopp redovisade i resultaträkningen

MSEK	2022	2021
Avskrivning på nyttjanderätter	446	471
Räntekostnader för leasingskulder	45	46
Kostnader hänförliga till korttidsleasingavtal	49	22
Kostnader hänförliga till leasingavtal av lågt värde	52	54
Kostnader hänförliga till variabla leasingavgifter som inte inkluderas i värderingen av leasingskulden	92	64
Intäkter från vidareuthyrning av nyttjanderätter	41	65

Upplysningar om leasingskulder finns i ⊖ not 23 Räntebärande skulder och en löptidsanalys av leasingskulder presenteras i ⊖ not 24 Finansiella instrument och finansiell riskhantering.

Koncernen har leasingavtal för tillgångar såsom lokaler, entreprenadmaskiner, truckar och bilar. Flertalet av dessa leasingavtal innefattar förlängnings- och uppsägningsoptioner. Optionerna är förhandlade av ledningen för att ge flexibilitet i hanteringen av leasingportföljen samt anpassning till koncernens behov. Ledningen gör en bedömning av om det är sannolikt att dessa förlängningar och uppsägningsoptioner kommer att utnyttjas och inkluderas i hyresperioden. För att fastställa leasingperiodens längd beaktar ledningen all tillgänglig information som ger ett incitament till att utnyttja förlängningsoptionen eller säga upp ett avtal. Bedömningar av förlängningsoptioner och uppsägningsoptioner är framförallt aktuellt för koncernens leasingavtal för lokaler. Förlängningsoptioner har i allt väsentligt beaktats och ingår i skulden.

fortsättning not 29

I första hand används diskonteringsräntan som finns stipulerad individuellt per leasingkontrakt. I de fall räntan inte framgår av kontraktet används Lantmännens marginella låneränta som är olika beroende av den underliggande valutan och löptiden på kontraktet.

Koncernen har leasingavtal för tillgångar med hyresvillkor på 12 månader eller mindre samt hyresavtal till lågt värde. För dessa leasingavtal tillämpar koncernen undantagen i IFRS 16.

Det totala kassaflödet för leasingavtal inklusive variabla avgifter och leasing till lågt värde uppgick till 652 MSEK (622) varav 49 MSEK (22) avsåg kostnader för leasing med hyresvillkor på 12 månader eller mindre och 52 MSEK (54) avsåg leasingavtal till lågt värde.

I ➔ not 9, Finansiella intäkter och kostnader finns upplysningar om räntekostnader på leasingskulder.

Redovisat värde per balansdagen avseende nyttjanderättstillgångar framgår av not ➔ 13, Materiella anläggningstillgångar.

Not 30 Leasing – leasegivare

Lantmännen bedriver i huvudsak uthyrningsverksamhet vad avser affärsområde Fastigheters uthyrning av lokaler samt affärsområde Swecons uthyrning av entreprenadmaskiner. Uthyrning av entreprenadmaskiner förekommer främst inom Swecons internationella verksamhet. Hyrestagare inom Swecons verksamhet är skyldiga att säkerställa att maskinen underhålls löpande och att återlämna maskinen i ett bra skick. I det fall hyrestagaren använder maskinen utöver avtalade timmar säkerställs det att även dessa timmar faktureras. Det är inte tillåtet med andrahandsuthyrning av maskinen eller att transportera maskinen utomlands.

Uthyrning via finansiella leasingavtal förekommer i ytterst begränsad omfattning, med utestående fordringar väl under 1 MSEK båda åren.

Operationella leasingavtal
För maskiner och lokaler som hyrs ut till kunder och hyresgäster enligt operationella leasingavtal förfaller de framtida betalningarna för icke uppsägningsbara leasingavtal enligt nedan:

Minimileaseavgifter förfaller till betalning

MSEK	2022	2021
Inom ett år	285	203
Mellan ett och fem år	390	329
Senare än fem år	45	64
Summa	**720**	**596**

Av totala minimileaseavgifterna avser 379 MSEK (398) lokaler och 341 MSEK (198) maskiner.

Leasingintäkterna uppgick till 751 MSEK (628) varav 24 MSEK (23) var hänförliga till variabla leasingavgifter.

Not 31 Transaktioner med närstående

Föreningens styrelseledamöter har ett betydande inflytande över moderföretaget och är därmed att betrakta som närstående.

En ekonomisk förening har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom handel med dessa. Inköp och försäljning av varor och tjänster görs därför med enskilda styrelseledamöter, som också är medlemmar i föreningen. På samma sätt medverkar enskilda styrelseledamöter i finansieringen av föreningen. Samtliga dessa transaktioner har skett i enlighet med föreningens ändamål och till de villkor som gäller för andra medlemmar. Beloppsuppgifter lämnas därför inte avseende dessa transaktioner.

Löner och liknande till ledande befattningshavare redovisas i ➔ not 6. Utdelning från dotterföretag och joint venture/intresseföretag framgår av ➔ not 16 och 39. Fordringar på och skulder till joint venture/intresseföretag framgår av ➔ noterna 17, 20, 21, 23, 27 och 28.

Övriga transaktioner med närstående	2022	2021
Koncerninterna inköp i procent av totala inköp, %	13	11
Koncernintern försäljning i procent av total försäljning, %	10	9
Köp av varor och tjänster från joint ventures och intresseföretag, MSEK	958	636
Försäljning av varor och tjänster till joint ventures och intresseföretag, MSEK	774	443
Överföring av kapital till Lantmännens Gemensamma Pensionsstiftelse Grodden (pensionsstiftelsen), MSEK	126	-
Överföring av kapital från pensionsstiftelsen till Lantmännen, gottgörelse MSEK	63	95
Erlagda hyror till pensionsstiftelsen, MSEK	60	56
Försäljning av varor och tjänster till pensionsstiftelsen, MSEK	17	35
Förvärv av fastigheter från pensionsstiftelsen, MSEK	246	186

Not 32 Statliga stöd

MSEK	2022	2021
Erhållna bidrag som redovisats som intäkt	14	14
Erhållna bidrag som reducerat kostnader	41	62
Summa	**55**	**76**
Under året erhållna bidrag som reducerat värdet på anläggningstillgångar	5	-

Minskningen förklaras främst av att erhållna bidrag till följd av coronapandemin inte varit aktuella under året.

Not 33 Förvärv och avyttringar

Förvärv 2022

Under 2022 har följande förvärv gjorts avseende dotterföretag.

Företag	Verksamhet	Förvärvstidpunkt	Förvärvspris, MSEK	Förvärvsrelaterade kostnader, MSEK	Goodwill, MSEK	Övriga immateriella tillgångar, MSEK	Materiella anläggningstillgångar, MSEK	Årsomsättning, MSEK	Medelantal anställda	Förvärvad andel	Innehav efter förvärv
Gimmersta Agrovärme	Värme	jan 2022	9	0	-	23	94	14	-	50 %	100 %
Coryton Advanced Fuels	Energi	feb 2022	53	9	81	145	102	298	60	100 %	100 %
Scandbio	Energi	apr 2022	200	1	23	35	177	1 108	124	50 %	100 %
Kewab Rental	Maskinuthyrning	maj 2022	130	1	42	20	238	115	3	100 %	100 %
Myllyn Paras	Livsmedel	juni 2022	724	32	430	489	161	784	123	100 %	100 %
Övriga mindre förvärv	Lantbruk	aug 2022	0	0	-	-	4	743	26	100 %	100 %

Lantmännen ägde vid utgången av 2021 50 procent av Gimmersta Agrovärme, i januari 2022 förvärvades resterande 50 procent. Gimmersta Agrovärme är verksamma inom leverans av fjärrvärme.

Aspen i division Energi förvärvade i februari det brittiska företaget Coryton Advanced Fuels som utvecklar och producerar specialanpassade bränslen. Förvärvet ämnar skapa synergier för båda verksamheterna samtidigt som de kommer att fortsätta att verka som separata bolag och erbjuda sina kunder samma högkvalitativa produkter och servicenivåer som tidigare.

Lantmännen ägde vid utgången av 2021 50 procent av Scandbio, i april 2022 förvärvades resterande 50 procent. Scandbio som ingår i division Energi är Sveriges största företag inom fasta förädlade trädbränslen och tillverkar, marknadsför och säljer träpellets till förbränning i Sverige, Danmark och Lettland samt stallpellets för den svenska marknaden.

I maj förvärvade Swecon det svenska uthyrningsföretaget Kewab Rental vars huvudsakliga inriktning är långtidsuthyrning av Volvo-maskiner. Med ett av Sveriges största och bredaste utbud av stora anläggningsmaskiner för uthyrning och hyrköp skapar förvärvet synergier och möjlighet att möta kundernas efterfrågan på hyresmaskiner.

I juni slutfördes förvärvet av den finska livsmedelskoncernen Myllyn Paras. Tillsammans har Lantmännen och Myllyn Paras verksamheter som täcker hela värdekedjan för spannmålsbaserade livsmedelsprodukter i Finland, vilket möjliggör långsiktig innovation och erbjudande från jord till bord. Förvärvet är ett viktigt steg för att ytterligare bredda Lantmännens position i Finland.

Förvärvsbalansen för Myllyn Paras är per den 31 december 2022 preliminär, för alla andra förvärv som gjorts under 2022 är förvärvsbalanserna fastställda per den 31 december 2022.

Företagen konsolideras som dotterföretag enligt förvärvsmetoden.

För information om verkligt värde på nettotillgångar i förvärvade verksamheter, se ⊜ nedan samt not 35 till kassaflödesanalysen.

Förvärvsbalanser

Förvärvspris, MSEK	2022	2021
Kontant betalning/Lösen av lån	1 105	-
Tilläggsköpeskilling redovisad som skuld	10	-
Värde enligt kapitalandelsmetoden vid förvärvstidpunkten	203	-
Omvärderingseffekt redovisad i resultaträkningen	22	-
Förvärvade tillgångar och skulder till verkligt värde		
Immateriella tillgångar	712	-
Materiella anläggningstillgångar	776	-
Varulager	340	-
Kundfordringar	340	-
Övriga omsättnings- och anläggningstillgångar	50	-
Leverantörsskulder	–302	-
Övriga skulder	–540	-
Förvärvade nettotillgångar, totalt	**1 376**	
Likvida medel	186	-
Lån	–814	-
Förvärvad nettolåneskuld	**–628**	-
Minoritetsintresse	-	-
Goodwill	**576**	-
Summa	**1 324**	-
Förvärvsrelaterade kostnader, redovisade som Övriga rörelsekostnader	43	-

[1] *Inkluderar förvärv av bolagen Gimmersta Agrovärme, Scandbio, Coryton Advanced Fuels, Kewab Rental, Myllyn Paras samt övriga mindre förvärv.*

I ovanstående värden inkluderas de justeringar av bokförda värden i bolagen som gjordes till verkliga värden på identifierbara tillgångar och skulder i samband med upprättande av förvärvsbalanserna. Dessa justeringar framgår nedan:

MSEK	2022	2021
Immateriella tillgångar	1 284	-
Materiella anläggningstillgångar	41	-
Uppskjutna skatteskulder	–157	-

Förvärvade bolags påverkan på koncernens resultaträkning

MSEK	2022	2021
Nettoomsättning	1 937	-
Rörelseresultat från bolagen	240	-
Rörelseresultat från förvärvsjusteringar, exklusive förvärvskostnader	–34	-
Rörelseresultat totalt	**206**	-

Omsättning och resultat som om förvärv gjorts vid årets början

MSEK	2022	2021
Nettoomsättning	3 062	-
Rörelseresultat från bolagen	288	-
Rörelseresultat från förvärvsjusteringar, exklusive förvärvskostnader	–67	-
Rörelseresultat totalt	**221**	-

Förvärvets påverkan på koncernens likvida medel

MSEK	2022	2021
Erlagd köpeskilling för årets förvärv/lösen av lån	1 115	-
Övertagande av lån	814	-
Likvida medel i förvärvade bolag	–186	-
Summa	**1 743**	-

fortsättning not 33

Avyttringar 2022

Under 2022 har följande dotterföretag avyttrats.

			2022					
Företag	Verksamhet	Försäljnings-tidpunkt	Konsoliderad omsättning 2022, MSEK	Konsoliderad omsättning 2021, MSEK	Medelantal anställda 2022	Medelantal anställda 2021	Avyttrad andel	Innehav efter avyttring
LM Agrovärme	Fjärrvärme	sep-22	75	97	12	13	100 %	0 %

Lantmännen avyttrade i september Lantmännen Agrovärmekoncernen som bedriver verksamhet inom fjärrvärme.

Försäljningen gav ett realisationsresultat om 707 MSEK samt ett positivt kassaflöde om 1 066 MSEK

För information om verkligt värde på nettotillgångar i avyttrade verksamheter, se not 35 noter till kassaflödesanalysen.

Omklassificering till intresseföretag

Rysslands krig i Ukraina och påföljande sanktioner har medfört att Lantmännen under året har avgränsat den ryska bageriverksamheten från resten av koncernen som ett steg i en potentiell avyttring. Lantmännen har bedömt att full kontroll och ett bestämmande inflytande över den ryska verksamheten inte längre kan utövas.

Det bestämmande inflytandet bedöms ha övergått till ett betydande inflytande och bolagen i Ryssland omklassificerades i december 2022 från dotterföretag till intresseföretag och konsolideras inte längre. Omklassificeringen medförde ingen resultateffekt.

Företag	Verksamhet	Omklassificeringstidpunkt	Konsoliderad omsättning 2022, MSEK	Konsoliderad omsättning 2021, MSEK	Medelantal anställda 2022	Medelantal anställda 2021	Ägd andel	Ägd andel efter omklassificering
Orient Products LLC	Bageri	dec-22	37	102	231	220	100 %	100 %
LM Unibake LLC	Bageri	dec-22	65	253	346	343	100 %	100 %

Tillgångar och skulder i omklassificerade dotterföretag

Verkligt värde på nettotillgångarna i dotterföretagen som omklassificerats till intresseföretag framgår av tabellen nedan.

MSEK	2022	2021
Materiella anläggningstillgångar	521	-
Immateriella anläggningstillgångar inklusive goodwill	133	-
Varulager	61	-
Kundfordringar	106	-
Övriga omsättning och anläggningstillgångar	36	-
Likvida medel	59	-
Leverantörsskulder	–62	-
Övriga skulder	–348	-
Omräkningsdifferenser redovisade i eget kapital	–118	-

Efter omklassificeringen från dotterföretag uppgår verkligt värde på andelarna i intresseföretagen Orient Products LLC och LM Unibake LLC med dotterföretag till 89 MSEK respektive 299 MSEK per den 31 december 2022.

Förvärv 2021

Under 2021 gjordes inga rörelseförvärv.

Avyttringar 2021

Under 2021 gjordes endast mindre avyttringar avseende dotterföretag.

ank=20230629

Not 34 Ställda säkerheter och eventualförpliktelser

Ställda säkerheter

MSEK	För egna finansiella skulder	Övriga åtaganden	Totalt ställda säkerheter 2022	2021
Fastighetsinteckningar	571	-	571	839
Bankräkningar	-	80	80	76
Övrigt	-	-	-	52
Summa	**571**	**80**	**651**	**967**

För moderföretags skulder har fastighetsinteckningar motsvarande 560 MSEK (839) lämnats, varav 320 MSEK (515) avser fastigheter som ägs av dotterföretag.

Eventualförpliktelser

MSEK	2022	2021
Borgensförbindelser för joint ventures	835	699
Övriga eventualförpliktelser	91	7
Summa	**926**	**706**

Not 35 Noter till kassaflödesanalysen

MSEK	2022	2021
1) Betalda räntor och erhållen utdelning		
Erhållen utdelning	5	8
Erhållen ränta	107	62
Betald ränta	−266	−238
Realiserade valutaresultat	−12	69
Övriga finansiella betalningar	−11	−14
Summa	**−177**	**−113**
2) Förvärv av verksamheter		
Förvärvade tillgångar och skulder		
Materiella anläggningstillgångar	776	-
Immateriella anläggningstillgångar inklusive goodwill	1 288	-
Varulager	340	-
Kundfordringar	340	-
Övriga omsättnings och anläggningstillgångar	50	-
Likvida medel	186	-
	2 980	-
Finansiella skulder	985	-
Leverantörsskulder	302	-
Rörelseskulder	369	-
	1 656	-
Förvärvade nettotillgångar	**1 324**	-
Lösen av av lån i förvärvade bolag	814	-
Köpta intresseföretagsandelar*	84	5
Utköp av innehav utan bestämmande inflytande	−209	-
Utbetald köpeskilling	**2 013**	**5**
Likvida medel i förvärvade verksamheter	−186	-
Påverkan på likvida medel	**1 827**	**5**

Ytterligare information om förvärvade verksamheter återfinns i ⊕ not 33.

** Inklusive aktieägartillskott*

MSEK	2022	2021
3) Avyttring av verksamheter		
Avyttrade tillgångar och skulder		
Materiella anläggningstillgångar	324	-
Immateriella anläggningstillgångar inklusive goodwill	26	-
Varulager	4	-
Kundfordringar	13	-
Övriga omsättning och anläggningstillgångar	4	-
Summa	**371**	-
Finansiella skulder	297	-
Leverantörsskulder	3	-
Rörelseskulder	9	-
Realisationsresultat	−707	-
	−398	-
Erhållen köpeskilling	769	-
Lösen av lån i avyttrade bolag	297	-
Påverkan på likvida medel	**1 066**	-
4) Förändring av räntebärande skulder och pensioner		
Förändring av räntebärande skulder, netto	875	109
Förändring av pensioner	−175	−20
Summa	**700**	**89**
5) Likvida medel		
Kassa och bank	255	2 639
Kortfristiga placeringar, löptid kortare än 3 månader	100	65
Summa	**355**	**2 704**

Koncernens totala betalningsberedskap, definierad som kassa, bank och beviljade krediter som enligt bestämmelser i gällande låneavtal kan nyttjas, uppgick vid årets slut till 7 646 MSEK (9 071).

Noter till moderföretaget

Not 36 Intäkternas fördelning

MSEK	2022	2021
Nettoomsättning		
Varuförsäljning	20 306	14 027
Tjänsteuppdrag	451	441
Licensintäkter, utsäde och fröer	62	66
Uthyrningsverksamhet	57	53
Övrigt	4	2
Summa	**20 880**	**14 589**
Övriga rörelseintäkter		
Tjänster	110	157
Realisationsvinster	341	61
Övriga licensintäkter	85	62
Övrigt	1 455	277
Summa	**1 991**	**557**

Tjänster och Övriga licensintäkter är främst intäkter från koncernföretag. Förändringen i Övriga rörelseintäkter Övrigt avser till största delen resultateffekter från valutaderivat. Av moderföretagets totala nettoomsättning avser cirka 18 procent (19) kunder utanför Sverige.

Not 37 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

MSEK	2022	2021
Ernst & Young		
Revisionsuppdrag	4	5
Skatterådgivning	1	1
Övriga tjänster	-	0
Summa	**5**	**6**
Förtroendevalda		
Revisionsuppdrag	1	1

Not 38 Rörelseresultatet

Transaktioner med närstående

I moderföretagets rörelseresultat ingår transaktioner med närstående enligt nedan. Transaktioner med medlemmar i enlighet med föreningens ändamål betraktas i detta sammanhang inte som transaktion med närstående. Löner och liknande till ledande befattningshavare redovisas i ➔ not 6. Utdelning från dotterföretag och intresseföretag framgår av ➔ not 39.

	2022	2021
Koncerninterna inköp i procent av totala inköp, %	3	4
Koncernintern försäljning i procent av total försäljning, %	21	22
Köp av varor och tjänster från joint venture/intresseföretag, MSEK	727	573
Försäljning av varor och tjänster till joint venture/intresseföretag, MSEK	492	238
Erhållen gottgörelse fr. pensionsstiftelsen Grodden, MSEK	63	64

Leasingåtaganden

I rörelsens kostnader ingår kostnader för operationella leasingavtal med 89 MSEK (83). Nedan redovisas framtida åtaganden avseende icke uppsägningsbara operationella leasar.

fortsättning not 38

Minimileaseavgifter förfaller till betalning

MSEK	2022	2021
Inom ett år	54	37
Mellan ett och fem år	179	111
Senare än fem år	272	97
Summa	**505**	**245**

Not 39 Resultat från andelar i koncernföretag och joint venture/intresseföretag

Resultat från andelar i koncernföretag

MSEK	2022	2021
Utdelning	213	306
Realisationsvinst vid avyttring av andelar	768	105
Nedskrivningar	–716	–44
Summa	**265**	**367**

Utdelning har bland annat erhållits från Gyllebo Gödning AB och Swecon Anläggningsmaskiner AB. Realisationsresultatet hänför sig huvudsakligen till försäljningen av Lantmännen Agrovärme AB. Nedskrivningen avser innehavet i Lantmännen Cerealia AB och Lantmännen Cerealia Finland Oy.

I föregående års resultat ingår utdelning från Lantmännen Finans AB, Lantmännen Cerealia Norge AS och Lantmännen Unibake Holding AB. Realisationsresultatet hänför sig till avvecklingen av Dirual AG i Schweiz och nedskrivningen avser huvudsakligen innehavet i Lantmännen Animalieinvest AB.

Resultat från andelar i joint venture/intresseföretag

MSEK	2022	2021
Utdelning	4	25
Realisationsvinst vid avyttring av andelar	621	-
Nedskrivningar	-	-
Återlagda nedskrivningar	15	-
Summa	**640**	**25**

Utdelning har erhållits från Viking Malt Oy. Under 2022 konverterade Lantmännen sina aktier i Hauptgenossenschaft Nord AG (HaGe Kiel) till nyemitterade aktier i det tyska bolaget Team SE. Denna transaktion medförde en realisationsvinst i Lantmännen ek för. Under 2022 förvärvades 100 procent av Scandbio AB och då återlades en tidigare nedskrivning i detta bolag.

I föregående års resultat ingår utdelning från Viking Malt Oy, Scandbio AB och Swevet Holding AB.

Not 40 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

MSEK	2022	2021
Utdelning	4	3
Summa	**4**	**3**

Not 41 Valutakursdifferenser som påverkat resultatet

MSEK	2022	2021
Valutakursdifferenser som påverkat rörelseresultatet	–247	54
Valutakursdifferenser på finansiella poster;		
Valutakursdifferenser på finansiella poster, externa	–914	–605
Valutakursdifferenser på finansiella poster, interna	640	591
Summa	**–274**	**–14**

ank=20230623

Not 42 Skatter

Skatt på årets resultat

MSEK	2022	2021
Aktuell skattekostnad (–) / skatteintäkt (+)		
Periodens skattekostnad	–182	–59
Utländsk skatt	–4	–2
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	11	–8
Summa aktuell skatt	**–175**	**–69**
Uppskjuten skattekostnad (–) / skatteintäkt (+)		
Uppskjuten skatt avseende förändring i temporära skillnader	51	–38
Summa uppskjuten skatt	**51**	**–38**
Summa redovisad skattekostnad	**–124**	**–107**

Avstämning av effektiv skatt	2022 Procent	2022 MSEK	2021 Procent	2021 MSEK
Resultat före skatt		2 273		1 587
Förväntad skatt enligt gällande svensk skattesats	20,6 %	–468	20,6 %	–327
Ej avdragsgilla kostnader	1 %	–23	0 %	–1
Nedskrivning av aktier	6 %	–145	0 %	–9
Skattefria realisationsresultat	–13 %	286	–1 %	21
Skattefri utdelning	–2 %	46	–4 %	69
Skatt hänförlig till tidigare år	–1 %	12	0 %	4
Effekt av särskilda skatteregler för ekonomiska föreningar	–6 %	135	–7 %	109
Effekt av temporära skillnader på vilka uppskjuten skatt ej redovisats	0 %	1	0 %	3
Effekt av övertaget negativt räntenetto från koncernföretag	–1 %	29	–1 %	19
Övrigt	0 %	3	0 %	5
Redovisad effektiv skatt	**5 %**	**–124**	**7 %**	**–107**

Skatteposter som redovisats via övrigt totalresultat

MSEK	2022	2021
Uppskjuten skatt		
Kassaflödessäkringar	-	–5
Summa skatteeffekter i övrigt totalresultat	**-**	**–5**
Aktuell skatt		
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	–4	-
Kassaflödessäkringar	–73	–37
Summa	–77	–37
Summa skatteeffekter i övrigt totalresultat	**–77**	**–42**

Uppskjuten skattefordran/skatteskuld

MSEK	2022 Uppskjuten skattefordran	2022 Uppskjuten skatteskuld	2022 Netto	2021 Uppskjuten skattefordran	2021 Uppskjuten skatteskuld	2021 Netto
Byggnader och mark	-	4	–4	-	4	–4
Övriga avsättningar	28	-	28	27	-	27
Övrigt	5	-	5	2	46	–44
Summa	**33**	**4**	**29**	**29**	**50**	**–21**
Kvittning av fordringar/skulder	–4	–4	0	–29	–29	0
Summa, netto uppskjuten skattefordran	**29**	**0**	**29**	**0**	**21**	**–21**

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder kvittas mot varandra och nettofordran redovisas i balansräkningen.

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

MSEK	2022 Belopp vid årets ingång	2022 Redovisat över resultat-räkningen	2022 Redovisat mot övrigt totalresultat	2022 Belopp vid årets utgång	2021 Belopp vid årets ingång	2021 Redovisat över resultat-räkningen	2021 Redovisat mot övrigt totalresultat	2021 Belopp vid årets utgång
Byggnader och mark	–4	-	-	–4	–4	-	-	–4
Övriga avsättningar	27	1	-	28	22	5	-	27
Övrigt	–44	49	-	5	4	–43	–5	–44
Summa	***–21***	***50***	**-**	***29***	***22***	***–38***	***–5***	***–21***

Not 43 Immateriella anläggningstillgångar

MSEK	Patent, licenser och varumärken 2022	2021	Balanserade utvecklingskostnader 2022	2021	Summa immateriella anläggningstillgångar 2022	2021
Ackumulerade anskaffningsvärden	300	300	377	498	677	798
Ackumulerade avskrivningar	–105	–90	–276	–304	–381	–394
Ackumulerade nedskrivningar	-	-	–57	–51	–57	–51
Bokfört värde	**195**	**210**	**44**	**143**	**239**	**353**
Bokfört värde vid årets början	210	225	143	210	353	435
Investeringar	-	-	8	95	8	95
Försäljningar och utrangeringar	-	-	–67	–118	–67	–118
Årets avskrivning enligt plan	–15	–15	–27	–43	–42	–58
Årets nedskrivningar	-	-	–13	–1	–13	–1
Bokfört värde	**195**	**210**	**44**	**143**	**239**	**353**

Varumärket Korvbrödsbagarn ägs av Lantmännen ek för. Detta varumärke är av strategisk betydelse och skrivs av på 20 år i moderföretaget. I koncernredovisningen klassificeras det som en tillgång med obestämbar nyttjandeperiod, och är således inte föremål för avskrivning.

Not 44 Materiella anläggningstillgångar

MSEK	Mark[1] 2022	2021	Byggnader 2022	2021	Summa byggnader och mark 2022	2021
Ackumulerade anskaffningsvärden	200	195	858	852	1 058	1 047
Ackumulerade avskrivningar	–69	–65	–624	–626	–693	–691
Ackumulerade nedskrivningar	-	-	–25	–25	–25	–25
Bokfört värde	**131**	**130**	**209**	**201**	**340**	**331**
Bokfört värde vid årets början	130	132	201	192	331	324
Försäljningar och utrangeringar	-	–1	-	–1	-	–2
Årets avskrivning enligt plan	–5	–4	–13	–12	–18	–16
Omklassificeringar	6	3	21	22	27	25
Bokfört värde	**131**	**130**	**209**	**201**	**340**	**331**

[1] *Inklusive markanläggningar.*

MSEK	Maskiner och andra tekniska anläggningar 2022	2021	Övriga anläggningstillgångar: Inventarier, verktyg och installationer 2022	2021	Pågående nyanläggningar 2022	2021	Summa övriga anläggningstillgångar 2022	2021
Ackumulerade anskaffningsvärden	3 377	3 325	499	502	242	129	741	631
Ackumulerade avskrivningar	–2 737	–2 707	–413	–424	-	-	–413	–424
Ackumulerade nedskrivningar	–134	–134	–19	–19	-	-	–19	–19
Bokfört värde	**506**	**484**	**67**	**59**	**242**	**129**	**309**	**188**
Bokfört värde vid årets början	484	440	59	57	129	120	188	177
Investeringar	-	-	-	-	264	170	264	170
Försäljningar och utrangeringar	-	–1	-	–1	-	-	-	–1
Årets avskrivning enligt plan	–77	–74	–17	–14	-	-	–17	–14
Omklassificeringar	99	119	25	17	–151	–161	–126	–144
Bokfört värde	**506**	**484**	**67**	**59**	**242**	**129**	**309**	**188**

Not 45 Förvaltningsfastigheter

MSEK	Mark [1] 2022	Mark [1] 2021	Byggnader 2022	Byggnader 2021	Summa Förvaltningsfastigheter 2022	Summa Förvaltningsfastigheter 2021
Ackumulerade anskaffningsvärden	8	8	28	28	36	36
Ackumulerade avskrivningar	–3	–3	–14	–14	–17	–17
Bokfört värde	**5**	**5**	**14**	**14**	**19**	**19**
Bokfört värde vid årets början	5	6	14	14	19	20
Årets avskrivning enligt plan	-	–1	-	-	-	–1
Bokfört värde	**5**	**5**	**14**	**14**	**19**	**19**

[1] *Inklusive markanläggningar.*

Fastigheter där mindre än 10 procent av lokalytan utnyttjas för moderföretagets egen verksamhet klassificeras som förvaltningsfastigheter.

Verkligt värde och dess förändring

MSEK	2022	2021
Verkligt värde vid årets början	62	63
Avyttringar	-	–1
Verkligt värde vid årets slut	**62**	**62**

Samtliga förvaltningsfastigheter har värderats enligt värderingshierarki 3, det vill säga utifrån icke observerbara indata och enligt de metoder som beskrivs nedan.

Verkligt värde har fastställts baserat på interna bedömningar. Avstämning har också skett gentemot fastighetsförsäljningar genomförda under året.

Värdet har bedömts med hjälp av följande värderingsmetoder:
- I flertalet fall har ortprismetoden använts, där genomförda försäljningar av likvärdiga fastigheter på marknaden använts som underlag för bedömningen av värdet.
- Avkastningsvärdering genom kassaflödeskalkyler, där fastigheternas framtida driftsnetton och bedömda restvärden nuvärdesberäknats.
- I vissa fall har avkastningsvärdering genom nettokapitaliseringsmetoden använts, där ett normaliserat driftsnetto sätts i relation till ett marknadsanpassat direktavkastningskrav.

Förvaltningsfastigheternas påverkan på periodens resultat

MSEK	2022	2021
Hyresintäkter	7	6
Direkta kostnader, inklusive kostnad för reparation och underhåll		
- Fastigheter som genererar hyror	–4	–4
Driftsnetto	**3**	**2**

Förvaltningsfastigheter med ett bokfört värde på 9 MSEK är pantsatta som säkerhet för moderföretagets upplåning. Beräknat verkligt värde uppgår till 27 MSEK.

Not 46 Andelar i koncernföretag

MSEK	2022	2021
Ackumulerade anskaffningsvärden	14 284	12 871
Ackumulerade uppskrivningar	200	200
Ackumulerade nedskrivningar	–2 110	–1 457
Bokfört värde	**12 374**	**11 614**
Bokfört värde vid periodens början	11 614	11 678
Förvärv/Aktieägartillskott	1 377	11
Årets nedskrivningar	–716	–44
Avyttringar	–94	–31
Omklassificering	193	-
Bokfört värde	**12 374**	**11 614**

Bruttovärden för 2021 är justerade med avseende på tidigare avyttrade bolag

I Förvärv/Aktieägartillskott ingår bland annat förvärv av Myllyn Paras samt aktieägartillskott med 350 MSEK till Lantmännen Cerealia AB och 60 MSEK till Lantmännen Finans AB.

Av årets nedskrivningar avser 433 MSEK Lantmännen Cerealia AB och 283 MSEK Lantmännen Cerealia Oy.

Avyttringar avser försäljningen av Lantmännen Agrovärme AB och likvidationen av Grästuvan 1 AB, Grästuvan 2 AB, Grästuvan 3 AB och Munalos AB.

Föregående års nedskrivning avser 40 MSEK i Lantmännen Animalieinvest AB och 4 MSEK i Lantmännen Industrifastigheter i Bjuv AB. Avyttring 2021 avser avveckling av Dirual AG i Schweiz.

Moderföretagets och koncernens innehav av andelar i koncernföretag 2022-12-31

Sammanställningen omfattar direktägda dotterföretag samt indirekt ägda företag med omsättning överstigande 200 MSEK.

					2022
Bolagsnamn *Aktier och andelar i svenska dotterföretag*	Organisationsnummer	Säte	Antal andelar	Andel i %	Redovisat värde MSEK
Lantmännen Agroetanol AB	556028-0611	Norrköping	50 000	100,0	634
Lantmännen Animalieinvest AB	556951-0687	Stockholm	160 529	100,0	126
Lantmännen Aspen AB	556329-9519	Göteborg	3 850	100,0	180
Coryton Advanced Fuels Limited	07232065	Essex	1 282 012	100,0	
SAS Marline	382959039	Brières-les-Scellés	1 200	100,0	
Lantmännen BioAgri AB	556056-1283	Stockholm	20 000	100,0	16
Lantmännen Cerealia AB	556017-2222	Stockholm	200 000	100,0	929
Lantmännen Cerealia A/S	69120717	Vejle	1	100,0	
Lantmännen Energi AB	556118-3954	Stockholm	400	100,0	38
Lantmännen Fastigheter AB	556017-8443	Stockholm	3 000	100,0	34
Lantmännen Finans AB	556664-8118	Stockholm	2 000 000	100,0	347
Lantmännen Functional Foods AB	559199-5104	Stockholm	50 000	100,0	7
Lantmännen Industrifastigheter i Bjuv AB	556679-2353	Malmö	3 650	100,0	12
Lantmännen Krafft AB	556156-4039	Malmö	5 000	100,0	1
Lantmännen Maskin AB	556005-7639	Malmö	10 000	100,0	310
Lantmännen Medical AB	556530-9720	Stockholm	100	100,0	39
Lantmännen Reppe AB	556000-1538	Lidköping	25 000	100,0	28
Lantmännen Service AB	556831-3695	Stockholm	500	100,0	0
Lantmännen Seed AB	556001-5272	Svalöv	298 667	100,0	160
Lantmännen Oats AB	556813-6773	Stockholm	50 000	100,0	30
Lantmännen Unibake Holding AB	556992-5752	Stockholm	1 000	100,0	6 512
Lantmännen Schulstad A/S	10245613	Köpenhamn	100 300	100,0	
Lantmännen Unibake Australia Pty Ltd.	ABN 42 082 982 483	Mordialloc	12	100,0	
Lantmännen Unibake Denmark A/S	29219354	Horsens	100 000	100,0	
Lantmännen Unibake Estonia AS	12140752	Tallinn	250	100,0	
Oy Lantmännen Unibake Ab Finland	1463476-8	Helsingfors	100	100,0	
Lantmännen Unibake GmbH & Co KG	HRA 27086 HB	Bremen		100,0	
Lantmännen Unibake Londerzeel NV	BE 0427.655.479	Londerzeel	4 250	100,0	
Lantmännen Unibake Mouscron	BE 0461.118.402	Moeskroen	18 000	100,0	
Lantmännen Unibake Norway AS	989135082	Langhus	3 405 694	100,0	
Lantmännen Unibake Poland Sp. z o.o.	KRS8038	Poznan	23 250	100,0	
Lantmännen Unibake Romania S.A.	J23/1395/2016	Pantelimon	120 908 920	100,0	
Lantmännen Unibake Sweden AB	556186-7796	Örebro	100 000	100,0	
Lantmännen Unibake UK Ltd	03358553	Milton Keynes	48 010 000	100,0	
Lantmännen Unibake USA, Inc	36-4034179	Chicago	50 000	100,0	
AS Leibur	10224864	Tallinn	740	100,0	
Swecon Baumaschinen GmbH	HRB 48780	Ratingen	1	100,0	
UAB Vilniaus douna	125374462	Vilnius	1 000	100,0	
Vaasan Oy	1098322-3	Helsingfors	3 995 398	100,0	
Cgrain AB	556932-8023	Uppsala	108 744	92,7	29
Dataväxt AB	556733-2969	Grästorp	530	53,0	76
Dirual Försäkring AB	516406-1078	Stockholm	50	100,0	250
Gyllebo Gödning AB	556179-2911	Lidköping	2 000	66,7	0
Nötcenter Viken AB	556559-4503	Falköping	9 000	100,0	7
Rural Patent Svenska AB	556530-9654	Stockholm	100	100,0	0
Scandbio AB	556215-0606	Jönköping	60 000	100,0	394
Swecon Anläggningsmaskiner AB	556575-1137	Eskilstuna	500 000	100,0	402
Åhus Stuveriintressenter AB	556039-8256	Åhus	6 003	50,0	0
Aktier och andelar i utländska dotterföretag					
Lantmännen Agro A/S	10095921	Nyborg	500	100,0	10
Lantmännen Agro Oy	2825061-8	Helsingfors	250	100,0	200
JS Perttula Oy	2759038-9	Riihimäki	100	100,0	
Lantmännen Maatalouskauppa Oy	3265765-6	Åbo	100	100,0	
Lantmännen Cerealia AS	910629085	Nesttun	17 968 129	100,0	222
Lantmännen Cerealia Oy	2725608-1	Helsingfors	240 100	100,0	615
Lantmännen Fastigheter Naverland A/S	35530592	Glostrup	1 000 000	100,0	11
Sponmill Oy	2876451-2	Hyvinkää	1 323 840	100,0	755
Myllyn Paras Oy	2168867-6	Hyvinkää	100 000	100,0	
Myllyn Paras Oy Pakasteet	2168883-6	Hyvinkää	100 000	100,0	
SUMMA MODERFÖRETAGET					**12 374**

ank=20230629:1

Not 47 Varulager

MSEK	2022	2021
Råvaror och förnödenheter	371	588
Varor under tillverkning	787	258
Färdiga varor	1 938	1 399
Handelsvaror	691	370
Förskott till leverantörer	124	83
Summa	**3 911**	**2 698**

Av lagrets totala värde avser 118 MSEK (32) varor värderade till nettoförsäljningsvärde.

Not 48 Kundfordringar

Åldersanalys av kundfordringar inkl. fordringar hos joint venture/intresseföretag

MSEK	2022	2021
Ej förfallna fordringar	2 475	1 758
Förfallna fordringar		
≤ 30 dagar	107	90
31-60 dagar	19	28
61-90 dagar	7	1
> 90 dagar	20	25
Summa	**2 628**	**1 902**
Reserv för förväntade kreditförluster	–32	–31
Summa	**2 596**	**1 871**

I kundfordringar inkluderas finansieringstjänsten som innebär att kredittiden kan vara förlängd med upp till 11 månader.

Reserv för osäkra kundfordringar

MSEK	2022	2021
Reserv vid årets början	–31	–29
Nya reserver för befarade förluster	–10	–13
Utnyttjande av reserv för konstaterade förluster	7	3
Reverseringar avseende ej nödvändiga reserver	2	8
Reserv vid årets slut	**–32**	**–31**

För information om kundfordringars kreditkvalitet se ⓖ not 24.

Not 49 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

MSEK	2022	2021
Förutbetalda kostnader	149	129
Upplupna bonusar och rabatter	22	35
Övriga upplupna intäkter	24	47
Summa	**195**	**211**

Not 50 Eget kapital

Styrelsen i Lantmännen ek för föreslår att moderföretagets disponibla vinstmedel 10 424 561 TSEK disponeras på följande sätt:

TSEK	2022 [1]	2021 [2]
Återbäring och efterlikvid	374 345	341 241
Insatsutdelning	402 733	362 446
Insatsemission	303 000	296 524
Utdelning på förlagsandelar	15 000	18 125
Balanseras i ny räkning	9 329 483	8 036 948
Summa	**10 424 561**	**9 055 284**

[1] *Föreslagen vinstdisposition*
[2] *Utfall*

Not 51 Övriga bokslutsdispositioner och obeskattade reserver

Obeskattade reserver

MSEK	2022	2021
Ackumulerade avskrivningar utöver plan		
- Immateriella tillgångar	207	239
- Maskiner och inventarier	325	312
Summa	**532**	**551**

Övriga bokslutsdispositioner

MSEK	2022	2021
Årets förändring avseende immateriella tillgångar	32	11
Årets förändring avseende materiella tillgångar	–13	-
Summa	**19**	**11**

Not 52 Avsättning för pensioner

Moderföretagets samtliga förmånsbestämda pensionsförpliktelser omfattas av Tryggandelagen.

Lantmännen ek förs förmånsbaserade pensionsförpliktelser tryggas sedan 2011 av tillgångar i Lantmännens Gemensamma Pensionsstiftelse Grodden.

I och med att dessa pensionsförpliktelser tryggas via en stiftelse, helt utanför Lantmännenkoncernen, nettoredovisas förpliktelsen mot Lantmännen ek förs andel av marknadsvärdet på tillgångarna i stiftelsen. Verkligtvärdevärdering av stiftelsens tillgångar görs av koncernexterna värderare.

Pensionsskuld redovisad i balansräkningen fördelar sig enligt nedan:

MSEK	2022	2021
Pensionsförpliktelsernas värde avseende helt fonderade pensionsplaner	951	868
Verkligt värde på Lantmännen ek förs andel i pensionsstiftelsen	–951	–868
Nettoförpliktelse	0	0
Övriga ej fonderade pensionsplaner	1	1
Summa	**1**	**1**

fortsättning not 52

Specifikation avseende förändringar i redovisad pensionsskuld under året:

MSEK	2022	2021
Pensionsskuld vid årets början	1	1
Årets kostnader för pensioner	63	63
Pensionsutbetalningar	−63	−63
Skuld vid årets slut	**1**	**1**

Beräkning av pensionsförpliktelsen avseende fonderad pensionsplan är gjord av PRI Pensionsgaranti enligt aktuariella antaganden fastställda av dem.

Specifikation av periodens kostnader avseende pensioner:

MSEK	2022	2021
Pension i egen regi		
Kostnad för intjänande av pensioner	15	6
Räntekostnader	48	58
	63	64
Erhållen gottgörelse	−63	−64
Totalt redovisad kostnad för pensionering i egen regi	0	0
Pension genom försäkring		
Försäkringspremier, motsvarande	64	71
Årets pensionskostnad, exklusive skatter	**64**	**71**

MSEK	2022	2021
Kostnader för pensioner redovisade som personalkostnad i rörelseresultatet	16	13
Kostnader för pensioner redovisade som räntekostnad i finansnettot	48	58
Summa	**64**	**71**

Verkligt värde för Lantmännen ek förs andel av tillgångar i pensionsstiftelsen:

MSEK	2022	2021
Fastigheter	506	591
Ränteplaceringar	256	192
Aktieplaceringar	426	447
Alternativa placeringar	59	138
Kassa, likvida medel	39	7
Summa	**1 286**	**1 375**

Skillnaden mellan värdet på Lantmännen ek förs andel av tillgångarna i stiftelsen och pensionsförpliktelsernas värde ovan utgör en överkonsolidering i stiftelsen. Enligt gällande regelverk får pensionsskulden inte redovisas som en tillgång, varför endast tillgångar motsvarande värdet på förpliktelsen reducerar skulden. Överkonsolideringen uppgick vid årets slut till 335 MSEK (507).

Aktieplaceringar inkluderar förlagsandelar i Lantmännen ek för med 28 MSEK (30).

Nästa års förväntade utbetalningar avseende förmånsbestämda pensionsplaner uppgår till 67 MSEK (62).

Not 53 Övriga avsättningar

MSEK	Struktur-åtgärder	Övrigt	Totalt 2022	2021
Redovisat värde vid periodens ingång	1	135	136	78
Avsättningar som gjorts under perioden	–	116	116	70
Belopp som tagits i anspråk under perioden	−1	−20	−21	−9
Återfört under perioden	–	−64	−64	−3
Redovisat värde vid periodens utgång	**0**	**167**	**167**	**136**

Avsättningarna under rubriken Övrigt består till största delen av avsättningar för avveckling av siloanläggningar på 115 MSEK (61). Föregående års avsättning avseende elskatt är återförd 2022.

Av totala avsättningar förväntas cirka 52 procent nyttjas under 2023.

Not 54 Kortfristiga räntebärande skulder

Kortfristiga räntebärande skulder innehåller skulder till medlemmar avseende sparmedel uppgående till 1 874 MSEK (1 765).

Not 55 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

MSEK	2022	2021
Upplupna personalrelaterade kostnader	172	169
Upplupna kostnader för spannmål	441	100
Övriga upplupna kostnader	188	147
Förutbetalda intäkter	2	1
Summa	**803**	**417**

Not 56 Finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder fördelade per värderingskategori 2022-12-31 MSEK	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Derivatinstrument som används i säkrings-redovisning	Övriga derivat-instrument	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat	-	220	-	-	220	220
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde						
Långfristiga räntebärande fordringar på koncernföretag	9 516	-	-	-	9 516	9 516
Långfristiga räntebärande fordringar på joint venture/ intresseföretag	246	-	-	-	246	246
Övriga långfristiga räntebärande fordringar	-	-	340	-	340	340
Kundfordringar	3 019	-	-	-	3 019	3 019
Kortfristiga räntebärande fordringar på koncernföretag	3 884	-	-	-	3 884	3 884
Övriga kortfristiga räntebärande fordringar	10	-	992	33	1 035	1 035
Kassa och bank	24	-	-	-	24	24
Summa	**16 699**	**-**	**1 332**	**33**	**18 064**	**18 064**
Övriga finansiella skulder						
Långfristiga räntebärande skulder	1 442	-	-	-	1 442	1 482
Räntebärande värdepapper	999	-	-	-	999	1 025
Kortfristiga räntebärande skulder till koncernföretag	8 317	-	-	-	8 317	8 317
Övriga kortfristiga räntebärande skulder	4 020	-	-	159	4 179	4 194
Summa räntebärande skulder	**14 778**	**-**	**-**	**159**	**14 937**	**15 018**
Leverantörsskulder	4 085	-	-	-	4 085	4 085
Summa	**4 085**	**-**	**-**	**-**	**4 085**	**4 085**

Derivat redovisas även i posterna Övriga kortfristiga fordringar (44) samt övriga långfristiga och kortfristiga skulder (841).

Finansiella tillgångar och skulder fördelade per värderingskategori 2021-12-31 MSEK	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Derivatinstrument som används i säkrings-redovisning	Övriga derivat-instrument	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat	-	256	-	-	256	256
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde						
Långfristiga räntebärande fordringar på koncernföretag	7 351	-	-	-	7 351	7 351
Långfristiga räntebärande fordringar på joint venture/ intresseföretag	-	-	-	-	-	-
Övriga långfristiga räntebärande fordringar	5	-	89	4	98	98
Kundfordringar	2 315	-	-	-	2 315	2 315
Kortfristiga räntebärande fordringar på koncernföretag	2 262	-	-	-	2 262	2 262
Övriga kortfristiga räntebärande fordringar	1	-	467	10	478	478
Kassa och bank	2 187	-	-	-	2 187	2 187
Summa	**14 121**	**256**	**556**	**14**	**14 691**	**14 691**
Övriga finansiella skulder						
Långfristiga räntebärande skulder	2 066	-	2	-	2 068	2 108
Räntebärande värdepapper	998	-	-	-	998	1 025
Kortfristiga räntebärande skulder till koncernföretag	5 936	-	-	-	5 936	5 936
Övriga kortfristiga räntebärande skulder	2 183	-	3	104	2 290	2 305
Summa räntebärande skulder	**11 183**	**-**	**5**	**104**	**11 292**	**11 374**
Leverantörsskulder	3 321	-	-	-	3 321	3 321
Summa	**3 321**	**-**	**-**	**-**	**3 321**	**3 321**

Derivat redovisas även i posten Övriga långfristiga och kortfristiga skulder (462).

fortsättning not 56

Räntebärande skulder, MSEK	2022	2021
Bokfört värde vid årets början	11 292	9 764
Kassaflöde	1 386	3 646
Övrigt	2 259	–2 118
Bokfört värde	**14 937**	**11 292**

Se även ➔ not 24 för andra upplysningar om moderföretagets finansiella instrument.

Not 57 Ställda säkerheter och eventualförpliktelser

Ställda säkerheter MSEK	För egna finansiella skulder	Övriga åtaganden	Totalt ställda säkerheter 2022	2021
Fastighetsinteckningar	240	-	240	221
Bankräkningar	-	80	80	76
Summa	**240**	**80**	**320**	**297**

Eventualförpliktelser

MSEK	2022	2021
Borgensförbindelser för koncernföretag	2 208	1 632
Borgensförbindelser för joint venture bolag	768	653
Övriga eventualförpliktelser	73	29
Summa	**3 049**	**2 314**

Yttrande i enlighet med 13 kap. 6 § lag (2018:672) om ekonomiska föreningar

Med anledning av styrelsens förslag till vinstdisposition på 1 018 TSEK såsom presenteras i not 50 på sid 127 får styrelsen härmed avge följande yttrande enligt 13 kap. 6 § lag (2018:672) om ekonomiska föreningar.

Styrelsen finner att full täckning finns för föreningens bundna egna kapital i enlighet med 12 kap 3 § första stycket lag om ekonomiska föreningar efter föreslagen vinstutdelning.

Enligt styrelsens bedömning framstår den föreslagna vinstutdelningen som försvarlig med hänsyn till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens och koncernens egna kapital.

Styrelsen har i detta beaktat bland annat föreningens och koncernens historiska utveckling, den planerade utvecklingen och konjunkturläget. Styrelsens förslag baseras på utdelningspolicyn fastslagen den 24 november 2022.

Styrelsen har granskat föreningens och koncernens ekonomiska situation och konstaterar, efter närmare överväganden, att en vinstutdelning är försvarlig med hänsyn till försiktighetsprincipen i 12 kap 4 § andra och tredje styckena i lag om ekonomiska föreningar.

Föreningens och koncernens soliditet bedöms även efter den beslutade och föreslagna vinstutdelningen vara god i förhållande till den bransch koncernen är verksam inom. Föreningen och koncernen bedöms efter vinstutdelningen ha tillfredsställande likviditet och ett konsolideringsbehov som kan anses tillgodosett. Utdelningen kommer inte att påverka föreningens och koncernens förmåga att infria sina betalningsförpliktelser på kort eller lång sikt. Inte heller antas den föreslagna vinstutdelningen påverka föreningens och koncernens förmåga att göra eventuellt nödvändiga investeringar.

Vid en samlad bedömning av föreningens och koncernens ekonomiska förhållanden anser styrelsen att inte hinder föreligger för att genomföra vinstutdelning.

Års- och hållbarhetsredovisningen har godkänts för publicering av styrelsen den 22 februari 2023. Koncernens resultat- och balansräkning samt moderföretagets resultat- och balansräkning kommer att framläggas för beslut på föreningsstämman den 3 maj 2023.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarderna IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige och ger en rättvisande bild av moderföretagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderföretaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderföretagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderföretaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Årsredovisningen innehåller också koncernens och moderföretagets hållbarhetsrapportering enligt ÅRL och hållbarhetsredovisningen enligt Global Reporting Initiative, GRI.

Stockholm den 22 februari 2023

Per Lindahl
Ordförande

Jan Ehrensvärd
Vice ordförande

Gunilla Aschan
Styrelseledamot

Jenny Bengtsson
Styrelseledamot

Sonat Burman-Olsson
Styrelseledamot

Johan Bygge
Styrelseledamot

Jan-Erik Hansson
Styrelseledamot

Henrik Wahlberg
Styrelseledamot

Per Wijkander
Styrelseledamot

Tommy Brunsärn
Styrelseledamot
Arbetstagarrepresentant

Pär-Johan Lööf
Styrelseledamot
Arbetstagarrepresentant

Tomas Welander
Styrelseledamot
Arbetstagarrepresentant

Magnus Kagevik
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 22 februari 2023

Ernst & Young AB

Andreas Troberg
Auktoriserad revisor

Maude Fyrenius
Förtroendevald revisor

Kristina Glantz Nilsson
Förtroendevald revisor

Jimmy Grinsvall
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Lantmännen ekonomisk förening, organisationsnummer 769605-2856

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Lantmännen ekonomisk förening för år 2022. Föreningens årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 58–131 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderföreningens finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderföreningens revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningen (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits den granskade föreningen eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Beskrivningen nedan av hur revisionen genomfördes inom dessa områden ska läsas i detta sammanhang.

Vi har fullgjort de skyldigheter som beskrivs i avsnittet Revisorns ansvar i vår rapport om årsredovisningen också inom dessa områden. Därmed genomfördes revisionsåtgärder som utformats för att beakta vår bedömning av risk för väsentliga fel i årsredovisningen och koncernredovisningen. Utfallet av vår granskning och de granskningsåtgärder som genomförts för att behandla de områden som framgår nedan utgör grunden för vår revisionsberättelse.

Värdering av goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod

Värdet av goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod uppgår per den 31 december 2022 till 8 177 MSEK, vilket motsvarar 16 procent av koncernens tillgångar. Föreningen utför årsvis nedskrivningsprövningar samt även i de fall där nedskrivningsindikationer har identifierats. Återvinningsvärdet för varje kassagenererande enhet fastställs såsom nyttjandevärdet, vilket beräknas utifrån det diskonterade nuvärdet av framtida kassaflöden. Centrala antaganden i dessa beräkningar utgör framtida tillväxt, lönsamhet samt tillämpad diskonteringsränta. Nedskrivningsprövningen utgör ett särskilt betydelsefullt område då processen till sin natur är grundad på uppskattningar och bedömningar, inte minst att den grundas på estimat avseende hur koncernens verksamhet kommer att påverkas av framtida utveckling på marknaden och av övriga ekonomiska skeenden, samt att de underliggande beräkningarna är komplexa.

I vår revision har vi utvärderat och granskat nyckelantaganden, tillämpning av värderingsteori, använd värderingsmodell, diskonteringsränta och annan källdata som använts av föreningen. Vi har t.ex. jämfört med externa datakällor, såsom förväntad inflation eller bedömningar om framtida marknadstillväxt och bedömt känsligheten i föreningens värderingsmodell. Vi har använt våra värderingsspecialister i detta arbete. Vi har även bedömt föreningens historiska prognostiseringsförmåga. Vi har slutligen bedömt lämpligheten i upplysningar som lämnas i not 7 (Avskrivning och nedskrivning immateriella tillgångar) respektive not 15 (Immateriella anläggningstillgångar) i koncernens noter, särskilt vad gäller upplysningarna om vilka av de angivna antagandena som är mest känsliga vid beräkning av nyttjandevärdet.

Värdering av varulager

Varulagret utgör en betydande del av totala tillgångar. Värdet på varulager, efter erforderliga reserver för inkurans mm, uppgår per den 31 december 2022 till 9 957 MSEK, vilket motsvarar 19 procent av koncernens tillgångar. Föreningens varulager är redovisat till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde. Nettoförsäljningsvärdet återspeglar bedömda nedskrivningar av inkuranta produkter, äldre artiklar, lageröverskott samt försäljningskostnader. Föreningens verksamhetsområden som innehar varulager spänner över fyra skilda divisioner/affärsområden med olika verksamheter och förutsättningar. Sammantaget innebär ovan att värdering av varulager utgör ett särskilt betydelsefullt område i revisionen.

ank=20230628:2

Vi utför granskning av anskaffningskostnad av varulagrets olika delar, från komponenter till färdigvarulager. Granskningen har även omfattat åldersanalys och lageromsättningshastighet i respektive produktområde samt analys av inkuranta varor. Vi har utfört analytisk granskning avseende förändringar i värdet av varulager, inklusive förändringar i elimineringar av internvinster. Vi har även granskat att föreningen lämnat lämpliga upplysningar i not 19 (Varulager) rörande värdering av varulager.

Böter avseende överträdelse av konkurrenslagstiftning
Föreningen med dess dotterbolag Lantmännen Agroetanol AB har varit under utredning av EU-kommissionen för misstänkt överträdelse av konkurrenslagstiftning på den europeiska etanolmarknaden. EU-kommissionens sanktion mot företag som bryter mot gällande konkurrenslagstiftning är i regel böter.

Föreningens samlade bedömning gällande storleken på ett eventuellt bötesbelopp uppgår till 500 MSEK. Beloppet finns reserverat i föreningen per 31 december 2022, se även not 26 (Avsättningar). Detta utgör ett särskilt betydelsefullt område i revisionen med hänsyn till beloppets relativa storlek i kombination med osäkerheten runt de uppskattningar och bedömningar som ligger till grund för det belopp som reserverats.

Våra revisionsåtgärder har bestått i att granska de ställningstaganden och analyser som föreningens interna och externa jurister gjort baserat på EU-kommissionens pågående utredning för att bedöma att de slutsatser föreningen dragit avseende reserverat bötesbelopp är förenliga med reglerna i IAS 37 (Avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar) samt bedömt lämpligheten i upplysningar som lämnas i not 26 (Avsättningar).

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen
Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–57 samt 136–197. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar
Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka föreningens finansiella rapportering.

Revisorns ansvar
Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen. Förtroendevalda revisorer har utfört revisionen enligt god sed för förtroendevalda revisorer i Sverige.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Lantmännen ekonomisk förening för år 2022 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande moderföreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som moderföreningen och koncernens verksamhet, omfattning och risker ställer på storleken av moderföreningen och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

- på något annat sätt handlat i strid med lagen om ekonomiska föreningar, årsredovisningslagen eller föreningens stadgar.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att *en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid* kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Ernst & Young AB, Box 7850 103 99 Stockholm utsågs till Lantmännen ekonomisk förenings revisor vid föreningsstämman 5 maj 2022 och har varit *förenings revisor sedan 2006.*

Stockholm den 22 februari 2023

Ernst & Young AB

Andreas Troberg
Auktoriserad revisor

Maude Fyrenius
Förtroendevald revisor

Kristina Glantz Nilsson
Förtroendevald revisor

Jimmy Grinsvall
Förtroendevald revisor

Beskrivning av finansiella nyckeltal

Nyckeltal	Beskrivning	Syfte
Avkastning på eget kapital	Avkastning på eget kapital beräknas som periodens årsuppräknade resultat dividerat med genomsnittligt eget kapital.	Visar ägarna avkastningen på deras investerade kapital.
Avkastning på operativt kapital	Avkastning på operativt kapital beräknas som periodens årsuppräknade rörelseresultat dividerat med genomsnittligt operativt kapital.	Mäter avkastning på det kapital som används i verksamheten.
Betalningsberedskap	Likvida medel och beviljade krediter enligt bestämmelser i gällande låneavtal.	Visar tillgängligt låneutrymme enligt gällande låneavtal.
EBITDA	Rörelseresultat, exklusive resultat från intressebolag, och exklusive av- och nedskrivningar. Resultatet justeras även för förvärvade och avyttrade bolag, och avser de senaste 12 månaderna.	För att beräkna nyckeltalet Net debt/EBITDA.
Finansnetto	Finansnetto utgörs av finansiella intäkter med avdrag för finansiella kostnader.	Visar netto av företagets finansiella verksamhet.
Genomsnittligt eget/operativt kapital	Genomsnittligt kapital beräknas på utgående balans varje månad som ingår i den redovisade perioden, det vill säga tolv perioder för helår. Samtliga genomsnittliga kapitalmått beräknas på detta sätt.	För att beräkna korrekt avkastning på eget och operativt kapital.
Investeringar i anläggningstillgångar	Summan av periodens investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar exklusive nyttjanderätter.	Storleken av de investeringar som görs för att bibehålla befintlig kapacitet samt för att expandera och växa.
Justerat resultat	Justerat resultat är ett resultat som är justerat för jämförelsestörande poster.	Resultatet är justerat för jämförelsestörande poster.
Jämförelsestörande poster	Koncernens resultat kan påverkas av vissa poster av jämförelsestörande karaktär. Som jämförelsestörande poster definieras poster av engångskaraktär som inte har direkt samband med den planerade framtida verksamheten och som, i varje enskilt fall, ligger utanför beloppsintervallet +/- 30 MSEK.	Redovisning av poster som är justerade på grund av specifika händelser som i annat fall stör jämförbarheten mellan olika perioder. Ger en bättre förståelse för den operativa verksamheten.
Kapitalomsättningshastighet	Nettoomsättning i förhållande till genomsnittligt operativt kapital.	Visar effektiviteten av användningen av operativt kapital.
Kassaflöde från löpande verksamhet	Periodens resultat justerat för poster som inte är in- eller utbetalningar utan bokföringsmässiga kostnader, till exempel avskrivningar och realisationsvinster och -förluster. Justeringar görs även för betalda finansiella poster och inkomstskatt samt förändringar i varulager, rörelsefordringar och rörelseskulder.	Kassaflödet från rörelsen som kan användas för investeringar och förvärv.
Net debt	Net debt utgår från Nettolåneskuld, men den räknas upp som effekt av att inga finansiella tillgångar räknas med, förutom likvida medel och vissa noterade (likvida) aktier, och reduceras med förlagsandelar.	För att beräkna nyckeltalet Net debt/EBITDA.
Net debt/EBITDA	Net debt dividerat med EBITDA.	Indikerar hur snabbt företaget kan återbetala sina skulder (uttryckt i år).
Nettolåneskuld	Nettolåneskulden utgörs av räntebärande skulder, inklusive pensionsskuld och upplupna räntor, med avdrag för finansiella tillgångar.	Används för att visa nettot av räntebärande tillgångar och räntebärande skulder.
Nettoskuldsättningsgrad	Nettolåneskuld i förhållande till eget kapital.	Visar finansiell risk och används därför för att se skuldsättningsnivån.
Operativt kapital	Operativt kapital beräknas som icke räntebärande tillgångar minus icke räntebärande skulder. Skattefordringar och skatteskulder inräknas inte i det operativa kapitalets tillgångar och skulder.	Visar hur mycket kapital som används i rörelsen.
Rörelsemarginal	Rörelsemarginalen beräknas som rörelseresultatet i procent av periodens nettoomsättning.	Visar rörelseresultatet som procentandel av nettoomsättningen i den operativa verksamheten.
Rörelseresultat	Rörelseresultatet utgörs av nettoomsättningen och övriga rörelseintäkter med avdrag för rörelsekostnader.	Visar resultatet för den operativa verksamheten.
Soliditet	Eget kapital i procent av balansomslutningen.	Visar hur stor del av tillgångarna som är finansierat av ägarna.

Hållbarhetsredovisning

Introduktion	138
Klimat och fungerande ekosystem	144
Hållbara produkter och förnybara råvaror	151
Ansvarsfull arbetsgivare och affärspartner	155
Rapporteringsprinciper	161
GRI-index	164
Granskningsrapport	168

Introduktion

Lantmännens hållbarhetsredovisning beskriver vårt arbete med hållbarhetsfrågor i hela värdekedjan, vilket innebär frågor från växtförädling, insatsvaror, odling, inköp av råvaror och förädlingsverksamhet till försäljning och konsumtion av de produkter vi erbjuder.

Utveckling under 2022

Under året stärkte och tydliggjorde vi våra ambitioner genom Ramverk för hållbara affärer. Beroendet av och påverkan på ekosystemtjänster och biologisk mångfald samt klimatanpassning har fått tydligare fokus, liksom att öka produktionen av förnybar råvara.

Utvecklingen av odlingsprogrammet Klimat & Natur har tagit viktiga steg framåt. Redan under nästa år kommer Lantmännen att erbjuda livsmedelsprodukter som är producerade i en fossilfri värdekedja. Vi fortsätter driva forskning och affärsutveckling inom Framtidens jordbruk-programmet, för att nå ett klimatneutralt och hållbart jordbruk som producerar mer råvara för livsmedel och energi. Lantmännens klimatmål ligger fast och för egen produktion minskade klimatutsläppen i relation till omsättning, men för köpta transporter krävs ett omtag för att hitta en kommersiellt gångbar väg att minska utsläppen.

Vi driver det omfattande hälsa- och säkerhetsprogrammet vidare, mot en säkerhetskultur med nollvision för olyckor. Utfallet för 2022 visar att vi är på rätt väg, men att det krävs fortsatt stort fokus och engagemang. Lantmännen uppmärksammades positivt som arbetsgivare och vårt varumärke rankades som Sveriges mest meningsfulla företag. Läs mer på sid 13 och 29.

Om Hållbarhetsredovisningen

Lantmännens koncernstyrelse avger hållbarhetsredovisningen och den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Redovisning för samtliga bolag i koncernen som omfattas av årsredovisningslagens krav på hållbarhetsrapportering, lämnas i här i Lantmännens Årsredovisning med Hållbarhetsredovisning. Rapporten finns på sid 24-32, 137-174, 190-193.

För rapportering enligt årsredovisningslagens krav på rapportering i enlighet med Taxonomiförordningen, se sid 169-174.

Lantmännen redovisar enligt Global Reporting Initiatives GRI riktlinjer Universal Standards för 2022, inklusive de branschspecifika riktlinjer som finns för livsmedelssektorn. Mer om GRI på globalreporting.org

Lantmännen stödjer de rekommendationer som tagits fram för frivillig redovisning av risker och möjligheter med klimatförändringar ur ett finansiellt perspektiv, Task Force on Climate-related Financial Disclosures, TCFD och även TNFD Task Force on Nature-related Financial Disclosures. Med bakgrund av utvecklingen inom klimatområdet, EU:s Taxonomiförordning, kommande förändringar för lagstadgad hållbarhetsrapport, har Lantmännen valt att avvakta inkludering av ytterligare redovisningsramverk.

Sedan 2009 har Lantmännen varit undertecknande till Global Compact, FN:s initiativ för ansvarsfullt företagande, vilket innebär ett åtagande att implementera FN:s tio principer för ansvarsfullt företagande. Den årliga redovisningen görs från 2022 direkt till Global Compact. Mer om Global Compact på unglobalcompact.org

Lantmännen stödjer Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling, och har analyserat vad de innebär för Lantmännens verksamhet och affärer. Vissa mål är direkt kopplade till Lantmännens uppdrag och affär: Ingen hunger, Hållbar energi för alla, Hållbar industri, innovation och infrastruktur, Hållbar konsumtion och produktion, Bekämpa klimatförändringen, Ekosystem och biologisk mångfald. Flera andra av målen har betydelse för vår påverkan och verksamhet. I Lantmännens ramverk för hållbara affärer finns referenser till de globala målen. Mer information finns på vår hemsida lantmannen.se/hallbar-utveckling

Medlemskap i initiativ som Haga, RSPO och RTRS innebär årlig rapportering inom det område som åtaganden omfattar, till exempel utsläpp eller inköp av palmolja eller soja. Rapportering sker direkt till organisationerna.

Vid frågor om hållbarhetsredovisningen, kontakta Chef Hållbar utveckling Claes Johansson, claes.johansson@lantmannen.com

Extern granskning av hållbarhetsredovisningen

Lantmännens hållbarhetsredovisning för 2022 har genomgått extern granskning. Läs Bestyrkanderapport på sid 168.

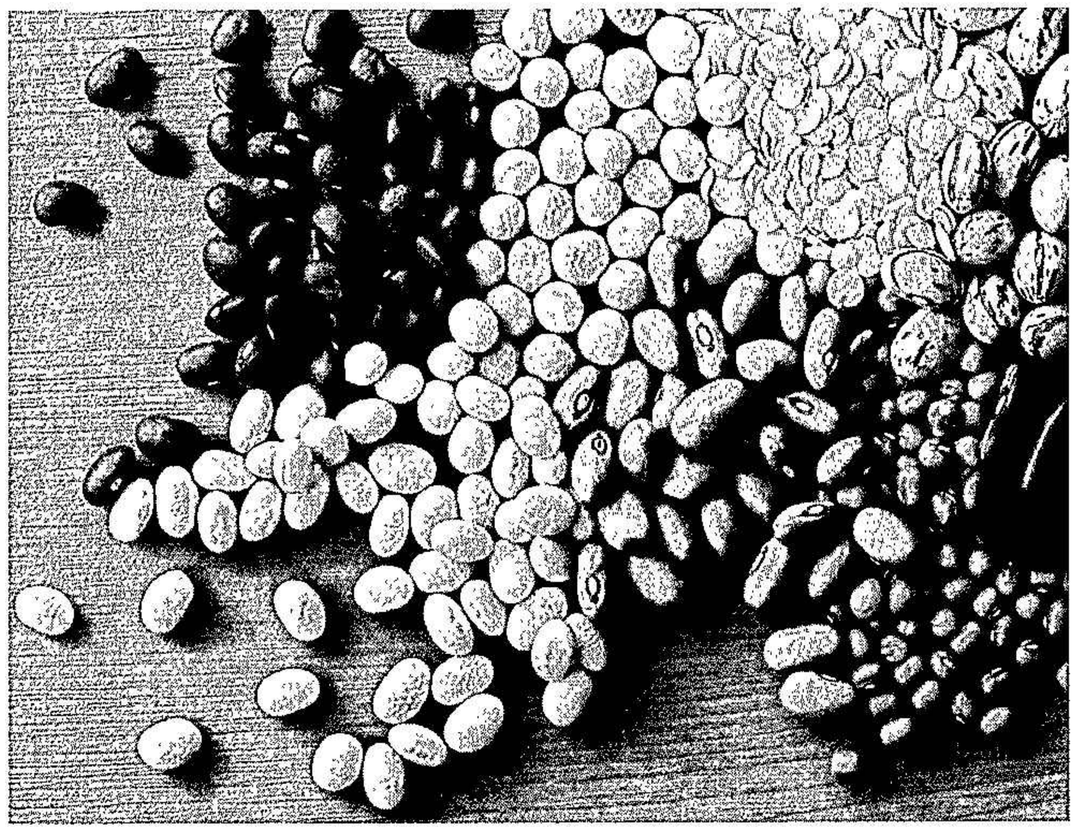
Inriktning för hållbar utveckling

Väsentlighetsanalys

Lantmännen lägger störst fokus på frågor som har betydelse för våra intressenter och där vi kan driva hållbar utveckling genom lönsamma affärer. Väsentlighetsanalys har använts för att definiera vilka frågor som är viktigast att fokusera på och vilken målstyrning som bör prioriteras, för ett långsiktigt ansvarstagande och en värdeskapande verksamhet.

ank=20230628;20230629003093

Under 2022 gjordes en översyn av väsentlighetsanalysen. Väsentlighetsanalysen bygger på vårt långsiktiga mål att vara en ledande aktör i spannmålens värdekedja från jord till bord i norra Europa samt strategisk inriktning Jord till bord 2030, FN Agenda 2030 med de globala målen och Global Compact, omvärlds- och marknadstrender samt resultat från intressentdialoger. I arbetet har vi bedömt faktisk och potentiell påverkan, och det har påverkat vilka frågor som prioriterats som väsentliga. Vi har inte genomfört strukturerad intressentdialog specifikt för analysen, men tar avstamp i intressentperspektivet och vår roll och relationer genom värdekedjan. Översynen har påverkat rapportering enligt GRI då Hållbarhetsredovisningens innehåll tar sin utgångspunkt i analysens prioriterade frågor. Från 2022 rapporterar vi inte Marknadsföring och märkning. Riskbedömning mänskliga rättigheter samt Lagefterlevnad ingår i GRIs obligatoriska upplysningar från 2022. De prioriterade frågorna beskrivs i Lantmännens ramverk för hållbara affärer, se illustration på sid 25, samt listas i GRI-index.

Lantmännens ramverk för hållbara affärer

Lantmännens ramverk utgår från den globala utmaningen med försörjning av livsmedel, energi och material till en hel planet - från en enda planet. Lantmännens roll är att vara drivande i utvecklingen mot framtidens jordbruk och hållbara livsmedels- och bioenergisystem. Med utgångspunkt i förnybar råvara från åkermarken utvecklar vi affärer som optimerar odlingen, ökar resurseffektiviteten, sluter kretslopp och minimerar påverkan på människa och miljö. De prioriterade frågorna i väsentlighetsanalysen finns inom följande områden:

- Klimat och fungerande ekosystem
- Hållbara produkter & förnybara råvaror
- Ansvarsfull arbetsgivare & affärspartner

Läs mer om styrning och utfall för de prioriterade frågorna under respektive avsnitt av hållbarhetsredovisningen. Divisioner och affärsområden driver specifika hållbarhetsfrågor som är relevanta för verksamheten. Se "Hållbarhetsfrågor i fokus" under respektive verksamhet.

Lantmännen och vår värdekedja

Lantmännen har en bred verksamhet med spannmål som en röd tråd. Förutom förädling i vår egen verksamhet finns i värdekedjan svenska lantbrukare - våra medlemmar, andra leverantörer och deras underleverantörer. Där finns affärspartners, distributörer, kunder, konsumenter, användare och brukare.

2022 breddades Lantmännen genom förvärvet av hela Scandbio som tillverkar träpellets för värmeproduktion i Sverige och Lettland, och förvärvet av livsmedelsproduktionen Myllyn Paras i Finland. Därutöver förvärvades verksamheter inom uthyrning av anläggningsmaskiner i Sverige och tillverkning av alkylatbensin i Storbritannien. I september avyttrades verksamheten Agrovärme. Se sid 61.

Vår portföljstrategi, se sid 20, beskriver Lantmännens verksamheter från inköpta råvaror och även restprodukter för produktion och återförsäljning, till tillverkning och förädling av erbjudanden till kunder inom lantbruk, industri, livsmedelsproduktion, handel, food service, bygg- och anläggningsbranschen samt energikunder.

Organisation och styrning

Koncerngemensamma policyer och styrdokument

Lantmännens uppförandekod gäller för alla verksamheter, medarbetare, för styrelsen och för förtroendevalda. Uppförandekoden beskriver hur Lantmännen ska uppträda och fatta beslut för att ta ansvar ur miljömässigt, socialt och affärsetiskt perspektiv. Koden beskriver också hur vi arbetar med våra produkter för en hållbar konsumtion och utveckling. Samtliga medarbetare utbildas i uppförandekoden och genomförandegrad följs upp varje tertial. Uppförandekoden och utbildningen finns på 17 språk. Uppförandekoden är en vägledning även för styrelsemedlemmar och förtroendevalda samt för styrelseledamöter som representerar Lantmännen i delägda innehav.

Lantmännens Leverantörsuppförandekod gäller alla leverantörer och för distributörer finns en särskild Distributörsuppförandekod. Läs mer på sid 154.

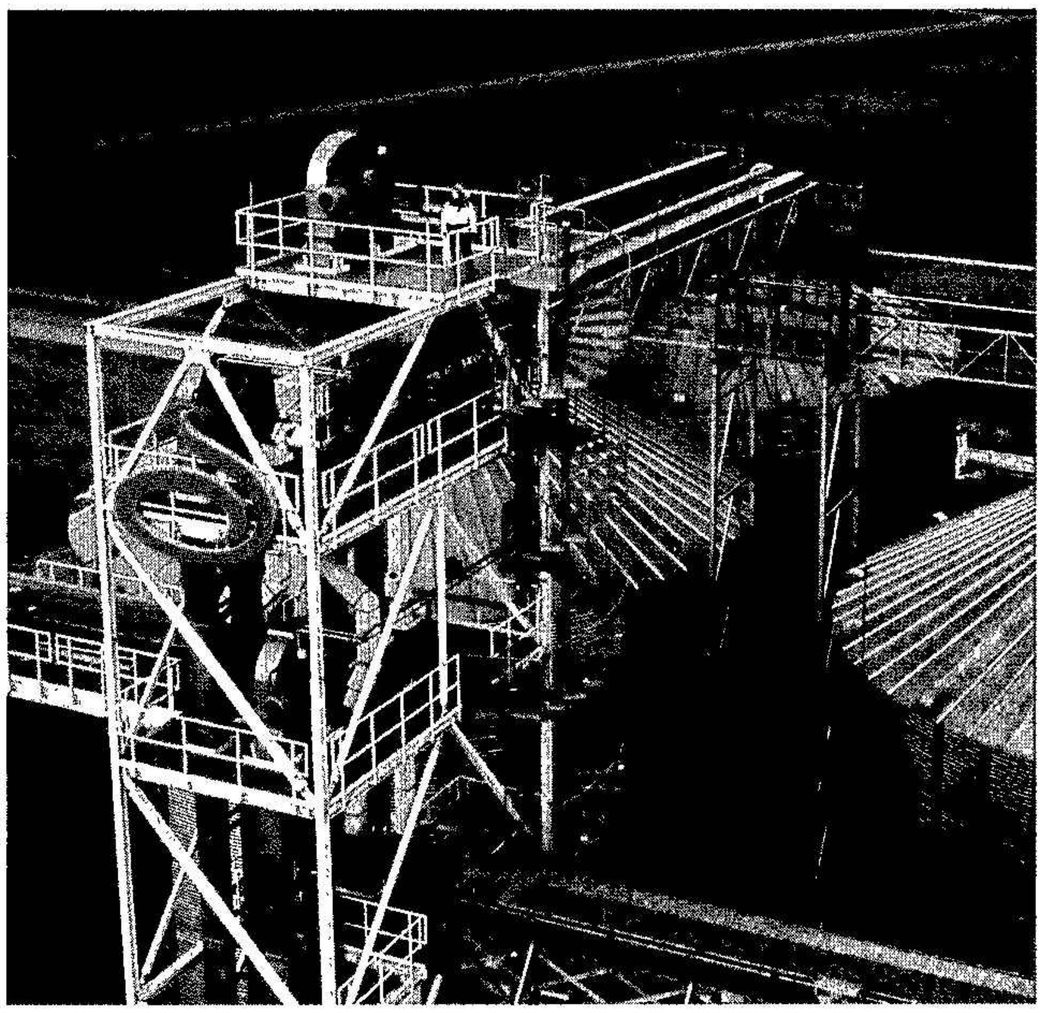
Utöver uppförandekoden finns vägledning i policyer, direktiv och riktlinjer för flera områden. Läs mer under respektive avsnitt i hållbarhetsredovisningen.

Organisation, ansvar och uppföljning

Lantmännens styrelse är ytterst ansvarig för ansvars- och hållbarhetsarbetet. Styrelsens roll är att styra, övervaka och följa upp ansvar och hållbarhet. Lantmännens affärsstrategier är direkt kopplade till hållbar utveckling då livsmedel och energi kräver en hållbar omställning. Styrelsen beslutar om strategi, affärsplaner och investeringar där hållbarhetsaspekter är en integrerad del. Styrelsen beslutar om uppförandekod samt koncernmål inom ansvarsområdet, fastställer årligen en affärsetisk compliance plan och koncernens riskanalys. Uppföljning och analys av hur verksamheten utvecklas sker på olika nivåer och med olika frekvens enligt fastställd agenda för styrelsens arbete. Vid dessa finns utrymme att föredra och diskutera aktuella ansvarsfrågor för koncernen eller dess affärer. Kunskap om hållbarhetsfrågor ingår som en del i valberedningens arbete inför nominering av styrelsekandidater. Styrelsen genomgår vartannat år en extern utvärdering, där hantering av viktiga omvärldsfrågor berörs.

Koncernledningen driver ansvarsfrågor och hållbar affärsutveckling som en del av strategisk verksamhetsplanering och fattar beslut om väsentlighetsanalys.

ank=20230629;20230629090804

Koncernledningen följer upp ansvarsfrågorna med respektive affärsledning tertialvis genom nyckeltal för så kallade Minimum Responsibility Requirements, samt i diskussion med affärsledning årligen i en Sustainability Business Review, vilken återrapporteras till koncernstyrelsen. Efterlevnad av uppförandekoden följs upp årligen i koncernledningen och styrelsen följer upp avvikelser mot koden. För affärer i livsmedelsvärdekedjan görs årligen en uppföljning som omfattar kvalitet och hållbarhetsprestanda, bland annat implementering av styrande dokument och specifika åtaganden.

Koncernens CSR-råd, som leds av vice vd, har ett övergripande ansvar för att organisationen har förutsättningar att implementera och följa upp uppförandekoden och de områden som koden omfattar. CSR-rådet bereder frågor för koncernledning. Rådet består av representanter från koncernledningen och andra ansvariga chefer för områden som ingår i uppförandekoden. Rådet håller möte fyra gånger per år.

Respektive affärsverksamhet ansvarar för systematiskt arbete med riskhantering, ansvarstagande och hållbar affärer utifrån koncernens strategier, prioriteringar och mål samt den egna affärens inriktning. Ansvar för miljö och arbetsmiljöfrågor delegeras dels genom bolagsstyrning dels genom separata dokument i de länder där detta är relevant. Koncernens Gemensamma Funktioner har ett stödjande och styrande uppdrag för koncernens och affärernas arbete med att utveckla strategier och driva arbetet inom hållbara affärer för att skydda och stärka Lantmännens varumärke och bidra till affärsnytta på kort och lång sikt.

Riskhantering och intressenter

Lantmännens affärer och verksamhet innebär påverkan genom hela värdekedjan. Med påverkan kommer risker för negativa effekter på människor, miljö och/eller samhälle och därmed för vår affär.

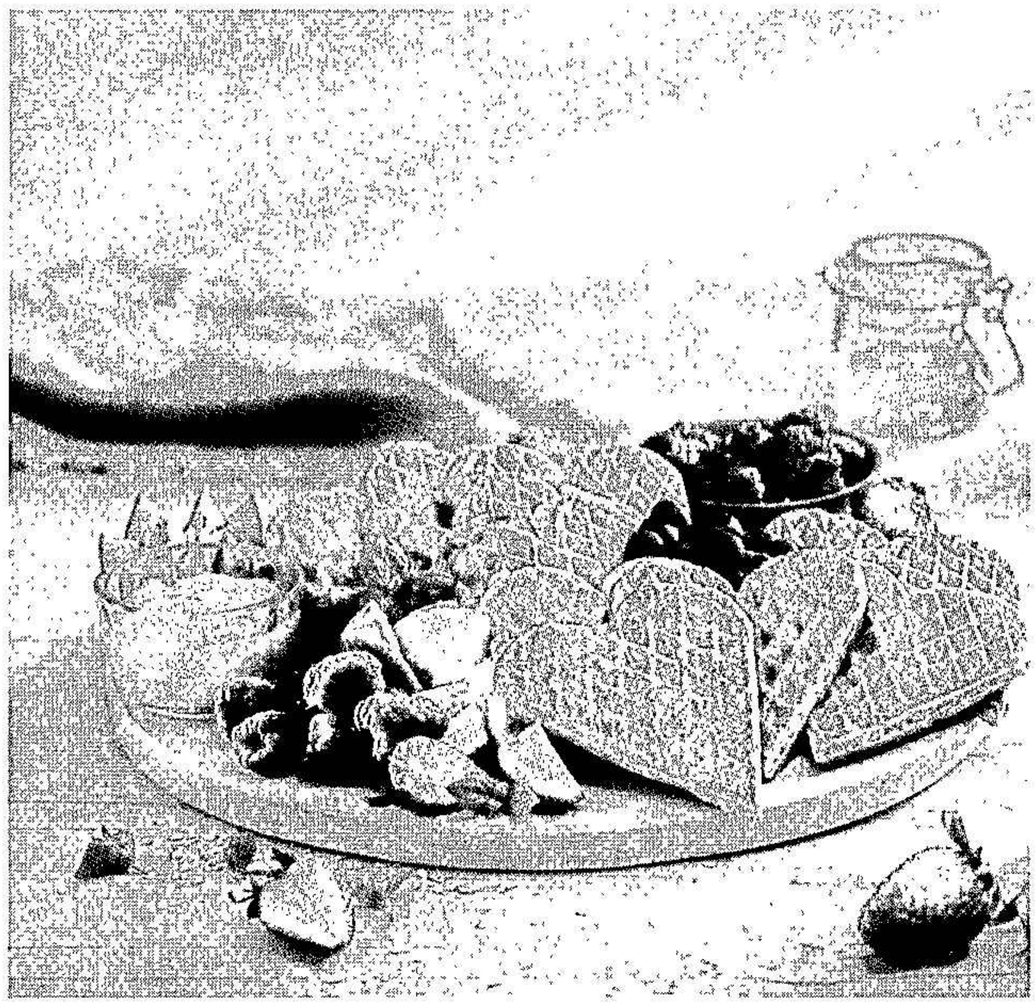
Vi identifierar och bedömer hållbarhetsrelaterade risker baserat på uppförandekodens områden och sakfrågor. Riskidentifiering och bedömning är integrerade i befintliga interna processer och omfattar såväl den egna verksamheten som leverantörer, material, produkter och tjänster samt affärspartners. Vid eventuella förändringar av verksamhet, processer eller tillgång till ny kunskap, görs eventuell översyn.

De viktigaste processerna där risk kartläggs och bedöms är:

- Enterprise Risk Management Process ERM, se sid 191
- Affärsetiska Compliance Programmet, läs mer på sid 159
- Hälsa och säkerhet, läs mer på sid 157
- Fusioner och förvärv: områden som mänskliga rättigheter, korruption och annan ekonomisk brottslighet ingår i due diligence-processen.
- Investeringar: Hållbarhetsscreening är en del investeringsbeslut från 10 MSEK.

Risker som identifieras i ERM-processen och det affärsetiska compliance-programmet rapporteras årligen till styrelsen. Det är varje affärschefs ansvar att implementera och följa upp riskarbetet i den dagliga verksamheten. Arbetet med hållbar affärsutveckling är ett svar på och del av hanteringen av strategiska och operativa risker.

Tillbörlig aktsamhet
Lantmännens styrning och implementering av rutiner i verksamheterna, se rubrik Organisation, ansvar och uppföljning, och styrande dokument omfattar de krav som ställs på tillbörlig aktsamhet (due diligence) enligt FN:s Vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter samt OECD:s Riktlinjer, se referenser i kursivt nedan. De styrande dokumenten *"införlivar ansvarsfullt företagande i policyer och ledningssystem"* genom ställningstaganden för mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden, miljö och antikorruption. För arbetet inom dessa områden, se ⊜ respektive avsnitt i Hållbarhetsredovisningen.

Mänskliga rättigheter kan påverkas direkt och indirekt genom markanvändning, miljöpåverkan, i leverantörskedjan, produktionen, marknadsföringen och genom användningen av våra produkter. Vi stödjer och respekterar internationellt deklarerade mänskliga rättigheter och utgår från FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, som vi arbetar för att integrera i styrning och processer. Vi arbetar aktivt för att våra medarbetare behandlas rättvist, jämställt och med respekt samt för att hantera mänskliga rättighetsrisker i våra affärer. Vi förväntar oss att våra leverantörer och affärspartners agerar på samma sätt mot sina medarbetare och de människor som påverkas av verksamheten. Detta tydliggörs i uppförandekoden och leverantörsuppförandekoden.

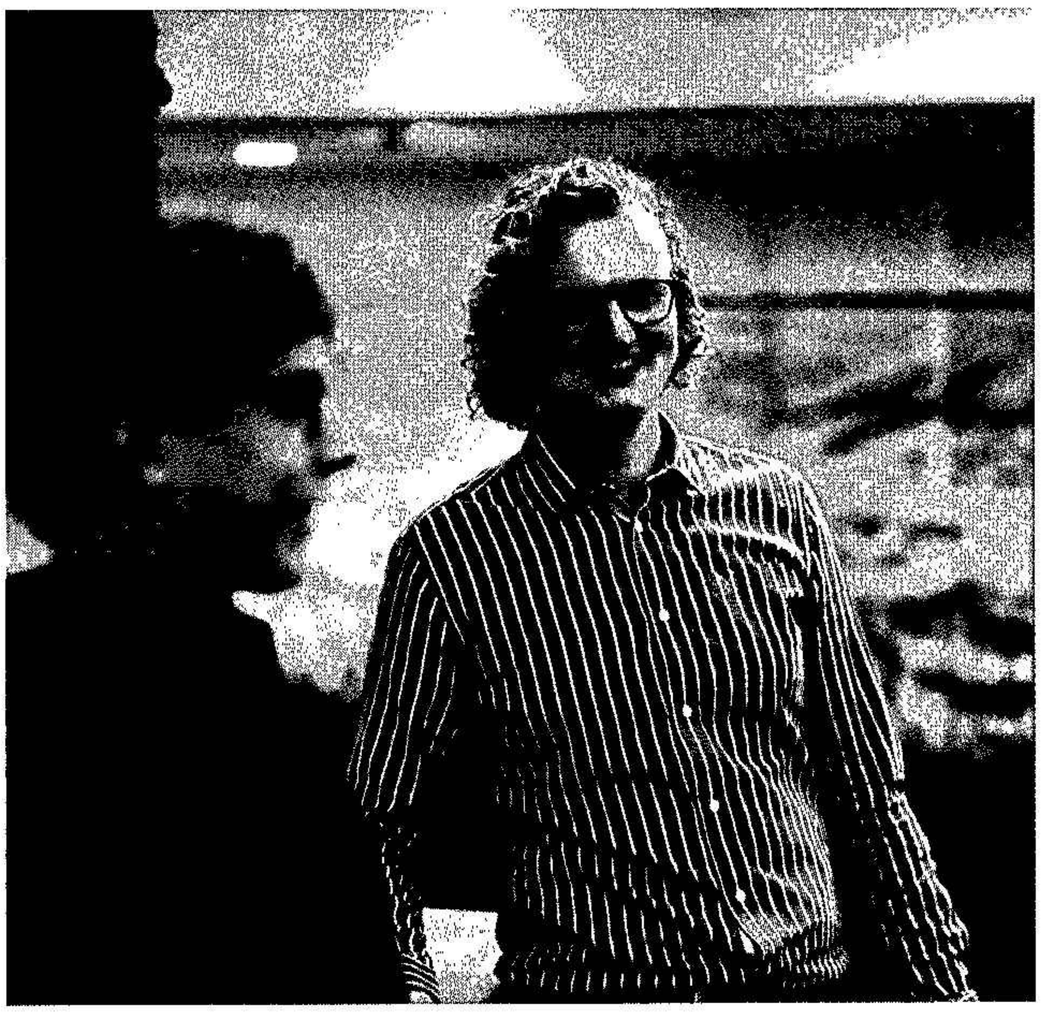
Lantmännen *"identifierar och utvärderar negativ påverkan"* genom en integrerad riskscreening för mänskliga rättigheter i befintliga interna processer, läs mer på ⊜ sid 140 och 191. Riskscreening omfattar såväl den egna verksamheten som leverantörsled, material, produkter och tjänster som affärspartners. Vår riskbedömning baseras på kriterier i FN:s Vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter och utgår från tillgängliga och oberoende internationella riskindex. Vi strävar efter att ha en aktuell kartläggning av våra betydande mänskliga rättighetsrisker och hantering av dessa. Vid hög risk krävs särskild hantering. Läs mer på ⊜ sid 154, 159, 191.

En viktig faktor för att säkerställa ansvaret är kompetens och kapacitet inom Lantmännen att identifiera och hantera risker. Ansvar för att *"upphöra med, förhindra och begränsa negativ påverkan"* hantera risker ligger dels hos högsta ledning, dels hos respektive affärsledning och stöttas av centrala funktioner med relevant expertis. Vi arbetar för att öka förståelse och kunskap om risker och Lantmännens ansvar i alla delar av verksamheten. Lantmännen *"följer upp genomförande och resultat"* på olika nivåer och med olika frekvens, läs mer på ⊜ sid 140.

För *"information om hur påverkan hanteras"*, läs mer i nästa stycke om rutiner för information. För kommunikation om frågor relaterade till mänskliga rättigheter väljs kommunikationssätt utifrån möjlighet att nå rättighetsägaren, vad gäller tillgänglighet, tydlighet och möjlighet att ha en dialog. Lantmännens *"arbete för att negativ påverkan avhjälps vid behov"*, beskrivs i nästa stycke.

Intressenter, frågor och att åtgärda negativ påverkan
Lantmännens intressenter är viktiga för vår utveckling, och vi för kontinuerlig dialog i olika former. Dialogen med ägare, kunder, myndigheter och andra aktörer, är väsentlig för utvecklingen av vårt arbete och för att påverka omvärlden i viktiga frågor. Lantmännen driver och initierar

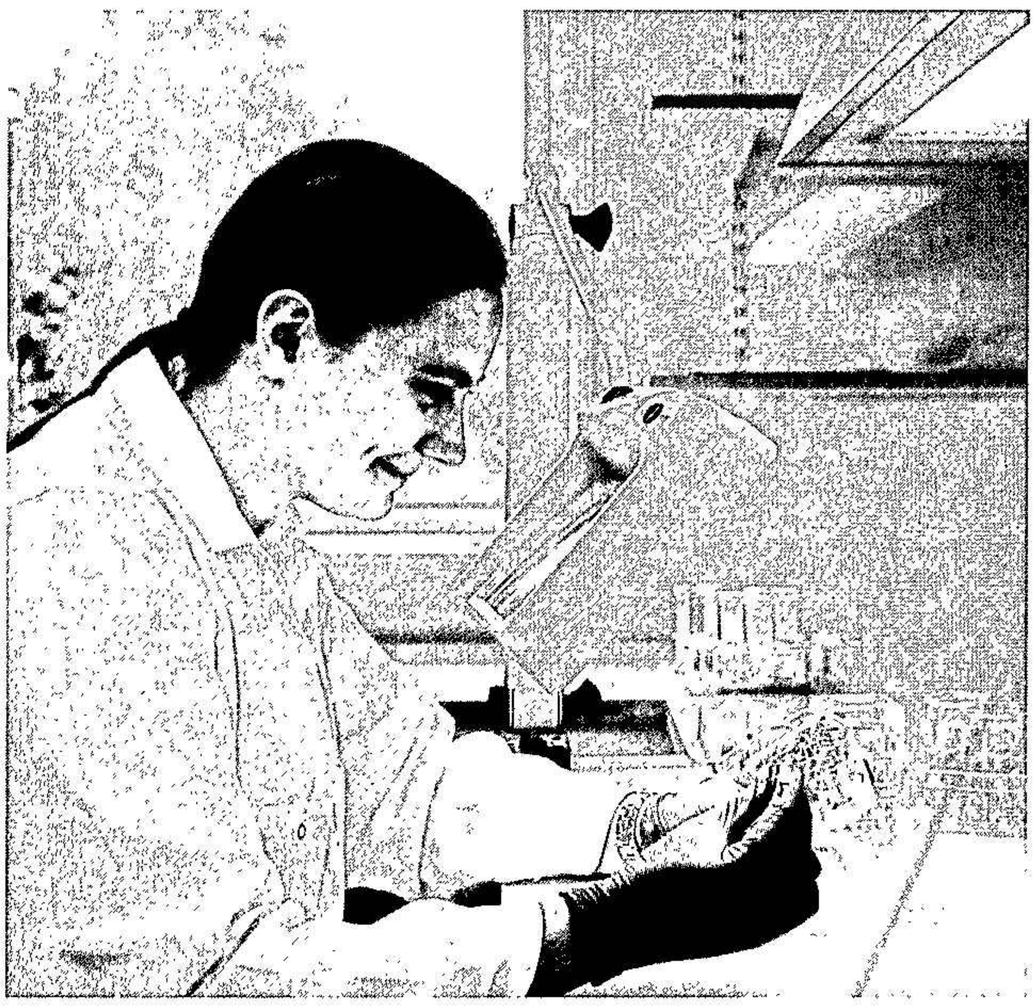
ank=20230629;20230629085

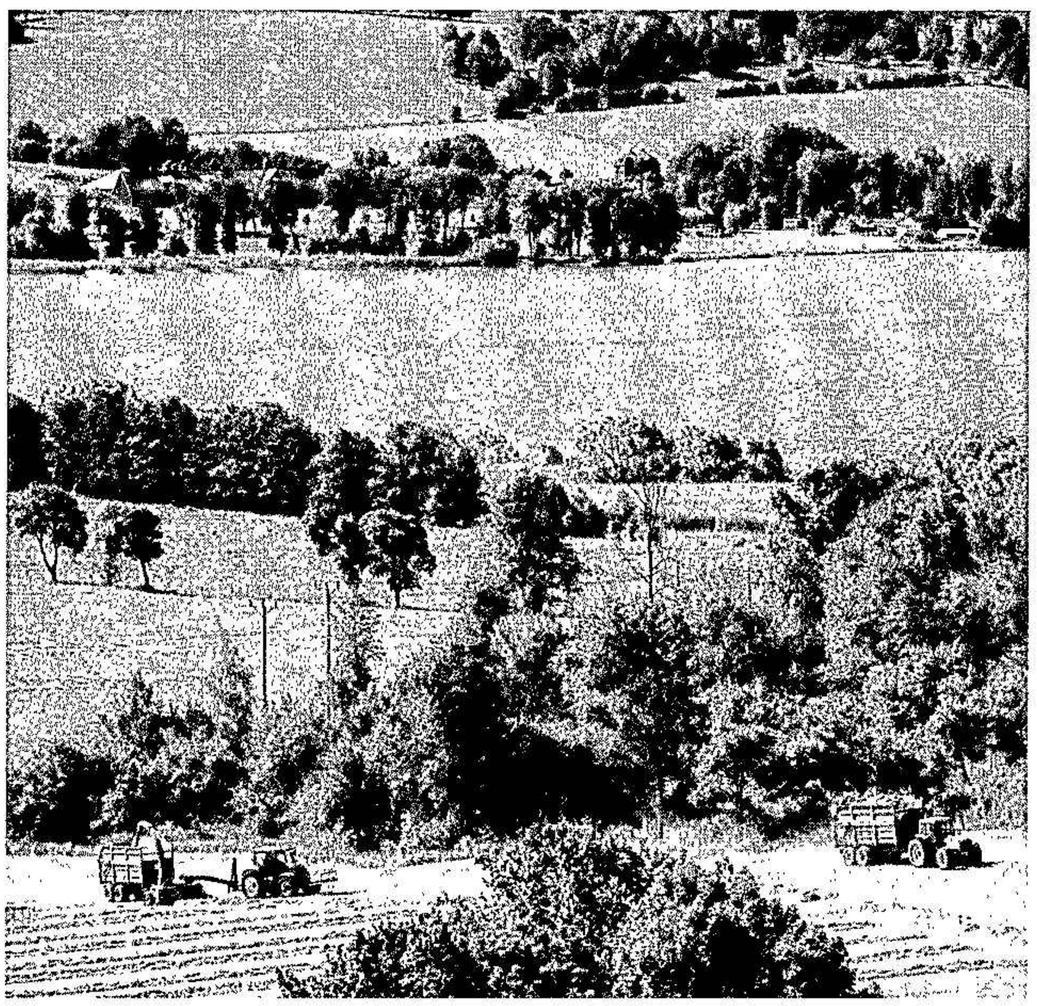
intressentdialoger inom de områden och sakfrågor som bedöms vara affärskritiska. Det handlar dels om frågor där vi måste gå i takt med marknaden för att ta ansvar, dels om frågor där vi vill ta ledarskap men inte kan flytta fram positionerna på egen hand. Genom att vara en kompetent och konstruktiv partner till beslutsfattarna, kan vi skapa goda förutsättningar för svenskt lantbruk och bidra till en hållbar samhällsutveckling. De viktigaste områdena för våra intressenter och där vi engagerar oss i strukturerade dialoger är frågor kring livskraftigt lantbruk, bioenergi, ansvarsfullt producerad mat och robust livsmedelsförsörjning. Läs mer på sid 32.

Vi eftersträvar ett transparent förhållningssätt till våra intressenter. Intressenter kan nå oss på flera olika sätt. För externa intressenter finns exempelvis ägarrepresentanternas organisation i hela Sverige och affärernas HR- och juridiska avdelningar och de många dialoger som Lantmännen deltar i. Synpunkter på oss och vår verksamhet, liksom klagomål, kan lämnas i flera olika kanaler. På grund av väsentligt skilda risker och en differentierad värdekedja har Lantmännen ännu inte en koncerngemensam rutin och hantering av externt inkomna klagomål och att åtgärda negativ påverkan. Alla affärer och varumärken har kanaler för att ta emot frågor och klagomål.

Produktavvikelser och reklamationsärenden tas in via flera kundservice- och konsumentkontaktkanaler och hanteras enligt respektive affärsverksamhets processer. Miljöansvar är delegerat till respektive affär som ansvarar för dialoger med exempelvis myndigheter och närboende.

Lantmännen har en whistleblowing-funktion tillgänglig i alla företag och alla länder där Lantmännen har verksamhet. Det är ett digitalt verktyg med lokalt språk som hanteras av en extern part. Det gör det möjligt för anställda, konsulter och andra inom företaget att rapportera oegentligheter och farhågor om något som allvarligt kan påverka företaget, en persons liv eller hälsa eller samhället och som inte är i linje med lagstiftning eller Lantmännens värderingar, Uppförandekod, policyer och riktlinjer. Kanalen är öppen för alla interna intressenter. Det finns möjligheter att lämna synpunkter anonymt även via den regelbundna medarbetarundersökningen, exempelvis om upplevd diskriminering. Styrelsen får årligen avrapportering om whistleblowing-ärenden. Vår inställning till skador som åsamkats av Lantmännen är att hörsamma, kompensera och ställa till rätta i möjligaste mån samt utreda skadan för att förhindra att den inträffar igen. Ur ekonomiskt hänseende finns det försäkring som täcker exempelvis arbetsskador. Läs mer på sid 62, 157.

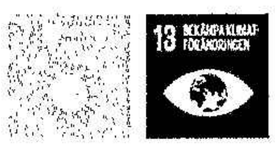

Klimat och fungerande ekosystem

Lantmännen har mål för fossilfrihet och minskad klimatpåverkan med Parisavtalet som målbild. Vi är beroende av naturresurser och driver kunskapsgenerering, innovation och forskning för klimatanpassning och väl fungerande ekosystem.

Klimatförändringar medför nya odlings- och produktionsförhållanden och behov av anpassning, särskilt i råvaruförsörjningen. Globala mål för klimat och fossilfrihet driver styrmedel och efterfrågan. Ekosystem är under press och förlust av biologisk mångfald och förändrade nederbördsmönster innebär risk för Lantmännens produktion.

Minskad klimatpåverkan och fossilfrihet

Område	Mål	Mätetal
	• Fossilfrihet i SE, NO till 2025, Norden 2030, övriga 2040 • Halverad klimatpåverkan CO_2e/omsättning, till 2030, basår 2019, för scope 1+2, transporter i scope 3 • Klimatneutralitet till 2050 i primärproduktionen	• Energianvändning, varav förnybar, fossilfrihet • Utsläpp CO_2e/MSEK egen produktion • Utsläpp CO_2e/MSEK transporter • Utsläpp CO_2e absoluta tal, alla scope • Minskningstakt i Klimat & Natur följer Carbon Law

Styrning och mål

Klimatutsläpp måste minska för att hejda den globala uppvärmningen och dess konsekvenser. Vår verksamhet har klimatpåverkan från odling till slutprodukt. Lantmännens uppförandekod tydliggör vår hållning och våra klimatmål, som är beslutade av och följs upp av styrelsen, driver arbetet. Målen utgår från att minska utsläpp i den takt som Paris-avtalet kräver. Det innebär en halvering vart tionde år för att nå en nollnivå 2050. Lantmännens klimatmål är uppdelade på primärproduktionen, egen produktion och köpta transporter. Målen har fokus på fossilfri produktion och transporter, fortsatt energieffektivisering samt investeringar och åtgärder för minskad klimatpåverkan i hela värdekedjan.

Klimatmål för egen produktion är att minska klimatpåverkan med 50 procent till 2030, basår 2019. Målet ska nås med utfasning av fossila bränslen, övergång till grön el och ökad energieffektivisering. Delmål är fossilfri egen produktion i Sverige och Norge till 2025. För övriga nordiska länder är målet 2030 och resterade Europa senast 2040.

Klimatmål för köpta transporter är 50 procents minskning av utsläpp till 2030, basår 2019. Delmål är fossilfria transporter och servicebilar i Sverige till 2030, för att ha fossilfritt på alla marknader 2050.

Klimatmål för primärproduktionen är att skapa förutsättningar för en hållbar primärproduktion med halverad klimatpåverkan vart tionde år.

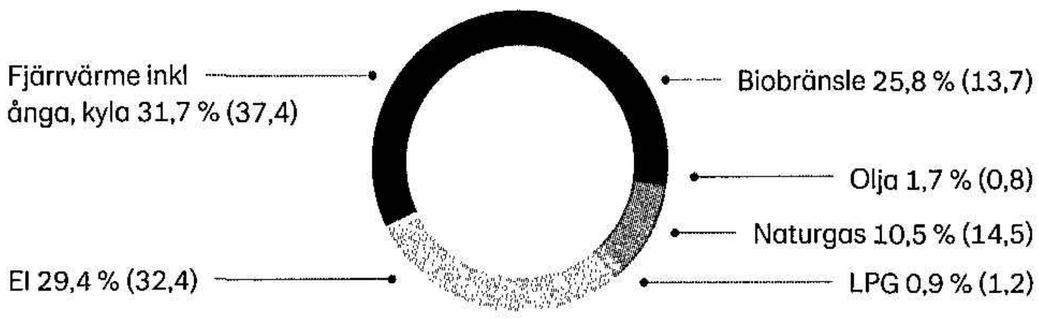
Programmet Framtidens Jordbruk driver omställningen och affärsutveckling för mer hållbart lantbruk. Lantmännen använder forsknings- och innovation för att utveckla ny teknik och kunskap för erbjudanden och tjänster som bidrar till lösningar. Lantmännen driver även klimatfrågorna i externa initiativ som Hagainitiativet, Hållbar Livsmedelskedja och arbetar med vetenskapliga mål som Science Based Targets initiative.

Energianvändning

Energibehovet har ökat med cirka 20 procent drivet av ett flertal nya verksamheter, dels nyförvärv dels har Lantmännen Maskin och Affärsområde Swecon och Fastigheter inkluderats i rapporteringen. Maskin och Swecon har relativt omfattande verksamhet med servicebilar som drivs av fossila bränslen som också redovisas som energibehov.

Andelen förnybar energianvändning var 85 procent (81) trots flera motverkande faktorer som en fördubbling av fossil bränsleanvändning och längre andel ursprungsmärkt el. Detta beror på ny omfattning för rapportering med ett antal nya verksamheter. De nya verksamheterna omfattas av Lantmännens

Fördelning mellan energislag i scope 1 och 2

ank=20230623900896

Energianvändning i scope 1 och 2

Energianvändning producerande anläggningar	2022 TJ	2022 GWh	2021 TJ	2021 GWh	2020 TJ	2020 GWh	2019 TJ	2019 GWh	2018 TJ	2018 GWh
Icke förnybara bränslen	1 010	281	1 039	289	1 039	289	1 126	313	1 119	311
varav Eldningsolja	*132*	*37*	*50*	*14*	*64*	*18*	*61*	*17*	*60*	*17*
varav Fordonsbränsle	*65*	*18*	-	-	-	-	-	-	-	-
varav Naturgas	*810*	*225*	*913*	*254*	*913*	*254*	*976*	*271*	*974*	*271*
varav LPG	*68*	*19*	*77*	*21*	*61*	*17*	*88*	*25*	*84*	*23*
Förnybara bränslen	1 995	554	868	241	807	224	813	226	778	216
varav Fordonsbränsle	*26*	*7*	-	-	-	-	-	-	-	-
Indirekt energi	4 715	1 310	4 405	1 224	4 378	1 216	4 512	1 253	4 068	1 130
varav Fjärrvärme	*2 446*	*680*	*2 361*	*656*	*2 358*	*655*	*2 410*	*669*	*2 092*	*581*
varav förnybar	*2 376*	*660*	*2 311*	*642*	*2 200*	*611*	*2 157*	*599*	*1 873*	*520*
varav El	*2 268*	*630*	*2 044*	*568*	*2 022*	*561*	*2 102*	*584*	*1 976*	*549*
varav förnybar	*2 175*	*604*	*1 957*	*543*	*1 929*	*536*	*1 981*	*550*	*1 729*	*480*
Varav såld el och värme	593	165	501	139	508	141	539	150	476	132
Total nettoenergi	7 719	2 144	6 312	1 753	6 224	1 729	6 451	1 792	5 965	1 657

klimatstrategi och står inför ett förbättringsarbete kommande år. Arbetet med energieffektivisering pågår, för 2022 även drivet av de höga energipriserna. För bageriverksamheten återstår att hitta alternativ till naturgas i bageriugnarna och etablera en långsiktig plan för fossil utfasning. Mål finns för fossilfrihet, och ett delmål är fossilfritt i Sverige och Norge till 2025. I Sverige är andelen 98 procent och Norge 89 procent. Det finns goda möjligheterna att nå målet genom konvertering av sista pannorna som använder fossilt bränsle i Norge.

Utsläpp av växthusgaser i scope 1-3 samt utsläppsintensitet

Lantmännen arbetar för att minska koldioxidutsläppen från energi och egna transporter i scope 1-2. Tidigare mål från 2009 till år 2020 i relation till omsättning ledde till en minskning av utsläppen relativt omsättning med 71 procent och i absoluta tal med 62 procent. Nya långsiktiga klimatmål för egen produktion och för transporter innebär att ambitionsnivån är att fortsatt följa Paris-avtalets minskningstakt mot 2030.

Klimatutsläppen från egen produktion i absoluta tal kvarstår på samma nivå som föregående år med 120 tusen ton CO_2e. Ett stort antal nya verksamheter har tillkommit, både genom förvärv och genom att ytterligare affärer inkluderats i rapporteringen.

Klimatutsläpp i relation till omsättning påverkas såväl av nya verksamheters energi- och klimatprestanda som av inflationen. Resultatet för 2022 är en minskning med 31 procent jämfört med basår 2019. Minskningen förklaras av verksamheter med förbättrad klimatprestanda, att Ryssland inte längre konsolideras, minskade utsläpp från naturgas i bageriverksamheten, uppdaterad emissionsfaktor för vattenkraft vilket i viss utsträckning motverkas av nyförvärvade verksamheter med relativt hög klimatpåverkan. Inflationen får sannolikt effekt och bidrar till minskningen.

För rapportering av utsläpp per division, se Årsredovisning från sid 34.

Lantmännens mål är att minska klimatutsläpp från köpta transporter i scope 3 med 50 procent i relation till omsättning till 2030. Vid beräkning av klimatutsläpp från transporter finns

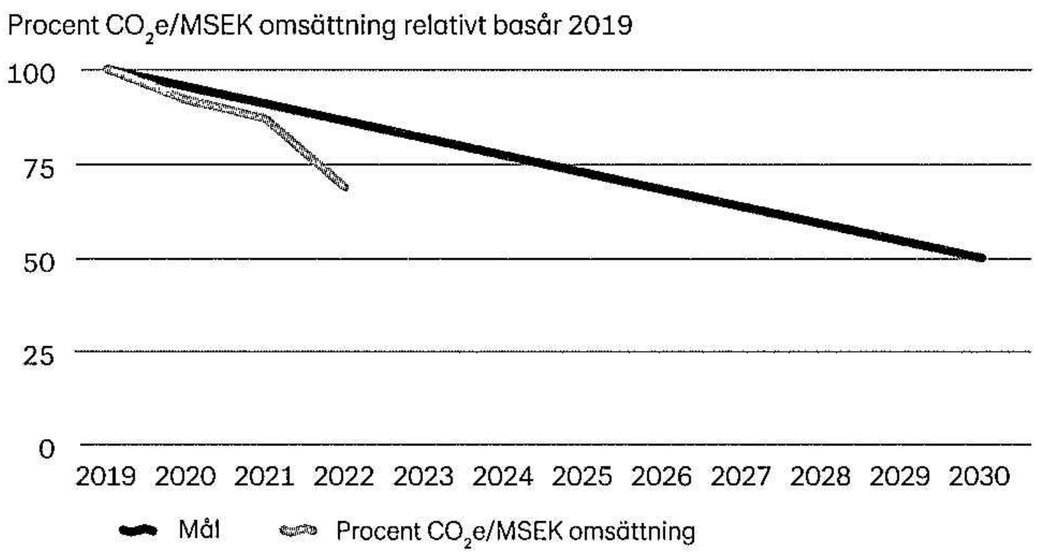
Utsläpp av växthusgaser, scope 1, 2 och 3

Utsläpp CO_2e, tusental ton	2022	2021	2020	2019	2018
Scope 1 (Bränslen inkl egna trp)	61,0[1]	61,4	61,4	66,6	66,3
Scope 2 (El och värme)	31,6	31,5[3]	33,5	45,5	57,8
Scope 3 (Produktion (LCI) av el, bränslen samt trp och resor)	27,2	27,4	26,7	27,3	26,9
Scope 3 (Köpta godstrp)	128[2]	113	96	99[2]	120
Scope 3 (Tjänsteresor)	4,8	4,5	3,2	6,7	7,3
Totalt, inklusive ursprungsmärkning (market based)	**253**	**238[3]**	**220**	**246**	**278**
Totalt, exklusive ursprungsmärkning (location based)[3]	**342**	**367**	**351**	**366**	-

1) *Från 2022 ingår samtliga verksamheter i rapportering, se Rapporteringsprinciper Klimatutsläpp.*
2) *Från 2022 har ny metod för beräkning använts, vilken även applicerats på basår 2019.*
3) *Justering från tidigare felaktig rapportering av fjärrvärmeleverantör.*

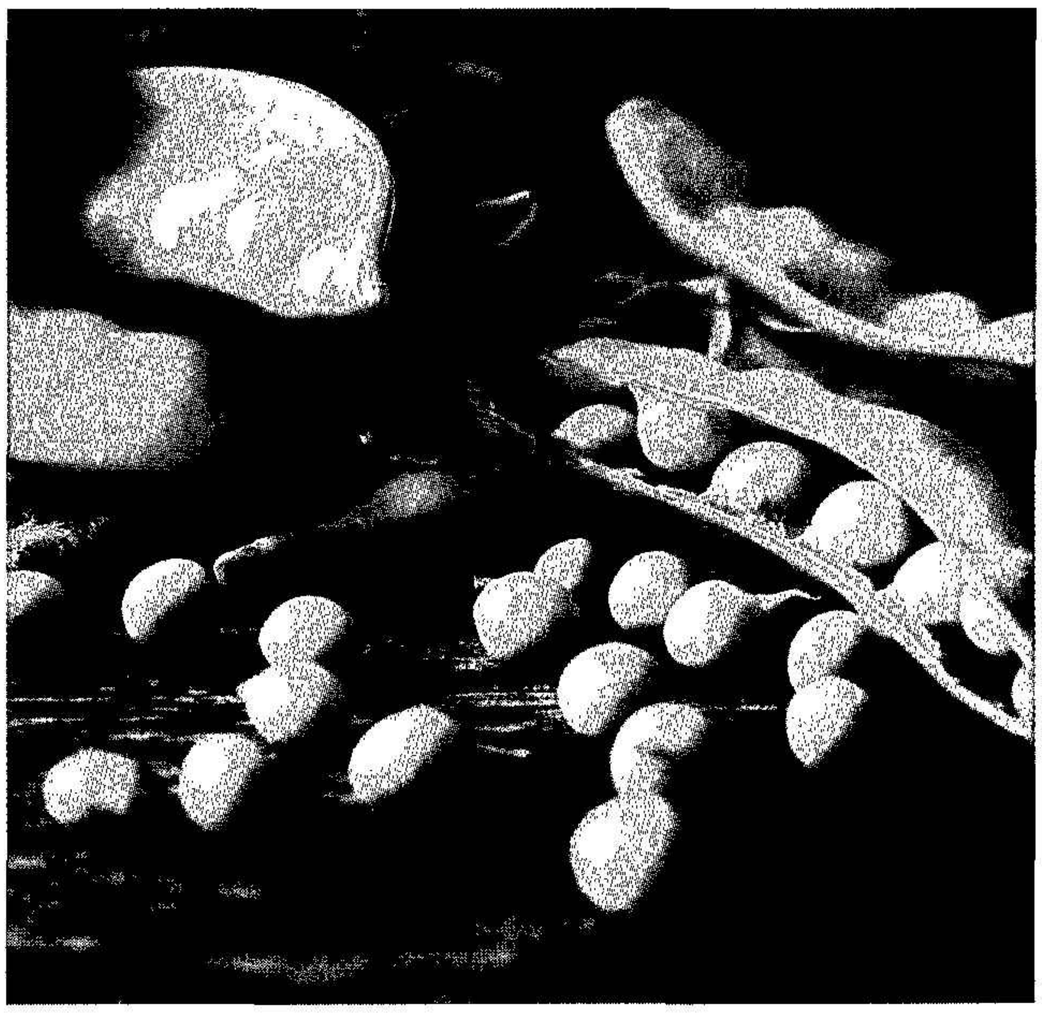
För avgränsningar, se Rapporteringsprinciper.

Klimatutsläpp i relation till omsättning

Klimatutsläpp från egen produktion i relation till omsättning ska minska med 50 procent från basår 2019 till 2030. Från 2022 ingår fler enheter i rapporteringen, Läs mer i Rapporteringsprinciper sid 161.

inneboende osäkerhetsfaktorer. Vi har under 2022 utvecklat metoden för beräkning och har etablerat en baseline för 2019 baserat på bästa tillgängliga data.

Utfall 2022 var 2,5 ton CO_2e/MSEK vilket är en ökning med 4 procent från 2019 då utfallet var 2,4 ton CO_2e/MSEK. I absoluta tal var utsläppen 128 tusen ton, vilket är en ökning från 99 tusen ton år 2019. Detta förklaras med ökade transporter som en följd av ökad produktion, men också av utvidgad rapportering genom att Lantmännen tagit över transportansvar från kunder och leverantörer samt att en ny affär inkluderats.

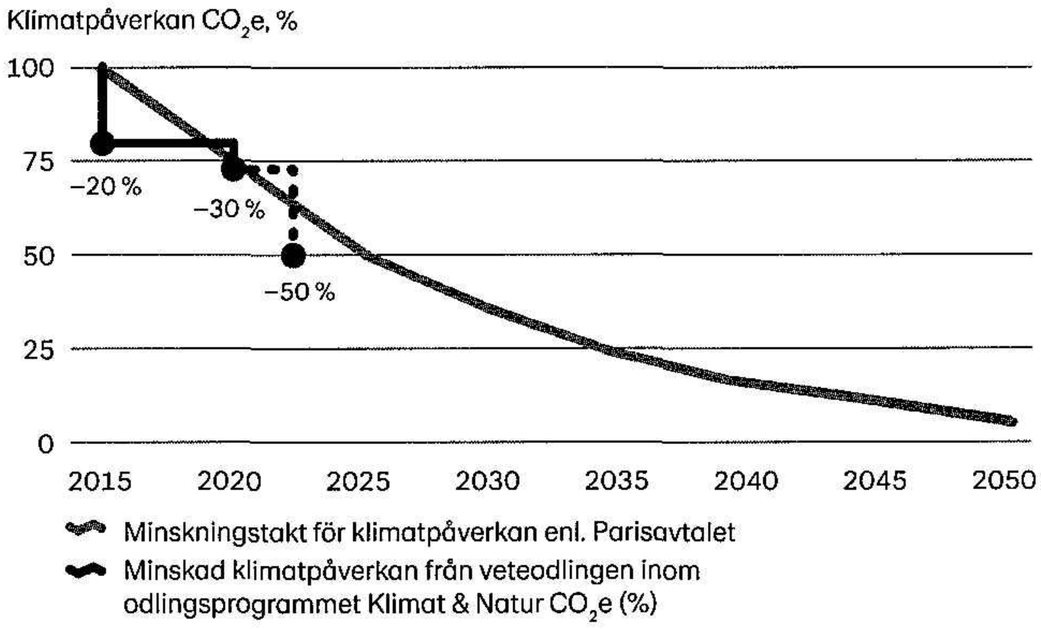
Andelen biobränslen i transporterna är betydligt lägre, som en följd av minskad användning av biobränslen i Sverige drivet av betydande kostnadsökningar. Andelen biodrivmedel för transporter i Sverige var 40 (45) procent, där reduktionsplikt ingår i utfallet. Det behövs ett omtag för att hitta en kommersiellt gångbar väg att minska utsläpp från transporter i linje med målen. Därtill krävs fortsatt arbete för att hitta innovativa logistiklösningar och effektiviseringsmöjligheter i samarbete med transportleverantörer samt säkerställa tillgång på biodrivmedel.

Lantmännen driver klimatfrågan i primärproduktionen och målsättningen för vårt odlingsprogram Klimat & Natur är att följa minskningstakten som krävs för att nå Paris-avtalets målnivå, det vill säga halvera utsläpp vart tionde år.

Programmet skapar möjligheter för lantbrukare att minska klimatpåverkan i odlingen genom fossilfria drivmedel på gård och precisionsodling bland annat. Sedan 2015 har åtgärder inom programmet minskat klimatpåverkan med upp till 30 procent och främjar biologisk mångfald, läs mer sid 150. För minskningstakt, se diagram nedan. Programmet inkluderar vete, råg och havre i Sverige och sedan 2021 även rågodling i Finland. Kungsörnens mjölsortiment och färdiga rätter som pannkakor samt AXA havregryn kommer från programmet. Nästa steg är att inkludera fossilfri växtnäring som innebär ytterligare upp till 20 procents minskning av klimatpåverkan och möjlighet till en fossilfri värdekedja för spannmål. Vi arbetar kontinuerligt med utveckling av programmets kriterier och effekt, genom ny kunskap och partnerskap. För volymer, se sid 152.

Utsläpp från tjänsteresor har ökat från lägre nivåer under år med Covid-19 då resandet var begränsat. Flygresor har halverats jämfört med nivån före pandemin. De tjänstereserelaterade utsläppen består till stor del av resor med bil. Vi styr fordonsflottan med tjänstebilar mot mer miljövänliga alternativ genom policyer och avtal med leverantörer. Under 2022 har vi ökat takten i etableringen av laddstolpar på våra anläggningar.

Minskning av klimatpåverkan från odling enligt Klimat & Natur

Uppnådd minskning av klimatpåverkan från odling och uppskattad minskning vid kommande introduktion av fossilfri gödsel, beräknat per ton höstvete, samt den minskningstakt som krävs för att nå internationella klimatmål, vilket är att halvera utsläpp vart tionde år.

Klimatanpassning

Område	Mål	Mätetal
	• Bevaka och hantera klimatförändringars direkta påverkan på våra affärer och indirekta påverkan på odlings-förhållanden och lönsamheten i spannmålsvärdekedjan	• Potentiell finansiell påverkan från klimatförändringar • Årlig investering i forskning

Styrning och mål

Klimatförändringar medför nya odlings- och produktionsförhållanden och behov av anpassning, särskilt i råvaruförsörjningen. Förändrade nederbördsmönster innebär risk för Lantmännens produktion och långsiktiga lönsamhet. Lantmännens uppförandekod tydliggör vår hållning och strategi från Jord till bord 2030 styr inriktningen. Lantmännens mål är att bevaka och hantera klimatförändringars direkta påverkan på våra affärer och indirekta påverkan på odlingsförhållanden och lönsamheten i spannmålsvärdekedjan. Vi arbetar med kunskapsgenerering, innovation och forskning för klimatanpassning, för att förstå riskerna och hantera konsekvenser. Lantmännen identifierar risker för våra affärer kopplat till klimatförändringar i koncernövergripande processer som ERM processen, vid investeringar och förvärv.

Programmet Framtidens Jordbruk är en plattform för affärsutveckling för ett lantbruk som är robust mot klimatförändringar. Lantmännen är engagerade i ett flertal FoU-initiativ och samarbeten som SLU Grogrund och driver egna satsningar på växtförädling.

Vår avsikt är att utveckla rapporteringen i linje med kommande lagstiftning och ramverk. Läs mer på sid 65 och 169.

Klimatförändringars påverkan på finansiellt resultat

Klimatrelaterade risker och möjligheter beskrivs i följande avsnitt: *"Strategi - Jord till bord 2030", "Strategi för hållbara affärer", "Framtidens jordbruk - vår plan" "Forskning utvecklar affärer"* i *Förvaltningsberättelsen* och *"Väsentliga risker och riskhantering".*

Lantmännens riskprocess har bedömt påverkan av klimatförändringar. Bedömning av risk sker med fastställda bedömningskriterier, där finansiell påverkan är en del. Klimatförändringar kan komma att få stor påverkan flertalet av Lantmännens verksamheter såväl kopplat till förändrade odlingsförhållanden, tillgång och pris på råvaror och energi, teknikskifte, köpkraft hos kunder som påverkas av deras lönsamhet samt konsumentefterfrågan och regulatoriska förändringar. Riskerna identifieras och bedöms i affärernas separata riskanalyser, där även åtgärder för hantering på kort och lång sikt dokumenteras. I den sammanvägda riskanalysen för koncernen bedöms den potentiella påverkan som hög mot extrem. Sannolikheten bedöms som hög. Läs mer på sid 191.

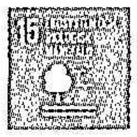
En direkt risk med klimatförändringar är tillgång på vatten. Vattenanvändning hanteras av affärernas respektive anläggning som också ansvarar för tillstånd från myndigheter och eventuell rapportering till dessa. Lantmännens årliga vattenanvändning ligger relativt konstant med 2 029 tusen kubikmeter (1 940), dock är insamling av data är inte heltäckande. Vatten kommer huvudsakligen från kommunal vattenförsörjning. Utöver den centrala uppföljningen av förbrukningen görs riskscreening för anläggningars påverkan på vattentillgång. Det ingår i våra riskförebyggande inspektioner för produktionssiter och har även genomförts med hjälp av WBCSD, World Business Council for Sustainable Development WBSCDs Water Tool. Fyra anläggningar har identifierats som belägna i högriskområden gällande vattentillgång, en utsädesanläggning och en verkstad i Sverige, samt två bagerier i Storbritannien.

Årlig investering i forskning och innovation

Lantmännen har ett omfattande arbete med innovation och en egen forskningsstiftelse som stödjer kunskapsutveckling för att möta framtidens utmaningar, lönsamheten på våra medlemmars gårdar och säkerställa vår konkurrenskraft. Satsningarna sker inom flera områden, med mål att öka värdet från jord till bord och skapa nya affärer i samarbete med lantbruksföretagen. Läs mer på sid 28.

Fungerande ekosystem

Område	Mål	Mätetal
	• Avskogningsfria produkter: riskråvaror certifierade eller ursprung med låg risk • *Mål för ekologiska affärer under utveckling* • Främja biologisk mångfald i odlingslandskapet	• Andel ansvarsfullt producerad riskråvara: soja, palm, kakao, trä • Ekologiska erbjudanden (spannmål, utsäde, foder) • Insatser för biologisk mångfald

Styrning och mål
Ekosystem är under press och förlust av biologisk mångfald innebär risk för Lantmännens produktion och långsiktiga lönsamhet. Lantmännens uppförandekod tydliggör vår hållning och Direktiv Råvaror samt strategi för våra ekologiska affärer styr inriktningen. Riskidentifiering och bedömning ingår i koncernens befintliga riskprocesser.

Vi använder råvaror som potential att bidra negativt och har därför åtagande för avskogningsfri leveranskedja och ansvarsfull produktion med mål för råvaror med hög risk, soja, oljepalm, kakao och trä. Arbete för avskogningsfria produkter följs upp och rapporteras till koncernstyrelse och ledning genom den årliga Assured Quality-uppföljningen. Odlingsprogrammet Klimat & Natur innehåller kriterier för biologisk mångfald i odlingslandskapet. Inom vissa affärer finns särskilda initiativ för biologisk mångfald. Vi följer utvecklingen av ramverk för biologisk natur och biologisk mångfald som TNFD Task force on Nature related Financial Disclosures. Vi arbetar brett med kunskapsgenerering, innovation och forskning inom området.

Inköpt råvara från ansvarsfull produktion
Lantmännen redovisar andel inköpt volym som uppfyller internationellt erkänd standard för ansvarsfull produktion för två råvaror, soja som ingrediens i foder och oljepalmsbaserade produkter som ingrediens i livsmedel respektive foder. Vi kommer att utöka rapporteringen till kakao och träråvara kommande år.

Lantmännen fortsätter arbetet med att säkerställa ansvarsfullt producerad soja för import för råvara till foder. Målet är 100 procent inköp av ansvarsfullt producerad soja enligt Svenska plattformen för riskgrödors definition. 2022 var utfallet 100 procent och total volym inköpt soja 109 600 ton (133 000). Lantmännen har under flera år arbetat med alternativa råvaror till soja där syntetiska aminosyror är en framgångsfaktor för att få ner användningen av soja i foder samtidigt som fodereffektiviteten ökar. Vi erbjuder foder utan soja och palmfetter för nötkreatur under produktnamnet *Nötfor Nära.*

Den svenska plattformen för riskgrödor är ett samarbete mellan aktörer i hela den svenska livsmedelsvärdekedjan från foderföretag, slakterier, mejerier, detaljhandel, branschföreningar, Ethical Trading Initiative Sverige och miljöorganisationen WWF. För mer information ⊜ eti.se

Vårt arbete i sojafrågan beskrivs ytterligare på ⊜ lantmannen.se/hallbar-utveckling

För mer information om RTRS, Round Table on Responsible Soy, se ⊜ responsiblesoy.org

Läs mer om ProTerra, se ⊜ proterrafoundation.org

Vår palmoljestrategi är att säkerställa en ansvarsfullt producerad palmolja för de volymer vi använder i våra livsmedelsprodukter. Det gör vi genom att sedan 2011 endast köpa RSPO-certifierad palmolja. Målet är att fullt ut gå över till fysiskt spårbar certifierad palmolja, enligt certifieringsnivån RSPO Segregerad. För 2022 blev utfallet 96 procent (97). Det återstår att ställa om alla volymer i produktionen av varumärken vi producerar för andra aktörer samt i förvärvad verksamhet. Vi arbetar också för att skynda på omställningen på marknaden tillsammans med företag i branschen och intresseorganisationer. Volymen inköpt palmolja ökade 2022 som en följd av ökad produktion och nya verksamheter.

För de biprodukter från oljepalmen, palmkärneexpeller och PFAD-fetter (Palm Fatty Acid Distillate), som används i foderproduktionen, är marknaden för certifierad råvara ännu inte lika utvecklad. Lantmännen har satt mål om 100 procent RSPO i kategorin Book and Claim eller Mass-balans för biprodukter från palm till 2025. Parallellt för

Palmolja som ingrediens i livsmedel

	2022	2021	2020	2019	2018
Volymer inköpt palmolja som ingrediens i livsmedel, ton	13 000	9 000	8 200	10 300	10 300
Andel RSPO certifierad	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
varav RSPO Book & Claim	-	-	-	-	-
varav RSPO Mass Balance	4 %	3 %	3 %	2 %	1 %
varav RSPO Segregerad [1)]	96 %	97 %	97 %	98 %	99 %

[1)] *Särhållen och spårbar RSPO-certifierad palmolja.*

Palmoljeprodukter som ingrediens i foder

	2022	2021	2020	2019	2018
Palmkärneexpeller som ingrediens i foder, ton	0	6 000	6 000	19 300	16 000
Fetter, ton	15 000	15 500	-	-	-

ank=20230628;20230628080932

Lantmännen dialog med andra branschaktörer för att hantera även detta flöde på ett ansvarsfullt sätt och för att ersätta produkterna med mer hållbara alternativ. Lantmännen har under 2022 ersatt palmkärneexpeller med svenska spannmålsbiprodukter som kli och resultatet är mer klimatsmarta foder. Vi inkluderar rapportering av palmfetter i foder. Vårt arbete i frågan beskrivs ytterligare på lantmannen.se/hallbar-utveckling

För mer information om Round Table on Sustainable Palm Oil, se rspo.org

Ekologiska erbjudanden

Lantmännen är en stor aktör i den ekologiska värdekedjan, från insatsvaror, foder och spannmål till livsmedel. Ekologiska produktionsmetoder utan kemikalier gynnar biologisk mångfald med exempelvis fler växtarter och pollinerare i odlingslandskapet. Lantmännens framtidsgård Bjertorp satsar på utveckling genom ekologisk demonstrationsodling.

Lantmännen fortsätter arbeta aktivt för att skapa affärer som gör positiv skillnad inom ekologiskt. Ett arbete har påbörjats för att förtydliga ekologiska erbjudanden till lantbrukare. Den ekologiska fodermarknaden är fortfarande den starkaste drivkraften för ekologiskt spannmål och trindsäd. Vår position gör det möjligt att också ta vara på exportmöjligheter för ekologisk spannmål, när de uppkommer. Lantmännens ekologiska kategorier mot konsument är en mindre del av marknaden. För fortsatt utveckling av ekologisk produktion är det viktigt att följa marknadens efterfrågan och anpassa produktionen. Utmaningen är att parera de snabba svängningarna på marknaden med de tidsramar som behövs för att ställa om en lantbruksproduktion. Mer information om våra spannmålskoncept finns på lantmannenlantbruk.se

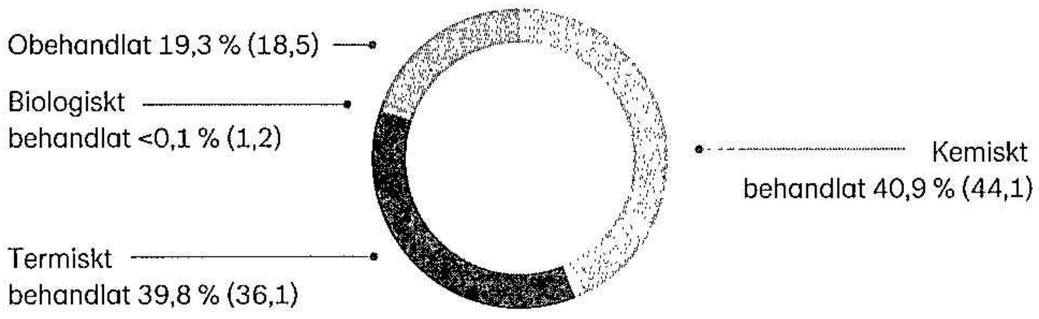
Lantmännen handlar med stora volymer ekologiskt spannmål och producerar utsäde och sorter som är anpassade för ekologisk odling. Under 2022 har tillgång på ekologisk spannmål minskat i och med Rysslands krig i Ukraina. Med fortsatt stabil efterfrågan har den begränsade tillgången resulterat i ökade priser. Efterfrågan på ekologiskt från exportmarknaden är fortsatt stark. Ett exempel är export av ekologisk gluten.

Produktion och försäljning av ekologiskt utsäde kvarstår på ungefär samma volymer som tidigare år som en följd av god tillgång och stabil efterfrågan. Vi har även som enda leverantör möjlighet att effektivt sanera utsädesburen smitta med

Ekologiska erbjudanden

	2022	2021	2020	2019	2018
Invägd ekologisk spannmål, tusen ton	140	111	156	131	73
Andel ekologiskt utsäde	11,9 %	13,1 %	14,8 %	12,2 %	13,3 %
Andel ekologiskt foder	8,4 %	9,4 %	9,4 %	9,8 %	9,7 %

Utsädesbehandling

den för ekologisk odling godkända ThermoSeed-tekniken. Lantmännen öppnade 2021 en ny Thermoseed-anläggning i Skänninge och andelen termiskt behandlat utsäde ökade betydligt i linje med Lantmännens strategi. Läs mer på sid 37. Det icke-kemiskt behandlade utsädet motsvarar 59 procent (56) av totalt behandlat utsäde (beräknat på andel av volym i ton). Utöver vår svenska produktion sker utsädesbehandling med Thermoseed på licens i flertalet länder.

Försäljningen av ekologiskt foder går ner något för 2022, 8,4 (9,4) procent. Efterfrågan på ekologiskt foder var något svagare 2022. Inflation och lägre köpkraft i samhället leder till lägre efterfrågan på premiumprodukter, vilket innebär osäker efterfrågan på längre sikt. Ekologiskt foder till nöt, gris och höns har minskat något under det gångna året. Minskningen på nöt- och hönsfodervolymer är resultatet av det höga foderpriser i kombination av ett avräkningspris som inte följt råvaruutveckling och därmed en svagare lönsamhet hos ekoproducenter. Marknadsandelarna bibehålls fortsatt. Svenskproducerade proteiner i stället för importerad råvara efterfrågas i högre grad och Lantmännen arbetar aktivt för att premiera detta i foderproduktionen. Läs mer på sid 37.

Åtgärder för biologisk mångfald

Biologisk mångfald och välfungerande ekosystemtjänster är viktiga delar av Lantmännens arbete för en hållbar utveckling. I odlingsprogrammet Klimat & Natur ingår kriterier för biologisk mångfald som lärkrutor och blommande zoner.

I Sverige har tre av fyra sånglärkor försvunnit i takt med förändringarna i odlingslandskapet under de senaste 40 åren, med allt större fält och tätt växande grödor. En lärkruta är en osådd yta på åkern där lärkor kan landa och hitta mat. Lärkrutorna bidrar till att vända den negativa trenden. Antalet revirhävdande lärkor ökar med upp till 60 procent på fält med lärkrutor, visar en studie som forskare vid SLU tagit fram tillsammans med WWF, BirdLife Sverige och Lantmännen.

Genom att odla växter på speciella ytor i odlingslandskapet, blommande zoner, ger man bland annat mat och skydd till fåglar och främjar insekter som till exempel humlor och bin. Zonerna minskar också risken för läckage av oönskade ämnen från åkermarken samtidigt som de gynnar naturliga fiender till skadegörare vilket i sin tur leder till att minska behovet av växtskydd.

Åtgärderna för biologisk mångfald inom odlingsprogrammet Klimat & Natur omfattade 2022 lärkrutor som uppgick till 19 850 (14 200) stycken och areal av blommande zoner om 1 020 700 (933 000) m², varav 20 000 m² i programmet i Finland.

Lantmännen deltar i nätverket Baltic Stewardship Initiative som leds av WWF och livsmedelskedjans aktörer för att öka cirkuleringen och minimera läckaget av växtnäring genom hållbara och lönsamma metoder. Under 2022 togs utvecklades ett verktyg som identifierar och premierar olika åtgärder på gård för att minska läckage av växtnäring. Verktygets potential kommer utvärderas med start 2023.

Åtgärder[1)] för biologisk mångfald

	2022	2021	2020	2019	2018
Lärkrutor stycken (20 m² per ruta)	19 850	14 200	9 400	11 400	7 100
Blommande zoner, m² areal	1 020 700	933 000	694 800	NA	NA

1) *Inom odlingsprogrammet Klimat & Natur i Sverige och Finland.*

Hållbara produkter och förnybara råvaror

Lantmännen ska bidra till livsmedelsförsörjning för en växande befolkning genom resurseffektiv produktion av säkra produkter och tjänster med mervärden för hållbarhet. Vi driver innovation för hållbar affärsutveckling och har mål att öka skördarna med minskad klimat- och miljöpåverkan. Vår sourcing tar ansvar för miljö och människor.

Livsmedelsförsörjning, resurseffektivitet och cirkularitet

Område	Mål	Mätetal
	• Skapa förutsättningar för ökade skördar med 1 miljon ton per decennium • Utveckla cirkulära affärer från förnybar råvara • Effektiviserad plastanvändning om 1 procent/år • Ersätta jungfrulig fossilbaserad plast med återvunna och förnybara material till 2030	• Skördevolym ton/år. Lantmännens invägda volym samt kvalitativ • Kvalitativ • Plastanvändning, effektiviseringsgrad • Andel jungfrulig fossilbaserad plast

Styrning och mål

Lantmännens strategi Jord till bord 2030 beskriver möjligheten och behovet att öka livsmedelsproduktionen med hänsyn till befolkningstillväxt och hållbarhet. Behovet är ökad tillgång på råvara, energi och insatsvaror, och mer nära produktion. Lantmännen ser att de svenska spannmålsskördarna kan öka med 1 miljon ton per decennium och strävar efter att möjliggöra detta genom aktiva utvecklingsinsatser för ökad produktivitet. Arbetet med programmet Framtidens jordbruk bygger på kombinationen att klara en växande befolkning och klimatfrågan till 2050. De främsta byggstenarna är fossilfri växtnäring och fossilfria drivmedel tillsammans med precisionsodling, digitalisering, management, växtförädling samt kolinlagring. Forskning och innovation är en förutsättning för hållbar affärsutveckling och långsiktig livsmedelsförsörjning.

Vi driver innovation för cirkulära affärer från förnybar råvara. Forskning pågår för att ta fram biokemikalier som bioplast och andra förnybara material. I olika led i vår produktion uppstår avfall och restprodukter. I alla affärer har vi fokus på resurseffektivitet och kartlägger och begränsar avfall, samt arbetar för ökad cirkulering där sidoströmmar används och får ökat värde. Lantmännen driver en industriell återvinning av restprodukter från livsmedelsindustrin och från resterna producerar vi etanol, proteinfoder och kolsyra. Det är en lönsam cirkulär affär som ger produkter med lågt klimatavtryck. Läs mer på sid 42.

Lantmännen har en riktlinje för förpackningar med kriterier som vägleder i materialval. För vissa riskråvaror som trä finns mål om ursprung och certifierad råvara, läs mer under Fungerande ekosystem. Vår plaststrategi innehåller mål om effektiviserad plastanvändning med 1 procent årligen, 100 procent återvinningsbarhet till 2022 och att ersätta fossilbaserade material med förnybara och återvunna till 2030.

Skördevolym

Den svenska skörden 2022 var normal, eller till och med något bättre, i stora delar av landet. Total skördevolym var 5,8 miljoner ton vilket är något högre än femårsgenomsnittet och bättre än förra årets låga skördevolymer. Spannmålskvaliteten var generellt god. För Lantmännens invägda volymer, se tabell på sid 152.

Plastanvändning

Under 2022 har vi arbetat mot målet att allt förpackningsmaterial ska kunna återvinnas. Vi når 98 procent återvinningsbarhet. För några affärer kvarstår att fasa ut icke-återvinningsbara komponenter till exempel ventiler som innehåller flera material. Lantbruk ingick en överenskommelse med norska Felleskjøpet Agri och danska Hornsyld Købmandsgaard där målsättningen är att växla över vårt sortiment av sträckfilm till produkter framställda av återvunnen plastråvara.

En rad åtgärder för minskad plastanvändning har genomförts men för 2022 når vi inte målet om 1 procents effektivisering. Utfasningen av engångsplast för livsmedelskonsumtion har genomförts för de väsentliga produktionerna och kontoren. Användning av jungfrulig fossil plast följs ännu inte upp, men är del av vår plaststrategi.

Hållbara, hälsosamma och säkra produkter

Område	Mål	Mätetal
	• *Mål för volym spannmål från hållbar odling och hållbara produkter under utveckling* • Hälsosamma livsmedel	• Volym för Klimat & Natur och andra hållbara odlingsprogram • Certifierade livsmedelsanläggningar

Styrning och mål

Lantmännen ska utveckla kommersiella erbjudanden av hållbara, säkra och hälsosamma produkter av god kvalitet. Uppförandekoden ger den övergripande inriktningen för våra erbjudanden av produkter och tjänster och direktiv styr i livsmedelsproduktionen. Vi arbetar för att ta fram mål för hållbara odlingsprogram och för hälsosamma livsmedel. Lantmännens gröna grodd på förpackningen är en garant för ansvarsfullt producerad mat. Vår forsknings- och innovationsverksamhet säkerställer en kunskaps- och kompetensnivå som gör oss konkurrenskraftiga och vi driver affärsutveckling utifrån de möjligheter som hållbar omställning ger.

Produkter som säljs med kommunicerade mervärden för klimat- eller miljö är beräknade utifrån gängse metoder och är tredjepartsverifierade.

Våra distributörer, som många gånger är den part som konsumenter av Lantmännenprodukter möter på en marknad, ska följa vår Distributor Code of Conduct.

Hållbara produkter och odlingsprogram

Lantmännen ska öka volymen spannmål från hållbara odlingsprogram som Klimat & Natur som minskar klimatpåverkan och främjar biologisk mångfald och ekologiskt. I arbetet med utveckling av Framtidens Jordbruk är odlingsprogrammet Klimat & Natur centralt. Det ger spannmålsprodukter med upp till 30 procent lägre klimatpåverkan och positiva effekter på biologisk mångfald. Vi arbetar för ökade volymer, fler grödor, breddat produktutbud, fler kunderbjudanden och geografier. Parallellt med detta utvecklas konceptet för att inkludera kriterier som ger ytterligare klimatreduktion och åtgärder för biologisk mångfald. Läs mer på sid 146. Odlingsprogrammet, som tredjepartsrevideras, innehåller fasta kriterier som minskar klimatpåverkan och främjar biologisk mångfald, med viss anpassning till kundspecifika krav. Vi ser ökad efterfrågan på hållbar råvara från både kund och konsument därav den ökade volymen för 2022 som passerar 100 000 ton i Sverige. Klimat & Natur har breddats till Finland där den första skörden av råg förädlas till livsmedel med låg klimatpåverkan. Programmet fortsätter växa med nya kunder och produkter. Odlingen 2022 i Sverige innebar en besparing om 13 700 (9 700) ton CO_2e jämfört med odling utan klimatåtgärder, varav cirka 200 ton CO_2e besparing i odlingen i Finland. Mer information om våra spannmålskoncept finns på lantmannenlantbruk.se

Arbetet med omställning i lantbruket innebär många andra insatser som produktion av icke-kemisk behandlat utsäde, test av förnybara bränslen, växtförädling för framtidens sorter samt insatsvaror med lägre klimat- och miljöpåverkan. Läs mer under Klimat och Fungerande ekosystem.

Hälsosamma livsmedel

Vi utvecklar produkter och sortiment som främjar god hälsa och välbefinnande. Några exempel är svenska bönor, bönpasta, utökat brödsortiment baserat på råg och fullkorn och breddat sortiment för personer med celiaki, glutenintolerans. Lantmännen erbjuder även livsmedel med särskilda, dokumenterade hälsoeffekter som SPC-flakes och Salovum som till exempel motverkar hjärt- och kärlsjukdomar och störningar i blodsockerbalansen.

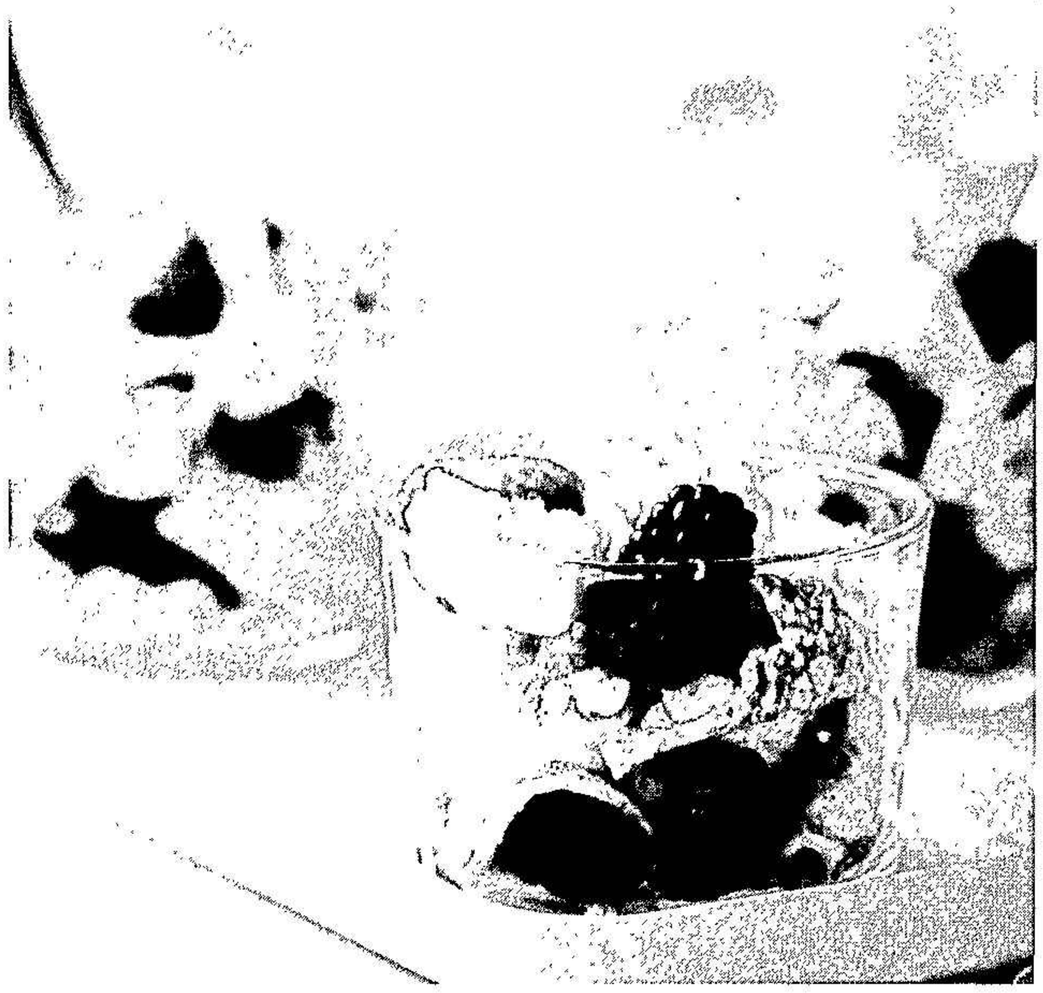
I styrande dokument för hälsa och nutrition finns kriterier för hur produkter kan bidra till god hälsa. Viktiga kriterier är fullkorn, minskad mängd salt och socker samt minskat andel och användning av mättat fett. Mervärden i form av hälsofrämjande egenskaper, eller miljömässiga fördelar, kommuniceras endast när dessa är väldokumenterade och vetenskapligt belagda. Information om näringsinnehåll och ingående ingredienser finns på Lantmännens livsmedels- och foderprodukter.

För att marknadens efterfrågan på svenskodlade gröna proteiner investerar Lantmännen en miljard SEK i en

Skördevolym och hållbara odlingsprogram

Tusental ton	2022	2021	2020	2019	2018
Total volym invägd spannmål	2 482	2 422	2 758	2 261	1 819
Spannmål odlad enligt Klimat & Natur	115[1)]	94[1)]	61[1)]	34	59
Innebär besparad CO_2e	13,7	9,7	6,4		
Spannmål odlad enligt Natur+	239	222	154	146	127
Ekologisk spannmål	140	111	156	131	73

[1)] *Volym beräknad av kontrakterad hektar, 17 500 (20 200) hektar, och snittskörd per hektar.*

industriell produktion av ärtproteinisolat i Lidköping. Det kommer att skapa förutsättningar för svenska lantbrukare att odla ytterligare en gröda i växtföljden, baljväxter, som ger växtbaserade proteiner. Investeringen kompletterar Lantmännens befintliga sortiment av hållbara spannmålsbaserade proteiner för livsmedel och kan även bli ett viktigt substitut till den importerade sojabönan.

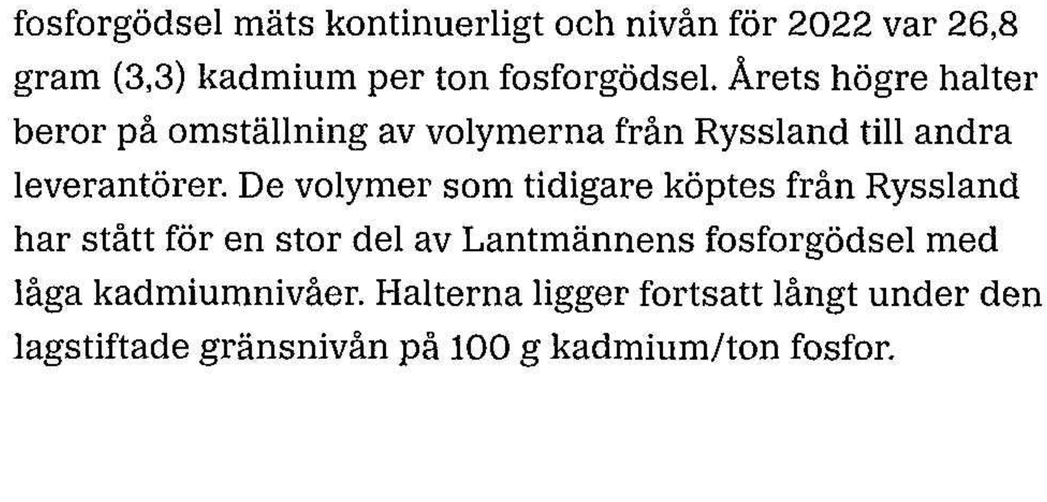
Vi följer internationell standard inom livsmedel och foder för att skydda våra kunder, konsumenter och djur. Vårt ansvarstagande utgår från försiktighetsprincipen. Vi gör löpande riskanalyser och har system för att vid behov identifiera och återkalla felaktiga produkter som kan innebära en risk för användaren. Produktavvikelser och reklamationsärenden tas in via flera kundservice- och konsumentkontaktkanaler och hanteras enligt respektive affärsverksamhets processer. För produkter som är kritiska i våra kunders verksamhet ska det finnas leveransberedskapsplaner. Alla produkter ska vara spårbara enligt gällande lagstiftningskrav och branschstandard. 100 procent (100) av Lantmännens livsmedelsproducerande anläggningar är certifierade enligt internationell standard för livsmedelssäkerhet, antingen enligt ISO-standard eller enligt godkänd av Global Food Safety Initiative (GFSI) och revideras av tredje part.

Lantmännen arbetar även för ökad kunskap och medvetenhet hos konsumenter om kost, hälsa och miljö genom att sprida information, ny kunskap och inspiration baserat på officiella rekommendationer och vetenskap. Tidskriften Cerealier innehåller med forskningsnyheter om spannmål och hälsa för dem som i sitt arbete ger råd om mat och hälsa.

Lantmännen redovisar även nyckeltal för kadmiuminnehåll i gödsel då det påverkar kadmium i spannmål. Det är viktigt för att säkerställa en så låg tillförsel av kadmium till den svenska åkermarken som möjligt. Kadmiumhalter i fosforgödsel mäts kontinuerligt och nivån för 2022 var 26,8 gram (3,3) kadmium per ton fosforgödsel. Årets högre halter beror på omställning av volymerna från Ryssland till andra leverantörer. De volymer som tidigare köptes från Ryssland har stått för en stor del av Lantmännens fosforgödsel med låga kadmiumnivåer. Halterna ligger fortsatt långt under den lagstiftade gränsnivån på 100 g kadmium/ton fosfor.

Kadmium i fosforgödsel

Gram per ton fosfor

Ansvar i leverantörsled

Område	Mål	Mätetal
	• Ansvarsfull sourcing med leverantörer och distributörer som efterlever Lantmännens SCoC/DCoC	• Leverantörer med hög och medium risk godkända enligt fastställda kriterier • Leverantörsaudits

Styrning och mål

Marknadens efterfrågan på hållbart producerade produkter samt spårbarhet och information om hållbarhetsprestanda ökar. Våra kunder och konsumenter ska känna sig trygga i att vi har kunskap och kontroll genom hela verksamheten och att vi minimerar negativ påverkan på människor, miljö och naturresurser.

Lantmännen arbetar systematiskt med att identifiera, minimera och följa upp leverantörsrisker. Inköpspolicyn styr hur vi arbetar med inköp i Lantmännen. Processen upphandling styr arbetet med att utvärdera och välja leverantörer. Lantmännens leverantörsuppförandekod utgör ett av flera underlag vid utvärdering och val av leverantörer. Leverantörskoden är en del av avtalsprocessen och signeras av leverantören. För att säkerställa att kraven uppfylls, följer vi upp leverantörernas prestanda genom riskbaserad bedömning.

Ansvarsfull sourcing och efterlevnad av leverantörskod

Lantmännen har cirka 19 000 leverantörer varav 11 000 är återkommande. Ungefär 1 500 av dessa utgör 95 procent av vår inköpsvolym. Ett första steg i utvärdering och urval av leverantörer är att utifrån inköpskategori och land bedöma risk för att leverantören inte kan leva upp till Leverantörsuppförandekoden. Under 2022 stärktes hållbarhetskriterier i inköpsprocessen med ökat fokus på leverantörers inneboende risker utifrån geografi, bransch och produktkategori. Leverantörer som bedöms ha hög risk över 300 TSEK i årlig spend, och medium risk över 1 MSEK i årlig spend, ska följas upp med särskilda åtgärder. Dessa åtgärder är antingen självutvärdering och/eller tredjepartsgranskning (audits) eller annan motsvarande granskning. För leverantörer med hög och medium risk samt på särskilt riskfyllda marknader ska bakgrundskontroller i form av due diligence genomföras. Även mål för genomförda leverantörsgranskningar har uppdaterats. Resultat för 2022 visar att 73 procent av hög- och mediumriskleverantörer godkänts, vilket ligger i linje med målet.

I arbetet med leverantörsrevisioner har det sedan starten genomförts 61 audits, varav 6 under 2022 (5). Ambitionen är att ytterligare öka arbetet med audits. Sedan 2019 driver Lantmännen tillsammans med andra aktörer Responsible Shipping Initiative. Det är ett branschöverskridande samarbete som främjar ansvarsfulla fartygstransporter genom gemensamma inspektioner och standarder, där ett av verktygen för att driva förbättring är att genomföra audits. Under året startades arbete för att inkludera sjötransporters klimatprestanda.

För vissa företag, till exempel leverantörer av råvaror till livsmedel, särskilda produktkategorier exempelvis palmolja, eller med verksamhet i länder med högre risk, gäller ytterligare krav utöver Leverantörsuppförandekoden. Kraven följs upp och redovisas utifrån Lantmännens specifika åtaganden och mål. Läs mer under Fungerande ekosystem.

Utöver krav och uppföljning av leverantörer gör vi en bedömning av materials hållbarhetsrisker, baserat bland annat på ursprungsland och odlings- och eller produktionsmetod. Bedömningen kan följas av analys som ger en detaljerad beskrivning av risker för våra viktigaste inköpskategorier, som ligger till grund för beslut om riskhantering genom exempelvis audits, byte till annat material eller annan leverantör eller särskilda insatser som certifieringar.

Planer med prioritering av vilka leverantörer som ska granskas tas fram årligen. Koncernens inköpskommitté säkerställer att granskning genomförs och rapporterar till koncernledningen. Utbildningar för relevanta yrkesroller genomförs vid behov.

Andel inköpt volym från leverantörer som uppfyller organisationens inköpspolicy

%	2022	2021	2020	2019	2018
Andel hög- och medium-riskleverantörer som godkänts [1]	73 %	NA	NA	NA	NA
Andel av total inköpsvolym (SEK)	NA	92 %	95 %	92 %	92 %

[1] *Ny uppföljningsmetod från 2022.*

ank=20230628;20230628190000001

Ansvarsfull arbetsgivare och affärspartner

Lantmännen är en ansvarstagande aktör och vill vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en säker arbetsmiljö, bra ledarskap och inkluderande företagskultur. Vi har god affärssed där vi tillämpar strikta regler för etiskt uppträdande med hög integritet.

Medarbetarengagemang och ledarskap

Område	Mål	Mätetal
	• Attraktiv arbetsgivare • Engagerade medarbetare • Bra ledarskap	• Attraktiv arbetsgivare baserat på intern och extern mätning, kvalitativ • Medarbetarengagemang > 70 • Ledarskap > 70

Styrning och mål

Lantmännen är en stor internationell koncern och våra affärer kräver att vi attraherar engagerade och kompetenta medarbetare och ledare. Lantmännens uppförandekod och program för medarbetarengagemang och kompetensutveckling driver arbetet. Vi har mål för medarbetares engagemang och för ledarskap. Det är viktigt att varje medarbetare förstår Lantmännens uppdrag och mål för att i sitt arbete kunnat bidra, och att medarbetaren kontinuerligt utvecklar sin kompetens. Alla medarbetare ska få regelbunden utvärdering och uppföljning av sin prestation och karriärutveckling genom medarbetarsamtal med sin chef minst två gånger om året.

Medarbetarengagemang och Ledarskap

Medarbetarsamtal genomförs årligen med fokus på individuella mål, utvecklingsplaner och agerande i enlighet med Lantmännens värderingar – öppenhet, helhetssyn och handlingskraft. I medarbetarundersökningen följs även upp om medarbetarsamtal har genomförts.

Resultatet från 2021 års medarbetarundersökning (genomförs vartannat år) visade resultat i nivå med mål 70 för Nöjd medarbetarindex på 70 (71) och över mål för Ledarskapsindex på 76 (75). Arbetet med att identifiera långsiktig utvecklingspotential hos medarbetare och att genomföra internationella utvecklingsprogram fortsatte under året. Lantmännens mål är att medarbetare ska utvecklas och växa internt, i såväl specialist- som chefskarriärer. Hälften av alla chefsrekryteringar ska tillsättas med en intern kandidat; utfallet för 2022 blev 48 (51) procent.

Likabehandling

Område	Mål	Mätetal
	• Jämn könsfördelning i ledningsgrupper • Inga former av diskriminering, hot, förtryck eller trakasserier	• Könsfördelning i ledningsgrupper, chefer/ medarbetarstruktur, medarbetare • Åldersstruktur

Styrning och mål

Lantmännen arbetar aktivt med att skapa en inkluderande kultur där samarbete, engagemang och trygghet värderas högt. Lantmännen accepterar inte diskriminering, hot, förtryck eller trakasserier i någon form, vilket slås fast i Uppförandekoden och vår policy för likabehandling och mål för icke-diskriminering. Vi arbetar långsiktigt för likabehandling, ökad jämställdhet och mångfald genom uppsatta mål, aktivitetsplaner och med regelbunden uppföljning, i rekrytering såväl som i karriärutveckling. Lantmännen har implementerat ett verktyg för mer objektiv och inkluderande potentialbedömning. I vår medarbetarundersökning ställer vi frågan om huruvida diskriminering upplevts i organisationen, och i så fall på vilket sätt. Detta görs för att kunna identifiera och hantera risker och förbättringsområden. Eventuella avvikelser kan även följas upp via whistleblowing-funktionen samt i den löpande verksamheten inom HR-funktionen. Läs mer på sid 160.

Könsfördelning

Lantmännen arbetar långsiktigt med att öka jämställdheten. Samtliga divisioner och affärsområden har uppsatta mål och aktivitetsplaner. För mer data och information se tabeller nedan och respektive divisionsavsnitt.

Könsfördelning

	Antal kvinnor/män		Andel kvinnor/män, %	
	2022	2021	2022	2021
Koncernstyrelsen [1]	3/9	3/9	25/75	25/75
Koncernledningen	3/6	3/7	33/67	30/70
Chefer	405/825	397/839	33/67	32/68
Medarbetare	3 655/6 845	3 534/6 558	35/65	35/65

[1] *Varav 3 arbetstagarrepresentanter.*

Uppgifter för medarbetare baseras på medelantal anställda, övriga baseras på antal.

Åldersfördelning

	Andel chefer, %		Andel medarbetare, %	
	2022	2021	2022	2021
<30 år	3	1	17	12
30-50 år	44	55	36	50
>50 år	53	44	47	38

Hälsa och säkerhet

Område	Mål	Mätetal
	• Nollvision för arbetsrelaterade olyckor Olycksfallsfrekvens till 2025 < 7 och till 2030 < 1 • Sjukfrånvaro 2023 < 5 %, och till 2030 < 3,5 %	• Olycksfallsfrekvens • Riskobservationsgrad / Stängningsgrad • Sjukfrånvaro

ank=20230623;20230629000902

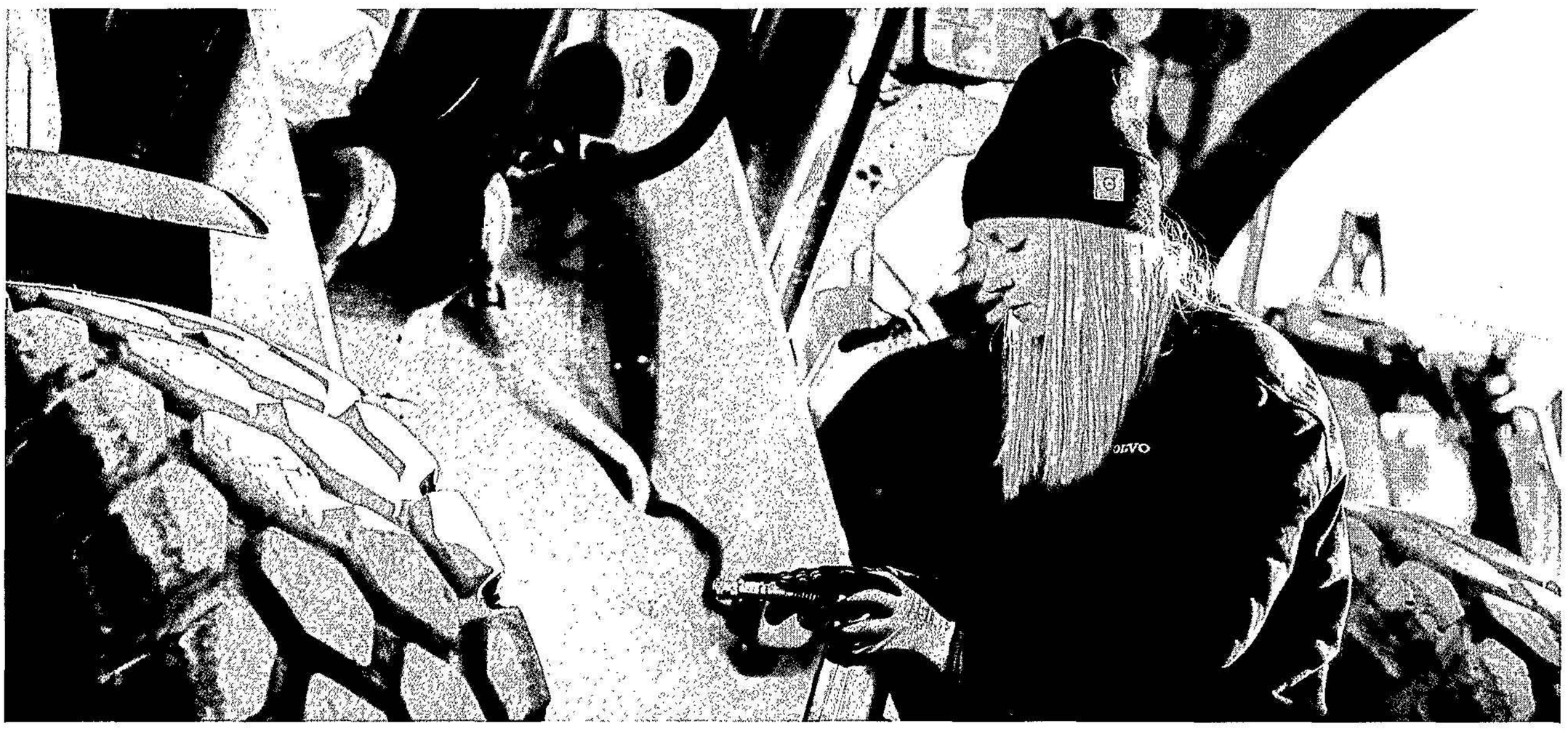
Styrning och mål

Lantmännen har en nollvision för arbetsrelaterade olyckor och ambitiösa mål. Ingen medarbetare ska utsättas för fara eller skadas på arbetsplatsen. Vissa verksamheter har farliga arbetsmiljöer och arbetsmoment som utgör risker. Om en farofylld situation skulle uppstå prioriterar Lantmännen alltid medarbetarens säkerhet. Vårt arbetsmiljöarbete följer nationell lagstiftning i de länder där vi har verksamhet, men vårt arbetsmiljöarbete håller i många fall en högre standard för att nå uppsatta affärsmål. Lantmännens hälso- och säkerhetsstrategi siktar mot "Health & Safety Excellence" med mål för olycksfallsfrekvens <1 till 2030 och delmål om <7 till 2025. Målet ska nås med ett riskbaserat och proaktivt angreppssätt där hälsa och säkerhet är en del av dagligt arbete med fokus på ständiga förbättringar. Strategins fokus ligger på att integrera hälso- och säkerhetsarbetet tydligare i Lantmännens ledarskap, organisation samt dagliga och strategiska processer. Prioriteringar fram till 2023 är att utveckla en stabil bas för kritiska processer, utbildningar och verktyg.

Lantmännen arbetar med att bibehålla och skapa en god säkerhetskultur. Som ett led i detta arbetar vi med att identifiera och minimera risker i arbetsmiljön bland annat genom regelbunden uppföljning. Vi kartlägger betydande risker och olycksfall två gånger per år för respektive division eller affärsområde samtidigt som handlingsplanen för hälsa och säkerhet gås igenom. För att stärka säkerhetskulturen och integrera riskhantering har vi implementerat ett självskattningsverktyg för affärerna – Culture Ladder Assessment - med syfte att skapa en gemensam bild av vad Health & Safety innebär i Lantmännen samt vad man behöver göra för att förbättra säkerhetskulturen. Vi genomför årligen 50-60 skadeförebyggande besiktningar på produktionsanläggningarna.

Alla medarbetare rapporterar kontinuerligt i IA-systemet som är ett verktyg för rapportering, utredning och uppföljning av arbetsmiljö och säkerhet. Lantmännen uppmuntrar till rapportering av alla typer av incidenter såsom riskobservation, tillbud och olycksfall och samtliga inrapporterade händelser utreds. Som en del i utredningen av incidenter görs en analys av bakomliggande orsaker, en så kallad rotorsaksanalys, och åtgärder vidtas för att incidenten inte ska inträffa igen. Lantmännen har inget koncernövergripande ledningssystem för hälsa och säkerhet. Vissa affärer använder ledningssystem och är certifierade enligt standarder. Arbetsmiljöarbetet i verksamheterna följs upp för att säkerställa att det sker systematiskt och motsvarar arbetssätt i ledningssystem. I vår Whistleblowing policy tydliggörs att det inte får förekomma repressalier eller negativ behandling av medarbetare som rapporterar om ett missförhållande, där till exempel arbetsmiljöfrågor ingår.

Vårt arbete med hälsa och säkerhet präglas av nära samarbete mellan ledning, medarbetare, skyddsorganisation,

företagshälsovård och andra samarbetspartners. Vi följer lagstiftning inom området i alla länder, till exempel finns det skyddskommittéer där arbetstagar- och arbetsgivarrepresentanter samverkar. Utöver detta finns alla verksamheter representerade i en arbetsgrupp, där även facklig representation finns. I denna grupp sker samverkan och förslag kring mål och aktiviteter inom hälsa och säkerhet tas fram. En styrgrupp bestående av ledningsrepresentanter från Lantmännens verksamheter fattar beslut om mål och aktiviteter.

Arbetsmiljöutbildning genomförs kontinuerligt i alla verksamheter och omfattar alla chefer och skyddsombud. Under 2022 har tre e-learningbaserade utbildningar och en fysisk workshop tagits fram för att öka kunskap och medvetande om hälsa och säkerhetsfrågor. Målet är att alla medarbetare ska göra de fyra utbildningarna senast 2024.

Vi har mål för minskad sjukfrånvaro, som i ett första steg ska stabiliseras på 5 procent till 2023, för att nå 3,5 procent till 2030. Vi erbjuder också i friskvårdsaktiviteter och hälsokontroller, och har tillgång till företagshälsovård i flera länder där vi verkar. Företagshälsovård är en extern part och Lantmännen har inte tillgång till upplysningar om medarbetares hälsotillstånd. Lantmännen verkar i länder där det normalt finns tillgång till hälso- och sjukvård.

Arbetsolyckor

Lantmännens högsta prioritet är säkerhet för våra medarbetare.

Olycksfallsfrekvensen sjönk till 13,5 (14,3). Även antalet olyckor sjönk till 233 (247). Vanliga förekommande olyckor är fallolyckor, kläm- och skärolyckor. Det förebyggande arbetet med riskobservationer och stängningsfrekvenser av rapporterade olyckor och riskobservationer nådde förbättringsmålen. Antalet rapporterade riskobservationer ökade till 15 334 (13 271), en ökning med 16 procent från föregående år. Nytt mål har satts för riskobservationsfrekvens och 2022 blev resultatet 888 (696) vilket överträffade målet på 450. Stängningsfrekvensen blev 90 (80) procent vilket är över det målet på 80. Under 2022 genomfördes 60 skadeförebyggande besiktningar på anläggningar.

Alla affärsområden har tagit fram långsiktiga handlingsplaner för hälsa och säkerhet och under 2022 har 89 procent av aktiviteterna genomförts. Målet för 2022 var 80 procent. Medvetenheten har ökat om vikten av ett framgångsrikt arbetsmiljöarbete och visionen *"I – You – We, Healthy and Safe every day"* är numera väl inarbetad i alla affärsområden.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron låg totalt under året något högre, 5,2 (4,4) och ökningen var ungefär densamma för kvinnor och män. Mål på längre sikt är att nå 3,5 procent.

Arbetsrelaterade skador och sjukfrånvaro

Uppföljning säkerhet	2022	2021	2020	2019	2018
Antal dödsfall på grund av olycka i arbetet	0	0	0	1[1)]	0
Antal olycksfall	233	247	238	221	227
Olycksfallsfrekvens	13,5	14,3	13,7	12,7	13,4
Antal inrapporterade tillbud	2 692	2 831	2 735	3 027	2 896
Antal riskobservationer	15 334	13 271	8 371	5 334	4 834
Riskobservationsfrekvens	888	767	-	-	-
Close out rate	90	83	-	-	-
Sjukfrånvaro %, totalt	5,2 %	4,4 %	4,3 %	4,3 %	4,5 %
Sjukfrånvaro, kvinnor/män	5,8/4,9	5,0/4,0	4,8/4,0	5,3/3,7	5,6/3,8

1) *Under 2019 inträffade en tragisk bilolycka på allmän väg där en Lantmännen-anställd omkom. Orsaker till olyckan har varit utanför Lantmännens kontroll.*

Affärsetik och integritet

Område	Mål	Mätetal
	• Hög integritet och etiskt förhållningssätt hos medarbetare • Inga överträdelser mot affärsetisk lagstiftning	• Genomförande utbildningar CoC, affärsetik • Fall av korruption • Genomförda riskbedömningar affärsetik, integritet

Styrning och mål

Som stor, internationell aktör med många medarbetare och en bred ägarbas, är Lantmännen beroende av goda och etiska affärsrelationer samt en hög integritet. Vårt affärsetiska ansvar går genom hela värdekedjan från jord till bord och definieras i vår Uppförandekod där vi tar avstånd från alla former av korruption, mutor, penningtvätt, liksom olaglig konkurrensbegränsning och avvikelser från tillämpliga sanktionslagstiftning samt värnar skyddet av integritetskänslig information.

Åtgärder för att förebygga avvikelser från antikorruptions-, penningtvätt-, sanktions- och konkurrenslagstiftning styrs av Lantmännens Affärsetiska Compliance Program och omfattar bland annat policyer, regelbundna riskanalyser, kommunikation och utbildning samt kontroller och uppföljning. Lantmännens Group Compliance funktion rapporterar löpande efterlevnad, identifierade risker samt status för arbetet med det Affärsetiska Compliance Programmet till koncernstyrelse och koncernledning. Respektive affärsledning inom Lantmännen ansvarar för implementering av och kommunikation kring de åtgärder som ingår i programmet samt uppföljning av att dessa efterlevs i respektive verksamhet.

Korruptionsrelaterad riskbedömning av verksamheterna

Övergripande bedömningar av Lantmännens och samtliga av våra divisioners/affärsområdens exponering för korruptions- och konkurrensrättsrisker genomförs årligen av respektive ledningsgrupp. Detta sker inom ramen för Lantmännens koncernövergripande riskidentifieringsprocess (Enterprise Risk Management process eller ERM). Sådana bedömningar görs, bland annat, utifrån tillgängliga och oberoende internationella riskindex gällande geografiska- och branschrelaterade riskfaktorer, så som Transparency Internationals korruptionsindex, och resultatet av bedömningen rapporteras till Lantmännens koncernledning och koncernstyrelse.

Årets bedömning visar, likt tidigare år, att merparten av Lantmännens verksamheter agerar i länder och branscher där korruptionsrisken är relativt låg. Det föreligger dock viss riskexponering inom lantbruks-, energi- och livsmedelsaffärerna genom direkt verksamhet i riskländer och riskbranscher, och indirekt genom motparter verksamma i riskländer och riskbranscher. Det geopolitiska läget i Europa innebär en ökning av riskexponeringen för sanktionerade motparter.

Utöver risker kopplade till korruption föreligger i viss mån även en exponering för konkurrenslagstiftning, då flera av Lantmännens verksamheter använder sig av distributörer samt agerar på marknader som innebär kontakt med konkurrenter.

Lantmännen anpassar riskhanteringen efter den bedömda riskexponeringen. Till exempel omfattar det Affärsetiska Compliance Programmet en riskbaserad due diligence process för att hantera hållbarhetsrisker med särskilt fokus på korruptions- och sanktionsrisker i förhållande till motparter och en årlig intressekonfliktsrapportering. Lantmännen har även krav på fördjupade utbildningar inom affärsetik för vissa roller.

Avseende distributörer finns en särskild distributörsuppförandekod som kommunicerar Lantmännens förväntningar på dessa parter.

Hantering av risker för intressekonflikter

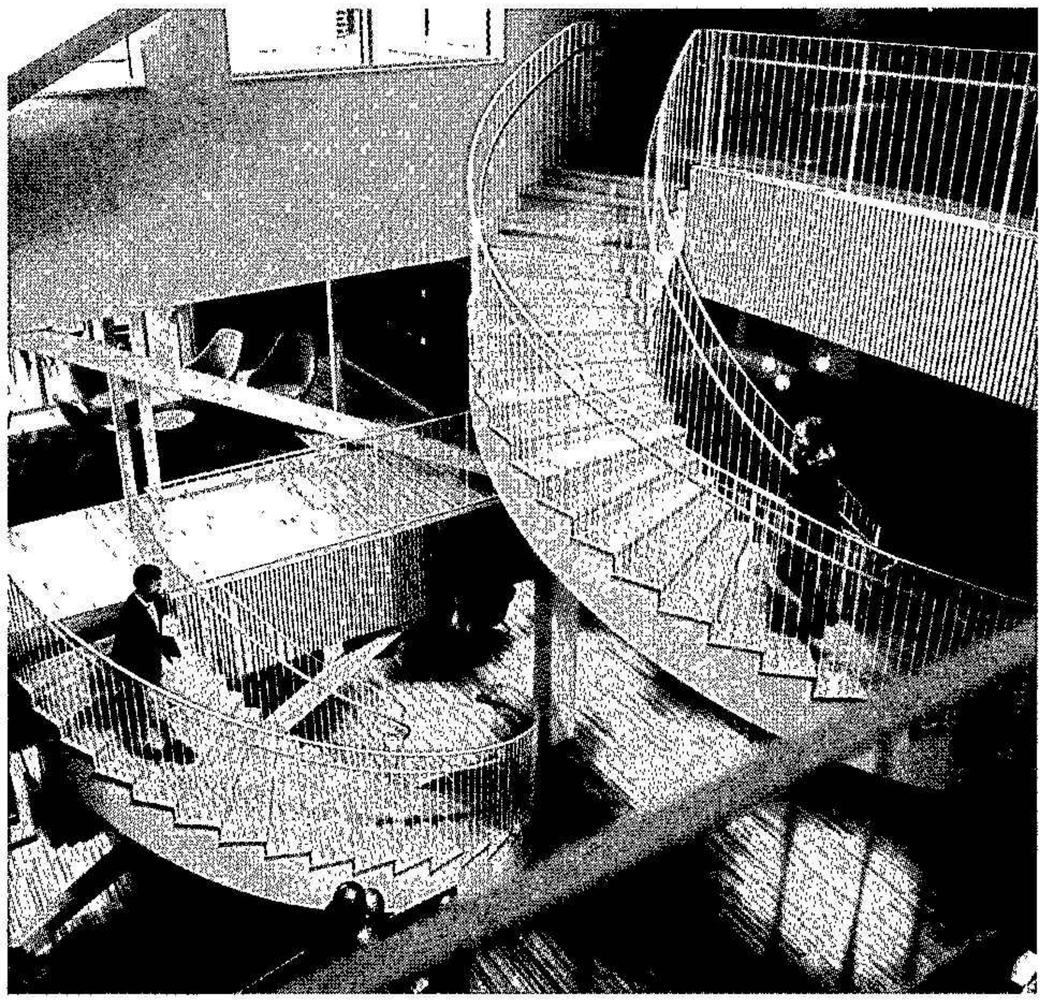
Lantmännens chefer, ledande befattningshavare och styrelsemedlemmar ska, minst årligen, rapportera förekomsten av faktiska eller potentiella intressekonflikter genom en process som koordineras av Lantmännens Group Compliance funktion. Bedömningar av rapporterade konflikter, samt åtgärder för att hantera sådana, föreslås av den rapporterandes direkta chef och godkänns, i sin tur, av dennes chef enligt den så kallade "farfarsprincipen".

De beslutade åtgärderna för hantering av intressekonflikter kommuniceras till den rapporterande och, i samråd med denne, eventuellt till andra berörda exempelvis i fall där arbetsuppgifter eller beslut måste flyttas.

Resultatet av den årliga intressekonfliktsrapporteringen rapporteras till Lantmännens koncernchef och koncernstyrelse. Likt föregående år rapporterades endast ett fåtal intressekonflikter under årets process. Samtliga av dessa bedöms vara korrekt hanterade med relevanta åtgärder.

Kommunikation och utbildning

För nyckelpersoner och medarbetare i ledande och/eller särskilt utsatta befattningar har Lantmännen även krav på fördjupade utbildningar inom affärsetik, både e-utbildning och lärarledda utbildningar i antikorruption och konkurrensrätt. Dessa genomförs med två års intervaller. Samtliga

styrelseledamöter tar del av uppförandekod och policyer om antikorruption.

93 procent (89) av Lantmännens anställda har genomfört utbildningen i Lantmännens uppförandekod vilket är något under målet om 95 procent. Se tabell. Resultat för genomförande av utbildningen i uppförandekoden påverkas av medarbetare av olika skäl inte kontinuerligt haft tillgång till utbildningen. Under 2022-2023 flyttas utbildningen till en ny plattform. Under 2022 genomförde målgruppen för affärsetiska utbildningar sina utbildningar i enlighet med rutin. Total genomförandegrad (nytillträdda befattningar och uppdateringar) var 95 procent (94).

Lantmännen har ett etablerat system för whistleblowing där medarbetare enkelt och anonymt kan rapportera missförhållanden och överträdelser av Lantmännens uppförandekod, värderingar, riktlinjer eller policyer, samt misstankar om oegentligheter. Under 2022 registrerades sammanlagt 19 (22) rapporter från 3 länder i whistleblowingsystemet. 0 (3) av ärendena avsåg misstanke om korruption. Samtliga rapporter som har klassificerats som whistleblowing och har innehållit tillräckligt med information, har utretts och agerats på. Utredningarna har bland annat lett till uppsägning, omplacering, utveckling av kultur och ledarskap samt säkerställande av processer.

Uppföljning av efterlevnad av Antikorruptionspolicyn sker systematiskt bland annat genom screening, analyser och interna kontrollsystem samt att bolagen årligen besvarar ett antal frågor, bland annat avseende förekomst av korruptionsincidenter. Samtliga bolag, 68 (67, samtliga), besvarade frågorna 2022. Under året hade Lantmännen 0 (0) fall av bekräftad korruptionsincident.

Antal och andel medarbetare som genomfört utbildning i uppförandekoden

	2022		2021		2020		2019		2018	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Norden	5 370	93 %	5 531	94 %	4 268	72 %	5 325	90 %	5 404	92 %
Övriga Europa	3 263	92 %	3 080	83 %	2 417	66 %	3 042	84 %	3 317	88 %
Övriga länder	281	100 %	90	54 %	70	46 %	407	95 %	179	98 %
Totalt	**8 914**	**93 %**	**8 701**	**89 %**	**6 755**	**70 %**[1)]	**8 775**	**88 %**[1)]	**8 900**	**90 %**

[1)] *Målet höjdes från 90 procent till 95 procent från och med 2020.*

Rapporteringsprinciper

ank=20230628;20230628_20230628_20230628_20230628

Rapportens omfattning

Redovisningen omfattar kalenderår 2022, där inget annat anges. Redovisningen ges ut årligen och avser Lantmännen-koncernen, som redovisar per division eller affärsområde. Bolag/verksamheter som förvärvats under 2022 och som är med i den finansiella redovisningen omfattas av hållbarhetsredovisningen. Intresseföretag och joint ventures är inte inkluderade. Redovisning per segment sker för relevanta nyckeltal, som koldioxidutsläpp, sjukfrånvaro och fördelning kvinnor/män.

Under 2022 uppdaterades väsentlighetsanalys och även GRI-standard, vilket främst lett till omformulering av frågor för att säkerställa relevans och aktualitet. I viss mån har urval av väsentliga frågor påverkats, men i liten grad rapporterade indikatorer enligt GRI-index:

- *Nya frågor*: Klimatanpassning och Fungerande Ekosystem
- *Ny indikator under Utsläpp till luft:* Företagsspecifik indikator: Minskning av klimatpåverkan från odlingsprogrammet Klimat & Natur
- *Ny indikator under Hållbara produkter:* Volym från hållbara odlingsprogram
- *Flyttad fråga:* Produkter och tjänster har flyttats till Biologisk mångfald: Ekologiska erbjudanden samt Kunders och konsumenters hälsa och säkerhet. Hälsosamma och prisvärda livsmedel ingår i Hållbara produkter
- *Borttagen fråga:* Marknadsföring och märkning: typ av produktinformation som krävs

Datainsamling

Insamling av data sker främst via LUPP, Lantmännens egenutvecklade rapporteringssystem. LUPP omfattar samtliga anläggningar och samlar in miljö- och energidata, produktionsdata som volymer, certifieringar och andra uppgifter om det affärsetiska compliance-programmet och arbetsvillkor.

Utsläpp från köpta transporter beräknas enligt modellen TRIM, som baseras på transportarbete i tonkm, inköpsbelopp i SEK och emissionsfaktorer.

Uppgifter om leverantörsuppföljning enligt leverantörsuppförandekoden kommer från Contract Management System (CMS) ett system för att hantera inköpsavtal och SPEND, ett egenutvecklat system för uppföljning av inköp.

HR-relaterade data kommer från HRs lönesystem och Nuview. Arbetsolyckor, skador och incidenter rapporteras i arbetsmiljörapporteringssystemet IA, ett webbaserat system som tillhandahålls av AFA Försäkring, förutom Lantbruk som använder ett eget inrapporteringssystem varifrån data läggs in i Lantmännens arbetsmiljörapportering. Såväl medarbetare som entreprenörer och andra som arbetar i vår verksamhet omfattas av arbetsmiljöarbetet och olycksfallsrapportering. Dock ingår bara Lantmännens medarbetare i den externa rapporteringen.

Antal medarbetare som genomgått olika e-utbildningar hämtas direkt från e-utbildningsplattformen E-campus som vid årsskiftet 2022/23 ersätts av Smartday.

Uppgifter om lagefterlevnad hämtas från verksamheten via LUPP samt från avdelning Juridik och HR.

Definitioner

Anläggning

Med "Anläggning" avses producerande anläggningar, verkstäder och externt uthyrda lokaler exklusive Lantmännen Agro Oy's franchisedrivna butiker.

Arbetsolycka, tillbud, riskobservation och sjukfrånvaro

Arbetsrelaterade olyckor definieras som olycka som resulterar i minst en dags frånvaro efter att olycksfallet inträffat (färdolycksfall till och från arbetet ingår inte). Till allvarliga olyckor räknas olyckor med frånvaro.

Olycksfallsfrekvens beräknas baserat på antal olyckor med sjukfrånvaro per faktiskt arbetade arbetstimmar beräknat per miljon. *Tillbud* definieras som en oönskad händelse som hade kunnat leda till ohälsa eller olycksfall. *Riskobservation* definieras som en upptäckt risk som hade kunnat leda till ohälsa eller olycksfall. *Riskobservationsfrekvens* beräknas baserat på antal riskobservationer per faktiskt arbetade timmar beräknat på en miljon. *Sjukfrånvaro* är dagar som arbetstagaren är frånvarande från arbete på grund av sjukdom i procent av ordinarie arbetstid. *Olycksfalls-, tillbuds-, riskobservations- och sjukrapportering* omfattar Lantmännenanställda i varje division och land.

Konsulter och arbetsledda konsulter omfattas av uppföljning av arbetsmiljörelaterade incidenter men ingår inte i extern rapportering.

Certifikat, certifiering

Certifikat och certifieringar avser tredjepartscertifieringar som garanterar en viss hållbarhetsprestanda, till exempel palmolja enligt RSPO eller ekologiskt enligt KRAV. Livsmedelscertifieringar avser internationella standarder som ISO 22000 eller standarder i linje med Global Food Safety Initiative.

Ekologiska erbjudanden

Redovisningen avser Lantmännens svenska verksamhet.

Behandling av utsäde beräknas utifrån andel i ton/totalt producerat spannmålsutsäde, ton. Alternativ till kemisk behandling av utsäde är biologisk behandling med naturliga mikroorganismer (metoderna Cedomon och Cerall) eller

termisk behandling (med värme, metoden ThermoSeed), för att erhålla ökad motståndskraft mot skadegörare.

Andel ekologiskt utsäde beräknas utifrån total försäljning utsäde. Andel ekologiskt foder beräknas utifrån total försäljning av foder.

Energi
Energianvändning omfattar Lantmännens producerande anläggningar, verkstäder och externt uthyrda lokaler exklusive Lantmännen Agro Oy's franchisedrivna butiker, och Lantmännen Fastigheters hyresgästers el, Lantmännens kontorsfastigheters energianvändning och fjärrkyla (endast kyla till kontoret i Stockholm), vilket uppskattas till < 1 procent.

I USA, Ukraina och Frankrike återstår övergång till ursprungsmärkt el. I Sverige, Finland, Tyskland, Estland, Lettland, Litauen och Australien köper Lantmännen ursprungsmärkt el för huvuddelen av verksamheten. I övriga länder är all el ursprungsmärkt från förnybara källor.

Hälsosamma produkter
Kadmium i fosforgödsel beräknas utifrån ppm Cd i fosfor = g/ton fosfor (i gödsel). Lantmännen arbetar med utformning av mål för nutritionellt innehåll i produkter.

Lagefterlevnad
Beskriver lagefterlevnad relaterat till lagar, internationella deklarationer, konventioner eller överenskommelser, regional och lokal lagstiftning och regelverk. Rapporteringen avser aktuell samt föregående redovisningsperiod.

Icke-lagefterlevnad avser väsentlig överträdelse som leder till administrativa eller juridiska påföljder som sanktioner, förelägganden och/eller betydande böter. Med betydande böter avses böter som till belopp överstiger 500 000 SEK eller på grund av överträdelsens art väsentligt kan påverka koncernens finanser eller rykte.

Leverantör
I rapporteringen ingår mediumriskleverantörer med årlig inköpsvolym för rullande 12 månader (varor och tjänster både direkta som insatsvaror och indirekta) över 1 MSEK samt högriskleverantörer över 300 000 SEK. Leverantörer från ägarled, myndigheter och branschföreningar ingår inte i uppföljningen och rapporteringen.

Godkänd medium- och högriskleverantör definieras som att leverantören har leverantörsuppförandekoden i sitt avtal och har en godkänd självutvärdering och/eller tredjepartsgranskning/audit.

Likabehandling
Definition av likabehandling samt diskriminering utgår från Lantmännens uppförandekod och fall av diskriminering är inrapporterade ärenden, till HR, whistleblowing-funktion, närmaste chef eller juridisk instans, som bedömts som överträdelser.

Korruption
Som fall av korruption räknas bekräftade fall av korruption under det aktuella året, det vill säga rapporterade fall där utredning pågår.

Medarbetare
Till medarbetare räknas anställda på Lantmännen. Konsulter och arbetsledda konsulter ingår i olika grad i rapportering, se omfattning för respektive indikator. Merparten av Lantmännens medarbetare är tillsvidareanställda och visstidsanställningar används endast vid särskilda omständigheter och då det är möjligt enligt lag och avtal. Division Lantbruk använder säsongsanställda främst under sommaren och hösten. Vid byggprojekt finns anställda av annan aktör som arbetar på Lantmännen-verksamhet. I uppgifter om antal medarbetare används antal anställda under året i genomsnitt.

Material
Lantmännen redovisar användningen av våra viktigaste råvaror: spannmål för produktion av livsmedel, foder och energi, soja och palmolja, samtliga definierade som förnybara material, där vissa dock har särskilda hållbarhetsutmaningar. Sedan 2022 redovisar vi inte mjölvolymer då dessa till stor del rapporteras som invägd spannmål. Förpackningsmaterial redovisas ej, data saknas.

Redovisade volymer spannmål omfattar invägd spannmål från Lantmännens lantbrukare, inklusive trindsäd och oljeväxter till division Lantbruk. Andra spannmålsflöden från till exempel trading eller import omfattas inte. För odlingsprogrammet Klimat & Natur tillämpas massbalansprincip. Volym beräknas utifrån kontrakterad hektar per skördeår vilket är 1 juli-30 juni, och snittskörd per hektar. Beräkning av snittskörd baseras på SCB-data av de sju senaste skördarna för den gällande grödan (ex "höstvete"). Den högsta och lägsta skörden tas bort för att justera för extremer. För att få fram snittskörden delas sedan summan av de fem kvarvarande skördarna med fem.

I volymer soja ingår användning inom foderproduktion, inte användning i livsmedel då andelen är låg, mindre än 0,5 procent av den totala volymen soja. Ansvarsfull produktion av soja definieras enligt den branschgemensamma överenskommelsen i Svenska plattformen för Riskgrödor: Certifiering enligt trovärdigt system som RTRS, Proterra, ekologisk soja enligt IFOAM, Donau/Europasoja eller lågriskland med verifiering av extern part.

I volymer palmolja ingår användning inom livsmedelsproduktion. Definition av ansvarsfull produktion är certifierad palmolja enligt RSPO, Round Table on Sustainable Palm Oil. Palmkärneexpeller, rester från pressade palmkärnor, som används för djurfoderproduktion samt derivat ingår inte i mätbart mål och nyckeltal för certifierad palmolja men redovisas till volym.

230628;20230629090005

Mänskliga rättigheter
Med mänskliga rättigheter avses internationellt deklarerade mänskliga rättigheter som FN:s allmänna förklaring om mänskliga rättigheter och ILO:s konventioner.

Utbildningar
Avser genomförda utbildningar, för tillsvidareanställda medarbetare inom Lantmännen, som registreras för uppföljning. Den obligatoriska utbildningen i Lantmännens uppförandekod ska genomföras senast tre månader efter anställningens början.

Vatten
Redovisning av vattenanvändning omfattar Lantmännens producerande anläggningar. Lantmännen Fastigheters externt uthyrda lokaler, Lantmännen Agro Oy's franchisedrivna butiker samt Lantmännens kontorsfastigheter ingår inte. Det finns brister i kvalitet i data, såväl antal enheter som rapporterar in och specificering på vattenkällor. Dock är bedömningen att merparten av ospecificerade vattenkällor kommer från kommunal vattenförsörjning. Vatten används för etanolproduktionens processer, i bageriverksamheten som en ingrediens samt för rengöring. Total användning samt riskanalys för verksamhet i områden med vattenbrist redovisas.

Utsläpp till luft
Lantmännen redovisar utsläpp av växthusgaser. Vid beräkning av klimatutsläpp finns alltid inneboende osäkerhetsfaktorer. Här redogörs för de principer som Lantmännen använder. Redovisningen är i CO_2 ekvivalenter och där dataunderlag finns ingår samtliga växthusgaser. I vissa fall kan andra utsläpp än CO_2 saknas, exempelvis för tjänsteresor i scope 3. I utsläpp enligt WBCSD GHG Protocol Scope 1 ingår utsläpp från energianvändning i egna anläggningar. Indirekta utsläpp från elanvändning, kyla och fjärrvärme i producerande enheter redovisas i Scope 2. I Scope 3 redovisas utsläpp från köpta transporter, tjänsteresor, samt produktionen av bränsle och el. Utsläpp från odling av spannmål och andra råvaror ingår inte i redovisningen. Spannmål odlad inom odlingsprogrammet Klimat & Natur följs upp både avseende volym och klimatprestanda.

I Scope 2, utsläppen från elanvändning, ingår inte Lantmännen Agro Oy's franchisedrivna butiker, Lantmännens kontorsfastigheter, fastighetsel för externt uthyrda lokaler, och värme då hyresgästen har egna avtal. För inköpt el och värme redovisas utsläpp både med så kallad marknadsbaserad och platsbaserad metod. Det senare innebär att utsläpp från inköpt el och värme beräknas med medelvärde för det aktuella nätet oberoende om det finns ursprungsgarantier. Emissionsfaktorer för el i Sverige tas från Hagainitiativet som baseras på IEA. För ursprungsmärkt el tas faktorer från produktspecifikationen. Från 2019 har effekter av distributionsförluster tagits med i emissionsberäkningen. För länder i Norden beräknas utsläpp baserat på nordisk residual-el, uppgifter tas från svenska Energimarknadsinspektionen och för el i andra länder beräknas emissioner utifrån nationell elmix, uppgifter från Association of Issuing Bodies. Emissionsfaktorer för fjärrvärme tas från Energiföretagen, Finnish energy eller respektive värmeleverantör.

Från 2022 används specifika emissionsfaktorer för olika typer av trädbränsle (briketter, flis och pellets) då inkludering av Scandbio innebär betydande ökning av trädbränsle.

Lantmännen redovisar nyckeltal för utsläppsintensitet i procent relativt ton CO_2e/MSEK med basår 2019. Från 2022 har basåret 2019 justerats avseende omsättning, där totala omsättningen ingår som nämnare, istället för att inkludera endast enheter som ingår i klimatrapporteringen.

För scope 3 inköpta transporter och tjänsteresor har Lantmännen mål för utsläpp från köpta transporter. Där ingår lastbilar och övriga transporter som till exempel sjötransport. Beräkningarna bygger på bästa tillgängliga data där schablonberäkningar i vissa fall använts. Under 2022 har metoden förbättrats med större andel transportbaserat underlag, större scope samt uppdaterad beräkning av emissionsfaktor för utsläpp baserat på inköpsdata. Uppdateringen påverkar 2022 och även 2019 års resultat då emissionsfaktorn inkluderar åtgärder som reduktionsplikt. En baseline för 2019 har tagits fram med samma metod. Den kommer att ligga till grund för uppföljning mot mål. Rapporteringen baseras på internt registrerat transportarbete tonkilometer, cirka 70 procent, samt schablonberäknade uppgifter baserade på inköpsdata, cirka 30 procent. Vi arbetar kontinuerligt för ökad beräkning från transportarbete.

För emissionsfaktorer (per tonkilometer) används faktisk bränsleförbrukning från transportörer, samt beräknade värden från NTM, Nätverket för Transporter och Miljö. Vid beräkning av nyckeltal CO_2e/MSEK omsättning ingår omsättning för motsvarande enheter som inkluderas i beräkning av utsläppsdata. Omsättning från de icke-inkluderade enheterna, har uppskattats och uppgår till cirka 15 procent, vilket uppskattas utgöra cirka 10 procent av totala utsläppen.

Utsläpp från Lantmännen Fastigheters externa hyresgästers el ingår inte.

I scope 3 kategorin tjänsteresor ingår affärsresor med flyg och tåg i Norden samt hyrbil i Sverige bokade via resebyrå. För affärsresor med flyg och tåg är rapportering 1 december 2021 - 30 november 2022. Resor och hyrbil i Norden bokade utanför resebyråer, samtliga buss, båt och taxiresor samt flyg- och tågresor samt hyrbil i länder utanför Norden ingår inte, data saknas. Affärsresor som inte ingår uppskattas uppgå till 20 procent. Utsläpp från tjänstebilar omfattar hela Lantmännen utom verksamheter i Australien samt nyförvärvade verksamheter. Utsläpp från resor i tjänsten med privat bil ingår ej. Tjänsteresors utsläpp beräknas på uppgifter från leverantören, det vill säga resebolag, billeasingbolags rapporter om körda kilometer och faktisk bränsleförbrukning samt emissionsfaktor för bränsle enligt EU-standard och biltillverkares uppgifter om utsläpp per bilmodell.

GRI-index

Lantmännen redovisar sedan flera år enligt Global Reporting Initiatives riktlinjer. Mer om GRI på ➔ globalreporting.org

Nedanstående korsreferensindex anger de obligatoriska och valda GRI-indikatorer som ingår i Lantmännens hållbarhetsredovisning, samt var informationen finns redovisad. För vissa indikatorer lämnas upplysning och/eller kommentar direkt i indextabellen. För definitioner ➔ se Rapporteringsprinciper.

GENERELLA UPPLYSNINGAR

Uttalande om redovisningen	Lantmännen rapporterar i enlighet med GRI Standards för perioden 1 januari 2022 – 31 december 2022.
Användning av GRI	GRI 1: Foundation 2021
Applicerbar GRI Branschstandard	GRI Food Processing Sector Supplements 2014

Upplysning	Beskrivning	Kommentar	Hänvisning
Organisationen och redovisningsprinciper			
2-1	Information om organisationen		Sid 59-60, not 4, 176
2-2	Enheter som omfattas av hållbarhetsredovisningen		Rapporteringsprinciper, sid 61, not 33 och 46
2-3	Redovisningsperiod, frekvens och kontaktperson	Årlig redovisning. Publicering februari 2023.	Si d 138, 164
2-4	Förändringar i tidigare rapporterade upplysningar		Sid 161-163, respektive upplysning.
2-5	Externt bestyrkande		Sid 168
Aktiviteter och medarbetare			
2-6	Aktiviteter, värdekedja och andra affärsförbindelser	För beskrivning av respektive division och affärers respektive värdekedja, se beskrivningar på s 33-55.	Sid 4-5, 20-21, 140, 154
2-7	Medarbetare	Rapporteringsprinciper. Avsteg för antal som inte är tillsvidareanställda: data saknas.	Not 6, sid 65, 162
2-8	Medarbetare som inte är anställda	Rapporteringsprinciper. Avsteg för antal: data saknas.	Sid 162
2-9	Sammansättning och struktur för styrning		Sid 140, 181-182
2-10	Nominering och val av högsta styrande organ		Sid 176-180
2-11	Ordförande för högsta styrande organ	Ordförande är inte del av koncernledning	Sid 186
2-12	Högsta styrande organets roll i arbetet med översyn och hantering av påverkan		Sid 140-141

GENERELLA UPPLYSNINGAR			
Upplysning	Beskrivning	Kommentar	Hänvisning
Styrning			
2-13	Delegering av beslutsfattande för att hantera påverkan		Sid 140-141
2-14	Högsta styrande organets roll i relation till hållbarhetsredovisningen		Sid 131, 138, 140
2-15	Intressekonflikter		Sid 159, 186-189
2-16	Kommunikation av kritiska frågeställningar		Sid 141, 159-160
2-17	Samlad kunskap hos det högsta styrande organet	Löpande förankring av programmet Framtidens jordbruk, kunskapsgenerering vid strategiska investeringar kopplade till energi- och livsmedelsvärdekedjans hållbara omställning.	Sid 140
2-18	Utvärdering av det högsta styrande organets arbete	Självutvärdering vartannat år och extern utvärdering vartannat år, vilket resulterar i att utvecklingsarbete genomförs.	Sid 140
2-19	Ersättningspolicy	Sign-on bonus eller claw-backs tillämpas inte. Rekryteringsbonus förekommer enligt lokala riktlinjer. Ersättningspolicyns koppling till hållbarhet är under utveckling och kommer att implementeras stegvis.	Not 6
2-20	Process för att fastställa ersättningar		Not 6 , sid 182
2-21	Årlig total ersättning	Ersättningsratio 19. Förändringsratio har inte beräknats för 2022 då VD/Koncernchef tillträdde 1 april 2022. Genomsnittlig lön har beräknats för fast anställda medarbetare i Lantmännens bolag i de 20 länder där Lantmännen har verksamhet. Lönespridningen mellan Lantmännens medarbetare varierar från land till land. Lönespridning är beroende av lokala ersättningsstrukturer som speglar landsspecifika förutsättningar och socialförsäkringssystem i respektive land. Total ersättning definieras som fast lön och rörlig lön. Majoriteten av medarbetare har fast lön som sin huvudsakliga ersättningskomponent.	
2-22	Uttalande om strategi för hållbar utveckling		Sid 6-9
2-23	Värderingar, principer, standarder och normer gällande uppförande		Sid 138-141
2-24	Förankring av värderingar, principer, standarder och normer gällande uppförande		Sid 139-140, 160
2-25	Processer för att åtgärda negativ påverkan		Sid 140-141
2-26	Mekanismer för rådgivning och rapportering av angelägenheter för organisationen		Sid 142-143
2-27	Efterlevnad av lagar och förordningar	0 (0) väsentliga överträdelser av lagar och regelverk eller betydande böter under den aktuella redovisningsperioden.	Se sid 162 för definition
2-28	Medlemskap i organisationer		Sid 32
2-29	Metod för intressentengagemang		Sid 32, 141
2-30	Kollektivavtal	Inom Lantmännen tillämpas flera olika kollektivavtal. I Sverige omfattas 100 procent av de anställda. Totalt för koncernen omfattas cirka 70,3 procent. Då medarbetare står utanför kollektivavtal tillämpas, som princip, motsvarande arbets- och anställningsvillkor som gäller för företagets kollektivavtalsanslutna anställda med undantag för vissa länder där vi bevakar frågan.	

VÄSENTLIGA FRÅGOR			
Upplysning	**Beskrivning**	**Avsteg och förklaring**	**Hänvisning**
3-1	Process för att fastställa väsentliga frågor		Sid 138
3-2	Lista på väsentliga frågor		GRI index samt sid 25
Ekonomiskt resultat - Omfattar Lantmännens egen verksamhet, leverantörer, kunder, medlemmar och samhälle			
3-3	Styrning av väsentliga frågor		Sid 20, 22, 145
201-2	Finansiell påverkan samt andra risker och möjligheter för organisationen kopplat till klimatförändringar	Kvantifiering av påverkan och risker; data saknas.	Sid 61, 147, 191-192
Företagsspecifik	Årlig investering i forskning och innovation		Sid 28, 147
Antikorruption - Omfattar Lantmännens egen verksamhet samt leverantörer och andra affärspartners			
3-3	Styrning av väsentliga frågor		Sid 25, 159
205-1	Verksamheter som bedömts utifrån risk för korruption		Sid 159
205-2	Kommunikation och utbildning i policyer avseende antikorruption	Redovisar inte per anställningsform då det inte registreras och utbildningen är obligatorisk. Redovisar inte fördelning på regioner, data saknas. Redovisar inte affärspartners, de signerar Leverantörsuppförandekoden och detta redovisas under FP1.	Sid 160
205-3	Korruptionsincidenter och vidtagna åtgärder		Sid 160
Material - Omfattar Lantmännens egen verksamhet			
3-3	Styrning av väsentliga frågor		Sid 151-152
301-1	Material	Redovisar betydande materialflöden.	Sid 152
Energi - Omfattar Lantmännens egen verksamhet			
3-3	Styrning av väsentliga frågor		Sid 139-140, 144
302-1	Energianvändning inom organisationen		Sid 144-145
Biologisk mångfald - Omfattar Lantmännens egen verksamhet och leverantörer			
3-3	Styrning av väsentliga frågor		Sid 158
304-2	Betydande påverkan på biologisk mångfald från aktiviteter, produkter och tjänster		Sid 160
Företagsspecifik	Ekologiska erbjudanden		Sid 160
Utsläpp till luft - Omfattar Lantmännens egen verksamhet och leverantörer			
3-3	Styrning av väsentliga frågor		Sid 139-140, 144
305-1	Direkta utsläpp av växthusgaser, scope 1	För omfattning och avsteg se Rapporteringsprinciper.	Sid 145
305-2	Indirekta utsläpp av växthusgaser, scope 2	För omfattning och avsteg se Rapporteringsprinciper.	Sid 145
305-3	Andra indirekta utsläpp av växthusgaser, scope 3	För omfattning och avsteg se Rapporteringsprinciper.	Sid 145-146
305-4	Utsläppsintensitet: Koldioxidutsläpp i relation till omsättning	För omfattning och avsteg se Rapporteringsprinciper.	Sid 145
Företagsspecifik	Minskning av klimatpåverkan från odlingsprogrammet Klimat & Natur	För omfattning och avsteg se Rapporteringsprinciper.	Sid 146

VÄSENTLIGA FRÅGOR			
Upplysning	**Beskrivning**	**Avsteg och förklaring**	**Hänvisning**
Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet - Omfattar Lantmännens egen verksamhet			
3-3	Styrning av väsentliga frågor		Sid 139-140, 157
403-1	Ledningssystem för hälsa och säkerhet		Sid 157
403-2	Identifiering av faror, risker och händelseutredning		Sid 157
403-3	Hälsovård		Sid 158
403-4	Medarbetares deltagande, samråd och kommunikation i hälso- och säkerhetsfrågor		Sid 158
403-5	Utbildning för medarbetare i hälsa och säkerhet		Sid 158
403-6	Främjande av medarbetares hälsa		Sid 158
403-7	Förhindrande och begränsning av påverkan på hälsa och säkerhet kopplad till affärsrelationer		Sid 161-162
403-8	Medarbetare som täcks av ledningssystem för hälsa och säkerhet		Sid 157, 161
403-9	Arbetsrelaterade skador och olyckor	Avsteg för nyckeltal för förlorade dagar, data saknas.	Sid 158, 161
Mångfald och likabehandling - Omfattar Lantmännens egen verksamhet			
3-3	Styrning av väsentliga frågor		Sid 139-140, 156
405-1	Mångfald i styrelse, ledning samt bland medarbetare	Avsteg för fördelning utifrån medarbetar-kategorier, data saknas samt avsteg för minoritetstillhörighet eller andra mångfalds-indikatorer, data har inte samlats in.	Sid 156
Kunders och konsumenters hälsa och säkerhet - Omfattar Lantmännens egen verksamhet, samt leverantörer, kunder samt konsumenter			
3-3	Styrning av väsentliga frågor		Sid 153
FP5	Andel produktionsvolym som tillverkats i anläggningar certifierade för livsmedelssäkerhet	Redovisar inte volym; data saknas. Redovisar andel anläggningar.	Sid 153
Företagsspecifik	Kadmium i fosforgödsel		Sid 153
Egen fråga: Hållbara produkter - Omfattar Lantmännens egen verksamhet, samt leverantörer, kunder samt konsumenter			
3-3	Styrning av väsentliga frågor		Sid 26, 152
Företagsspecifik	Volym från hållbara odlingsprogram		Sid 152
FP Upphandlingsrutiner - Omfattar Lantmännens egen verksamhet samt leverantörer			
3-3	Styrning av väsentliga frågor	Vi analyserar leverantörer och ur ett brett hållbarhetsperspektiv.	Sid 148, 154
FP1	Andel inköpt volym från leverantörer som uppfyller organisationens inköpspolicy		Sid 154
FP2	Andel inköpt volym som uppfyller internationellt erkänd standard för ansvarsfull produktion		Sid 148

ank=20230626-20230626;20230626;20230626;

Revisorns rapport över översiktlig granskning av Lantmännen ekonomisk förenings hållbarhetsredovisning samt yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till Lantmännen ekonomisk förening, org.nr 769605-2856

Inledning
Vi har fått i uppdrag av styrelsen i Lantmännen ekonomisk förening att översiktligt granska Lantmännen ekonomisk förenings hållbarhetsredovisning för år 2022. Företaget har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning till de områden som hänvisas till i GRI index på sidorna 164-167, varav den lagstadgade hållbarhetsrapporten definieras på sidan 65.

Styrelsens och företagsledningens ansvar
Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen inklusive den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med tillämpliga kriterier respektive årsredovisningslagen. Kriterierna framgår på sidan 161-163 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av ramverket för hållbarhetsredovisning utgivet av GRI (Global Reporting Initiative) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar
Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning och lämna ett yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Vårt uppdrag är begränsat till informationen i detta dokument, och den historiska information som redovisas och omfattar således inte framtidsorienterade uppgifter.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med ISAE 3000 (omarbetad) *Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information.* En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. Vi har utfört vår granskning avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med FARs rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten.* En översiktlig granskning och en granskning enligt RevR 12 har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i övrigt har.

Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Vi är oberoende i förhållande till Lantmännen ekonomisk förening enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning och granskning enligt RevR 12 gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning och granskning enligt RevR 12 har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av hållbarhetsredovisningen utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för våra uttalanden nedan.

Uttalanden
Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

En lagstadgad hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 22 februari 2023
Ernst & Young AB

Andreas Troberg
Auktoriserad revisor

Charlotte Söderlund
Auktoriserad revisor

ank=20230628,20230629060003

Lantmännen och EU:s Taxonomiförordning

EU:s Taxonomiförordning trädde i kraft 2021 och har utvidgats under året. Taxonomin ska stödja finansiering av hållbara investeringar för att bidra till EU:s klimat- och energimål samt målsättningar i "Green Deal". I nuläget omfattas få av de branscher där Lantmännen har verksamhet av taxonomin.

Introduktion

EU kommissionen har tagit fram en handlingsplan för att bli en klimatneutral kontinent 2050. För att nå detta behöver kapital allokeras till den gröna omställningen. En del av denna handlingsplan är Taxonomiförordningen, ett system som klassificerar hållbara aktiviteter utifrån EU:s klimat- och miljömål och innebär rapporteringskrav för företag. Lantmännen omfattas av Årsredovisningslagens krav på rapportering i enlighet med Taxonomiförordningen som icke-finansiellt företag. Förordningens rapporteringskrav införs successivt och Lantmännen följer regelutvecklingen och avser för kommande år att redovisa enligt taxonomins krav som innebär utökad rapportering av ingående branscher. I enlighet med Taxonomiförordningen redovisas informationen som en del av den lagstadgade hållbarhetsrapporten.

Taxonomins miljömål

1. Begränsning av klimatförändringar
2. Anpassning till klimatförändringar
3. Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser
4. Övergång till en cirkulär ekonomi
5. Förebyggande och begränsning av föroreningar
6. Skydd av biologisk mångfald och ekosystem

Implementering

Mål 1-2 ingår i nuvarande rapporteringskrav enligt lag. Mål 1-2 omfattar vissa av Lantmännens verksamheter inom Energi och Fastighet.

Mål 3-6 läggs till i rapporteringskrav för räkenskapsår 2023. Lantmännen bedömer att verksamheter inom livsmedelsproduktion då även omfattas.

Kriterier för att vara taxonomiförenlig

Väsentligt bidra till minst ett miljömål	Ej orsaka betydande skada på de fem andra miljömålen	Uppfylla minimiskyddsåtgärder
Lantmännens etanol producerad av återvunnet material och energieffektivisering i byggnader bidrar väsentligt till mål 1. Begränsning av klimatförändringar.	Lantmännens produktionsanläggningar följer lag, regelverk och föreskrifter. Miljötillståndspliktig verksamhet kontrolleras av myndigheter. Klimat- och miljörisker identifieras i koncernens riskprocess. Riskhantering och ständiga förbättringar drivs i respektive affär.	Lantmännen arbetar aktivt med att säkerställa att arbets- och anställningsvillkor samt mänskliga rättigheter respekteras genom verksamheten. Uppförandekod för anställda, leverantörer och distributörer är i enlighet med internationella principer. Läs mer på sid 142-143.

Omfattade verksamheter och bedömning av taxonomins kriterier

Bedömningar

Bedömning av omfattade verksamheter har utgått från EU-standard som kategoriserar legala enheter med så kallade NACE-koder. För att komplettera analysen har Lantmännens verksamheter bedömts utifrån de ekonomiska aktiviteter som ingår i Taxonomiförordningens delegerade akter. I de fall där en ekonomisk aktivitet finns i Taxonomiförordningen, men endast är en mindre del av Lantmännen och/ eller har en annan huvudsaklig affärsinriktning, har Lantmännen valt att bedöma verksamheten som icke-väsentlig för taxonomirapportering. Bedömning av kriterier för taxonomiförenlighet har genomförts i samarbete med respektive affär och koncerngemensam funktion för hållbarhet.

Energi

Lantmännens bioraffinaderi i Norrköping, Sverige, producerar bland annat etanol av spannmål och även av restprodukter från livsmedelsindustrin. Det ger en etanol med minskat klimatavtryck om mer än 90 procent jämfört med fossila bränslen. (Träffas av DA Annex 1 samt 2 "4. Energi", samt "5. Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering".)

Lantmännen Agroetanols etanolproduktionen som baseras på återvunna material uppfyller kriterier för att vara taxonomiförenlig. Resterande produktion som baseras på spannmål är inte förenlig. Insamling av livsmedelsrester sker vid tre anläggningar i Norden, som samtliga är taxonomiförenliga då återvinningsgraden är över 50 procent. All etanolproduktion uppfyller taxonomis kriterier avseende att inte göra betydande skada på något av de andra fem miljömålen.

Lantmännen Agrovärme som avyttrades i september 2022, levererar fjärrvärme och färdig värme från biobränsle med svenskt ursprung på cirka 20 orter i mellersta och södra Sverige i egna anläggningar och i samarbete med partners. (Träffas av DA Annex 1 samt 2 "4. Energi".)

Fjärrvärmeproduktionen i Lantmännen uppfyller kriterier för att vara taxonomiförenlig genom användning av förnybar träråvara med svenskt ursprung i produktionen.

Fastighet

Lantmännen Fastigheter förvaltar och utvecklar 150 fastigheter på 80 platser, främst i Sverige men även i Finland och Danmark. Verksamheten består främst av internt uthyrda verksamhetslokaler som silos, maskinhallar och fabriker. Externt uthyrda lokaler är främst för industri- och handelsverksamhet. Lantmännen Fastigheters miljö- och klimatstrategi driver arbetet med energieffektivisering och utfasning av fossil energi. Klimatanpassning är en del av kontinuerligt förbättringsarbete och i utveckling av nya fastigheter. (Träffas av DA Annex 1 samt 2 "7. Bygg- och fastighetsverksamhet".)

För taxonomirapportering inom Fastighet inkluderas förvaltningsfastigheter, fastigheter som till minst 90 procent nyttjas av extern part. Interna fastigheter exkluderas i enlighet med taxonomins principer. Interna fastigheter som används i koncernens verksamheter inom Lantbruk, Energi, Swecon och Livsmedel inkluderas i taxonomirapporteringen under de aktiviteterna som kopplas till respektive verksamhet, givet att verksamheten omfattas av taxonomin.

Utöver detta har objekt som definieras i taxonomin inom Bygg- och fastighetsverksamhet inkluderats i beräkningen av CapEx, oberoende om det är en intern eller extern uthyrd fastighet. Det avser individuella renoveringsåtgärder som omfattar taxonomiaktivitet "Installation, underhåll och reparation av energieffektiv utrustning."

Lantmännen Fastigheter uppfyller inte kriterier om energiklassning enligt miljömål 1. Under 2022 har investeringar gjorts i energieffektivisering vilka uppfyller kriterier för att vara taxonomiförenliga.

Definition av nyckeltal och avgränsningar

Beräkningsgrunder

Uppgifter för respektive nyckeltal hämtas från Lantmännens befintliga system för rapportering och uppföljning. Taxonomiförenlig andel tillskrivs täljaren genom detaljerad redovisning från de omfattade verksamheternas lokala affärssystem. Nyckeltalen tas fram i samarbete med lokal redovisning och centrala funktioner inom ekonomi och finans.

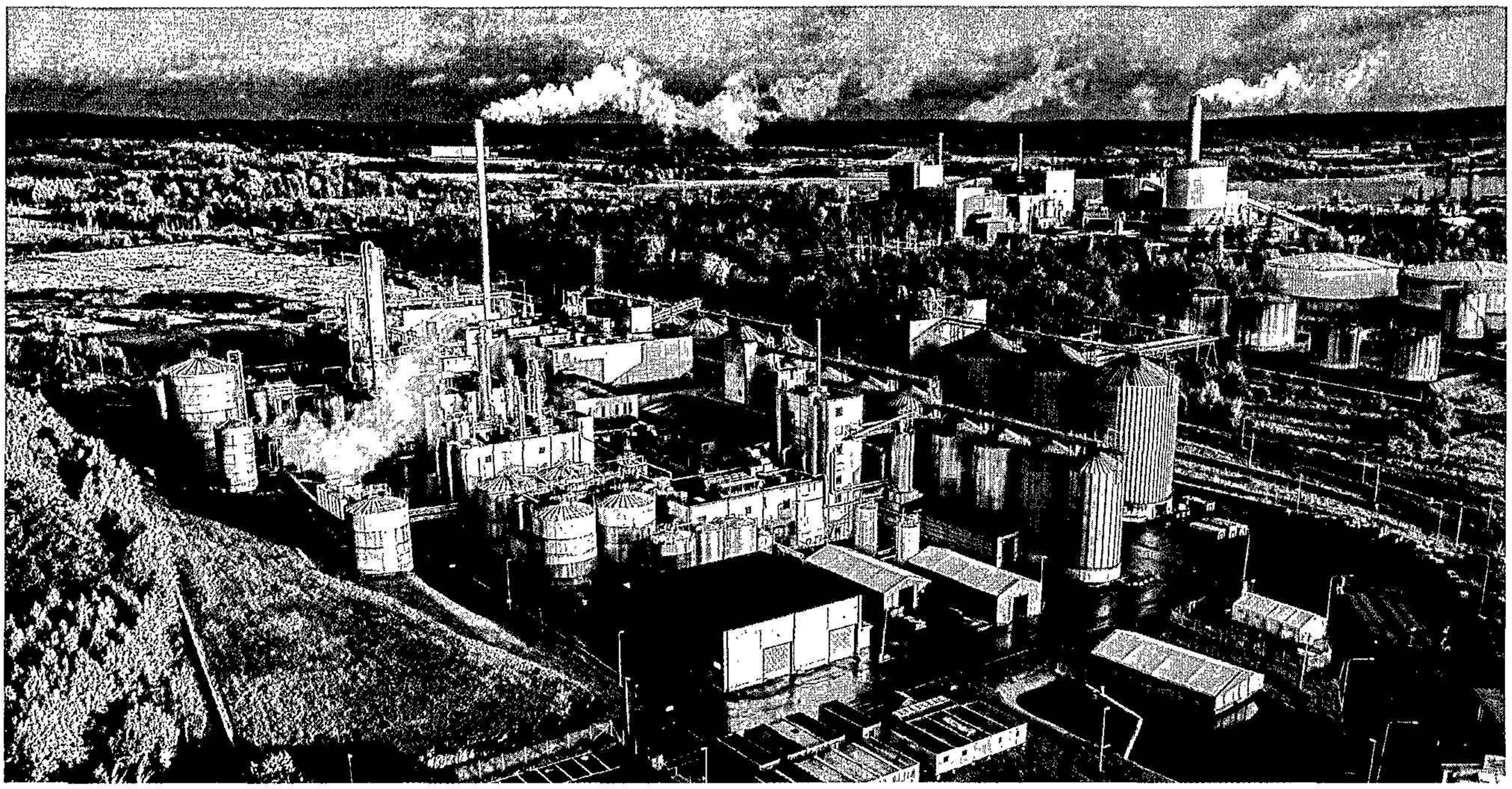
Utvärdering av kriterier för taxonomiförenlighet görs för omsättningen. CapEx och OpEx utvärderas inte ytterligare mot kriterier om det inte motsvarar ett taxonomiobjekt i sig själv, som inte kopplat till omsättningen.

Risk för dubbelräkning har hanterats genom att interna mellanhavanden har exkluderats. Lantmännens gröna obligation har under 2022 inte allokerat medel till specifika taxonomiförenliga verksamheter, nyckeltalen justeras därför inte av den anledningen.

Disaggregering görs där fler ekonomiska aktiviteter är integrerade i en och samma produktionsanläggning. För disaggregering används, vid behov, en fördelningsnyckel baserad på omsättning som kan appliceras på OpEx och på CapEx.

Intressebolag (Joint Ventures) inkluderas inte i taxonomirapporteringen och då detta är första året för rapportering av taxonomiförenlighet redovisas inget jämförelseår.

ank=20230628;20230628080803

Utfall på nyckeltal

Omsättning

- Omfattas inte av taxonomin 95 %
- Omfattas av taxonomin 5 %
- Varav taxonomiförenlig andel 19 %

Kapitalutgifter

- Omfattas inte av taxonomin 96 %
- Omfattas av taxonomin 4 %
- Varav taxonomiförenlig andel 79 %

Driftsutgifter

- Omfattas inte av taxonomin 91 %
- Omfattas av taxonomin 9 %
- Varav taxonomiförenlig andel 21 %

Omsättning
Omsättning definieras som belopp som erhållits genom försäljning av varor och tjänster efter avdrag av försäljningsrabatter, mervärdesskatt samt andra skatter som direkt relateras till omsättning.

Kapitalutgifter (CapEx)
CapEx innefattar aktiverade utgifter för investeringar och beräknas som summan av investeringar i tillgångar som redovisas enligt IAS 16 Materiella anläggningstillgångar, IAS 38 Immateriella tillgångar, IAS 40 Förvaltningsfastigheter, IFRS 16 Tillkommande nyttjanderätter samt tillgångar som tillkommit genom rörelseförvärv. Ingen kapitalutgiftsplan har inkluderats i beräkningen av CapEx.

Driftsutgifter (OpEx)
OpEx innefattar utgifter förknippade med att bibehålla tillgångarnas värde, som direkta kostnader avseende forskning och utveckling, byggnadsrenovering, kortsiktiga leasingavtal, underhåll och reparation samt övriga kostnader som rör dagligt underhåll av tillgången och för att säkerställa fortlöpande och ändamålsenlig funktion.

Detaljerad information om utfall

Omsättning

Ekonomiska verksamheter	Kod/ koder (2)	Absolut omsättning (3) MSEK	Andel omsättningen (4)	Kriterier för väsentligt bidrag: Begränsning av klimatförändringar (5)	Anpassning till klimatförändringar (6)	Vatten och marina resurser (7)	Cirkulärekonomi (8)	Föroreningar (9)	Biologisk mångfald och ekosystem (10)
A. Verksamheter som omfattas av Taxonomin			**5 %**						
A.1. Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter									
Framställning av biogas och biobränslen för transportändamål samt av flytande biobränslen	4.13	531	**1 %**	100 %	-	-	-	-	-
Distribution av fjärrvärme/fjärrkyla	4.15	4	0 %	100 %	-	-	-	-	-
Produktion av värme/kyla från bioenergi	4.24	71	0 %	100 %	-	-	-	-	-
De miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheternas omsättning (A.1)		**606**	**1 %**	**100 %**	-	-	-	-	-
A.2 Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)									
Framställning av biogas och biobränslen för transportändamål samt av flytande biobränslen	4.13	2 539	4 %						
Förvärv och ägande av byggnader	7.7	102	0 %						
Omsättningen hos de verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)		**2 641**	**4 %**						
Totalt (A.1+A.2)		**3 247**	**5 %**						
B. Verksamheter som inte omfattas av Taxonomin									
Omsättning hos de verksamheter som inte omfattas av Taxonomin (B)		57 365	95 %						
Total (A+B)		**60 612**	**100 %**						

forts. Omsättning

Ekonomiska verksamheter	Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH): Begränsning av klimatförändringar (11)	Anpassning till klimatförändringar (12)	Vatten och marina resurser (13)	Cirkulärekonomi (14)	Föroreningar (15)	Biologisk mångfald och ekosystem (16)	Minimiskyddsåtgärder (17)	Taxonomiförenlig andel av omsättningen 2022 (18)	Taxonomiförenlig andel av omsättningen 2021 (19)	Kategori möjliggörande verksamhet (20)	Kategori omställningsverksamhet (21)
A. Verksamheter som omfattas av Taxonomin											
A.1. Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter											
Framställning av biogas och biobränslen för transportändamål samt av flytande biobränslen	-	Ja	Ja	Ja	n/a	Ja	Ja	1 %	-	-	-
Distribution av fjärrvärme/fjärrkyla	-	Ja	Ja	n/a	Ja	Ja	Ja	0 %	-	-	-
Produktion av värme/kyla från bioenergi	-	Ja	Ja	n/a	Ja	Ja	Ja	0 %	-	-	-
De miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheternas omsättning (A.1)								**1 %**			
A.2 Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)											
Framställning av biogas och biobränslen för transportändamål samt av flytande biobränslen											
Förvärv och ägande av byggnader											
Omsättningen hos de verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)											
Totalt (A.1+A.2)								**1 %**	-	-	-
B. Verksamheter som inte omfattas av Taxonomin											
Omsättning hos de verksamheter som inte omfattas av Taxonomin (B)											
Total (A+B)											

n/a = finns ej kriterier för målet / verksamheten berörs ej av kriteriet

Kapitalutgifter (CapEx)

				Kriterier för väsentligt bidrag					
Ekonomiska verksamheter	Kod/ koder (2)	*Absoluta* kapitalutgifter (3) MSEK	*Andel av* kapital-utgifter (4)	Begränsning *av klimat-*förändringar (5)	*Anpassning* till klimatför-ändringar (6)	*Vatten och* marina resurser (7)	Cirkulär-ekonomi (8)	Föroreningar (9)	Biologisk *mångfald och* ekosystem (10)
A. Verksamheter som omfattas av Taxonomin			4 %						
A.1. Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter									
Framställning av biogas och biobränslen för transportändamål samt av flytande biobränslen	4.13	5	0 %	100 %	-	-	-	-	-
Distribution av fjärrvärme/fjärrkyla	4.15	44	1 %	100 %	-	-	-	-	-
Produktion av värme/kyla från bioenergi	4.24	52	1 %	100 %	-	-	-	-	-
Materialåtervinning av ofarligt avfall	5.9	18	0 %	100 %	-	-	-	-	-
Installation, underhåll och reparation av energieffektiv utrustning	7.3	7	0 %	100 %	-	-	-	-	-
Kapitalutgifter för de miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheternas (A.1)		**126**	**3 %**	**100 %**	-	-	-	-	-
A.2 Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)									
Framställning av biogas och biobränslen för transportändamål samt av flytande biobränslen	4.13	22	1 %						
Förvärv och ägande av byggnader	7.7	11	0 %						
Kapitalutgifter för de verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)		**33**	**1 %**						
Totalt (A.1+A.2)		**159**	**4 %**						
B. Verksamheter som inte omfattas av *Taxonomin*									
Kapitalutgifter hos de verksamheter som inte omfattas av Taxonomin (B)		4 126	96 %						
Total (A+B)		**4 285**	**100 %**						

forts. Kapitalutgifter (CapEx)

	Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH)										
Ekonomiska verksamheter	Begränsning av klimat-förändringar (11)	Anpassning till klimat-förändringar (12)	Vatten och marina resurser (13)	Cirkulär-ekonomi (14)	Föroreningar (15)	Biologisk mångfald och ekosystem (16)	Minimskydds-åtgärder (17)	Taxonomi-förenlig andel av kapitalut-gifterna 2022 (18)	Taxonomi-förenlig andel av kapitalut-gifterna 2021 (19)	Kategori möj-liggörande verksamhet (20)	Kategori omställnings-verksamhet (21)
A. Verksamheter som omfattas av Taxonomin											
A.1. Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter											
Framställning av biogas och biobränslen för transportändamål samt av flytande biobränslen	-	Ja	Ja	Ja	n/a	Ja	Ja	0 %	-	-	-
Distribution av fjärrvärme/fjärrkyla	-	Ja	Ja	n/a	Ja	Ja	Ja	1 %	-	-	-
Produktion av värme/kyla från bioenergi	-	Ja	Ja	n/a	Ja	Ja	Ja	1 %	-	-	-
Materialåtervinning av ofarligt avfall	-	Ja	n/a	n/a	n/a	Ja	Ja	0 %	-	-	-
Installation, underhåll och reparation av energieffektiv utrustning	-	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	Ja	0 %	-	Möjlig-görande	-
Kapitalutgifter för de miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheternas (A.1)								**3 %**			
A.2 Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)											
Framställning av biogas och biobränslen för transportändamål samt av flytande biobränslen											
Förvärv och ägande av byggnader											
Kapitalutgifter för de verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)											
Totalt (A.1+A.2)								**3 %**	-	**0 %**	-
B. Verksamheter som inte omfattas av Taxonomin											
Kapitalutgifter hos de verksamheter som inte omfattas av Taxonomin (B)											
Total (A+B)											

n/a = finns ej kriterier för målet / verksamheten berörs ej av kriteriet

Driftsutgifter (OpEx)

				Kriterier för väsentligt bidrag					
Ekonomiska verksamheter	Kod/ koder (2)	Absoluta driftsutgifter (3) MSEK	Andel av drifts-utgifter (4)	Begränsning av klimat-förändringar (5)	Anpassning till klimatför-ändringar (6)	Vatten och marina resurser (7)	Cirkulär-ekonomi (8)	Föroreningar (9)	Biologisk mångfald och ekosystem (10)
A. Verksamheter som omfattas av Taxonomin			9 %						
A.1. Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter									
Framställning av biogas och biobränslen för transportändamål samt av flytande biobränslen	4.13	9	1 %	100 %	-	-	-	-	-
Distribution av fjärrvärme/fjärrkyla	4.15	0	0 %	100 %	-	-	-	-	-
Produktion av värme/kyla från bioenergi	4.24	5	1 %	100 %	-	-	-	-	-
Materialåtervinning av ofarligt avfall	5.9	3	0 %	100 %	-	-	-	-	-
Driftsutgifter för de miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheterna (A.1)		**17**	**2 %**	**100 %**	-	-	-	-	-
A.2 Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)									
Framställning av biogas och biobränslen för transportändamål samt av flytande biobränslen	4.13	45	5 %						
Förvärv och ägande av byggnader	7.7	19	2 %						
Driftsutgifter för de verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)		**64**	**7 %**						
Totalt (A.1+A.2)		**81**	**9 %**						
B. Verksamheter som inte omfattas av Taxonomin									
Driftsutgifter hos de verksamheter som inte omfattas av Taxonomin (B)		853	91 %						
Total (A+B)		**934**	**100 %**						

forts. Driftsutgifter (OpEx)

	Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH)										
Ekonomiska verksamheter	Begränsning av klimat-förändringar (11)	Anpassning till klimat-förändringar (12)	Vatten och marina resurser (13)	Cirkulär-ekonomi (14)	Föroreningar (15)	Biologisk mångfald och ekosystem (16)	Minimskydds-åtgärder (17)	Taxonomi-förenlig andel av kapitalut-gifterna 2022 (18)	Taxonomi-förenlig andel av driftsut-gifterna 2022 (18)	Taxonomi-förenlig andel av driftsutgi-fterna 2021 (19)	Kategori omställnings-verksamhet (21)
A. Verksamheter som omfattas av Taxonomin											
A.1. Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter											
Framställning av biogas och biobränslen för transportändamål samt av flytande biobränslen	-	Ja	Ja	Ja	n/a	Ja	Ja	1 %	-	-	-
Distribution av fjärrvärme/fjärrkyla	-	Ja	Ja	n/a	Ja	Ja	Ja	0 %	-	-	-
Produktion av värme/kyla från bioenergi	-	Ja	Ja	n/a	Ja	Ja	Ja	1 %	-	-	-
Materialåtervinning av ofarligt avfall	-	Ja	n/a	n/a	n/a	Ja	Ja	0 %	-	-	-
Driftsutgifter för de miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheterna (A.1)								**2 %**			
A.2 Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)											
Framställning av biogas och biobränslen för transportändamål samt av flytande biobränslen											
Förvärv och ägande av byggnader											
Driftsutgifter för de verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)											
Totalt (A.1+A.2)								**2 %**	-	-	-
B. Verksamheter som inte omfattas av Taxonomin											
Driftsutgifter hos de verksamheter som inte omfattas av Taxonomin (B)											
Total (A+B)											

n/a = finns ej kriterier för målet / verksamheten berörs ej av kriteriet

Föreningsstyrning

Föreningsstyrningsrapport 176
Granskningsrapport 185
Koncernstyrelse 186
Koncernledning 188

Föreningsstyrningsrapport

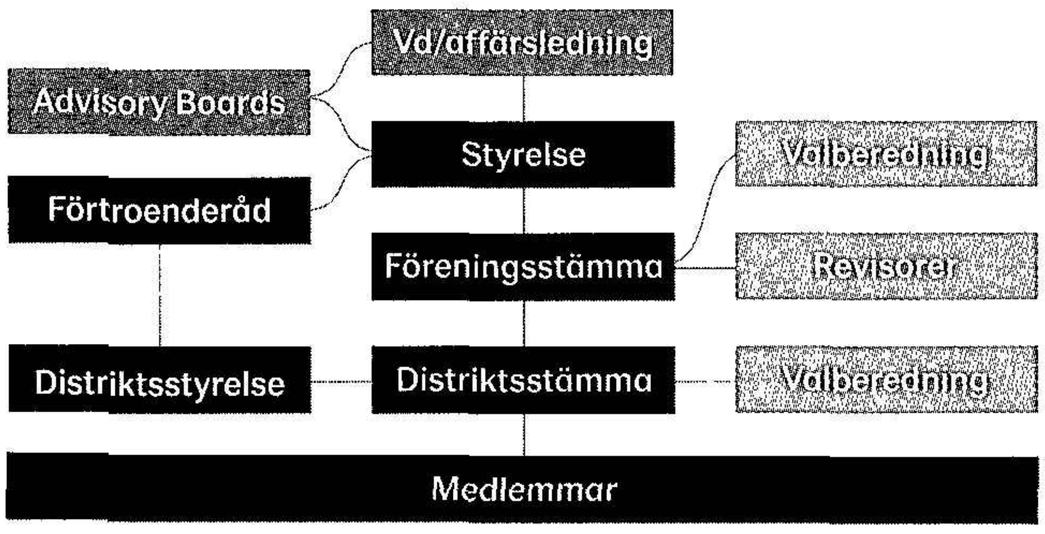
Lantmännen ek för är en svensk ekonomisk förening med säte i Stockholm, Sverige. Föreningen är moderbolag i en koncern. Styrningen av koncernen bygger på föreningens stadgar, lagen om ekonomiska föreningar, tillämpliga lagar och regler samt kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag (Koden). Koden antogs av Lantmännens föreningsstämma den 7 maj 2020. Syftet med Koden är att främja medlemsdialogen och de demokratiska beslutsprocesserna i kooperativa företag och att öka transparensen samt öppenheten i styrelsens arbete.

Föreningsstyrningsrapport för 2022 upprättas enligt Koden. Koden är uppbyggd på principer och bygger på att man rapporterar genom att följa och förklara. Rubriken på varje princip och dess beskrivning anges först. Därefter följer kommentarer om hur den aktuella principen hanterats av föreningen under året.

Koncernens moderföretag är Lantmännen ek för, ett kooperativt företag, som vid utgången av 2022 hade 18 256 medlemmar som ägare. Medlemmar i Lantmännen kan vara direktanslutna medlemmar och lokalföreningar.

Lantmännens styrelse och koncernledning strävar efter att företaget på bästa sätt ska möta de krav på öppenhet och information som medlemmar, anställda och andra intressenter ställer på föreningen.

Lantmännens ägarmodell

Princip 1. Syfte och medlemsnytta

Styrelsen ska säkerställa att företagets syfte, värdegrund och strategier utgår från medlemmarnas mening och att företaget långsiktigt levererar medlemsnytta.

Styrelsen ska, säkerställa att företaget har en öppen kommunikation med medlemmar, medarbetare och andra intressenter, lägga fast riktlinjer för företagets uppträdande i samhället och ange vilka regelverk och principer som företaget följer.

Lantmännens uppdrag är att bidra till lönsamheten på medlemmarnas gårdar och optimera avkastningen på medlemmarnas kapital i föreningen. Det långsiktiga målet är att vara en ledande aktör i spannmålens värdekedja från jord till bord i norra Europa. På föreningsstämman den 5 maj 2022 diskuterades flera motioner med koppling till föreningens medlemsnytta och strategi. Under året har en arbetsgrupp med medlemmar utrett möjligheten att använda nyckeltal för att mäta Lantmännens bidrag till lönsamheten på medlemmarnas gårdar och tagit fram ett förslag som nu bereds.

I Hållbarhetsredovisningen redovisas hur Lantmännen förhåller sig till hållbarhetsfrågor i hela värdekedjan. Lantmännen redovisar enligt GRI:s riktlinjer och har skrivit under Global Compact. Lantmännens hållbarhetsredovisning genomgår extern granskning, se sid 168.

Under rubriken *"Samverkan för hållbar tillväxt"* sid 32, beskrivs samverkan med olika organisationer och arbetet i skärningspunkten mellan politik, näringsliv och intresseorganisationer. Här återfinns också information om några av de organisationer Lantmännen är medlem i.

Princip 2. Demokratiska processer

Kooperativa företag har demokratiska processer där medlemmarnas mening får ett tydligt genomslag. Processerna ska på ett öppet och transparent sätt främja medlemmarnas medverkan i olika forum och ge möjlighet till påverkan och insyn i verksamheten. Medlemmarna utser också representanter till de högsta beslutande organen.

Styrelsen ska kontinuerligt utvärdera företagets demokratiska organisation och vid behov initiera förändringar.

Varje medlem i föreningen har en röst oberoende av omsättningens eller insatsens storlek. Medlemmarna har möjlighet att vid distriktsstämma och olika medlemsmöten uttrycka sina åsikter till styrelse och ledning, bland annat genom motioner och skrivelser.

Ägarstyrningen och de demokratiska processerna i Lantmännen sker i många olika forum och former, bland annat vid distriktsstämmor, medlemsmöten, Advisory

ank=20230628;20230628013006290013

Händelser 2022

Vinter: Bokslutskommuniké, Förtroenderåd, Årsredovisning, Distriktsstämmor, Ambassadörsprogram.

Vår: Föreningsstämma, Konstituerande förtroenderåd, Tertialrapport T1, Utbildning förtroendevalda.

Sommar: Sommarträffar, Distriktsmöten.

Höst: Förtroenderåd, Tertialrapport T2, Distriktsstyrelsekonferens, Regionala valberedningsupptakter, Distriktsmöten.

Boards, olika valberedningar, vid föreningsstämman och i förtroenderådet. Varje medlem har rätt att få ärenden behandlade på föreningsstämman.

Förtroenderåd
Till föreningen finns ett förtroenderåd knutet. I förtroenderådet deltar styrelseordföranden i distrikten, koncernstyrelsen och de förtroendevalda revisorerna. De fem medlemsmässigt största distrikten har rätt att utse två personer. Förtroenderådets roll är att vara rådgivare till koncernstyrelsen i utvecklingsfrågor av mer långsiktig karaktär samt att förmedla information mellan styrelsen och distrikten. Förtroenderådet har även till uppgift att ta del i beredning av principiella frågor och att till föreningsstämman nominera ledamöter till föreningens valberedning. Ordförande i förtroenderådet är Christian Hidén.

Förtroenderådet 2022
Till ledamöter i förtroenderådet har styrelsen, utöver de obligatoriska ledamöterna enligt ovan, utsett en representant för lokalföreningarna samt valberedningens ordförande. Förtroenderådet har haft tre protokollförda möten under året.

Övrigt 2022
Under året har en utbildning av distriktens valberedningsordförande genomförts, finansiella tertialrapporter har vid två tillfällen streamats till alla förtroendevalda och styrelsen har följt upp motioner.

En stadgegrupp, bestående av förtroendevalda medlemmar, har på uppdrag av koncernstyrelsen arbetat med att se över Lantmännens stadgar.

Medlemsavdelning 2022
Avdelningen ansvarar för medlemskommunikation och bistår medlemmar och förtroendevalda i ägarstyrningen. Avdelningen hade vid årets utgång sex medarbetare; tre medlemsansvariga tjänstemän, en medlemskoordinator, en medlemskommunikatör och en medlemschef. Kostnaden för avdelningen och dess samtliga verksamhetsområden uppgick 2022 till cirka 31 MSEK (25). Kostnaden för de

20 distrikten uppgick till 9 MSEK (7) varav fasta arvoden beslutade av föreningsstämman var 4 MSEK, (4) och rörliga arvoden, 2 MSEK, (2).

Resterande 3 MSEK, (1) avser kostnader för distriktens olika aktiviteter och resor. Övriga aktiviteter som hanteras av avdelningen är bland annat utbildning av förtroendevalda, förtroenderåd, valberedningar, distriktsstyrelsekonferens, Föreningsstämman, medlemstidningen Grodden och Grodden-podden se sid 14.

Princip 3. Medlemmarnas deltagande i företagets värdeskapande

Den kooperativa affärsmodellen utgår från att medlemmarna deltar i företagets värdeskapande genom två roller, en affärsrelation och en ägarrelation. Styrelsen ska säkerställa att dessa relationer är utformade så att de främjar medlemmarnas ekonomi, engagemang och lojalitet.

Lantmännens kooperativa ägarmodell bygger på affärspartnerskap och ägande. Medlem i Lantmännen är direktanslutna medlemmar och Lokalföreningar. Till direktmedlem antas fysisk eller juridisk person som bedriver verksamhet i Sverige. Direktmedlem ska enligt föreningens stadgar bedriva lantbruk, livsmedelsproduktion i primärledet eller ha som huvudsaklig verksamhet att sälja tjänster till lantbruket. Medlemmarnas del i värdeskapandet sker genom samhandel med föreningen, till exempel leverans av spannmål, köp av foder, maskiner och förnödenheter. Medlemmarna bidrar också med kapital via bland annat sina insatser.

Utdelningspolicyn anger principerna för utdelningen, se sid 15. En värdeskapande industri- och förädlingsverksamhet ger både avsättning för medlemmarnas spannmål och genererar stort mervärde. Återbäring och efterlikvid baseras på resultatet från de lantbruksnära svenska verksamheterna i Lantmännen Lantbruk, Lantmännen Maskin och Swecon. Insatsutdelning och insatsemission baseras främst på resultatet från förädlings- och industriverksamheten i Sverige och internationellt; livsmedel, energi, anläggningsmaskiner och fastigheter.

Återbäring beräknas på medlemmens inköp från Lantmännen Lantbruk, Lantmännen Maskins och Swecons svenska verksamheter. Efterlikvid beräknas på medlemmens försäljning av spannmål, oljeväxter och trindsäd till Lantmännen Lantbruk Sverige. Insatsutdelning delas ut på medlemmarnas inbetalda och emitterade insatskapital. Insatsemission innebär att delar av resultatet, främst från Lantmännens industriverksamhet, fördelas på medlemmarna genom att kollektivt kapital förs över till individuellt kapital.

Lantmännen bidrar också till att utveckla lantbruket och medlemmarnas lönsamhet på gården genom satsningar på forskning och utveckling inom många områden. Under året har styrelsen analyserat Lantmännens utdelningspolicy.

Princip 4. Stämman

Stämman ska förberedas och genomföras på ett sådant sätt att goda förutsättningar skapas för medlemmarna att utöva sina medlemsrättigheter.

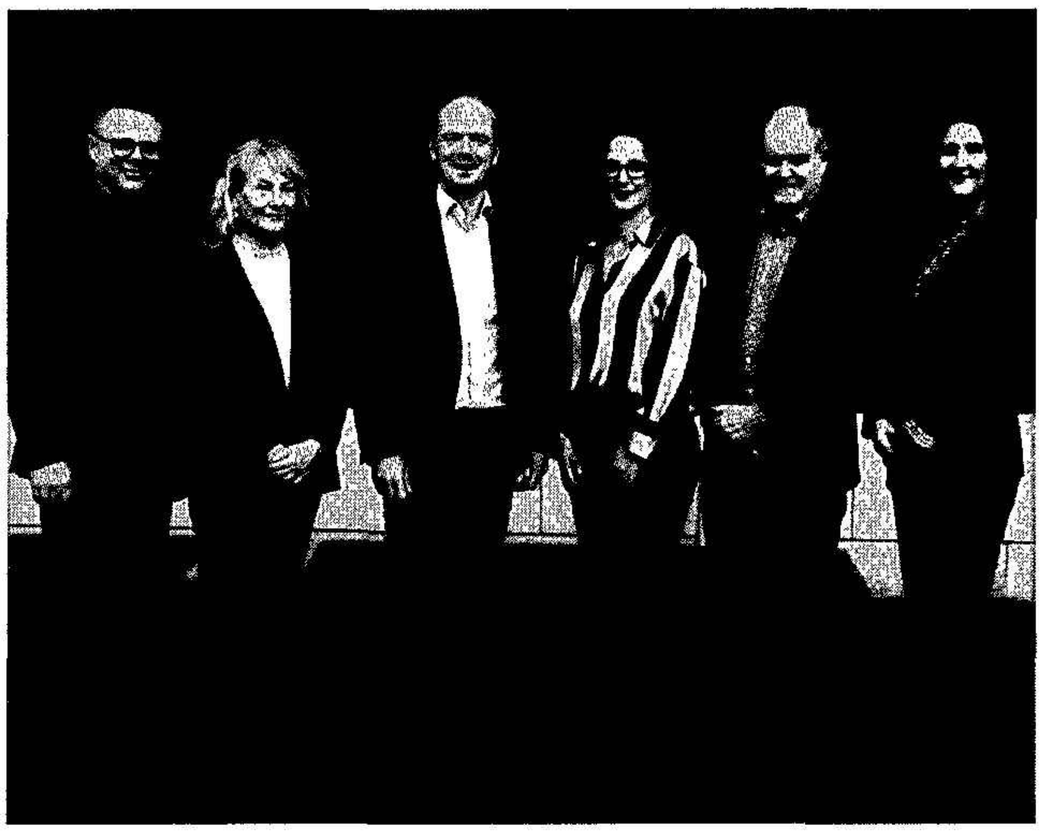
På stämman ska väljas en eller flera personer med uppdrag att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv och lägga fram en granskningsrapport till stämman.

Föreningsstämman är Lantmännens högsta beslutande organ. Stämman består av representanter för medlemmarna, fullmäktige, som väljs vid föreningens distriktsstämmor. Distrikten är bas för medlemmarnas roll som ägare i föreningen. Fullmäktigemandat fördelas utifrån ett delningstal i relation till antalet medlemmar i distriktet. I det fall distriktet bara har ett fullmäktigemandat kan distriktets vice ordförande vara medföljande på stämman, dock utan rösträtt. Varje fullmäktig har en röst vid stämman och varje medlem har rätt att få ärenden behandlade på föreningsstämman. Information om stämman finns på Lantmännens hemsida

Medlemsavdelningen

Avdelningen ansvarar för medlemskommunikation och bistår medlemmar och förtroendevalda i ägarstyrningen. Medlemsavdelningen hade vid årets utgång sex medarbetare.

Från vänster: medlemsansvarig Gunnar Lans, medlemsansvarig Cathrine Hannell, medlemschef Jesper Broberg, digital kommunikatör Noomi Greenfield, medlemsansvarig Hans Westbom och medlemskoordinator Tina Sandell.

senast tre månader före stämman. Stämmoprotokoll finns att läsa på Lantmännens hemsida. Stämman webb-sänds för att så många medlemmar som möjligt ska kunna ta del av förhandlingarna.

Föreningsstämma 2022
Ordinarie föreningsstämma hölls den 5 maj i Stockholm. Inför stämman genomfördes två digitala motionstorg där förtroendevalda hade möjlighet att diskutera motioner och styrelsens svar. Till 2022 års stämma hade sex motioner inkommit. Ledamöter i styrelsen för Lantmännen ek för utses för en mandattid om två år. Stämman beslutade att styrelsen för Lantmännen ek för ska bestå av nio stämmovalda ledamöter. Vid stämman omvaldes Per Wijkander, Sonat Burman-Olsson och Jan Ehrensvärd vars mandattid gick ut i samband med stämman. Jan-Erik Hansson valdes in i styrelsen och Hans Wallemyr lämnade styrelsen. Till förtroendevalda revisorer omvaldes Maude Fyrenius, Kristina Glantz Nilsson och Jimmy Grinsvall. Revisorerna utses för ett år i taget. Till auktoriserad revisor i föreningen omvaldes Ernst & Young AB. Stämman beslutade därutöver om arvoden till styrelsen och övriga förtroendevalda, såväl fasta årsarvoden som dagarvoden och reseersättningar, på förslag från valberedningen. Stämman utsåg även nio ledamöter till valberedningen för tiden fram till 2023 års ordinarie stämma.

Föreningsstämman beslutade på förslag från styrelsen om insatsutdelning, att fördelas på såväl inbetalt som emitterat insatskapital, insatsemission samt återbäring och efterlikvid. Totalt uppgick utdelningen till 1 000 MSEK. Stämman beslutade även om utdelning på förlagsandelar, med 18 MSEK.

Totalt antal utsedda fullmäktige var 101 personer varav 99 fullmäktige och suppleanter deltog vid stämman. Alla styrelseledamöter och vd, samt valda revisorer och koncernvalberedning deltog vid stämman.

Princip 5. Valberedningen

Samtliga val, till styrelse, revisor och till andra förtroendeuppdrag, ska ske öppet och transparent och vara förberedda genom en strukturerad valberedningsprocess.

Valberedningen ska också lämna förslag till arvoden för förtroendevalda. Valberedningar kan förekomma på flera nivåer i organisationen och varje valberedning ska ha riktlinjer för sitt uppdrag. Valberedningens ledamöter ska, oavsett hur de utsetts, tillvarata företagets och medlemmarnas intresse.

Valberedning
Valberedningens uppgift är att förbereda och lämna förslag till beslut om val av ledamöter till koncernstyrelsen och revisorer samt arvoden och ersättningar till dessa, samt lämna förslag till arvode och ersättningar till övriga förtroendevalda. Valberedningen väljs vid ordinarie föreningsstämma på förslag från Förtroenderådet. Valberedningen utser inom sig ordförande.

Valberedningen gör en bedömning huruvida styrelsen är ändamålsenligt sammansatt vad gäller samlad kompetens utifrån föreningens aktuella situation och framtida inriktning. Underlag för bedömningen är bland annat en utvärdering av styrelsens arbetsmetoder och beslutsprocesser, som vartannat år utförs av oberoende part på styrelseordförandens uppdrag. Valberedningens arbete med mångfald och jämställdhetsfrågor har bland annat Lantmännens jämställdhets och mångfaldspolicy som utgångspunkt. Lantmännens valberedning arbetar efter en arbetsordning som beslutats av föreningsstämman.

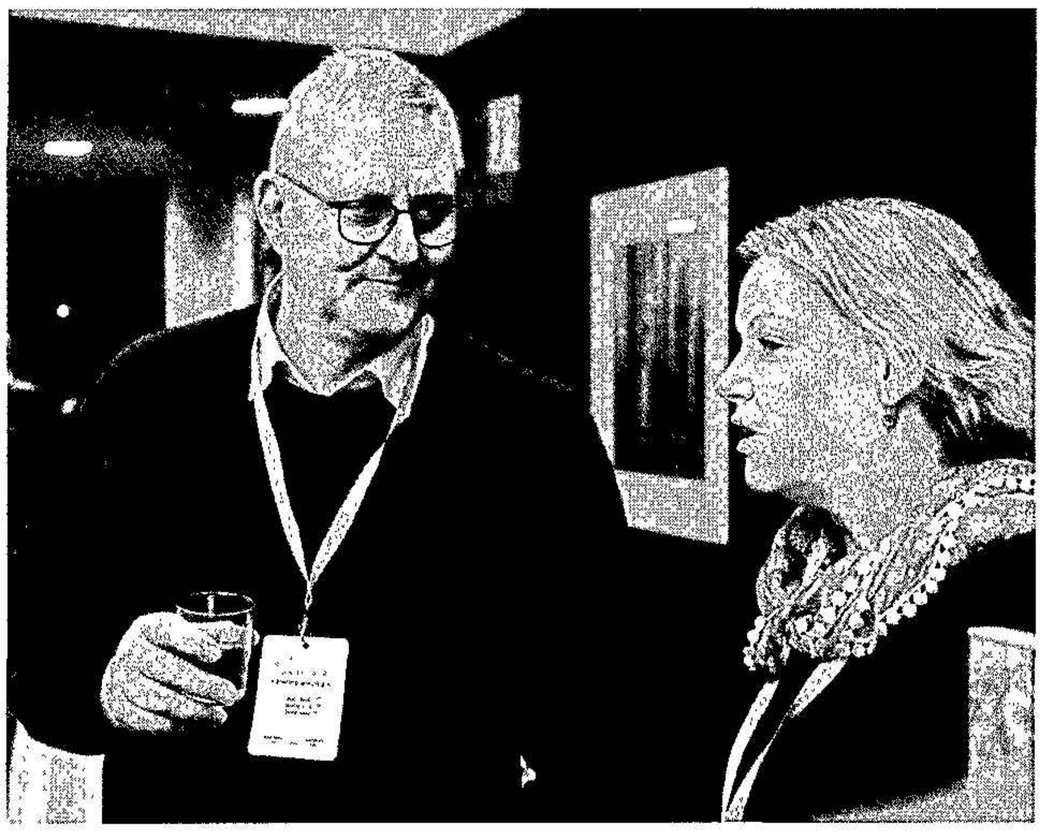
Valberedning 2022
Under 2022 har valberedningen bestått av åtta personer; Inge Erlandsson, ordförande, samt Gunilla Carlsson, Marianne Andersson, Desirée Nyman, Johan Sahlin, Ingemar Olsson, Michael Hübsch och Henrik Claesson. Vid konstituerande möte efter stämman valdes Inge Erlandsson till ordförande och Desirée Nyman till vice ordförande.

Distriktsstyrelsekonferens

Lantmännens distriktsstyrelsekonferens 2022 genomfördes i Stockholm den 17-18 november.

Under de två dagarna arrangerades seminarier, workshops och föreläsningar med både interna och externa föreläsare.

Temat på konferens var Lantmännen i en glokal värld och drygt 150 förtroendevalda från hela landet deltog.

Valberedningens slutprotokoll med förslag har inför stämman funnits tillgängligt på föreningens hemsida och skickats ut till fullmäktige med stämmohandlingarna. Koncernvalberedningen har genomfört en extern utvärdering och en utbildning under året. Valberedningens arbetsordning har uppdaterats inför årets föreningsstämma.

På regional nivå finns en valberedning i varje distrikt. Dessa föreslår namn på ordförande och ledamöter till distriktsstyrelserna samt förslag till fullmäktige. Under hösten hölls utbildning och upptakt för distriktens valberedningar. Vid dessa utbildningar medverkade företrädare för koncernvalberedningen.

Princip 6. Styrelsen

Koncernstyrelsens kompetens ska vara anpassad till verksamhetens komplexitet och omfattning. Förutom medlemmar i föreningen ska styrelsen vid behov även ha externa ledamöter som tillför ytterligare kompetens.

Styrelsens ordförande leder styrelsens arbete och ansvarar för att styrelsen arbetar på ett effektivt sätt. Ordföranden ska på ett objektivt sätt främja en öppen debatt och konstruktiva diskussioner inom styrelsen. Varje ledamot ska agera självständigt och med integritet.

Styrelse

Styrelsens övergripande uppgift är att för medlemmarnas räkning förvalta Lantmännens angelägenheter så att medlemmarnas ekonomiska intressen tillgodoses på bästa möjliga sätt. Styrelsen ska säkerställa att företagets syfte och strategier utgår från medlemmarnas mening. Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter samt för att kontrollen av bokföringen, medelsförvaltningen och ekonomiska förhållanden i övrigt är betryggande. Styrelsen beslutar om koncernens övergripande mål, strategiska planer och väsentliga policyer samt övervakar att dessa följs och uppdateras. Styrelsen beslutar även om förvärv, avyttringar och större investeringar samt godkänner årsredovisning och delårsrapporter. Till styrelsens uppgifter hör även att utöva tillsyn över vd och att fortlöpande utvärdera koncernledningen. Styrelsen ska se till att det finns effektiva system för uppföljning och kontroll av föreningens verksamhet och ekonomiska ställning, att den externa informationen präglas av öppenhet och saklighet, att det finns tillfredsställande kontroll av att lagar och regler efterlevs och att erforderliga etiska riktlinjer såsom uppförandekod och övergripande mål avseende hållbarhet fastställs.

Arbetet i styrelsen styrs av en arbetsordning som bland annat reglerar arbetsfördelning och ansvar mellan styrelsen, ordföranden och vd. Arbetsordningen uppdateras och fastställs årligen vid det konstituerande styrelsemötet. Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande. Inom styrelsen finns ett revisionsutskott, ett ersättningsutskott och ett ägarutskott. Syftet med utskotten är att fördjupa och effektivisera styrelsens arbete samt att bereda ärenden inom respektive område. Utskotten är rådgivande till styrelsen och har inte någon beslutsrätt. Ledamöter i utskotten utses av styrelsen vid det konstituerande styrelsemötet. Förutom att protokoll från utskottens möten distribueras till styrelsen, rapporterar utskottets ordförande muntligen vid efterföljande styrelsesammanträde.

Styrelsens arbete under 2022

Lantmännens styrelse består av nio stämmovalda ledamöter samt tre arbetstagarrepresentanter. Ingen av de stämmovalda styrelseledamöterna har anställningsliknande förhållande med Lantmännen.

Till ordförande har styrelsen utsett Per Lindahl, och till vice ordförande Jan Ehrensvärd. Styrelsens sammansättning framgår av presentationen på sid 186-187.

Under året har styrelsen haft 20 sammanträden. Av tabellen framgår styrelseledamöternas närvaro vid mötena. Vid 3 möten har föreningens revisorer föredragit årets

ank=20230628

Deltagare i styrelsemöten 2022

	26 jan	7 feb	23 feb	4 mar	9 mar	15 mar	25 mar	20 apr	5 maj	12 maj	23 maj	31 maj	15-16 jun	30 jun möte 1	30 jun möte 2	25 aug	4 okt	31 okt	24 nov	15-16 dec	22 dec
	Extra			Per capsulam	Extra	Extra	Extra		KS [1]	Extra	Extra			Per capsulam	Per capsulam			Per capsulam			Extra
Per Lindahl	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Jan Ehrensvärd	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Gunilla Aschan	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○
Jenny Bengtsson	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Tommy Brunsärn	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Johan Bygge	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Jan-Erik Hansson [2]	-	-	-	-	-	-	-	-	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Pär-Johan Lööf	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●
Sonat Burman-Olsson	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Henrik Wahlberg	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○
Hans Wallemyr [3]	●	●	●	●	●	●	●	●	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tomas Welander	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Per Wijkander	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

● Deltagit ○ Ej deltagit [1] Konstituerande styrelsemöte [2] Valdes in (nyval) vid föreningsstämman 2022. [3] Avgick vid föreningsstämman 2022.

revisionsarbete. Styrelsen genomför vartannat år en extern utvärdering av sitt arbete vilken diskuteras i styrelsen och avrapporteras till valberedningen. En sådan utvärdering genomfördes 2022. Styrelsen tar även en aktiv del i medverkan vid distriktsstämmor, höstmöten och förtroenderåd.

Styrelsens utskott

Revisionsutskottet

Revisionsutskottet har till uppgift att vara styrelsens beredningsorgan i frågor avseende riskbedömning, internkontroll, finansiell rapportering och revision samt har funktionen av att vara ett forum för dialog mellan olika parter såsom externrevision och internrevision. Utskottets arbete ska säkerställa att risker hanteras på rätt sätt, att fastlagda principer för den finansiella rapporteringen och interna kontrollen efterlevs samt att ändamålsenliga relationer upprätthålls med de externa revisorerna. Utskottet ska tillse att externa revisorers oberoende ställning upprätthålls och utvärdera revisionen och ge information till valberedningen om utfallet.

Utskottet bestod fram till föreningsstämman av Hans Wallemyr (ordförande) Gunilla Aschan och Johan Bygge. Utskottets sammansättning efter föreningsstämman 2022 var Gunilla Aschan (ordförande), Johan Bygge och Jan-Erik Hansson. Chefen för Lantmännens internrevision är sekreterare i revisionsutskottet. Utskottet har haft 3 protokollförda möten.

Ersättningsutskottet

Ersättningsutskottet har till uppgift att bereda frågor om och utarbeta principer för ersättning och andra anställningsvillkor för koncernledningen. Dessa principer ska godkännas av föreningsstämman. Utskottet bereder och lämnar beslutsunderlag till styrelsen avseende anställningsvillkor för vd, och till vd avseende övriga medlemmar av koncernledningen. Utskottet bestod fram till föreningsstämman av Per Lindahl

(ordförande), Sonat Burman-Olsson och Jan Ehrensvärd med vd Per Olof Nyman som föredragande. Utskottets sammansättning efter föreningsstämman 2022 var Per Lindahl, Sonat Burman-Olsson och Jan Ehrensvärd med vd Magnus Kagevik som föredragande. Koncernens HR och kommunikationsdirektör är sekreterare i utskottet. Utskottet har haft 3 protokollförda möten under året.

Ägarutskottet
Ägarutskottet har till uppgift att vara beredningsorgan i medlemsrelaterade frågor och medlemsorganisation i koncernen. Ägarutskottets arbete ska säkerställa att arbetet med medlemsfrågor och demokratiska processer hanteras i enlighet med föreningslag, kooperativ kod och stadgar. Vidare syftar arbetet till att utveckling av stadgar, organisation och förhållandet till förtroendevalda och medlemmar sker på ett sådant sätt att verksamheten präglas av transparens och över tid anpassas till förändringar i samhälle och affärsliv. Ägarutskottet har i sitt uppdrag, kopplat till koden, att utvärdera företagets demokratiska organisation och vid behov initiera förändringar. Under året har ägarutskottet haft möten och avstämning med de förtroendevalda revisorerna angående implementering av Koden.

Utskottet bestod fram till föreningsstämman av Henrik Wahlberg (ordförande), Per Wijkander och Jenny Bengtsson. Utskottet har från föreningsstämma 2022 bestått av Henrik Wahlberg (ordförande), Per Wijkander och Jenny Bengtsson. Vid mötena deltar chefen för den koncerngemensamma enheten Juridik & Compliance. Koncernens medlemschef är sekreterare i utskottet. Utskottet har haft 5 protokollförda möten under 2022.

Vd och koncernledning
Verkställande direktören, tillika koncernchef, utses av styrelsen och ansvarar för den löpande förvaltningen av föreningen. Arbetsfördelningen mellan styrelse och vd regleras i styrelsens arbetsordning. Koncernledningens sammansättning framgår av presentationen, se ➔ sid 188-189. Koncernledningen sammanträder 8 gånger per år samt vid behov. Den 1 april 2022 tillträdde Magnus Kagevik som vd och koncernchef.

Princip 7. Ersättning till ledande befattningshavare

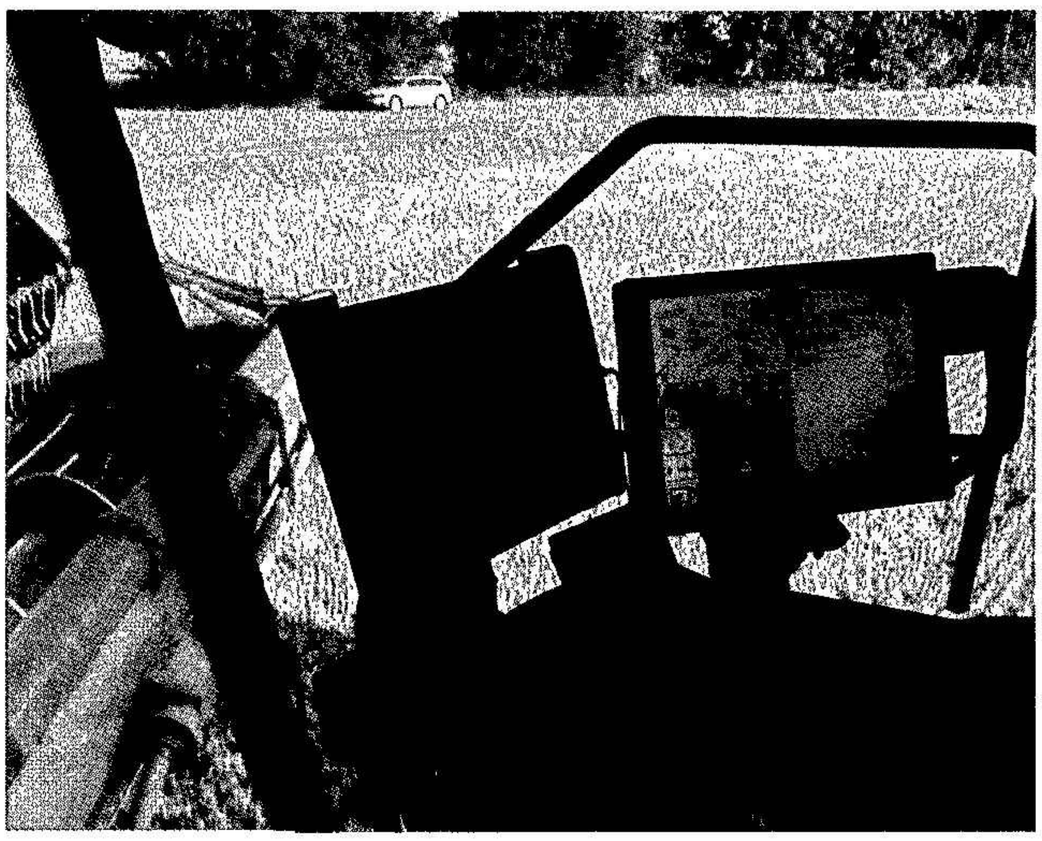
Företaget ska ha övergripande riktlinjer för ersättningar och villkor till ledande befattningshavare (vd och ledningsgrupp). Riktlinjerna ska tydligt ange hur ersättningar och villkor för vd och ledande befattningshavare fastställs.

Styrelsen ska inrätta ett ersättningsutskott eller själv fullgöra uppgiften.

Principer om ersättningar till ledande befattningshavare ska beslutas av stämman. Företagets revisorer ska granska hur principerna har tillämpats och lämna ett skriftligt yttrande till stämman. Se ➔ not 6.

Föreningsstämman beslutar årligen om Principer för ersättning till ledande befattningshavare. Underlagen ingår i handlingarna som sänds ut till fullmäktige inför stämman. Förslaget är berett i styrelsens ersättningsutskott (se ovan) och har behandlats i styrelsen. Programvillkor och struktur för rörlig ersättning föredras för Förtroenderådet. Företagets revisorer granskar hur principerna har tillämpats sedan föregående föreningsstämma och yttrar sig över detta vid stämman. De lämnar ett skriftligt yttrande till stämman som finns tillgängligt i stämmomaterialet.

Rörlig lön – Kortsiktigt incitamentsprogram (STI)
Lantmännen har ett koncernövergripande program för rörlig lön, som för 2022 omfattade samtliga i koncernledningen samt ett antal ledande befattningshavare i koncernen. Beslut om målgrupp och riktlinjer för rörlig lön tas årligen, vad gäller koncernledningen, av föreningens stämma och vad gäller övriga, av Lantmännens styrelse. För 2022 består programmet av finansiella och individuella mål. De finansiella målen representerar 75 procent av maximal rörlig lön och är kopplade till

ank=20230629;20230629000912

det ekonomiska värde som operativa enheter tillför Lantmännen. De individuella målen representerar 25 procent. Syftet med det kortsiktiga programmet för rörlig lön är att den enskilde koncernledningsmedlemmens årliga ersättning varierar med koncernens resultat och därigenom motivera till prestationer som driver detsamma. Programmet ska också stötta insatser som avser den egna prestationen som bidrar till koncernens nytta.

Rörlig lön – Långsiktigt incitamentsprogram (LTI)
Lantmännens långsiktiga incitamentsprogram löper under fyra år med ett inledande prestationsår följt av tre inlåsningsår. Programmet omfattar samtliga i koncernledningen samt en mindre grupp av koncernens högre ledande befattningshavare och affärskritiska nyckelpersoner. Syftet med programmet är att driva och belöna exceptionell värdetillväxt och lönsamhet inom koncernen. Programmet har också en konstruktion som sammanlänkar ägarnas och deltagarnas intressen. För att programmet ska resultera i en initial tilldelning förutsätts att koncernen under prestationsåret uppnår ett förutbestämt minimumresultat i avkastning på eget kapital (RoE). Den initiala tilldelningen ökar vid en högre avkastning på eget kapital (RoE), men är maximerad vid ett resultat där ingen ytterligare tilldelning sker.

Princip 8. Revision, risk och intern kontroll

Styrelsen ska etablera ett ramverk och processer för riskhantering och intern kontroll. Det ska vara anpassat till verksamhetens komplexitet och omfattning och vara föremål för årlig utvärdering.

Styrelsen ska inrätta ett revisionsutskott eller själv fullgöra uppgiften.

Styrelsen ska se till att personer, som väljs för granskning av verksamheten ur ett medlemsperspektiv, har tillgång till relevant information om verksamheten och ett reglerat samarbete med yrkesrevisorerna.

Riskhantering och Intern kontroll
Koncerngemensamma policyer och styrdokument
Lantmännens uppförandekod gäller för alla verksamheter, medarbetare, för styrelsen och för förtroendevalda. Uppförandekoden beskriver hur Lantmännen ska uppträda och fatta beslut för att ta ansvar ur miljömässigt, socialt och affärsetiskt perspektiv. Uppförandekoden är en vägledning även för styrelsemedlemmar och förtroendevalda. Utöver uppförandekoden finns på flera områden vägledning i policyer och riktlinjer.

Lantmännens styrelse ansvarar inför medlemmarna för bolagets riskhantering. Koncernledningen rapporterar löpande riskfrågor till styrelsen och revisionsutskottet. Det löpande arbetet med kontroll av riskmandat och policyer sker i riskkommittén, som rapporterar månatligen till styrelsens revisionsutskott. Varje år genomförs en Enterprise Risk Managementprocess, då respektive verksamhets risker identifieras. Se även sidorna 191-193.

Lantmännens Affärsetiska compliance-program omfattar efterlevnad av konkurrens- och antikorruptionslagstiftning. Inom ramen för programmet utförs regelbundna riskanalyser, kommunikation, kontroll och uppföljning samt utbildning. Lantmännens Group Compliance-funktion rapporterar löpande efterlevnad, identifierade risker samt status för arbetet med det affärsetiska compliance-programmet till styrelse och koncernledning.

Internkontroll avseende finansiell rapportering
Styrelsen har det övergripande ansvaret för intern kontroll i den finansiella rapporteringen. En skriftlig arbetsordning som klargör styrelsens ansvar och reglerar inbördes arbetsfördelning inom styrelsen och dess utskott har fastställts. Ett revisionsutskott finns som löpande rapporterar till styrelsen. Lantmännens process för intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen har utformats i syfte att ge en rimlig försäkran om tillförlitlig finansiell rapportering. Lantmännens

divisioner, affärsområden och bolag har ansvar för sin operativa verksamhet vilket inkluderar ansvar för intern kontroll i den finansiella rapporteringen.

De viktigaste inslagen i Lantmännens system för intern kontroll utgörs av kontrollmiljön, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning.

Kontrollmiljön är basen för den interna kontrollen inom Lantmännen och utgörs av de beslut om organisation, befogenheter och riktlinjer som styrelsen fattat. Styrelsens beslut har omsatts till fungerande ledningens- och kontrollsystem av den verkställande ledningen. Organisationsstruktur, beslutsvägar, befogenheter och ansvar dokumenteras och kommuniceras i styrande dokument såsom koncernpolicyer, instruktioner och övriga regelverk. Till grund för den interna kontrollen ligger också koncerngemensamma redovisnings- och rapporteringsinstruktioner, instruktioner för befogenheter och attesträtter samt manualer.

I *riskbedömningen* ingår att identifiera och utvärdera risker för väsentliga fel i redovisning och rapportering på alla nivåer i koncernen. Riskbedömningar görs löpande.

Kontrollaktiviteterna utgör en del av den normala controller- och redovisningsverksamheten på samtliga nivåer och spelar en viktig roll för tillförlitligheten i den finansiella informationen. Controllerorganisationen, liksom det finansiella ansvaret, följer bolagets organisations- och ansvarsstruktur. Verksamhetsnära controllers finns på samtliga nivåer inom organisationen.

För *information och kommunikation* kring den finansiella rapporteringen har Lantmännen formella informations- och kommunikationskanaler till berörd personal avseende policyer, riktlinjer och rapporteringsmanualer. De formella informations- och kommunikationskanalerna kompletteras med dialog mellan ekonomi- och finansfunktionerna på olika nivåer.

Uppföljning för att säkerställa effektiviteten i den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen görs regelbundet. Uppföljningen inbegriper såväl analys av löpande finansiella rapporter mot historik, budget och prognos som uppföljning av rapporterade aktiviteter.

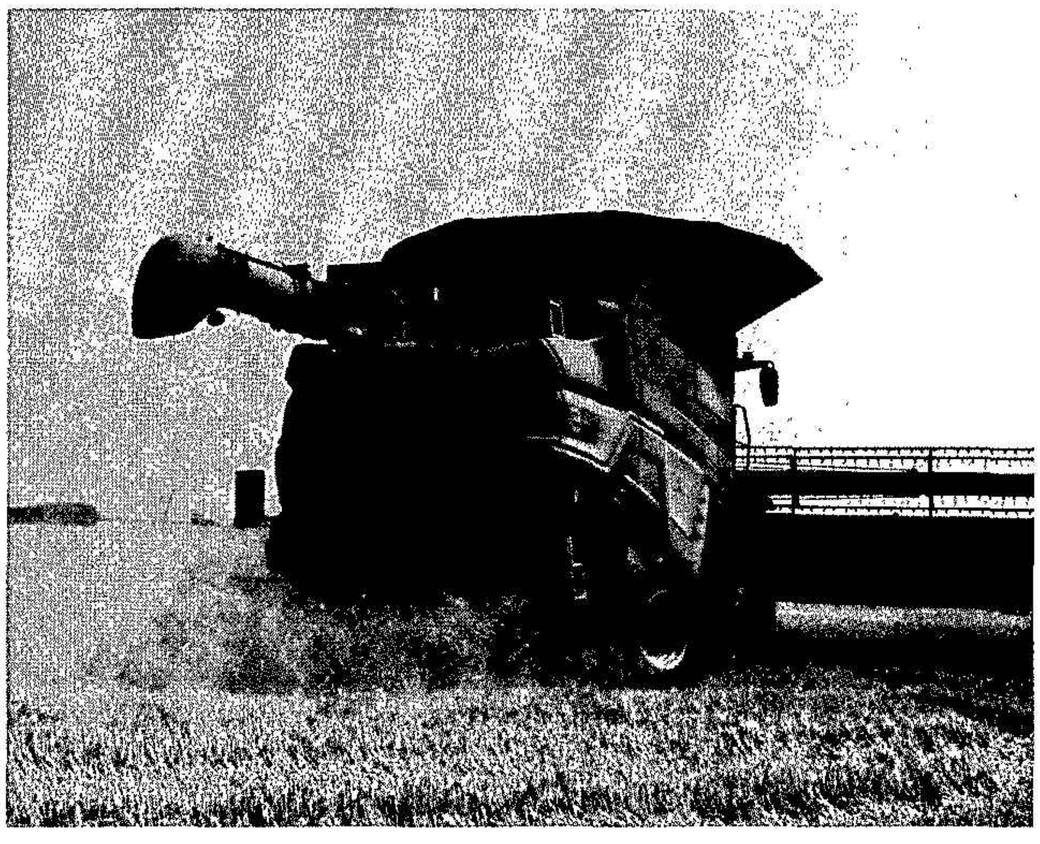
Internrevision

Internrevisionen är en oberoende och objektiv funktion som utvärderar, föreslår och följer upp förbättringar avseende effektiviteten i Lantmännens risk management, interna kontroller samt styrprocesser inom hela koncernen. Internrevisionen rapporterar väsentliga iakttagelser och förbättringsförslag till koncernens styrelse dels genom revisionsutskottet och dels direkt till den operativa verksamheten. Funktionen är direkt underställd styrelsen och revisionsutskottet och utför sitt arbete enligt en fastställd internrevisionsplan. Internrevisionen är även oberoende granskningsfunktion för Lantmännen Finans AB enligt Finansinspektionens krav.

Externrevision

Revisorernas uppgift är att granska årsredovisning, koncernredovisning och bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. I Lantmännen kallas de personer som utsetts att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv för förtroendevalda revisorer. Samtliga revisorer utses av stämman för ett år i taget. Antalet ordinarie revisorer är fyra varav en auktoriserad och tre förtroendevalda. Auktoriserade revisorer är Ernst & Young AB, förtroendevalda revisorer är Maude Fyrenius, Jimmy Grinsvall och Kristina Glantz Nilsson. De förtroendevalda revisorerna avlägger en granskningsrapport till föreningsstämman enligt Koden och, tillsammans med yrkesrevisorer, ett yttrande om hur principerna för ersättning till ledande befattningshavare har tillämpats samt revisionsberättelse. De rapporterar även återkommande till förtroenderåd, styrelse och revisionsutskott.

ank=20230629;20230629090916

Förtroendevalda revisorernas granskningsrapport och uttalande om föreningsstyrningsrapporten.

Till föreningsstämman i Lantmännen ekonomisk förening, org.nr 769605-2856

Uppdrag och ansvarsfördelning

Vi har översiktligt granskat styrelsens föreningsstyrningsrapport för 2022 och tillämpningen av principerna enligt Svensk Kod för styrning av kooperativa företag och ömsesidiga företag. Det är styrelsen som har ansvaret för att principerna i Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag följs och att detta redovisas och förklaras i föreningsstyrningsrapporten.

Granskningens inriktning och omfattning

Vi har genomfört en översiktlig granskning vilken har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

Vår granskning har skett utifrån ett medlemsperspektiv i enlighet med de åtta principerna i Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag, samt enligt Svensk Kooperations vägledning för förtroendevalda revisorer. Särskild vikt har lagts vid Kodens principer om syfte och medlemsnytta, demokratiska processer samt medlemmarnas deltagande i företagets värdeskapande. Under 2022 har ett prioriterat granskningsområde varit av stämman antagna motioner och styrelsens beredning och återrapportering av dessa.

Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

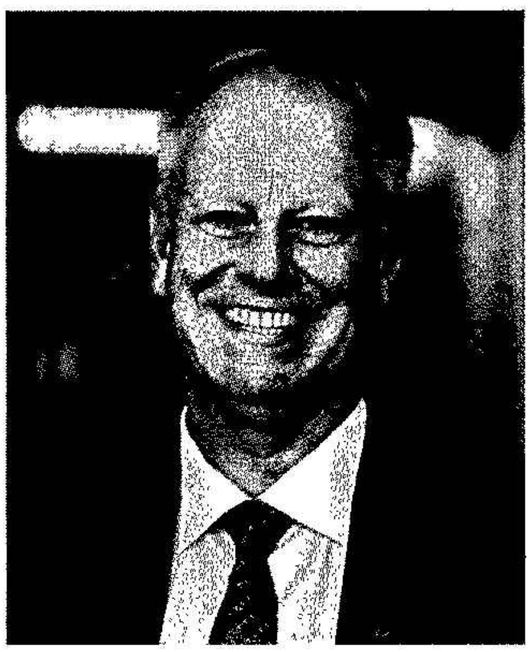
Uttalande

En föreningsstyrningsrapport har upprättats enligt Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag. Vår översiktliga granskning visar att de åtta principerna i koden i all väsentlighet har följts.

Stockholm den 22 februari 2023

Maude Fyrenius	Kristina Glantz Nilsson	Jimmy Grinsvall
Förtroendevald revisor	*Förtroendevald revisor*	*Förtroendevald revisor*

Koncernstyrelse

Per Lindahl

Ordförande
Kristianstad
Född: 1964
Ledamot sedan 2011
Medlem i Lantmännen
Utskott: Ersättningsutskottet
Utbildning: Lantbruksutbildning
Huvudsysselsättning: Lantbrukare
Styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Viking Malt Aktiebolag, Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien (KSLA), team SE.
Emissionsinsatser: 6 396 582 SEK*
Inbetalda insatser: 2 510 878 SEK*
Förlagsandelar: 300 000 SEK*

Jan Ehrensvärd

Vice ordförande
Tomelilla
Född: 1968
Ledamot sedan 2020
Medlem i Lantmännen
Utskott: Ersättningsutskottet
Utbildning: Civilekonom
Huvudsysselsättning: Lantbrukare
Styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Tosterups Gård AB, TreForm Packaging AB och Äppelriket Österlen ek för. Styrelseledamot i Viking Malt.
Emissionsinsatser: 1 202 405 SEK*
Inbetalda insatser: 739 000 SEK*

Gunilla Aschan

Linköping
Född: 1960
Ledamot sedan 2015
Medlem i Lantmännen
Utskott: Revisionsutskottet
Utbildning: Agronomekonom
Huvudsysselsättning: Lantbrukare
Styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Landshypotek Bank AB, Fyrklövern ekonomi och juridik AB.
Emissionsinsatser: 62 079 SEK*
Inbetalda insatser: 69 000 SEK*
Förlagsandelar: 300 000 SEK*

Jenny Bengtsson

Vessigebro, Falkenberg
Född: 1984
Ledamot sedan 2021
Medlem i Lantmännen
Utskott: Ägarutskottet
Utbildning: Veterinär
Huvudsysselsättning: Veterinär och lantbrukare
Styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Lantmännens Forskningsstiftelse.
Emissionsinsatser: 68 473 SEK*
Inbetalda insatser: 107 112 SEK*

Sonat Burman-Olsson

Lidingö
Född: 1958
Ledamot sedan 2018
Ej medlem i Lantmännen
Utskott: Ersättningsutskottet
Utbildning: Civilekonom, Executive MBA
Huvudsysselsättning: Styrelseuppdrag
Styrelseuppdrag: Styrelseledamot i PostNord AB, Lindab International AB och Raizen S.A.

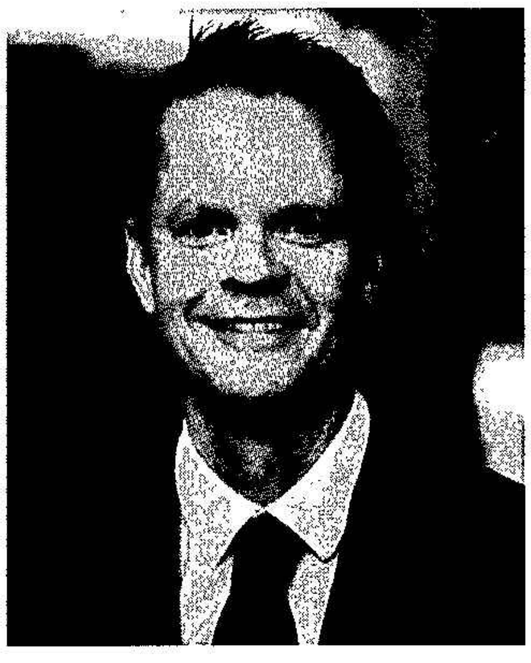
Johan Bygge

Lidingö
Född: 1956
Ledamot sedan 2019
Ej medlem i Lantmännen
Utskott: Revisionsutskottet
Utbildning: Civilekonom
Huvudsysselsättning: Styrelseuppdrag
Styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Scandi Standard AB, Guard Therapeutics Intl AB. Vice ordförande i AP3. Styrelseledamot i Getinge AB. Capman OYJ.
Förlagsandelar: 250 000 SEK

Jan-Erik Hansson

Färila
Född: 1963
Ledamot sedan 2022
Medlem i Lantmännen
Utskott: Revisionsutskottet
Utbildning: Maskiningenjör, lantbruksutbildning
Huvudsysselsättning: Lantbrukare, mjölk, kött, skog och entreprenad
Emissionsinsatser: 266 708 SEK*
Inbetalda insatser: 1 892 809 SEK*

Henrik Wahlberg

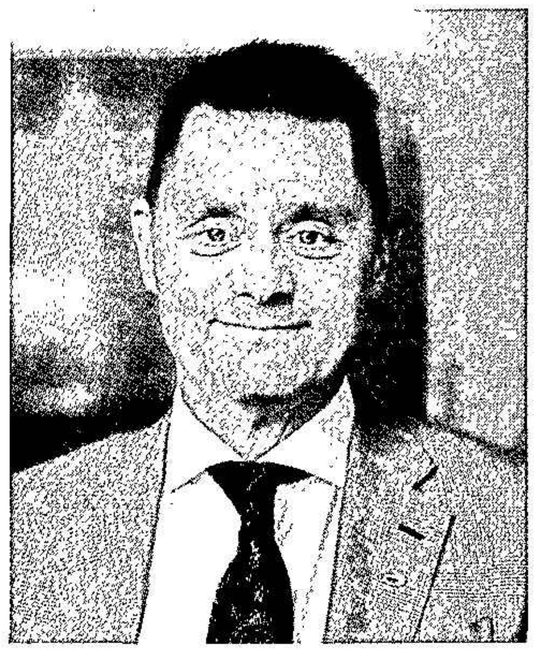
Soukolojärvi, Övertorneå kommun
Född: 1967
Ledamot sedan 2017
Medlem i Lantmännen
Utskott: Ägarutskottet
Utbildning: Flygtekniker, lantbruksutbildning
Huvudsysselsättning: Lantbrukare
Styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Övertorneå Energi Försäljning AB, Sparbanken Nord och Övertorneå Energi AB.
Emissionsinsatser: 390 498 SEK*
Inbetalda insatser: 322 000 SEK*

** Tillsammans med närstående, alternativt genom hel- eller delägda bolag.*

ank=20230628:20230629060917

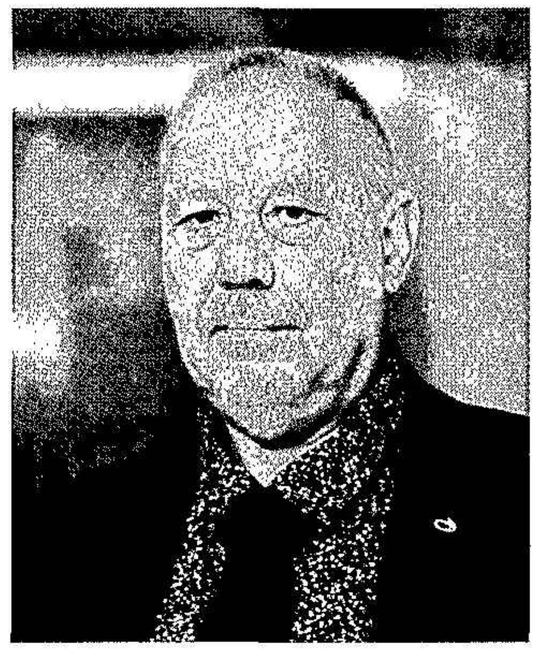
Per Wijkander
Upplands-Bro
Född: 1977
Ledamot sedan 2019
Medlem i Lantmännen
Utskott: Ägarutskottet
Utbildning: Agronomekonom
Huvudsysselsättning: Lantbrukare
Styrelseuppdrag: Beirat HaGe Kiel, ledamot i LRF Växtodling.
Emissionsinsatser: 3 291 120 SEK*
Inbetalda insatser: 493 000 SEK*
Förlagsandelar: 1 500 000 SEK

Tommy Brunsärn
Arbetstagarrepresentant för Unionen
Södertälje
Född: 1959
Ledamot sedan 2007
Huvudsysselsättning: Lead Buyer MRO/Capex på Lantmännen Cerealia

Pär-Johan Lööf
Arbetstagarrepresentant för Akademikerförbundet
Uppsala
Född: 1966
Ledamot sedan 2013
Utbildning: Agronom, Sveriges Lantbruksuniversitet Uppsala (SLU)
Huvudsysselsättning: R&D Manager Agri Lantmännen R&D
Styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Naturbutiken på Öland AB, Ideella föreningen Odling i Balans
Förlagsandelar: 100 000 SEK

Tomas Welander
Arbetstagarrepresentant för IF Metall
Göteborg
Född: 1961
Ledamot sedan 2012
Huvudsysselsättning: Servicetekniker Swecon
Övriga uppdrag: Arbetstagarrepresentant i Swecon Anläggningsmaskiner AB

Styrelsens sekreterare

Tove Cederborg
Chefsjurist
Född: 1964
Anställd: 2011
Utbildning: Jur kand

Ledamöter i styrelsen för Lantmännen ek för utses för en mandattid om två år.
Ordinarie föreningsstämma hålls den 3 maj 2023.
Innehav av emissionsinsatser, inbetalda insatser och innehav av förlagsandelar redovisas i SEK per den 31 december 2022.

Förtroendevalda revisorer

Maude Fyrenius
Lärbro
Född: 1973
Revisor i Lantmännen sedan 2014
Utbildning: Agrotekniker
Huvudsysselsättning: Lantbrukare, Rådgivning och kompetensutveckling Länsstyrelsen Gotland
Emissionsinsatser: 128 782 SEK*
Inbetalda insatser: 199 712 SEK*

Kristina Glantz Nilsson
Håbo
Född: 1975
Revisor i Lantmännen sedan 2020
Utbildning: Agronom
Huvudsysselsättning: Företagsrådgivare Danske Bank Västerås, Lantbrukare
Emissionsinsatser: 62 012 SEK
Inbetalda insatser: 165 000 SEK*
Förlagsandelar: 200 000 SEK

Jimmy Grinsvall
Sätila
Född: 1974
Revisor i Lantmännen sedan 2019
Utbildning: Lantmästare
Huvudsysselsättning: Lantbrukare
Emissionsinsatser: 421 993 SEK
Inbetalda insatser: 622 000 SEK*

Auktoriserad revisor

Andreas Troberg
Ernst & Young AB, Stockholm
Född: 1976
Revisor i Lantmännen sedan 2022
Övriga uppdrag: Gränges, Sectra, Epiroc Rock Drills AB.

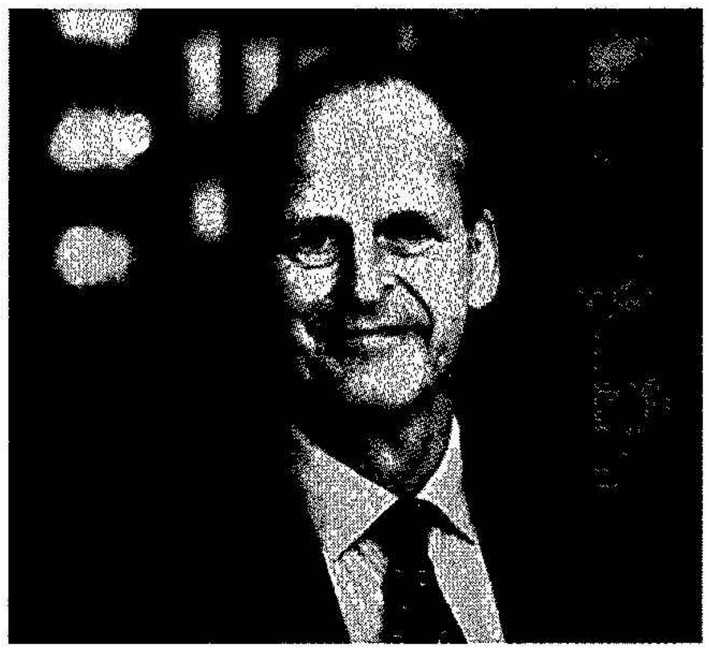
** Tillsammans med närstående, alternativt genom hel- eller delägda bolag.*

Koncernledning

Magnus Kagevik

Vd och koncernchef
Chef division Livsmedel,
tf chef Lantmännen Cerealia t.o.m. 28 februari 2023
Född: 1967
Anställd: 2018
Utbildning: Civilingenjör Maskinteknik
Externa styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Viking Malt Aktiebolag, HaGe Kiel och team SE.
Förlagsandelar: 2 000 000 SEK

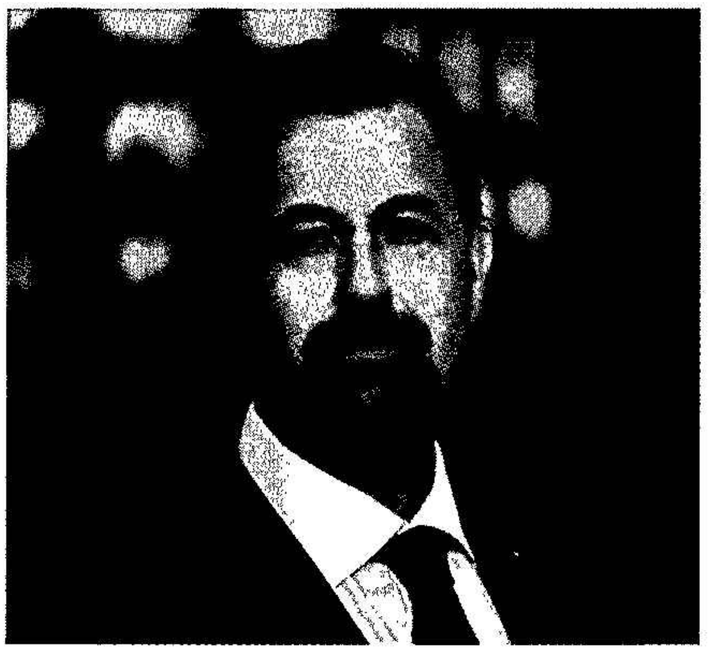
Per Arfvidsson

Vice vd, chef IT, Näringspolitik, Hållbar utveckling samt Forskning & Utveckling
Född: 1962
Anställd: 2011
Utbildning: Civilingenjör Maskin, Industriell org. & Logistik
Externa styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Sweden Food Arena och Agronod.
Förlagsandelar: 2 000 000 SEK

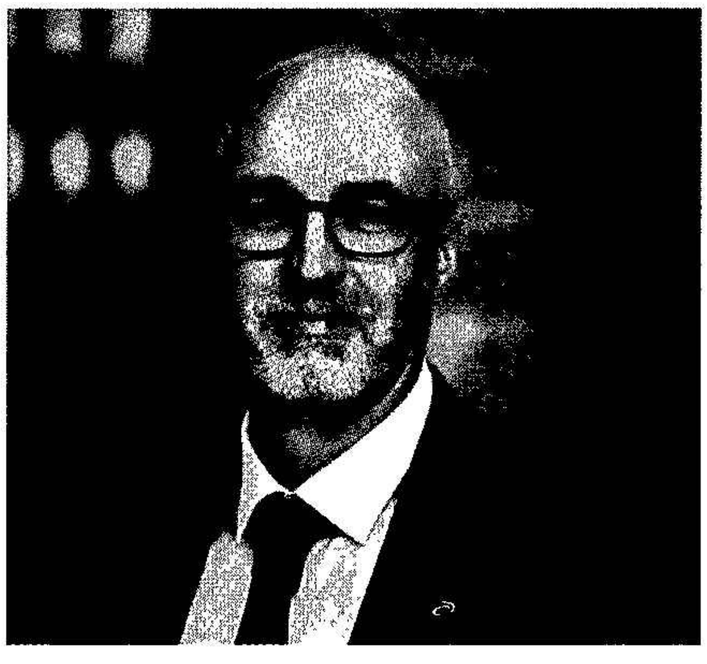
Tove Cederborg

Chefsjurist
Född: 1964
Anställd: 2011
Utbildning: Jur. kand.
Förlagsandelar: 300 000 SEK

Lars-Gunnar Edh

Chef division Energi
Född: 1969
Anställd: 2019
Utbildning: Civilingenjör
Externa styrelseuppdrag:
Styrelseledamot i Drivkraft Sverige AB
Förlagsandelar: 300 000 SEK

Niklas Lindberg

Chef affärsområde Swecon
Född: 1974
Anställd: 2015
Utbildning: Master of Business Science
Externa styrelseuppdrag:
Styrelseordförande i X-Innovations AB.
Styrelseledamot i Hyttbäcken Invest AB.

Carsten Lyngsø Thomsen

Chef Lantmännen Unibake
Född: 1967
Anställd: 2021
Utbildning: Diploma Business Administration

ank=20230628;20230628090018

Elisabeth Ringdahl

Chef division Lantbruk
Född: 1965
Anställd: 2015
Utbildning: Civilekonom
Externa styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Rezekne JSC. Styrelseledamot i Scandagra Group AB, Scandagra Polska Sp. z o.o. och HaGe Kiel.
Förlagsandelar: 500 000 SEK

Michael Sigsfors

Ekonomi- och finansdirektör
Född: 1974
Anställd: 2008
Utbildning: Civilekonom
Förlagsandelar: 300 000 SEK

Elisabeth Wallin Mononen

HR & Kommunikationsdirektör
Född: 1959
Anställd: 2005
Utbildning: Jur. kand., MBA
Externa styrelseuppdrag: Styrelsesuppleant i Hagabergs Mekaniska Aktiebolag.

Thomas Isaksson

Chef Lantmännen Cerealia fr.o.m. 1 mars 2023
Född: 1970
Anställd: 2015
Utbildning: Ekonomie magister

Förändringar i Lantmännens koncernledning

- Magnus Kagevik efterträdde Per Olof Nyman som vd och koncernchef.
- Michael Sigsfors efterträdde Christian Johansson som Ekonomi- och finansdirektör.
- Carsten Lyngsø Thomsen efterträdde Werner Devinck som chef för Lantmännen Unibake.
- Lars-Gunnar Edh efterträdde Magnus Kagevik som chef för division Energi.
- Magnus Kagevik antog positionen som tf chef för Lantmännen Cerealia efter Carl-Peter Thorwid.

Innehav av förlagsandelar redovisas per den 31 december 2022.

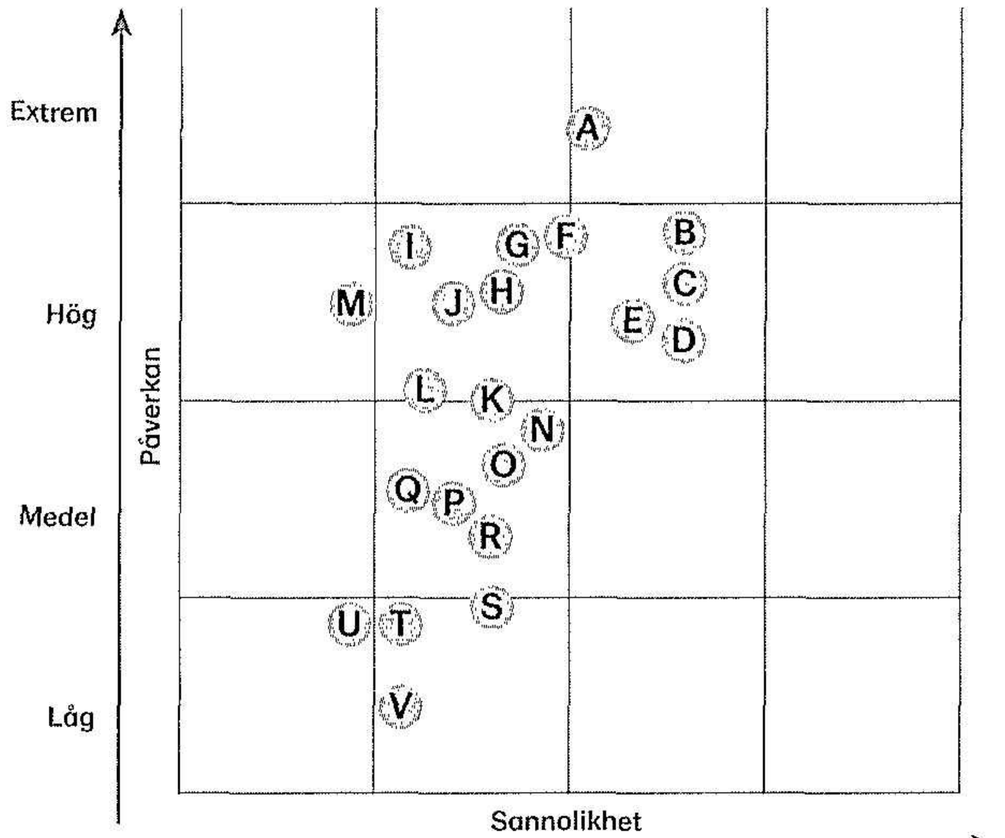
Risker och fakta

Väsentliga risker och riskhantering 191
Koncernens tioårsöversikt 194
Ordlista 196
Adresser 197

Väsentliga risker och riskhantering

Risker är ett naturligt inslag i all affärsverksamhet. En risk kan vara händelser, beslut eller felaktig hantering som påverkar Lantmännens affärsmål. Att identifiera och hantera risker är en integrerad del av såväl den strategiska planeringen som kontroll och styrning av verksamheten.

Lantmännens riskanalys

Bedömningsskalan sträcker sig från låg, medel, hög till extrem för sannolikhet respektive påverkan. Riskbedömningen 2022 är gjord inom ramen för ERM-processen med stöd av intern expertis under perioden augusti-december.

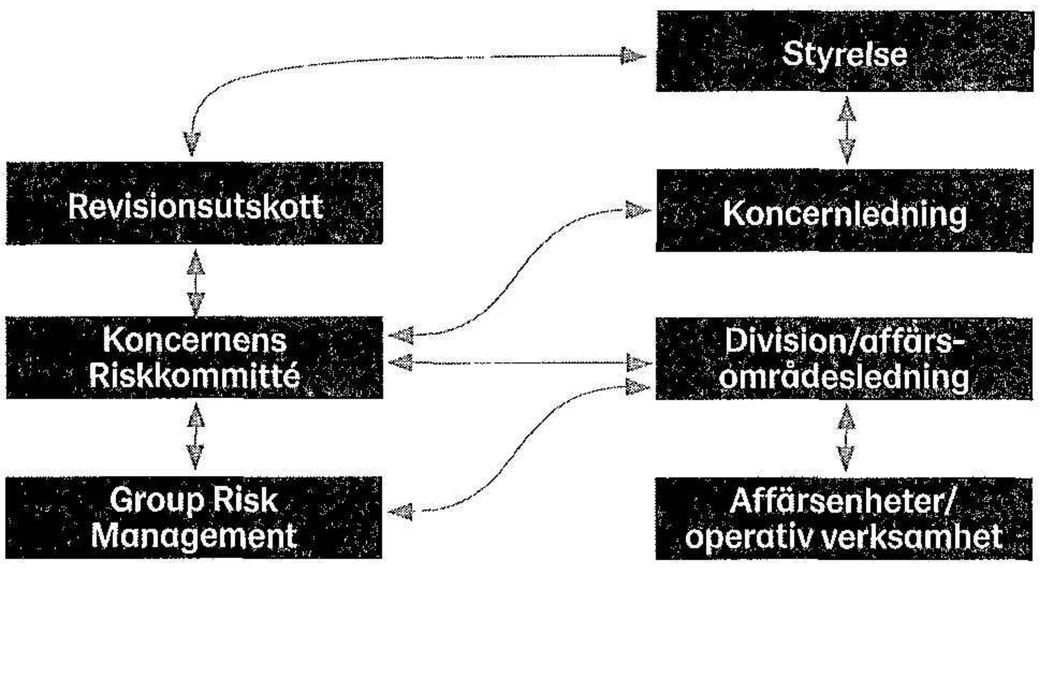
- (A) Väder- och klimatrisker
- (B) Volatilitet i råvaror och insatsvaror samt obalans i tillgång och efterfrågan
- (C) Effekter från kriget i Ukraina
- (D) Volatilitet i etanolpris
- (E) Konjunktur
- (F) Regulatoriska förändringar
- (G) Cybersäkerhet och IT-drift
- (H) Brand och egendomsskador, inkl hot och sabotage
- (I) Affärsetiska risker
- (J) Kund- och konsumenttrender samt marknadsdynamik
- (K) Arbetsmiljö och säkerhet
- (L) *Varumärkes- och anseenderisk*
- (M) Kvalitet och produktsäkerhet
- (N) Politiska, inkl geopolitiska, risker
- (O) Attrahera, behålla och utveckla nyckelkompetenser
- (P) Konsekvenser av pandemi
- (Q) Hållbarhetsrisker i leverantörskedjan
- (R) Efterlevnad miljölagstiftning
- (S) Valutarisk
- (T) Kredit- och motpartsrisk
- (U) Refinansierings-/likviditetsrisk
- (V) Ränterisk

Riskhanteringsprocess

Lantmännens styrelse ansvarar inför medlemmarna för bolagets riskhantering. Koncernledningen rapporterar löpande riskfrågor till styrelsen och revisionsutskottet.

Arbetet med kontroll av riskmandat och policyer sker i riskkommittén, som rapporterar månatligen till styrelsens revisionsutskott. Affärerna ansvarar för implementering av riskarbetet i den dagliga verksamheten medan riskidentifiering och kontinuitetsplanering är en viktig del av varje chefs ansvar. Varje år genomförs en koncernövergripande Enterprise Risk Management-process med alla affärsenheter. Arbetet sker i workshops med respektive ledningsgrupp och funktionerna Group Risk Management, Group Compliance, Hållbar utveckling, Hälsa och Säkerhet, Informations- och IT-säkerhet samt Internrevision.

Verksamhetens risker identifieras och värderas utifrån sannolikhet och effekten på resultat, rykte och människor. Koncernens risker aggregeras och de mest betydande riskerna behandlas i riskkommittén, koncernledningen och styrelsen med löpande uppföljning. Respektive verksamhets riskåtgärder säkerställs av affärsansvariga.

Ⓐ Väder- och klimatrisker

Risknivå ● Hög sannolikhet ● Extrem påverkan

Klimatförändringar med mer extrema väderförhållanden som torka, kraftig nederbörd och ökat tryck från skadegörare, påverkar odlingsförhållandena och lönsamheten i spannmålsvärdekedjan. Väder kan påverka enskilda säsonger och ge obalans i tillgång och efterfrågan. Övergången till en fossilfri ekonomi skapar både utmaningar och möjligheter för affärer.

Hantering: Utveckling av odlingstekniker, sortförädling och anpassning till klimatförändringar. Beredskap för spannmålshandel och ökad torkkapacitet, produktionsstörningar och för leveransstörningar av känsliga råvaror.

Ⓑ Volatilitet i råvaror och insatsvaror, obalans i tillgång och efterfrågan

Risknivå ● Hög sannolikhet ● Hög påverkan

Det råder global instabilitet i tillgång och efterfrågan på råvaror och insatsmedel. Pandemi, politisk instabilitet, krig i Ukraina och väder påverkar pris på råvaror, förpackningsmaterial, halvledare och energi. Det får även konsekvenser för logistik och transportmöjligheter. Prisfluktuationerna bedöms öka av mer volatilt utbud av råvaror, begränsad möjlighet att utöka markanvändningen för odling globalt samt större osäkerhet i skördeutfall på grund av klimatförändringar.

Hantering: Prisrisk och Volymrisk är sammankopplade, men hanteras olika. Prissäkring av råvaror, el och gas hanteras med både fysiska affärer och finansiella derivat enligt gällande regelverk och policyer. Vidare förs kontinuerlig dialog internt liksom med leverantörskedjan för att säkra tillgång till kritiska insatsvaror. Parallellt med systematiskt arbete att hitta back-up alternativ vid behov.

Ⓒ Effekter från kriget i Ukraina

Risknivå ◔ Medel sannolikhet ● Hög påverkan

Rysslands krig i Ukraina har påverkat Lantmännens verksamheter främst i nämnda länder, men medför även utmaningar på världsmarknaden rörande spannmålstillgång och andra råvaror. Minskade exportmöjligheter från Ukraina har stor påverkan på energi- och jordbruksmarknaden.

Hantering: Sanktioner och avskärmning av de ryska verksamheterna. Bevakning av utvecklingen och anpassning efter rådande situation.

Ⓓ Volatilitet i etanolpris

Risknivå ● Hög sannolikhet ● Hög påverkan

Rörelseresultatet i etanolfabriken i Norrköping beror i hög grad på relationen mellan priser på spannmål, foder och etanol samt politiska beslut som EU:s tullregler.

Hantering: Fysisk och finansiell prissäkring sker av spannmål, etanol och foder för Lantmännen Biorefineries inköp och försäljning. Möjligheten att prissäkra etanol varierar men har förbättrats genom ökad likviditet på terminsmarknaden. Utvecklingsarbete pågår i etanolaffären för att bredda råvarubasen och produktutbudet och för att minska beroendet av prisrelationen mellan etanol och spannmål.

Ⓔ Konjunktur

Risknivå ◔ Medel sannolikhet ● Hög påverkan

Verksamheterna kan påverkas av förändringar i konjunktur, efterfrågan eller konkurrenskraft. Priskonkurrensen är stark. En konjunkturförändring påverkar även kunders köpkraft och köpmönster.

Hantering: Lantmännen övervakar konjunkturläget och anpassar kostnadsläget därefter. Åtgärdsplaner finns för större förändringar i efterfrågan. Lantmännen hanterar priskonkurrens genom att arbeta med pris, mix och innovation samt genom varumärkesbyggande.

Ⓕ Regulatoriska förändringar

Risknivå ◔ Medel sannolikhet ● Hög påverkan

Lagar, regelverk och styrmedel kan påverka produktion och lönsamhet. Lantbruk och energiproduktion är reglerade områden och EU:s hittills negativa syn på grödbaserade biodrivmedel utgör en risk vad gäller nya regelverk. Striktare miljöregelverk för växtodling är troliga och kan påverka lantbruket. Vissa av Lantmännens verksamheter är tillståndspliktiga.

Hantering: Bevakning av frågor, genom både svenska och europeiska branschorganisationer. Respektive division och affär bevakar ändringar inom specifika områden och anpassar sin verksamhet.

Ⓖ Cybersäkerhet och IT-drift

Risknivå ◔ Medel sannolikhet ● Hög påverkan

Cyberangrepp genom utpressning och bedrägeri fortsätter att växa. Brottslingar ser företag som är välmående, eller som verkar i en sektor som är under hård press (sjukvård/medtech under pandemin och nu livsmedel/energi), som lukrativa mål – ofta mer benägna att betala en lösensumma.

Hantering: Ett omfattande program för att förbättra koncernens cybersäkerhet, startades vid årsskiftet 2021-2022, där flertalet förmågor nu kommit på plats, bland annat skärpt upptäckandeförmåga, ytterligare utbildningar för produktionspersonal. Programmet fortsätter under 2023. Lantmännen har även förnyat det systematiska arbetet med informationssäkerhet och satsat på att hantera risker relaterade till föråldrade system.

Ⓗ Brand och egendomsskador, inkl hot och sabotage

Risknivå ◔ Medel sannolikhet ● Hög påverkan

Lantmännen bedriver verksamheter där risk för brand, explosion, utifrån kommande hot genom skadegörelse eller sabotage är närvarande. Egendom kan skadas, och stillestånd i produktionen påverkar resultat och marknadsposition.

Hantering: Skadeförebyggande arbete genom inspektioner. Investeringar i förbättringsåtgärder. Adekvata försäkringar för operativa risker som delvis kanaliseras via koncernens eget försäkringsbolag Dirual Försäkrings AB.

Ⓘ Affärsetiska risker

Risknivå ◔ Medel sannolikhet ● Hög påverkan

Lantmännen verkar i länder och branscher med varierande exponering för korruption och konkurrensrättslig komplexitet.

Hantering: Affärsetik ingår i uppförandekoden, därtill finns policyer och ett affärsetiskt complianceprogram. Årligen genomförs riskanalys, riktade aktiviteter för att hantera riskområden samt systematisk uppföljning och rapportering. Under 2022 har särskilt fokus legat på aktiviteter för att säkerställa efterlevnad med utökade sanktioner till följd av Rysslands krig mot Ukraina.

Ⓙ Kund- och konsumenttrender samt marknadsdynamik

Risknivå ◔ Medel sannolikhet ● Hög påverkan

Marknaden påverkas av omvärldstrender och konkurrenters aktiviteter, och kraven ökar på utvecklingstakt, innehållshöjd och investeringsnivåer, i synnerhet vad gäller ansvar och hållbarhet, men även digitalisering.

Hantering: Lantmännen identifierar marknadens krav och kundernas önskemål och utvecklar relevanta tjänster och produkter inklusive e-handel.

ank=20230629;20230629070926

(K) Arbetsmiljö och säkerhet

Risknivå ◔ Medel sannolikhet ◔ Medel påverkan

Vissa verksamheter har farliga arbetsmiljöer och arbetsmoment som utgör fara eller risker för hälsan.

Hantering: Systematik, rapportering och uppföljning på området. Arbetsmiljöutbildning är obligatoriskt för alla våra ledare.

(L) Varumärkes- och anseenderisk

Risknivå ◔ Medel sannolikhet ○ Hög påverkan

Lantmännens varumärke kan påverkas negativt om verksamheten inte bedrivs långsiktigt hållbart, inte följer lagstiftning och regelverk, eller inte lever upp till Lantmännens varumärkeslöfte.

Hantering: Lantmännen ställer krav på egen produktion, råvaror, leverantörer, samt arbetar med medarbetarengagemang och ledarskap, med externa intressentdialoger och transparent redovisning.

(M) Kvalitet och produktsäkerhet

Risknivå ● Låg sannolikhet ○ Hög påverkan

Produktsäkerhet och kvalitet är viktigt i alla affärer. Kraven är särskilt höga i livsmedels- och fodervärdekedjan och produktionen följer standarder. För spannmål finns särskilda risker kopplat till kvalitet.

Hantering: Arbetet drivs och utvecklas av respektive koncernbolag med uppföljning på koncernnivå. Annan hantering är löpande utveckling av krav och uppföljning av kvaliteter och volymer, efterlevnad av standarder för livsmedelssäkerhet, kontraktsodling, utbildning, även tredjepartrevision. Lantmännens produkter förses med tydlig information. Organisation och rutiner finns på plats för återkallelser, liksom försäkringar.

(N) Politiska, inkl. geopolitiska, risker

Risknivå ◔ Medel sannolikhet ◔ Medel påverkan

Politisk instabilitet i Europa och dess närområde fortgår. Global osäkerhet vad gäller handel och handelsavtal påverkar handeln med jordbruksprodukter.

Hantering: Utvecklingen följs och analyseras löpande för att anpassa verksamheten efter ändrade förutsättningar.

(O) Attrahera, behålla och utveckla nyckelkompetens

Risknivå ◔ Medel sannolikhet ◔ Medel påverkan

Svårighet att attrahera och rekrytera nyckelkompetens kan leda till att Lantmännen inte kan genomföra strategier, utveckla affärer och nå uppsatta affärsmål.

Hantering: Lantmännen driver ett systematiskt och strategiskt arbete med fokus på ledar- och kompetensförsörjning för att stärka arbetsgivarvarumärket.

(P) Konsekvenser av pandemi

Risknivå ◔ Medel sannolikhet ○ Hög påverkan

Coronapandemin har inneburit utmaningar för verksamheterna, och livsmedelsdivisionen är den mest påverkade affären, men övergripande har Lantmännen hanterat och klarat sig bra, inte minst tack vare våra diversifierade verksamheter.

Hantering: Lantmännen arbetar proaktivt med övervakning och krishantering, liksom arbete för att säkra råvarutillgång, kundleveranser och kundkrediter.

(Q) Hållbarhetsrisker i leverantörskedjan

Risknivå ◔ Medel sannolikhet ◔ Medel påverkan

Lantmännen har leverantörer i, och köper vissa råvaror från, länder och branscher med hög risk från ett hållbarhetsperspektiv, till exempel mänskliga rättigheter och biologisk mångfald.

Hantering: I leverantörsuppförandekoden tydliggörs krav och processen för att godkänna leverantörer. För högriskråvaror som soja och palmolja finns program som hanterar risk och säkerställer ansvar.

(R) Efterlevnad miljölagstiftning

Risknivå ◔ Medel sannolikhet ◔ Medel påverkan

Lantmännen bedriver tillstånds- och anmälningspliktig verksamhet i enligt miljöbalken i Sverige och nationell lagstiftning i övriga länder. Förändrad omgivande verksamhet kan medföra begränsningar eller högre krav på Lantmännens verksamhet. Utökad produktion eller förändrad produktionsinriktning kan påverka tillstånd.

Hantering: Uppföljning och rapportering till myndigheter. Aktivt arbete med kemikaliehantering. Miljöinspektioner och kartläggning av industrimark för behov av efterbehandling.

(S) Valutarisk

Risknivå ◔ Medel sannolikhet ◔ Medel påverkan

Genom valutakursförändringar påverkas Lantmännens resultat, egna kapital och konkurrenssituation. Betalningsflöden och avtal i olika valutor skapar valutarisker.

Hantering: Lantmännens valutarisker hanteras centralt för att minimera valutakurseffekterna samt för att uppnå matchning av valutaaffärer inom Koncernen för en optimal kurssäkring. Förväntade flöden säkras genom finansiella instrument enligt riktlinjerna i Lantmännens finanspolicy.

(T) Kredit- och motpartsrisk

Risknivå ● Låg sannolikhet ● Låg påverkan

Lantmännens finansiella transaktioner ger upphov till kreditrisker gentemot finansiella och kommersiella motparter.

Hantering: Lantmännen arbetar endast med banker med hög kreditvärdighet och som i första hand deltar i koncernens långfristiga finansiering. För att minimera kreditrisken på utestående kundfordringar har Lantmännen en policy som innebär särskild kreditprövning. Vid särskilda behov kreditförsäkras kunder.

(U) Refinansierings-/likviditetsrisk

Risknivå ● Låg sannolikhet ● Låg påverkan

Vid omsättning av lån och krediter finns risk för högre kostnader och begränsade möjligheter till refinansiering. Likviditetsrisk är risken att betalningsförpliktelser inte kan uppfyllas på grund av otillräcklig likviditet.

Hantering: Refinansieringsrisken begränsas genom spridning av motparter och förfalloprofiler på räntebärande skulder. I finanspolicyn regleras likviditetsrisken genom att garanterade outnyttjade kreditfaciliteter och likvida medel ska överstiga 1 500 MSEK.

(V) Ränterisk

Risknivå ● Låg sannolikhet ● Låg påverkan

Förändringar i marknadsräntan kan ge negativ påverkan på resultat och kassaflöden. Genomslaget i räntenettot beror på lånens räntebindningstid.

Hantering: Lantmännen upptar i huvudsak lån med kort räntebindning och lång kapitalbindning. För att förlänga räntebindningen kan Lantmännen ingå ränteswapavtal samt förlänga räntebindningen på befintliga lån.

Koncernens tioårsöversikt

Resultaträkningar i sammandrag

MSEK	2022	2021	2020	2019	2018 [1]	2017 [1]	2016 [1]	2015 [1]	2014 [1]	2013 [1]
Nettoomsättning	**60 612**	**48 183**	**45 990**	**48 523**	**43 962**	**39 686**	**37 244**	**35 660**	**32 666**	**33 802**
Resultat före avskrivningar	5 460	4 399	4 274	4 046	2 806	2 919	2 771	2 573	2 556	2 193
Av- och nedskrivningar	–3 153	–2 097	–2 051	–2 063	–1 363	–1 242	–1 165	–1 222	–1 103	–2 104
Rörelseresultat	**2 307**	**2 302**	**2 223**	**1 983**	**1 443**	**1 677**	**1 606**	**1 351**	**1 453**	**89**
Finansiella intäkter och kostnader	–179	–121	–182	–210	–193	–156	–149	–105	–111	–4
Resultat efter finansiella poster	**2 128**	**2 181**	**2 041**	**1 773**	**1 250**	**1 521**	**1 457**	**1 246**	**1 342**	**85**
Skatt	–337	–294	–244	–222	–68	–216	–183	–156	–117	15
Årets resultat	**1 791**	**1 887**	**1 797**	**1 551**	**1 182**	**1 305**	**1 274**	**1 090**	**1 225**	**100**

Balansräkningar i sammandrag

MSEK	2022	2021	2020	2019	2018 [1]	2017 [1]	2016 [1]	2015 [1]	2014 [1]	2013 [1]
Materiella anläggningstillgångar	14 758	13 769	13 288	13 927	10 673	10 030	9 098	7 699	7 178	7 337
Goodwill	6 186	5 619	5 461	5 724	5 350	5 238	4 611	4 424	2 915	2 594
Övriga immateriella anläggningstillgångar	3 845	3 378	3 370	3 620	3 451	3 327	2 980	2 782	752	814
Övriga anläggningstillgångar	5 942	3 662	3 496	3 499	3 233	3 204	2 825	2 780	2 762	2 542
Summa anläggningstillgångar	*30 731*	*26 428*	*25 615*	*26 770*	*22 707*	*21 799*	*19 514*	*17 685*	*13 607*	*13 287*
Varulager	9 957	6 610	6 077	6 561	6 943	5 948	5 270	5 545	5 379	5 249
Övriga omsättningstillgångar	10 056	7 605	6 224	6 680	6 725	5 866	5 933	5 599	5 087	5 170
Likvida medel	355	2 704	1 415	1 183	720	927	1 773	1 252	3 058	2 295
Summa omsättningstillgångar	*20 368*	*16 919*	*13 716*	*14 424*	*14 388*	*12 741*	*12 976*	*12 396*	*13 524*	*12 714*
Summa tillgångar	**51 099**	**43 347**	**39 331**	**41 194**	**37 095**	**34 540**	**32 490**	**30 081**	**27 131**	**26 001**
Eget kapital, moderföretagets medlemmar	22 831	19 990	17 901	17 411	15 935	14 859	13 795	12 660	11 859	11 016
Eget kapital, minoritetens andel	101	108	105	94	92	89	88	21	17	28
Summa eget kapital	**22 932**	**20 098**	**18 006**	**17 505**	**16 027**	**14 948**	**13 883**	**12 681**	**11 876**	**11 044**
Långfristiga skulder	6 206	6 595	7 029	7 190	7 005	5 983	6 219	6 135	3 598	4 939
Kortfristiga skulder	21 961	16 654	14 296	16 499	14 063	13 609	12 388	11 265	11 657	10 018
Summa eget kapital och skulder	**51 099**	**43 347**	**39 331**	**41 194**	**37 095**	**34 540**	**32 490**	**30 081**	**27 131**	**26 001**
Nettolåneskuld	9 761	6 673	7 761	10 165	8 719	7 274	6 289	6 476	3 674	4 963
Återbäring och efterlikvid [2] [3]	374	341	305	208	156	245	231	188	135	129
Extra vinstutdelning	-	-	-	-	-	133	-	-	-	-
Insatsutdelning och insatsemission [3]	706	659	597	525	463	322	277	243	328	171

[1] *Enligt tidigare tillämpade redovisningsprinciper för leasing.* [2] *Redovisat belopp kan inkludera justering jämfört mot tidigare års förslag.* [3] *Enligt styrelsens förslag 2022.*

Finansiella nyckeltal	2022	2021	2020	2019	2018 [1]	2017 [1]	2016 [1]	2015 [1]	2014 [1]	2013 [1]
Rörelsemarginal, %	3,8	4,8	4,8	4,1	3,3	4,2	4,3	3,8	4,4	0,3
Kapitalomsättningshastighet, ggr	1,9	1,8	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	2,1	2,0
Avkastning på operativt kapital, %	7,2	8,4	8,1	6,8	6,0	7,8	8,0	7,5	9,1	0,5
Avkastning på eget kapital, %	8,3	10,0	10,2	9,1	7,6	9,0	9,6	8,9	10,6	0,9
Soliditet, %	44,9	46,4	45,8	42,5	43,2	43,3	42,7	42,2	43,8	42,5
Net debt/EBITDA	1,9	1,3	1,6	2,3	3,2	2,7	2,5	2,8	2,0	2,6
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	0,4	0,3	0,4	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,3	0,4

Exkl. jämförelsestörande poster	2022	2021	2020	2019	2018 [1]	2017 [1]	2016 [1]	2015 [1]	2014 [1]	2013 [1]
Rörelseresultat, MSEK	2 715	2 323	2 223	2 087	1 580	1 708	1 697	1 351	851	805
Rörelsemarginal, %	4,5	4,8	4,8	4,3	3,6	4,3	4,6	3,8	2,6	2,4
Resultat efter finansiella poster, MSEK	2 536	2 202	2 041	1 877	1 387	1 552	1 548	1 246	740	683
Årets resultat, MSEK	2 157	1 904	1 797	1 652	1 289	1 353	1 457	1 066	595	494
Avkastning på operativt kapital, %	8,4	8,5	8,1	7,2	6,6	7,9	8,4	7,5	5,3	4,7
Avkastning på eget kapital, %	10,1	10,1	10,2	9,7	8,2	9,4	11,0	8,7	5,1	4,4

Kassaflödesanalys i sammandrag, MSEK	2022	2021	2020	2019	2018 [1]	2017 [1]	2016 [1]	2015 [1]	2014 [1]	2013 [1]
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	4 049	3 944	3 811	3 637	2 268	2 453	2 571	2 159	1 362	1 570
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 359	3 927	4 503	4 226	1 023	2 398	3 136	2 167	1 767	2 294
Kassaflöde från investering och försäljning i immateriella och materiella anläggningstillgångar, netto	−2 688	−2 199	−1 608	−1 929	−1 626	−2 274	−1 884	−811	−697	−862
Kassaflöde från förvärv och avyttring av verksamheter, netto [2]	−761	−5	−54	−473	−333	−852	−357	−4 154	1 065	1 196
Kassaflöde före finansieringsverksamheten	−2 468	1 704	2 803	1 837	−824	−703	826	−2 674	2 077	2 450
Årets kassaflöde	−2 372	1 280	254	454	−219	−852	489	−1 775	778	1 943
Likvida medel vid årets slut	355	2 704	1 415	1 183	720	927	1 773	1 252	3 058	2 295

Icke-finansiella nyckeltal	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Antal medlemmar	18 256	18 726	19 172	19 690	24 798	25 021	25 159	27 032	28 617	32 082
Medelantal anställda	10 356	10 092	10 017	10 250	9 940	9 850	9 880	8 911	8 311	9 133
varav kvinnor/män	35/65	35/65	34/66	35/65	34/66	34/66	30/70	27/73	28/72	29/71
Medarbetarengagemang/Ledarskap	-	70/76	-	71/75	-	70/74	-	68/72	-	68/71
Sjukfrånvaro	5,2	4,4	4,3	4,3	4,5	4,4	4,8	4,4	3,8	3,7
Olycksfallsfrekvens	13,5	14,3	13,7	12,8	13,4	13,9	14,5	15,2	16,8	15,2
Ton CO_2e/MSEK omsättning	1,98	2,50	2,64 [3]	2,87 [3]	3,43	4,63	5,38	4,68	-	-
Invägd volym spannmål, tusen ton	2 482	2 422	2 758	2 261	1 819	2 720	2 400	2 710	-	-
varav Klimat & Natur, volym, tusen ton	115	94	61	38	33	78	70	55	-	-

[1] *Enligt tidigare tillämpade redovisningsprinciper för leasing.*

[2] *2022 förvärv av Coryton Advanced Fuels, Scandbio, Kewab Rental, Myllyn Paras, 30 procent i KG:s Ägg och avyttring av Agrovärme.*
2020 förvärv av en bageriverksamhet i Norge.
2019 förvärv av Bakery Du Jour och Tate & Lyles havreverksamhet.
2018 förvärv av Raisios nötfoderaffär och ThermoSeed Global.
2017 förvärv av Anderson Bakery, K-maatalous, Orient Products och Marline samt försäljning av LMB Danmark och 50 procent i Akershus Traktor.
2016 förvärv av Kalmar Lantmäns maskinverksamhet, Dataväxt och Frozen Bakery Products.
2015 förvärv av Vaasan samt försäljning av Lantmännen Doggy.
2014 förvärv av Strängnäs Valskvarn samt försäljning av aktier i Scandi Standard och avyttring av Lantmännen Lantbruks tyska och polska verksamhet inom växtförädling och utsäde (SW Seed Polen, SW Seed Tyskland, SW Winter Oil Seed).
2013 förvärv av 46 procent i Scandi Standard samt försäljning av Kronfågelgruppen och Rigas Dzirnavnieks.

[3] *Baserad på ny baseline för mål 2019-2030.*

Ordlista För beskrivning av finansiella nyckeltal, se sid 136

Agenda 2030 • Förenta Nationernas 17 hållbarhetsmål i Agenda 2030 är en, av FN-länderna i september 2015, beslutad gemensam vision med mål för att nå en hållbar utveckling, för alla.

Agrodrank • Proteinrik foderråvara som produceras på Agroetanol i Norrköping.

Aminosyror • Aminosyror är byggstenar i proteiner.

Audit • Tredjepartsgranskning av leverantör genom annonserat eller oannonserat besök med uppföljning av krav i Leverantörsuppförandekoden.

B2B • Business-to-business, försäljning mellan företag.

Biologisk mångfald • och biodiversitet beskriver den variation mellan arter, inom arter och livsmiljöer, som finns på jorden.

Carbon Law • Forskares benämning av den takt som krävs för att minska klimatpåverkan enligt Parisavtalets målsättning att begränsa den globala temperaturhöjningen till väl under 2 grader med sikte på maximalt 1,5 grader. Minskningstakten enligt Carbon Law är en halvering av koldioxidutsläpp vart tionde år från 2020.

CO_2e, koldioxidekvivalenter • Mått på utsläpp av växthusgaser. För att få alla växthusgaser jämförbara multipliceras alla utsläpp, förutom koldioxid, med en global uppvärmningspotential – Global Warming Potential, GWP.

CSA-avtal • CSA-avtal är ett sidoavtal till ISDA-avtal som reglerar hur parten som har en utestående skuld måste ställa säkerhet i form av likvida medel eller värdepapper.

Due diligence • Arbetsprocess för att samla in och analysera information om ett företag inför ett företagsförvärv eller andra strategiska förändringar.

Ekosystemtjänster • Beskriver funktioner i kretsloppet som naturens ekosystem bidrar med till exempel luft- och vattenrening, pollinering av grödor, bakterier och maskar som gör jorden bördig.

ERM-process • (Enterprise Risk Management), en strukturerad och proaktiv riskhanteringsprocess.

Functional foods • Livsmedel med dokumenterade hälsoeffekter.

Förädlingsvärde • Rörelseresultat före avskrivningar och nedskrivningar (EBITDA) plus personalkostnader.

GRI • Global Reporting Initiative. Ger ut riktlinjer för hållbarhetsredovisning som på frivillig basis kan användas av organisationer för att redovisa miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter av deras verksamhet, produkter och tjänster.

Global Compact • FN-initiativ för ansvarsfullt företagande. Ett internationellt ramverk med tio principer för mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö samt antikorruption.

IFRS • International Financial Reporting Standards, ett regelverk för redovisning. Läs mer på ifrs.com

ISDA-avtal • Ett standardiserat avtal för finansiell handel.

LCR • Likviditetstäckningsgrad (Liquidity Coverage Ratio), kan även beskrivas som andel av höglikvida tillgångar som kan användas för att lösa kortfristiga skulder.

R&D • Research and Development. Forskning och utveckling.

RSPO • Round Table on Sustainable Palm Oil. Internationell rundabordsprocess för att ta fram kriterier för hållbar palmolja. För mer om RSPOs certifieringsnivåer Book & Claim, Mass Balance och Segregated se rspo.org

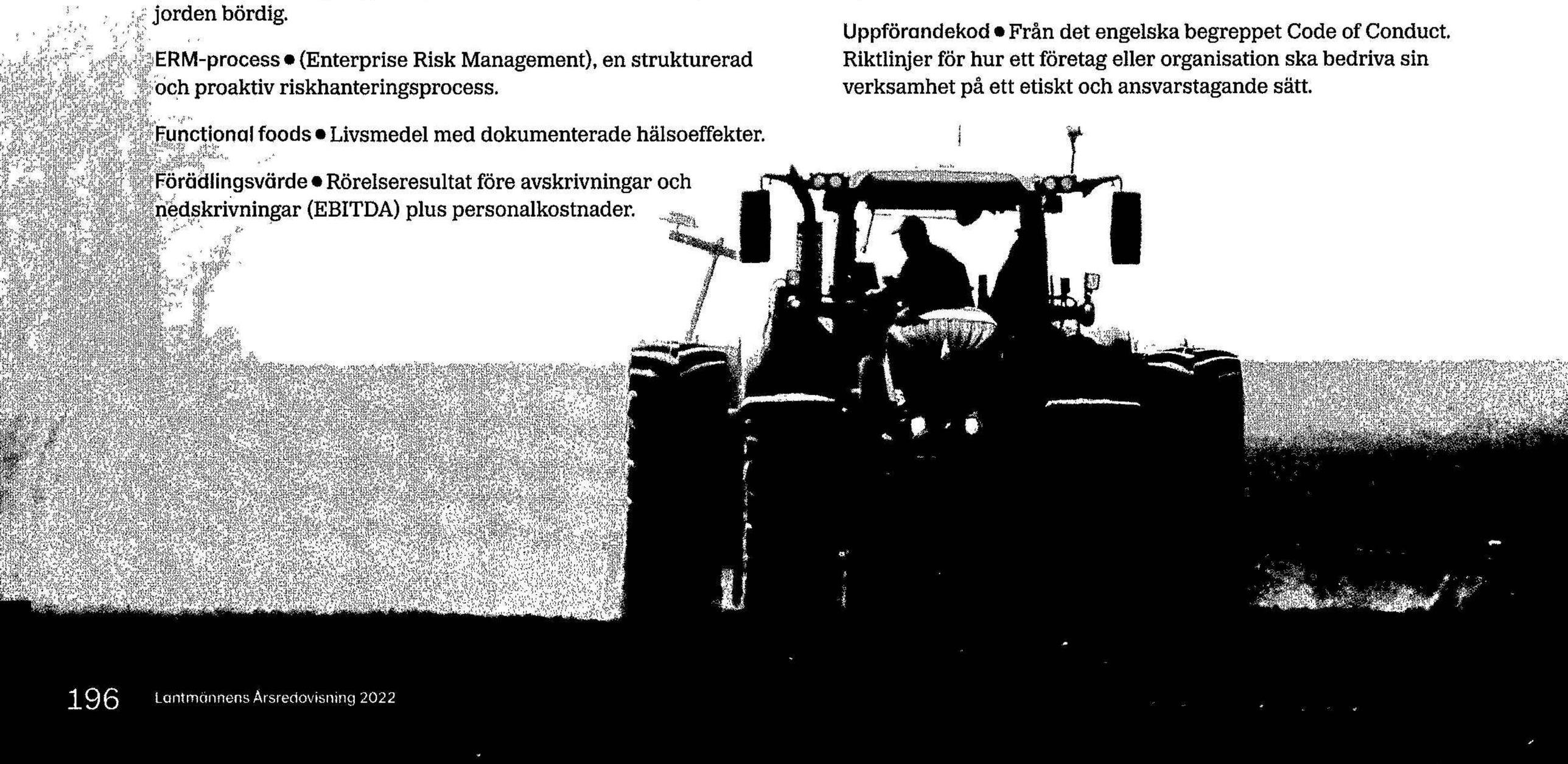
RTRS • Round Table on Responsible Soy. Internationell rundabordsprocess för att ta fram kriterier för hållbar soja.

Science Based Targets initiative • SBTi är ett partnerskap mellan överstatliga och ideella organisationer. SBTi arbetar för ambitiösa klimatåtgärder i den privata sektorn genom att driva och stötta organisationer mot vetenskapligt baserade klimatmål.

Stråförkortningsmedel • Ett medel som minskar risken för liggsäd. Stråförkortningsmedel är i princip det enda växtskyddsmedel som det, i vissa fall, kan återfinnas mätbara resthalter av i spannmålsråvaran.

Trindsäd • Odlade storfröiga ärtväxter, såsom ärter, vicker, lupiner och bönor.

Uppförandekod • Från det engelska begreppet Code of Conduct. Riktlinjer för hur ett företag eller organisation ska bedriva sin verksamhet på ett etiskt och ansvarstagande sätt.

Adresser

ank=20230629000922

Lantmännen ek för

Besöksadress: S:t Göransgatan 160 A
Postadress: Box 30192
104 25 Stockholm
Tel: 010-556 00 00
Organisationsnummer: 769605-2856
lantmannen.se/finansiellinformation
Vd och koncernchef: Magnus Kagevik

Finansiell information

Ekonomi- och finansdirektör:
Michael Sigsfors
michael.sigsfors@lantmannen.com

Medlemsavdelningen

Medlemschef:
Jesper Broberg
jesper.broberg@lantmannen.com

Presskontakt

press@lantmannen.com
010-556 88 00

Division Lantbruk

205 03 Malmö
Tel: 010-556 00 00
lantmannen.se
Chef: Elisabeth Ringdahl

Lantmännen Lantbruk

Besöksadress: Neptunigatan 47
Postadress: 205 03 Malmö
Tel: 010-556 56 00
lantmannenlantbrukmaskin.se

Lantmännen Maskin

Besöksadress: Bjurögatan 26
Postadress: Box 174
201 21 Malmö
Tel: 0771-38 64 00
lantmannenlantbrukmaskin.se

Lantmännen Krafft

Besöksadress: Neptunigatan 47
Postadress: 205 03 Malmö
Tel: 010-556 55 70
kraffthastfoder.se

FINLAND

Lantmännen Agro

Jaakonkatu 2
FI-01620 Vantaa
Tel: +358 207-708 800
lantmannenagro.fi

DANMARK

Lantmännen Agro

Lindholm Havnevej 27
DK-275800 Nyborg
Tel: +45 70 20 49 03
lantmannenagro.dk

NEDERLÄNDERNA

Lantmännen Seed

Besöksadress: Neptunigatan 47
Postadress: 205 03 Malmö
Tel: 010-556 56 00
lantmannenseed.com

Division Energi

Besöksadress: S:t Göransgatan 160 A
Postadress: Box 30192
104 25 Stockholm
Tel: 010-556 00 00
lantmannen.se
Chef: Lars-Gunnar Edh

Lantmännen Agroetanol

Besöksadress: Hanholmsvägen 69
Postadress: Box 932
601 19 Norrköping
Tel: 010-556 01 50
lantmannenagroetanol.se

Lantmännen Functional Foods

Besöksadress: S:t Göransgatan 160 A
Postadress: Box 30192
104 25 Stockholm
Tel: 010-556 00 00
lantmannenfunctionalfoods.se

Lantmannen Oats

Älvåsvägen 1
617 71 Kimstad
Tel: 010-556 00 00
lantmannenoats.com

Lantmännen Reppe

Jungmansgatan 8
531 40 Lidköping
Tel: 010-556 15 40
lantmannenreppe.se

Lantmännen Aspen

Besöksadress: Iberovägen 2
Postadress: Box 54
438 05 Hindås
Tel: 0301-23 00 00
aspen.se

Scandbio

Besöksadress: Fordonsvägen 1
Postadress: Box 2017,
550 02 Jönköping
Tel: 020-418 419
scandbio.com

Division Livsmedel

Besöksadress: S:t Göransgatan 160 A
Postadress: Box 30192
104 25 Stockholm
Tel: 010-556 00 00
lantmannen.se
Chef: Magnus Kagevik

Lantmännen Unibake

Besöksadress: Kay Fiskers Plads 9, 2
DK-2300 Köpenhamn S
Postadress: Oensvej 28
DK-8700 Horsens
Tel: +45 762 850 00
lantmannenunibake.se

Lantmännen Cerealia

Besöksadress: S:t Göransgatan 160 A
Postadress: Box 30192
104 25 Stockholm
Tel: 010-556 22 00
lantmannencerealia.se

Myllyn Paras

Kvarn: Verkatehtaankatu 6
FI-05830 Hyvinkää, Finland
Bageri: Varastokatu 11,
FI-05800 Hyvinkää, Finland
Tel: +358 19-428 11 26
myllynparas.com

Affärsområde Swecon

Besöksadress: S:t Göransgatan 160 A
Postadress: Box 30192
104 25 Stockholm
Tel: 010-556 00 00
lantmannen.se
Chef: Niklas Lindberg

Swecon

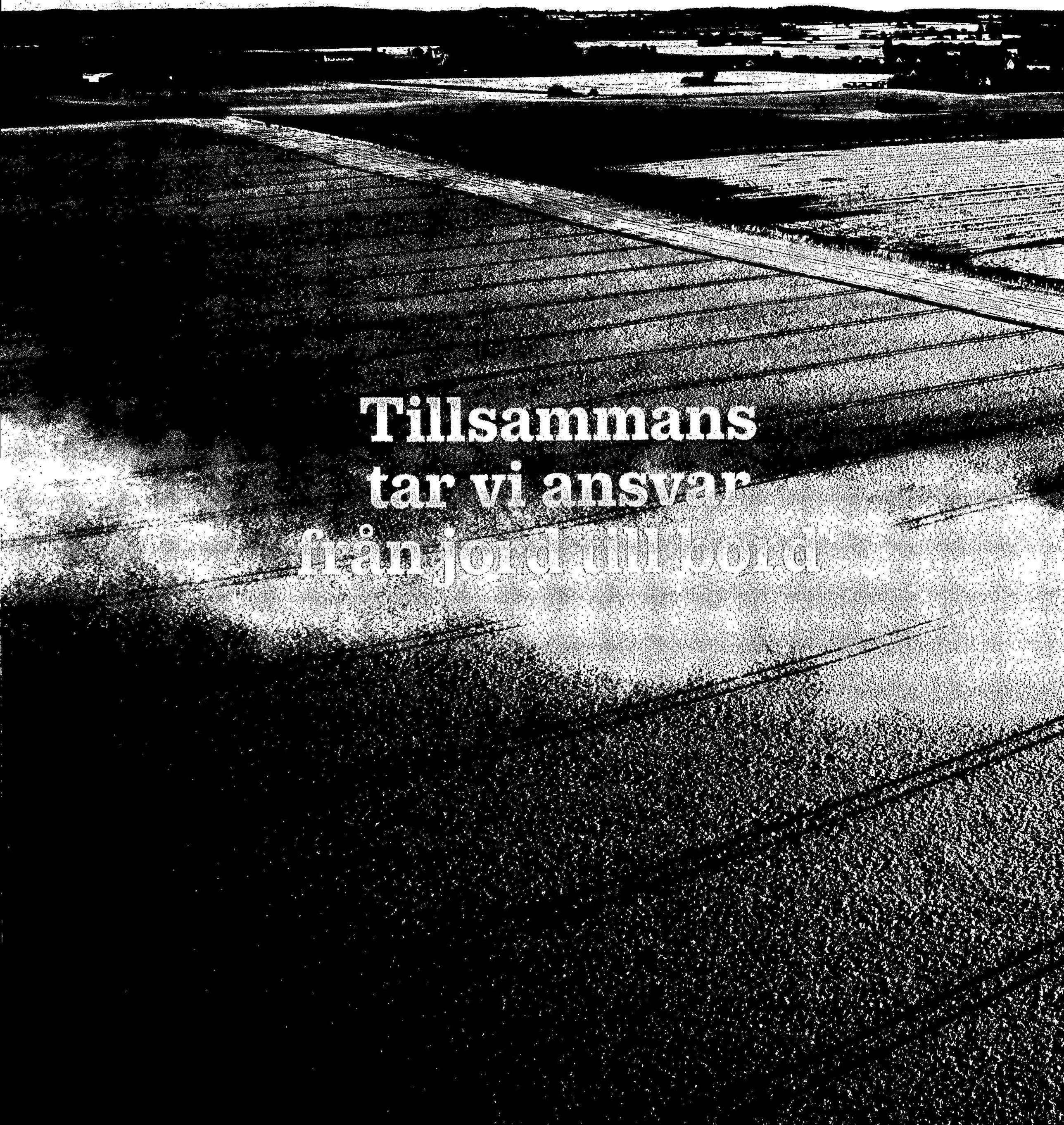
Besöksadress: Bolindervägen 104
Postadress: Box 55
631 02 Eskilstuna
Tel: 010-556 08 50
swecon.se

Affärsområde Fastigheter

Besöksadress: S:t Göransgatan 160 A
Postadress: Box 30192
104 25 Stockholm
Tel: 010-556 00 00
lantmannenfastigheter.se
Chef: Joachim Haas

Form & produktion: Wildeco
Foto: Johan Olsson, Mårten Svensson, Lantmännens bildbank, Adobe Stock photos, bilder från Lantmännens fototävling.
Tryck: Taberg Media Group som är ISO 9001- och 14001-certifierat.
Papper: Scandia 2000 – tillverkat på Lessebo Paper i Sverige. Pappret har ett av de absolut lägsta koldioxidavtrycken i Europa, hela produktionskedjan inräknat från skogsavverkning till att produkterna lämnar fabriksgrinden (lessebopaper.com).

Lantmännen

Tillsammans tar vi ansvar

från jord till bord